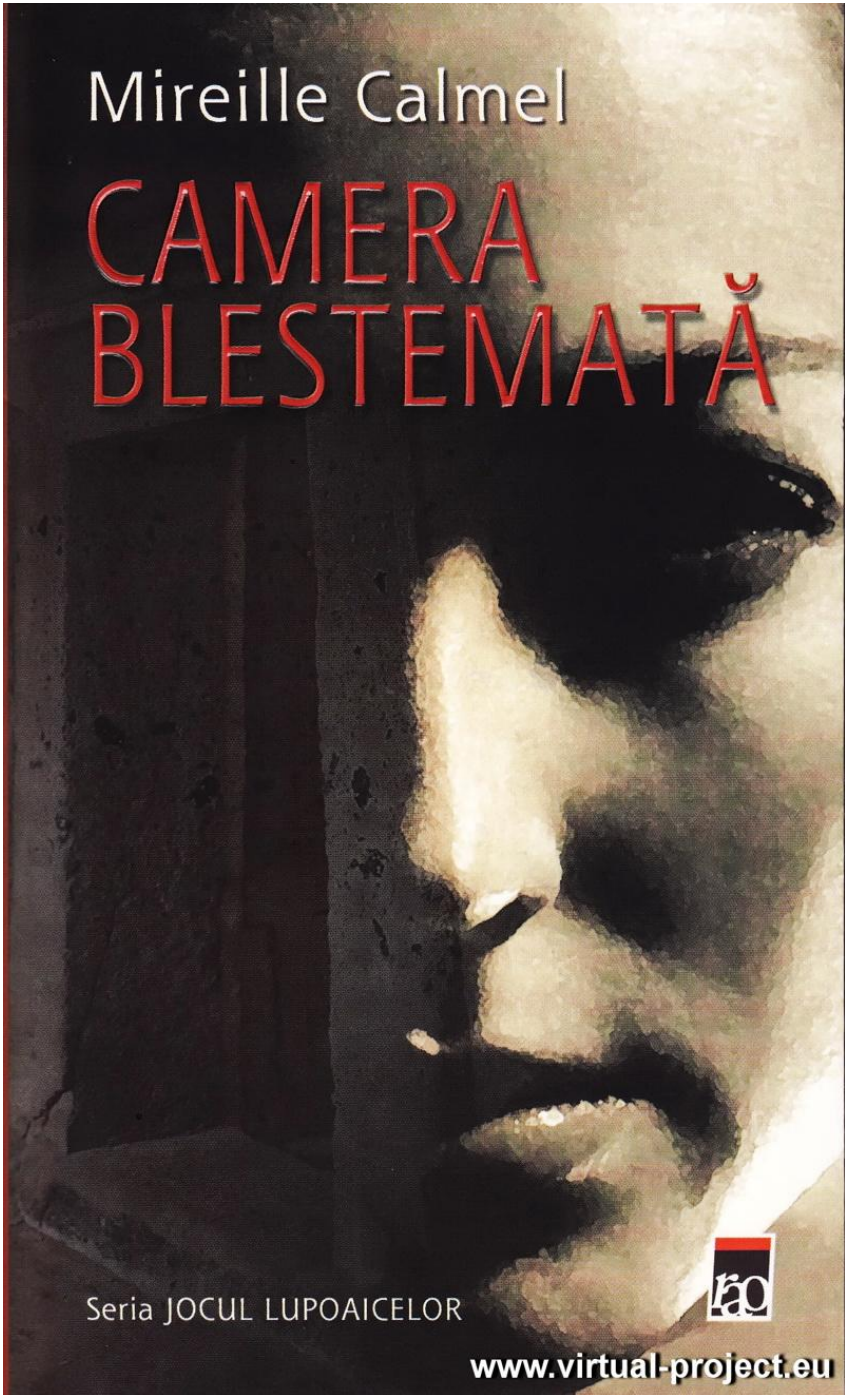

Mireille Calmel

Jocul lupoaícelor

Camera blestemata2

Razbunarea lui Isabeau.....254

Mireille Calmel

CAMERA BLESTEMATĂ

Seria JOCUL LUPOAICELOR

www.virtual-project.eu

Mireille Calmel

CAMERA BLESTEMATĂ

Primul volum din seria

JOCUL LUPOAICELOR

Traducere din limba franceză ALINA BEIU-DEȘLIU

www.virtual-project.eu

MIREILLE CALMEL *La Chambre Maudite* 2003

RAO International Publishing 2005

***Tuturor femeilor bătute, violate și umilite,
din toate timpurile și de pretutindeni.
Celor pentru care deosebirea, ca și viața, sunt o povară.
Celor care tânjesc după dreptate,
libertate și iubire.
În sfârșit, celor care – fie bărbați, fie femei –
se luptă pentru ca speranța să nu moară niciodată.***

PROLOG

Nu era chiar spaimă. Doar o ușoară apăsare, pe care-o simțea coborându-i din piept până la pulpele lipite de coastele măgarului. Una dintre acele senzații care te cuprind adesea la căderea nopții, când luna, rotundă și plină, este ascunsă din când în când de o ceață întunecată, zdrențuită de briză. Avea impresia că turnurile acelea, a căror formă masivă, neagră și impunătoare se distingea pe stâncă, tocmai la capătul drumului, nu vor reuși să-i ofere un refugiu.

Atunci, ca să alunge acest fior absurd și caraghios, abatele Barnabé își făcu semnul crucii peste pelerină, își coborî gluga și-și rezemă hotărât pumnul de stiletul de argint pe care-l purta la cingătoare.

Se calmă: în jur domnea liniștea, iar cele două ziduri cât un stat de om, înălțate de o parte și de alta a acelei porțiuni de drum, îi opreau pe lupi să-i atace pe trecători. Își îmboldi apoi animalul obosit.

— Aici este, messire¹!

François de Chazeron, seniorul de Vologne și Montguerlhe, se lăsă să alunece de pe cal. Părea nemulțumit. Nu-și descleștase fălcile de când comandantul gărzii venise să-l ia, în dimineața aceea, de la reședința sa din Vologne. Fără să comenteze, comandantul, care se ocupa în numele seniorului de împărțirea dreptății, descăleca și el. La câțiva metri de ei, pe drum, doi călugări își făceau de lucru, mormăind printre dinți, înconjurați de o ceață tot mai mare de gură-cască, atrași de cumplita descoperire.

Comandantul nu trebui să-i pună pe soldații din mica escorta care-i însoțea să intervină. Alura impresionantă și arogantă afișată de seniorul ținutului îi făcu pe cei din jur să se împrăștie, reculeși, murmurând rugăciuni.

Superiorul mănăstirii din Moutier, Guillaume de Montboissier, îi întâmpină salutându-i cu o înclinare a capului, gest la care François de Chazeron răspunse în silă. Relațiile dintre cei doi se răciseră de când seniorul îi refuzase abatelui fondurile necesare pentru construirea unei noi capele, spunându-i că era inutilă și pretențioasă. Abatele se supăraseră, dar lucrurile se opriseră aici.

¹ Messire – apelativ deferent adresat preoților, medicilor, avocaților etc (n.tr.)

Arătând către făptura prăbușită pe pământul gol, bătătorit, comandantul gărzii constată cu milă în glas:

— Este a cincea...

— Știu să număr, Huc! i-o reteză scurt François de Chazeron, dând la o parte cu piciorul lințoliul care acoperea, pudic, cadavrul.

— Un lup, cu siguranță, trase el concluzia.

Huc de la Faye nu comentă. Trupul sfâșiat de gheare, care încă mai păstra o expresie de spaimă în ochii sticloși, spunea totul. Totuși, Huc era nedumerit. Cu siguranță că niciun lup n-ar fi putut să treacă de zidurile înălțate imediat după atacul precedent, care avusese loc cu trei luni mai înainte.

— Se știe cine este? întrebă Chazeron.

— Este un frate exorcist venit de la Clermont, îi răspunse Guillaume de Montboissier. Îi cerusem să elucideze aceste crime, dar se pare că n-a avut mai mult succes decât predecesorul său.

François de Chazeron scrută privirea abatelui din Moutier, care rămase însă neclintit.

— Chiar așa? îl întrebă ironic, cu un surâs ușor plutindu-i pe buzele subțiri.

Huc de la Faye interveni:

— Messire, nu putem ignora zvonurile care circulă, cu toate ciudățeniile astea... Chiar și eu sunt nedumerit. De ce numai preoți și, de fiecare dată, când e lună plină? Sperasem că aceste ziduri vor pune capăt superstițiilor, dar nu fac decât să le întărească prin lipsa lor de eficiență.

— Simplă coincidență, îl întrerupse François de Chazeron, vizibil enervat.

— Tulburătoare totuși, nu puteți nega, întări Guillaume.

— Haide, abate, să fim serioși...

— Uitați-vă, messire de Chazeron, la omul ăsta, porunci Guillaume, întinzând degetul spre chipul tumefiat al defunctului, priviți-l și spuneți-mi dacă trăsăturile acestui om, a cărui menire era să alunge demonii, nu oglindesc cea mai mare spaimă, aceea de a se fi întâlnit în noaptea asta cu Satana!

François de Chazeron stăruie cu privirea nu asupra chipului care-i era arătat cu insistență, ci asupra pumnului încheștat. Un singur pas fu de ajuns ca să ajungă acolo; forță degetele să se desfacă și descoperi ceva ce-i smulse un strigăt de uimire. În căușul mâinii cu degetele mânjite de sânge încheștat, peri cenușii de blană de lup se amestecau cu fire lungi și fine de păr negru omenesc.

De câteva zile, o undă rece se simțea în aer, deși pădurea care acoperea munții din Auvergne nu-și schimbase înfățișarea. Abia dacă se vedeau câteva petice de brumă în umbra făgașelor săpate de roți, de la Clermont-Ferrand până la Thiers. Pe pământurile seniorului de Chazeron, luna decembrie se sfârșea blând în acel an 1500, în ciuda câtorva averse subite și reci.

François de Chazeron se instalase la Montguerlhe, ca să fie în centrul activității desfășurate de comandantul gărzii sale. Trista descoperire făcută de Huc de la Faye întărise zvonul superstițios că un vârcolac își bătea joc de Biserică, ceea ce însemna că acesta nu putea fi decât însuși Satana. Amploarea pe care o lua această chestiune nu era deloc pe placul lui François.

Orgolios, autoritar și plin de sine, tânărul senior în vârstă de numai 21 de ani aspira mai degrabă să atragă atenția celor de-un rang cu el, pentru a obține o funcție mai importantă, și să sporească valoarea domeniilor sale de la Vollore și Montguerlhe, decât să se ocupe de nedumeririle oamenilor lui.

Pentru moment, François de Chazeron se îndrepta împreună cu Huc spre ferma de la Fermouly, unde, exact după două săptămâni de la uciderea abatelui Barnabé, o fetiță de unsprezece ani afirmase că a văzut un lup sur dând târcoale pe lângă ziduri. Cum ferma se afla lângă drumul dintre Thiers și Montguerlhe, la mică distanță de locul agresiunii, comandantul nu voise să ignore nicio ipoteză, chiar dacă se mai întâmplase deja în câteva rânduri ca mărturisirile spontane, care-i fuseseră aduse la cunoștință, să nu fi avut la bază decât imaginația țăranilor.

François îl însoțise. Această ipotetică vânătoare de vârcolaci îi oferea cel puțin prilejul de a fi văzut pe domeniile sale, lucru pe care neglijase să-l mai facă de când se apropia începutul de secol, eveniment care deschidea perspective pasionante cercetărilor sale de alchimist. De multe luni, în taina unui turn al castelului din Vollore, alambicurile lui distilau *alkaheist*, piatra filosofală care avea să prefacă plumbul în aur și să-i asigure bogăția.

Era aproape, o știa, o simțea. Mijloacele folosite pentru a-și atinge țelul n-aveau nicio importanță. Satisfacția pe care i-o ofereau experiențele sale merita orice sacrificiu. Iar acum nu va mai dura mult până când va putea străluci la Curtea Franței.

Astfel că toată povestea asta îl sâcâia, îl îndepărta de prioritățile lui, de atanorul² lui și de satisfacțiile sale lubrice.

Cu gândul la această plăcere de care era frustrat, pătrunse în curtea fermei din Fermouly, unde îl aștepta Armand Leterrier, arendașul lui. În timp ce Huc asculta mărturia copilei, fiica mezină a arendașului, cu ochi de un albastru metalic, Leterrier se apucă să-i prezinte lui François socotelile fermei.

Toate acestea reținură un timp atenția seniorului de la Vollore, până când prin fața ochilor îi trecu o siluetă fină și grațioasă, care, dincolo de fereastră, în curte, le împărțea celor care soseau grăsimi de pasăre. Simți un fior puternic.

— Cine e? îl întreabă deodată pe fermier, întrerupându-l.

Armand Leterrier urmări din ochi privirea stăpânului său și, flatat de interesul brusc al acestuia, răspunse simplu:

— Fiica mea cea mare, Isabeau.

— Pe toți dracii, prietene, exclamă François cu o sclipire sălbatică în ochi, e tare drăguță și gingașă! Cum se face că n-am mai văzut-o până acum?

— Fără îndoială că ați mai văzut-o, messire, dar s-a schimbat mult de când ați fost ultima oară pe aici. La cei 15 ani ai ei seamănă leit cu maicăsa, care a murit, și se poartă ca o adevărată doamnă. Dar n-o să mai stea mult la casa mea, fiindcă o mărit vineri, pe 15, cu Benoît, fiul cuțitarului³ din Grimardie.

— Spui că o măriți. Fără aprobarea mea?

Tonul devenise dur. Armand începuse să se bâlbâie, răsucindu-și boneta pe care și-o așezase pe genunchi la începutul discuției.

— Ba nu, messire, ba nu! Defunctul vostru tată binecuvântase logodna copiilor acum doi ani și stabilise data căsătoriei. Nu știam că mai era nevoie și de consimțământul vostru.

— Cel al tatălui meu e de-ajuns, se liniști François, fără a-și putea lua ochii de la formele dulci ale lui Isabeau, puse și mai bine în evidența de o rochie de un verde sobru ca migdala. Dar n-ai vrea să-ți superi stăpânul, nu-i așa, arendașule?

— Firește că nu, messire! Nu ducem lipsă de nimic pe domeniile voastre și n-am de ce mă plânge. Ba dimpotrivă, n-am decât laude la

² Alambic mare folosit de alchimisti (n.a.)

³ Aici, fabricant de cuțite (n.a.)

adresa domniei voastre, se grăbi să răspundă Armand, fericit că evitase să-l supere pe Chazeron.

La aceste cuvinte, seniorul din Vollore catadicsi să-și dezlipească privirea de la fereastră și o aținti asupra bietului nenorocit, dintr-odată mai puțin sigur pe el. Își desprinsese de la brâu o pungă de piele și aruncă două monede din argint pe masa în fața căreia stăteau de vorbă. Armand holbă ochii, în timp ce monedele aterizau, cu un clinchet promițător.

— Să le folosești pentru cei doi porumbei, prietene. Ia-le! Hai! Ia-le, insistă François, cu o privire parșivă.

Armand șovăi o clipă, apoi, neputând să reziste ispitei, înhață cei doi scuzi, îmbujorându-se:

— Senioria voastră e foarte bună cu copiii ăștia.

— Tocmai de asta înțeleg să fiu răsplătit de fiica ta, arendașule! O voi aștepta la castelul din Montguerlhe de îndată ce se va sfârși ceremonia. Pentru banii ăștia, înțeleg să fie încă fecioară, desigur, sfârși François cu cinism, deloc impresionat de chipul răvășit al lui Armand, care învârtea acum monedele printre degete de parcă l-ar fi ars.

— Uitați-o pe copila asta, seniore François, altfel, asupra pământurilor voastre se vor abate mari nenorociri, șopti în spatele lui o voce ștearsă.

François de Chazeron se întoarse furios și zări o bătrână care, confundându-se, în hainele ei de văduvă, cu negrul vetrei, rămăsese neobservată atunci când el intrase în bucătărie.

— Cine ești, de cutezi să te împotrivești dorințelor stăpânului tău? tună François, fără niciun respect față de mâinile zbârcite, încrucișate peste lucrul de mână neterminat.

— Este soacra mea, messire, interveni Armand, voind parcă să o scuze. Nu trebuie să vă sinchisiți de vorbele ei...

— Taci, fiule! Ai uitat ce-mi datorezi?

Timp de o clipă, vocea ei devenise gravă. Armand tremura, prins între autoritatea bătrânei și privirea întunecată a seniorului său.

— Sunt Amelie Pigerolles și mi se spune Turleteuche, ca și mamei mele, Turleteuche, spuse bătrâna, sfidător.

François de Chazeron se strâmbă. Turleteuche, vrăjitoarea aceea pe care niște oameni de vază o omorâseră în 1464, cu 15 ani înainte de nașterea lui. Vinovatul fusese pedepsit să facă un pelerinaj la Saint-Claude, aducându-i sfântului o lumânare de 4 livre, dar blestemul nefericitei îl ajunsese câteva săptămâni mai târziu. Murise cu obrazul tumefiat, în chinuri groaznice. François auzise adesea, în copilărie,

povestea aceasta. Le ura pe vrăjitoare. Îi ura pe toți cei care i se împotriveau. Se strădui totuși să-și îmblânzească tonul:

— Ești și tu vrăjitoare?

— Nici vorbă, messire, nici vorbă! I-am preluat doar porecla. Dar nu luați în deșert nebunia unei femei bătrâne...

François izbucni într-un râs răutăcios. Ar fi fost de-ajuns să pocnească din degete pentru ca nebuna să-și sfârșească zilele pe rug. Se ridică și se proțăpî între ei, mândru și aspru:

— Vreau fecioria acestei fete, arendașule, și o voi avea! Gândește-te la ai tăi, e mai bine s-o am de bunăvoie decât cu forța!

După aceste cuvinte, seniorul din Vollore ieși grăbit, întâlnindu-se, fără să-și aplece privirea, cu Isabeau care intra în casă fredonând și îl salută cu o reverență.

Isabeau se prăbuși plângând în poala bunicii ei, fără să-și privească tatăl care, cu capul plecat, tocmai îi poruncise să se supună voinței seniorului lor. Bunica puse o mână firavă pe părul castaniu, lung, al fetei, împletit într-o coadă care-i cădea pe sânii semeți.

— Nu mai suspina, fetițo, murmură ea, Dumnezeu te va scăpa de diavolul ăsta!

Isabeau credea și în Dumnezeu, și în ceea ce-i spunea bunica ei, care o crescuse de când mama îi murise la nașterea surorii sale mai mici, Albérie. Dar nu reușea să-și gonească din suflet o spaimă vecină cu groaza.

Chiar a doua zi, se duse să-l caute pe Benoît, logodnicul ei, pe care-l iubea din tot sufletul. El tocmai ascuțea cuțite la tociță și se bucură când zări silueta lui Isabeau, însoțită de Mirette, o cățelușă mică și neagră. Când îi văzu chipul înlăcrimat până-n verdele de mușchi al ochilor, o duse mai departe de tovarășii lui. Acolo ascultă, cutremurat, mărturisirea ei. Rămase o clipă tăcut, apoi, pufnind pe nări cu o furie neîmblânzită, îi luă mâinile între palmele lui fierbinți și aspre. Isabeau se simți încurajată, dar nu pentru mult timp. Benoît respiră adânc, căzu pe gânduri, apoi zise resemnat:

— Trebuie să ne supunem, Isabeau!

Ea vru să se desprindă, ca și cum vorbele lui ar fi ars-o, dar Benoît o strânse mai puternic în brațe și, cu toate că fata se albise la față, continuă cu tristețe:

— Știi la fel de bine ca mine care este obiceiul. Este dreptul lui, Isabeau; dacă-l înfrunți, mori. Dacă-l înfrunți, mori! repetă el, ca și cum ar fi vrut să se convingă singur.

— Atunci prefer să mor! zise Isabeau cu voce stinsă. Este rău și crud, mi-e groază de el, cu toate că este atât de falnic!

— El e stăpânul, Isabeau. Orice am face, îi aparținem. Suntem supuși lui. Am să te fac să uiți! Copiii noștri te vor face să uiți!

— Copiii noștri, Benoît?

Isabeau își aținti privirea disperată în ochii făurarului de cuțite:

— Cum să uit, dacă ar trebui să-i port și să-i hrănesc bastardul?

— Dacă s-ar întâmpla una ca asta, bunica ta l-ar face să dispară pe copilul acestui diavol, îi șuieră Benoît printre dinți.

Isabeau izbucni în hohote de plâns și încercă din nou să se desprindă, însă Benoît o strânse la piept:

— Te iubesc, Isabeau! mai mult decât orice pe lume. Dar să-l înfrunți înseamnă să mori! Să mori! repetă el.

Încă din copilărie nu auzise decât aceste cuvinte, această frază de căpătâi pe care niciun om simplu nu trebuia s-o uite vreodată, această supunere fără rezerve, până la renunțarea la orice demnitate și dorință. Și în fața lui era disperarea lui Isabeau, toată frumusețea ei, toată lumina, râsul ei care avea să moară probabil pentru totdeauna, inocența ei răpită și, mai ales, încrederea pe care el i-o trăda, lăsând-o pradă perversității lui François de Chazeron. Atunci, cu buzele umflate de mușcătura urii, spuse dintr-o suflare:

— Vom fugi, Isabeau! Imediat după binecuvântare, vom fugi. Te voi scăpa de el, dar vom fi pierduți!

François de Chazeron fu cuprins de o furie surdă. O așteptase pe Isabeau, imaginându-și cu plăcere dorințele cărora avea s-o supună; adolescența aceasta îi bântuia zilele mohorâte. Căci, de 15 zile, ancheta referitoare la vârcolac bătea pasul pe loc. Urma să fie lună plină, iar comandantul gărzii voia să-i întindă fiarei o cursă. François nu încercase să-l facă să renunțe la acest plan, dar îl prevenise că Satana nu putea fi păcălit și că, indiferent cum vor ieși lucrurile, el se va întoarce la Vologne. Cu toate că îi însoțea, ca să se distreze, pe soldații care băteau ținutul cu torțe în mâini se gândea mai mult la trupul fraged al lui Isabeau decât la pielea unor lupi de negăsit.

Așteptase deci ca ea să vină să îngenuncheze în fața lui deîndată ce auzise clopotele bătând. Îi mai acordase timp să stea cu ai ei, la ieșirea din

biserică, în fața ospățului plătit din banii lui. Dar trecuseră deja trei ceasuri de când îi binecuvântase pe tinerii căsătoriți și, în locul lui Isabeau, apăruse Huc de la Faye.

— Au dispărut, messire!

— Tatăl să fie ciomăgit! O să spună, până la urmă, unde se ascunde fie-sa.

— Și tatăl părea să fie pe cât de mirat, pe atât de speriat. De altfel, chiar el a venit să mă caute când a descoperit că tinerii fugiseră. Cred că e prea laș ca să fi avut vreun amestec.

— Ciomăgește-l, totuși! mârâi François, bătând cu pumnul într-o masă aflată la îndemână. Și spune-i că, dacă nu reușesc s-o găsesc pe fata lui cea mare, am s-o dau pe mezină gărzilor de la Montguerlhe. Du-te! Și să nu-ți treacă prin minte să-mi discuți ordinele. Afurisita aia mică o să plătească, și, dacă nu ea, va plăti altcineva din neamul ei!

Huc de la Faye se feri să facă vreun comentariu, dar rupse fără nicio plăcere bastonul pe spinarea lui Armand, în marea sală a corpului de gardă.

Încercase să nu lovească prea tare, dar Armand nu se mai ridica. Huc se îngriji ca trupul să fie dus la Fermouly și se înclină cu respect în fața bătrânei. Ea îl privi fără ură. Poate că simțea cât de scârbit era el că trebuia să-l servească pe vlăstarul nedemn al precedentilor seniori de Vollore cu același devotament, cu aceeași supunere oarbă.

— Sunt nevoit s-o iau pe Albérie, dar voi veghea să nu i se întâmple nimic rău. Ai cuvântul meu, murmură el, dregându-și vocea.

Bătrâna nu îi răspunse, nici nu se clinti măcar din colțul vetrei. Aștepta să vină și ceasul ei, ceasul când monstrul din Montguerlhe va da socoteală.

Huc de la Faye o luă de mână pe Albérie și-i întinse o batistă, să-și ștergă lacrimile. Copila avu un moment de revoltă, în ochii de un albastru intens îi sclipi o ură violentă împotriva celui care-i ucisese tatăl; apoi, strângând din dinți și stăpânindu-și mânia, se lăsă condusă către impunătoarea fortăreață de piatră.

O luaseră întâi pe drumul mare, ca să se ferească de François de Chazeron să schimbe și destinul lor nefericit. Amândoi evitaseră să se gândească prea mult, îmbătați de acest parfum de libertate care nu era decât o amăgire, întreținut în ultimele două săptămâni de firava speranță că ar putea scăpa. Benoît sustrăsese cu părere de rău economiile tatălui său și pregătise bocceluțele cu puținele lor lucruri, în timp ce Isabeau

avea grijă ca ai ei să nu bănuiască nimic. Sperau să ajungă până la Lyon și pentru aceasta luaseră cei mai buni măgari de la fermă, pe care-i istoviră înainte de a-și urma drumul prin pădure, în ciuda lupilor care i-ar fi putut ataca, în ciuda tâlharilor care i-ar fi putut jefui, în ciuda spaimei care-i încerca la fiecare pas.

Timp de două ceasuri avură senzația că sunt singuri pe lume, prizonieri ai nebulii și iubirii lor, apoi Benoît surprinse un zgomot de copite. Păreau să fie mai mulți călăreți. Se pitiră în șanțul drumului și părăsindu-și animalele, intrară în desiş. Isabeau tăcea, nu se plângea, chiar dacă măcăcinii i se agăţau de păr şi-i zgâriau picioarele, iar crengile rupte o împiedicau. Înainta fără să se gândească, gâfâind, cu ochii rătăciţi. Şi mai rătăciţi când primele lătrături le ajunseră la urechi.

Grăbiră pasul, trecând prin pâraie ca să-şi piardă mirosul de sudoare pe care-l urmăreau câinii, până când, sfârşită, Isabeau căzu şi începu să plângă, masându-şi glezna. Atunci, Benoît îngenunche alături de ea şi-i sărută cu blândeţe buzele uscate.

— Fugi, şopti ea. Pe mine mă vrea. O să te lase în pace.

— Niciodată! Dacă-l sfidezi, mori, rânji el, reţinându-şi un hohot de plâns.

— Atunci nu-l lăsa să mă ia, îl imploră Isabeau, în timp ce strigătele hăitaşilor se apropiu tot mai mult, împreună cu lătratul câinilor.

Benoît înghiţi în sec, căută în privirea iubitei vreo urmă de îndoială, dar nu descoperi decât oglindirea dragostei sale puternice şi curate.

— Nu-l va avea viu pe niciunul din noi, afirmă el.

Se ridică plin de hotărâre şi scoase cuţitul lung pe care-l făurise cu gândul la această ultimă soluţie.

— Închide ochii, murmură.

Isabeau făcu întocmai, dar moartea nu veni. Deschise ochii, auzind clinchetul metalului pe piatră, şi-l văzu pe Benoît clătinându-se pe picioare, cu o săgeată înfiptă în spate. Isabeau se ridică urlând. La câţiva metri în spatele lui Benoît, seniorul de Vologne zâmbea crud şi satisfăcut, ţinând în mână o arbaletă.

Ea încetase să geamă, încetase să se teamă, încetase să mai respire şi să mai trăiască, deşi inima-i continua, cu hotărâre, să bată, ochii – să vadă, sângele – să se amestece cu sângele acelui om.

Ea încetase să mai existe din clipa în care Benoît, deja în agonie, fusese spânzurat sub ochii ei. „*Ca să dea un exemplu*”, trâmbiţase François de Chazeron. Seniorul nu poate fi sfidat. Drepturile seniorului trebuie

respectate. Benoît se lăsase ucis, învins de condiția sa. Resemnat. Plătea. Era firesc.

Dar Isabeau nu reușea să accepte. Așa că murise odată cu el. Își oprise răsuflarea odată cu zvâcnirea funiei. Nicio judecată, nicio dreptate. Doar legea celui mai puternic. Legea stăpânului. Legea josnică a orgoliului.

Atunci uitase tot, tot, și chiar mai mult decât atât. Furia lui François, perversitatea lui, ochii de nebun, mâinile lui când blânde, când brutale, unghiile lui carnivore. Ea nu simțise nimic, nu auzise nimic, nu respirase nimic. Murise în ultima privire a lui Benoît.

— Voi ai o momeală pentru vârcolac. Acoperiți-o cu o mantie de călugăr și aruncați-o sub turnurile de la Montguerlhe, în pădure!

Huc de la Faye își înghiți furia care făcea să-i clocotească sângele de când intrase în camera aceea, unde François de Chazeron o tortura și o viola, de mai mult de o oră, pe Isabeau. O crezuse moartă, pentru că nu țipa, dar de-a lungul obrajilor palizi se prelingeau lacrimi tăcute. Ar fi vrut s-o ducă departe de acolo, s-o îngrijească, amintindu-și de fata veselă și frumoasă care fusese până atunci.

Huc înclină capul și tăcu. Dacă-l înfrunta, risca să moară. Înțelesese și el asta. Ea merita odihna veșnică, fiindcă Huc nu-și închipuia că ar fi putut supraviețui după o asemenea experiență.

Apropiindu-se de patul cu cearșafuri însângerate, ridică în brațe trupul gol. Pe sânul stâng al fetei, tumefiat de fierul roșu, blazonul familiei Chazeron îl sfida ca și cum i-ar fi batjocorit lașitatea. Își mușcă buza ca să nu țipe și ieși din încăpere, rușinat.

După ce le ordonă arcașilor săi postați în vârful turnului de pază s-o ucidă pe Isabeau de îndată ce s-ar apropia de ea un lup, se îndreptă grăbit către anexe, unde Albérie plângea cu capul în șorțul lui Jeanne, bucătăreasa cea voinică.

O scoase cu blândețe de acolo și reuși s-o convingă pe copilă că trebuia s-o pună la adăpost de nebunia seniorului, măcar atâta timp cât acesta va mai întârzia pe acolo. Când să o ducă spre mănăstirea din Moutier, un gând subit îi tăie avântul. Ce se va întâmpla cu bunica? Cu acea Turleteuche pe care François n-o plăcea?

Huc de la Faye își înăbuși o înjurătură. O ridică iute în șa pe Albérie și, pe când François de Chazeron supraveghea din înaltul turnului vestic al castelului Montguerlhe umbra victimei sale, galopă furtunos spre Fermouly, ca să-și aline remușcărilor.

Acolo însă trebui să recunoască: nici urmă de bătrână, de parcă s-ar fi topit, în cele din urmă, în colțul vetrei. Descoperind pe jos împletitura la care lucra ea, în fața scaunului care fusese tras de lângă vatră, crezu o clipă că François de Chazeron i-o luase înainte, dar renunță repede la această idee. Seniorul nu s-ar fi adresat altcuiva decât lui pentru așa ceva. Și, în afară de asta, François era prea ocupat cu pedepsirea lui Isabeau ca să-i mai pese de familia ei.

Întrebată, Albérie răspunse doar cu un zâmbet disprețuitor, de parcă ar fi fost păstrătoarea unui secret inviolabil. Huc de la Faye nu insistă. Bătrâna era, precis, în siguranță. Nu se mai gândi decât s-o protejeze pe orfană.

Isabeau n-ar fi știut să spună când anume simțise frigul. Fusese o senzație scurtă și, în același timp, violentă, dureroasă, o, da, nesfârșit de dureroasă. Înălță capul. În mijlocul norilor negri care se îngrămădeau, gata să cadă peste Auvergne, luna plină surâdea în pelerinajul ei de alabastru.

Isabeau își dădu seama că zăcea întinsă pe burtă într-o mlaștină, dincolo de ultima incintă a castelului, fără altă amintire decât ochii plini de cruzime ai lui François deasupra ochilor ei, în timp ce-i scurma grohăind pânțele.

Durerea aceasta o readuse la viață. În aceeași clipă, un fulger brăzdă noaptea furioasă, luminând o deschizătură în peretele muntelui. Și, aproape imediat, aversa se abătu asupra rănilor ei, de parcă ar fi vrut să spele insulta. Avea impresia că este sfâșiată, strivită, rănită peste tot, dar nu-i păsa.

În timp ce degetele ei se agățau de noroi, încercând să urce spre adăpostul grotei întrezărite, un cuvânt, un singur cuvânt, îi alină rănilor.

Răzbunare. Răzbunare.

Atunci când un urlet sălbatic îi atrase atenția, François de Chazeron, pe care ploaia îl gonise înăuntrul turnului de pază, se repezi, încercând să scruteze cu privirea întunericul, dar nu zări decât pădurea biciuită de furia furtunii.

Intră din nou, mulțumit totuși că-și satisfăcuse capriciul. Mâine se va întoarce la Vollore. Își trecu mâna peste veșmintele ude de ploaie și făcu ochii mari. Acolo, în palma lui, printre firele negre de păr ale lui Isabeau – triste vestigii ale cruzimii sale, peri cenușii de lup îl sfidau cu diabolica lor prezență.

S-ar fi zis că toată bezna era înghițită într-un vârtej de trosnituri, de gemete, de scurgeri și de ciocniri. De parcă pe acest pământ, năpădit de potop de săptămâni, n-ar mai fi trebuit să rămână nimic întreg.

Vântul se întetise pe la vecernie, când noaptea își agăța cu seninătate de mantie câteva stele. Apoi, norii le acoperiseră la rândul lor și nimeni nu mai îndrăznise atunci să înfrunte mânia Atotputernicului.

Lupii se ghemuiseră în colțul cel mai tainic al muntelui și nicio ființă omenească nu-și mai luase ochii de la rozariu, tremurând din tot trupul la fiecare sfâșiere a cerului.

În noaptea aceea a lui octombrie 1515 domnise furtuna. Trecuseră doar câteva săptămâni de la bătălia de la Marignan, unde tânărul rege al Franței, Francisc I, îl învinsese pe ducele de Milano.

— Trageți! Hai, trageți, ce dracu'! se înfurie Huc de la Faye.

Își scuipă în palmele bătătorite și le dădu o mână de ajutor țăranilor și tăietorilor de lemne, care se opintiră din toate puterile, trăgând frânghia groasă de cânepă petrecută în jurul copacului, în nădejdea de a-l face, în sfârșit, să se urnească. Erau douăzeci de oameni, cei mai voinici din ținut, care munceau din zori, dând jos acoperișurile sparte de crengi sau de trunchiuri întregi, dar cu acesta nu le mergea. Bătrânul stejar, care avea mai multe sute de ani, se prăbușise peste un turn al castelului de la Vollore, măturând de-a valma, cu un zgomot asurzitor, acoperișuri și șarpante. Curățatul crengilor venerabilului copac le luase toată ziua, iar castelul semăna cu o ruină în care fusese înfipt un țăruș uriaș. Trunchiul trebuia acum ridicat cu vreo treizeci de metri pentru a fi scos din zidărie.

Huc de la Faye înjură și se înhămă din nou la muncă, sub privirile neliniștite ale servitorilor care asistau rugându-se la înspăimântătoarea manevră.

— Vine, messire, Doamne, se mișcă! șuieră printre dinți un Hercule, pe a cărui tâmplă se zbătea o venă albastră.

— Trageți! Trageți! zbieră Huc drept răspuns, roșu la față, în timp ce broboane de sudoare îi picurau în ochi.

Lent, ca un catarg de corabie eliberat în sfârșit din cabluri, trunchiul se înalță sub presiunea frânghiei trase de cei douăzeci de oameni.

— Trageți-l într-o parte! urlă Huc, în timp ce tăietorii de lemne deviau, cu un elan colectiv, ascensiunea stejarului ca să-l îndepărteze de construcție.

Îi dădură drumul în același timp și strigătele lor se amestecară cu bubuitul lemnului care se izbi de pământul mocirlos. Huc de la Faye își trecu peste fruntea umedă mâna învinețită de funiile de cânepă, apoi îl felicită pe șeful tăietorilor de lemne, îmbrățișându-l:

— Bună treabă, Beryl, bună treabă!

— Zău că m-a obosit zdravăn și mi-a stârnit o sete... îi răspunse acesta plescăind.

— Hei, voi de la castel, strigă vesel Huc, să li se dea de băut oamenilor noștri, repede!

Câteva slujnice o luară imediat la fugă, suflecându-și fustele ca să nu se împiedice în ele, în timp ce oamenii mai trăluiau dezlegând frânghiile, mutând din loc trunchiul și rostogolindu-l alături de altele stivuite în parcul castelului.

— Tristă priveliște! mârâi Beryl, scuipând pe jos.

Huc se mulțumi să dea din cap.

În dimineața asta, din splendoarea castelului de la Vulture nu mai rămăsese decât o clădire cu geamurile sparte și cu grădinile strivite de zecile de copaci dezrădăcinați sau ruți. La fel arăta și restul ținutului.

Pădurea semăna cu un morman de lemne de foc și multe clădiri trebuiau reconstruite; fără să mai vorbim de oamenii răniți sau morți care fuseseră transportați la mănăstirea de la Moutier, rămasă întreagă, ca prin minune.

Huc de la Faye merse în întâmpinarea unui paj care aducea pe o tavă pahare și câni și, fără alte fasoane, ridică un urcior, răsfățându-și cu vin gâtlejul uscat. Apoi îi trecu toarta de lut lui Beryl, care-l urmărise și privea pofticios șuvoiul purpuriu care curgea, însoțit de gălgăituri. Își ostoi și el setea în același fel, în timp ce Huc le trimitea ceea ce rămăsese tăietorilor de lemne care nu se odihniseră deloc.

— Trebuie să-mi fac darea de seamă, oftă Huc, când tovarășul său coborî mâna în care ținea urciorul golit.

— Te însoțesc. Mai bine să fim amândoi, observă Beryl, cu un zâmbet în silă.

Huc îi mulțumi cu o privire amuzată. Se cunoșteau de atâta timp, încât știau amândoi ce caracter nesuferit avea stăpânul lor. Un caracter nesuferit care în dimineața aceea era de-a dreptul respingător până-ntr-atât, încât François refuzase să-și facă apariția.

— Să mergem, tovarășe, îl îndemnă Huc, mărind pasul către partea intactă a clădirii.

François de Chazeron măsoara în lung și-n lat, cu mâinile la spate, singura încăpere cu ferestrele rămase întregi.

— Nu mai scânci, auzi, mă exasperezi! făcu el, furios, întorcându-se din nou către Antoinette, tânăra lui soție, înspăimântată.

În noaptea aceea, crezând că le-a sunat ceasul, se refugiase împreună cu cameristele sub masa imensă care trona în donjon, țișetele lor de spaimă spărgându-le timpanele pajilor ascunși în beciuri și pe ale soțului ei, care înfruntase stihiiile la fereastra turnului. Între timp, fusese lovit în față de cioburile geamurilor sparte atunci când stejarul se prăbușise, atingând zidul ce-l adăpostea pe François.

Antoinette își ridică ochii spre soțul ei, al cărui chip era marcat cu dâre de sânge închegat, și, în loc să se liniștească, izbucni în hohote convulsive de plâns. François simți cum se înroșește de furie. Era sătul de istericalele astea muierști! Încercă totuși să se controleze.

— Suntem vii și nevătămați, Antoinette, așa că, pentru numele lui Dumnezeu, vino-ți în fire! șuieră el printre dinți. Trebuie să-ți păstrezi demnitatea, trebuie să-i ții în frâu pe servitori! Crede-mă, nu e timp de văicăreli!

— Nu mă văicăresc, messire, hohoti Antoinette, mă străduiesc să mă rog, oh, da, mă străduiesc... insistă nefericita, cu un nou hohot de plâns.

François se repezi către fotoliul în care stătea ea. Își încheștă mâinile pe brațele fotoliului și-și apropie, amenințător, obrazul de al ei:

— Atunci străduiește-te în liniște! Nu pot să judec din pricina ta!

Antoinette își vârî nasul în batistă și dădu din cap, cu ochii plini de lacrimi. Soțul ei avea dreptate, desigur, dar ea nu reușea să se stăpânească.

Chiar atunci intrară în cameră Huc de la Faye și Bérlyl. François se întoarse dintr-o mișcare cu fața spre ei. Se așteptau ca el să fie furios, dar, ciudat, la vederea celor doi, se calmă. Veni spre ei cu pas hotărât.

— Ați picat la țanc, se mulțumi el să spună. Urmați-mă!

Și, fără să-i mai arunce vreo privire drăgălașei sale soții, pe care putea acum s-o părăsească în urma acestei diversiuni, ieși și se îndreptă spre camera sa de lucru, cu Huc și Bérlyl pe urmele lui.

— Vom avea nevoie de câteva săptămâni ca să refacem șarpanta, după aceea o să ne ocupăm de zidurile dărâmate și de reparațiile interioare,

conchise Béryl, după ce enumerase amănunțit stricăciunile și pagubele suferite de castel.

— Să nu uităm că multe drumuri sunt stricate și că va trebui să-i ajutăm pe toți. Chiar dacă-i vom pune la treabă pe cei mai buni meșteri, tâmplari, zidari, șindrilari, dulgheri, mă tem că nu vom reuși să terminăm înainte de venirea iernii.

Seniorul de Vollore clătină din cap. Toate astea îl plictiseau, dar n-avea ce face, trebuia să acționeze împreună cu acești doi oameni de ale căror servicii nu avusese motive să se plângă în ultimii 15 ani.

Din moment ce doar Montguerlhe și mănăstirea de la Moutier fuseseră cruțate de furtună, sinistrații trebuiau aduși aici. Dar lui François nu-i plăcea ideea de a-și împărți reședința cu țăranii. Se întoarse către Huc.

— Ce s-a întâmplat la Thiers? îl întreabă.

— Basilica pare să fie în stare bună, ca și biserica Saint-Jehan-du-Passet și Saint-Genès, după spusele mesagerilor noștri.

— Bine, bine! Cei mai săraci să fie îndrumați către aceste locuri de azil. Cu cât vor fi mai mulți care să se roage, cu atât mai bine. Păstrez Montguerlhe pentru mine și pentru oamenii mei, așa cum se cade.

Huc de la Faye se aștepta la această decizie și-și anunțase deja soția, pe Albérie, să pregătească apartamentele seniorului. Totuși, nu-și putu stăpâni un fior.

François de Chazeron nu mai pusese piciorul în Montguerlhe de 15 ani, de parcă ar fi vrut să înlătore umbrele sordide ale acelei nopți de iarnă, în care o lăsase pe Isabeau pradă furiei lupilor. În zori, nu mai găsiseră nicio urmă din ea, iar de atunci, Huc ispășea greșala seniorului său protejând-o pe Albérie, așa cum jurase, mergând până acolo încât o luase de nevastă, ca s-o pună la adăpost de poftele gărzilor. Cu toate că, începând din ziua aceea blestemată și până acum, ea rămăsese la fel de retrasă și-l privea cu aceeași privire rece și tăioasă, el începuse s-o iubească. Nu-și amintea s-o fi văzut zâmbind decât o singură dată, atunci când el îi spusese că n-o va obliga să împartă patul cu el și că va hotărî singură consumarea căsătoriei lor. Ea nu i se oferise însă niciodată, așa că el se mulțumise, ca soț, să-i fie doar tutore. Se temuse ca François să nu-și pretindă dreptul de senior, dar, spre deosebire de sora ei mai mare, Isabeau, Albérie era o fată obișnuită, pe care privirea aspră, albastră o făcea și mai puțin atrăgătoare. François de Chazeron le binecuvântase căsătoria, fără ca măcar să le pună vreo întrebare. Uneori, Huc se întreba dacă acesta își mai amintea cine era Albérie. François de Chazeron nu era interesat decât de propria persoană:

— Mai e ceva, Huc?

Vocea seniorului îl trezi din visare. Se scutură puternic:

— Nu, messire. Până diseară se va face tot ce trebuie pentru asta.

— Bine. Dați-i drumul!

Béryl și Huc se retraseră cu o plecăciune, pornind în pas vioi la treburile lor.

La lăsarea serii, un șir lung de căruțe pline cu bagaje și obiecte casnice părăsi castelul senioral din Vologne, îndreptându-se către cetatea de la Montguerlhe. În fruntea convoiului, mergeau François cu soția și oamenii lui.

Albérie se înțepă la deget cu acul și-și înăbuși o înjurătură. Alături de ea, tolănită pe un scaun sculptat, cu spătar, Antoinette de Chazeron broda cu gândurile rătăcite în visare.

Albérie n-ar fi rupt tăcerea pentru nimic în lume. Nu-i plăcea să fie nevoită să converseze cu castelana, cu toate că, trebuia să recunoască, aceasta era o fire deschisă și simpatcă. Dar ea hotărâse să urască tot ce avea legătură cu François de Chazeron și o făcea de cincisprezece ani, fără nicio abatere, își ascundea râsul și clipele tainice de bucurie, nelăsându-i pe ceilalți să vadă altceva decât încruntarea sporită de implacabilă ironie a privirii ei metalice. În felul acesta, se apăra de nebunia oamenilor. De altfel, nici n-o interesau. Ca și bunica ei, pe vremuri, Albérie se înțelegea mult mai bine cu lupii decât cu semenii ei.

— Aștept un copil.

Nu reacționează imediat auzind vocea timidă și tremurată a lui Antoinette. Abia când aceasta își repetă cuvintele, după ce-și dresese vocea, Albérie înalță capul; inima îi bătea puternic.

— Adevărat? se sili ea să-i răspundă.

— În orice caz, așa cred, adăugă Antoinette, mușcându-și buza și regretând deodată că făcuse această mărturisire.

Uneori, în mod inexplicabil, Albérie îi stârnea teamă. Totuși, era o bună intendentă și nimeni nu-i putea reproșa nimic în privința muncii și a serviciului ei în săptămâna scursă de când se instalaseră în fortăreață. Antoinette încercase de mai multe ori s-o scoată din mușenia ei, dar schimburile lor de cuvinte erau dominate doar de politețuri, de parcă Albérie s-ar fi forțat în prezența ei. Fără a mai vorbi despre faptul ca aceasta se îndepărta ori de câte ori apărea François în încăperea unde se aflau.

— Seniorul nostru trebuie să fi fost foarte bucuros să afle această veste, comentă politicos Albérie, înfigând în pânză acul agățat de degetele ei înghețate.

— Încă nu știe. E atât de nervos din cauza ultimelor evenimente, încât nici nu îndrăznesc să-i spun.

— Într-adevăr, e mai prudent.

Tonul era dur, prea dur.

— Crezi?

O lucire de panică trecu pe chipul lui Antoinette, iar Albérie își regretă pe dată vorbele. Îmblânzindu-și chipul cu un zâmbet compătimitor, rectifică:

— Amândoi ați trecut prin multe de când cu furtuna, poate că senzațiile neplăcute sunt urmarea acestei agitații, a neliniștii și a grijilor pe care vi le faceți pentru nefericiții pe care-i vedeți pe sub ferestrele voastre. După mine, ar trebui să mai aveți puțină răbdare.

Antoinette o scrută cu privirea, apoi dădu din cap. Nu se gândise la asta:

— Ai dreptate, așa e. E mai bine să aștept înainte de-a afirma... Mi-aș dori atât de mult să-i dăruiesc un fiu...

Albérie își reținu furia. Refuza să asculte văicărelile acestei femei. Dacă avea să piardă sarcina, vinovat ar fi fost numai soțul ei, cruzimea, orgoliul și trufia lui. Fusesse blestemat, iar ea, Albérie, n-ar fi ridicat nici degetul cel mic pentru a împiedica acest blestem.

Ai ei așteptau de mult răzbunarea, în amintirea lui Armand, asasinat din ordinul lui François, în amintirea familiei lor distruse, constrânse să trăiască izolată, ascunsă.

Albérie înghiți cu noduri, iar tâmplele i se zbăteau de furie. Nu, Antoinette nu era vinovată de această nenorocire, ea nici măcar nu știa ce se întâmplase atunci, căci era căsătorită cu François abia de trei luni. Numele Leterrier fusese șters din registrele de la Fermouly, tatăl ei fusese îngropat în nămolul amintirilor, omagiu adus măreției seniorului de Vollore. Ca și ai ei, François avea să moară fără urmași, iar Antoinette avea să fie eliberată, odată cu întregul ținut.

Albérie socoti că era momentul potrivit să dispară. Plecarea ei putea fi interpretată ca un gest de pudoare. Își lăsă cusătura pe taburetul de lângă ea și ieși, cu inima mai grea ca niciodată.

Timp de o clipă, își dori să fugă departe, cât mai departe de zidurile acelea care o sufocau, de sarcinile zilnice de intendentă, pe care le îndeplinea împreună cu Huc, de respectul pe care i-l oferiseră numele și

titlul lui în sânul garnizoanei și în ținut. Trebui să se sprijine cu toată puterea de zid, după ce închisese poarta grea. Dădu capul pe spate și își înfipse degetele în crăpăturile zidului, respirând precipitat. La 26 de ani, se simțea deja bătrână și atât de ostenită!

Înțelese că nu numai din cauza mâniei. La noapte va fi lună plină.

Lacrimile îi înțepau ochii. Cunoștea bine durerea aceea insidioasă care i se furișa în membre, ura copleșitoare care o cuprindea puțin câte puțin, oră de oră, până când simțea în gură setea de sânge. Totul începea cu adevărat abia atunci, mai întâi cu abdomenul, care i se acoperea cu blană, apoi, picioarele și mâinile. După aceea va avea dureri cumplite, în timp ce trupul întreg i se va răsuci, se va subția, se va preschimba până când nu va mai avea nimic omenesc, dar fără ca ea să uite totuși cine era.

Albérie își înfipse și mai adânc unghiile în piatră și se însenină. Astfel transformată în lupoaică, se va întâlni cu ai ei. Era singurul lucru important.

Huc de la Faye se sprijini în coate de pervazul ferestrei cu cercevele cu ochii triști. Amurgul se lăsa încet peste Montguerlhe, împurpurând balta în jurul căreia pășteau liniștite oile și vacile. Prea ocupat să-i ajute pe Béryl și pe oamenii lui în ultimele săptămâni, aproape că uitase ce-l aștepta în noaptea aceea, ca în fiecare noapte cu lună plină din ultimii 13 ani, de când descoperise groaznicul secret din Montguerlhe și acceptase să nu-l dezvăluie.

În acea noapte neplăcută din septembrie 1500, după ce i-o încredințase pe Albérie abatelui din Moutier, Huc se întorsese la Montguerlhe, cu speranța nebună că, dacă furtuna îi alungase pe lupi, Isabeau ar fi putut supraviețui. Se rezezise într-acolo, sub ploaia torențială, după ce se încredințase că arcașii își părăsiseră posturile, iar François își încuiase ușa. Însă la picioarele meterezului nu rămăsese decât o mantie mânjită de sânge. După ce scotocise timp de o oră prin tufișurile din jur, Huc se resemnase. În zori, François de Chazeron nu păruse să aibă niciun fel de remușcări. Pretextând că era așteptat la Vollore, pusese să-i fie făcute bagajele și refuzase să afle alte amănunte, adăugând că nu va mai permite sosirea vreunui exorcist pe acolo.

După câteva săptămâni, îi donase abatelui de la Moutier o sumă importantă pentru construirea noii capele, în amintirea – spuse el – celor care pieriseră în ghearele fiarei.

Odată cu sosirea noului secol, François de Chazeron se izolă într-o muțenie sordida, dezinteresându-se mai mult ca oricând de pământurile

și de vasalii săi. Își petrecea timpul retras, ieșind doar pentru a se duce la Clermont sau la Curtea regelui, unde familia lui avea acces de mult timp. Nimeni nu știa ce făcea el în turn sau de ce; adesea, la ivirea zorilor, de acolo ieșea un fum cu miros greșos. Uneori, veneau la el personaje ciudate, care-și ascundeau identitatea sub o glugă largă și nu întârziu mai mult de opt zile.

Huc renunțase să-i mai prezinte socotelile și administra moșia așa cum putea, cu ajutorul abatelui Guillaume de Montboissier. De două-trei ori pe an, câțiva copii dispăreau fără urmă. Abatele de Moutier presupunea că munții thiemezi erau perfizi cu cei care se aventurau prin pădurile lor, devenind o pradă ușoară pentru lupi, că nu trebuiau căutate alte explicații și că asemenea lucruri se mai întâmplaseră adesea și în trecut. Dar Huc nu era convins că așa stăteau lucrurile. Printre țărani, circulau unele zvonuri. Zvonuri care pretindeau că François făcuse un legământ cu diavolul și că-i oferea copiii lor ca jertfă. Lui Huc nu-i prea venea să creadă aceste superstiții ale prostimii totuși ceva îl făcea să nu se simtă în largul lui, ori de câte ori atingea cu privirea zidul înalt al turnului din Vollore, turnul acela încuiat, în care se ascundea seniorul.

În cele din urmă, ajunsese să râdă de spaima lui copilărească și să nu se mai preocupe decât de Albérie. În cea mai mare parte a timpului, în ținut domnea liniștea, iar viața de zi cu zi se desfășura în pace, așa încât legenda vârcolacului fusese uitată.

Iar apoi, odioasele crime reîncepuseră. Exact la trei ani de la aceea nenorocire, într-o noapte cu lună plină, a doua zi după moartea lui Guillaume de Montboissier, pe drumul care ducea la Montguerlhe. Apoi, din nou, la următoarea lună plină, așa că Huc nu putuse să închidă un ochi când fusese iarăși lună plină. Albérie tocmai împlinise 14 ani. Huc îi oferise o brățară din argint filigranat, ca să-și arate afecțiunea față de ea, împreună cu o porție respectabilă de tartă cu alune. Ea îl măsurase cu o privire ciudată, ca și când, dincolo de atitudinea ei rece, altcineva s-ar fi înflăcărat. Se încruntă, apoi îi mulțumise reținut și se îndepărtase, lăsându-l acolo, nehotărât dacă să-i arate tandrețea pe care o simțea față de ea sau să se facă nevăzut.

Huc n-ar fi putut spune dacă îl iertase, cel puțin, pentru loviturile date pe spinarea tatălui ei, chiar dacă el și le mai reproșa încă. Nu înțelegea, așa cum nu înțelesese nici atunci, de ce îl ucisese pe Armand Leterrier. Acesta era un bărbat voinic și robust, deprins cu munca grea, iar Huc nu lovise cu forță. Cum să-i explice că nu dorise moartea tatălui ei, ci doar se supusese ordinului stăpânului său, ca să nu fie, la rândul lui, pedepsit?

Nu găsisese cuvintele potrivite. Renunțase, spunându-și că timpul va șterge durerea și că, dacă o va înconjura cu dragoste, va reuși poate s-o facă să uite. Dar copila nu uitase. Se ferecase în tăcere, achitându-se de sarcinile care-i fuseseră încredințate la bucătărie, evitând să se arate în sala comună, unde gărzile o tachinau cu simpatie ca să-i intre în voie comandantului lor. Nu-l mai revăzuse pe François de Chazeron, nu întrebase dacă Isabeau sau bunica ei fuseseră găsite. Numai privirea ei era grăitoare, iar Huc întorcea capul când ochii li se întâlneau, căci n-ar fi putut răspunde acestui veșnic „de ce?” decât prin propria mânie, prin propriile resentimente față de stăpânul său.

Atunci, ca s-o apere și pe ea de așa-zisa fiară, hotărâse să curme zvonurile care deveneau tot mai insistente și să descopere adevărul. Se strecurase afară, înfășurat într-o mantie neagră, confundându-se cu umbra norilor pe zidul fortăreței. Înaintase cu pași înceți, ținând arbaleta în mână, pe lângă copacii de la marginea drumului pe unde treceau călătorii care mergeau la Clermont, chiar acolo unde lupul atacase de două ori.

Nu trebuise să aștepte prea mult. Animalul apăruse parcă de nicăieri și se proptise în fața lui, arătându-și colții, cu spume la gură.

Fără să ezite, Huc întinsese arbaleta spre blana cenușie, hotărât să pună capăt terorii, convins că animalul voia să-l atace. Apoi lăsase brațul în jos, uluit. Acolo, la câțiva pași, se ivise o siluetă scăldată în lumina lunii, adusă de spate și zbârcită; se apropiase de animalul care se dăduse înapoi din fața armei, scheunând.

Când fiara și ființa omenească ajunseră una lângă alta, Huc recunoscu obrazul ridat al bătrânei Turleteuche schițând o strâmbătură compătimitoare spre el, în timp ce bărbatul nu-și putea desprinde ochii de la privirea de un albastru tăios al lupului. Apoi, bezna acoperi această imagine și bubuitul unui tunet rupse tăcerea. Când luna se ivi din nou printre nori, drumul era pustiu, iar Huc gâfâia, cu gâtul uscat și cu genunchii tremurându-i.

Rămăsese nemișcat o vreme, privind fix freamătul frasinilor și al castanilor, pe care vântul prevestitor de furtună îi făcea să se miște de la vârful coroanei până la trunchi, de parcă ar fi încercat să-și revină după un coșmar îndelungat. Apoi, simțind primele picături de ploaie, plecase, pe drum de astă dată, și se întorsese acasă, mohorât și rece, fără să-i spună vreun cuvânt santinelei care își arătase bucuria că-l vede întorcându-se viu.

Urcase scările și se oprise în fața ușii lui Albérie, lăsându-se când pe un picior, când pe celălalt. Oare chiar voia să verifice dacă ceea ce își imaginase, plin de oroare, era adevărat? După ce-și răspunse la această întrebare, împinse ușa masivă, convins că era deschisă, și se lasă să cadă pe pat, cu capul în mâini. Odaia era goală și în noapte, prin ferestrele deschise către furtună, se auzea un lup care urla a moarte.

Albérie apăruse dintr-un pasaj care dădea în interiorul șemineului abia când primele raze de soare poleiau oglinda măsuței de toaletă, așezată vizavi de fereastră. Huc nu închisese ochii în noaptea aceea. Adolescența avea chipul tras și ochii încercânați. El își mușcase buzele, amintindu-și de celelalte două dimineți în care o văzuse arătând la fel. Totuși, de data asta, ochii ei înroșiți dovedeau mai mult decât oboseală. Albérie plânsese. Atunci Huc se ridicase și, pe când ea se apropia, își deschisese larg brațele. După o clipă de ezitare, ea îi căzuse la piept, cu un hohot prelung de plâns.

Apoi îi vorbise. Pentru prima dată în acești trei ani, îi povestise istoria tristă a familiei sale. Străbunica, acea vrăjitoare poreclită Turleteuche, pe care cei din oraș o ucisese, practica în secret, la vremea solstițiului de vară, unele rituri păgâne în timpul cărora se împerechea cu un lup. Bunica, născută în urma acestei uniri împotriva firii, moștenise puterea de a fi în același timp femeie și lupoaică, și le transmisese urmașilor ei cele mai bune însușiri ale ambelor rase. Așa își dusesese viața Amelie Pigerolles, potolindu-și la fiecare lună plină setea se sânge pe seama căprioarelor sau a oilor. Apoi avuseseră loc acele crime puse pe socoteala vârcolacului cenușiu și greșeala pe care o făcuse ea, copila de la Fermouly, fetița care nu știa de blestem, atrăgând atenția lui François de Chazeron asupra familiei sale, după ce văzuse animalul. Ea, Albérie, fusese aceea care-i trimisese pe ai ei la pieire. Trăise cu povara acestei vinovății până în urmă cu câteva luni, când bunica, pe care o credea moartă, i se arătase la cotitura unei poteci, în timp ce se ducea să verifice niște capcane pentru sturzi. Turleteuche o dusesse până în inima muntelui, unde se aflau sora ei, Isabeau, pe care bătrâna o îngrijise cu răbdare după nenorocirea prin care trecuse, și copilul pe care aceasta îl născuse printre lupi, la 24 septembrie 1501. Turleteuche îi spusese atunci că nu mai avea mult de trăit și că, după ea, Albérie era aceea care-i va moșteni puterile. Isabeau nu căpătase ca moștenire decât un smoc de blană cenușie pe ceafă, la baza capului, și nu se putea transforma, dar Albérie era din rasa bătrânei, o știuse încă de la nașterea ei, și era de așteptat ca, odată cu pubertatea, aceste calități să înceapă să se manifeste. După bucuria de a-și fi regăsit

sora, bunica și chiar pe nepoțica Loraline, copila aceea sălbatică, dormind între labele unui lup numit Cythar, Albérie fu cuprinsă de spaimă, dar Turleteuche o călăuzise. La primele trei transformări, va avea nevoie de sânge omenesc, apoi setea i se va ostoi și se va putea mulțumi cu animale sălbatice sau cu oi. N-avea de ce să se teamă. De-acum avea o familie. În cele din urmă, Albérie se liniștise, în ciuda sclipirii stranii din ochii lui Isabeau, o sclipire care șovăia între ură și nebunie. Apoi, Turleteuche îi dezvălui taina despre pasajul subteran care ducea din încăperea aceea până în pădurea din apropiere.

Huc ascultase fără să tresară, dar simți cum îi îngheață sângele în vine și i se zbârlește părul pe brațele care înconjurau umerii soției sale. Ea se așezase lângă el, pe patul acoperit cu blănițe de iepure, iar mirosul puternic de piele tăbăcită îi aduse aminte lui Huc, pentru o clipă, de lupoaița aceea cu botul rânjit.

Ca și cum i-ar fi putut citi gândurile, Albérie se întorsese spre el și-i aruncă o privire jenată.

— M-am oprit, zise ea, fiindcă ți-am simțit mirosul. Atunci, ceva mai puternic decât instinctul m-a făcut să dau înapoi. În noaptea aceea, am devenit, la rândul meu, Turleteuche, câștigându-mi această poreclă de femeie-lup, pe care și-o găsisese străbunica mea.

Urmă o tăcere în timpul căreia prin mintea lui Huc se perindară o sumedenie de întrebări. Dar nu rostise niciuna. Apoi, glăsciorul firav începuse să tremure.

— Omoară-mă, spusese ea, dar nu-i da pe ai mei pe mâna seniorului de Vologne...

Atunci el simțise că i se rupe inima, îi cuprinsese obrajii în palme și, înainte de-a o săruta pe frunte, murmurase, simțind până-n adâncul sufletului sinceritatea cu care vorbea:

— Niciodată! Niciodată, cât voi trăi!

— Messire Huc?

Huc tresări. Pierdut în amintiri, nu auzise nici bătaia în ușă, nici tusea prin care slujnica încercase să-i atragă atenția.

— Messire Huc? insistă ea, în timp ce el își alunga amintirile și căuta un zâmbet. Din partea stăpânului François. Vă caută pretutindeni și pare foarte supărat că nu v-ați dus la el, recită ea.

Uimitor, aceste vorbe îl înveseliră pe Huc, care izbucni într-un râs nervos, în timp ce pornea pe urmele fetei. François de Chazeron se

întorsese la Montguerlhe și ceva îi spunea lui Huc că sosise ceasul socotelilor.

2

Antoinette își sucea și răsucea mâinile albe, ca să și le încălzească, fără a reuși totuși să simtă vreun pic de căldură. Ieșise în întâmpinarea săracilor, ajutându-i pe Huc de la Faye și pe abatele de la Moutier, Antoine de Colonges, să le împartă pâinile pe care le pregătise, având grijă să fie destule, își îndeplinea cât putea de bine această sarcină de când, cucerită de frumusețea și răceala lui François de Chazeron, îi permisesse să-i ceară mâna. El se arătase plin de atenție și de tact în perioada cât îi făcuse curte, fără să pară interesat de faptul că tatăl ei era rudă cu ducele de Bourbon sau de averea ei, ci doar de plăcerea de a fi împreună cu ea. Antoinette era o adolescentă de 17 ani și era nespus de fericită la gândul că va fi soția acestui senior falnic.

Câteva luni fuseseră de ajuns ca să-i piară încântarea. Ținutul thiemez era sinistru, nu semăna deloc cu fastuosul Paris. Își amintea de trubadurii de acolo, de bâlciuri, de saltimbanci, de poeții damnați aruncând asupra orașului un vâl de impertinență prin pamfletele care când amuzau, când enervau Curtea.

Vollere era un loc trist. Și-ar fi dorit să organizeze niște festivități, dar apropiații ei pleaseră la căderea iernii, care izola ținutul în inima vulcanilor din Auvergne. Singurul moment fericit fusese întâlnirea cu mama și surorile ei, cărora, sătulă de îndelungatele perioade petrecute de François în donjonul unde ea nu avea voie să intre, le făcuse o vizită.

Totuși, de îndată ce se întorsese, soțul ei îi interzisese să mai plece. Autoritar și pretențios, voia ca ai ei să creadă că Antoinette era mulțumită de traiul pe care-l ducea. Într-o seară, când erau în pat, după o scurtă relație intimă, Antoinette, plângându-se de lipsa lui de interes, își văzuse spulberate și ultimele iluzii.

— Doamna mea, te-am luat de soție din două motive, îi scăpase lui Chazeron. Mai întâi, pentru frumusețea ta, care dă temperamentului meu șansa de a-mi asigura urmași, apoi, pentru averea și relațiile familiei tale. Până acum, niciuna din aceste calități nu a fost secătuită. Înțelegeți, așadar, că nu te pot reda rudelor tale. Așa încât nu vom mai discuta despre asta.

Și plecase, lăsând-o mai singură și mai disperată ca oricând. De atunci, ca să-și umple timpul, se pierdea în rugăciuni și ajutoare pentru cei năpăstuiți, cum făcea și azi, în timp ce pe gluga de hermină i se așeza un

strat de promoroacă, iar picioarele ei gingașe striveau sub botinele din piele stratul alb de brumă.

Nu reușea să-și ia ochii de la spinarea masivă a lui Huc de la Faye, în timp ce el se apleca spre bătrâni sau spre copii cu o atenție și o generozitate neprefăcute, și nici să se simtă vinovată pentru dorința care crescuse în ea de când se refugiaseră la Montguerlhe. Își pusese adesea întrebări legate de ciudata căsătorie a comandantului. Deși destul de vârstnic, avea 43 de ani, Huc arăta bine, avea un chip cu trăsături regulate și cu o gură senzuală, umbrat de un păr des, care începuse să încărunțească. Prin împrejurimi, erau destule fetișcane atrăgătoare, și totuși el se însurase cu Albérie, a cărei fire ea nu reușea s-o înțeleagă și față de care simțea uneori o spaimă nejustificată.

Antoinette cea blândă, cea supusă, cea drăgăstoasă, însușirile acestea i se potriveau de minune. Și totuși, ce n-ar fi dat, în ultimele zile, ca să se poată pierde în mulțimea sărăcimii refugiate la mănăstire și să-l vadă pe Huc de la Faye ocupându-se de ea, de necazurile și de sentimentele ei, pe care nici nu mai încerca să și le înăbușe.

Cufundată în gândurile ei adulterine, Antoinette scoase un oftat adânc, la auzul căruia Huc își întoarse spre ea fața zâmbitoare și se scuză:

— E tare frig în dimineața asta. O să mă duc singur de acum înainte.

— Nu!

Răspunsese atât de categoric, încât reluă, îmblânzindu-și vocea:

— Nu, țin la această sarcină, crede-mă! Deplângeam soarta tristă a oamenilor noștri, nu a mea. François nu prea mă ține la curent cu mersul lucrărilor, ca și cu toate celelalte, de altfel, nu se putu stăpâni să adauge, cu amărăciune, și aș vrea să știu când vor putea să se întoarcă la caselor lor.

Huc sărută pe frunte o fetiță costelivă, căreia îi dăduse un măr, apoi se ridică și o conduse pe Antoinette spre grădina devastată a mănăstirii, lăsându-i în urmă pe cei cincizeci de nefericiți pe care nici rugăciunile, nici numeroasele pături nu reușeau să-i încălzească.

Când se îndepărtară de clădire și ajunseră lângă un castan bătrân, smuls din rădăcini, oprindu-se în fața ei, îi spuse grav:

— Iarna bate la ușă, doamnă! Béryl intervine peste tot, punându-i pe toți bărbații în putere la treburile mai urgente, dar tare mă tem că nu este de ajuns. Adevărul e că soțul dumneavoastră îi trimite la Vologne pe cei mai mulți dintre lucrătorii aceștia, de teamă că la Montguerlhe va fi lipsit de ocupațiile lui obișnuite. Mă tem că mulți dintre ei – arătă el spre spațiul din fața capelei – nu vor reuși să petreacă iarna în condițiile

acestea precare. Iar la aprinderea focului în capelă, nici nu ne putem gândi! Abatele Antoine de Colonges face tot ce poate, dar regula cinului său este strictă și nu le poate oferi acestor amărâți mai mult confort atâta timp cât călugării lui trăiesc în aceleași condiții.

— Dar este vorba despre femei, copii și bătrâni, se indignă ea, cu ochii umezi.

— Este vorba despre cei mai slabi, Antoinette, îi răspunse Huc abia auzit, cuprinzându-i mâinile subțiri, înmănușate, care tremurau de revoltă și de milă, și despre nemiloasa lege a naturii care-i va salva pe cei mai puternici și le va oferi celorlalți odihna și pacea.

Ea îl privi printre lacrimi. De ce oare, deodată, i se păruse că nu vorbea despre refugiați, ci chiar despre ea, despre viața ei distrusă? Uitându-și rangul, Antoinette de Chazeron se rezemă de vesta din piele groasă pe care el o purta sub mantia de lână. Huc aruncă o privire în jur, ca să evite orice martor indiscret, apoi o strânse cu tandrețe în brațe, îmbătat, fără voia lui, de trupul fragil care i se abandona, căci, de când se însurase cu Albérie, nu-și potolise dorințele cărnii decât prin plăceri solitare. Dându-și seama că nu-și va mai putea ascunde tulburarea, comandantul îndepărtă blând trupul ei cald și tuși, dregându-și glasul.

— Vă implor să vă stăpâniți, doamnă, murmură el apoi zâmbind. Oamenii ăștia nu trebuie să cadă pradă disperării, care i-ar duce în mormânt mai repede decât frigul. Ei își găsesc puterea și speranța în puterea și speranța noastră. Nu vă pierdeți încrederea căci și-o vor pierde și ei. Poftim!

Îi întinse o batistă curată, din pânză, cu inițialele lui brodate pe ea, pe care o scoase din cămașă.

Antoinette o luă, plecându-și privirea, simțindu-se vinovată atât de slăbiciunea pe care o dovedise cât și de plăcerea pe care o încercase când Huc fremătase la atingerea ei. Își șterse ușor lacrimile, apoi își suflă nasul, întorcându-se cu spatele pentru ca el să nu observe că obrajii i se îmbujoraseră.

— Dacă doriți să învingeți legile naturii și să le dați o șansă acestor nefericiți, insistă cu greu vocea gravă din spatele ei, încălcați ordinele date de soțul dumneavoastră în privința reparațiilor de la Vollore. Două săptămâni ar fi de-ajuns, dacă Bérlyl ar dispune de toată forța de muncă.

Antoinette suspină cu amărăciune. Se întoarse către el, cu un rictus trist pe buze:

— Să încalc ordinele lui François? Dar cine crezi că sunt eu, ca să-i impun voința mea? Până și cea din urmă dintre servitoare s-ar pricepe

mai bine decât mine s-o facă. Prietene, seniorul de Vollore obține tot ce vrea și ține mult mai mult la ceea ce ascunde în donjonul lui decât la viața mea amărâtă.

Huc își stăpâni furia. Revedea chipul speriat și privirea rătăcită a lui Isabeau pe patul stăpânului, în timp ce acesta, necruțător, îi porunca comandantului s-o arunce lupilor. François de Chazeron nu se schimbase de-a lungul acestor ani, în care resentimentele lui Huc nu făcuseră decât să sporească.

— Îl urăști, nu-i așa?

Când auzi întrebarea, Huc înțelese cât de elocventă trebuie să fi fost privirea lui. Cercetă o clipă ochii lui Antoinette, dar nu găsi în ei decât o fulgerare de plăcere. Atunci clătină din cap.

— Cred că și eu... adăugă ea, coborând glasul, iar apoi suspină adânc.

— Hai să ne întoarcem, mai aruncă peste umăr, cu voce ostenită.

Huc o urmă în tăcere.

— Aștept un copil!

Antoinette se așteptase să-i răspundă cu răceală, dar anunțul ei căzu în gol. François de Chazeron nici măcar nu-și ridica nasul din cartea pe care o citea.

„*Încă un tratat de alchimie!*” gândi ea cu amărăciune, îndreptându-și privirea către flăcările din vatră, ca să le ascundă pe cele de furie care-i ardeau în suflet.

Oare cum de găsea în ea, în seara asta, atâta îndrăzneală? Poate din pricina că, pentru prima dată în viață, avusese, timp de o clipă, sentimentul că fusese într-adevăr înțeleasă exact de cineva cu care împărtășise aceeași emoție.

La întoarcere, se întâlnise cu Albérie și nu se simțise deloc vinovată față de aceasta, ba chiar o privise în ochi, cerându-i un pahar cu lapte cald, doar pentru că i se păruse că Huc era stânjenit. Antoinette își închipuisse pe dată că el nutrea mai mult decât o dorință trecătoare pentru ea și la acest gând devenise, brusc, sigură pe ea. Albérie rămăsese nepăsătoare, ca de obicei, de parcă nimic și nimeni n-ar fi interesat-o.

„*Cu ea ar fi trebuit să se însoare François, gândi Antoinette. E la fel de închisă, insensibilă și egoistă ca și soțul meu!*”

Făcând această constatare, se lăsă să cadă într-un fotoliu, în fața lui François. El n-avea nevoie de ea. Huc însă, da! Așa că insistă să-și ducă până la capăt veleitatea de revoltă:

— Ți-am spus ceva, François!

— Te-am auzit. Bună seara! mai adăugă el, pentru a pune capăt discuției, fără să-i arunce vreo privire.

Antoinette respiră adânc și, ignorând atitudinea lui, continuă liniștită.

— Nu vreau să pierd acest copil.

— Bine.

Tonul era politicos, dar Antoinette desluși în el o urmă de iritare.

„*Probabil că citește ceva important*”, înțelese ea. Ei, și ce dacă? Și ceea ce avea ea de spus era important. Își adună tot curajul și se forță să-și păstreze vocea fermă:

— I-am cerut lui Albérie să-mi pregătească o altă cameră.

Urmă o nouă tăcere. Apoi François înălță capul. În ochii lui mocneau flăcări mai puternice decât cele din vatră. Antoinette își întoarse privirea. Tremura toată.

— Poftim? o întrebă el.

— Doctorul din Moutier m-a sfătuit să evit relațiile conjugale în perioada sarcinii, zicea că altfel aş putea să pierd copilul și, după cum spuneam, nu vreau să risc un avort, bâigui Antoinette, a cărei inimă bătea atât de tare, încât se întrebă dacă François îi putuse auzi vocea printre bubuiturile acelea.

— Și dacă eu o să am chef de tine?

„*Nu!* urlă în ea o voce firavă. *Nu, nu-ți permit să-i cedezi iarăși, înfruntă-l! Înfruntă-l!*” insistă vocea, care împrumută deodată inflexiunile vocii comandantului. Regăsindu-și subit curajul, Antoinette își privi soțul în față, așa cum o privise, ceva mai devreme, pe Albérie.

— Vei aștepta, Messire! Vei aștepta până ce îți voi fi adus pe lume fiul.

Apoi, îndulcindu-și glasul în fața mâinii pe care o vedea crescând în el, imploră, ingenunchindu-i la picioare:

— Întotdeauna m-am supus dorințelor tale. Nici măcar o dată, François, nu m-am împotrivit toanelor, exigențelor și hotărârilor tale, încercând să-ți fiu alături, ca o soție bună și devotată. Astăzi, nervii îmi sunt puși la grea încercare. Copiii aceia înghețați de frig pe care-i întâlnesc în fiecare zi îmi trezesc o nevoie disperată de a fi mamă. Mă simt atât de neajutorată, atât de slabă! Când te-ai căsătorit cu mine, François, doreai urmași, lasă-mă să ți-i dăruiesc! Te rog! Cruță-mă până când voi duce sarcina la bun sfârșit. Apoi voi ști să mă arăt mai iubitoare ca oricând.

În tăcerea care urmă, râsuflarea precipitată a soțului ei era asurzitoare. Îl înfuriase, știa, dar dacă o refuza, ar fi însemnat să se împotrivească înseși rațiunii pentru care se însurase cu ea. Seniorul de Chazeron avea

nevoie de urmași, iar François nu era atât de mărginit încât să nu-și dea seama de asta.

„*Orgoliul lui de cocos*”, își zise ea în gând, învăluindu-l într-o privire plină de tandrețe.

— Retrage-te în camera ta, îi porunci el, în cele din urmă, oricum, nu mi-ai stârni dorința când te vei îngrășa și va trebui să-ți suport stările proaste și văicărelile. N-aș fi cutezat să te îndepărtez din patul meu, dar, din moment ce chiar tu mi-o sugerezi, ar fi o prostie să refuz. Îți dai seama, firește, că una dintre slujnicele tale îți va ține locul, adaugă el cu cinism.

— Mă voi resemna, messire! În casa asta tu ești stăpân, sfârși ea cu o lingușire menită să-și ascundă atât bucuria că obținuse aceasta victorie cât și faptul că stima pe care i-o acordase până atunci nu mai exista.

Antoinette se ridică și, cu un surâs grațios, ieși din camera lui François ca să se închidă în camera ei.

Albérie închise cu grijă ușa în urma ei, așa cum făcea de fiecare dată când îl găsea pe Huc așteptând-o, așezat pe pat. El aprinsese focul în șemineul care se afla vizavi de pat, iar încăperea mică și sobră era scaldată într-o căldură dulce și luminoasă. Dincolo de zidurile fortăreței din Montguerlhe, un vânt tăios venit dinspre nord îngheța băltoacele rămase prin șanțuri.

A doua zi, în zori, un strat gros de brumă avea să înveșmânteze degetele lungi ale crengilor încă nevindecate după furtună, dând peisajului îndoliat înfățișarea unui balet somptuos de stele. Lui Albérie îi plăcea liniștea care învăluia cerul în perioada aceasta a iernii. Liniștindu-se puțin, căci trebuise să suporte prezența lui François sub același acoperiș, surâse blând și se apropie cu bunăvoință de soțul ei.

Huc îi întinse mâna, iar ea veni să se așeze, ca de obicei, alături, lăsându-și fruntea pe umărul lui. Rămaseră un timp așa, legănați de trosnetele focului care zugrăvea pe pereți umbre mișcătoare. Huc se simțea bine. Îi fusese dor de ea, de complicitatea lor, după ce o ținuse în brațe pe Antoinette de Chazeron, deși nu simțea, de fapt, vreo vinovăție legată de dorința care-l cuprinsese. Afecțiunea pe care-o nutrea față de Albérie era de o cu totul altă natură, avea ceva intangibil pe care povara secretului îl făcea să fie absolut unic.

— Te iubesc, Albérie, îi șopti el pe neașteptate mișcat fără să vrea de blândețea clipei pe care o furau, departe de ochii celorlalți, dar fără să se aștepte totuși în afară de tăcere la un alt ecou al mărturisirii lui.

Albérie nu vorbea niciodată despre sentimentele ei, Huc însă știa că, în ciuda a tot ce se întâmplase, și ea îl iubea.

— Huc, am nevoie de ajutorul tău.

Era pentru prima dată când se întâmpla acest lucru. Bărbatul se întoarse spre ea cu o figură surprinsă. Albérie zâmbea încă, un zâmbet trist și tandru în același timp. Neobișnuit. Deși rugămintea ei îi făcea plăcere, Huc nu se simțea în largul lui.

— Fac orice vrei, se auzi el răspunzându-i.

Făcuse pentru ea atâtea lucruri, pe care Albérie nici măcar nu i le ceruse... Dar vestea îi străpunse inima ca un cuțit:

— Isabeau a murit!

Vocea femeii se frânsese. Huc înghiți un nod. În acești 15 ani o văzuse o singură dată pe Isabeau. Plecase în pădure să-și caute un câine care nu se mai întorsese după o vânătoare de mistreți. Niște țărani îi spusese că l-au auzit lătrând nu departe de locul unde îi pierduse urma. Era cel mai bun copoi al lui și nu voise să-l lase pradă lupilor. Auzise deodată un râset de femeie, prea departe în pădure ca să fi fost vorba de vreo întâlnire amoroasă. Legându-și calul de un copac, se apropiase neauzit, cu inima bătându-i puternic. La baza falezei, un izvor forma un ochi de apă, înaintea de a se vărsa într-un râu și dus către ogoare. Isabeau se scălda acolo împreună cu o fetiță care râdea veselă; copila avea plete lungi, castanii și trăsături atât de gingașe care-i trezeau atâtea amintiri, încât Huc fusese tulburat. Dacă fetița de șapte sau opt ani era întruchiparea tinerei violate de François de Chazeron, Isabeau, dimpotrivă, era cu totul alta, fără vârstă, cu chipul asprit și sânii vineții, cu trupul deformat din cauza lipsurilor. Pe mal, la câțiva metri de ele, stăteau lungiți doi lupi, veghindu-le. Nemișcat, Huc le privise câteva clipe joaca și râsetele, apoi, temându-se ca vântul să nu ducă spre lupi mirosul lui, se îndepărtase, cu inima grea. Albérie nu-l lăsase niciodată s-o revadă pe Isabeau, nici chiar după ce bătrâna murise, luând cu ea în mormânt această interdicție. Isabeau se izolase, convinsă că nimeni nu știa că ea supraviețuise și că născuse copilul lui Chazeron.

„*Ea nu știe că tu ai aflat*”, îl prevenise cu gravitate Albérie în ziua când el îi ceruse să meargă s-o vadă. „*Isabeau nu mai este cea pe care ai cunoscut-o, Huc!*” El se resemnase fără să discute. Nu-i vorbise niciodată soției sale despre acea imagine a fericirii trecătoare pe care o întrezărise, căci abia atunci înțelesese câtă dreptate avea. Isabeau nu mai avea nevoie de oameni.

Cu toate astea, vestea morții ei îl durea, așa cum îl duruse atâția ani gândul că ea supraviețuise.

— Când s-a întâmplat? se mulțumi el să întrebe, șovăind între mânia în fața nedreptății și tristețea sinceră care-l învăluia.

— Acum trei zile, după spusele lui Loraline.

— Chiar înainte de luna plină, spuse Huc, cu un nod în gât. O, Doamne! Albérie, ai...

Dar Albérie îl împiedică să-și termine fraza, punându-i pe buze un deget rece. Privirea ei se umplu de melancolie:

— Am așteptat ca zorii să mă elibereze de înfățișarea aceea pe care o urăsc, apoi mi-am ajutat nepoata să o înmormânteze alături de bunica noastră. A fost o ceremonie stranie. A trebuit să mă ascund în pădure pentru ca Loraline să nu poată vedea transformarea; așa îi făgăduisem surorii mele. Niciodată până atunci n-a fost atât de dureros, dar acum suntem bine, și eu, și nepoata mea. Nu vreau să fii neliniștit, Huc de la Faye!

— De ce nu mi-ai spus nimic alaltăieri, când te-ai întors de la peșteră?

— Aveam nevoie să mă gândesc, iar tu, să-ți revii, ca de fiecare dată când știi că devin... altfel, sfârși ea, căutând un cuvânt care să-i rănească, cât mai puțin pe amândoi.

Știa bine ce simțea el. Chiar ea era îngrozită când se gândea la monstrul cu care-și împărțea trupul de femeie. Huc făcea eforturi ca să se apropie de ea, s-o atingă, s-o sărute, ca de fiecare dată în ziua care urma după luna plină, pentru ca Albérie să nu simtă cât de mult ura acea parte a ei, dar tânăra era convinsă că, în clipele acelea, o suporta la fel de greu cum se suporta ea însăși.

— Te-am acceptat așa cum ești, Albérie! Așa cum ești acum și așa cum ești la fiecare lună plină. Aș vrea să fii convinsă de asta. Chiar aș vrea, șopti Huc, înfruntându-i privirea albastră până când ea își coborî ochii.

Ca de fiecare dată, părea atât de sincer, încât, timp de o clipă, fu ispitită să-l creadă; dar cum să creadă ca o iubea atât de mult, când știa că ea însăși nu se va iubi niciodată?

Nu știu să-i răspundă altceva decât:

— Iartă-mă!

Huc simți că, fără voia lui, se înfurie. Se ridică și începu să măsoare odaia cu pași mari, ca să-și ogoiască sentimentele rănite, apoi ațâță focul:

— Asta-mi spui de fiecare dată, Albérie! De fiecare dată! Nu sunt nici speriat, nici supărat că ești așa, și te iubesc. Ți-am arătat eu vreodată aversiune sau ură, sau măcar indiferență?

N-am meritat oare încrederea ta? Nu ți-am cerut nimic, niciodată! N-am avut nicio pretenție! Prin această acceptare îți aparțin mai mult decât i-ar putea aparține orice bărbat din lume iubitei sale. Atunci, ce trebuie să fac? Ce să fac, spune-mi, ca să nu-mi mai ceri iertare pentru că ești?

În tăcerea care urmă după această izbucnire, Huc rămase în fața focului, sprijinindu-și palmele mari pe tabla șemineului. Apoi își dădu seama că Albérie plângea; în tăcere, ca să nu-l deranjeze. Atunci uită tot ce spusese, fiindcă Isabeau murise, iar Albérie avea acum nevoie de el. Străbătu odaia fără să se gândească și, ridicând-o în brațe, o duse în fața ferestrei pe care o deschise repede, în timp ce ea își ascundea fața în vesta lui de piele. O lăsă să plângă, trăgând cu nesaț în piept vântul rece, ale cărui rafale pătrundeau nestingherite în încăpere, în fața flăcărilor înviorate de mișcarea aerului, adăpostind la căldura trupului său corpul ei fragil. Apoi se temu ca ea să nu răcească, deși sângele lui clocotea. Împinse canatul ferestrei și se lăsă să cadă într-un fotoliu, ținându-și tânăra soție la piept, ca pe un copil. O legăna duios și-i puse întrebările care-i ardeau sufletul:

— Cum s-a întâmplat? Ce vrei să fac?

Albérie nu îi răspunse imediat. Era atât de blând cu ea, atât de atent! Ce n-ar fi dat să fie o simplă ființă omenească! Doar omenească. Își căută din nou cuvintele, ca să nu îi dezvăluie prea multe. Nu voia să-l amestece în ceea ce avea să se întâmple. Trebuie să-l protejeze, așa cum o protejase el până acum. Erau atâtea lucruri pe care el nu le știa încă! Își mușcă buzele cu amărăciune. Ce bine ar fi fost dacă François de Chazeron i-ar fi lăsat în pace pe ai ei! N-ar mai fi fost obligată să-l mintă pe singurul bărbat pe care-l va iubi vreodată. Spuse, cu o voce mai sigură:

— A căzut când se întorcea în grotă. Lângă intrare, s-au prăbușit mai mulți copaci, când a fost furtuna, iar crengile s-au încălzit în cădere printre stânci. Îi spuseseam să fie prudentă, dar, după ploaie și după îngheț, locul acela devenise foarte periculos. După câteva zile de agonie, s-a stins. N-aș fi putut s-o salvez, Huc, chiar dacă aș fi ajuns acolo imediat. Și nu puteam în ultimele zile, când ne aflam sub același acoperiș cu seniorul.

Huc clătină în tăcere din cap. „*Ce încurcătură*”, gândi, în timp ce Albérie continuă:

— Cu toate că s-a făcut o slujbă pentru ea acum 15 ani, când o credeam pierdută, a murit fără să aibă un preot la căpătâi, fără spovedanie și fără iertarea Bisericii. Isabeau era o catolică înfocată, Huc, și așa și-a crescut și

fetița, chiar dacă Loraline n-a fost botezată. Aș vrea să se odihnească în pace!

Huc se întoarse cu dragoste către ea și îi cuprinse blând umerii:

— Ai dreptate, trebuie să aducem copilul la noi!

— Nu!

Fusese aproape un țipăt.

Nu, el nu pricepuse nimic! Albérie se calmă, dar trăsăturile îi deveniră aspre:

— Nu, Loraline nu mai este copil, Huc, are 15 ani și seamănă leit cu Isabeau, pe vremea când François de Chazeron a cunoscut-o. Dacă, din nefericire, ar afla de ea, numai Dumnezeu știe ce s-ar întâmpla. Loraline s-a născut printre lupi, a crescut împreună cu ei și le cunoaște limbajul. Ar fi arsă de vie ca vrăjitoare, așa cum s-a întâmplat cu străbunica mea. Nu, locul ei e acolo, iar eu am să veghez asupra ei, să n-ai grijă! Abatele Antoine de Colonges a întâlnit-o pe Isabeau când a murit bunica. L-am rugat să-i vorbească lui Loraline. Mă tem să nu încerce să facă cine știe ce ca să îi răzbune memoria mamei ei. De fapt, o irită prezența lui Chazeron aici, la Montguerlhe. Nu vreau ca istoria să se repete, Huc! Și mie mi-a fost mult prea greu s-o uit. Mi-au trebuit 13 ani ca să învăț să te iubesc, să înăbuș ura din mine și dorința de răzbunare. Ajută-mă! Fă-l pe Chazeron să plece pentru câteva zile în Montguerlhe, pentru ca abatele Antoine de Colonges să aibă timp să-i aline lui Loraline durerea și furia. Ajută-mă!

Huc se întunecă la față. Prin urmare, abatele de la Moutier știa! O întâlnise pe Isabeau, în vreme ce lui nu i se îngăduise s-o revadă! Gândul acesta îl întorcea pe dos, chiar dacă o voce din sufletul lui îi șoptea că abatele nu fusese chemat decât ca să-și facă meseria și atât. Se însenină. Nu, nu fusese trădat și nu trebuia să se simtă lăsat deoparte. El fusese singurul care împărtășise cu adevărat soarta acestor ființe nefericite, suferise văzându-le cum își duc crucea și încercase să le ușureze chinul prin iubirea lui pentru Albérie.

— Ai să mă ajuți? insistă Albérie, care-și dădea prea bine seama că mărturisirea ei îl contrariase.

Huc dădu din cap:

— Nu va fi ușor. Ce motiv să invoc? Seniorul de Chazeron nu se sinchisește nici de propria familie, iar de ceilalți oameni din jurul lui îi pasă încă și mai puțin!

Exact asta aștepta Albérie încă de când se stârnise furtuna, de când François de Chazeron se întorsese la Montguerlhe și de când Antoinette purta copilul lui.

Ea și Isabeau nu încetaseră să-și clocească răzbunarea. Totul devenise deodată atât de simplu, atât de evident! Chazeron avea să plătească, iar înainte de-a muri va suferi, chinuit de teamă, fără nicio speranță de scăpare.

Simțindu-și brusc inima cotropită de o sălbatică sete de sânge, Albérie își aținti privirea profundă, metalică, în cea a soțului ei și își spuse argumentele.

3

Antoine de Colonges își freca mâinile de satisfacție, deși își reproșă imediat plăcerea tainică pe care o încerca.

— Stăpâniți-vă, părinte! Nu trebuie să știe nimeni, altfel...

Abatele de la Moutier încuviință, răspunzând vocii sparte care ieșea de sub gluga neagră de dimie trasă peste un chip ofilit.

— Nu te teme, fiica mea! Aștept clipa asta de atâta vreme, încât, Dumnezeu să mă ierte, nu mai am milă decât pentru mine însumi.

— Atunci, fiți binecuvântat în numele acestor copii pe care-i veți salva prin tăcerea dumneavoastră!

Antoine de Colonges clătină din cap, întărindu-și cugetul prin această evidență care-l ajuta să nu ia în seamă vocea conștiinței. Pentru prima oară în lunga-i viață închinată celui Atotputernic avea să se abată de la calea cea dreaptă, ba avea să încalce chiar porunca supremă: „*Să nu ucizi*”. Desigur că nu ucidea cu mâna lui, dar era vinovat fiindcă accepta ca judecata unei femei să se substituie judecății lui Dumnezeu. Luă în mâinile uscate un crucifix din lemn și o pungă de piele plină cu scuzi de pe o masă tocită de ceasurile îndelungate de lectură, și i le întinse musafirei:

— Fie ca Hristos să te însoțească și să te ajute să-ți afli, în sfârșit, liniștea!

— Numai după ce el va pieri, părinte! După ce va pieri de mâna celei pe care a zămislit-o. Atunci, da, poate că, dacă Dumnezeu va îngădui, voi deveni din nou mamă, dacă Dumnezeu va îngădui, părinte! îi spuse ea, gâfâind.

Antoine de Colonges își întoarse privirea cu inima strânsă. Se simțea atât de vrednic de dispreț fiindcă se folosea de ura aceasta ca să scape ținutul de François de Chazeron și de fărădelegile lui. Căci, deși nu avea alte dovezi decât acuzațiile aduse de Turleteuche, era convins – cum fusese, pe vremuri, și Guillaume de Montboissier – că toate disparițiile misterioase înregistrate în ultimii 16 ani erau opera seniorului. Fără a mai pune la socoteală uciderea celor cinci fețe bisericești chemate de predecesorul său ca să cerceteze ciudatele activități nocturne ale lui François de Chazeron. Ce n-ar fi dat să facă dreptate la lumina zilei! Dar, după ce se căsătorise cu o rudă a ducelui de Bourbon, atât de apropiat de regele Francisc I, seniorul de la Vologne devenise puternic. Prea puternic.

Și avea, mai mult decât pe vremuri, dreptul de viață și de moarte pe domeniul lui. Orășenii se temeau de el la fel de mult ca și țăranii; mai rămânea, ca să i se opună, doar singura ființă pe care o făcuse să devină mai monstruoasă decât el.

„Numai lupii se sfâșie între ei”, se gândi, în timp ce-i zâmbea lui Isabeau, a cărei privire limpede căpătase, de-a lungul anilor de furie, o sclipire vecină cu nebunia. *„Când totul se va sfârși, va fi timpul să mă ocup de ea și de fiica ei, ducându-le pentru totdeauna departe de aici.”*

— Du-te acum, șușoti Antoine de Colonges, urmându-și firul gândurilor. La Paris, să întrebi de părintele Boussart. E un prieten vechi de-al meu, te așteaptă și va avea grijă de tine.

Isabeau își ascunse neliniștea, încuviințând din cap.

„Să-mi regăsesc libertatea după toți anii ăștia!” gândi ea. Oare va mai putea să-i savureze gustul?

Fusese nevoie de toată tandrețea lui Albérie ca s-o convingă că era mai bine așa. Grozav ar fi vrut să-l pedepsească pe François cu mâna ei. Dar în 15 ani, nu găsisese niciodată curajul să-l înfrunte. Se mulțumise să îndure suferința și să învețe să cunoască puterile ierburilor de leac, bune să vindece sau să ucidă. Sperase, ca și bunica ei pe vremuri, să descopere secretul transmutației trupurilor, ca s-o elibereze pe Albérie, căci felul ei de a fi o măcina și o umplea de amărăciune. Venise acum momentul sa testeze licoarea care era rodul cercetărilor ei, administrând-o singurului monstru pe care-l cunoștea: François de Chazeron.

Trecuseră 15 ani de când privea cum crește copilul diavolului. Micuța aceea care părea oglinda tinereții ei pierdute și care-i zicea „mamă”. Isabeau hotărâse, în cele din urmă, să plece. Să o lase în locul ei, cu ura ei, ca să-și răscumpere propriul trecut. Inima i se strânse o clipă când își aminti durerea cumplită a fetei la vederea pretinsului ei cadavru.

Dar Isabeau se stăpâni imediat. Trăgându-și gluga mantiei pe ochi ca să-și ascundă tulburarea, împinse în zid o piatră ieșită în afară, deschizând în fața ei un pasaj luminat de torțe pâlpâitoare. Se înfundă cu hotărâre în labirintul subteranelor care legau mănăstirea din Moutier de Montguerlhe, Montguerlhe de Vologne și Vologne de Thiers, trecând prin inima munților.

Când se iviră zorii zilei de 11 octombrie 1515, Isabeau se afla în drum spre Paris, călare pe o iapă sură, având sentimentul că, în sfârșit, scăpa de călăul ei.

Antoinette fredona în timp ce camerista o ajuta să se îmbrace. De ieri, vremea se mai încălzise, și, după îmbrățișarea tainică de la Moutier, Huc se arăta mai atent cu ea, mai plin de zel, până-ntr-atât încât îi băgase în cap ideea să profite de reparații ca să întinerească vechiul castel de la Vollore, ca să-i ofere copilului care avea să vină pe lume mai mult confort. Când ea se arătase îngrijorată să nu fie depășite, din această cauză, termenele, el îi răspunsese optimist că bătrânii preziseseră o încălzire a vremii, ceea ce va permite grăbirea reconstruirii satelor. *„În afară de asta, adăugase el, amenajarea castelului de la Vollore îl va sili pe François să aibă răbdare. Oamenii noștri vor putea fi trimiși și în alte locuri unde avem lucrări urgente, fără ca el să afle, iar dumneavoastră vă veți putea duce sarcina la termen în liniște, la Montguerlhe.”*

Antoinette simți că inima îi bate gata să-i sară din piept. Dacă Huc voia s-o rețină acolo însemna că și el o iubea. Lăsând la o parte faptul că avea dreptate în privința reședinței de la Vollore și a bunăstării țăranilor, acest din urmă argument îi dădea toate motivele ca să acționeze. François n-avea altă dorință decât să se întoarcă în turnul lui cât mai repede; până atunci, ca să-și stăpânească nerăbdarea, citea nenumărate tratate de astronomie, de chimie și de astrologie pe care și le procurase când fusese ultima dată la Paris și le luase cu el la Montguerlhe. Dacă în timpul primelor luni de la căsătoria lor, Antoinette se îngrijorase adesea văzându-i chipul livid și cearcănele întinse până deasupra pomeților proeminenți după nesfârșitele ore de lectură, acum nu simțea decât o totală indiferență față de toate acestea. Până la izbucnirea groaznicei furtuni, ea insista ca soțul ei să facă mișcare, așa încât lui François i se întâmpla să se lase convins și să regăsească unele dintre plăcerile sănătoase pe care le cunoscuse în copilărie, alături de tatăl său.

Acum însă nici vorbă să se mai poată organiza vânători de cerbi sau de mistreți în păduri și Huc trebuise să-și folosească toată puterea de convingere ca să-l facă pe François să ia parte la exercițiile soldaților săi, antrenându-și trupul anchilozat prin lupte și mânuirea spadei sau a arbaletului. Rezultatul fusese că seniorul din Vollore devenise mai binedispus, chiar dacă i se părea cam obositor să atace cu lancea manechinele, să mănânce carne de oaie sau de găină și să se limiteze la teorie, când sângele lui ar fi avut nevoie de flăcările atâtorului⁴. Pentru Antoinette însă, atenția acordată de Huc soțului ei n-avea decât un singur

⁴ Cuptor special, folosit de alchimisti (n.tr.)

ecou, cel al inimii ei. Nu era vorba despre sănătatea seniorului, ci, mai curând, despre faptul că toanele lui se abăteau asupra ei. Huc o proteja. Huc o iubea. Era, prin urmare, momentul să-l îndepărteze pe nedemnul ei soț, redându-i ceea ce îi lipsea atât de mult.

Iată de ce era atât de veselă Antoinette de Chazeron în acea zi de 12 octombrie 1515! Considerând că imaginea zâmbitoare și radioasă pe care i-o arăta oglinda era cum nu se putea mai potrivită pentru rolul pe care intenționa să-l joace, își expedie camerista și aproape că zbură pe scări până la picioarele turnului de vest, unde, ca în fiecare dimineață, François și Huc se antrenau la lupte.

Admiră un timp duelul celor doi protagoniști, având grijă să nu fie văzută, ca să se poată bucura în tihnă de spectacol, apoi se apropie pe nesimțite de arena în care se ridicase un nor fin de praf. Huc îl pune pe François la grea încercare, fentând cu îndemânare atacurile adversarului cu șapte ani mai tânăr decât el, care trecea totuși drept un luptător priceput.

„*Ce mult îmi plăcea Huc*”, își spuse ea, aplaudând fără să vrea o eschivă în timpul căreia acesta atinsese cămașa de zale a lui François.

La auzul aplauzelor, martore ale deznodământului prea puțin glorios al acestei întreceri amicale, François se întoarce și o aținti cu o privire sumbră.

— Se poate ști cărui fapt i se datorează prezența ta, doamnă? se interesă el fără pic de amabilitate, în timp ce Huc își trecea mâna masivă prin păr, ca să șteargă sudoarea care-i șiroia pe frunte.

Antoinette se strădui să-și ia privirea de la comandant ca să-i suradă soțului ei, trecând peste aroganța lui cu o scuză prefăcută:

— Aici sunt puține distracții și este atât de amuzant să vă privesc luptând! Iertare, dragul meu soț!

Gura lui François schiță o grimasă cam amară. Antoinette nu-l obișnuise cu asemenea sclifoseli și, în mod ciudat, simți înțepătura geloziei. Văzând-o cum lasă capul în jos, îmbujorându-se ușor, François aruncă o otheadă discretă spre Huc, care îi păru total indiferent, ocupat să-și lustruiască spada înainte de a o vârî la loc în teacă. Liniștit în privința intențiilor comandantului, François care nu tolera adulterul decât dacă avea loc în propriul pat, consideră că această reînnoire a interesului lui Antoinette i se adresa chiar lui și buna dispoziție îi reveni. Spuse, băgând spada în teacă:

— Ei bine, doamna mea, fie! De vreme ce-mi simți atât de mult lipsa, însoțește-mă! Huc, să se aducă doi cai înșeuăți, i se adresa el, peste umăr,

comandantului, care se îndepărtase puțin de arenă. Soția mea are nevoie de emoții puternice în dimineața asta!

Antoinette veni lângă soțul ei și ocoli propunerea lui:

— Nici chiar așa, messire! Dacă te-aș însoți prin hățișuri și prin tufe pe urmele vreunui cerb, aș tulbura copilul pe care-l port și știi câtă grijă am de el. Mai bine să facem câțiva pași, aș vrea să-ți propun ceva ce ar fi de folos intereselor tale. Iar apoi, dacă îți va face plăcere, ne vom putea bucura în voie de această zi minunată.

Incitat fără voia lui de tonul prevenitor al soției lui, François se supuse, spunându-și că dispoziția femeilor era grozav de schimbătoare atunci când o alta le ținea locul în patul conjugal.

Huc de la Faye îi privi tăcut cum se îndepărtau, ochii lui urmărind o clipă undularea șoldurilor lui Antoinette. Când își întoarse privirea ca să se apuce de alte treburi, zări în treacăt fereastra de la primul cat al turnului, de unde Albérie se uita fix, cu o căutătură ciudată, la el. Stingherit, se mulțumi să-i zâmbească. Chipul ei pieri imediat, iar Huc se întreabă dacă nu cumva fusese doar o închipuire. Apoi se încurajă, spunându-și că tot ceea ce făcea, era pentru ea. Numai pentru ea. Restul n-avea nicio importanță.

Lovind cu piciorul o piatră care-i stătea în drum, comandantul o luă spre poarta boltită dinspre care se auzeau râsetele oștenilor lui. Dacă totul mergea așa cum plănuise, peste cel mult o oră vor călări către Vologne.

Loraline se sprijini în mâinile-i mici și albe, care tremurau. Ce singură se simțea, cât de sinistru i se părea totul – chiar și peștera aceea, în care trăise totuși atâtea clipe fericite –, de când Isabeau, mama ei, nu mai era.

Își ridică mânecile tunicii lungi, peste care o piele grea de lup îi ținea de cald și care îi dădea un aer de siguranță, apoi amestecă în vasul din lut ars fiertura făcută din rădăcini, poame și orz, care avea să constituie prânzul ei. De când se născuse, aceasta era hrana ei de bază, însoțită de lapte, vânat și fructe. Acum trebuia să continue. Ce anume să continue? Mătușa ei, Albérie, nu încetase să-i repete că avea îndatoriri față de amintirea mamei ei. Că trebuia să le răzbune pe femeile persecutate din familia ei, pentru a putea duce apoi o viață decentă și normală. Însă Loraline habar n-avea ce voia să însemne „o viață normală și decentă”.

Trăia acolo, în inima izvoarelor de lângă Montguerlhe, unde țâșneau vapori de sulf, în mijlocul lupilor, și nu i se întâmplase niciodată până atunci să se simtă, fie și o clipă, singură sau tristă. Iar acum, dintr-odată, simțea apăsarea timpului și, continuând să amestece pasta înmuiată cu

apa care curgea la picioarele ei, începu să evoce, cu glas tare, imaginile pe care i le zugrăvea mama ei, întâmplări dinainte de exilul acesteia, dinainte de nașterea ei: mâinile mari și bătătorite ale bunicului care secera grâu copt, chipul lui vesel în bătaia vântului; sărbătoarea dinaintea secerișului, când toți ai casei își puneau straiile de duminică și se frecau cu frunze de izmă creată înainte de a se prinde într-o farandolă⁵, în sunetele cimpoaielor și ale vielor⁶; genunchii lui Isabeau, așezată în brațele tatălui ei, tresăltând, și ochii albaștri ai lui Albérie, pe care tot ce vedea o amuza; bunica Turleteuche, ale cărei buze subțiri se întindeau într-un zâmbet știrb pe când bătea din palme în ritmul muzicii; glumele lui Benoît, care o făceau pe Isabeau să râdă în hohote... Glumele lui Benoît. Blândețea lui Benoît. Tandrețea lui Benoît. Dragostea lui Benoît.

Într-o zi, Loraline întrebase, cu nevinovăția celor opt ani ai ei, cine era Benoît. Isabeau o privise ținută câteva clipe, apoi zisese cu răceală, îndepărtându-se de ea:

— Ar fi trebuit să fie tatăl tău!

Loraline nu cutezase să întrebe cine era tatăl ei, dacă nu era Benoît, pentru că, în clipa aceea, felul cum o privea mama ei o înspăimântase. Și apoi, până atunci nici nu se gândise măcar că trebuia să aibă și un tată, fiindcă avea deja o mamă, și habar n-avea cum era conceput un copil.

Totuși, o văzuse deja de trei ori pe mama ei născând, ca lupoaicele, niște stârpituri ciudate care nu supraviețuiseră și pe care Isabeau le pusese în niște borcane de sticlă pline cu un lichid gălbui. Isabeau avea o întreagă colecție de borcane în care pluteau membre sau organe de animale și de oameni. Loraline nu știa cum făcea rost de ele. Știa doar că acestea, împreună cu cărțile aduse de Albérie, o ajutau pe mama ei să-și continue cercetările. Ani întregi, Loraline fusese ținută departe de activitățile respective, apoi, pe neașteptate, în vara trecută, Isabeau o inițiasă. Fata se simțise deodată investită cu o mare putere. Încetase să mai fie copil. Împlinise 15 ani și devenise demnă să primească moștenirea familiei sale.

Nu i se păruse ceva ciudat. Trăise dintotdeauna în acest fel. N-avea nicio noțiune despre bine sau rău. În universul ei, nu existau decât Isabeau, lupul Cythar, Albérie, străbunica pe care încă n-o uitase, abatele din Moutier, pe care-l văzuse de mai multe ori, și o lupoaică sură care

5 Dans popular din Provence (n.tr.)
6 Vechi instrumente populare cu coarde (n.tr.)

venea la fiecare lună plină. Răspundea la numele de Stelphar, dormea alături de ea și veghea asupra ei și asupra haitei.

Acum, totul se schimbaseră. Ultimele cuvinte ale lui Isabeau o tulburau:

— Seniorul de Vollore și Montguerlthe este cel care ne-a alungat și l-a spânzurat pe Benoît, logodnicul meu. François de Chazeron e un monstru, Loraline! M-a violat și m-a torturat, dar, mai presus de orice, ne-a furat viețile. Pe a ta, mai cu seamă! Deși ești singura lui moștenitoare...

Rostind aceste vorbe cumplite, Isabeau se stinsese. Tulburată, Loraline o ajutase pe Albérie să transporte cadavrul mamei ei într-o grotă alăturată, care, de la moartea bătrânei, devenise cimitirul lor. Albérie deschisese o trecere în camera mortuară unde odihnea Amélie. O convinsese pe Loraline s-o lase să termine singură treaba și astupase cu grijă gaura din zid, pecetluind astfel mormântul lui Isabeau. Apoi își conduse nepoata în adâncul pădurii, până la un promontoriu care dădea spre vale. Fortăreața din Montguerlthe se profila pe faleza vecină. Fortăreața aceea înspăimântătoare în care domnea François de Chazeron. Și acolo, în fața acestei priveliști grandioase și în același timp sinistre, Albérie completase destăinuirea lui Isabeau:

— François de Chazeron este tatăl tău, Loraline, și, cu toate acestea, te-ar uide dacă ar afla de existența ta. Mama ta s-a jertfit, ferecându-și tinerețea în taina muntelui în toți acești ani, ca să te protejeze. Ești datoare față de amintirea ei, Loraline! Jurase să se răzbune dacă François va mai pune piciorul în Montguerlthe. Trebuie să moară. Aceasta este pedeapsa cuvenită pentru crimele lui, și numai tu poți s-o duci la îndeplinire acum. Cu asta!

Și Albérie îi întinsese flaconașul pe care Loraline îl văzuse de atâtea ori în mâinile mamei ei. Știa că Isabeau își închinase viața acestei poțiuni pe care o crease, o distilase, o modificase de-a lungul timpului, încercând-o, fără șovăială, și ea. „*Isabeau se otrăvise tot mai mult în fiecare zi ca să obțină otrava absolută, de nedescoperit*”, afirmase Albérie.

Alungând această imagine înapoi în minte, Loraline duse la gură o lingură din terciul pe care-l frământase cu toată puterea durerii ei și o înghiți absentă. Acest gest simplu constituia singura ei certitudine. De acum înainte, trebuia să continue. Pentru mama ei. Trebuia să sacrifice sufletul negru al lui François de Chazeron pentru ca Isabeau să-și poată găsi, în sfârșit, liniștea. Să sacrifice sufletul seniorului de Vollore Dumnezeu milostiv pe care abatele de la Moutier o învățase să-L iubească. Astfel, cu siguranță, ea va deveni vrednică să ajungă în ceruri.

Acestea erau gândurile ei când apărură Albérie în intrândul coridorului subteran, care ducea la fortăreață. Mătușa îi întinse o mână complice, făcându-i semn s-o urmeze. Loraline puse vasul pe o stâncă și, lăsându-i lui Cythar, care stătea tolănit la picioarele ei, resturile sărace ale prânzului, porni după Albérie, în lucirea pâlpâitoare a torțelor.

În timp ce înaintau încet prin inima stâncii, ocolind capcanele formate în timp de-a lungul pasajului, Loraline simți urcându-i-se un nod în gât.

Străbătuse de multe ori mulțimea de coridoare subterane care alcătuiau un labirint uitat chiar și de seniori, învățând să cunoască fiecare pericol, fiecare acces, fiecare ieșire, dar Isabeau îi interzisese să intre în acesta și în cel care ducea la Vollore. În cele opt zile care trecuseră de la moartea mamei sale nu încetase să se întrebe când va găsi curajul de a încălca această interdicție. Iar Albérie o vizitase în ziua precedentă și-i spusese, strângând-o cu dragoste la piept:

— Dacă totul se petrece conform planului, mâine îți vei împlini destinul.

Destinul o aștepta acolo, la capătul coridorului săpat în stânca roșiatică și, pentru prima oară în viața ei, Loraline se temea. Se temea de adevărul acela pe care ceva nedeslușit din ea nu reușea să-l accepte. Ca și cum i-ar fi simțit tulburarea, Albérie îi cuprinse cu hotărâre pumnul mic, încleștat, îi desfăcu degetele transpirate și, ținându-i mâna într-a ei, o încurajă:

— Nu te teme, copila mea! Totul va fi bine.

Loraline voi să-i răspundă, dar din gâtleejul ei nu ieși niciun sunet, așa că își concentră toată atenția asupra drumului, ocolind golurile ce se deschideau în fața ei, putând să-i înghită piciorul până sus, în vreo scobitură întunecoasă. Mai înaintară câteva minute pe o pantă, apoi, când tunelul se îngustă brusc, fură obligate să meargă una în spatele celeilalte, cu capetele aplecate, până ajunseră într-o fundătură. Albérie răsuci o piatră ieșită în afară din stâncă și lumina puternică a zilei se revărsă peste pereții jilavi ai subteranei. Apoi pătrunse fără ezitare prin deschizătură, urmată cu pași prudenți de nepoata ei.

Loraline își deschise larg ochii verzi, pe care izbucnirea bruscă a luminii îi ardea până la lacrimi, apoi își dădu seama că se afla într-o încăpere mare, pătrată, mobilată cu un pat sobru, un cufar împodobit cu ferecături de metal și un birou acoperit de un vraf de cărți legate în piele groasă, altele fiind îngrămădite pe un scaun cu rezemători pentru brațe; pe scaun, mai zăcea o mantie purpurie care degaja un iz pătrunzător de mosc.

Cele două femei pătrunseră în odaie prin tăblia din stânga a unui șemineu impunător, care se adâncea în zid. Loraline observă că flăcările din vatră, deși destul de vioaie, nici măcar nu le atinseseră încălțările, atât de largă era deschiderea șemineului, care ocupa aproape tot peretele. Urmărindu-i privirea, Albérie șopti:

— Nu da atenție acestor amănunte, copila mea! Cel care a construit acest pasaj a dovedit mult bun-simț. Voia să poată pleca și veni fără ca să-și dea seama cineva. Noi suntem singurele care cunoaștem acest secret. Nu te-ai putea arde, chiar dacă aici ar duduia focul iadului.

— Știi, mătușă. Am văzut și la Fermouly un șemineu asemănător odată, când eram mică și bunica Amélie m-a luat cu ea în subterane.

Albérie dădu din cap. Ea nu mai călcase pe la Fermouly din copilărie, de când Huc de la Faye o luase de acolo, dar își amintea de pasaj fiindcă o văzuse adesea pe bătrână trăgându-și la o parte scaunul din fața intrării ascunse și dispărând în spatele flăcărilor. Pe atunci, nu cunoștea încă taina lui Amélie Pigerolles și se mulțumea s-o aștepte să se întoarcă de la destinația ei misterioasă, unde se întâlnea, fără îndoială, cu pitici și zâne. De multe ori, de altfel, bătrâna îi aducea la întoarcere pietricele frumos colorate, pe care Albérie le depunea cu grijă într-un cufăraș de lemn, ca pe niște comori de preț. Comori pe care le lăsase acolo, împreună cu liniștea copilăriei.

Înăbușindu-și un oftat, Albérie alungă cu tristețe acest gând. În numele acelor amintiri pierdute se afla acolo. Se îndreptă cu hotărâre spre fereastra cu cercevele aflată în fața șemineului.

— Apropie-te!

Loraline se supuse și, urmând exemplul mătușii ei, se ascunse în faldurile grele ale draperiei, privind afară. Sub fereastră, în curte, un om călare pe un superb cal negru, care tropăia nervos, părea că abia își stăpânește nerăbdarea. Chipul lui aspru, deși seducător, inspira teamă, în timp ce-i zorea pe cei câțiva soldați care-și pregăteau caii.

Loraline simți cum ceva îi îngheață sufletul. N-ar fi putut explica motivul, dar știu pe dată cine era omul acela. Dar înainte ca ea să apuce să-i pronunțe numele, Albérie îi spuse în șoaptă, ca și cum el ar fi putut să audă:

— Da, Loraline, este chiar el. Sângele tău nu te-a mințit. E seniorul de Vollore și Montguerlhe, în toată măreția și trufia lui.

— E... tatăl meu! abia articulă Loraline, cu un nod în gât, simțind că aroma de mosc din odaie îi întoarce stomacul pe dos.

Albérie se întoarce spre ea, cu o sclipire rea în privirea-i metalică. Apucă, fără menajamente, mâna umedă de transpirație a nepoatei ei, lăsând între ele spațiul prin care se auzea timbrul dur al vocii lui François.

— Da, Loraline, e tatăl tău... Și călăul mamei tale! Uită-te bine la el, fata mea, căci azi inima ta va trebui să facă alegerea. Indiferent ce hotărâre vei lua, de acum înainte ești stăpână pe viața ta.

Fără să vrea, Loraline lasă ochii în jos, cu inima bătând gata să-i spargă pieptul. Ce frică i se făcuse deodată, frică de ea însăși, frică de privirea aceea nemiloasă, frică de lucirea pe care o văzuse de atâtea ori în pupilele dilatate ale mamei ei, când se trezea din coșmaruri urlând. Pe Albérie însă n-o înduioșară degetele care tremurau între ale ei. Vocea îi deveni tăioasă și amară:

— Vezi patul ăsta, Loraline? Aici a violat-o, a bătut-o și a umilit-o după ce îl spânzurase sub ochii ei pe Benoît și înainte de-a o arunca, dezbrăcată, pradă lupilor. Privește bine patul, privește bine și chipul acestui om! Da, privește și alege: ori i te arăți și mori la rândul tău, ori accepți adevărul și îți răzbuni atât mama, cât și nașterea ta, căci pentru noi nu vei fi niciodată, auzi, niciodată, decât bastarda seniorului!

Afară, Antoinette se apropia de soțul ei, însoțită de Huc de la Faye care, călare, trăgea de frâu catârul care avea legat în spate cufărul cu lucrurile lor.

Huc zâmbea mulțumit. Antoinette lucrase cum nu se putea mai bine și-l atrăgea pe François spre Vollore, ca să-i expună planul ei de mărire și amenajare a castelului. Huc îi însoțea împreună cu vreo câțiva oameni, îndepărtându-i pentru câteva zile de Montguerlhe, așa cum făgăduise.

Având senzația ciudată că e spionat, își ridică o clipă ochii spre fereastră, dar nu văzu nimic. Închipuindu-și totuși că soția lui era acolo, clipi complice din ochi în direcția ei, apoi trecu hotărât în fruntea cetei, spre marea satisfacție a lui François, care, mohorât, nu se gândea în clipa aceea decât să se întoarcă, în sfârșit, cât mai repede acasă.

Caii porniră la pas, iar Loraline urmări cu ochii plini de lacrimi silueta sprintenă a tatălui ei, simțind în inimă o ură copleșitoare. Când grupul dispăru după colțul clădirilor care precedau primul grilaj al incintei, fata murmură, cu o voce de nerecunoscut:

— Ceea ce trebuie să se întâmple se va întâmpla. François de Chazeron va muri.

Albérie, ușurată, îi dădu drumul mâinii mici. „*Copila asta e sânge din sângele nostru!*” își spuse ea, mulțumită. O cuprinse pe Loraline și o strânse în brațe cu dragoste.

— După ce totul se va sfârși, vei fi liberă, îți făgăduiesc, îi șopti la ureche nepoatei sale, dar aceasta nu o auzi.

Ca prin ceață, privea fix, cu mânie, spre patul răvășit. Țipetele și rugămintele, pe care le striga mama ei de fiecare dată când avea coșmaruri, de abia acum reușea să le înțeleagă, când vedea locul acesta. Rămase un timp astfel, încremenită de furia și imaginația ei, apoi o împinse brutal pe Albérie și mârâi, cu ochii injectați:

— Ce trebuie să fac?

Albérie își simți șalele arcuindu-se la chemarea fiarei care zăcea în ea, iar gura îi fu năpădită de un gust acru. Mulțumită de reacția nepoatei sale, îi expuse planul ei, înainte de-a o conduce prin labirintul subteranelor către Vologne.

Antoinette fredona, călărind la pas. Era binedispusă, pe de o parte pentru că, deși era frig, soarele radios o desfăta după atâtea zile mohorâte, pe de altă parte pentru că Huc părea destins și senin cum nu-l mai văzuse niciodată.

„*Se îndepărtează de soția lui și se apropie de mine*”, își imagina ea, pe când Huc glumea cu oamenii lui sau îi saluta prietenos pe țăranii care munciau cu toții să refacă ceea ce distrusese furtuna.

În ciuda atmosferei melancolice pe care o lăsase în urma ei catastrofa, vânticelul tăios cu miresme de pământ umed și mușchi putrezit le răsfăța nările, oferindu-le o plăcere nouă. La urechi le ajungeau cântecele păsărilor, răspunzând parcă vocii melodioase care se înălța cu îndrăzneală, enervându-l pe François de Chazeron și făcându-l să-i arunce de câteva ori soției sale priviri întunecate. Antoinette se făcuse că nu pricepe și, convinsă că Huc de la Faye și tovarășii săi îi apreciau cântecul, continuase cu și mai mult foc, până când, în cele din urmă, se întâmplase ceea ce spera. François, nemaisuportând, își îmboldise calul și o luase la galop, lăsându-i în urma pe ceilalți. Când Huc se pregăti să-l urmeze, Antoinette îl opri, poruncindu-i:

— Nu face asta, prietene! L-ai împiedica să se retragă în turn și, crede-mă, nu-și dorește nimic altceva! Hai mai bine să stăm de vorbă, vrei?

Încuviințând, Huc își apropie calul de al ei. Merseră un timp alături, în tăcere, urmați la distanță de escorta care, la un semn al comandantului, devenise discretă, apoi Antoinette începu din nou să fredoneze, iar Huc se lăsă legănat de vocea ei cristalină. La Montguerlhe, o asemenea plăcere era rară. Uneori, îi ajungeau la urechi cântecele melodioase ale unor spălătorese, dar ele se opreau imediat ce bărbații se apropiau.

— Pe soția ta n-am auzit-o niciodată cântând, remarcă Antoinette, răspunzând parcă gândurilor lui.

Ciudat, Huc fu cuprins de amărăciune când trebui să îi răspundă:

— Albérie nu cântă. Cred că vocea ei nu e potrivită pentru așa ceva.

— O! ce lucru trist, îl compătimi Antoinette, încântată să aibă un atu împotriva rivalei sale; muzica face ca totul să pară atât de ușor și de vesel! Bunul meu Huc, e frumos din partea ta că te mulțumești cu atât de puține distracții! Eu, una, oricum s-ar manifesta soțul meu, nu m-aș putea lipsi de ea. Fiindcă tot mergem la Vologne, o să aducem de acolo și harpa mea. Am să cânt pentru tine... Și pentru soția ta, adăugă, ca să-și sublinieze clar preferința, pe un ton atât de blând, încât părea o mângâiere.

Fără să vrea, lui Huc începură să-i zvâcnească sângele în tâmpile. Dădu din cap și se întunecă la față.

Atracția pe care o simțea față de Antoinette îl sâcăia din ce în ce mai mult. O cunoștea și o respecta de când venise la Vologne și niciodată până atunci nu fusese atât de tulburat. Se strădui să se gândească la Albérie și la bucuria ei când îi spusese că reușise să-l îndepărteze pe François. „*Prin urmare, încheiasă el, vei putea să te ocupi în liniște de Loraline.*”

Totuși, în clipa aceea se întreba dacă o făcuse de dragul ei sau ca să-și împace propria conștiință. Cu toate că în acești ani refuzase să recunoască, se învinovăța pentru că fusese destul de laș ca să devină complice la faptele oribile comise de stăpânul lui, chiar dacă, știa bine, seniorul avea dreptul să facă orice.

„În sfârșit, își spuse, moartea lui Isabeau o va elibera pe Albérie.” Dar nu cumva, în adâncul sufletului, își dorea să fie eliberat el însuși? Eliberat de ce sau de cine? Gândul îl îngheță, mai ales că în aceeași clipă, sătulă de muțenia lui, Antoinette se interesă cu toată inocența:

— Ce-a fost, de fapt, povestea aceea cu faimosul lup pe seama căruia au fost puse o mulțime de crime?

Huc se întoarse și o privi cu ochi răătăciți:

— De unde știți...

Dar se opri și se corectă imediat, cu stângăcie, încercând să se calmeze:

— Cine v-a spus basmul ăsta de adormit copiii?

Antoinette suspină zgomotos:

— Așadar, ceea ce povestesc țăranii este adevărat – că în trecut, un vârcolac ar fi bântuit aceste locuri. Am surprins acum câteva zile, la mănăstirea din Moutier, o discuție între doi oameni sărmani. Unul din ei spunea că asupra ținutului nu se mai abătuse o asemenea nenorocire de când vârcolacul îi ucisese pe călugări. Când m-am apropiat și le-am cerut

amănunte în legătură cu acea întâmplare, au susținut, înnebuniți de spaimă, că habar n-au la ce anume mă refeream. Ciudat, nu-i așa? În aceeași seară, l-am întrebat pe François, dar a evitat să-mi răspundă, explicându-mi cu asprime că ceea ce se întâmplase înainte de căsătoria noastră nu mă privește. Înțeleg asta, Huc, dar de-acum, vezi, aparțin acestui ținut și, chiar dacă n-aș crede nicio clipă asemenea istorisiri tenebroase, mi-aș dori totuși să aflu ce s-a întâmplat de fapt. Asta m-ar ajuta să-mi înțeleg soțul. Oare vei tăcea și tu, prietene?

Huc era mai stingherit decât oricând; depusese un jurământ în fața stăpânului său. Îi jurase credință și supunere. Îi jurase uitare, chiar dacă nu putea uita. Ca s-o protejeze pe Albérie. Ca să se apere pe sine. Dacă ar fi pretins că nu știe nimic, n-ar fi fost decât încă o minciună printre prefăcătoriile de fiecare zi. Dar gândul acesta nu-i plăcu. Antoinette, atât de blândă, atât de credincioasă, merita să știe adevărul despre bărbatul ei. Și totuși, ignoranța și inocența ei o apărau cel mai bine de el.

— Ajungem, doamnă, ocoli el răspunsul, zărind cu ușurare turnurile castelului.

— Nu mi-ai răspuns, Huc! insistă Antoinette, frustrată.

— Nu stă în puterea mea să-ți răspund, doamnă Antoinette. Dar François are dreptate. Amintirile trebuie lăsate în pace, iar fărădelegile din alte vremuri nu trebuie să întunece un chip atât de încântător. Uită de toate astea și nu-ți mai face griji decât pentru copilul pe care îl porți.

Antoinette își întoarse capul, simțind că-i ard obraji. Răspunsul n-o mulțumea, dar Huc găsea că e frumoasă și, la urma urmei, asta era de ajuns ca să-i piară supărarea. Va reuși ea, odată și odată, să-i smulgă aceste secret. Se întrebese tot mai des dacă nu cumva soțul ei, cu maniile lui ciudate, avea pe conștiință vreun păcat mai mare decât s-ar fi crezut.

Nu-l credea în stare să comită crime, dar ce secret n-ar fi ascuns el în schimbul vreunui rar și prețios tratat de alchimie?

Se strădui să zâmbească, luându-și un aer nepăsător.

— Huc, cochetă ea, ești cei mai devotat și mai amabil dintre prieteni! Îți făgăduiesc să uit totul, cu condiția să-ți regăsești buna dispoziție pe care mi-ai oferit-o până adineaori.

Ușurat, Huc îi adresă o otheadă recunoscătoare și, ca sa învingă demonii din amintirile sale, începu să fredoneze un cântec vechi din Auvergne.

— Așa te vreau, încheie Antoinette, potrivindu-și vocea după a lui, în timp ce treceau pe sub bolta de piatră a porții deschise, intrând în curtea castelului din Vologne.

În clipa când Huc o ajuta pe Antoinette să descalece, după ce-și încredințase propriul cal unui grăjdar ieșit în întâmpinarea lor, Clothilde, supraveghetoarea personalului de la castel, apăru în prag, răvășită și lividă.

— Pe bunul Dumnezeu, doamnă Antoinette, veniți repede! gâfâi ea. S-a întâmplat o nenorocire!

Huc se opinti cu umărul în ușa masivă de stejar, ferecată, care oprea accesul la ultimul cat al turnului, dar, deși împingea din toate puterile, nu reuși nici de data aceasta s-o clintească.

— O, Doamne, Doamne! se auzeau hohotele de plâns disperate ale lui Antoinette, care-și frământa în mâini batista sub nasul înroșit.

— Caută-l pe Bertrandeau! Să-l trimită pe Béryl la Grimardie după niște topoare să spargem ușa. Du-te!

În timp ce valetul căruia i se adresase pornea în goană pe scări, Huc se întoarse către Antoinette.

— Îmi pare nespun de rău, dar trebuie să așteptăm, îi spuse, masându-și umărul strivit.

— Și dacă a... O, Doamne, Huc...

Privirile li se întâlneau o clipă când pomeniră despre aceasta eventualitate nebunească, obligându-l pe Huc să-și întoarcă fața pentru a dezminți plăcerea perversă pe care o încerca doar gândindu-se la asta.

— Sunt sigur că nu, dar n-ar trebui să rămâneți aici. Clothilde, condu-o pe doamna Antoinette în salon și fă-i un ceai!

— Vreau să stau aici! se revoltă Antoinette, deși nu prea știa ce nădăjduia cu adevărat să afle.

Huc însă insistă, punând mâna pe umărul care tremura al castelanei.

— Doamnă Antoinette, fă ce-ți cer! Nu știu ce vom găsi dincolo de ușa și ai trecut deja prin multe astăzi. Promit că voi veni să-ți spun, o asigură el cu blândețe.

„Atâta timp cât Huc se îngrijea de ea, își spuse Antoinette, restul nu mai contează prea mult.” Cât despre nedemnul ei soț, dacă pierise în timpul vreunui dintre experimentele lui diabolice, Dumnezeu s-o ierte, dar n-o să-l regrete!

— Fii prudent, îi spuse, în semn de încuviințare.

La un semn al comandantului, Clothilde își petrecu brațul pe după umerii stăpânei sale și o conduse în josul scării de piatră.

Rămas singur cu valetul care ținea un sfeșnic cu multe brațe ca să lumineze mai bine ungherul acela întunecat al vastului palier, Huc se rezemă de peretele aflat vizavi de ușa care-i sfida cu nemișcarea ei, apoi se lăsă să alunece de-a lungul pietrei, așezându-se pe podea.

După ce Clothilde îi adusese brutal la realitate chiar în clipa când sosiseră, se repeziseră înăuntru, sorbind între timp frazele sacadate ale

intendentei care era moartă de îngrijorare: François de Chazeron ajunsese la castel cu vreo jumătate de oră înaintea lor și, fără să-i pese de reparații sau de oamenii de la castel, se grăbise să urce scara care ducea în turn. Descuiase ușa cu cheia sa grea, apoi îl auzise înjurând în gura mare, atât de furios, încât Clotilde, pe când se grăbea să-i pregătească o gustare, se întrebese ce s-o fi întâmplat.

Nici n-apucase să se gândească la ceva, când, turbat de mânie, François intrase în sală și, niciuna, nici două, îi trăsese o palmă care-o făcuse să cadă peste masa grea din încăpere. Se repezise apoi din nou la ea și o ridicase cu o mână, ținând-o amenințător pe cealaltă în dreptul obrazului ei, cu ochii injectați și cu o expresie necruțătoare pe chip:

— Cine a pătruns în cabinetul meu?

Clothilde începuse să bâiguie că, după câte știa ea, nimeni nu urcase acolo, dar vorbele acestea nu făcuseră decât să-i sporească furia lui François.

— Vorbește sau dau cu tine de toți pereții!

Dar ea nu știuse ce să-i spună și se mulțumise să țipe, atrăgându-i astfel pe lucrătorii aflați în castel. Văzând scena, Bertrandeau, maistrul șindrilar, ieșise în față vrând să intervină. François se întorsese spre ei, dându-i drumul femeii care profitase de ocazie ca să o șteargă de acolo.

— Care dintre voi mi-a nesocotit porunca? Dacă nu mărturisește, jur pe Dumnezeu că vă spânzur pe toți!

Dar Bertrandeau, cu înfățișarea lui impunătoare, rămăsese impresionant de calm în fața stăpânului:

— Înainte de a-l acuza pe vreunul dintre noi, monseniore, ar trebui să știm ce ne reproșați. Ne facem treaba așa cum se cuvine și la ordinul dumneavoastră, iar dacă se întâmplă ca unul sau mai mulți dintre oamenii mei să vă fi displăcut, atunci, potrivit regulilor breslei noastre, mie îmi revine sarcina să-i pedepsesc.

— Interzisesem să intre cineva în cabinetul meu! mârâi François drept răspuns.

— Niciunul dintre noi nu și-a băgat acolo nici măcar un deget, seniore François! În afară de asta, sunteți singurul care are cheia. Dacă încuietoearea ar fi fost forțată, servitorii din casă v-ar fi anunțat imediat.

După aceste cuvinte, mânia lui François se risipi: descuiase ușa ca de obicei, cu unica și singura cheie care exista. Seniorul se înmuiase, cu chipul alb ca varul.

— Vă simțiți bine, messire? se speriasse Bertrandeau, văzându-i paloarea.

François însă parcă nici nu l-ar fi auzit. Își croise drum printre ei, clătînându-se, și intrase din nou în bârlogul lui, în care se încuiase învârtind de două ori cheia în broască, după cum auziseră toți cei de față.

Clothilde, obișnuită de mult cu toanele stăpânului ei, deși ele nu se mai manifestaseră niciodată până atunci cu atâta violență, plecase, suspinând încă, să-și vadă de treburi, șușotind, în trecere, cu muncitorii, care încuviințară că seniorul lor era, într-adevăr, un personaj ciudat.

Apoi, explozia îi făcuse să încremenească locului, înainte de a se năpusti cu toții spre ușa masivă, de care se ciocniră fără rezultat, cum avea să facă și Huc ceva mai târziu.

— Messire Huc, messire Huc! găfâi valetul, urcând treptele patru câte patru.

Huc se ridică dintr-o singură mișcare.

— Bertrandeau a găsit o soluție. M-a trimis să vă caut.

Cunoscând ingeniozitatea înnăscută a meșterului șindrilar, Huc se grăbi pe urmele mesagerului până la poalele turnului, unde Bertrandeau împreună cu trei dintre oamenii lui așezaseră cap la cap două scări pe care le legau una de alta cu funii groase de cânepă. Huc înțelese pe dată ce urmăreau: voiau să ajungă astfel până la fereastra de la etaj, care putea fi deschisă de afară prin geamul spart de furtună.

— Trec primul, hotărî el, în timp ce scara era sprijinită de zid.

— Nu, Huc! îl prinse cu o mână puternică Bertrandeau, niciunul din noi doi nu va urca. Suntem prea grei.

Arată spre valetul în vârstă de 12 ani, a cărui înfățișare firavă era cea mai potrivită pentru escaladarea fragilului edificiu. Huc încuviință, apoi se apropie de băiat:

— Când vei ajunge înăuntru, nu atinge nimic, nu privi nimic. Descuie doar ușa și pleacă de acolo!

— Da, messire Huc, făcu băiatul, mândru că devenise deodată o persoană atât de însemnată.

— Ai grijă de tine, puștiule, îl încuraja Bertrandeau, ciufulindu-i prietenos pletele negre, prinse la ceafă cu un șnur albastru de mătase.

Huc ar fi trebuit să se întoarcă în turn și să aștepte în fața ușii, dar rămase să urmărească ascensiunea micului Guillaumet, care micșora cu îndrăzneală și agilitate distanța ce-l despărțea de fereastră. Știa și el, ca și cei care țineau scara, că, dacă fie și o singură legătură ar fi cedat, greutatea lui, deși nu era prea mare, l-ar fi făcut să se prăbușească de la cel puțin șapte metri înălțime. Așa că toți își țineau răsuflarea, gata să

intervină, la nevoie, ca să încerce să amortizeze impactul. Dar Guillaumet avea grijă să calce pe mijlocul fiecărei trepte, compensând spontan fiecare dezechilibrare, și ajunsese la destinație înainte ca Huc să-și fi dat seama că încremenise acolo, proptit greoi pe picioare. Așteptă ca băiatul să manevreze închizătoarea ferestrei cu cercevele, strecurându-și mâna printr-unul din geamurile sparte, apoi, pe când, în strigătele de bucurie ale șindrilărilor, valetul pătrundea în locul interzis, o luă la fugă spre etaj, ca să-l întâmpine.

Guillaumet îl aștepta pe palier, foarte mândru de isprava lui, fluturând cheia ca pe un trofeu. Huc îi zâmbi, mângâindu-i la rândul său părul des, apoi vârî prețiosul obiect în punga de la brâu și-i spuse băiatului:

— Du-te acum și cere-i lui Clothilde să-ți pregătească un pahar cu lapte cald. Du-te și la doamna Antoinette să-i spui ce s-a întâmplat, dar insistă ca ea să nu vină aici, ai înțeles?

— Desigur, messire! Ar trebui să treacă peste cadavrul meu.

— Bună treabă ai făcut, puștiule! îl felicită Huc la despărțire.

Apoi, lăsându-l să-și savureze triumful, trase în piept o gură de aer încurajându-se și intră în încăpere. Acolo era o dezordine cumplită, pe care o puse pe seama exploziei, a cărei cauză n-ar fi putut-o stabili atunci.

Aerul rece gonise, din fericire, miasmele emanate de substanțele împrăștiate, dar un iz neplăcut de acid mai înțepa încă nările. Huc îl găsi pe François întins pe burtă la picioarele unei mese pe care se dezagregau resturi calcinate de pergament, printre retorte și recipiente aruncate de-a valma.

Huc îngenunche repede lângă stăpânul său și-i căută pulsul la vena jugulară. Când îl simți bătând sub degetele lui, nu-și dădu seama dacă se bucura de asta. În timp ce întorcea trupul inert al lui François, apăru în pragul ușii Bertrandeau. Văzându-l îngenuncheat, îl întrebă îngrijorat:

— A murit?

— Nu, spuse cu regret Huc, dar a pierdut mult sânge. O bucată de metal i s-a înfipt în tâmplă. Trebuie scoasă de acolo.

— Te ajut și eu, tovarășe, zise Bertrandeau dând să se apropie.

Dar Huc îl opri cu un gest:

— Ba n-ai să faci nimic! Deja ai văzut prea mult. Dacă-i vine chef să pedepsească pe cineva după ce-o să se trezească, e mai bine să fiu eu acela.

Un zâmbet larg, batjocoritor, se întinse pe buzele subțiri ale lui Bertrandeau, care, fără să țină seama de amenințarea pe care-o știa reală, veni lângă Huc. Acesta nu se îndura să-l respingă încă o dată. Nici în doi

n-avea să le fie prea ușor să-l transporte pe François până jos. Lăsându-l pe șindrilă să examineze rana, zări într-un colț o bucată curată de pânză de în, aruncată lângă un craniu mic omenesc. Stăpânindu-și un fior, Huc luă pânza și începu să elibereze o porțiune a podelei, lângă François, ca să poată întinde pânza pe jos.

— Nu-mi place cât de palid arată! comentă Bertrandeau.

— Cu atât mai mult trebuie să ne grăbim.

— La semnalul meu! spuse șindrilă, apucându-l pe François de picioare.

Huc îl prinse de umeri, susținând cu brațul capul care atârna fără vlagă, apoi mută trupul pe materialul pus alături. Tocmai voiau să-l ridice, folosind pânza ca pe o targă, când privirea lui Bertrandeau întâlni o formă găurită din care cursese o șuviță de lichid auriu care se întărise.

— Ce-o mai fi și asta? nu se putu opri el să întrebe.

Huc îi urmări privirea și înțelese pe dată despre ce era vorba.

— Nu știu – minți el totuși – și cred că e mai bine pentru toată lumea să nu băgăm de seamă ceea ce se află în această cameră.

Bertrandeau îl privi cu atenție o clipă, dar nu reuși să deslușească pe chipul lui decât o subită și adâncă oboeală.

— Sunt sigur că ai dreptate, Huc! Să ieșim de aici!

Însoțind vorba cu gestul, uniți în aceeași complicitate, cei doi bărbați ridicară targa improvizată și străbătură odaia. Ajunși pe palier, își lăsară jos povara. În timp ce Bertrandeau elibera scara pe care se înghesuiseră atât lucrătorii lui cât și personalul din castel, așteptând să afle noutăți, Huc scoase cheia din pungă și o răsuci de două ori în broască.

Antoinette își venise în fire la drăgălășeniile lui Clothilde, al cărei ochi stâng începea să se învinețească, atât de puternică fusese palma dată de François.

Niciuna din ele nu-și putea explica această violență neașteptată. Clothilde auzise vorbindu-se despre o fată de prin partea locului, care ar fi fost brutalizată de senior pe când era tânăr, dar ea era din Thiers și acolo puțină lume crezuse povestea asta, pentru că reputația seniorilor din Vollore era mai presus de asemenea calomnii. De altfel, nu era decât un zvon pe care oamenii îl infirmău de îndată ce li se puneă vreo întrebare. În cei șase ani de când venise la castel avusese și ea necazuri, firește, din pricina caracterului îngrozitor al lui François de Chazeron, dar niciodată nu se întâmplase ca el să ridice mâna asupra ei sau a altcuiva din personalul de serviciu. Iată de ce, oricât își muncea creierul încețosat, nu

reuşea să răspundă întrebărilor lui Antoinette decât printr-o nedumerire totală, întărită de certitudinea că nimeni din castel nu urcase acolo în lipsa seniorului.

În timpul acesta, îşi făcu apariţia Guillaumet, care intră aproape fugind în odaie şi ceru, stângaci, ca masa aflată acolo să fie golită de tot ce se afla pe ea.

— Va fi adus seniorul meu! adăugă el, cu atâta respect în glas, de parcă ar fi fost vorba despre însuşi regele.

Cu mişcări repezi şi îndemânaticе, Clothilde luă ceaşca goală din faţa femeii, în timp ce aceasta se dădea înapoi, gata să răstoarne laviţa pe care şedea. Ridicându-se brusc în picioare, Antoinette se lipi de peretele opus uşii. Sângele îi îngheţase în vine. Inima îi bătea de parcă ar fi vrut să-i sară din pieptul sugrumat de şireturile corsetului. Bertrandeau intră primul prin deschizătura îngustă a uşii, iar după câteva clipe, într-o tăcere de mormânt, soţul ei fu întins chiar pe locul unde Antoinette tocmai îşi luase gustarea.

Văzând chipul mânjit de sânge, cu rana spre ea, îşi stăpâni cu greu o senzaţie de vomă. Văzând-o răvăşită, Huc se apropie de ea, vrând s-o încurajeze:

— E doar leşinat. Totul va fi bine.

Privirea ei se pierdu în cea a comandantului, apoi femeia clătină din cap. Apoi, Huc i se adresă intendentei, care deja aţâţase focul din vatră şi pusese la încălzit un vas plin cu apă curată:

— Adu nişte faşe! Am nevoie de lumină, de multă lumină.

Guillaumet dispăru imediat, ca şi cum numai lui i-ar fi revenit această sarcină, şi, în timp ce Bertrandeau îi îndepărta cu o voce autoritară pe cei mai îndrăzneţi dintre curioşi, Huc se întoarse din nou spre Antoinette. Plângea încet, fără să-şi dea seama că lacrimile îi curg pe obraji, iar Huc se abţinu cu greu să n-o ia în braţe. Îi şopti:

— O să-i curăţ rana. N-ar trebui să rămâi aici!

— Aici este locul meu, Huc, îi răspunse Antoinette destul de nesigură. E de datoria mea să-i fiu alături, din moment ce... trăieşte! adăugă ea, aproape neauzit.

Huc simţi până la durere că se rupe ceva în el. Nu putu decât să-şi lase capul în jos, tulburat, fiindcă simţise şi el aceeaşi decepţie când îl găsisе pe François.

Ce uşor i-ar fi fost să-l strângă de gât, fără zgomot! Să le răzbune prin acest simplu gest pe Isabeau, pe străbunică, pe Albérie şi pe Antoinette. Dar n-o făcuse. „*Bernardeau a sosit prea repede*”, îi şopti o voce

interioară, ca să-i justifice lașitatea, dar n-o crezu. Știa că altul era adevărul. El nu era un ucigaș.

— Roagă-te, doamnă! gemu el, simțind cum o ceață înghețată îi cuprindea întreaga ființă.

Apoi, îndepărtându-se de ea, își începu treaba, la lumina sfeșnicelor cu mai multe brațe pe care Guillaumet și un tovarăș de-al lui le țineau ridicate; își făcea datoria cu toată atenția, dar cu inima sfâșiată.

După ce curăță, dezinfectă și pansă rana, îl transportă pe François, tot cu ajutorul lui Bertrandeau, în camera alăturată, pe care Clothilde o pregătise în grabă. În timpul reparațiilor, acolo fusese cabinetul de lucru al lui Bertrandeau, iar pe birou se aflau încă planuri și schițe. Nu era, la drept vorbind, un loc demn de seniorul locului, dar majoritatea camerelor din castel nu mai aveau nici acoperiș, nici geamuri. Câteva șemineuri se prăbușiseră sub rafalele vântului și zăceau pe parchetele luxoase. Deși cele mai urgente lucrări fuseseră făcute, niciuna dintre camere nu era mai potrivită pentru a adăposti un rănit, oricare ar fi fost rangul său, decât aceasta.

François fu așezat pe patul sobru, nu departe de șemineul care, cruțat de furtună, emana o căldură blândă.

Deși respira regulat, nu-și recăpătase cunoștința, iar Huc se întrebă o clipă dacă nu avea cumva vreun abces și dacă va reuși să supraviețuiască peste noapte. Ideea că Albérie, care moștenise de la bunica ei știința tămăduirii cu ajutorul ierburilor de leac, ar fi putut să-l salveze, îi trecu prin minte, stârnindu-i un zâmbet. Știa că Albérie nu l-ar fi vindecat pe François. Ar fi găsit în ea curajul pe care el nu-l avusese. Își întoarse capul spre Antoinette, care, cu un șal de lână pe umeri, se așezase la căpătâiul lui François, tăcută, cu mâinile împreunate într-o nesfârșită și fierbinte rugăciune, al cărei scop Huc n-ar fi putut să-l precizeze. De acum înainte, numai Dumnezeu Atotputernicul putea hotărî ce se va întâmpla cu acest om. Însă Huc nu reușea totuși să-și îndepărteze din minte imaginea camerei din turn, unde se simțea plutind în aer suflarea diavolului.

Oftă în tăcere. Măine va fi o altă zi. Împreună cu Bertrandeau, care refuzase să plece, și cu Guillaumet, care, în ciuda vârstei sale fragede, insistase să se ocupe de schimbarea lumânărilor consumate din sfeșnic, Huc se instalează într-un colț al odăii, direct pe podea. Astfel începu, la 12 octombrie 1515, o îndelungată noapte de veghe.

Theophrastus Bombastus von Hohenheim era totuși un tânăr de 22 de ani, sprinten, deși avea chipul cam bucălat. Nu se putea spune că era foarte seducător, dar avea un farmec misterios, în mare parte datorită ochilor lui negri, adânci și care denotau inteligență. Vioi, curios și destul de orgolios, Theophrastus era interesat de toate și, mai ales, de lucrurile pe care le puneau în discuție diverse ramuri ale științei. Tatăl său, medic elvețian, îl educase în acest spirit al curiozității pentru a-și face din el un demn urmaș. Dar, deși Theophrastus moștenise de la părintele său respectul față de medicină, el crescuse de asemenea și mai ales în umbra faimoasei Fecioare Negre de la abația din Schwyz, unde mama lui lucrase ca slujnică. Astfel că rigoarea educației paterne se ciocnise de povestirile despre vindecări miraculoase, despre așa-zisele miracole și tot felul de credințe populare care – deși tatăl său le lua peste picior – găseau un ecou favorabil în sufletul lui de copil.

Toate acestea erau motivele pentru care în acea zi de 12 octombrie 1515 el se afla la Saint-Remy-de-Provence, atât de departe de Elveția natală, de unde plecase cu trei ani în urmă ca să vadă lumea largă și să-i pătrundă secretele. Tocmai se întorcea de la Ferrara, unde își terminase cu succes studiile, iar titlul de medic avea o rezonanță îndrăzneată având în vedere tinerețea lui. Puțini dintre confrății pe care îi cunoscuse dobândiseră, prin călătoriile sau întâlnirile lor, atâtea cunoștințe ca el.

Așadar, Theophrastus, călare pe un măgar și însoțit de un valet cât se poate de discret, căci era mut din naștere, se apropia de o ulicioară, după ce înfruntase timp de o lună toanele vântului de-a lungul călătoriei sale.

— Aici trebuie să fie! afirmă el, întinzând într-acolo un deget pe jumătate acoperit de mitena⁷ din lână.

Încovoiați sub greutatea șubelor, păreau mai degrabă doi sărăntoci decât un medic și ajutorul lui. Dar omului nostru puțin îi păsa de asta. Când întâlnea disprețul semenilor lui, răspundea tăios: „*E mai bine să ai o minte bine garnisită și o pungă goală decât invers. Poate că plapuma ți-e mai subțire, dar visezi mult mai frumos!*”

Cât despre visuri, slavă Domnului, avea destule de când își plimbase zdrențele prin Egipt, la poalele piramidelor care-și păstrau cu încăpățănare tainele, și la Constantinopol, unde studiasse o mulțime de lucrări. Peste tot în drumurile lui se iniția în misterele și doctrinele societăților secrete și ale sectelor religioase care erau în floare la acest

7

Mănușa care acoperă numai o parte a mâinii, lăsând descoperite ultimele două falange ale degetelor (n.tr.)

început de secol. Pentru a-și completa cunoștințele academice, își însușea secretele tămăduitorilor, fie că erau oameni din popor, bărbieri, moașe, băieși sau chiar călăi. Nimeni și nimic n-ar fi putut astâmpăra imensa lui dorință de a dobândi cunoștințe pe care să le pună la dispoziția omenirii.

Luminat de toate informațiile acestea pe care le uita ca să rețină doar chintesența lor, Theophrastus ciocăni cu degetele înghețate în lemnul ușii joase a unei case din inima târgului provensal.

O femeie cu trăsături regulate întredeschise cu prudență canatul, iar el se prezentă și, cu accentul său gutural, insistă să-l întâlnească pe fiul ei. Ușa se deschise pe dată și atât stăpânul cât și valetul intrară într-o odaie sobră, înveselită de căldura plăcută a unui foc prietenos și de un miros îmbietor de supă.

Această mireasmă îi abătu pentru o clipă lui Theophrastus gândul de la scopul vizitei sale, amintindu-i că nu mâncase nimic de dimineață, fiindcă punga îi era goală. Dacă nu-i ieșea curând în cale vreun bolnav, dispus să plătească îngrijirile pe care le-ar fi primit, avea să fie nevoit, ca de atâtea ori, să încerce să vâneze ceva. Din păcate, pe o asemenea vreme era greu să prinzi prepelițe sau iepuri. Iar de săpat pământul înghețat în căutare de rădăcini, nici nu putea fi vorba. Nu rămânea decât să adune ceva praz sălbatic rămas pe ici, pe colo, care aproape că nu se putea mânca, așa degerat cum era.

Tuși prefăcut, prea mândru ca să lase chiorăielile răutăcioase ale stomacului său să ajungă la urechile stăpânei casei, mulțumindu-se să adulmece aromele savuroase care ieșeau din oala de pe foc. Valetul lui însă își ațintise fără jenă privirea asupra pâinii rumene de pe masă, acoperită cu un șervet subțire ca să nu se răcească.

Chiar în clipa când stăpâna casei se îndrepta către scara de lemn ca să-și cheme fiul, un băiețel coborî în întâmpinarea ei și-i salută de pe trepte:

— Vă așteptam, messire! Mamă, continuă el, pe când Theophrastus se încrunta, uimit de această introducere, masa e pregătită pentru musafirii noștri? Le e tare foame și se știe că e mai bine să discuți cu stomacul plin.

— Tocmai voiam să pun masa când au sosit, îl asigură femeia, pe al cărei chip se așternu un vâl de mândrie la adresa copilului-minune, în timp ce acesta, deși avea doar 12 ani, îi arunca lui Theophrastus o privire complice.

Medicul, impresionat și, la urma urmei, încântat de asemenea primire nesperată, nu putu decât să articuleze cu stângăcie:

— Prin urmare, povestea asta era adevărată!

— Da, messire, din păcate, adăugă copilul, ajungând lângă el și salutându-l cu o plecăciune ironică; pentru că mi se întâmplă să prezic necazuri mai mari decât bucuriile, fără să am puterea de a schimba lucrurile. Dar luați loc, expresia lacomă de pe chipul valetului dumneavoastră îmi spune că norocul v-a uitat pe drumul ăsta desfundat care v-a adus la mine. Scoateți-vă șubele, trebuie puse lângă foc, și veniți să vă încălziți cu vinul ăsta! Nu primim aici pe oricine, dar ne tratăm musafirii ca și cum ar face parte din familie.

Theophrastus își revenise din uimire și-l privea pe tinerelul cu chipul luminat de inteligență, dar și de un strop de maliție. Îi întoarse plecăciunea, de parcă s-ar fi înclinat în fața unei persoane de vază:

— Theophrastus Bombastus von Hohenheim, se prezentă el.

— Cel care în curând va fi numit Paracelsus, da, o știu deja, prietene!

— Dar cine ești, de fapt? îl întreba Theophrastus, perplex, în timp ce valetul urmărea cu ardoare cum trebăluia femeia în jurul mesei pe care o așternea în tăcere.

— Michel de Nostre-Dame⁸, la dispoziția dumneavoastră, gata să vă fiu de folos, cu tot respectul față de Sfintele Scripturi și de știință. Nu trebuie să vedeți în asta îngâmfare sau plăcerea de a păcăli lumea, ci doar un dar de la Dumnezeu. Nimic altceva decât un dar al lui Dumnezeu.

— Dar ce altceva aș putea vedea? îi scăpă lui Theophrastus, care deja se simțea cuprins, fără voie, de un profund respect față de omulețul din fața lui.

Femeia încremeni brusc vrând să facă un gest și începu să tremure, în timp ce Michel îi răspundea cu voce scăzută:

— Mâna diavolului, messire, și, în acest caz, asupra acestei case s-ar abate un proces intentat cu rea voință.

Theophrastus dădu din cap, întunecându-se la față. De câte ori nu văzuse Inchiziția lovind cu judecata ei necruțătoare, în Spania și în alte locuri! Nu-i ajungeau degetele de la amândouă mâinile ca să le numere și nu era destul de cinic încât să poată uita țipetele nefericiților sub mușcătura flăcărilor.

O tăcere de gheață acoperise deodată atmosfera plăcută din casă. Theophrastus se grăbi s-o risipească, dar, ciudat, i se adresă mamei:

— N-avea teamă, femeie sfântă! Eu sunt un om de știință, nu unul al Bisericii. În această calitate, aplaud miracolele înfăptuite cu ajutorul

⁸ Mai târziu va fi cunoscut sub numele de Nostradamus, (n.red.)

spiritului. Nenorocirea nu va atinge locuința voastră. Inima îmi este la fel de curată ca și intențiile, pentru că e stăpânită de dorința de a-i sluji pe semenii mei.

— Nu de asta îmi făceam griji, prietene, aprobă Michel, al cărui chip fu luminat de un zâmbet larg; și să știi că-i vei sluji bine, ca și mine, de altfel. Mamă, adăugă el, să păstrezi la căldură mâncarea tatei și a fratelui meu. Clienții îi vor reține până târziu.

Fără a se minuna prea mult la auzirea acestei prevestiri, cea vizată acoperi cu un șervet încălzit două dintre străchinile de lut și se apucă să le umple pe celelalte cu polonicul care își aștepta rândul, agățat de un piron bătut în zid.

Nemaiputând să se abțină, valetul își holbă ochii, apoi își trecu peste buze o limbă exagerat de lungă care-i exprima, mai bine decât orice discurs, mulțumirea, și se așează la masă, nerăbdător, bătând cu degetele în lemnul lustruit. Theophrastus și Michel schimbă o privire complice și izbucniră amândoi într-un râs vesel.

Cina aceea a fost pentru Theophrastus cea mai plăcută de care avusese parte de mult timp încoace. O clipă, i se păru că s-a întors în Elveția natală, la ai lui, atât de plină de bucuria de a trăi era atmosfera acelei case modeste, ai cărei locuitori – după cum dovedea mobilierul redus la strictul necesar – n-o duceau prea bine.

Bunicul lui Michel, o personalitate în medicină, care-l îngrijise, odinioară, pe regele Rene, era cunoscut pentru că lăsase o mulțime de însemnări uimitoare. Auzind zvonul că nepotul acestuia era înzestrat cu darul premoniției, Theophrastus hotărâse să-l viziteze.

Se felicita că o făcuse. În acest cuib călduț, în care vorbele de duh se împleteau cu simplitatea unei inteligențe fără ascunzișuri, Theophrastus uită pentru o clipă de asprimea iernii, de goana îndârjită după cunoștințe și chiar de propriul rang, redevenind subit un băiețel uimit în fața unui uriaș de abia 12 ani.

Cina se sfârși cu o tartă cu nuci, după care atât stăpânul cât și valetul își simțiră stomacurile ghiftuite. Michel își dresе glasul și se întoarse cu un aer grav și, deodată, răvășit, spre Theophrastus:

— Animalele și valetul se vor adăposti peste noapte în grajd. Cât despre Domnia Ta, messire, vei avea o noapte lungă, căci nu întâmplarea te-a adus la mine. În noaptea aceasta, messire, mă vei salva.

După aceste cuvinte, se prăbuși leșinat peste masă, în timp ce mama lui scotea un țipăt care-i îngheță lui Theophrastus fericirea pe buze. Deși

Îl tulburase înspăimântătoarea punere în scenă, nu pierdu timpul și, fără să stea pe gânduri, căută pulsul băiatului livid.

— Corichon, trusa! îi porunci, calm, valetului care, fără să se sinchisească de cele întâmplate, continua să se îndoape cu pâine, deși burta stătea să-i plesnească.

La vocea stăpânului său însă se întrerupse pe dată și ieși grăbit.

— Ce boală are? o întrebă apoi Theophrastus pe gazdă, care își privea încremenită fiul, fără să cuteze să se miște.

Ea înalță o privire pierdută:

— Dar nu știu, messire, abia putu să șoptească.

Pentru o clipă, Theophrastus fu cuprins de panică. Apoi își recăpătă sângele rece:

— N-a spus nimic? Un cuvânt, măcar un singur cuvânt pe care să mi-l transmiți? Fiului tău îi place să-și dozeze efectele...

Auzind acest argument, ea își clătină capul și încercă să-și limpezească gândurile. În sfârșit, chipul i se luminează. Se repezi la sertarul unui bufet de unde scoase un cufăraș din piele tăbăcită. I-l întinse cu o mână tremurândă lui Theophrastus.

Acesta îl deschise în grabă și descoperi, uluit, un scalpel, ață și un ac înfipt într-o bucată de pergament. Theophrastus despătură pergamentul și citi: „*Visceral din dreapta*”.

Theophrastus nu pierdu timpul cu explicații. Ceru să se pună apă la fiert, ridică poalele cămășii lui Michel și-i palpă stomacul întărit. Când ajunse în dreptul apendicelui, chipul băiatului se contractă de durere, deși era leșinat.

— Pe bunul Dumnezeu! mormăi Theophrastus. Trebuie să ne grăbim!

Reținându-l alături de el, ca să-l asiste, doar pe valet, care-i adusese instrumentele din trasă și îi pusese la îndemână cazanul cu apă caldă și niște bucăți curate de pânză, Theophrastus își suflecă mânecile, știind bine ce are de făcut. Mirându-se de precizia scalpelui pe care i-l păstrase Michel, începu prima incizie, cu mână sigură și pricepută.

După o oră, operația se termină, iar valetul plecă să curețe instrumentele. Mulțumit de reușita lui, Theophrastus rămase singur cu pacientul. Relaxându-se puțin după încordarea care-l stăpânise până la ultimul fir al cusăturii, verifică, senin, pulsul și corneea lui Michel, apoi privi de jur împrejurul odăii strâmte.

Un aparat așezat în fața ferestrei îi atrase atenția. Theophrastus se ridică și se strădui să descifreze inscripțiile și semnele ciudate săpate în inelele încastrate unul în celălalt care înconjurau o mică sferă.

— E un astrolab, șopti o voce în spatele lui.

Theophrastus se întoarse. Michel își revenise și îi surâdea.

Medicul părăsi o clipă obiectul care-i stârnise curiozitatea și veni să se așeze lângă băiat. Îi luă mâna, și, simțind-o umedă, își puse palma pe fruntea fierbinte.

— Nu vorbi, tinere prieten, insistă Theophrastus, cu toate că un val de întrebări îi asalta spiritul. Măine o să ai tot timpul să-mi arăți aceste lucruri tulburătoare care ție-ți sunt familiare. Deocamdată, e de-ajuns să știi că ai avut dreptate. Dacă nu te-aș fi operat în noaptea asta, acum ai fi fost mort. Și, ținând cont de febra pe care o ai, nici nu știu dacă primejdia a trecut.

— Viscerul din dreapta, nu-i așa? se strâmbă Michel.

— Mai precis, appendicele. E un fel de pâlnie al cărei rost nu-l știm încă, dar care, din motive necunoscute, se inflamează uneori și, dacă se sparge, face să putrezească intestinele și tot trupul. L-am extirpat în ultima clipă. Acum trebuie să dormi. Am să rămân la căpătâiul tău. Ai dureri?

— De parcă o mie de șoareci mi-ar ronța intestinele, messire! Dar nu mă tem de durere. Atâta timp cât o simt înseamnă că trăiesc. Noapte buna, Paracelsus!

— Ce poreclă ciudată mi-ai dat! se înduioșă Theophrastus.

— Ea va constitui secretul vieții tale... murmură Michel, după care închise ochii și căzu într-un somn adânc.

— Secretul vieții mele, repetă, cu voce scăzută, Theophrastus, tulburat. Ce omuleț... și totuși, cât de mare este! sfârși el, dându-i la o parte, cu afecțiune, buclele negre care i se lipiseră de fruntea încinsă.

Privirea lui Theophrastus alunecă spre astrolabul care domnea netulburat peste această încăpere plină de cărți și de foi de pergament. Obiectul acela îi amintea de atâtea altele, despre care se pretindea că sunt lucrarea diavolului, încât Theophrastus nu-și putu stăpâni un fior. Inchizitorii erau atât de dornici să curețe totul, ca să nu fie nevoiți să înfrunte adevărul unor cunoștințe pe care nu le puteau nici înțelege, nici interzice... Oare câte crime aveau să se mai comită din cauza ignoranței? Simți că-i vine amețală la acest gând. Se ridică în picioare și ieși ca să-i liniștească pe cei din casă.

În josul treptelor, tatăl și Hector, fratele mai mic al lui Michel, stăteau tăcuți în jurul mesei. Theophrastus nu-i auzise intrând și fu stingherit că

era acolo, ca un fir de nisip în angrenajul vieții lor cotidiene. Deși bărbatul nu păru deranjat de prezența lui și-l salută politicos, doar apariția soției lui risipi încordarea. Pesemne că ea îi spusese ce se întâmplase, așa că Theophrastus evită stânjeneala care-l cuprinsese și le spuse diagnosticul:

— Nu mă pot pronunța până în zori, dar dacă adevărurile spuse de fiul vostru sunt ceea ce pretinde el că sunt, puteți să vă păstrați speranța. Va trăi. Acum trebuie să mă întorc să-l veghez.

— Fără supărare, monseniore, suspină tatăl, în ciuda privirii severe pe care i-o aruncase soția lui, nu mă prea interesează ciudățeniile fiului meu mai mare. Aș prefera să mă ajute, ca fratele lui, decât să se dedice acestor visări nefirești. Credeți-mă, dacă maică-sa, în amintirea tatălui ei, nu i-ar fi încuviințat această dorință de a studia medicina, l-aș fi pus la punct.

— Michel vrea să fie medic? se miră Theophrastus.

— Păi de ce credeți ca are trusa aceea de chirurgie? E greu să-l faci să se gândească la altceva!

În timp ce tatăl își vărsa amărăciunea asupra lui Theophrastus, mama, care se îndepărtase de ei, reveni plină de încredere:

— Luați asta!

Theophrastus luă recipientul din lut pe care i-l întinsese femeia și-l deschise, plin de curiozitate:

— Cristale de sare? o întreba, perplex. La ce servesc?

— Nu știu, messire. Michel a spus doar să vă dau vasul când veți veni să ne liniștiți.

— Când s-a întâmplat asta?

— Acum câteva clipe, când a apărut pe scară, chiar înainte să coborâți.

Theophrastus o privi atent, întrebându-se dacă nu i se făcea cumva o farsă. Nu numai că nu se dezlipise de la căpătâiul copilului, dar acesta n-ar fi putut în niciun caz să se ridice din pat, în starea lui. Expresia senină și încrezătoare a mamei îl convinse însă că trebuia să caute altă explicație. Necutezând să mai facă vreo presupunere, se mulțumi să zâmbească și se întoarse la patul bolnavului.

Michel dormea, respirând precipitat și neregulat. O examinare sumară îi permise lui Theophrastus să constate că febra creștea. Încercă să-i dea de băut copilului, dar acesta vomită imediat apa pe care o înghițise.

Descumpănit, Theophrastus își rezemă obrazii în palme. Dacă febra nu scădea repede, copilul era pierdut.

Theophrastus își munci un timp creierul parcă golit de toată știința acumulată, într-atât de prețioasă i se părea viața acestui copil, mai

prețioasă decât oricare alta. Deodată, privirea i se opri asupra crucifixului de lemn atârnat la capul patului și în minte începură să-i vină reminiscențe din alte vremuri. Mai auzise despre acest fenomen al dedublării. Desigur, în general, erau doar legende, însă Michel era atât de ciudat! Din moment ce pretindea că este înzestrat de Atotputernicul, nu trebuia să caute vreo apropiere întâmplătoare între el și Hristos? „*Nimic nu este întâmplător*”, afirmase deunăzi, la masă, Michel. Și atunci? Care era cheia?

Lângă el, copilul gema și transpira abundent, udând cearșafurile din in. Dacă organismul lui nu putea să absoarbă lichide, trebuia să-l păstreze pe cel aflat în organism. Dându-și seama de acest lucru, un gând îl lumină. Încă din cele mai vechi timpuri, pentru asta se folosea saramură! Theophrastus deschise gura băiatului și o umplu cu sare. Repeta operațiunea, la intervale regulate, până în zori, învelindu-l în același timp cu cearșafuri stropite cu apă rece.

Atingerea unei mâini pe tâmplă îl făcu să își deschidă ochii. Un soare lăptos intra în cameră prin fereastră. Theophrastus își ridică puțin capul îngreunat de somnul care-l doborâse așa, așezat lângă pat, pe unicul scaun cu rezemătoare din camera.

Michel zâmbea, cu chipul senin. Theophrastus îi puse o mână pe frunte și spuse satisfăcut:

— Iată-te sănătos! Febra a cedat!

— Mulțumită Domniei Tale!

— Mulțumită doar lui Dumnezeu, care ți-a oferit acest dar fără pereche.

— E ceva mult mai complicat, cred, îi răspunse Michel, clipind enigmatic din ochi. Dar de acum înainte vom avea tot timpul să vorbim despre aceste mistere. Până una alta, mi-e foame și sete, și, cu toate că nu știu nimic despre tratamentul pe care mi l-ai aplicat, abia aștept să-mi alung din gură gustul acesta neplăcut, de parcă aș fi ronțăit sare toată noaptea.

— Mă reped să-i anunț pe ai tăi și-ți aduc ceva de mâncare, încheie Theophrastus, într-un hohot de râs.

În timp ce cobora grăbit scările, simțindu-se ușor și vesel, începu să-și spună că viața era frumoasă. Din moment ce-și câștigase un merit atât de mare în ochii Domnului prin intermediul protejatului său, fără îndoială că îl aștepta un destin măreț, nobil și minunat.

Antoine de Colonges își lăsă capul pe spate, cu un suspin de plăcere. Tolănit lasciv în fotoliul întors din fața biroului, cu picioarele desfăcute, cu rasa ridicată pe pânțele rotunjit, se lăsă în voia spasmelor trupului său satisfăcut. Scăpat de acele umori diavolești care-i împovărau spiritul, căzu într-un somn greoi, sperând că la trezire, Dumnezeu, în marea Sa milă, îi va fi umplut sufletul și inima cu vorbele cele mai nimerite pentru a alina suferințele celor din parohia sa.

Un zgomot neobișnuit îl smulse din toropeală. Se întrebă o clipă unde se afla, căci nu mai era pe drumul acela paradiziac, înconjurat de flori și de lumină. Își înălța cu greu ceafa anchilozată și deschise pleoapele. În fața lui aștepta Albérie, ironică, cu o strâmbătură de dezgust pe buze, sprijinindu-se ușor de chenarul pasajului secret din care ieșise.

Dându-și subit seama de poziția ridicolă în care se afla, își acoperi repede cu rasa partea de jos a pântecelui, roșind fără să vrea la vederea zâmbetului de pe buzele musafirei.

— Pe Dumnezeu cel Atotputernic, Albérie, ai putea să-ți cobori privirea, mormăi el, furios, așezându-se cu stângăcie într-o poziție mai cuviincioasă.

— Sforăi, părinte! se mulțumi să răspundă Albérie, fără să se clinească.

— Chiar despre asta era vorba, mârâi Antoine printre dinți.

— Hai, părinte, vino-ți în fire, exclamă Albérie, izbucnind într-un râs ușor.

Era prima data când o vedea râzând. Uitând brusc tot ce se petrecuse, Antoine o privi fix, cu inima bătându-i puternic. Albérie dădu din cap, cu o sclipire sălbatică și veselă pe chip, de parcă ar fi putut să-i citească gândul:

— Totul e distrus, anunță ea.

— Slavă Domnului! oftă abatele, simțindu-se și el cuprins de o veselie copilărească.

În clipa aceea, ușa se trânti de perete și un novice se repezi în încăpere cu răsuflarea tăiată, făcându-i pe abate și pe vizitatoarea lui să rămână încremeniți.

— Messire abate, sughiță novicele, fără să remarce măcar intrarea încă deschisă a pasajului, pe care Albérie o ascundea cu trupul ei, trebuie să

veniți cu mine cât mai repede. La Vologne s-a întâmplat o nenorocire, iar seniorul François e pe ducă!

Abatele se ridică dintr-o săritură, o întrebă din priviri pe Albérie care părea și ea perplexă, apoi îl urmă pe novice care continua să explice că la mănăstire sosise un mesager care cerea ajutor.

Clopoțele capelei se puseră în mișcare, bătând pentru prima slujbă, ca o invitație la căință. Abatele de la Moutier se cutremură. Nu așa voiseră să se întâmple, dar ce însemnau ei, cu toții, în fața voinței Domnului? Când ajunsese în curtea interioară, cerul senin încă mai distila aburii trandafirii ai răsăritului. Scutierul lui François de Chazeron se plimba nervos, în aerul rece, în timp ce, în fundul cămăruței în care-și ținea leacurile, fratele Etienne își aduna în grabă cele necesare.

Albérie observă, un moment, prin fereastră zarva de afară, năpădită de o mulțime de întrebări fără răspuns. Ce i se întâmplase oare lui Chazeron după plecarea lor?

După ce terminaseră ceea ce aveau de făcut, ea și Loraline se grăbiseră să dispară de îndată ce-l zăriseră pe François la porțile castelului. Trebuia să afle. Închise cu un gest hotărât pasajul din spatele ei și porni cu pas sigur și vioi de-a lungul coridorului de piatră.

Antoinette își șterse obrazul buhăit după o noapte agitată. Se afla într-o odăiță întunecoasă care, de când începuseră lucrările, servea drept cabinet de toaletă. Încercase să-și îmbogățească fața tamponând-o îndelung cu comprese îmbibate în apă de melise, dar oglinda reflecta imaginea ochilor ei umflați. În fond, înfățișarea ei era normală în împrejurările acestea. Era soția seniorului, iar zorii nu aduseseră nicio schimbare în starea lui.

Își împreunase mâinile și se rugase mult timp, dar nu reușea să-și dea seama dacă Dumnezeu avea să-i asculte inima sau rațiunea. Îi era milă de François, însă perspectiva de a-l pierde n-o îngrozea. Puse, oftând, compresa lângă ligheanul în care camerista ei turnase apa caldă. „*Ziua care începe se anunță însorită, indiferent ce s-ar întâmpla*”, își spuse ea, făcându-i semn cameristei s-o îmbrace.

Între timp, gândul îi hoinărea printre imagini liniștitoare: mâna blândă a lui Huc, care o trezise în timpul nopții, când ațipise lângă patul soțului ei, îndemnând-o să se întindă într-un pat improvizat, în timp ce el avea să vegheze în locul ei; atunci, privirile li se căutaseră cu o tandrețe nesfârșită, iar Antoinette își simțise inima zbătându-i-se în piept.

Se supusese, cu un nod în gât, convinsă că, dacă în clipa aceea ar fi fost singuri, Huc n-ar fi putut rezista dorinței de-a o săruta. Îl urmărise prefăcându-se că doarme. El îi ștersese fruntea lui François, îi cercetase albul ochilor, apoi se așezase cât se putea de comod, ca nu cumva să-l trezească mișcându-se prea mult. Dormise iepurește. La doi pași de ea, Bertrandeau sforăia liniștit, având certitudinea că, la nevoie, cineva se va gândi să-l scoale din somn. Fără ca Antoinette să-și dea seama de ce, toate acestea o calmaseră și nu se mai trezise decât în zori, când auzise niște șoapte. Huc și Bertrandeau discutau cu voce scăzută. Amândoi păreau să fie de acord în privința a ceea ce trebuiau să facă și era vorba și despre un preot. Ea se sprijinise într-un cot, dezmeticită deodată din somn, și întrebase tremurând:

— S-a dus, Huc?

Cei doi se întoarseră spre ea, apoi Bertrandeau își plecase cuviincios fruntea, salutând-o, și se făcuse nevăzut. Huc, la rândul lui, își întoarse privirea, lăsându-i timpul necesar să se ridice din pat într-o poziție mai convenabilă. Își netezise veșmintele șifonate și părul răvășit după somn, în care se agățaseră câteva fire de paie din saltea. Pesemne că arăta ca o vagaboandă, dar puțin îi păsa:

— Poți să te întorci, Huc, trebuie să știu!

El schițase un surâs, dar privirea îi rămăsese plecată. Antoinette era soția seniorului, iar dezordinea hainelor ei avea ceva indecent care-l tulbura, în ciuda împrejurărilor, mai mult decât dac-ar fi fost gătită ca o prințesă. Huc îi răspunse, cântărindu-și cu grijă cuvintele:

— Seniorul François, doamnă Antoinette, încă nu și-a recăpătat cunoștința. Competența mea se oprește aici. Trebuie să trimitem după un medic și după un preot. Aș crede că fratele meu Etienne, care este călugăr la Moutier, poate îndeplini ambele funcții. Dar vom face așa cum veți dori.

— Așadar, crezi că e pierdut, șopti ea dintr-o răsuflare.

— N-aș putea să spun, dar Etienne se pricepe bine la leacuri...

— Ai dreptate, Huc, încuviințase ea. Dacă nu-l va putea vindeca, îi va da ultima împărtășanie. Dar, oricum ar fi, nu pot să apar în fața slujitorilor mei în ținuta asta. Fii bun și rămâi la căpătâiul lui!

— Voi sta cât e nevoie, nu trebuie să vă grăbiți, se simțise el obligat să adauge, în timp ce Antoinette ieșea, atingându-l cu poalele rochiei, pe care le ridicase cu mâinile ei fine ca să nu atingă podeaua.

Pe când camerista îi lega șireturile corsajului, își spuse că de fapt voise să-și împrășteze nu atât tenul, cât mintea. Se rușină deodată. Ce se

întâmplase cu ea? Oare nu mai avea pic de demnitate, de-și dorea atât de mult să se poarte ca o desfrânată? Se cufundă în nefericire ca și cum ar fi vrut să se pedepsească, și, gata să-l întîmpine pe fratele Etienne, ieși din cabinet să ia micul dejun.

Huc rămase singur cu François, în lumina zilei care intra printr-o fereastră de lângă ei. O sudoare înghețată accentua gustul amar, tot mai pronunțat, care-i stăruia în gură. Nu-și putea lua ochii de la gâtul seniorului său, dezgolit ca să-i ușureze respirația. Și, într-adevăr, respira regulat, iar tenul își recăpătase culoarea. François părea că doarme. Huc își îndreptă spatele, luptându-se cu sentimentele contradictorii care-i tulburau, necruțătoare, întreaga ființă. Se gândea ba la Albérie, ba la Antoinette, asupra căreia, în dimineața aceea, s-ar fi năpustit ca și când ar fi fost o slujnică, apoi din nou la Albérie, și iarăși la Isabeau și la copilul ei.

Toate astea îl reduceau la ura lui. Ura aceea pe care și-o înfrunta de atâția ani și căreia i se împotriva încă și mai mult începând de ieri. Se frământase toată noaptea, rugându-se cerului să nu rămână singur cu stăpânul lui, atât de vulnerabil în această postură. Când tentația deveni atât de puternică, încât n-o mai putu stăvili, încercă să iasă din încăpere. Dar amintirea chipului lui Isabeau îl făcu să se așeze din nou alături de bolnav. Își văzu mâinile apropiindu-se inexorabil de gâtul lui François. Încercă să mai lupte cu conștiința lui, însă ispita era prea mare. Degetele lui atinseră pielea umedă. Avu impresia că nu le va putea împiedica să strângă, să tot strângă până când se vor împreuna, zdrobind între ele trecutul, dar gestul îi îngheță înainte chiar de a fi început.

François își deschisese larg ochii și îl privea. În acea clipă, Huc fu cuprins de teamă, în timp ce instinctul de supraviețuire îl obliga să fie calm. Dorința de a ucide îi pierise brusc, cedând locul unui alt fapt evident: François înțelesese că Huc îl ura. Oare de cât timp își revenise? Se jucase cu ei ca să le ghicească intențiile cele mai ascunse?

Toate acestea îi trecură prin minte într-o fracțiune de secundă, conducându-l la concluzia că nu trebuia, în niciun caz, să-și retragă mâinile. Se mulțumi să aștepte, deplasându-și degetele de parcă ar fi vrut să verifice pulsația sângelui de o parte și de cealaltă a gâtului, ca și cum gestul său ar fi fost bine intenționat.

— Ei bine, Huc, am să trăiesc până la urmă?

Vocea lui François părea că vine de departe, guturală, acuzatoare și provocatoare. Dar Huc își redobândise stăpânirea de sine, palpându-l. În

sufletul lui, o voce batjocoritoare îi repeta că nu era un ucigaș. Se strădui să-i zâmbească stăpânului său și nu încercă să se justifice.

— Cred că da. Am fost foarte îngrijorați, monseniore, afirmă el, retrăgându-și abia acum mâinile.

— Îmi dau seama. Acum însă mă simt bine. Trebuie să-ți spun, prietene, că mi-e tare foame.

Și, fără să mai aștepte, se ridică în capul oaselor. Huc se dădu la o parte, ar fi vrut să protesteze, să-l convingă să rămână culcat ca să nu i se facă din nou rău, dar se abținu. Simțea în el ceva care-i oprea orice inițiativă, ceva care prevestea acut o primejdie.

Așa că François se așează fără probleme pe marginea patului, își întinse cu un aer satisfăcut trupul anchilozat, apoi deschise brusc ușa ca să iasă din încăpere.

Se trezi nas în nas cu Antoinette, care se întorcea să-și reia locul la căpătâiul lui. Văzându-l așa, vioi și binedispus, lăsă să-i scape un țipăt și se prăbuși cu un zgomot surd pe podea. François izbucni într-un râs sălbatic, apoi trecu, făcând un pas mare, peste trupul căzut chiar în fața lui. Huc încremeni pe loc, îngrozit, în timp ce François îi aruncă peste umăr:

— Du-o în pat și cere să i se aducă sărurile, bunul meu Huc; e clar că nevastă-mea este prea emotivă.

Și, lăsându-i în urmă, intră în salonul de recepții, urlând la servitori că nu mâncase nimic de ieri și voia să i se aducă pe loc de-ale gurii.

Huc își înghiți furia care i se urcase din nou la cap. Luând-o în brațe pe Antoinette, o întinse pe patul de unde tocmai se ridicase François, apoi luă un flacon cu săruri.

Se așează lângă ea, era atât de vulnerabilă acum! „*Cât de frumoasă și de blândă este*”, își spuse el, apropiindu-i de nări flaconul. Antoinette gemu ușor, întorcând capul, apoi deschise ochii. Nu-și dădu seama de ce era Huc aplecat asupra ei, privind-o cu tandrețe. Lăsându-se cuprinsă de această senzație intensă de siguranță, își petrecu brațele în jurul gâtului comandantului, trăgându-l spre ea.

Huc nu reuși să-i reziste și sărută cu toată puterea disperării gura care i se oferea. Un sărut lung. Cât să uite de tot restul lumii. Îmbrățișarea lor fu întreruptă de o tuse ușoară în spatele lor. Huc se întoarse dintr-o mișcare.

În pragul ușii se afla Antoine de Colonges, care-i privea cu un aer încurcat și dezolat.

Michel de Nostre-Dame mânca lacom, deși, între două îmbucături, pretindea că are o senzație de greață. Mamei lui, care nu înțelegea cum se face, în acest caz, că o bucată de carne de găină poate s-o împingă în jos pe cealaltă, îi răspundea că, după părerea lui, mâncatul era singurul mijloc de a scăpa de gustul de sare care-i stăruia în gură.

Când o văzu ridicând din umeri, Michel îi făcu vesel cu ochiul lui Theophrastus care se ospăta alături de el, la fel de binedispus.

— Și cât timp va trebui să stea la pat fiul meu? se interesă femeia, văzând cu disperare cearșafurile pe care așezase tava plină cu bunătăți umplându-se cu pete de grăsime.

— Aș zice că vreo cinci zile, ca să înlăturam orice pericol de infecție și să lăsăm intestinelor timp să se refacă în jurul cusăturilor...

— Cinci zile... repetă ea, cu o expresie dezgustată și dezolată.

— Și încă zece până când va putea scoate firele cu care m-a cârpit, adăugă ca s-o necăjească Michel, arătând spre cusătura lungă de 20 de centimetri acoperita de un pansament gros, pătat cu sânge, care-i separa burta în două porțiuni inegale.

— În pat? se lamentă mama, vizibil mai îngrijorată în acel moment de soarta așternuturilor decât de cea a ștrengarului ei.

— Nu vă temeți, doamnă Reynere, glumeam, n-a fost prea frumos din partea noastră. Vă promit că, începând de mâine, Michel va mânca la masa asta.

Arată cu degetul spre masa împinsă la perete, încărcată, deocamdată, cu tratate masive de astronomie.

— În ceea ce mă privește, nu am alte pretenții și, dacă-mi oferiți ospitalitate în schimbul îngrijirilor mele, mi-ar face plăcere să luăm masa împreună.

Discursul îi fu răsplătit cu un zâmbet de ușurare. „*Același zâmbet sincer și generos ca al fiului ei*”, se gândi Theophrastus.

— Așa să fie, messire, îmi convine. N-avem destui bani ca să plătim, dar...

Theophrastus o opri cu hotărâre:

— Credeți-mă, nu e vorba despre galbeni! Câștig mult mai mult dacă stau în preajma lui Michel și îmi sporesc cunoștințele decât aș face-o bătând drumurile. Nu vă cer decât casă și masă pentru mine, pentru valetul meu și pentru bieteile noastre animale, până când băiatul nu va mai avea nevoie de asistența mea.

— Dumnezeu să vă binecuvânteze, messire! exclamă femeia, luându-i apoi mâinile mânjite cu grăsime și sărutându-i-le.

După care ieși în grabă din cameră, aruncându-i peste umăr un „*Dumnezeu să vă binecuvânteze!*”

— A și făcut-o, nu se putu stăpâni să răspundă Theophrastus, adresându-i-se lui Michel, care mușca vesel din cel de-al treilea copan de găină; a și făcut-o, când m-a îndrumat înapoi.

— Haide, prietene, îl tachină băiatul, doar n-o să devii habotnic, renunțând să mai fii omul de știință de acum!

— Nici pomeneală de așa ceva! Nici pomeneală!

— Ia mai bine tava asta de aici! Începe să fie prea grea pentru digestia mea, dacă nu cumva o fi invers, se strâmbă copilul, împingând platoul cu carne.

— Slavă Domnului, râse Theophrastus. Niciodată, dar absolut niciodată n-am mai văzut un bolnav de-al meu înfulecând așa, imediat după o intervenție. Începusem să cred că mi-a alunecat scalpul prea adânc și ți-a găurit stomacul ăsta de nu se mai umple. Acum însă m-am liniștit, băiete!

— E bine dacă te-am liniștit pe ziua de azi, aprobă Michel pe un ton care nu-i păru însă lui Theophrastus prea glumeț.

Se descotorosi repede de tavă, punând-o pe covorul colorat din lână, care acoperea parchetul cernit.

— Ce vrei să spui, Michel? îl întrebă îngrijorat. Ai avut vreo viziune nefericită în legătură cu mine?

Michel îl fixă îndelung cu privirea, de parcă i-ar fi căutat ceva în adâncul sufletului, dar Theophrastus nu se simți nici stingherit, nici iritat. Așteptă cu răbdare răspunsul la întrebare. Michel zise, ridicând din umeri:

— Doar un nebun ar putea pretinde că știe ce va aduce ziua de mâine.

Theophrastus se simți tras pe sfoară:

— Ți bați joc de mine, prietene! După ce mi-ai demonstrat ieri că nu există hazard, ai vrea să cred acum în el? Adevărul este altul, și te pune în încurcătură.

— Deloc, Paracelsus, deloc, poți să mă crezi. Pur și simplu, sunt epuizat și mi-e jenă să recunosc că, de fapt, premonițiile mele nu trec de propriile intestine gălgâitoare, pentru că sufăr de o boală și mai primejdioasă. O boală pe care cred că o avem amândoi: acest jalnic orgoliu.

Se strâmbă întorcându-se pe o parte, apoi continuă:

— Ar trebui să dorm puțin, n-ai vrea să mă lași singur?

Simțind câtă nevoie de odihnă avea, într-adevăr, pacientul lui, Theophrastus nu insistă. Ștrengarul ăsta avea dreptate. Îl credea la fel de

încăpățânat și de mândru ca și el, și asta îl încânta, până la urmă, mai mult decât orice altceva.

— Trebuie să-ți examinez urina. După aceea poți să dormi.

— Sub pat, îi indică Michel.

Theophrastus se aplecă și descoperi acolo o oală de noapte din porțelan. O ridică la nivelul patului și dădu la o parte cearșafurile, înclinând recipientul.

— Roagă-te lui Dumnezeu să nu intre mama tocmai acum, glumi Michel, îndreptând ușor jetul de urina spre interiorul vasului.

Theophrastus își reținu hohotul de râs ca să nu-l tulbure pe copil, căruia știa că acest gest simplu îi cerea un efort, pentru că trebuia să preseze vezica și să forțeze zona tăieturii.

Michel reuși să ducă operațiunea la bun sfârșit, scoțând comic vârful limbii, și-l sfătui pe Theophrastus ca, după terminarea examinării, să se ducă să deșerte vasul în latrina de la capătul coridorului.

— Totul este în regulă, afirmă doctorul, ridicându-și privirea de la vasul pe care îl dusesese în fața ferestrei. Urina e limpede. Nu există niciun semn de hemoragie postoperatorie. În curând vei țopăi ca un iepure.

— În cazul acesta, du-te să te odihnești! Sau mai bine nu, se răzgândi Michel, ale cărui pleoape grele se închideau deja, du-te la hanul care se află la două străzi mai încolo, cel a cărui firmă pretinde că este Visul Regelui. Acolo te așteaptă cineva. O femeie tânără... Mulți bani...

La această ultimă imagine, pe care Theophrastus o luă drept o viziune, Michel căzu într-un somn adânc, legănat de un sforăit ritmic.

Theophrastus șovăi o clipă, gândindu-se ce să facă. Trebuia să urmeze și acum sfatul copilului sau să renunțe? Ce înțelegea oare Michel prin „mulți bani”?

Stăpânit de o curiozitate care-i stârnea mintea, ieși fără zgomot din cameră. La capătul coridorului de-a lungul căruia erau înșirate cele trei camere ale membrilor familiei se afla un cotlon a cărui intrare era ascunsă de o perdea. Un jgheab din piatră se deschidea sub o gaură săpată în podea. Theophrastus fu plăcut surprins simțind mireasma de lavandă care plutea acolo. În alte case, lipsa de igienă făcea ca locul acela să fie dezgustător. Aici totul părea proaspăt curățat, așa că nicio miasmă nu supăra nările. Theophrastus constată chiar că într-un ciubăr plin cu apă erau bucăți de pânză pentru șters. De acolo venea aroma de lavandă.

În timp ce golea oala de noapte a lui Michel în gaura care dădea în canal, își aminti rușinat ca deunăzi se dusesese să se ușureze în rigola unei ulicioare din spatele casei, ca să nu-și deranjeze gazdele. Câțiva șobolani

mari îi fugiseră printre picioare. De câte ori fusese nevoit să gonească rozătoarele care i se furișau prin bagaje de când era pe drumuri? Nu știa, dar era limpede că numărul lor avea să crească de la zi la zi, atâta timp cât va continua să ducă aceasta viață aventuroasă. Cuprins deodată de nostalgie, se gândi la tatăl lui, rămas în Elveția natală, la copilăria lui plăcută, așa cum era și a lui Michel între aceste ziduri. Aceeași pasiune, același vis: să-și ajute semenii.

În Italia, ar fi dorit să-l întâlnească pe acel Leonardo da Vinci care era pictor, ghicitor și inventator genial. Născocise niște mașinării extraordinare; ceea ce auzise despre ele îl lăsase cu gura căscată. Dar respectivul nu catadicsise să-l primească. Ușa lui nu se deschidea decât în fața celor puternici. Iar Theophrastus n-avea niciun ban. N-avea nimic altceva, după cum bine spusese Michel, în afara acestui jalnic orgoliu. Michel mai spusese: „*mulți bani*”. Nu, hotărât, stabili Theophrastus, trăgând la loc în urma lui perdeaua latrinei, nimic nu-i întâmplător. Și, înarmat cu această certitudine, coborî scara, își luă cu el trusa și ieși din casă.

Soarele puternic de afară îi stânjeni privirea. Se întrebă o clipă dacă n-ar trebui să-l caute pe Corichon, pe care nu-l mai zărise de-aseară, apoi își spuse că se va descurca mai bine de unul singur. Scutură punga prinsă cu un șnur de mătase pe sub vesta uzată. În ea nu mai era decât o monedă amărâtă de un sol, abia cât să-și poată cumpăra o cană cu vin. Dar era suficient ca să poată intra în han. Dacă acea femeie exista și-l aștepta, o va găsi el repede. Sau poate că îl va găsi ea pe el...

În ușa dughenei sale, un cizmar tocmai se târguia cu un client care voia să cumpere o pereche de șireturi ca să repare o tolă pentru săgeți. Theophrastus așteptă ca meșterul să-și ia banii, apoi îl întrebă încotro s-o ia. Omul duhnea a bălegar. Îl puse să repete de mai multe ori întrebarea, până să deslușească sub accentul gutural al lui Theophrastus sensul frazei, apoi îl îndrumă, plin de amabilitate. Theophrastus fu bucuros să se îndepărteze de dugheană. Pesemne că omul își tăbăcea chiar el pieile pe care le folosea, din moment ce putea în halul acela; Theophrastus știa bine că bălegarul era folosit în mod curent pentru înmuierea pielii. Avea dreptate, fiindcă, după ce coti pe lângă clădire, așa cum i se spusese, văzu două butoaie în jurul cărora roia un nor de muște mari, negre. Theophrastus grăbi pasul, mulțumit că venea iarna, și nu vara. Deprins cu obiceiurile orașelor și ale satelor, ajunsese curând în dreptul firmei pe care scria Visul Regelui, fiind adesea nevoit să se lipească de zidurile caselor ca să facă loc trăsurilor și călăreților.

Un iz de vinațuri și de bere îi înveseli nările. Îi plăcea mediul ăsta. Pretutindeni, de la tejgheaua lată până la mese, se auzeau râsete. Theophrastus privi în jur. Singurele femei tinere pe care le văzu în bârlogul acela erau niște fete de moravuri ușoare, ai căror sâni aproape dezgoliți se ofereau fără fasoane mâinilor și buzelor îndrăznețe. La o masă, un grup de oșteni purtând culorile seniorului locului cântau cât puteau de tare un cântec soldățesc, pe care-l relua cu voce stridentă o brunetă pe jumătate beată, așezată pe genunchiul unuia dintre ei. La un moment dat, fata se dezechilibra, gata să cadă pe spate, și începu să râdă prosteste când bărbatul, ca s-o sprijine, o prinse de corsaj, lăsând-o cu bustul voluminos gol.

Toate astea îl desfătau pe Theophrastus. Se așeză la o masă de unde putea vedea toată sala și-i comandă hangiuului care se apropiase vin de un sol. Între timp, oșteanul o puse pe brunetă călare pe coapsele lui și-i lingea cu lăcomie sfârcurile întărite, în aclamațiile tovarășilor săi, ale căror pahare se goleau și se umpleau într-un ritm susținut. Theophrastus își dădu repede seama că, de fapt, fata nu era beată, ci-și juca doar rolul de curvă, făcându-i mereu semn hangiuului să mai aducă băutură. Până diseară, oamenii aveau să-și bea mica soldă, însă nimănui nu-i păsa. Așa mergeau lucrurile. Ultima monedă a lui Theophrastus dispăru în buzunarul din șorțul hangiuului, care nu-i acordă nici măcar o privire. Consumația aceea prăpădită nu însemna nimic pentru afacerea lui.

Theophrastus savură pe-ndelete poșirca din cană, fără grabă, observând isprăvile brunetei care cocheta fără să cedeze cu adevărat. Medicul știa că scopul jocului era să-i îmbete pe ceilalți destul de tare ca ei să nu-i mai poată face nimic. După ce-i va vedea căzuți sub masă, cu buzunarele goale, va căuta altă pradă.

Theophrastus își termină vinul, cu senzația că Michel se înșelase. „Ei, își zise, *măcar m-am desfătat cu acest spectacol.*” Tocmai când voia să se ridice ca să plece, în sală intră în fugă un bărbat. Avea vesta plină de sânge.

— Stăpâne Luc, gemu el, adresându-i-se hangiuului care se albi la față când îl văzu. Niște tâlhari, stăpâne, niște tâlhari!

În acest timp, sosi încă un valet. Purta în brațe trupul inert al unei femei din ale cărei plete picura sânge.

Theophrastus se ridică dintr-o săritură și ajunse lângă femeie în același timp cu hangiuul livid. În sală, se făcuse liniște. Soldații, beți turtă, nu știau dacă era mai bine s-o ia la goană sau să treacă neobservați.

— Sunt medic, spuse Theophrastus, în timp ce mătura cu dosul mâinii tot ce se afla pe cea mai apropiată masă.

— Cum s-a întâmplat? îl întreabă apoi pe bărbatul care o lăsă cu grijă jos din brațe pe tânără.

— Ne-a cerut s-o însoțim. Voia să culeagă cimbru, mult cimbru, înainte să-l strice gerul, dar au dat peste noi niște tâlhari. Ne-au gonit caii și l-au ucis pe messire Olivier care a rămas în urmă ca să ne acopere fuga și a încrucișat spada cu ei. Eu m-am împiedicat, stăpâne! M-am împiedicat și m-am lovit la cap. N-am putut să-i opresc...

Hangiul asculta și el spusele valetului, împreună cu Theophrastus. La aceste ultime cuvinte, fu cuprins de mânie și-i trase nefericitului o palmă care-l făcu să se rostogolească pe podea.

Fără să le dea atenție, Theophrastus sfârși de examinat bolnava, ridicându-i apoi delicat volanele juponului. Cârciumarul îl prinse de braț:

— Ce faci?

— Fac ce trebuie, jupâne Luc, îi răspunse medicul, fără să arate vreun semn de tulburare.

— Voi de-acolo, ieșiți afară! Ieșiți cu toții! zbieră hangiul, răsturnând scaune și mese, și zorindu-i cu lovituri de picior în spate pe mușteriii beți.

Înainte de a continua, Theophrastus așteptă să se golească sala. Fata părea să fi leșinat din pricina unei lovituri de pumnal care-i creștase pielea capului. Rana sângera, dar nu era gravă. După ce hangiul închise ușile, Theophrastus ridică fustele fetei. Sângele de pe coapsele ei îi confirmă bănuiala.

— Nemernicii! mârâi jupânul Luc peste umărul lui. Nemernicii, repetă vizibil zguduit. Au violat-o! Mi-au violat și mi-au ucis copila!

Theophrastus se întoarse spre el și-i puse prietenește mâna pe umăr. Hangiul avea ochii plini de lacrimi.

— N-a murit, prietene!

Jupânul Luc însă părea să nu-l audă. Theophrastus insista:

— O s-o îngrijesc. Totul va fi bine.

Abia terminase de vorbit, că fata întoarse, gemând, capul spre ei. Tatăl se apropie și-i luă dragăstos mâna:

— Nu te mișca, nu vorbi! Am eu grijă de tine, frumoasa mea!

— Tată, murmură ea. Mă doare rău capul. Unde sunt? Ce s-a întâmplat?

— Erai în pădure, începu jupânul Luc, dar Theophrastus interveni, dându-l ușor la o parte.

— Cine ești? șopti tânără, văzând că mâinile mari ale lui Theophrastus se apropie de capul ei.

— Sunt medic. Te voi îngriji. O să fie bine.

Îi controlează ochii, apoi o întrebă cu voce scăzută:

— Ți amintești ce s-a întâmplat?

— Erai în pădure, cu Olivier și cu La Pendaille, începu tatăl ei.

Theophrastus se încruntă la el, iar hangul rotofei amuți.

— Da, eram în pădure, repetă fata, căutând să-și adune amintirile. Culegeam cimbru, când... O, Doamne! Bandiți! Ne-au înconjurat niște bandiți. Olivier mi-a spus să fug. La Pendaille m-a urmat. M-am afundat în hățș și cred că mi-am pierdut echilibrul. După aceea nu mai știu.

— Mai gândește-te!

Tânără se încruntă, într-un efort de concentrare, dar...

— Nu, chiar nu-mi amintesc.

Theophrastus scoase un suspin de ușurare. Mai întâi fusese lovită în cap sau poate căzuse pe muchia unei stânci. Așadar, probabil că nu avea niciun traumatism cu adevărat grav.

— Dar Olivier? murmură ea. A scăpat?

— Messirul Olivier a murit, domniță, spuse cu blândețe Theophrastus. Și asta nu e tot. Au profitat de faptul că erai leșinată.

— Ce vrei să spui? Tată, ce vrea să spună? întrebă ea, pălind.

În loc de răspuns, tatăl se apropie și o cuprinse în brațe. Tânără izbucni în hohote de plâns. Theophrastus încercă să nu se lase afectat de situație, dar era furios. Știa, firește, că violurile și crimele erau lucruri obișnuite în codrii din Europa, dar îi venea să urle de fiecare dată când o femeie era torturată astfel. Simțea cum clocotește de ură în fața acestor oameni fără nimic sfânt. „*Dacă nu poți împiedica un lucru, trebuie să-l accepți...*” De câte ori auzise aceste cuvinte spuse de femei care-și hrăneau bastarzii cu laptele urii lor! Se întreba de cât timp mai aveau nevoie oamenii ca să nu se mai comporte ca niște animale.

Când ieși din hanul Visul Regelui, locuitorii orașului Saint-Remy-de-Provence se pregăteau de culcare. Tânără Améline se odihnea liniștită în odaia ei. La cererea tatălui ei, Theophrastus îi dăduse o fiertură de mac, ca să-i amortească durerile, înainte de a-i pansa rana de la cap. Apoi îi curățase vaginul și îi introdusese în uter o pietricică albă, care avea să cadă odată cu avortul. Nu va exista niciun copil. Învățase metoda aceasta de la o vrăjitoare, pe când era în Egipt.

Onoarea fetei rămânea nepătată în ochii lumii. Hangiul voise să-i cumpere tăcerea pe bani grei. La început, Theophrastus refuzase, după aceea însă primise banii.

Nimic nu era întâmplător. Trebuia să accepte această lege, precum și avantajele pe care i le oferea destinul.

Se întoarse în pas vioi acasă la Michel, bucurându-se, fără să vrea, la auzul zornăitului pungii din sân pline cu scuzi de aur.

François de Chazeron era prost dispus. Fratele Etienne, care sosise la castel împreună cu Antoine de Colonges, voise să-l examineze, dar François îl trimisese imediat la plimbare, pretinzând că singurul leac de care avea nevoie era mâncarea și poftindu-l să aștepte până avea să termine masa. Și, într-adevăr, devorase tot ce i se pregătise de parcă n-ar fi mâncat de săptămâni întregi.

Auzind de la Clothilde că Antoinette nu se simțea bine, abatele de la Moutier îl părăsise fără remușcări pe seniorul de Vologne ca să se intereseze de starea soției sale. Regreta că o făcuse. Nu că i-ar fi păsat de onoarea lui François mai mult decât de buna sau proasta lui dispoziție! Era întristat doar din pricina lui Albérie. Știa cât de mult ținea la Huc și nu se putea împiedica să-și spună că reacția ei, dacă ar fi descoperit ce se întâmpla, ar fi fost teribilă. Oftă atât de adânc, încât François de Chazeron îi aruncă o privire și mai furioasă.

Sfârșindu-și dejunul – o omletă din cincisprezece ouă, felii groase de jambon, patru prepelițe și trei feluri de dulciuri, totul stropit cu vin – François porunci să vină de îndată la el abatele, Antoinette, Clothilde și Huc. Nu știa sau se prefăcea a nu ști că la salvarea lui participaseră, de asemenea, Bertrandea și Guillaumet, iar Huc se feri să-i amintească.

Astfel că se aflau cu toții în aceeași încăpere unde cu câteva săptămâni mai devreme îi prezentaseră – fiind de față și Beryl – lui François situația în urma furtunii. François își liniștise stomacul, dar nu și mintea. Prima întrebare căzuse brutal:

— Care dintre voi are cheia?

În loc de răspuns, Huc o scosese din buzunar și o pusese pe masă, în fața stăpânului său. Ședea tăcuți în jurul mesei. Doar lui Clothilde i se zbătea pleoapa ochiului învinateț într-un tic nervos care-i trăda teama. Se așezase între Huc și abate, gândindu-se că, dacă stăpânul ar fi vrut din nou să dea în ea, aceștia ar fi intervenit. Cât despre Antoinette, pe care Huc evita s-o privească, părea absentă, ca și cum toate astea n-ar fi avut nicio legătură cu ea.

Afișa o expresie senină, aproape veselă, pe care unii ar fi putut să o pună pe seama faptului că soțul ei se însănătoșise. Antoine de Colonges însă nu făcea parte dintre aceștia, și nici Huc, care în clipa aceea se simțea stingherit cum nu mai fusese în viața lui. Știa că abatele nu-l va trăda, însă își făcea reproșuri că în cele din urmă cedase impulsului. Își dădu

seama cât de mult se schimbase și el în cincisprezece ani. Pe vremuri, se culca fără vreo remușcare cu orice fetișcană care-i plăcea. Era faimos în această privință, așa că, de multe ori, nu trebuia decât să întindă mâna, iar fructele cele mai frumos pârguite cădeau singure în ea. De când se căsătorise cu Albérie, trăia ca un călugăr, cu toate că ea nu-i cerea nimic. Astăzi, în ciuda locului în care se aflau și a amenințării care plutea asupra lor, nu se putea împiedica să se întrebe de ce se retrăsese astfel în sinea lui. Se temuse oare că și-ar fi putut pierde, în fustele altei femei, iubirea față de soția sa? Sau încercase, prin castitatea lui, să se apropie de ea și s-o facă să înțeleagă, în cele din urmă, cât de devotat îi era? Nu putea răspunde la aceste întrebări, dar știa că acum se schimbase ceva, chiar dacă nu-și dădea seama ce anume; ceva îl împinsese către singura femeie pe care ar fi trebuit s-o ocolească. Dorința pe care o simțea față de Antoinette depășea cu mult o simplă nevoie sexuală.

— Ai intrat acolo?

Huc auzise întrebarea fără să priceapă că lui îi era adresată. Când își veni în fire, văzu că François își plimba ochii plini de furie de la unul la celălalt. Erau așezați în fața lui, ca înaintea unui judecător într-un tribunal care, inițial, nu fusese așa ceva. Totuși, aveau cu toții atitudinea unor vinovați, iar ideea că îi scăpa ceva îl înnebunea pe François.

Huc tresări:

— Cineva trebuia să te ajute, așa că am făcut-o!

— Cum anume? insistă François.

Huc minți. Nu voia să-l pună în pericol pe Guillaumet, chiar dacă-și dădea seama că, până la urmă, François va descoperi adevărul.

— Trecând prin fereastră și scoțându-te de acolo. Am încuiat cu grijă ușa la loc după mine.

— Ce ai văzut în cameră?

— Nimic, messire. Nimic care să mă privească. Afară de cazul în care ai dori ca, în calitate de comandant, să întocmesc un raport precis și amănunțit.

— Nu-i nevoie, replică François, care nu ținea să rămână vreo urmă oarecare a incidentului.

— Dar tu, nevastă, ai intrat, deși îți interzisesem?

— Ba nu, bărbate! Doar știi că treburile tale nu prea mă interesează, îi răspunse cu sinceritate Antoinette. Totuși, mi-ar plăcea să aud din gura ta ce anume a provocat acest dezastru și să-mi făgăduiești că, oricare ar fi activitățile acestea, vei renunța la ele, dacă riscurile la care te expui ar putea să mă lipsească de prezența ta.

„Ce bine știe să mintă! își spuse Huc, fără să vrea, remarcând totuși tonul ei schimbat. *Îl ia peste picior, iar el pare să nu-și dea seama.*” Huc simți un fior pe șira spinării. *„Ea nu înțelege care este adevăratul pericol.”*

Înainte ca François să poată răspunde, Huc interveni:

— Am sfătuit-o pe doamna Antoinette să nu încerce să ne ajute, messire, deși a insistat, fiind foarte îngrijorată. Cred că toate acestea nu o privesc și că ar fi bine să nu le amestecăm, nici pe ea, nici pe Clothilde, în treburile noastre.

Clothilde îi strecură o privire plină de recunoștință, dar Antoinette se mulțumi să-și încrunte sprâncenele. Huc nu se sinchisi. Puțin îi păsa de supărarea ei! Făcuse ce trebuia să facă și acesta era singurul mijloc prin care putea să o protejeze, cu sau fără voia ei.

François nu răspunse imediat, gândindu-se în grabă cum era mai bine să procedeze pentru a-și păstra secretul. Apoi emise sentința:

— Pleacă, Antoinette! Huc are dreptate: din moment ce nu mi-ai înșelat încrederea, trebuie să rămâi departe de toate acestea. Ia-ți și intendentă cu tine, moaca ei mă scoate din fire! se enervă el, văzând picăturile mari de sudoare care se prelingeau pe fața bieteii femei înspăimântate.

Antoinette voi să protesteze, dar privirea lui Huc o opri. Pentru nimic în lume n-ar fi vrut să-l supere. Oricum, până la urmă va afla ea ce se întâmplase. De acum înainte, Huc nu va mai putea să-i reziste. Așa că ieși din încăpere fără să spună nimic, iar Clothilde o urmă ca un câțel speriat.

François tăcu o bună bucată de vreme. Lui Huc i se păru că, dincolo de furia lui, se ascundea altceva. Dacă nu și-ar fi cunoscut atât de bine seniorul, ar fi crezut, cu siguranță, că era vorba despre teamă. Deși îndepărtă această ipoteză, o parte din el se agăța de ea. Odată plecată Antoinette, simțea că redevine el însuși. În calitatea lui de comandant, întreabă:

— N-ar fi timpul, messire, să ne dezvăluim adevărul?

Antoine de Colonges înclină și el capul în semn de încuviințare. Era nerăbdător să afle de ce dăduse greș planul lor. François își dresе vocea, apoi spuse:

— Huc, adevărul este că nu știu nimic. Nimic, în afară de faptul că tot ceea ce s-a petrecut a fost lucrarea diavolului!

Huc se ghemui pe scaun. François de Chazeron era speriat, cu adevărat speriat. Constatarea îi făcu plăcere, dar se strădui să nu lase să se vadă acest lucru. De altfel, Antoine de Colonges, care nu scosese o vorba până

atunci, tocmai îi sugera lui François să nu se grăbească să amestece lucrurile. Adăugă sobru, cu mâinile împreunate:

— Eu sunt singurul îndreptăţit să stabilesc rolul lui Dumnezeu sau al diavolului în orice împrejurare. Ai încredere în noi, fiule! Unind judecata oamenilor cu aceea a lui Dumnezeu, poate că vom reuşi să-ţi alungăm temerile.

— Nu mă tem, părinte! obiectă François, furios că lăsase să i se vadă slăbiciunea.

Antoine îşi plecă privirea, muştrător. Văzând că nu mai are nicio portiţă de scăpare, François îşi începu istorisirea.

Intrase în turn, după ce răsucise cheia în broască şi încuiase uşa în urma lui, ca de obicei. Mai întâi, i se păruse că toate erau aşa cum le lăsase cu trei săptămâni mai înainte, apoi, după câţiva paşi, ceva neobişnuit îi atrăsese atenţia: căldura care domnea în încăpere, cu toate că aerul rece de afară intra nestingherit prin fereastra cu geamurile sparte, înăuntru era cald, ca atunci când ţinea atanorul aprins. Or, îşi amintea foarte limpede că la plecare lăsase focul din cuptor să se stingă. Când se apropiase de atanor, constatase stupefiat nu numai că în vatră era cenuşă proaspătă, caldă, ci şi că în locul barei de plumb pe care o lăsase acolo să se răcească se afla o bucată de aur curat.

Asta îl adusese în pragul nebuniei. De peste cincisprezece ani încerca să descopere fabulosul secret al alchimiştilor. De cincisprezece ani făcea parte din tot felul de societăţi secrete, al căror unic ţel era realizarea Marii Opere, iar acum, nu numai că un intrus îi violase sanctuarul, dar acesta şi reuşise să obţină ceea ce toţi ceilalţi căutau în zadar. Avea nevoie de nişte răspunsuri. Se repezise cu furie la Clothilde, apoi se întorsese împotriva lui Bertrandeau. Ştia, fireşte, că ei n-ar fi fost în stare să realizeze transmutaţia, însă cineva din casă era complicele făptaşului, din moment ce-i deschisese uşa. Dar toate presupunerile se prăbuşiseră atunci când Bertrandeau obiectase, spunând că nimeni în afara seniorului nu deţinea cheia acelei odăi.

François urcase din nou, ca să constate ceea ce ştia deja. Uşa nu fusese forţată. Se gândise la fereastră, dar era prea sus şi era tot timpul blocată din interior. De altfel, constatase că nu existau niciun fel de urme în preajma ferestrei, ceea ce-i sporise nedumerirea. Dacă un intrus ar fi pătruns înăuntru pe fereastră, noroiul din jurul turnului ar fi lăsat urme vizibile. Dar nu se zărea nimic. Începuse să cerceteze metodic încăperea, în căutarea vreunui indiciu oarecare. Atunci îşi dăduse seama că jurnalul lui fusese citit. De cincisprezece ani, îşi nota pe foi de pergament fiecare

experiență pe care o făcea, rezultatele ei, greșelile și propriile comentarii. Așa că progresa încet, dar sigur. Foile de pergament erau întinse și așezate una peste alta, alcătuiind un teanc impresionant; cineva așezase pe fiecare colț câte un sfeșnic greu, având în el câte o lumânare de ceară, ca să le împiedice să se ruleze la loc.

Așa obișnuia și el să procedeze, însă își amintea foarte clar că le pusese, făcute sul, pe un colț al mesei, ca să nu se depună pe ele praful care intra prin geamurile sparte. După ce aprinsese lumânările, constatase că ultimele sale adnotări fuseseră completate, dar nu cu cerneală, cum ar fi fost firesc. Literele neregulate păreau alcătuite dintr-o masă maronie care le făcea să iasă în relief, îngreunând citirea lor. Multe dintre rândurile precedente erau acoperite cu aceeași substanță, iar toată foaia era împestrițată cu adnotări. Curiozitatea și nerăbdarea îi alungaseră teama. Nereușind să descifreze ciudatul mesaj scris în acest fel, îi venise ideea să rescrie cuvintele cu cerneală. Abia sfârșise de scris primul cuvânt, trecând cu penița peste literele ieșite în relief, când acesta se aprinsese, cu un trosnet, focul întinzându-se peste tot rândul, ca pe urma unei dăre de praf de pușcă. Apucase să citească inscripția incandescentă: „*Am venit să caut ceea ce-mi aparține: sufletul tău!*”

— Am fost cuprins de spaimă, părinte, adăugă François de Chazeron, a cărui privire dovedea sinceritatea spuselor lui. Am luat un vâtrai și, împins de un reflex cu neputință de învins, am aruncat foile în atamor. Credeam, pesemne, că acolo îmi va fi cel mai ușor să le sting. Pe masă, alături de ele, se aflau acizi și diverse preparate care, dacă erau atinse de flăcări, ar fi incendiat cu siguranță toată camera. Nu știu ce s-a întâmplat după aceea. Am luat un urcior în care știam că e apă și l-am golit peste foile de pergament aruncate deasupra bucății de aur. Eram mulțumit că salvasem o parte din însemnările mele mai vechi și speram că prin acest gest le voi salva și pe celelalte. Îmi aduc aminte de o explozie. Apoi totul s-a întunecat.

Când tăcu, cu fruntea acoperită de o sudoare rece doar la amintirea celor petrecute, în odaie se așternu o tăcere apăsătoare.

Antoine de Colonges, gânditor, dădea când și când din cap, încercând astfel, sub pretextul analizării celor auzite, să-și ascundă profunda satisfacție în fața reacției seniorului de Vologne. Albérie avusese dreptate. Distrugându-i munca, lovise în carne vie și îl împinseseră către pierzanie. Va fi de-ajuns să-i întărească temerile. Omul acesta avea prea multe pe conștiință, ca să nu fie convins că însuși diavolul va veni acum să ia ce era al lui.

Antoine privi spre comandant, care părea dezorientat. Dincolo de ceea ce ar fi putut să-și închipuie, o mulțime de lucruri îi erau necunoscute lui Huc, de exemplu, existența pasajului care urca, prin mijlocul zidului, până la ultimul etaj al turnului. Subterana care lega castelul de cetatea de la Montguerlhe data din perioada Războiului de 100 de Ani. O veche legendă pretindea că în ea se adăpostiseră pe atunci cei mai buni meșteri făurari. Săbiile lucrate acolo ieșeau din forjele iadului, asigurând izbânda celor care le mânuiau. Tot pe vremea războiului fusese ascuns acolo aurul englezilor.

Abatele n-avea de gând să-i dezvăluie comandantului aceste informații, pe care urma să le ia cu el în mormânt. Așa îi jurase lui Isabeau. Era conștient că o parte din el se îndepărtase de menirea lui și de regula cistercienilor. În sfârșit, François de Chazeron avea să dea socoteală pentru aceste crime inutile, jertfe odioase aduse unei cauze demne de dispreț, în timp ce singura lui rațiune de a trăi, aurul acela a cărei putere o dorea, zăcea îngropat sub picioarele lui.

Antoine ridică dârz bărbia și vorbi răspicat, apăsând pe fiecare cuvânt. În acea clipă, François de Chazeron se transformase din judecător în acuzat. Un acuzat care nu-și putea stăpâni neliniștea pe care i-o stârniseră faptele sale monstruoase.

— Mă tem, fiule, că, într-adevăr, cel care a vrut să te sfideze e Satana însuși. Nu cumva ai pe conștiință vreo faptă care te-a îndepărtat de Dumnezeu și de iertarea Sa? Vreo faptă nemărturisită la spovedanie și pentru care, după cum arată acele cuvinte de flăcări, ai renunțat la credință? Dacă e așa, numai căința și postul ar putea, eventual, să te apere; la adăpostul rugăciunilor noastre, sufletul ți-ar putea fi mântuit. Dacă nu este deja prea târziu, adăugă, cu un aer dezolat, bucurându-se, în sinea lui, la vederea chipului livid al lui François.

Huc de la Faye interveni:

— Oricare ar fi adevărul, trebuie să cercetăm înainte de a ne grăbi să tragem concluzii. Lăsați-mă să fac o anchetă! Dacă este vorba de o farsă, voi găsi vinovatul și-l voi pedepsi. Dacă este opera diavolului, vom aduce un exorcist. Până una, alta însă, ești sănătos, ceea ce înseamnă că făptașul, om sau diavol, a dat greș; dacă nu cumva a fost doar un avertisment.

„Sărman nebun, își spuse Antoine de Colonges, privindu-l compătimitor pe Huc, *adevărul te-ar distruge și pe tine odată cu stăpânul tău...*”

— Acționează cum crezi de cuviință, comandante, i se adresa Antoine, întinzându-și buzele subțiri, dar nu uita că diavolul se află de mult timp în aceasta clădire asupra căreia apasă blestemul lui și că, pe vremuri, un vârcolac l-a ucis pe exorcistul venit să-l trimită înapoi în iad. După mine, e preferabil ca unele mistere să fie adormite prin rugăciuni decât să li se acorde prea multă importanță...

Huc își făcu ochii mari. Deslușise deodată înțelesul ascuns al acestei fraze banale și evidența îi străpungea sufletul. „*Albérie! Albérie pusesse la cale totul*”. N-ar fi putut spune cum anume, dar aluzia la vârcolac era clară. Antoine de Colonges știa ceva ce el, Huc, nu aflase...

Fără să dea atenție stărilor lor de spirit și limbajului lor cifrat, François de Chazeron nu reușea să-și regăsească echilibrul într-o realitate fantomatică. Vorbele comandantului îl satisfăceau, căci ele readuceau faptele în limitele rațiunii. Dar prin fața ochilor îi treceau chipurile tumefiate ale copiilor jertfiți ca ofrandă necuratului, ca să-l ajute să obțină piatra filosofală. În urechi, îi răsunau țipetele lor atunci când le despica pieptul ca să le smulgă inima care mai palpita încă și o arunca apoi în vasele cu soluții din plumb și sulf. De câte ori îi luase în zeflema pe marii maestri care-i spuneau că Marea Operă nu era transmutația metalelor, ci aceea a ființei înseși într-un suflet perfect. Știa că mințeau. Toți mințeau, doar ca să-i descurajeze pe imbecili.

Singurul care-l îndrumase în cercetările lui fusese un preot negru, care ținuse slujbe satanice și-i deschisese adevărata poartă către adevărurile primordiale. Avea să descopere *alkaheist-ul*, solventul absolut, piatra vindecării și a puterii. N-avea niciun motiv să se teamă. Satana era stăpânul lui. Știa asta de mult. I se amintise, pur și simplu, că trecuse prea mult timp de când nu-l mai slujise, arătându-i-se, în același timp, că încercările lui erau pe calea cea bună.

Piatra filosofală nu era o păcăleală, dar avea un preț. Îmbărbătat de aceste gânduri, François înălță o privire de gheață spre cei doi bărbați:

— Am să postesc și am să fac penitență, atâta timp cât va dura să reconstruiesc ceea ce a distrus explozia; rugăciunile dumitale vor fi de folos pentru alungarea necuratului din casa asta. Nu știu ce anume l-a atras aici, dar nu mă tem de el. Sufletul meu este curat, părinte, și, dacă după el a venit și a vrut să mi-l răpească, n-a reușit. Incidentul e închis. Vreau să-l uit.

Se întoarce către Huc, care, de fapt, era foarte mulțumit să-l audă vorbind altfel, de când începuse să presupună că Albérie nu era străină de ceea ce se întâmplase:

— Trimite chiar acum după doi zidari de încredere. Vom rămâne la Vollore trei zile, ca să discutăm planurile de mărire a castelului cu arhitectul din Thiers, pe care l-am chemat deja. Nu vreau ca soția mea să plece de aici nemulțumită. Te vei ocupa, așadar, împreună cu ea, de amenajările pe care le dorește, în timp ce eu voi superviza lucrările în biroul meu. Ai să mă informezi asupra costurilor, de îndată ce vor fi stabilite. Dacă banii de care dispun nu sunt suficienți, soția mea n-are decât să trimită o scrisoare de creanță rudei sale, ducele de Bourbon. Funcția pe care o îndeplinește el pe lângă bunul nostru rege ne va permite, fără prea multe greutate, să obținem niște înlesniri. Voi coborî să mâncăm împreună și în timpul mesei vom putea discuta punctele în litigiu. În afară de asta, până la plecarea spre Montguerlhe, nu vreau să fiu deranjat sub niciun motiv. Nici ziua, nici noaptea. Iar în turn nu vor pătrunde decât lucrătorii special desemnați și plătiți să păstreze liniștea. Ai timp până diseară să pui la punct toate acestea. Din acel moment, voi considera începute cele trei zile. Ne-am înțeles, bunul meu Huc?

— Totul se va face așa cum doriți, messire François, afirmă Huc, mulțumit că i se dădea mână liberă.

Va apăra cât se putea de bine interesele lui Antoinette și va grăbi plecarea. Astfel, Albérie putea sfârși ceea ce zicea că vrea să facă în lipsa lui, iar el, la întoarcere, își va lua libertatea să-i ceară lămuriri asupra incidentului. Doar ca să aibă conștiința împăcată.

În timp ce François se îndrepta spre bârlogul lui din susul scării, Huc puse o mână hotărâtă pe brațul abatelui Antoine de Colonges, reținându-l, și-i șopti:

— Mi se pare că deținem amândoi un secret împovăraător.

Antoine dădu afirmativ din cap. Ar fi fost caraghios să-i mai ascundă comandantului mica fărâmbă de adevăr pe care-o aveau în comun.

— Albérie e de vină?

Întrebarea țâșnise dintr-o suflare. Abatele știa deja ce-i va răspunde.

— Nu, fiule, murmură el la urechea lui Huc. Explozia n-a fost decât un accident regretabil.

Celălalt îl scrută gânditor cu privirea. Nu-l credea. Abatele ridică din umeri, în semn că puțin îi păsa de părerea lui Huc.

— Părinte, nu diavolul a făcut inscripțiile acelea! Vreau să înțeleg. Cine a fost?

— Ești sigur că vrei să știi, Huc? Dacă da, voi schimba bucuros acest secret cu al tău.

Huc se încrunta:

— La ce te referi?

— La slăbiciunile tale, prietene, și la cele ale doamnei Antoinette.

Huc înghiți în sec. Aproape că uitase ceea ce se petrecuse puțin mai devreme. Simți de-a lungul șalelor un val de căldură. Antoine de Colonges îi puse prietenește mâna pe umăr:

— Ca om al Bisericii, am puterea de a ierta, precum și pe aceea de a nu vedea și a nu auzi nimic. Dacă pot conta pe discreția ta, o vei avea și tu pe a mea. Cred că avem aceleași interese.

— Voi uita totul, părinte, de îndată ce curiozitatea îmi va fi satisfăcută.

— În acest caz, fiule, mulțumește-te cu numele și nu căuta să afli nici motivele, nici mijloacele. Altfel, ai pune în primejdie ceea ce iubești mai mult ca orice.

Huc încuviință. Antoine se înclină spre el și murmură, atât de încet, încât vocea lui se auzi la urechea lui Huc ca susurul unui izvor:

— Loraline.

Loraline. Era de-ajuns să pronunțe în gând acest nume ca să-l treacă un fior rece. De două zile, Huc lucra alături de Antoinette și de arhitect ca să împlinească dorințele castelanei în privința amenajărilor. De fapt, se străduia mai ales s-o împiedice să-și schimbe mereu părerile, ceea ce-l enerva atât pe el cât și pe jupânul Patelier, deși acesta din urmă spunea că era deprins cu lipsa de consecvență a femeilor. Huc menținea discuțiile în cadrul unei logici financiare, având însă grijă să n-o jignească pe Antoinette. Aceasta încercase de mai multe ori să se apropie de el, dar Huc o evita, pretextând vreo treabă urgentă ori de câte ori se profila eventualitatea de a rămâne între patru ochi cu ea. Huc regreta sărutul acela și, în același timp, dorea s-o țină din nou în brațe. De la discuția cu abatele, se simțea încă și mai sfâșiat. Nu se putea împiedica să caute răspunsuri, dar niciunul nu-l mulțumea, căci niciunul nu excludea complicitatea lui Albérie, niciunul nu-l asigura că soția lui fusese sinceră cu el. Abia aștepta să se întoarcă la Montguerlhe și să lămurească lucrurile.

Cât despre rolul lui Antoine de Colonges, Huc nu știa ce să creadă. Oare abatele era la curent cu întreaga poveste? Ce câștiga el de pe urma morții lui François? Și, dacă ceea ce se întâmplase fusese doar un accident, ce voia Loraline, dacă nu răzbunare? Huc nu dorea să-și ia rolul de judecător, ba dimpotrivă, o parte din el se bucura văzând distruse prețioasele documente ale lui François. Voia doar să știe adevărul.

Întregul adevăr. Ca să scape de senzația aceea frustrantă că era dat la o parte.

— Ești visător, bunul meu Huc, oare te gândești, ca și mine, la acea clipă furată?

Huc tresări și înălță capul. La câțiva pași de el, în micul budoar pe care voia să-l modifice, Antoinette îi zâmbea tandru și complice. Erau singuri. Simți un fior trecându-i pe șira spinării. Pierdut în gânduri, nu urmărise discuția și nu-l văzuse pe arhitectul Patelier îndepărtându-se. Fu cuprins de panică atunci când Antoinette își puse mâna delicată pe brațul lui, cu o privire încărcată de promisiuni.

— N-avea grijă, prietene! O să dureze ceva timp până când meșterul Patelier își va găsi sfoara de măsurat pe care crede că a uitat-o în salonul de recepții.

Râse ușor, extrăgându-și obiectul respectiv din mânecă, apoi se apropie de el, aproape atingându-l.

— Doamnă Antoinette, bâigui Huc pe un ton de reproș, de parcă numai vocea lui ar fi putut pune o stavilă între el și ceea ce era, o știa, ineluctabil.

Luată pe nepregătite, simțind cum rațiunea îi era înecată într-un val irezistibil de dorință, Antoinette își puse mâna pe obrazul lui nebărbierit, peste țepii bărbii care începeau să se simtă la atingere. „*Nu trebuie!*” protestă cu stângăcie o voce în mintea lui, dar chemarea plină de tandrețe din privirea castelanei îi atrăgea întreaga ființă. Huc își petrecu brațele în jurul șoldurilor care se arcuiau, apoi o atrase într-un colț de unde putea observa în voie orice mișcare din preajma încăperii. Abia atunci cuprinse gura aceea fremătândă, fără să mai încerce să stăpânească imperiosul chin al sexului său flămând. Antoinette se lăsă în voia mângâierilor lui ca o pisicuță fascinată de chemarea primilor masculi.

— Ia-mă! Aici! Acum! suspină ea, apăsându-și palma pe prohabul lui umflat.

O întoarce dintr-o singură mișcare și-i ridică fustele de-a lungul coapselor. N-avea nici dorința, nici timpul necesar pentru mângâieri mai tandre. Voia doar s-o posede. Să se bucure de trupul acela care i se oferea, în timp ce Albérie i-l refuza pe al ei.

Pătrunse cu o mișcare suplă și imperioasă a șoldurilor, punându-i o mână peste gură, ca să-i înăbușe geamătul de plăcere. Se dezlănțui câteva clipe, apoi își slobozi sămânța în ea, eliberându-se, cu aceeași grabă, de 15 ani de viață călugărească. Abia după aceea își dădu seama că s-a purtat ca un bătăran, deși Antoinette, care se întorsese din nou cu fața spre el, îi contempla încântată chipul tulburat, marcat încă de flacăra plăcerii.

— Iertare! gemu el, pe când ea își netezea delicat fustele și își aranja câteva șuvițe blonde răvășite.

Antoinette îi aruncă o privire încărcată de tandrețe:

— Iertare, dragul meu prieten? Pentru că m-ai făcut mai fericită ca oricând? Nu. Te iubesc, Huc! Nu mai fugi de mine! Am atâta nevoie de tine!

Se ghemui la piept, în timp ce ultimele clocote ale trupului se linișteau încet. Ar fi vrut să o împingă la o parte, cum ar fi făcut cu o servitoare sau cu o cameristă prea înflăcărată, dar nu putea. Era vasalul ei și o făcuse să fie a lui. De acum înainte, Antoinette avea putere de viață și de moarte asupra lui, în mult mai mare măsură decât netrebnicul ei soț.

— Acum trebuie să fim rezonabili, zise el, timid. Arhitectul n-o să mai întârzie mult.

— Nu-i așa că încă te mai tulbur? insistă ea, încântată.

— Da, îi răspunse repede Huc, fără să știe dacă mințea sau nu.

— Atunci ne vom revedea curând, frumosul meu iubit!

Huc se mulțumi să dea din cap, îndepărtându-se de ea. Era amantul ei. Și nu va mai putea evita acest lucru decât atunci când ea nu îl va mai dori. În timp ce trupul lui frustrat își savura izbânda, inima îi era cuprinsă de o mare oboseală. Mai avea oare dreptul de a-i cere lui Albérie adevărul, când el nu-i mai va putea oferi de-acum decât minciuni? Fără să țină seama de vocea dulce care voia să-l rețină, ieși din odaie, scârbit de propria slăbiciune și de consecințele acesteia.

A doua zi, François anunță că era gata să se întoarcă la Montguerlhe. Îl chemă pe Huc în turn. Era pentru a doua oară când comandantul trecea de ușa interzisă.

François de Chazeron îi arată două trupuri cu chipurile învinețite, întinse pe jos. Erau zidarii însărcinați cu repararea turnului.

— Știau prea multe! se justifică François, ridicând din umeri. O iau înainte, împreună cu soția mea. Fă tot ce trebuie și dă asta familiilor lor. Și-au meritat banii, fiindcă m-au servit bine.

Huc luă punguța din piele, fără să mai poată spune ceva. Era încă o dată obligat să acopere cruzimea stăpânului său. O clipă, simți imboldul să-i spună că era amantul lui Antoinette. François ar fi scos atunci spada sau ar fi poruncit să fie spânzurat. Huc ar fi fost liber. Liber ca și Isabeau. Dar nu putea s-o facă, pentru că le-ar fi osândit astfel și pe Albérie, și pe Antoinette.

— Îmbătrânești, Huc, mârâi François, văzându-i expresia nemulțumită. Devii sentimental!

După aceste cuvinte ironice, îi făcu semn să părăsească încăperea, ceea ce Huc făcu bucuros.

La cină, François discută cu arhitectul ultimele amănunte și hotărî că lucrările vor fi terminate până în vară, când avea să se nască fiul lui. Își sărută soția pe frunte, apoi anunță că va trebui să organizeze o mare petrecere cu prilejul acestui eveniment. Vollore nu mai văzuse de foarte mult timp turniruri sau trubaduri. Antoinette bătu din palme ca un copil. Părea fericită. François parcă uitase incidentul care fusese cât pe-acți să-l coste viața și în care își pierduse însemnările. Era ceva schimbat la el, Huc nu-și putea da seama ce anume. Oricum, nu era a bună.

Dimineața, când François, Antoinette și escorta lor se puseră în mișcare spre Montguerlhe, Huc îi privi îngrijorat cum se îndepărtau. Înainte de a pleca, François îi încredințase cheia turnului.

— Să mi-o aduci înapoi imediat ce te descotorosești de cadavre. Nu vreau ca soția mea să aibă nici cea mai mică bănuială.

Tăcuse o clipă, apoi adăugase, cu o privire amenințătoare:

— Am încredere în tine, Huc! Acum ești la curent cu unele dintre secretele mele. Nu încerca să descoperi și altele!

— Ar trebui să fiu nebun ca să te trădez, messire!

François nu-i răspunsese. Lui Antoinette, neliniștită văzând că Huc rămâne la Vollore, soțul ei îi spusese senin că acesta trebuia să mai pună în ordine niște treburi și că îi va ajunge din urmă fără întârziere.

Huc se grăbi să-i confirme spusele. „Transformă” otrăvirea în accident de muncă și duse trupurile la familiile zidarilor, adăugând la banii lăsați de François o parte substanțială din solda lui. Restul i-l dădu lui Bertrandeanu, cerându-i să-i adeverească versiunea privitoare la decesul lucrătorilor. Maistrul șindrilar nu arătă în niciun fel că n-ar fi fost de acord cu această soluție. Îi era dator lui Huc, care trecuse sub tăcere participarea lui la accidentul din turn. Vederea celor doi nefericiți lucrători îl făcuse să înțeleagă, fără îndoială, că Huc avusese dreptate să tacă. Îi datora viața. Așa încât se achită de datorie, simțind față de comandant un respect cu atât mai mare, cu cât era și garanția unei vechi prietenii și a unei încrederi frățești.

La căderea serii, Huc își îndeplinisese misiunea și sosea la poarta fortăreței, în purpura unui apus smălțuit cu aburi înghețați. Peste puțin

timp, iarna avea să ajungă în Auvergne. Ținutul va semăna atunci cu sufletul lui și nu va fi decât o mare de chinuri.

Theophrastus Bombastus nu se putuse opri să-l felicite pe Michel de Nostre-Dame pentru viziunea lui, de îndată ce se întorsese de la hanul Visul Regelui, dar băiatul manifestase o uimire neprefăcută când auzi istorisirea. Nu-și amintea nimic, decât că dormise mult timp și se trezise mahmur, cu puțin timp înainte de sosirea noului său prieten.

— Mi se întâmplă adesea, sfârșise el, cu un râs ușor. De multe ori, când adorm, am impresia că aș putea schimba lumea, iar la trezire mă simt mai prost decât până atunci. Ajung să mă întreb dacă n-ar fi mai bine să pun un servitor deștept să ia notițe când mă duc la culcare. Dar, din păcate, prietene, n-am mijloacele necesare ca să-mi permit astfel de servicii, și, chiar dacă le-aș avea, unde să găsesc un servitor știutor de carte?

— Cu toate astea, nu toate viziunile tale dispar la ivirea zorilor.

— Vai, nu, căci vezi tu, Paracelsus, cele care rămân sunt adesea încâlcite și purtătoare de primejdii. Nu le pierd decât pe acelea care ar putea face din mine și din familia mea persoane bogate și respectate. Crede-mă, sunt încântat că ai știut să-mi prinzi din zbor fantezia și să-ți umpli buzunarele datorită ei.

— Am făcut-o din curiozitate. Mă voi întoarce acolo din respect față de meseria pe care mi-am ales-o...

Apoi conversația se prelungea până la o oră înaintată din noapte, învârtindu-se în jurul astrelor și a rolului lor în echilibrul Marelui Tot pe care îl constituie universul. Theophrastus îi împărtășise lui Michel ceea ce învățase în Egipt, unde cultul zeului soarelui se întâlnea, în multe privințe, cu știința astrologilor. Adormiră unul lângă altul, cu ochii îndreptați către noaptea smălțuită cu stele scânteietoare.

A doua zi, Theophrastus o vizită pe tânăra sa pacientă. O găsi liniștită și se bucură de asta. Nu-și amintea de nimic altceva în afară de versiunea oficială a tristei întâmplări prin care trecuse. Apăruseră niște tâlhari, ea fugise în timp ce Olivier se lupta cu ei, apoi acesta fusese ucis cu o săgeată. Ea se împiedicase și leșinase din cauza căzăturii. Și bunul La Pendaillie o găsisese zăcând acolo. Cu ajutorul lui Bergen, un tânăr sărac cu duhul care hoinărea nu departe de locul acela, o adusese acasă.

Theophrastus se felicita din nou pentru cele învățate de la vrăjitori și pentru elixirul uitării, care ștergea din amintire evenimentele întâmplăte în cele douăsprezece ore care precedau administrarea lui. Nu șovăise să-l folosească după ce o operase. Nimeni nu va ști că fata fusese dezvirginată,

asa că se va putea mărita și va duce o viață onorabilă. Asta era tot ce dorea tatăl ei, care strângea cu recunoștință mâna medicului. Pe când acesta se pregătea să plece, hangiul spuse că avea o surpriză pentru el și-l conduse până în pragul unei odăi.

— Distracție plăcută, messire! îl încuraja omul, făcând o plecăciune, în timp ce ușa se deschidea, lăsându-l pe Paracelsus s-o zărească înăuntru pe bruneta care-i ațâțase, pe el și pe soldați, cu o zi înainte.

Nu apucă să refuze oferta, căci hangiul îl împinse înăuntru, râzând, și închise ușa în urma lui.

Fata zâmbea cu bunăvoință, iar Theophrastus își simți trupul reacționând fără întârziere. Îi plăceau de mult timp asemenea îmbrățișări fără consecințe și trecuseră deja câteva săptămâni bune de când, din lipsă de bani, nu-și mai permisesese vreo prostituată. Se gândi o clipă că hangiul, șmecher, îl atrăsese acolo ca să-și recupereze o parte din bani. „Ei, își spuse el, *la ce altceva mi-ar folosi banii dacă nu i-aș cheltui ca să mă bucur de viață?*”

— Apropie-te, messire! O să te fac să te simți bine, i se adresă bruneta, scoțându-și corsajul.

— Și cât o să mă coste? se interesă Theophrastus, care spera totuși să-i mai rămână ceva bani.

— În seara asta, e cadou, răspunse ea.

— Dar de ce? insistă Theophrastus, neobișnuit cu acest gen de comerț.

— Cum crezi că am ajuns să mă vând, messire? Din milă creștinească?

Avu un râs amar care-l făcu pe Theophrastus să se apropie, instinctiv, de pat.

— Unei fete care a fost dezonorată nu-i rămâne altă soartă decât să continue cum a început. Mi-ar fi plăcut să facă și pentru mine cineva ceea ce ai făcut tu pentru ea. Totul îți va fi dăruit, messire, dar fă-mi și tu o favoare, îi șopti ea, cuprinzându-și în palme sânii grei. Fă dragoste cu mine așa cum ai face cu o femeie onorabilă! Aș vrea să uit și eu, pentru câteva ore, că sunt un nimic.

Mișcat de mărturisirea ei, Theophrastus întinse mâna și-i mângâie fruntea. „Trebuie să fi fost frumoasă”, își spuse. Era greu să-i apreciezi vârsta, dar în jurul ochilor fardați puternic se întindea un păienjeniș de riduri fine. O strânse la piept cu o tandrețe de care nu s-ar fi crezut în stare, având în vedere violența reacției trupului său, de cum intrase în cameră. O mângâie îndelung, dezbrăcând-o cu blândețe înainte de a-și scoate și el veșmintele.

Abia după aceea o iubi pe îndelete, voluptuos, așa cum nu mai făcuse niciodată. O iubi în numele tuturor femeilor pe care nebunia, sălbăticia și poftele soldaților le aruncaseră în mocirlă.

Theophrastus rămase la Saint-Remy-de-Provence două săptămâni, timpul necesar ca să fie sigur că Michel era pe de-a-ntregul vindecat. Dezbătută împreună o mulțime de teorii și se apropiară și mai mult unul de celălalt, într-o complicitate nemaisimțită. Theophrastus află cum funcționa astrolabul și se încumetă să emită unele remarce pertinente privind mișcarea astrelor și influența planetelor asupra universului lor. Adesea, Michel vorbea în parabole, cu ochii rătăciți, iar Theophrastus, din reflex, îi nota febril cuvintele. Uneori, viziunile băiatului erau incoerente, ba chiar caraghioase, ca atunci când descria, de exemplu, o imensă ciupercă albă care se înălța deasupra unor pământuri galbene și răspândea moarte și teroare. Alteori, prevedea că un câine vagabond va șterpeli un șir de cârnați din vitrina mezelarului și că omul îl va urmări țipând, cu cuțitul în mână, agățând în trecere și trăgând după el rufele puse la uscat de spălătorese.

Uneori, în urma acestor valuri de imagini nu rămânea nimic, alteori – câte o criză de râs sau de lacrimi. Theophrastus nu știa cum să-l ajute. În cele din urmă, Michel se liniștea și făcea haz pe seama acestor viziuni, cu o strâmbătură, iar Theophrastus îl îmbrățișa.

Era fericit, iar valetul său pe care-l lăsase să-și vadă de ale lui era și el fericit, pentru că slujnica, o orfană cam prostuță pe care stăpânul casei o luase din milă la ei, îl răsfața.

Theophrastus se ducea adesea la han, unde se bucura de un „credit nelimitat” din partea brunetei, al cărei nume adevărat era Magali. Hangiul refuzase să-l lase să plătească.

— Atâta vreme cât asta nu dăunează afacerilor mele... mai adăugase el, morocănos, ca să-și ascundă generozitatea reală, pe care Theophrastus o descoperise dincolo de simțul afacerilor.

Lucrurile ar fi putut rămâne astfel la nesfârșit, dar Theophrastus știa că trebuie să plece. Erau deja în noiembrie și, ca să ajungă în Elveția natală, unde-l aștepta familia, va trebui să înfrunte zăpezile.

Într-o dimineață, hotărî că venise timpul plecării. Cicatricea lui Michel era atât de subțire, încât nu se putu stăpâni și-i ceru băiatului să-i vândă scalpul pe care-l folosisese.

— Nu e al meu, se lamentă Michel. Unchiul meu mi l-a lăsat, spunându-mi: „*O să fie al tău, când vei deveni medic*”. Dacă l-aş înstrăina, aş încălca angajamentul pe care mi l-am luat atunci.

— În cazul acesta, îl anunţase cu hotărâre Theophrastus, voi trece prin Thiers ca să-i fac o vizită acestui nemaipomenit fabricant de cuţite şi voi comanda două bisturie, unul pentru mine, celălalt pentru tatăl meu.

Michel pălise brusc la aceste cuvinte şi spusese, şovăind:

— Se zice că e greu să ajungi în Auvergne pe vreme rea.

— Tocmai de asta nu trebuie să mai zăbovesc. Instrumentele astea fac minuni şi nu m-aş mai putea lipsi de ele acum, că am avut norocul să le cunosc şi am dobândit şi mijloacele necesare ca să le cumpăr. Nimic nu-i întâmplător, nu-i aşa?

Michel zâmbise trist, dând din cap.

— Îţi promit că ne vom revedea. Curând.

— Ştiu, prietene, încuviinţase Michel, dar bucuria de pe chipul lui se prefăcuse brusc în tristeţe profundă.

Nici Theophrastus nu se bucura de despărţirea lor. Aveau să-i lipsească veselia mamei, atmosfera primitoare a casei, glumele tatălui şi ale fiului mezin, lăcomia minţii lui Michel. Totuşi, simţea că, dacă nu pleca, această viaţă tihnită şi plăcută l-ar fi moleşit de tot.

În dimineaţa senină a zilei de 25 octombrie 1515, Theophrastus încălecă pe măgar, cu valetul în urma lui. Amândoi aveau ochii în lacrimi şi inima grea.

Când se pierdură în depărtare, Michel, nemaiputându-se stăpâni, se aruncă plângând în braţele mamei sale care rămăsese şi ea în prag, făcându-le cu mâna la despărţire.

— Haide, micuţule, îl consola ea, timpul îţi va alina durerea.

— A mea, da, mamă, dar nu şi a lui! Nu, nu şi a lui! Ar fi trebuit să-l reţin. Îmi pare atât de rău, mamă, atât de rău că ştiu, dar nu pot schimba destinul.

— Ce destin? îl întreabă ea, îndepărtându-l cu blândeţe ca să-i dea o batistă.

Michel îşi suflă nasul şi ridică spre ea o privire disperată:

— Destinul lui, mamă.

Theophrastus privi în urmă, pentru ultima dată, oraşelul mărginit de măslini centenari, apoi îşi mână cu hotărâre măgarul înspre Avignon. În

urma lui, ca un ecou al tristeții lui Michel, valetul plângea, suflându-și zgomotos nasul.

Isabeau privi îndelung catedrala care se înalța spre cerul plumburiu. Degeaba își lăsase capul pe spate, mai-mai să-și rupă gâtul, stând în josul scărilor, abia dacă reușea să zărească vârful turnurilor Catedralei Notre-Dame din Paris. N-ar fi știut să spună cât timp stătuse acolo, pierdută în contemplarea ferestrei mari, colorate, de pe fațadă sau a chipurilor grotești ale himerelor; o parte din ea parcă se recunoștea în rana pietrei; o rană sublimă, magistrală, care se înalța ca un munte, constituind un loc de adăpost.

Era 30 octombrie 1515. Isabeau simțea că osteneala adunată după o călătorie lungă și obositoare se dizolva, de parcă simplul fapt că se afla acolo, atât de mică față de acest edificiu uriaș, sculptat, o făcea să uite disperarea și furia pe care le simțea în fiecare zi.

— Bănuțul căzut e un bănuț pierdut. Bănuțul pierdut e un bănuț găsit pentru strachina cerșetorului, ricană o voce la picioarele ei.

De când intrase în Parisul cu străduțe strâmte și murdare, era înconjurată de un vacarm continuu. Oare de ce-i atrăgea atenția tocmai această voce, atunci când totul o uimea, în acest murmur neîncetat, aproape muzical? N-ar fi putut spune, dar își aplecă privirea spre voce, de parcă s-ar fi așteptat ca aceasta să iasă chiar din piatră.

Îi scăpă un strigăt de surprindere. La nivelul genunchilor ei, o ființă diformă își înfigea dinții într-o monedă, ca să-i verifice autenticitatea. Făptura ridică spre ea un chip de maimuță și îi zâmbi, arătându-și dinții negri și rari.

— Bănuțul căzut e un bănuț pierdut! repetă el, ascunzând repede moneda în mânecă.

Isabeau nu-și putea lua ochii de la omuleț, iar acesta părea bucuros de atenția care i se acorda, căci își îndreptă spinarea și își ridică fruntea ridată, acoperită de un ciuf plin de păduchi:

— Doamna s-a pierdut? E frumoasă, o s-o ia cineva ca pe un ban căzut pe jos, fredonă, dându-și ochii peste cap.

Vorbele lui o amuzară pe Isabeau.

— Ești un copil sau o ciudățenie a naturii? îl întrebă ea în cele din urmă, zărind un rid care-i brăzda fruntea.

— Sunt pitic, dar bine făcut, crede-mă, frumoaso! o asigură el, făcându-i cu ochiul. Mi se zice Bau-Bau!

Isabeau izbucni într-un râs sincer. Omulețul îi plăcea. Era cât se poate de slut și puțea, dar chiar urâtenia lui o liniștea. Scoase din pungă un sol și-l flutură prin aer, intrând în jocul lui:

— M-am pierdut, ca și banul ăsta. Mă poți ajuta ca să-l găsesc pe acela pe care-l caut? Trebuie să-l întâlnesc pe părintele Boussart, îl informă Isabeau, răscolindu-și amintirile ca să nu stâlcească numele celui care o aștepta la Paris, în urma recomandării abatelui de la Moutier.

Bau-Bau rânji și zâmbetul îi semăna cu o semilună pe chipul cu ochi bulbucăți și cu nasul turtit.

— Vino cu mine, zise el simplu, strecurându-și o mână durdulie ca de copil în mâna ei.

Isabeau îl urmă. Piticul mergea repede, în ciuda picioarelor scurte și strâmbe, pe lângă zidurile catedralei, înconjurând-o. O clipă, Isabeau se întrebă dacă nu voia s-o atragă în vreo capcană, căci, la adăpostul teilor care mărgineau clădirea, se vedeau tot mai mulți vagabonzi ghemuiți și indivizi cu înfățișare dubioasă.

Ciudat, simțea față de omuleț o simpatie care-i risipea neliniștea. Cu atât mai mult cu cât i se păru, în timp ce-și urmau drumul, că atunci când treceau pe lângă ei toți amărății aceia o priveau cu bunăvoință și chiar își înclinau capul, într-un fel de salut.

Când Bau-Bau se opri în fața unei uși joase, al cărei aspect sobru contrasta cu restul edificiului, Isabeau își dădu seama că respira greu. Niciodată n-ar fi crezut că o asemenea clădire putea exista. Vitraliile și dalele de piatră nu se mai terminau. Renunțase să le mai numere, în timp ce mergea în urma lui Bau-Bau cu un pas mult mai vioi decât obișnuia, alergătură care o făcea să transpire.

— Iată-te regăsită, Isa, făcu piticul, lovind de trei ori în lemnul masiv.

Isabeau tresări.

— De unde știi... începu ea, dar poarta se deschise, iar piticul plecă în fugă, fredonând:

— Isa e frumoasă, e o Isabelle⁹!

Mută de uimire, Isabeau îl privi cotind pe o străduță care se deschidea la colțul clădirii și dispărând. Când își îndreptă din nou atenția asupra locului în care se afla, văzu în pragul ușii un preot, îmbrăcat sobru într-o rasă peticită, care o privea cu un aer prietenos.

— Sunt...

⁹ Joc de cuvinte: Isa-belle = Isa-frumoasa (n.tr.)

— Știi; intră, domniță, ești bine venită aici. Eu sunt părintele Boussart, adăugă el, dându-se la o parte ca să-i facă loc să intre.

Renunțând să mai încerce să înțeleagă, Isabeau îl urmă pe abate. Acesta părea cu puțin mai în vârstă decât ea și înainta grăbit pe coridorul în care lumina pătrundea prin mici vitralii. În depărtare, se auzeau vocile călugărilor psalmodiind rugăciuni, iar Isabeau se simți cuprinsă de un sentiment de liniște și siguranță. În timp ce preotul se oprise să deschidă o ușă aflată în calea lor, se întrebă dacă nu cumva tot Parisul îi cunoștea deja numele, ca și Bau-Bau...

Antoinette afișă un aer triumfător ori de câte ori se afla împreună cu Albérie într-o cameră și se întâmpla să apară acolo comandantul. Asta-l făcea să se simtă stingherit, chiar dacă soția lui nu părea deranjată în vreun fel. Ba chiar s-ar fi zis că nu observă nimic. Cu toate astea, Huc nu reușea să pară binedispus, cum ar fi cerut împrejurările, căci, trebuia s-o recunoască, în el se trezea ceva mai profund decât simpla dorință pentru Antoinette. Nu-și dădea seama însă dacă era iubire sau teamă. Nu că i-ar fi fost frică de Antoinette de Chazeron, nu, mai degrabă presimțea în el însuși un pericol serios. Dacă s-ar fi dat de gol într-un fel sau altul, ar fi nimicit ceea ce apăra de atâția ani. Iar gândul acesta i se părea insuportabil.

Când se întorsese la Montguerlhe, încercase să discute cu soția lui, ca să pună capăt îndoielilor sale. O așteptase toată noaptea, așezat pe patul ei, dar Albérie nu apăruse. Huc înțelesese că ea rămăsese probabil în peșteră, cu nepoata ei. A doua zi, când coborî, după o noapte groaznică, o găsi servindu-i micul dejun unei Antoinette radioase și trufașe, care ridica în slăvi îndrăzneala și amabilitatea comandantului în timpul ceasurilor îngrozitoare petrecute la Vologne. Netulburată, Albérie îl întâmpinase cu un aer vesel și îi propusese să ia loc la masă. Dar Huc se eschivase, mormăind că se grăbea și că nu-i era foame. Adevărul era că n-ar fi putut suporta s-o vadă pe Albérie servindu-i pe el și pe castelana care manifestase o bucurie ostentativă când intră el în cameră.

Frigul se întetise. Primii fulgi de zăpadă aveau să acopere pădurea thiemeză cu un val de liniște imaculată. Huc ținuse să se asigure personal că majoritatea celor rămași fără adăpost în urma furtunii se puteau întoarce la casele lor. Din fericire, lemnele de foc n-aveau să lipsească în acest an. François de Chazeron plecase de o săptămână la Clermont-Ferrand. Voise și el să profite de ultimele zile de toamnă ca să obțină credite de la ducele de

Bourbon, al cărui vasal era. Deși Antoinette renunțase la multe pretenții în privința renovării castelului, factura era încărcată. Aveau nevoie de bani, iar François găsise că ar fi fost plăcut să evadeze pentru câteva zile de la Montguerlhe, din moment ce ducele de Bourbon se afla în Auvergne.

Începând de atunci, Huc n-o putuse împiedica pe Antoinette să vină cu el când mergea să-i ajute pe sărmani. Nimeni n-ar fi avut nimic de zis. Ea făcea asta de mult timp. În ochii celorlalți, nu se schimbase nimic. Încă de la prima lor ieșire, Huc înțelesese că nu i-ar fi folosit la nimic să se lupte cu el însuși. Felul cum îl atingea cu fustele, privirile insistente ale castelanei ar fi atras atenția gărzilor, dacă el ar fi stăruit să aibă o escortă în deplasările lor. Cu atât mai mult cu cât François luase cu el jumătate din efectivele fortăreței, adică vreo treizeci de soldați. Huc își dăduse seama că aceștia trebuiau să vegheze nu atât asupra lui, cât asupra misteriosului cufăraș de piele pe care François îl pusese între bagaje. Huc era sigur că înăuntru se afla bucata de aur pe care o văzuse în atanorul distrus. Desigur că François voia să profite de sejurul la Clermont ca să-l cerceteze. Lui Huc puțin îi păsa de asta. De la plecarea lui François, atmosfera la Montguerlhe era mult mai liniștită și mai plăcută. Ba chiar o surprinsese într-o zi pe Albérie râzând împreună cu Jeanne cea grasă și cu o spălătoreasă.

Renunțase, așadar, la escorta, lăsând-o la castel, și călărea având-o alături pe Antoinette, veselă și pusă pe glume. În prima zi, după ce-și terminase „turneul”, ea îl condusesese către o cabană din pădure pe jumătate dărâmată. La dus, îl întrebase cine locuia acolo, iar Huc îi răspunsese că era părăsită de mult. Când ea descălecăse în fața cocioabei aproape ascunse din cauza ierburilor și a ciulinilor, comandantul își mușcase buza, spunându-și că ar fi fost mai bine dacă tăcea.

Antoinette, care își legase calul de un copac, începuse să râdă văzându-i chipul neliniștit:

— Nu mai e nimeni cale de câteva leghe, Huc! Hai, vino...

Venise, ca un câine la chemarea stăpânei. Și, în ziua aceea, o posedase cu brutalitate, rugând cerul ca gemetele de plăcere ale victimei sale să nu atragă vreun martor aflat prin împrejurimi.

După aceea, nu mai scosese o vorbă tot restul drumului. După cină, se refugiase din nou în odaia lui Albérie, ca s-o aștepte, dar n-o văzu nici în noaptea aceea. Se enervă. La urma urmei, de ce ar fi trebuit el să se simtă vinovat, din moment ce nu-și putea întâlni nevasta nici măcar ca să stea de vorba cu ea? Chiar dacă înțelegea că-și petrece mult timp cu nepoata ei, ca s-o îmbărbăteze, de când abatele Antoine de Colonges pronunțase

numele lui Loraline, Huc nu se putea stăpâni să nu le bănuiască pe amândouă de alte uneltiri.

În ziua următoare, el fu acela care o conduse pe Antoinette la cabană și o ajută să se dea jos de pe cal. Când o ridică în brațe ca s-o treacă pragul, Antoinette izbucni într-un râs cristalin, încolăcindu-și brațele subțiri în jurul gâtului puternic al comandantului.

Interiorul cabanei era mohorât și întunecos. Mărăcinii țesuseră în jurul ferestrelor șubrede o rețea deasă, printre spinii căreia abia reușea să pătrundă câte o rază de lumină. O saltea veche, acoperită cu excremente de șobolani, putrezea într-un cotlon, printre obiecte din lut ars, sparte sau ciobite. Era de departe cel mai jegos loc pe care-l văzuse Huc vreodată, dar mizeria care domnea acolo părea să excite simțurile femeii. În prima zi, măturase cu mâna găinațul și resturile de pe masa care ocupa restul încăperii, apoi se așezase, ca o târfă, de-a dreptul pe lemn. Cu privirea arzătoare, își dezlegase șireturile corsajului, apoi își ridicase fustele până deasupra coapselor desfăcute, cu un aer sfidător. Huc o posedase așa cum dorise ea. Și le plăcuse amândurora.

Totuși, Antoinette de Chazeron merita mai mult decât astfel de îmbrățișări sordide, chiar dacă Huc se îndoia că ea avusese vreodată parte și de altceva. În acea zi, o întinse, goală, pe masa acoperită cu mantaua lui. Antoinette dărdâi de frig, în timp ce el se dezbrăca, la rândul său; se apropie apoi de ea și-i șopti:

— Nu te teme, am să te încălzesc eu.

O mângâie îndelung, cu mâini pricepute, stând în picioare pe pământul înghețat. Antoinette i se oferă fără nicio rețineră, până când, beată de dorință și de nerăbdare, îl imploră s-o posede. Abia atunci se întinse deasupra ei, sprijinindu-se în brațe ca să nu vatăme copilul care se forma încet în trupul ei.

O iubi mult timp, cu o tandrețe nesfârșită, încercând, prin amânarea plăcerii lui, să-și răscumpere grosolănia de până atunci. Când se abandona în ea, își mărturisă că nu mai cunoscuse nicicând o asemenea împlinire.

Noaptea următoare, dându-și seama că nici acum soția lui nu-și va face apariția în camera ei, merse hotărât la ușa lui Antoinette, având grijă să nu fie văzut de nimeni. Antoinette îi deschise, buimacă de somn, iar el o împinse încet spre pat, înclinând ușa în urma lui. Doamna de Vologne se lăsă în voia tuturor îndrăznelilor comandantului, dând frâu liber celor mai senzuale instincte.

La cântatul cocoșilor, Huc o lăsă, mulțumită și adormită, în așternutul răvășit. Constată că, în loc să-l epuizeze, noaptea aceasta îl revigorase, de parcă și-ar fi ieșit pentru totdeauna din vechea lui piele. O piele pe care o purta de cincisprezece ani.

— Trebuie să-ți vorbesc! în seara asta!

Tonul fusese mai rece decât ar fi vrut și Huc se grăbi să-și desfacă mâna care, pentru a-și opri soția din drum, îi încheștase brațul într-o strânsoare de oțel.

Albérie îl aținti cu ochii ei metalici, în care el nu putu să deslușească nici măcar bunăvoință.

— În seara asta, îi mai repetă Huc.

— După prânz. Voi fi în camera mea.

Huc nu îndrăzni să mai insiste. De fapt, momentul ales nu avea importanță.

Își văzu de treburi, nereușind să-și scoată din minte amintirea trupului perfect al amantei, răspunzându-i fiecărei respirații, fiecărui gest al lui. „*Dacă Albérie ar fi acceptat măcar o dată, o singura dată, toată dragostea asta!*” Oftă din greu și-și continuă munca.

În ziua precedentă, pe când Huc era la cabană, o bandă de hoți atacase moara și furaseră optsprezece saci cu făină. Se așteptase la astfel de lucruri. Vijelia nu distrusese numai locuințele, ci devastase și recolta aflată sub cerul liber. Huc făcuse tot ce trebuia pentru oamenii lui, dar nu știa care era situația în împrejurimi. Foamea îi împingea întotdeauna pe mercenari să înainteze fără fereală. Așa se întâmpla în fiecare iarnă, iar anul ăsta va fi, probabil, și mai rău. Regretă că nu fusese acolo; dar ce-ar fi putut să facă, având doar treizeci de oameni? Nici nu se putea gândi să organizeze o razie ca să-i găsească pe vinovați. Iar dacă punea străji în punctele strategice – singura soluție care putea fi aplicată rapid – nu era bine, fiindcă, astfel, Montguerlhe ar fi rămas fără apărare. Chiar în miezul unei ierni grele ca aceea, nimic nu-l împiedica pe vreun senior artăgos să dea iama prin ținutul thiemez dacă i se terminau proviziile. Furtuna făcuse ravagii peste tot în Auvergne.

Regretă că-l lăsase pe François să plece cu o escortă atât de mare. Unde-i fusese capul? Și-și răspunse imediat: „*Sub fustele lui Antoinette!*”

La micul dejun afla că Antoinette, pretinzând că e bolnavă, dorise să rămână în camera ei. Acest gând îl umplu de mândrie. Nu credea în așa-zisa boală a castelanei; pur și simplu, voia să doarmă. Își făgădui să

renunțe la vizitele nocturne, pentru ca personalul să nu se neliniștească mai mult decât era cazul. Oricum, nu peste mult timp, trebuia să înceteze orice relație, ca să nu-i facă rău copilului. Până atunci însă, era hotărât să nu lase să-i scape nicio ocazie.

După câteva clipe, intră în cameră Albérie. Veni, zâmbind, să i se agațe de gât. Huc o sărută, ca de obicei, pe frunte.

— Iartă-mă, începu ea, privindu-l drept în ochi. N-am stat niciun minut cu tine de când te-ai întors. Ai dreptate să-mi reproșezi.

— Nu ți-am reproșat nimic, Albérie, protestă Huc, dar și de data asta își auzi vocea sunând fals.

Albérie își desfăcu brațele și chipul ei luă o expresie gravă:

— Gesturile tale, chiar vocea ta sunt un reproș. N-are rost să negi. Aș vrea să schimb ceea ce s-a întâmplat, Huc, dar nu pot. Încerc, în schimb, să fac în așa fel încât să nu se mai întâmple așa, gemu ea, așezându-se pe pat.

În odaie era frig. Albérie nu mai dormise acolo de o săptămână, focul nu fusese aprins în șemineu, iar un vânt șuierător se strecura prin horn până la podeaua din lemn.

— Ce s-a întâmplat, Albérie? o întrebă Huc, așezându-se lângă ea.

Tânăra își lăsă capul pe umărul soțului ei, cum făcea de obicei, dar de astă dată Huc trebui să facă un efort ca s-o cuprindă cu brațul pe după umeri. N-avea chef s-o îmbărbăteze. Se simțea trădat. Trădat de tăcerea ei. Iar ceva din sufletul lui striga că acesta era unicul motiv care-l împinsese s-o înșele.

— Știi bine, Huc. Antoine de Colonges mi-a povestit.

Lui Huc i se puse un nod în gât. Oare abatele îl dăduse de gol?

— Am nevoie să aflu, se bâlbâi el, ce știi tu despre asta?

Albérie scoase un suspin adânc, iar Huc simți cum o picătură de sudoare i se prelinge printre omoplați. Și dacă Albérie lipsise de acasă din cauza legăturii lui cu Antoinette? Dacă îl evitase ca să-l lase să fie fericit? O strânse mai tare cu brațul. Albérie îi adulmecă mirosul. Instinctul fiarei ascunse în ea o învățase să se îmbete cu acest amestec animalic de transpirație și de mosc. Cât de mult îi lipsise atingerea lui!

„Și totuși, gândi ea, *n-am de ales.*”

— A fost un accident. Loraline voia doar să-l pedepsească, nu să-l ucidă.

— Cum a intrat acolo? o întrebă Huc, pe care această problemă nu înceta să-l obsedeze.

— Pe fereastră, îi răspunse Albérie.

Huc avu certitudinea că aceasta era o minciună. Nu-și exprimă părerea și insistă:

— Dar fereastra era închisă!

— Geamurile sunt sparte, e ușor să intri și să ieși pe acolo. Așa a făcut și Guillaumet.

— El avea o scară!

— Ea avea magia!

Huc simți că i se oprește respirația.

— Ce avea? sughiță el.

Albérie își îndreptă spinarea. Era lividă, iar buzele îi tremurau:

— Știi ce gândești, Huc de la Faye! Și, din păcate, ai dreptate! Loraline are anumite puteri. Le-a descoperit de puțin timp. Când a ajuns la pubertate, ca și mine. E în stare să vindece, atingând cu mâna locul dureros, citește viitorul fără alt instrument decât o băltoacă, vorbește cu animalele – cu lupii, ca și cu șerpii – pe limba lor. Și poate să... să leviteze.

— Refuz să cred asemenea născociri!

Huc se ridică în picioare. Era furios.

— De ce, Huc? Ți se par mai absurde, mai greu de crezut decât faptul că trupul meu se alungește, își schimbă forma și mă umilește la fiecare lună plină?

Huc nu-i răspunse. Nu, nu era mai incredibil sau mai ciudat. Și atunci, de ce-l înfuriau toate acestea? Căci era furios, în ciuda tuturor lucrurilor posibile cu care se confruntase în ultimii cincisprezece ani, ceva din spovedania ei suna fals, și asta-l înnebunea.

— Îți spun adevărul, Huc de la Faye! Cum altfel ar fi putut intra în turn? Numai François are cheia, o știi la fel de bine ca mine.

Huc tresări. Și de data asta, Albérie îi citise gândurile. Se strădui să se liniștească. Printre gândurile lui existau unele pe care ea nu trebuia să le afle, nu putea risca să se expună mai mult decât atât.

— Foarte bine, Albérie, te cred. Și ce s-a întâmplat după aceea?

— Loraline a folosit un amestec pe bază de sulf, var nestins și praf de pușcă. Voia ca François de Chazeron să creadă că diavolul însuși a venit să-l pedepsească. A acționat de una singură, știind că eu aș fi împiedicat-o. Cred că singura mea greșeală a fost să-i spun că François va pleca la Vologne, așa că-l puteam primi aici, fără grijă, pe abatele Antoine de Colonges. Iar ea a profitat de ocazie. Regret că n-am înțeles ce hotărâre luase.

— Și explozia?

— E un mister. Dar anumite substanțe devin periculoase în contact cu focul. Probabil că atunci când François a aruncat foile de pergament în atamor, a avut loc o reacție chimică. Aceasta e singura explicație. Aș fi preferat să moară atunci, se strâmbă Albérie, fără să-și scape din ochi soțul. Nu simt niciun pic de milă față de el, după cum știi, dar nici Loraline, nici eu n-am fi în stare să comitem o crimă. Poate doar Isabeau... Dacă seniorul ar fi trebuit să plătească cu moartea răul pe care ni l-a făcut, ar fi pierit de mult, de foarte mult timp.

Huc făcu un pas înainte. Dintr-odată, nu mai era sigur de nimic. Albérie avea în ochi sclipirea aceea care-l atrăgea irezistibil. Ea se lăsă să cadă pe pat.

— Sunt atât de ostenită, Huc, murmură. Loraline se căiește în fiecare zi pentru fapta ei și eu n-am față de ea tandrețea unei mame. Totuși, are nevoie de mine. La fel de mult, probabil, cât am eu nevoie de tine.

În colțurile ochilor îi străluceau două lacrimi. Inima lui Huc se strânse. Se apropie de ea și o cuprinse în brațe. Albérie nu încercă să se elibereze. Dimpotrivă, își petrecu brațele osoase pe după umerii lui, strângându-l de parcă s-ar fi temut să nu-l piardă. Fără să vrea, Huc simți urcând în el un val de dorință. Nu era prima oară când o dorea, dar acum fu cuprins de panică. Trupul său, prea mult timp neglijat, dăduse din nou de gustul vieții. Își cerea acum, insistent, tainul.

Albérie își dăduse și ea seama de asta, dar nu se clinti. El îi ridică blând părul lung, împletit într-o coadă, și-și plimbă buzele pe ceafa ei. O simți înfiorându-se. Revăzu o clipă în minte imaginea lui Antoinette în timp ce se abandona plăcerii, dar o goni cu violență, apoi căută cu tandrețe gura soției sale. „*Este pentru prima dată*”, își spuse el. Prima dată când o săruta astfel, iar Albérie nu se împotriva.

Încurajat de propria îndrăzneală, o culcă pe pat și vru să-i descheie corsajul.

În clipa aceea, Albérie îl împinse la o parte. Obrazul lui era deasupra feței ei. Văzu că plângea. Huc își simți sângele pulsându-i puternic în tâmpile. Partea de jos a pântecelui îl durea, dar nu insistă. Își luă cu părere de rău mâna de pe sânul ei, care palpita în ritmul dezordonat al dorinței.

— Aș vrea și eu, Huc. O, da, aș vrea, dar nu pot, suspină ea, întorcându-și capul.

— Niciodată nu mi-ai spus de ce... se mulțumi Huc să îi răspundă, înăbușindu-și speranța nesăbuită stârnită de îmbrățișarea lor.

— Chiar trebuie?

Fusese doar o șoaptă, însă Huc dorea, mai mult ca orice, o explicație.

— Nu voi fi brutal, Albérie, crezu el potrivit să adauge, de parcă frica singură ar fi putut constitui pentru ea o barieră de netrecut.

Domnea o tăcere întreruptă doar de hohotele de plâns ale femeii. Își caută cuvintele. De mult timp ar fi vrut să i le spună. Dar adevărul o durea mai mult decât dorința aceea pe care nu-și permitea să o împărtășească și ea.

— Spune-mi, te rog! Spune-mi!

— Ce ai putea să faci, Huc, ce-ar trebui să faci dacă am avea un copil care ar fi la fel ca mine...?

Huc rămase cu gura căscată. I se tăie răsuflarea. Era evident! Niciodată, absolut niciodată nu-i trecuse prin minte că el și Albérie ar fi putut da naștere unui monstru, și cu toate astea... Imaginându-și un nou-născut cu cap de lup îi veni să vomite. Se îndepărtă de soția lui și-și îndreptă spatele. Avea nevoie de aer curat.

Se îndreptă spre ușă, dar vocea ei sfâșietoare îl ținutui locului:

— Nu mă părăsi, Huc! Nu acum! Te iubesc!

De cincisprezece ani aștepta s-o audă spunându-i aceste cuvinte. Inima îi tresări în piept, dar, în clipa aceea, nu simțea decât mânie și dezgust.

Se auzi răspunzându-i cu o voce tulburată:

— Nu te neliniști. Și eu te iubesc.

Apoi ieși din cameră și coborî în fugă scările, fără să privească înapoi.

Isabeau mănca mult, cu poftă. Drumul făcut în grabă o epuizase, căci de prea mult timp nu mai călătorise călare pe un măgar. Dormise prin hanurile și popasurile întâlnite în drum, străbătând în fiecare zi cât mai multe leghe, alături de grupurile de pelerini sau negustori care veneau dinspre Clermont și se îndreptau spre Paris. Evitase astfel primejdia atacurilor tâlharilor. De multe ori, pe drumurile principale, printre călători se amestecau și soldați, așa încât temutele bande care trăiau din jafuri și se ascundeau la marginea pădurilor se arătau prudente atunci când vedeau grupuri mai mari de douăzeci de persoane. Isabeau ținuse seama de acest lucru și se felicita că o făcuse. Când poposeau seara, auzeau mereu istorisiri despre oameni care se aventuraseră singuri, sperând că vor trece neobservați. De multe ori, trupurile lor ciugulite de vulturi erau găsite la marginea drumului.

Pentru moment, părintele Boussart îi spusese că era în siguranță la Notre-Dame. Înainte ca ea să apuce să-i pună toate întrebările care-i stăteau pe buze – inclusiv cele legate de Bau-Bau – preotul o invitase să meargă în camera ei, să se odihnească. Isabeau se lăsase călăuzită într-

acolo, ținându-și pe umăr bocceluța înfășurată într-o bucată de pânză, care fusese cândva a bunicii ei. În legătură avea o perie îngălbenită de vreme, cu mânerul din lemn de merișor, și un pieptene asortat la o oglinjoară cu ramă dintr-un fir de argint. Acestea erau unica ei comoară, dar ținea la ele mai mult ca la orice pe lume. Le avea de la Benoît, care i le dăruise cu câteva luni înainte de logodnă, stângaci, lăsându-se de pe un picior pe celălalt, cu un aer stingherit.

Le făcuse cu mâinile lui, iar Isabeau le luase cu ea când fugiseră. Albérie le găsisese în camera blestemată după plecarea lui François la Vologne și i le dăduse înapoi surorii sale.

Numai ele îi mai rămăseseră din fericirea lor pierdută. Numai ele o ajutaseră să trăiască. Ele și răzbunarea ei.

Deocamdată, nu se gândea decât la noul ei univers. Avea o cămăruță îngustă, la mansarda unei clădiri învecinate care aparținea catedralei. Ca să ajungă acolo, fuseseră nevoiți să traverseze catedrala și să urce o scară. Isabeau nu mai văzuse atâta frumusețe, iar blândețea curbelor, opulența vitraliilor, sobrietatea și, în același timp, exuberanța detaliilor își făcuseră efectul, străpungând carapacea sordidă pe care i-o făuriseră atâția ani plini de ură și de nefericire. Aproape fără să-și dea seama, se oprise radioasă în fața ușii joase a camerei. Patul era simplu, vegheat de un crucifix atârnat de un cui, dar era un pat adevărat, avea o saltea umplută cu paie proaspete și era acoperit cu pături groase.

Îi venea să bată din palme ca un copil. Pe lângă mizeria din vizuina ei, locul acesta părea camera unei regine.

— Aici vei fi în largul tău. Nimeni nu-ți va controla plecările și sosirile. De altfel, aici nu vine nimeni. Camera aceasta i-a servit drept refugiu unei doamne de rang înalt, acum câțiva ani, pe când încerca să scape de avansurile prea insistente ale fratelui regelui. Nu mai e un secret pentru nimeni, de când ea s-a aruncat din capătul coridorului.

După aceste cuvinte, preotul o condusesese până la balustrada de piatră, ca să-i arate priveliștea. Isabeau făcu ochii mari, văzând atâta frumusețe. La picioarele ei, bătrânul oraș părea un covor maiestuos, care-și desfășura străduțele în jurul insulelor trepidând de activitate ale Senei.

După câteva minute, se întoarseră în cameră. Pe masă aștepta o tavă, adusă discret de cineva. Abatele își luă rămas-bun, urându-i poftă bună, și-i făgădui că, după slujbă, va trimite după ea ca să discute despre șederea ei acolo.

— Paris, murmură ea, între două înghițituri, sunt la Paris...

— O să-ți placă aici, domniță!

Surprinsă, Isabeau își întoarse capul. În fața ei, se afla o femeie foarte scundă, pe care, furată de atâta încântare, n-o auzise intrând. „*Ca să vezi, gândi ea imediat, aici e regatul piticilor!*”

— Sunt Bertille, la dispoziția ta, o salută cu amabilitate musafira, făcând o reverență aproape grotescă.

Lui Isabeau însă nu-i veni să râdă. N-avusese niciodată pe cineva la dispoziția ei. Era stânjenită, dar, nereușind să scoată niciun sunet, se mulțumi să dea din cap în timp ce înghițea.

Pitica izbucni atunci într-un hohot răsunător de râs:

— Am să te slujesc, doamnă Isabeau, dar nu pentru că asta mi-ar fi îndeletnicirea, zise ea în cele din urmă, recăpătându-și seriozitatea. Am să te slujesc fiindcă-mi placi și fiindcă îți placi regelui meu.

Isabeau simți că i se taie răsuflarea. Oare ce știa regele Franței despre viața ei?

— Nu, nu, reluă musafira, ca un ecou al gândurilor ei, nu regele ăla, ci al meu, al nostru, regele vagabonzilor și al infirmilor, al schilozilor și al cerșetorilor!

Isabeau nu pricepea nimic. În cele din urmă, deschise gura și articulă, dezorientată:

— Dar despre cine vorbești?

Bertille începu din nou să râdă cu atâta poftă, încât trebui să se așeze pe marginea patului ca să își scoată din mânecă o batistă și o folosi:

— O, da, cotcodăci ea, îmi placi, îmi placi. Odihnește-te, îi mai spuse, o să vin să te caut mai târziu.

„*Nebună, își zise Isabeau, biata fată e nebună!*” Dar înainte de a trece pragul, Bertille întoarse capul și-i azvârli, cu ochii sclipind glumeț:

— Știi de ce te place regele! Ești frumoasă, Isa!

Apoi ieși, cu un hohot de râs care stăruia, din ce în ce mai îndepărtat, în auzul lui Isabeau. Perplexă, termină de mâncat, apoi se lungi pe pat. Când era gata să adoarmă, peste vocea lui Bertille se suprapuse o altă voce care cânta. Isabeau se ridică în așternut, înăbușindu-și o exclamație de surpriză. „*Piticul! Piticul era regele nebunilor!*”

— Da, cam așa stă treaba, dar lucrurile sunt ceva mai complicate, încuviință părintele Boussart, la câteva minute după ce, instalați comod în câte un fotoliu, începuseră să discute. De fapt, continuă el, la Paris exista un fel de regat în regat, care-și are propriile reguli, legi și ierarhii. E numit Curtea Miracolelor. Armata regelui Francisc I știe unde-i poate găsi, dar sunt imposibil de prins, pentru că ei cunosc mai bine decât

oricine orașul, pasajele secrete și ascunzătorile. Oamenii din popor îi susțin, îi informează, îi ascund, căci ei îi reprezintă și nu-i jefuiesc decât pe cei puternici, de care-și bat joc fără scrupule. În fiecare an, e încoronat un nou rege. Adesea este ales pentru puterea lui, dar nu întotdeauna. De doi ani, rege este piticul Bau-Bau, pentru că este isteț, drept, rapid, vioi și de o inteligență neasemuită. Nu cunosc prea multe minți așa de luminate ca a lui. Este iubit, ba chiar adulat, de toată lumea. Până și regele a început să țină la el, de când Bau-Bau a refuzat să-i fie bufon. „*Nu pot accepta, sire, i-a declarat, domnia voastră mă distrează pe mine mult mai mult decât aș putea s-o fac eu, astfel că n-o să reușesc să vă amuz în veci! Așa că, nu peste mult timp, veți dori să vă schimbați tronul cu al meu!*” Bourbon a sărit, vrând să pună gărzile să-l prindă și să-l spânzure, dar regele s-a mulțumit să râdă, apreciind că Bau-Bau nu numai că avea curaj, dar avea și dreptate. A interzis, sub pedeapsa cu moartea, ca vreo persoană să-i facă și cel mai mic rău și i-a acceptat hotărârea, pe motiv că atâta deșteptăciune justifică un cap atât de mare la niște picioare atât de scurte. Și l-a angajat pe Triboulet, vărul lui Bau-Bau.

— Regele Francisc I are umor, zâmbi Isabeau, căreia nu-i era greu să-și imagineze scena.

— Este un om jovial, încuviință preotul. Dar toate acestea ne-au îndepărtat de motivul venirii tale, copila mea! Vechiul meu prieten, abatele Antoine, mi-a povestit trista întâmplare prin care ai trecut—Isabeau, stânjenită, se întunecă la față în timp ce sta în fotoliul ei; fii liniștită, nimeni în afară de mine nu-ți cunoaște secretul și așa va rămâne. A venit vremea să îți schimbi viața, să întorci pagina, lăsând în urmă toți anii aceștia. Ești o femeie drăguță și Parisul te-ar putea duce la pierzanie. Va trebui, așadar, să ai încredere în mine. Voi veghea asupra ta și, dacă e să o cred pe Bertille, Bau-Bau îmi va da o mână de ajutor în această privință. Știi să coși și să brodezi?

— Pe vremuri, știam, îi spuse Isabeau, amintindu-și cu amărăciune de trusoul pe care și-l făcuse cu atâta dragoste, împreună cu bunica ei, în așteptarea nunții.

— Vei ști și acum, crede-mă! Trebuie doar să-ți recapeți încrederea în tine. Regele Francisc I lansează o noua modă, creată de tinerele talente din Italia, iar atelierele de croitorie au nevoie de mână de lucru. Doamna Rudégonde, care este una dintre preferatele regelui, caută o ucenică sânguincioasă, în stare să învețe repede și să muncească din greu. Dar va trebui să nu spui în gura mare că ai fost măritată, pentru că regula breslei este strictă: nicio ucenică nu poate fi femeie căsătorită sau văduvă. Însă

doamna Rudégonde e o persoană generoasă, a considerat că nu ai fost căsătorită destul de multă vreme ca să încalci această regulă. Dacă nu spui nimic, va păstra și ea secretul. Vrei să încerci, Isabeau?

Isabeau ascultase tremurând fiecare cuvânt, ca pe o sentință. Va mai fi, oare, în stare, după atâția ani, să regăsească măcar plăcerea de a trăi fără să se ascundă? Venise la Paris ca s-o lase pe Loraline să-și îndeplinească răzbunarea, dar nici nu se gândise ce se va întâmpla cu ele după ce François de Chazeron va muri. Brusc, își dădea seama că nu mai avea un loc, un rost al ei. Pentru toți, ea era moartă. De două ori moartă.

Preotul o privea tăcut, dorind să-i lase timp de gândire. Antoine îi dezvăluise și intențiile sale în privința lui François, și motivele pentru care fugise ea. Amândoi urmăreau același scop. Abatele Boussart era exorcist.

Isabeau își ridică spre el ochii mari, plini de speranță:

— N-am să te dezamăgesc, părinte!

— Foarte bine. Bertille te va însoți mâine la un croitor și la o lenjereasă, la două străzi de aici. Prețurile lor sunt acceptabile și ai nevoie de niște haine prezentabile; cred că ai cu ce să plătești.

Isabeau încuviință cu un gest și scoase două mici lingouri din aur dintr-o pungă de piele bine legată la brâu.

Abatele își miji ochii, surprins, dar nu îi puse nicio întrebare. Luă aurul și, ridicând colțul unei tapiserii care ilustra Patimile lui Hristos, scoase câțiva scuzi din creuzetul aflat în spatele ei.

— Cu ăștia o să-ți fie mai ușor să faci cumpărături. Aurul ăsta reprezintă o mică avere. Va trebui să-l duc la un aurar să-l evalueze. Te-ar putea scuti de muncă, dar cred sincer că ți-ar prinde bine să-ți ocupi mintea și mâinile lucrând. În plus, ai avea posibilitatea să cunoști persoane importante. Ești inteligentă, Isabeau, ai să-ți găsești un rost, dacă dorești asta cu aceeași înverșunare care te-a ajutat să supraviețuiești.

— Iar în ce privește casa și masa, părinte? îndrăzni Isabeau, îmbărbătată de vorbele lui.

— Nu-ți face griji! Străduiește-te să devii din nou frumoasă, Isabeau, să-ți recapeți frumusețea sufletului, și atunci vom fi chit.

Emoționată, Isabeau luă mâna pe care i-o întindea preotul și se ridică. Genunchii îi tremurau.

— Oare voi fi în stare s-o fac, părinte? șopti ea, dintr-o răsuflare, în timp ce el o conducea pe coridor.

— Numai tu îți poți răspunde la această întrebare, și pentru asta vei avea nevoie de timp. Nu te grăbi! La Paris nu ai dușmani.

Spontan, Isabeau se înclină și sărută cu respect mâna abatelui, așa cum ar fi sărutat mâna unui arhiepiscop. Când se ridică, la îndemnul preotului pe care acest gest izvorât din inimă îl stingherise, văzu mutrița veselă a lui Bertille.

— Aș avea o rugămintă, părinte, spuse Isabeau înainte de a se despărți de el.

— Te ascult, Isabeau!

— Regele lui Bertille a ales pentru mine un nume nou, cel al noii mele vieți. Dacă ești de acord, părinte, de acum încolo mă voi numi Isabelle!

Abatele Boussart râse, în timp ce Bertille aplauda, zâmbind cu gura până la urechi.

— El este mai mult decât regele ei, doamnă Isabelle, îi mărturisi preotul, consfințindu-i astfel alegerea, este și – sau mai ales – soțul ei.

Apoi, Bertille o luă cu hotărâre de mână și o trase spre scări, decretând:

— Doamna Isabelle a avut destule emoții pe ziua de azi. E și mâine o zi! Isa, te așteaptă baia, precum și somnul, haide, vino...

Isabeau se lăsă dusă, cu inima tulburată. Bertille avea dreptate. Era epuizată. Epuizată de faptul că se simțea din nou vie.

François de Chazeron mângâie calul pe gât, apoi descălecă. Era mulțumit. Petrecuse opt zile la Clermont și obținuse tot ce-și dorise. Pe de o parte ducele de Bourbon îl asigurase de sprijinul său moral și financiar, dându-i de înțeles că intenționa să îl ajute și mai mult oferindu-i o slujbă la Curte. Pe de altă parte, un aurar îi confirmase că avea în cufăr o bară confectionată din cel mai curat aur. Toate acestea îi permiteau să organizeze la nașterea fiului său o petrecere somptuoasă. O petrecere la care Bourbon îi făgăduise că-l va aduce și pe rege.

Așadar, la 1 noiembrie 1515, Chazeron primi cu bunăvoință plângerile comandantului gărzii și hotărî să nu-și mai facă griji din cauza furturilor și a jafurilor care sărăciseră ținutul în lipsa lui. Garnizoana de la Montguerlhe era din nou completă, iar străjile ar fi observat acum vreun atac în forță. De pe pintenul stâncos pe care fusese construită, fortăreața își domina vecinii și nu avusese de înfruntat vreun asalt serios decât în timpul Războiului de o sută de ani. Dar și atunci, poziția ei strategică îi îngăduise să blocheze intrarea în ținutul thiemez.

François se duse să-și sărute soția și, la masă, anunță cu bucurie că va pleca la Vologne chiar în ziua următoare și că va rămâne acolo până la terminarea lucrărilor. Antoinette își încheștă degetele pe fustă ca să nu strige de bucurie și reuși să articuleze, cu ochii plecați, un jalinic:

— Nu știu ce anume te îndeamnă să te întorci acolo, messire, dar ai să-mi lipsești.

— Te vei deprinde repede cu lipsa mea, doamnă, îi răspunse François cu un râs vesel. Copilul pe care-l porți îți va distra atenția. Totul e stabilit. Huc știe unde să mă găsească, la nevoie. În rest, nu voi tolera nicio vizită. De altfel, zăpada cade fără oprire și în curând călătoriile vor deveni periculoase.

Antoinette dădu din cap. Hotărârea lui îi făcea cum nu se poate mai multă plăcere. De fapt, se așteptase la asta. Era sigură că François nu va putea sta atât de mult timp departe de cercetările lui. Strecură o privire complice către Huc care era așezat la aceeași masă cu ei. Când își întoarse capul, de frică să nu se trădeze, întâlni chipul lui Albérie care stătea în pragul ușii. Expresia ei o făcu să înghețe de spaimă. Albérie era toată numai ură și îl fixa pe François de Chazeron, cu un surâs rece.

A doua zi, la Montguerlhe, soarele era deja sus când François se trezi cu un gust acru stăruindu-i în gură. Toata noaptea fusese bântuit de coșmaruri în care vedea un chip aplecat deasupra patului, un chip care-i amintea vag de cineva, dar n-ar fi putut spune de cine anume. Apoi trăsăturile acestuia se alungeau, se întindeau și erau înlocuite de un cap monstruos de lup, a cărui gură se deschidea să-i cuprindă fața speriată. Își îndreptă o clipă ochii deschiși spre fereastră. În dimineața aceasta, cerul era încă senin, dar nori deși se îngrămădeau încet în jurul muntelui. Mâine sau cel târziu poimâine, avea să ningă. Era timpul să se întoarcă la cuptoarele lui. Dacă diavolul îi oferise aurul acela, o făcuse, fără îndoială, ca să-l asigure că se apropia de reușită. François era decis să-și continue cercetările începând de la însemnările pe care flăcările le cruțaseră. Desigur că acolo făcuse o greșală. Dădu cu hotărâre la o parte păturile și voi să se așeze pe marginea patului. Dar abia pusese picioarele jos, când ameți, iar genunchii îi fură cuprinși de un tremur care îi cuprinse apoi întregul trup. Avu senzația că un pumnal îi străpungea pântelece și începu să vomite, fără să se mai poată opri.

Isabeau se răsuci de câteva ori în fața oglinzii care-i oferea o imagine a ei atât de îndepărtată, încât aproape uitase că fusese cândva frumoasă. Alături, Bertille bătea din palme ca un copil, dar Isabeau nu-i acorda nicio atenție, într-atât se obișnuise s-o vadă mereu pe pitica asta generoasă și spontană făcând așa.

— Sunteți superbă, doamnă Isabelle, încuviință croitoreasa, ingenunchind la picioarele ei ca să-i potrivească tivul fustei. De-a dreptul superbă...

Și chiar era, în pofida sobrietății îmbrăcăminții ei. Bertille o însoțise mai întâi la un coafor, ca să-i aranjeze părul care, lipsit de îngrijiri atâția ani, devenise aspru și uscat. Alifiile lui făcuseră minuni, iar firele de mătase și șirurile de perle care-i țineau cocul din care ieșea o șuviță lungă îi puneau în valoare chipul ușor fardat. Astfel împodobită, Isabeau se văzu cu cincisprezece ani mai tânără, de parcă cineva ar fi șters brusc din viața ei urmele violențelor pe care le îndurase. O clipă, peste chipul ei din oglinda se suprapuse obrazul lui Benoît. Inima i se strânse. Știa că lui i-ar fi plăcut s-o vadă așa, dar era timpul să meargă înainte.

N-avea nicio veste de la Montguerlhe. Refuza să admită că i-ar fi putut fi dor de Loraline, așa cum refuzase, încă de la nașterea fetei, ideea că ea era fiica ei. Auvergne era departe, acoperită probabil de zăpadă și înghețată, din moment ce și aici, la Paris, era aceeași vreme. Pentru nimic

în lume n-ar fi vrut să se întoarcă acolo. Orice s-ar fi întâmplat, ea era Isabelle de Saint-Chamond – își luase numele după locul unde se născuse străbunica ei.

Când ieși pe stradă, după ce-și aruncase pe umeri haina garnisită cu blană de hermină, toate privirile se îndreptară spre ea. Cu ochii verzi ațintiți drept înainte, porni cu pași ușori, urmată de Bertille și de un valet care-i ducea cumpărăturile.

În după-amiaza următoare, îi fu prezentată doamnei Rudégonde, într-un magazin care purta firma Firul Regelui, de pe strada Lingerie. Rudégonde era o femeie dolofană cu o fire deschisă, cu un zâmbet sincer și plin de căldură sufletească. Părintele Boussart o prevenise pe Isabeau că sub aceste aparențe se ascundea o persoană foarte oportunistă. În numai trei ani, aceea care fusese amanta onorabilului messire La Palice dobândise un atelier cu vedere spre stradă și confecționa cele mai pretențioase toalete pentru personajele de vază din regat. Cum averea și renumele ei sporeau, continuase până când curajosul La Palice se săturase. Proaspătul mareșal al Franței, investit de tânărul rege Francisc I în luna ianuarie a aceluiași an, se întorsese la iubirile trecătoare pe care trupul său seducător le atrăgea fără greș. Rudégonde nu se supăraseră, ba chiar îi rămăsese profund recunoscătoare pentru statutul privilegiat pe care-l avea acum, astfel încât nu numai că rămăseseră buni prieteni, ci el îi sporea mereu clientela trimițându-i noile sale cuceriri.

Rudégonde se arătă încântată de noua ucenică și începu să-i povestească ultimele noutăți de la Curte, ca ea să poată răspunde la întrebările pe care aveau să i le pună, în curând, domnișoarele și domnișorii. Regele Francisc I se instalase, de la începutul lui octombrie, la Pavia, unde îl cunoscuse pe Leonardo da Vinci, renumitul artist, care îi oferise fără întârziere serviciile sale. Acolo, regele primise numeroși ambasadori, în special pe cei ai Papei, care se temea ca nu cumva victoria de la Marignan să-i inspire lui Francisc niște pretenții nejustificate asupra Romei. Pentru a înlătura pericolul, Sfinția sa Leon al X-lea semnase un tratat cu regele Franței; tratatul prevedea asistență mutuală. Francisc făgădui să apere Florența și să sprijine familia Medici, iar Leon se angajă să-l ajute să păstreze Milanul, oferindu-i, în plus, Parma și Piacenza.

La Pavia se declanșase o epidemie; regele era, pentru moment, în drum către Bologna și îl delegase pe cancelarul Antoine Duprat să aibă grijă ca ducatul Milanului să fie alipit Franței.

Isabeau ascultă totul cu atenție. Prea ocupată cu propria supraviețuire, nu-i păsase până atunci de soarta Franței. Aflase despre moartea lui Ludovic al XII-lea doar fiindcă îi spusese Albérie, așa încât toate aceste nume i se învârteau în minte, fără ca ea să poată mărturisi că-i erau necunoscute. Se minuna văzând cât de bine cunoștea Rudégonde tot ce se întâmplă, știind până și ce se petrecea în Italia, atât de departe de ea.

Când îndrăzni să-i pună o întrebare în legătură cu acest fapt, Rudégonde o conduse într-o cămăruță din fundul prăvăliei, înțesată cu suluri de materiale strălucitoare, cu fir de aur și argint. Două fete coseau, a treia broda, lângă ferestrele largi.

Rudégonde o prezintă pe Isabeau celor trei fete – Améline, Blanche și Françoise –, insistând asupra faptului că, începând din ziua următoare, li se va alătura ca să învețe meserie, apoi ieșiră amândouă în curte. În celalalt capăt al curții, o hulubărie din piatră adăpostea vreo douăzeci de porumbei.

— Iată secretul meu, îi spuse Rudégonde. Corespundez în mod regulat cu domnul La Palice. Așa că sunt, fără îndoială, cel mai bine și mai repede informată. Și acesta este unul dintre motivele pentru care nobilimea vine la mine. Astfel, află înaintea altora ce face regele și care sunt tendințele modei. De fapt, influența italiană se va face curând simțită în toată țara și vreau să fiu prima, da, prima, care să-i înfățișeze regelui, de îndată ce se va întoarce la Paris, ceea ce el va dori să lanseze a doua zi.

Rudégonde râse, plină de mândrie, în timp ce mergea ținând-o de mână pe Isabeau. Într-un colț al atelierului de confecții, splendide stofe moarate, țesute cu fir de aur, erau făcute sul pe o masă bine lustruită, ca să nu se agațe cumva materialele.

— Astea au sosit ieri. Regele le-a privit insistent, iar trimișii mei s-au grăbit să încheie afacerea în numele meu, așa cum ne era înțelegerea. Iată de ce am nevoie de tine, Isabelle! Părintele Boussart nu mi-a spus povestea ta, dar m-a asigurat că dorești mai mult ca orice să-ți faci o situație și să-ți regăsești rangul. N-am idee ce nenorociri te-au făcut să decazi. În ce mă privește, știu prea bine în ce măsură suntem noi, femeile, jucării; în mâinile bărbaților. Așadar, n-am să te întreb nimic și nu aștept să-mi faci confidențe. În câteva luni, poate câțiva ani, vreau ca aici să fie locul prin care vor fi obligați să treacă toți cei care înseamnă ceva în regat. Am nevoie, prin urmare, de o persoană de încredere, pe care să mă pot baza. Despre tine am auzit numai lucruri bune, și, zău așa, aerul tău inocent îmi place, adăugă ea, făcându-i, complice, cu ochiul.

— N-am să vă dezamăgesc.

— Bine. Vei primi cinci soli pe zi. Nu e mult, dar te vor motiva să înveți. De îndată ce vei învăța să brodezi, să tighelești și să asamblezi la fel de bine ca ele – arată ea spre cele trei lucrătoare – vei primi mai mult. Salariul îți va spori treptat până la trei scuzi pe săptămână, plus casă și masă. Dar asta nu se va întâmpla, probabil, decât peste câteva luni. Va trebui să muncești din greu, și, chiar când mâinile-ți vor fi obosite, degetele să-ți fie sprintene și împunsăturile egale. Eu mi-am câștigat locul cu sânge și sudoare. Trebuie să-l meriți și tu pe al tău! N-am să-ți fac niciodată favoruri, Isabelle, căci, înainte de a putea să mă încred cu totul în tine, cândva, o să trebuiască să-ți dovedești curajul, stăruința și, mai ales, da, mai ales, abnegația. Meseria asta îți va oferi bogăție, glorie și respect dacă-i vei sacrifica totul, ca să renaști în umilința ei. Indiferent ce ți s-a spus despre mine, e adevărat, dar nu în aceeași măsură ca munca pe care a trebuit s-o depun ca să-mi ating scopurile.

Isabeau dădu din cap. Înțelegea cu ușurință ce voia să spună Rudégonde. Ei înseși nu-i trebuiseră cincisprezece ani ca să-și atingă scopul? Se simțea în stare de orice sacrificiu ca să recapete o viață normală; cele mai mari suferințe rămăseseră în urma ei. De-acum înainte, nu exista nimic ce n-ar fi putut suporta.

— Mă voi conforma acestor exigențe, doamnă Rudégonde, afirmă ea, cu fruntea sus, chiar de-ar fi să cad lată și să mă târăsc, dar, cât de curând, jur ca veți putea să aveți încredere în mine ca în dumneavoastră înșivă.

Rudégonde o privi cu respect:

— O să ne înțelegem bine, Isabelle de Saint-Chamond, sunt convinsă de asta! Providența mi te-a scos în cale, prin intermediul părintelui Boussart, un om sfânt, fără îndoială; îmi pare rău că trebuie să-și ascundă gândurile în fața colegilor lui. Isabeau nu înțelegea, dar Rudégonde continuă: Desigur că nu știi nimic despre ceea ce cred semenii noștri. În provincie, nu se prea vorbește despre ele.

Isabeau înghiți cu noduri. Oare de ce avea deodată impresia că toate amabilitățile astea ascundeau ceva? Avea să fie folosită din nou pentru interesele altora?

Simțindu-i parcă tulburarea, Rudégonde o învălui pe dată într-un surâs cald:

— Toate acestea nu au nicio legătură cu tine, Isabelle! Abatele Boussart este unul dintre clericii care nu sunt de acord cu bogăția anumitor prelați, printre care se numără și superiorul lui. Această preoțime dominantă nu folosește cuvântul Domnului decât ca să-și păstreze propriile privilegii,

fiind stăpânită de trufie și de dorința de înavuțire. Părintele Boussart îi ajută pe săraci; de asta e sprijinit de Bau-Bau și de doamna Bertille. Poporul îl iubește și îl respectă. Generozitatea lui e fără cusur, dar trebuie să fie prudent, fiindcă, în timpurile noastre, e la modă să nu-ți faci griji decât pentru cei sus-puși, așa încât el își ajută în taină aproapele. Aș putea pune rămașag că nimeni în afară de el n-are habar că există și că locuiești la Notre-Dame. E important s-o știi, chiar dacă, după cum spuneam, toate astea nu trebuie să te sperie. Suntem de partea ta, Isabelle, cu toată sinceritatea! Du-te acum! Te aștept mâine!

Isabeau îi mulțumi și-și luă bun-rămas. Ultimele cuvinte ale acestei femei o liniștiseră. Toate astea n-aveau mai multă importanță decât restul. Ar trebui doar să-și ascută mintea ca să priceapă jocurile politice, dacă voia să evolueze la fel ca lenjereasa asta în acea lume care nu era a ei. Lumea care o strivise și pe care trebuia să învețe s-o domine, ca să nu-i mai suporte niciodată mânia.

A doua zi, adică pe 3 noiembrie 1515, la trei săptămâni după ce plecase din Thiers, inaugură prima zi din noua sa viață, cu sufletul ușor și inima împăcată.

Theophrastus își îndemnă măgarul să își grăbească pasul; animalul se arăta la fel de nemulțumit să iasă din grajd pe cât era și valetul când veni vorba să părăsească hanul. Cele trei mârtoage – cum le numea el cu afecțiune, incluzând și catârul care-l purta în spate pe Corichon – credeau, pesemne, că și-a pierdut mințile și că ar fi fost mai bine să se adăpostească până la sfârșitul iernii la vreo mănăstire.

Cu o zi înainte fusese pe punctul s-o facă, dar până la urmă se hotărâse să înfrunte viscolul care biciuia peste Auvergne. Ceva îl atrăgea spre Thiers. Avea certitudinea că cineva îl aștepta acolo, așa cum se întâmplase și la Saint-Remy-de-Provence.

Înainte de căderea nopții, va ajunge la destinație, chiar dacă încă nu știa care va fi aceasta. Va cere adăpost seniorului, apoi, dimineața, îl va căuta pe fabricantul de cuțite al cărui nume era scris în interiorul cutiei lui Michel de Nostre-Dame. După aceea, va vedea el ce va mai face.

Pentru moment, pe drumul care ducea de la Compostelle la Thiers nu erau prea mulți pelerini. Și chiar dacă ar fi fost totuși vreun alt nebun pe drum, ningeă atât de dens, încât nu i-ar fi putut zări însemnele de pe stindard. Pe alocuri, animalele se înfundau în nămeți până la jumătatea picioarelor, iar încălțările călăreților atingeau zăpada. Când animalele refuzau să mai înainteze, erau obligați să coboare și să le tragă după ei.

Erau uzi până la piele. Singura grijă a lui Theophrastus era să nu se îndepărteze de drumul care se contopea cu peisajul nins. Trebuia să-și înfigă mereu bastonul în șanț, ca să găsească reperele care jalonau drumul – de multe ori, grămezi de pietre, alteori mici ziduri sau câte o pancartă arătând direcția. Atunci înlătura zăpada cu degetele înghețate în mitenele de lână, ca să poată citi indicațiile.

Mergeau astfel de trei zile, iar drumul părea fără sfârșit. Când treceau prin păduri – și asta se întâmpla tot mai des, Corichon se lipea de el, gemând, însă Theophrastus nu-l băga în seamă. Vremea rea îi ținea departe de ei și pe lupi, și pe bandiți. Trebuia să fii nebun ca să te încapățânezi să călătorești în asemenea condiții.

Când seara întunecă și mai mult contururile norilor joși, înțelese că trebuia să-și urmeze orbește calea până când vor găsi un adăpost. Erau înconjurați de munți. Theophrastus grăbi pasul, încovoiindu-și umerii. Dacă nu găseau un loc unde să poposească, până dimineața, aveau să moară de frig. Îl auzea pe nefericitul său însoțitor cum clănțănea din dinți, în timp ce animalele de pe care descălecaseră, fornăiau speriate.

„De data asta, categoric, urlă o voce în mintea lui, dacă Dumnezeu îți scoate în cale un adăpost, căposule, o să rămâi acolo până s-o îmblânzi vremea!”

Chiar în clipa aceea, valetul îi atinse brațul, apoi întinse un deget tremurător către o fereastră dintre nori. Theophrastus scrută orizontul, scuturând din cap. Era imposibil să distingă ceva prin furtună, dar Corichon insistă. Și, în cele din urmă, Theophrastus văzu ceva. Era doar o luminiță, dar străpungea bezna, atunci când norii mânați de vânt îi îngăduiau. Inima îi tresări de bucurie. Era, fără îndoială, unul din acele focuri aprinse în vârful turnurilor ca să-i călăuzească pe călătorii rătăciți. Îl bătu afectuos pe umăr pe valet, scuturându-i stratul de zăpadă gros de câteva degete, care i se depusese pe haină.

— Haide, prietene, îi strigă, am ajuns la liman!

Încurajați de acest gând, se așternură din nou la drum.

O oră mai târziu, erau în fața zidului de piatră, care avea câte un foc aprins în vârful fiecăruia dintre turnurile aflate în cele patru colțuri exterioare ale incintei. Pesemne că străjile îi văzuseră, căci grilajul de la intrare se ridică, lăsându-i să intre. Trecură zămbitori și de a doua poartă și ajunseră în curtea castelului.

După câteva minute, Theophrastus, descotorosit de șubă și de mitenele care, la căldură, se dezlipiseră, în sfârșit, de mâinile lui umflate, se înclina cu respect în fața lui Antoinette de Chazeron, cerându-i adăpost.

Theophrastus se prăbuși pe patul pus la dispoziție de amabila lor gazdă. În șemineul încăpător trosnea focul, împrăștiind în beznă roiuri de scânteii. Întins pe o saltea pusă direct pe podea, valetul lui sforăia de-abinelea, după ce se ghiftuise, ca și stăpânul său, cu hrana care li se oferise. Theophrastus simțea mâncărimi la extremitățile trupului său înțepenit de frig, dar asta nu-l deranja. Adormi îndată, epuizat, mulțumindu-I Domnului pentru îndurarea Sa.

În dimineața zilei de 5 noiembrie 1515, ninsoarea nu se opri. Theophrastus aprecie că urmele lor dispăruseră sub un strat de zăpadă gros de doi coți, pe puțin. Intuiția îi spunea că avea să rămână aici, probabil, mult mai multă vreme decât și-ar fi închipuit. Ciudat, dar acest gând nu-l supăra. În cele trei săptămâni cât umblaseră prin ceață, ger și viscol, visase, nu o dată, la căldura unui cămin care, în gândul lui, se identifica de cele mai multe ori cu locuința lui Michel.

Theophrastus se întinse îndelung, apoi pași peste trupul valetului său, care sforăia în continuare. Ieși cu pași vioi din cameră. Călăuzit de sunetul unor voci, ajunsese în pragul sălii comune și intra, binedispus.

Pe masa care constituia principala piesă de mobilier a încăperii, fusese adus micul dejun. Așezați pe lavițe, trei bărbați grași și îndesați discutau aprins, fiecare dintre ei revendicându-și competența și aruncând-o în obrazul celorlalți ca pe o insultă, ca să-și dea importanță. Theophrastus le puse fără zăbavă diagnosticul: cei trei erau doctori. În fața lor, Antoinette de Chazeron părea că-i aude fără să-i asculte cu adevărat. Avea un aer obosit, iar Theophrastus își spuse că, nu peste mult timp, discuția lor o să-l calce pe nervi și pe el. La un capăt al mesei îl recunosc pe comandantul gărzilor, care-l întâmpinase la sosire și căruia i se prezentase, după cum era obiceiul. Părea la fel de îngândurat ca și în ziua precedentă. Albérie se învârtea în jurul lor, tăcută și trebăluind, turnând lapte cald în căni din lut ars, pictate cu măiestrie. Theophrastus o recunosc imediat. Ea îi însoțise aseară, pe el și pe valet, până în camera lor. Le urase noapte bună și Theophrastus se înfiorase văzându-i privirea stranie care stăruia asupraabei de lup pe care o avea prinsă la brâu. Ar fi vrut să-i explice că găsise animalul prins într-o capcană cu doi înainte. Era o femelă.

Avea trei pui care sugeau cu lăcomie, în ciuda nenorocirii căreia îi căzuse pradă mama lor. Căzuse, pesemne, în capcană ducându-și puii la prima lor vânatoare. Era epuizată și își rosesese pe jumătate laba ca să se elibereze. Theophrastus nu ezitase. Fără să țină seama de propria teamă

sau de mârâitul animalului, deschisese fălcile de fier. Lupoica se îndepărtase fără să-l lase s-o mai ajute în vreun fel. Laba ei nu mai era decât un ciot, partea de jos, cu osul secționat, rămăsese în capcană. Theophrastus o luase cu el nu ca să-și amintească de gestul pe care-l făcuse, n-avea nevoie, ci ca să illustreze zicala: „*O binefacere nu este niciodată o pierdere*”. Și confirmarea venise după câteva săptămâni; pe când se afla în apropierea aceluși loc, culegând plante medicinale, îi ieșiseră în cale doi lupi flămânzi. Înainte de-a apuca să-și întindă arcul, lupoica aceea, mergând în trei picioare, se așezase între el și lupi și-i gonise. Apoi plecase, fără să se uite înapoi. Își plătise datoria. Theophrastus nu se temea de lupi. Îi respecta, știind, spre deosebire de mulți alții, că nu-i atacau pe oameni decât de foame sau dacă erau încolțiți și nu aveau altă scăpare. În rest, preferau să-i evite. Da, ar fi vrut să-i povestească femeii această întâmplare, dar se abținuse. Era prea obosit, așa că-și spuse: „*Rămâne pe altă dată...*”

Acum se întreba de ce oare i se păruse atât de important să-i dea explicații. Când Albérie, descoperindu-i prezența în vacarmul acela făcut de medici, se întoarse spre el, înțelese: privirea ei era aceeași cu a lupoicei rănite.

Se măsurară cu privirea o clipă, apoi Huc, urmărind mișcarea soției sale, îl zări și pe el. Le porunci cu voce puternică medicilor să tacă. Pe dată, toate privirile se îndreptară către Theophrastus, care, jenat că-i întrerupsese, înaintă bâiguind niște scuze banale.

Antoinette se ridică imediat și-l întâmpină cu un zâmbet încântător care-i lumină chipul tras:

— Nu-i nevoie să te scuzi, messire! Ești oaspetele nostru. Ai dormit bine? Aș fi vrut să locuiești în condiții mai bune, dar, după cum poți să constăți acum, Montguerlhe nu este un castel construit dintr-un capriciu al vreunui senior. Cred că fortăreața asta n-a mai adăpostit niciodată atâția oameni în același timp, iar singurele odăi decente pe care vi le puteam oferi sunt foarte modeste pe lângă frumosul nostru castel de la Vollore, care a fost însă afectat recent de o furtună.

— Am dormit mai mult decât bine, zău așa, decât în ultimele câteva săptămâni și, ca să fiu sincer, doamnă, nu-mi doream nimic pe lume mai mult decât această călduroasă ospitalitate.

— Bine, bine, încuviință Antoinette. Albérie, adu mai repede o gustare pentru Messirul Theophrastus – permite-mi să te numesc astfel, căci mă tem că ți-aș stâlci mereu numele.

— Desigur. Aș fi măgulit, afirmă Theophrastus cu sinceritate, pe când lua loc, salutându-și confracții cu un semn din cap.

Antoinette făcu prezentările. Cei trei erau Jean Tournon de l'Aiguille, Vaquemont du Puy și Albéric de Lyon, al cărui nume Theophrastus îl auzise de mai multe ori și care trecea drept un medic foarte bun de când îl salvase de cangrenă pe răposatul rege Ludovic al XII-lea care suferea de gută. Lui Theophrastus i se părea că prezența acestuia aici nu era întâmplătoare.

În același timp, i se păru la fel de evident că nici el însuși poate că nu se afla întâmplător la castel. Își spuse și el numele, dar, instinctiv, nu-și dezvălui nici titlul, nici motivele reale ale sosirii în ținutul thiemez.

Mâncară un timp în tăcere, apoi, nemaiputând să se abțină, medicii își reîncepură duelul oratoric.

— Trebuie să-i luăm sânge!

— *Stupidum!* se revoltă Vaquemont du Puy contra lui Albéric, care sări drept în picioare.

— Prost ești domnia-ta! Cei mai mari nobili apelează la mine și niciunul nu s-a plâns!

Jean Tournon îi replică sarcastic:

— Cei care-ar fi vrut să se plângă n-au mai putut s-o facă fiindcă au murit în urma punțiilor pe care le-ai făcut.

— De-ajuns! urlă Albéric de Lyon, n-am să mai suport atâtea calomnii și tâmpenii!

Își flutură degetul dolofan deasupra mesei, iar obrajii grași și rotunzi i se împurpurară.

Huc se ridică și el în picioare și le ceru, încă o dată, să facă liniște. Însă Albéric de Lyon, jignit, își părăsi locul de pe laviță șuierând că avea să plece de îndată și că onorariul lui va fi pe măsura nemulțumirii sale.

În timp ce el se îndrepta, tunând și fulgerând, către ușă, Antoinette scoase un suspin obosit. După ieșirea lui, îndreptă o privire plictisită spre celelalte două persoane, care-și sorbeau laptele fără să-și ascundă satisfacția.

— Nu știu, domnilor, în care dintre domniile voastre ar trebui să mă încred, îi anunță ea, dezolată. Mă bazasem pe faptul că sunteți niște medici renumiți și speram că veți ști să lucrați împreună ca să dezlegați această enigmă. În loc de asta, faceți tot felul de încercări, fără să-mi lăsați impresia că vă străduiți să acționați cum e mai bine pentru pacient.

Jean Tournon tuși ușor, punându-și cana pe masă. Avea un aer rușinat, ca și confratele lui, care lăsă capul în jos:

— Adevărul este, cred eu, doamna Antoinette, că în fața acestei boli suntem neputincioși. Niciunul dintre noi nu știe ce are soțul Domniei Tale. Niciun tratament cunoscut n-a avut efect; ba, dimpotrivă, starea i s-a agravat cu fiecare zi. E adevărat că ne-am complăcut în aceste dispute ca niște copii mari, însă Vaquemont și cu mine suntem convinși că o nouă luare de sânge i-ar fi fatală. Ne opuneam – e adevărat, în mod exagerat – lui Albéric în această privință. E singurul lucru de care suntem convinși, așa că-l susținem. Trebuie totuși să vă mărturisesc, în ciuda științei pe care o reprezentăm, că numai Dumnezeu îl poate salva.

— Din păcate, așa e, doamnă Antoinette! În starea lui, cred că seniorul François are de-acum nevoie de un preot. De îndată ce viscolul se va potoli, vom pleca. Alți bolnavi așteaptă îngrijirile noastre. În ceea ce-l privește pe cel de aici, mă tem că nimeni nu mai poate face nimic.

După care se ridicară, salutând-o pe Antoinette, apoi pe Huc și pe Theophrastus, care îi ascultaseră în tăcere, și ieșiră din încăpere.

Deși constatase, ca și ei, că diagnosticul acesta era corect, Antoinette nu reușea, de astă dată, să se bucure. Își amintea prea bine de accidentul din luna trecută, când François înviase în timp ce totul arăta că e pe moarte. Nu-și putea permite să-l considere mort prea devreme, mai ales că, în pofida slăbiciunii fizice, era conștient și dădea încă porunci.

Asupra mesei se așternuse o tăcere tulburată doar de mersul lui Albérie, care aduna vasele. Theophrastus se lăsă în voia gândurilor. O parte din el râvnea să se repeadă asupra acestui caz disperat, în timp ce alta îl îndemna, în mod inexplicabil, să fie prudent, iar lui Theophrastus nu-i plăcea să-și contrazică instinctul.

— Regret nespun, messire, i se adresează deodată Antoinette, conversația aceasta nu vă privea și îmi pare rău că v-am obligat să asistați la ea.

— Nicio problemă, scumpă doamnă, îi răspunse Theophrastus, zâmbind. Dimpotrivă, ar fi de înțeles dacă, în asemenea împrejurări, ați fi refuzat să adăpostiți un musafir.

— Doar nu era să te lăsăm să mori de frig, se indignă Huc, ieșind din muțenia sa. Totuși, adăugă el încruntându-se, în ce mă privește, aș fi bucuros să-mi spui adevăratele motive pentru care ai ajuns la noi.

Theophrastus șovăi. Omul acela i se părea energic și inteligent. Fără îndoială că ar fi reușit să afle adevărul, iar atunci, poate că gazdele lui s-ar fi dovedit mai puțin primitive. Împotrivindu-se instinctului său, hotărî să mărturisească totul, fără întârziere.

— Pe legea mea, messire, tocmai voiam să v-o spun, dar, din respect față de nenorocirea care vi s-a întâmplat și față de diagnosticul pus de

colegii mei, n-am îndrăznit, mărturisesc, să îmi spun părerea. Antoinette vru să-l întrerupă, dar el se grăbi să continue: Într-adevăr, scumpă doamnă, sunt și eu medic, mai exact, chirurg, și mă întorceam din Ferrara, unde am absolvit, când, trecând pe la un prieten, am găsit adresa unui făurar de cuțite specializat în instrumente chirurgicale. Am venit aici ca să-l găesc și să-i comand câteva lucruri înainte de a ajunge în Elveția mea natală, unde mă așteaptă ai mei.

Huc se așază pe scaunul aflat la capătul mesei largi. Intuiția nu-l înșelase. Observase, fără ca Theophrastus să-și dea seama, interesul cu care acesta urmărise conversația medicilor și văzuse cum i se aprinde privirea. Fusesse de ajuns ca să-și dea seama că el înțelegea foarte bine jargonul lor. Se mândri cu perspicacitatea lui, mai ales că, de când François de Chazeron căzuse la pat, iar pe la căpătâiul său se perindaseră tot felul de farmaciști și doctori, presupunea că și acesta, ca toți ceilalți, se va confrunta fără mai mult succes cu această boală misterioasă, despre care îi vorbise lui Albérie, temându-se să nu fie vorba despre vreo altă ispravă de-a nepoatei ei, dar soția lui îl asigurase că Loraline n-avea altă grijă decât să se apere de frig. De altfel, François căzuse la pat imediat după ce se întorsese de la Clermont, iar totul părea să arate că se molipsise acolo cu o boală care obligase personalul medical să-l izoleze.

Tresări totuși când Antoinette îi spuse pe un ton ferm:

— Vă oferim cu dragă inimă casă și masă, messire Theophrastus; în schimb, în ciuda diagnosticului acestor doctori eminenți, aș dori să veniți să-l vedeți pe soțul meu.

Theophrastus încuviință cu însuflețire. Solicitarea ei satisfăcea acea parte din el care sfida fără încetare breasla medicală. Așa că goni fără păreri de rău scânteia prudenței pe care instinctul său o aprinsese acum.

După câteva minute, precedat de Albérie, care-i aducea de mâncare seniorului, Theophrastus pătrunse în odaia ale cărei perdele fuseseră trase din cauza migrenelor bolnavului.

François de Chazeron se supuse în silă unei noi examinări. Accentul gutural al lui Theophrastus îi zgâria auzul și ar fi vrut să fie lăsat în pace, convins că toți proștii aceștia vor sfârși prin a-l ucide, mai repede decât o va face boala în sine. Theophrastus acceptă fără proteste și cu diplomație proasta dispoziție a pacientului și-l examinează cu atenție. Ar fi putut să se consulte cu confrății lui, dar ideea asta nu-l atrăgea. Orgoliul îl îndemna să descopere singur cauza simptomelor bolnavului. Căci, încă de la început, căpătase certitudinea că acestea erau neobișnuite. Îi stârniseră curiozitatea și hotărâse că va rezolva misterul.

Până seara, viscolul se liniști. Când Theophrastus se duse la culcare, era deja sigur că François de Chazeron fusese otrăvit. Păstră însă pentru el această concluzie, în ciuda insistențelor soției, care, la cină, îl copleșise cu întrebări, în prezența confrăților săi; ei îl priviseră de sus, cu o expresie sfidătoare. Se mulțumi să spună că va trebui să verifice urina de dimineață a bolnavului și că nu era bine să tragă prematur o concluzie, iar vorbele lui au stârnit bucuria medicilor.

A doua zi, cerul se limpezise și soarele care se ridicase în înaltul cerului transforma florile de gheața de pe geamuri în adevărate curcubee. Cea de-a doua noapte de somn adevărat îl eliberase pe Theophrastus de toată oboseala acumulată pe drum. Acum era pregătit să înfrunte misterul care înconjură acest castel.

Se simți ușurat când îi văzu prin fereastră pe confrății săi că se pregătesc de plecare. *„Fără acești încurcă-lume am să-mi pot demonstra nestingherit talentul”*, gândi el, cuprins de bucurie.

Loraline își perie cu grija părul lung, negru, întinzându-și din când în când mâinile ostenite. În jurul ei, în căldura grotei, lupii dormitau, amortiți de gerurile care, în ultimele zile, îi făcuseră să se înverșuneze împotriva puținelor animale prinse de fată în capcane. Nu-i plăcea deloc să pună capcane pe teritoriul lor, temându-se ca nu cumva să cadă în ele și vreunul din animalele ei. Chiar dacă lupii învățaseră de la ea și de la mama ei să se ferească de fălcile de fier, se întâmpla cel puțin o dată pe an ca unul dintre ei să-și prindă laba sau coada.

Cu ajutorul lor își descoperise Loraline puterile. Deseori, o simplă atingere cu mâna era de ajuns ca să le înlăture durerea; fără îndoială, pentru că ea însăși suferea, văzându-i bolnavi sau muribunzi. Lupii împreună cu Albérie alcătuiau familia ei. Singura familie pe care urma s-o aibă până la sfârșitul zilelor. Se obișnuise până la urmă cu gândul acesta, chiar dacă refuza să se împerecheze cu animalele. Nu-și putea stăpâni un fior, ori de câte ori trecea prin fața etajerei pe care erau aliniate borcanele cu embrioni de monștri, pe jumătate oameni, pe jumătate lupi.

Își iubea lupii, însă nu reușea să înțeleagă cum și de ce își oferise mama ei pânțele adăpostind acești monștri care, evident, n-ar fi putut supraviețui. Albérie o asigurase că Isabeau spera să aducă pe lume un copil-lup care s-o răzbune, devorându-l pe François de Chazeron, dar ei îi venea greu să creadă în astfel de povești cu vârcolaci, chiar dacă avea și ea, ca și mama ei, un smoc cenușiu de blană pe ceafă.

Fata își prinse părul într-un coc cu o așchie ascuțită de os, ca să nu se desfacă. Trupul o durea, fiindcă activitatea ei nocturnă o ținuse încordată. Intră dezbrăcată în bazinul natural format de un braț al râului subteran, nu departe de izvorul cald din care curgea fără întrerupere apă sulfuroasă.

De câțva timp, nu se mai gândea decât la țelul ei și la sala în care aurul englezilor aștepta să-i sosească ceasul. Albérie îi arătase cum proceda mama ei ca să topească monedele și să le transforme în mici lingouri. Aceasta era comoara ei, comoara cel mai bine păzită din lume și, când simțea c-o apasă singurătatea, își spunea că, de îndată ce va putea să se întoarcă printre oameni, averea ei o va ajuta să aibă toată lumea la picioare. Desigur după ce va termina cu François de Chazeron. Iar asta era acum o chestiune de zile.

Huc atinse cu gingășie pânțele puțin încordat al Antoinettei. Însărcinată în două luni, se străduia să-și ascundă sub cămașă rotunjimile abia vizibile. Nu că ar fi regretat, dimpotrivă, acest copil era pentru ea simbolul unei noi vieți, dar se jena să-i ofere iubitului ei imperfecțiunea unui trup de viitoare mamă. Totuși, asta nu-l deranja pe Huc. Atitudinea lui se schimbase în cursul ultimelor săptămâni, devenise nespus de blând și de tandru, ba chiar își așeza uneori, cu delicatețe, urechea pe abia simțita rotunjime a abdomenului ei, de parcă ar fi încercat să surprindă cea mai mică mișcare a făpturii de acolo.

În asemenea momente, Antoinette se gândea, fără să vrea, că Huc ar fi un tată minunat pentru micuțul ei. Dacă François i-ar face serviciul să moară, de astă dată, ar ști ea s-o înlătore pe Albérie și s-ar căsători cu Huc, care era de sânge nobil, chiar dacă ai lui decăzuseră după ce-și pierduseră averea în timpul Războiului de o sută de ani.

O singură dată îl întrebase de ce nu avea copii, cu toate că era căsătorit de mult timp. El strânsese din dinți și mormăise că Albérie era stearpă, după care îi bâiguise niște scuze și plecase. Antoinette trăsese concluzia că, fără îndoială, aceasta era drama căsniciei lor. Acum înțelegea mai bine unele reacții ale lui Albérie, melancolia și rezerva ei, ca și faptul că Huc se îndepărtase atât de ușor de soția lui. Venea tot mai des noaptea în odaia ei, fiindcă vremea urâtă nu le mai permitea ieșiri în natură. N-o pierdea din ochi, se alarma la cel mai ușor suspin al ei, preocupându-se de plăcerea ei așa cum nimeni n-o mai făcuse. Antoinette era fericită, atât de fericită încât încetase s-o mai sfideze din priviri pe Albérie. N-o mai pizmuia pentru statutul ei, din moment ce Huc îi oferea mult mai mult decât soției lui. Puțin îi păsa că, la câțiva pași de patul în care ea avea parte de atâta voluptate, François trăgea să moară. De el se ocupau medicii. Dimineța, Antoinette avea chipul tras și ochii încercănați, așa cum îi stătea bine unei persoane îndurerate. Pentru asta nu putea decât să-i mulțumească lui Huc. Lui Huc și îngrijirilor lui.

Deocamdată, noaptea era liniștită. De când încetase viscolul, cu două zile în urmă, cerul era senin, oferind o vreme geroasă și o liniște luminoasă. Huc își desprinsese brațul de sub capul femeii care dormea, și își ridică ochii spre fereastră. Luna plină împrăstia o lumină de culoarea opalului, sub care peisajul de un alb imaculat părea ireal și fantomatic. Huc își simți inima bătând mai puternic. În noaptea aceea, venise la

Antoinette ca să uite. Dar nu putea. N-ar fi putut spune cât era ceasul, dar știa că se apropia clipa aceea pe care ajunsese s-o presimtă și el cu toată ființa. Simțea un fior care-i străbătea pielea, iar picioarele îi tremurau.

Fără voia lui, trupul i se încordă, atent la cea mai mică adiere, chiar dacă murmurul liniștitor al respirației castelanei se auzea alături de el. Și, dintr-odată, o auzi. Era primul urlet. Cel al animalului surprins, înspăimântat, apoi ucis. Probabil că fusese una dintre oile castelului. Așa se întâmpla în fiecare iarnă. Nimeni nu înțelegea cum și de ce erau găsite animale ucise în interiorul celei de-a treia incinte, doar la câțiva pași de staul. Huc dăduse de înțeles că François s-ar înfuria dacă ar afla despre acest nou mister și că era mai bine să lase lucrurile așa cum erau, să nu cerceteze și să nu-i expună pe alți oameni pericolului. Mulți își aminteau încă de ceea ce se întâmplase în 1500. Nimeni nu dorea să mai treacă o dată prin așa ceva. Legea tăcerii le învinsese pe toate celelalte.

Fără să-și dea seama, Huc își încleșta pumnii. Oare de ce se simțea atât de rău de când Albérie îi încredințase temerile ei? Auzi apoi al doilea urlet, cel al lupoaicei, care-i pătrunse până în suflet. Îi veni să urle împreună cu ea, dar nu reuși să scoată niciun sunet. Simțea durerea aceea din pânțele mai sfâșietoare ca oricând. Ca să uite de ea, zăbovi asupra pântecelui lui Antoinette, rotunjit, cald, plin de făgăduințe. Ce mult ar fi dorit ca acel copil să fie al lui! Din ziua aceea, nu mai rămăsese niciodată singur cu Albérie. Nu putea. Își reproșa acest lucru, fiindcă avea impresia că ea avea nevoie de el, în pofida celor întâmplate. Singurele vorbe pe care le schimbase cu ea se refereau la François, însă Huc i se adresase fără căldură, nu ca un soț, ci ca un comandant care face o anchetă. Da, și-o reproșa. Poate fiindcă și ea îi mărturisise, în sfârșit, că-l iubea.

Lupoaica urlă din nou. S-ar fi zis că suferea. Huc știa bine de ce. Își dădu seama că plângea, văzând lacrima care-i căzuse pe pielea castelanei. Se ridică și se îmbracă tăcut. Orice-ar fi, trebuia să fie acolo când Albérie se va întoarce.

Theophrastus se trezi brusc și ciuli urechile. Era sigur că auzise, în somn, un urlet. Își întinse picioarele amorțite din cauza poziției incomode în care se afla, prăbușit într-un scaun cu spetează, lângă patul lui François de Chazeron. Privi spre pacientul său și constată că-i mergea mai bine. Respira mai regulat decât în ziua precedentă și aproape că nu vomitase. Ceea ce făcea ca misterul să fie și mai profund.

După prima examinare, în cursul căreia își făcuse o părere, verificase urina din cursul zilei. Cea de dimineață era tulbure. În cursul zilei,

devenea tot mai limpede, ca să fie aproape normală spre seară, când și starea pacientului se ameliora. Delira mai puțin, nu mai avea grețuri, ba chiar voia să mănânce. Dimineața, totul reîncepea, iar Theophrastus observase o dungă subțire, întunecată, care ținea buzele bolnavului.

Ideea otrăvirii era pentru el o certitudine: cutreierând lumea și văzând tot soiul de boli, ajunsese să-și dea seama de natura lor. Totuși, acest caz îl nedumerea. Otrava ucide, asta este scopul ei, mai lent sau mai repede, însă fără să depășească termenul de 24 de ore. Aici părea să fie vorba despre altceva. Cineva dorea moartea seniorului de Vologne, era evident, din moment ce starea lui se agravase fără încetare până la venirea lui Theophrastus, dar s-ar fi zis că scopul ucigașului – sau al ucigașilor – era să-și prelungească plăcerea cât mai mult posibil. De parcă suferința seniorului l-ar fi satisfăcut mai mult decât moartea acestuia. Theophrastus ofta. Avea de-a face cu niște indivizi perversi. Indivizi pe care era evident că prezența lui îi deranja, căci, de când își anunțase intenția de a-l veghea pe François de Chazeron zi și noapte, bolnavul părea că-și recapătă puterile.

„*Pare să fie vorba despre cineva dintre ai casei*”, își spuse. Dar, ca și înainte, își scutură capul, dezorientat. Nu putea fi vorba despre Albérie, deși era cam ciudată și în ciuda faptului că ea era aceea care-i aducea seniorului supă. O urmărise în prima seară. Când Albérie venise cu tava, François era conștient. Nu i-ar fi putut pune ceva în cană fără ca el să observe. Ar fi trebuit s-o facă înainte de a intra. Or, ea n-avea de unde să știe că Theophrastus era medic și că se va apropia de François. El gustase supă înaintea bolnavului, imediat după plecarea ei. Nu simțise nimic neobișnuit. Ba, dimpotrivă, petrecuse o noapte excelentă, cum rar i se mai întâmplase. Cu toate acestea, în dimineața următoare, François de Chazeron își vărsa și mâțele și se ținea de burtă, deși Theophrastus pusese un paznic la ușa lui când ieșise. După plecarea lui, nimeni nu mai intrase și nu mai ieșise. Oricât își storcea creierii, Theophrastus nu reușea să înțeleagă ce se petrece.

Cu toate acestea, în cele două zile de când dormea în odaia pacientului său, starea acestuia, chiar dacă nu se îmbunătățise, nici nu se agravase. Se întrebă o clipă dacă nu era vorba de niște farmece, mai curând decât de otravă. Hotărî să-i verifice chiar a doua zi așternutul. Se așeză apoi la loc pe scaun și se înveli cu pătura care-i căzuse la picioare. Își aruncă privirea spre șemineu, unde flăcările înalte mențineau o căldură plăcută. Bușteanul din vatră era ars doar pe jumătate, desigur că avea să țină până dimineața. Atunci auzi urletul lupoaicei. Privi spre fereastră. Deși

perdelele erau trase, luna proiecta o lumină sinistră. Theophrastus se cutremură. Știa destule lucruri despre lupi, ca să-l îngrijoreze strigătul acela. În glasul animalului, ar fi putut jura că auzise și un vaiet omenesc. Dar, în pofida legendelor răspândite în Europa, știa bine că nu existau vârcolaci. Așa cum nu exista nicio asemenea otravă... Perplex, închise ochii, îndepărtându-se de aceste mistere, făgăduindu-și că nu va părăsi Montguerlhe fără să le dezlege. Chiar cu riscul propriei vieți.

Albérie se lăsă să cadă în patru labe pe zăpadă. Se afla încă la hotarul între două lumi, cu sudoarea și sângele picurându-i de pe chipul de femeie pe pieptul de lupoaică. Durerea era de nedescris, de parcă i s-ar fi smuls o parte din ea, de parcă i s-ar fi furat memoria. Deși era obișnuită cu asta totuși de fiecare dată se simțea și mai murdărită. Acea forță malefică o înfrângea și o zdrobea de fiecare dată, pretinzându-și tributul, în timp ce ea găfâia ca un animal care nu reușește să moară. Și totuși, era vie, prea vie, scârbos de vie. Revăzu o secundă ochii măriți de spaimă ai oii, atunci când înțelesese că nu mai putea să scape. Gustul sângelui care țâșnea sacadat în gura ei deschisă îi întoarse stomacul pe dos. În clipa aceea, începu să vomite, cu spasme puternice, pe stânca acoperită de zăpadă, sperând, împotriva oricărei logici, să lepede afară din ea lupoica furioasă și ucigașă. După ce scăpă de tot dezgustul, se târî în genunchi până la malul râului. Frigul iernii o cuprindea treptat, însă n-o deranja. I se părea chiar prietenos, după căldura intensă care-i mistuise rațiunea după transformare.

Zăpada acoperea totul. Albérie o înlătură cu mâna de pe două stânci, apoi aruncă o piatră, spărgând pojghița de gheață care acoperea apa. Murmurul apei se auzi, blând și continuu, în tăcerea din jur. Albérie scoase bucățile de gheață, ascuțite ca niște cioburi de sticlă, apoi își vârî mâinile în apa limpede. Se întinse, goală, pe zăpadă și-și afundă obrazul în mâini. Apa se coloră în roșu purpuriu. Își cufundă fața încă o dată, și încă o dată, până când își curăță trăsăturile năclăite de sânge. Nu mai rămăsese nicio urmă a faptei ei. Apa curgătoare ascunsese totul sub gheață. Atunci se tăvăli prin zăpadă, de parcă ar fi vrut să se îngroape în ea. Apoi începu să plângă, cu privirea îndreptată către luna rotundă, pe când un simulacru de soare arunca o rază de lumină deasupra munților înveșmântați în straie de sărbătoare. Începu să dârdâie de frig, dar zăbovi până când simți că trupul învinețit o îndeamnă la somn, fiind din nou la limita între două lumi, între viață și moarte. De fiecare dată aștepta această clipă, rugându-și sufletul să se lase dus de val. Încă vreo câteva

minute și ar fi scăpat de animalul pe care-l detesta. Dar se ridică și de data asta, pentru că instinctul ei de supraviețuire era mai puternic decât al altora și nu-i acorda dreptul de a pieri. Frigul avea avantajul că adormea suferința trupului, chiar dacă membrele ei înțepenite abia se mișcau. Își luă hainele din tufișul în care le ascunsese din timp, ca să nu fie sfâșiate în timpul transformării, apoi și le puse, clănțănind. Ca în fiecare iarnă, abia reuși să-și lege șireturile corsajului, pentru că degetele înghețate refuzau s-o asculte, și, în sfârșit, își aruncă pe umeri mantaua groasă. Intrarea în pasaj era aproape, la câțiva pași, pe care-i făcu târându-și picioarele. Un singur gând o obseda. Huc. Huc o aștepta. Ca întotdeauna. Va fi acolo, o va cuprinde în brațe și o va legăna dragăstos, până când o va face să creadă că nu se întâmplase nimic. Da, Huc va fi acolo. Se agăța de această certitudine. Era singura certitudine care-o ajuta să trăiască. În timp ce înainta încet de-a lungul coridorului din piatră care urca până la fortăreață, și-l închipuia zâmbitor și atent, încurajând-o. Îi va masa degetele amorțite cu un unguent, la fel și picioarele, până când degerăturile nu vor mai fi decât o amintire dureroasă, ca și tot restul. N-aveau nevoie să-și vorbească. Tăcerea era, mult mai mult decât cuvintele, universul lor complice. Huc o înțelegea. Huc o iubea. Huc o aștepta.

Și totuși, cu fiecare pas care o apropia de el, o neliniște surdă îi zguduia certitudinea. De când i se refuzase ultima oară, se schimbase. Credea că dragostea soțului ei este de neclintit, dar dacă lucrurile nu stăteau așa? Oare mărturisirea ei nu-i spulberase lui Huc și ultimele speranțe? Nu va avea niciodată urmași. Pentru el, era un lucru important. Albérie atinsese inelul. De cealaltă parte a zidului era camera ei.

De obicei, peretele era încălzit de flăcările șemineului din încăpere. Acum era rece. De atâta timp nu mai dormise acolo, încât nu mai aprindea focul. Își petrecea de obicei nopțile în peșteră, cu Loraline, ca să o ajute și să aibă grijă ca fata să nu șovăie. Îi promisese acest lucru surorii sale. Ezită, cu inima bătându-i puternic, cu buzele strânse. Și dacă Huc uitase acum de ea? Dacă nu-l va mai găsi acolo? Epuizată, răsuci inelul. Panoul de piatră se răsuci. Îl văzu de îndată la flacăra lumânării, iar inima ei dezorientată tresări de bucurie. Huc era acolo. Albérie îi zâmbi, intră în cameră și se ghemui la pieptul lui.

În timp ce Huc o strângea în brațe, inspiră în piept mirosul lui familiar ca să-și regăsească identitatea și reperele. Și atunci simți că sângele încins îi îngheță în vine. Adulmecă din nou, ca să fie sigură că nu se înșela. Trupul lui era învăluit de alt miros. Îi veni să-l împingă, să-l palmuiască și să fugă, dar nu se clinti. Nu, nu se clinti. Huc o înșelase. Cu Antoinette de

Chazeron. Încă o dată, acești oameni furaseră, distruseseră ceva ce-i aparținea ei și familiei ei.

Huc o legăna blând, mângâindu-i părul încă umed și aspru. Albérie se lăsa în voia lacrimilor care-i curgeau fără să le poată opri. Știa că n-o va întreba nimic. Nu-i punea niciodată întrebări când se întorcea. Plânse, căutând zadarnic pe gâtul acestuia un loc în care mirosul lui să nu fie amestecat cu acela al rivalei ei. Apoi, încet-încet, se liniști. Huc o înșelase, însă acum era aici. Așadar, încă nu era prea târziu. Gândul acesta o îmbărbătă. Se ura la fel de mult ca înainte, dar acum o ura cu toată ființa ei pe Antoinette de Chazeron.

Dimineața trecu în liniște. În timpul slujbei oficiate de fratele Bertin, mobilizat în fiecare iarnă pentru ca Montguerlhe să nu fie uitat de Dumnezeu, Albérie îndrăzni s-o examineze mai atent pe Antoinette. În capela mică, lipită de donjon, se adunau cu toții, rugându-se cu și mai multă ardoare de când se îmbolnăvisese François. Albérie își mușcă buzele. Ce proastă fusese! Cum putuse să nu observe nimic? Sub masca prefăcută a durerii, Antoinette radia de bucurie. Pântecele îi era ușor rotunjit, iar Albérie își încheșta pumnii deasupra propriului pântece, pe care se încăpățâna să-l dorească sterp. Dar privirea era aceea care o trăda cel mai mult pe Antoinette. De câte ori o îndrepta asupra comandantului, i se lumina de parcă s-ar fi aprins o lumânare în ochii ei. Era clar că-l iubea pe Huc de la Faye. Oare și el o iubea? Albérie n-ar fi putut răspunde. Huc era încruntat, avea aerul acela îngrijorat, pe care Albérie îl cunoștea bine, din diminețile tragice de după nopțile cu lună plină.

Știa că medicul acela tânăr, Theophrastus, discutasese cu el în dimineața aceea, după ce plecase din camera ei. Se întâlniseră pe coridor, iar Albérie le auzise conversația. Theophrastus întrebasese dacă prin ținut erau mulți lupi, afirmând că fusese trezit în toiul nopții de un urlet. Huc îl asigurase că se mai întâmpla uneori, când lipsea hrana, dar că el, unul, nu auzise nimic. Albérie avusese impresia că nu mințea prea bine, însă Theophrastus nu insistase. Huc schimbasese vorba, pomenind de François care părea să se simtă mai bine, din moment ce-l trimisese să ceară pentru el un mic dejun. Albérie se enervă. Din pricina omului ăstuia, Loraline nu-i mai putuse administra lui François doza obișnuită, în ultimele două nopți.

În timp ce abatele își sfârșea predica, Albérie își concentrează atenția asupra lui Theophrastus. Stătea în fața ei, așadar nu-și putea da seama că ea îl observa. Deși avea fruntea plecată, totuși Theophrastus își furișa privirea în toate părțile.

„Dacă surprinde legătura dintre Huc și Antoinette, îi va crede vinovați, își spuse ea deodată. Spre deosebire de ceilalți, asta nu e prost, a observat, cu siguranță, că boala lui François nu este naturală.” Dacă s-ar fi apucat să-i dezvăluie seniorului de Vollore observațiile sale și ar fi pomenit de Huc, François l-ar fi spânzurat, așa cum l-a spânzurat pe Benoît. Albérie înghiți cu noduri, în timp ce cânta împreună cu toți cei aflați în capelă, ceea ce o făcu să scoată o notă falsă, atrăgând privirile pe jumătate amuzate, pe jumătate indignate ale celor două cameriste ale lui Antoinette, aflate lângă ea. Dar Albérie nu se sinchisi de ele. Dedicându-se pe de-a-ntregul misiunii sale, își neglijase atât de mult soțul, încât îl împinsese în brațele alteia. Iar această altă femeie îl puneă într-un pericol mai mare decât l-ar fi pus faptele lui Albérie. Cu sau fără Theophrastus alături de el, François de Chazeron își va primi la noapte porția de otrăvă. Înainte de sfârșitul săptămânii, va fi mort. Chiar dacă Theophrastus avea bănueli, nu va putea obține dovezi. Huc nu va fi vinovat de moartea seniorului, ba mai mult, nu va voi să creadă nici că Loraline ar putea fi autoarea asasinatului. Albérie fusese suficient de convingătoare. Dacă Huc accepta ipoteza otrăvirii, va ști ea să facă în așa fel încât răspunderea pentru moartea lui François să cadă numai și numai asupra soției acestuia. Castelana avea un motiv. Acum, François îi stătea în cale! Și astfel, s-ar fi sfârșit și legătura ei cu comandantul; Albérie era sigură că, oricât de mult l-ar fi urât Huc pe François, n-ar mai fi putut s-o iubească pe asarina lui.

Albérie se însenină. În definitiv, n-ar fi trebuit să se neliniștească. Totul se va termina curând.

Ca în fiecare seară, Albérie turna supa consistentă în bolurile largi, cu mâna sigură și cu un aer distant. Apoi se întoarse în colțul încăperii și așteptă. Huc și Antoinette mâncau la un capăt al mesei, iar cele trei doamne de companie ale castelanei, la celalalt capăt. Albérie abia dacă le cunoștea. Erau tinere, de o inteligență înrudită mai degrabă cu a bovinelor decât cu a vulpilor și se plecteau la Montguerlhe, așa că, în indiferența totală a personalului, jucau zaruri, brodau, torceau, coseau și le bârfeau pe alte fete de vârsta lor, plasate în alte case ca să-și facă educația. Antoinette nu prea se ocupa de ele și le încredințase sarcina să se ocupe de trusoul copilului, ca să nu se împiedice tot timpul de ele. Singura lor preocupare era să învieze puțin serile. Una dintre ele recita admirabil versuri ale unor poeți pe care nu-i înțelegea, dar a căror melancolie o impresiona, iar celelalte două își uneau vocile cu glasul

cristalin al lui Antoinette care acompania cântecele la harpă. La atâta se mărginea rolul și chiar existența lor la Montguerlhe.

Oricum, Albérie fu mulțumită să constate că toată lumea își golea cu plăcere farfuria. Puse pe altcineva să servească mai departe masa și plecă să-i ducă mâncarea lui Theophrastus, care-l veghea în continuare pe François de Chazeron, zi și noapte, fără să se miște de acolo decât pentru a asista la numeroasele slujbe de la capelă.

Albérie trebuia să-și țină firea atunci când trebuia să se aplece asupra seniorului, simțindu-i răsuflarea fetidă, ca să-i pună tava la îndemână. De fiecare dată, își închipuia, fără să vrea, răsuflarea asta deasupra chipului surorii ei. Și, de fiecare dată, era nevoită să se agațe de gândul morții lui iminente, ca să nu termine chiar ea cu el, străpungându-l cu un pumnal.

Nu însă și în această seară. Poate că teama insidioasă de a nu-și pierde soțul îi schimba perspectiva. În clipa aceea, nu se gândea decât la un singur lucru: François și Theophrastus trebuiau să înghită supa pe care le-o adusese.

Trei ore mai târziu, toți ai casei dormeau buștean, din pricina esenței de mac cu care condimentase Albérie bucatele. Verifică totuși, ducându-se chiar la Antoinette, ca să se convingă că era singură. Ieși ușurată din camera castelanei. Antoinette, care dormea adânc, părea o floare fragilă. „*Ce ușor ar fi de secerat!*” își spuse Albérie, aproape triumfătoare. Totuși, o lăsă fără remușcări să-și continue visurile adulterine. Va veni și rândul ei. Își aruncă ochii și spre patul lui Huc. Soțul ei sforăia. În noaptea asta, măcar, n-o va înșela.

Așa cum sperase Albérie, paznicul de la ușa lui François nu se afla sub efectul somniferului. Astfel, el va putea să afirme că nimeni nu intrase în odaie. Nici el, conform ordinului primit, n-avea voie să tulbure odihna seniorului. După câteva ore, avea să fie înlocuit de alt paznic, iar Theophrastus nu va putea decât să constate faptele. Albérie intră în camera ei și trase zăvorul. Acționă mecanismul pasajului secret și se duse, cu inima ușoară, la nepoata ei.

În noaptea aceea, Theophrastus avu niște vise ciudate. Când se trezi, își aminti un chip uimitor de frumos și trist. Un chip de femeie, care se apleca asupra lui François de Chazeron; el întindea mâna spre ea, ca să-i oprească gestul nedeslușit, iar ea se ridica, se apropia până când aproape îl atinge, apoi îi surâdea blând. El se liniștea și închidea ochii. Dimineța, rămăsese cu impresia că totul fusese doar un vis. Trupul îi era amorțit, iar limba, încleiată. O privire îndreptată către seniorul de la Vollore îi confirmă temerile. Acesta era livid și transpira abundant. O

dungă subțire, maronie îi stăruia în colțurile gurii. Theophrastus se ridică. Trupul îl durea din cauza poziției în care dormise. Hotărâse să schimbe lipsa de confort a fotoliului cu o saltea pe care doamna Albérie i-o adusese de cu seară, dar n-avusese timp să se întindă pe ea. Adormise așezat pe fotoliu și se pare că nu se mișcase de acolo toată noaptea. Se întinse fără grabă, apoi se îndreptă spre ușă. O deschise brusc, făcându-l să tresară pe paznicul postat în fața ei.

Theophrastus îl salută și se interesă dacă existase vreo tentativă de vizita nocturnă. Paznicul afirmă cu hotărâre că nici el, nici tovarășul care fusese de serviciu în prima jumătate a nopții nu adormiseră. Coridorul fusese tot timpul pustiu. Auzind că François vomita, Theophrastus se întoarse în cameră. Vasul peste care stătea aplecat castelanul se umplea, între două spasme, cu bilă amestecată cu sânge. Theophrastus fu cuprins de mânie. Dacă nu intrase nimeni, fusese înșelat. Trebuie să fi existat vreun pasaj în zid. Aceasta era singura explicație! Cineva îi drogase, și pe el, și pe François. Făptașul putea fi orice persoană care avea acces la bucătărie.

După ce François își goli, horcăind, stomacul, Theophrastus împinse lângă el un lighean plin cu apă de melise, care fusese așezat lângă vatră la căldură.

— Clătește-te, messire! îl îndemnă, întinzându-i un prosop.

François clănțanea din dinți, scuturat de frisoane, cu ochii pierduți, iar Theophrastus fu nevoit să-l ajute să se curețe cât de cât. Dar, de îndată ce se întinse din nou pe spate, spasmele reîncepură. Accesele de vomă nu conteniră timp de două ore, așa încât Theophrastus începu să se întrebe dacă nu cumva, de data asta, doza fusese mortală. Totuși, în cele din urmă bolnavul se liniști. Când Antoinette apărură în prag, ca de obicei, înainte de micul dejun, mirosul fetid care domnea în cameră o deranjă. Theophrastus era ostenit, pentru că trebuise să-l susțină pe François care, din ce în ce mai vlăguit, risca să cadă în hârdăul deasupra căruia icnea.

— Credeam că se simte mai bine, se înduioșă Antoinette în fața soțului ei, moale ca o cârpă, care adormise epuizat, cu gura căscată și trupul zgâlțâit intermitent de frisoane. Ce s-a întâmplat, messire Theophrastus? întreabă ea cu sinceritate.

Dar Theophrastus preferă să nu-i dezvăluie nimic. Se mulțumi să afirme că, în acest stadiu al bolii, se puteau aștepta oricând la recidive. Îi suspecta pe toți cei din casă și remarcase că doamna era mai interesată de comandant decât de soțul ei. Se mărgini s-o întrebe dacă gemetele bolnavului n-o deranjaseră peste noapte, însă Antoinette îi spuse că nici

nu-și amintea bine când se culcase, fiindcă adormise instantaneu și nu se mai trezise până dimineața. Adăugă că dormise, pesemne, prea mult, căci avea gura amară când se sculă. Theophrastus bănuî că fusese drogată, ca și el, dar se feri să tragă vreo concluzie pripită. Dacă avea vreun amestec în ceea ce se întâmpla aici, i-ar fi spus orice ca să-l deruteze. O conduse până la ușă, insistă să nu fie deranjat de nimeni și se scuză că nu va coborî la masă. François avea nevoie de odihnă, iar Theophrastus prefera să rămână lângă el, în cazul, foarte probabil, că va mai avea și alte crize.

Antoinette îi dădu dreptate, bucuroasă că poate ieși din odaia aceea împruțită. Theophrastus îl puse pe paznic să scoată hârdăul și să-l spele, apoi începu să inspecteze metodic încăperea, pipăind fiecare piatră ieșită în afară sau suspectă, dar nu descoperi nimic. Se strădui să-și păstreze calmul.

După vreo cinci ore, François se trezi. Părea să se simtă mai bine, iar Theophrastus îi puse câteva întrebări. Visase ceva în timpul somnului?

— Un vis care revine adesea de când m-a lovit boala asta. O umbră se apleacă deasupra patului și mă asigură că pot dormi liniștit, fiindcă veghează asupra mea.

Theophrastus încercă să ascundă bucuria care-l cuprinsese:

— Ți se pare cunoscută?

— Cine?

— Zâna asta bună.

— Pe bunul Dumnezeu, habar n-am, messire! Am impresia că trăsăturile ei nu-mi sunt necunoscute, deși mi se pare o străină. Ca și cum ar fi fost dintotdeauna acolo, în umbră, urmărindu-mi fiecare pas. De fapt, mai mult o ghicesc și o aud, decât o văd. N-aș putea spune de cine-mi amintește și cu atât mai puțin dacă doresc să-mi aduc aminte de ea. Dar de un lucru sunt sigur: nu e o zână bună.

Theophrastus deveni atent:

— De ce spui asta, messire?

François râse amar:

— Mi-ai mărturisit că împărtășești pasiunea mea pentru alchimie. În cazul acesta, messire, ar trebui să știi că aurul nu curge din topitoriile Domnului. Sub patul meu e o lădiță. Scoate-o!

Theophrastus se aplecă și luă lădița încrustată. François duse mâna spre lăntișorul ce-i atârna la gât și scoase de pe el cheia, pe care i-o întinse medicului. Theophrastus descuie lădița și fluieră de surpriză văzând suvița de aur întărită într-o formă ciudată. Cu vorbe măsurate, François

de Chazeron îi povesti tragicul episod. Theophrastus îl ascultă în tăcere, mângâind gânditor cu un deget suprafața netedă și mată a metalului.

— M-am întrebat multă vreme ce îmi evocă forma aceasta neobișnuită. Acum știu. Întoarce-o!

Theophrastus făcu întocmai: era limpede ca lumina zilei. Hazardul schițase acolo un profil. Un profil monstruos, cu fruntea străjuită de un corn.

— Când mesajul mi-a devenit limpede, am simțit nevoia unei dovezi. Am pus să fie analizat aurul, n-am crezut în „el”. Acum, messire, plătesc pentru asta! Sufăr ca ultimul amărât, iar trimisul lui vine să se asigure că nu mor. Că nu mor până când va considera că m-a pedepsit destul.

Theophrastus se feri să facă vreun comentariu. Nu credea nici în lucrătura diavolului, nici în puterea divină a rugăciunii. Colindând prin lume, învățase că răspunsurile se află la îndemâna omului, cu condiția să fie dispus să le caute. Cunoștea acest gen de discurs. Mulți alchimiști pretindeau că au făcut un pact cu Satana ca să ajungă la Marea Operă. Și chiar credeau cu adevărat acest lucru, cel puțin aceia dintre ei pentru care descoperirea pietrei filosofale nu însemna decât bogăție și putere. Întâlnise însă și înțelepți al căror singur țel era desăvârșirea sufletească, iar în asta credea și el.

În jurul lui François de Chazeron fusese țesută o mașinație abilă. Poate că era opera unui nebun. Totuși, o parte din istorisirea castelanului era adevărată. Plătea pentru ceva. Dacă nu pentru cercetările sale, oare despre ce putea fi vorba?

— La Montguerlhe există subterane? întrebă, în timp ce liniștea înconjură respirația sacadată a lui François.

Însă discuția îl epuizase pe acesta. Răspunse dintr-o suflare, cu ochii închiși:

— Nu. Sunt sigur de asta. Pe când eram copil, o veche legendă pretindea că, în timpul Războiului de o sută de ani, la Montguerlhe veneau prin niște pasaje secrete nobili cavaleri care voiau să-și comande săbii sau să-și ascută cuțitele la făurarii de cuțite refugiați aici. Mi-am petrecut copilăria, ca și tata, înaintea mea, colindând pe dealuri ca să gălesc intrări și cercetând zidurile, așa cum ai făcut și Domnia Ta. Nimeni din familia mea, mergând până la a patra generație, n-a descoperit nimic, iar în registre nu există niciun indiciu care să confirme aceste legende. Boala de care sufăr, messire Theophrastus, n-are alta cauză decât aceea pe care v-am spus-o, sunt sigur de asta.

Theophrastus încuviință. Nu conta ce credea François de Chazeron. Era mai bine să-l lase acum să se odihnească.

În ceea ce-l privește pe el, își făcuse un plan. În noaptea următoare, misterioasa apariție avea să revină și atunci își va da seama cât era vis și cât era realitate. Încuie lădița cu un gest precis, o împinse la loc, sub pat, și puse cheia la gâtul proprietarului. Era gata să se confrunte cu adevărul.

Trecuse deja ceva timp de când Isabeau simțea apăsarea unor ochi care o fixau prin fereastră, dar asta o amuza. Se încapățâna să nu își ridice ochii de pe cusătura ei. Orele după-amiezii se scurgeau, una după alta, în căldura odăiței din spatele magazinului, unde ea își obliga, de câteva zile, creierul, mai degrabă decât degetele, să-și regăsească îndemânarea de a coase cu împunsături egale. Rudégonde o pusese să coasă o cămășuță din pânză de în adusă din Flandra, care costase foarte mult. La început, Isabeau fusese cuprinsă de panică, aflând că haina îi era destinată mamei regelui. Acele erau atât de subțiri în mâinile ei stângace! Dacă greșea, dacă strica totul și greșea cusăturile? Sugerase că ar fi fost mai bine să înceapă cu vreo batistă, dar Rudégonde nici nu voise să audă.

— Nu te mai gândești la regină, uitate cât de fină și plăcută la atingere e pânza! Trebuie s-o tratezi cu respect. Străduiește-te, Isabelle, nu te grăbi, și astfel vei reuși să-ți învingi teama!

O ascultase, după ce obținuse permisiunea de a exersa mai întâi, o oră, pe un material obișnuit, din bumbac, ca să-și aducă aminte cum să lucreze ceea ce i se cerea. De necrezut, dar i se păruse ușor, așa încât trăsese concluzia că Rudégonde avea dreptate.

Încă din clipa când sosise, se simțise cuprinsă de o spaimă care venea de undeva dinăuntrul ființei ei. În prima noapte nu înțelesese motivul, acum însă știa. Își petrecuse ultimii ani încercând să uite tot ce fusese și tot ce știuse, pentru a nu simți lipsa acestor lucruri. Pentru că nu credea că le va mai regăsi vreodată. Iar acum trebuia să facă drumul invers, și asta o înspăimânta. Negarea îi stinsese durerea. N-ar fi vrut, pentru nimic în lume, s-o trezească. Cu toate acestea, era nevoită s-o facă. Împlinise treizeci de ani. Nu era prea târziu ca să înceapă din nou să trăiască și să iubească.

Își continuă, cu grijă, munca. Auzea convorbirile și râsetele tovarășelor ei, așezate în cerc lângă ea, dar nu le asculta. Nu voia să le lase să-i abată atenția, căci cusăturile din cele două părți ale cămășii trebuiau să fie fine, ca să nu irite pielea. Nu-și permitea să pălăvrăgească decât în pauze. Prima pauză era cea de la dejun, celelalte două, în cursul după-amiezii. De fapt, lenjeresele munceau până la căderea nopții, atât vara cât și iarna, afirmase Rudégonde, pe care n-o prea vedeau, însă o auzeau agitându-se în prăvălie, unde se înghesuiau nobilii. Uneori, cerea cutare sau cutare sortiment de material, iar una dintre fete i-l aducea în grabă. Isabeau

auzea toate aceste lucruri, dar nu își ridica privirea. Lucra pentru mama regelui și era conștientă că Rudégonde îi făcuse o favoare încredințându-i comanda aceea.

În pauză, hotărî că era timpul să-și surprindă misteriosul admirator, dar, întorcând capul spre fereastră, constată că acesta dispăruse. Regretă o clipă, apoi dădu din umeri și se întinse, după care li se alătură celorlalte fete, care ronțăiau biscuiți, glumind, cu câte o cană cu lapte cald în mână. Rudégonde se purta bine cu ele. În timp ce se servea și Isabeau, patroana intră, binedispusă, în atelier.

— Bătrâna ducesă de Blois este o adevărată pacoste, dragele mele! exclamă ea, trântindu-se pe un scaun. Mă trec toate sudorile când o văd că intră pe ușă. N-are pic de gust, crede că le știe pe toate, numără de două ori fiecare cot de pânză, se răzgândește la orice amărâtă de broderie și declară, până la urmă, că materialul nu e potrivit, și totul trebuie luat de la început.

— Nici n-ar putea fi altfel, râse Blanche, căreia îi plăcea grozav să-și bată joc de clienți când n-o auzeau, e așa de vânătă și de zbârcită, încât ai impresia că îmbraci una dintre fantomele de pe streășina catedralei...

Râsul tovarășelor ei o molipsi și pe Isabeau. Ce plăcut i se părea să intre și ea în complicitatea lor lipsită de griji! Rudégonde le certă în glumă, malițioasă, apoi dispăru, când auzi clopoțelul de la intrare, care anunța o nouă vizită.

Ridicându-se pe vârfuri, Blanche, curioasă să știe cine venise, se uită prin vizorul ușii. Apoi imită un mers greoi și împiedicat, umflându-și obrajii într-o grimasă și privind sașiu. Françoise și Améline încercară să ghicească, spunând pe rând diverse nume, în timp ce Blanche mima noi indicii, până când ajunseră, în cele din urmă, la porecla Inimă-de-Bou. Blanche bătu din palme, râzând, iar celelalte două fete izbucniră și ele în râs.

— Despre cine este vorba? le întrebă Isabeau.

Scena o amuzase, dar se simțea puțin stingheră.

Françoise o luă de braț și o îndemnă să privească, la rândul ei, prin vizor. În prăvălie, un personaj tras la față, gras și îmbrăcat în culori țiptoare, își pusese un genunchi în pământ, întinzându-și rugător mâinile spre Rudégonde.

— Inimă-de-Bou este starostele breslei măcelarilor, îi șopti Françoise. De șase luni o curtează cu înfocare pe Rudégonde și-i trimite în fiecare zi dulciuri sau bucăți de carne de cea mai bună calitate. E caraghios, însă e

un om de treabă, iar Rudégonde nu știe cum să scape de el fără să-l jignească. E într-o situație tare neplăcută!

Celelalte ucenice pufniră iarăși în râs. Isabeau își dezlipi ochiul de vizor. Îi dăduseră lacrimile. Văzându-i chipul, fetele se opriră din râs. Isabeau trecu printre ele și ieși în curte. Era lividă și plângea de-a binelea, fără să se poată stăpâni.

După o clipă, Blanche, Françoise și Améline ieșiră după ea, încurcate. Isabeau se așezase pe un butoi, fără măcar să fi scuturat zăpada care-l acoperea. Fetele se ghemuiră în fața ei, iar Françoise îi întinse o batistă. Isabeau înălță capul și le zâmbi cu tristețe:

— Iertați-mă, abia reuși să articuleze, înainte de a-și sufla nasul în pătrățul de in care avea niște inițiale brodate pe el.

— Nu, tu să ne ierți dacă te-am necăjit, chiar dacă nu cunoaștem motivul, îi răspunse Améline, strângând-o prietenește de braț.

Isabeau își scotoci prin amintiri.

— Voi n-aveți nicio vină, spuse. Însă ceea ce am văzut mi-a amintit un lucru pe care ar trebui să-l uit.

— Nu ești obligată să ni-l povestești, remarcă Blanche.

— Cu mult timp în urmă am fost logodită, începu totuși Isabeau, iar Benoît al meu s-a lăsat într-un genunchi la fel ca Inimă-de-Bou, când mi-a cerut mâna. Știți, aceea a fost cea mai frumoasă zi din viața mea!

Isabeau își scoase din decolteul rochiei lăncișorul și le arătă verigheta ei. Fetele, așezate lângă ea, tăceau, ținându-și respirația, tulburate de chipul ei îndurerat. Isabeau mângâie inelul.

— A murit, spuse ea. Chiar în ziua nunții.

— Oh, Doamne! exclamă Améline, ducându-și mâinile la gură.

Isabeau își întoarse spre ea ochii de culoarea migdalei. Nu spusese nimănui până acum povestea ei. Privirea i se umplu de ură, iar degetele i se încleștară. Înălță fruntea și adăugă:

— A fost asasinat fiindcă a încercat să mă apere de seniorul care râvnea la mine. „*Cine-l înfruntă moare*”, așa zicea Benoît. Avea dreptate.

Isabeau scoase un suspin prelung și-și goni din amintire aceste imagini, frecându-se la ochi cu pumnii.

Începuse să ningă liniștit; fulgii mărunți împodobeau cu valul lor imaculat cele patru glugi ale fetelor.

— Acum trebuie să ne întoarcem, hotărî Améline, întinzându-i mâna cu afecțiune.

Isabeau prinse fără șovăire mâna întinsă. Pe când Améline și Blanche intrau în atelier, Françoise o reținu pe Isabeau, prinzând-o de braț:

— Seniorul acela te-a violat, nu-i așa?
— Da, mărturisi Isabeau, fără să-și plece ochii în fața privirii ei limpezi și directe.

Un vâl de ură se țesu parcă în jurul lor.

— Atunci, sper că a plătit pentru asta, îi șuieră Françoise, înainte de a trece pragul atelierului.

Deodată, Isabeau se simți mai bine. Când intră în încăpere spuse:

— Da, a plătit!

Noiembrie 1515. Theophrastus stinse lumânarea, cufundând camera în beznă. Lumina lunii îi era de-ajuns ca să poată repera pasajul secret. Își petrecuse ziua întrebându-se cum ar trebui să procedeze atunci când agresorul își va face apariția. Mai întâi, se gândise să îl blocheze în cameră și să cheme paza, dar își dădu seama că nu era o idee bună. Era limpede că femeia pe care o întrezărise, toropit de somn, cu o zi înainte avea complici în interiorul casei; poate că nu era decât o simplă executantă. În acest caz, reținerea ei nu l-ar fi salvat pe François de Chazeron. Trebuia să descopere întregul adevăr, oricât de cumplit ar fi fost el. De fapt, îl interesa nu atât vinovatul, cât misterul care se ascundea aici. Iar Theophrastus nu rezistase niciodată ispitei de-a dezlega o enigmă.

Seara, Albérie le adusese, ca de obicei, cina în odaie. După douăzeci de minute, când venise să ia tăvile, totul părea să arate că Theophrastus și François mâncaseră tot ce li se adusese. În ceea ce-l privea pe castelan, chiar așa era; Theophrastus însă aruncase neobservat mâncarea într-o pungă din piele, ascunsă după un fotoliu.

Theophrastus se instalează comod pe fotoliu, trăgându-și pătura până la umeri, așa cum făcuse și în serile precedente. Nu departe de el, François de Chazeron adormise. Sforăia, șuierând la fiecare răsuflare, cu gura deschisă emanând un iz acru.

Theophrastus avusese grijă să-și întoarcă fotoliul în așa fel încât să cuprindă cu privirea întreaga încăpere. Se gândise să procedeze prin eliminare. Unul dintre pereți era blocat de o masă și un cufăr pe care se aflau diverse obiecte. Dacă cineva ar fi vrut să treacă pe acolo, ar fi trebuit să le deplaseze pe toate. Peretele din fața lui, cel pe care se deschidea și fereastra, era prea apropiat de patul bolnavului, în el ar fi putut exista o intrare ascunsă, dar Theophrastus înlăturase această ipoteză, căci necunoscuta din noaptea trecută stătea de cealaltă parte a patului, și ar fi fost nevoită să-l ocolească pentru a ajunge acolo. Cel de-al treilea perete era unul interior, care dădea spre coridorul păzit de gârzi, unde ieșea

trecând pe ușă. Nu era suficient de gros ca să conțină vreo ascunzătoare. Mai rămânea șemineul larg și adânc. La stânga lui, un sfeșnic cu picior umplea restul spațiului, la dreapta, era căpătâiul patului, lipit de perete.

Theophrastus mai văzuse și în alte case șeminee care se deschideau astfel, direct din zid, și era convins că de acolo va ieși tânăra.

Afară, vântul se întetise și șuiera prin horn, înviorând flăcările înalte care împrăstiau jerbe de scânteii.

Theophrastus se lăsă să alunece într-o somnolență odihnitoare. Stomacul îi chiorăia de foame, dar era obișnuit să-l ignore. Îl aștepta o noapte lungă. Își ascuți simțurile, ca atunci când dormea în vreun han cu faimă îndoielnică sau prin adâncul pădurii, moțâind, dar fiind sigur că se va trezi la cel mai mic zgomot.

De fapt, mai degrabă senzația unei prezențe decât scârțâitul ușor care se auzi îl scoase din toropeală. Întredeschise pleoapele, dar nu se clinti.

Silueta înfășurată într-o mantie largă îl atinse în timp ce se apropia de victima sa. Acolo, scoase din mânecă un mic flacon și-și umezi degetul. Instinctiv, Theophrastus fu cât pe ce să se repeadă ca s-o oprească, dar se stăpâni. Dacă otrava exista, trebuia să existe și un leac pentru ea, era convins de asta. Își ținu răsuflarea, în timp ce vizitatoarea își plimba degetul pe buzele lui François, care mârâi prin somn. Apoi se îndepărtă încet de pat. Theophrastus își lăsă pleoapele să cadă peste privirea curioasă, lăsând să-i pătrundă printre gene doar o zare imperceptibilă de lumină, suficientă însă ca să-i permită să admire trăsăturile perfecte ale chipului care-l cerceta.

Fără voia lui, inima începu să-i bată puternic. Femeia aceea stătea nemișcată în fața lui, privindu-i somnul prefăcut, cu un zâmbet tandru în colțul gurii. Theophrastus se întrebă dacă și în noaptea trecută îl privise la fel. Pesemne că de aceea se trezise pe jumătate. Se cutremură la gândul că ea l-ar fi putut otrăvi la fel de ușor și pe el. De ce oare n-o făcuse, din moment ce era clar că prezența lui îi încurca socotelile?

Femeia se apropie și mai mult de el. Theophrastus închise ochii, temându-se ca ea să nu-i descopere subterfugiul. Sângele îi gonia nebunește prin vene, dar n-ar fi putut spune dacă era speriat sau tulburat; ființa aceea degaja o mireasmă piperată, aproape animalică, totuși uimitor de stăruitoare și de plăcută. Așteptă. Buzele fin cizelate îi atinseră cu nesfârșită blândețe gura, după care se retraseră, lăsându-i o senzație de frustrare. Apoi, necunoscuta se îndepărtă fără niciun zgomot. Theophrastus întredeschise din nou pleoapele și își reținu un strigăt de bucurie. Spre deosebire de multe alte mecanisme, acesta nu era acționat

printr-un sistem din zid, ci direct din interiorul vetrei. Văzu clar lespedeaa acoperită cu funingine retrăgându-se în gol, în stânga vetrei, și apariția misterioasă aproape atingând flăcările înainte de a se face nevăzută. Theophrastus nu se mișcă din loc decât după ce lespedeaa reveni la locul ei.

Se întreabă o clipă dacă nu cumva necunoscuta îi oferise sărutul morții, fiindcă se simțea foarte slăbit, însă alungă repede acest gând. Adevărul era cu totul altul și ar fi văzut oricine, dacă i-ar fi privit prohabul proeminent al pantalonilor. Theophrastus era, de fapt, excitat cum nu mai fusese în viața lui. Se rușină și încercă să revină la o stare decentă. Oare era pervers, din moment ce resimțise o astfel de atracție? Se ridică de pe fotoliu și se apropie de François, a cărui față se contracta deja sub efectul otrăvii. Nu se putu opri să se întrebe dacă nu cumva, până la urmă, bolnavul avea dreptate.

Fata aceea avea frumusețea și mireasma interzise ale diavolului. Era oare posibil ca ea să fi fost pedeapsa trimisă de Satana?

Isabeau ieși din atelier cu inima grea. Sfârșitul zilei fusese trist, deși tovarășele ei făcuseră tot ce le stătea în puteri ca să-i abată gândurile de la durerea ei.

Se simțea istovită; istovită și zdrobită. Și, ca s-o istovească și mai mult, ninsoarea se așternea mereu peste oraș. Trebuia să pășești cu atenție ca să treci prin mazăga care acoperea străzile înguste, îngroșată de bălegarul cailor, al porcilor și al celor câțiva boi înjuțați la căruțe grele.

Isabeau își ridică puțin fustele și o luă pe strada Lingerie. Trecând pe lângă cimitirul Saints-Innocents ca să ajungă pe podul Nostre-Dame și să se întoarcă la catedrală, trebui să se lipească de zid ca să facă loc unui echipaj bogat împodobit. Ocupa toată strada și Isabeau îl înjură în gând. În trecere, o stropise din cap până în picioare. Se lăsă o clipă în voia sorții, sleită de putere și de tensiunea nervoasă, rezemându-se cu toată greutatea de zid, și-și închise ochii iritați de încordarea la care-i supusese migala lucrului cu acul.

Faptul că vorbise despre Benoît o făcuse să se simtă ușurată, într-un fel, fără îndoială pentru că era prima oară când cineva străin, din lumea din afară, îi asculta povestea și o înțelegea atât de bine, încât reacționa la fel ca ea. Răscolirea acestor amintiri îi sporea senzația că-i lipseau atât Benoît, de care-i era dor, cu toate că trăsăturile lui aproape că se dizolvaseră în mintea ei, cât și Loraline. După ce-și reluase lucrul, nu încetase să se gândească la ea, deși se convinsese că o făcea dintr-un

singur motiv, și anume acela că Loraline era aceea care va pune în practică răzbunarea.

Își făgădui să trimită un curier la mănăstirea din Moutier. Aștepta cu nerăbdare vestea morții lui Chazeron. Gândul că, atunci, Loraline va putea veni la ea o ungea la inimă, cu toate că eventuala lor întâlnire ar fi întâmpinat un obstacol serios: oficial, Isabeau era moartă. Oare o va ierta vreodată Loraline pentru această păcăleală și pentru durerea pe care i-o pricinuisese? Cum va reacționa, descoperind că nu fusese decât un instrument în mâinile mamei ei? Isabeau goni acest gând. În fond, n-avea nicio importanță. N-avea nevoie de iubirea fiicei sale, și nici ea n-avea dragoste de oferit. Ar fi vrut doar ca Loraline să aibă o viață mai bună decât fusese a ei.

Cineva o apucă de mână, făcând-o să se întoarcă și să își deschidă ochii. Era Bau-Bau. Piticul îi surâse cu bunătate și, timp de o clipă, o complicitate evidentă îi uni, în tăcere. Apoi, Bau-Bau își dădu ochii peste cap, cu glumele lui de maimuță, ca de obicei:

— Isa părea pierdută. Bau-Bau îi găsește întotdeauna pe cei pierduți. Bănuții, dar și oamenii. Te-am găsit de două ori, frumoasă Isa, a treia oară o să te păstrez!

Isabeau nu-și putu reține un hohot de râs. De la sosirea ei, nu-l mai văzuse pe Regele nebunilor. Se bucură să constate că piticul n-o uitase. Îi răspunse zâmbind:

— De data asta nu eram pierdută, ci doar sfârșită. Dar sunt încântată să te revăd. Atunci n-am avut timp să-ți mulțumesc.

Bau-Bau ridică ironic din umeri:

— La ce bun? Serviciu contra serviciu, asta-i regula! Fără îndoială că într-o zi o să-i dai și tu o mână de ajutor lui Bau-Bau. Așa stau lucrurile, frumoasă Isa!

Isabeau dădu din cap. Câte o rafală de vânt îngrămădea fulgii pe hainele lor, acoperindu-le cu un strat subțire de cristale de gheață. Isabeau simți că o pătrunde frigul. Se cutremură.

— Vino, îi zise Bau-Bau, trăgând-o după el.

Făcură câțiva pași de-a lungul zidului, apoi Bau-Bau se opri în fața unei uși atât de joase, încât Isabeau trebui să se aplece ca s-o observe. Piticul scoase dintr-un săculeț prins la brâu o cheie mare și o introduse în broască. Isabeau zări un coridor strâmt care se adâncea în podeaua unei odăi atât de mici, încât un om n-ar fi avut loc să se întindă în ea. Bau-Bau nu-i lăsă timp de întrebări.

— Intră repede, altfel secretul meu se va afla.

Isabeau coborî scara de metal luminată de o lampă așezată aproape de deschizătura tunelului și-l auzi pe Bau-Bau încuind ușa. După o clipă, îi văzu piciorușele apărând deasupra căpșorului ei. Isabeau se trezi într-un tunel care mirosea a mucegai. Bau-Bau coborî ultima treaptă și luminează cu lampa locul în jurul ei.

— Nu-ți fie frică, frumoasă Isa! o îndemnă el, făcându-i complice cu ochiul.

— Nu mi-e frică, se amuză Isabeau.

Ar fi vrut să-i spună că, dimpotrivă, hruba aceea umedă și urât mirositoare o făcea să se simtă în largul ei. Petrecuse atâția ani colindând subteranele de la Montguerlhe, singură sau întovărășită de lupii ei, încât se simțea mai bine în tunelul lui Bau-Bau decât pe străzile aglomerate ale Parisului. Mulțimea, agitația ei neconținută și vorbăria o speriau. Nu liniștea sau întunericul. Nici șobolanii pe care-i auzea mișunând la picioarele ei. După câțiva metri, zări flacăra pâlpâitoare a unei alte lămpi așezate în scobitura unei pietre. Ajungând în dreptul ei, desluși niște nișe în care erau stivuite schelete. Nu-și putu reține o tresărire de uimire. Bau-Bau izbucni într-un râs zgomotos:

— Morții sunt mai puțin de temut decât cei vii, frumoasă Isa! Țștia stau aici de secole. Se zice că sunt din vremurile când Galia era stăpânită de romani, iar Parisul se numea încă Luteția. Chiar e adevărat. Deasupra noastră se află cimitirul Saints-Innocents. Dar am ajuns la destinație.

Într-adevăr, în fața lor se profila o altă ușă. Bau-Bau trase zăvorul. În fața lui Isabeau explodează un val de lumină, de muzică și de culori.

— Bine ai venit la Curtea Miracolelor, spuse vesel piticul, făcându-i loc să intre.

În vasta sală de piatră care se întindea în fața privirilor ei uimite, vreo patruzeci de schilozi, cerșetori și vagabonzi își făceau de lucru într-o dezordine uimitoare. Pe câteva sicrie transformate în mese erau sticle și străchini cu mâncare spre care se întindeau mâinile unsuroase ale înfometaților, serviți de câteva matroane șleampete, care râdeau în timp ce mesenii le pipăiau fesele. Într-un colț dormeau, claie peste grămadă, pe niște saltele desfundate, câțiva copii.

Așezat pe jos, un tip înalt, cu părul roșcat, juca arșice cu un infirm fără picioare, care stătea pe o scândură cu roțile, într-un colț, niște muzicanți cântau o sarabandă, iar o brunetă voluptuoasă drapată în văluri viu colorate își mlădia crupa într-un dans ațâțător, sub privirile unor bărbați care băteau din palme în ritmul muzicii. În altă parte, o tinerică hrănea la

sân un sugar dolofan, în timp ce alta fugărea un derbedeu care arunca în ea cu bulgări de lut.

Privirea lui Isabeau se plimba dintr-un colț în celălalt, fără să se oprească nicăieri, dar înregistrând totul; descoperea acolo o sărăcie veselă, glumeată, jengoasă și uimitoare.

Apoi, brusc, muzica încetă: făcând una din mișcărilor ei suple, țiganca observase apariția lui Bau-Bau. Se apropiase cu un șir de piruete pe care le încheiase ingenunchind într-o reverență plină de respect. Acest simplu gest fu de-ajuns pentru ca toate privirile să se îndrepte către Regele nebunilor, plecându-se în fața lui.

Bau-Bau părea că nu remarcă atenția de care se bucura. Își trecu afectuos mâna prin părul de abanos al fetei, care înălță spre el o privire atât de arzătoare și de sălbatică, încât Isabeau se simți stânjenită. Bau-Bau rupse tăcerea:

— Prieteni, iat-o pe Isa, frumoasa despre care v-am vorbit!

Cuprinse cu palmele mâna lui Isabeau, care tremura. De îndată, cu un singur elan, bărbații, femeile, copiii, începură cu toții să lovească puternic cu mâinile sicriile, podeaua, pereții, producând un vacarm asurzitor. Isabeau păli. O înspăimântau fețele lor descărnate, cu dinți negri, îngălbenind în rânjete. Se ridicară și se apropiară, superbi în mizeria lor, înfricoșători în ansamblu. Isabeau privi spre Bau-Bau. Țiganca îl cuprinse cu brațele și-l sărută cu nesaț pe gură. Isabeau simți că i se taie picioarele. Se dădu înapoi până la ușa, sigură că trăiește un nou coșmar.

La țipătul ei încremeniră toți, dar Isabeau nu mai vedea nimic în jur. Alunecă într-o noapte fără sfârșit.

Theophrastus tamponă cu o batistă muiată în apă curată pata care tivea buzele lui François, sperând să atenueze astfel efectul otrăvii. Se asigură că pulsul acestuia era regulat, deși rapid, apoi luă o hotărâre.

N-avea nicio armă în afară de cuțitul lui. Se gândise la un moment dat să-și ia pumnalul cu el în camera lui François, dar se temuse că va da de bănuit. Se presupunea că, alături de castelan, nu-l pândea nicio primejdie, așa încât, dacă ar fi venit înarmat să-l vegheze pe muribund, poate că i-ar fi pus în alertă pe ucigași.

Ascultându-și instinctul, acționează mecanismul care deschidea intrarea în pasaj și privi piatra înfundându-se în peretele șemineului. În spatele lui, trosneau flăcările aspirate și înviorate de aerul stătut care trecea prin deschizătură. Le simți căldura prin vestă, în timp ce răcoarea care venea din întuneric îi izbi pieptul.

Aprinse torța pe care și-o pregătise din timp și coborî treptele. Când păși pe a treia, auzi zgomotul dalei de piatră care se răsucea la loc, deși el nu făcuse nimic pentru a închide trecerea. Simți un fior rece, pe care-l alungă imediat. De-acum nu se mai putea întoarce. Era prizonierul îndrăzelii sale.

Pasajul era îngust, scobit direct în zid, iar treptele erau alunecoase. De fapt, existau două ziduri, iar Theophrastus presupune că acest interval dintre ele fusese lăsat cu intenție, încă de când fusese construită fortăreața. Dar nu înțelegea cum de rămăsese necunoscut proprietarilor castelului.

Își concentrează întreaga atenție asupra coborâșului. Din când în când, simțea pe față o adiere de vânt, iar flacăra torței pâlpâia. Din loc în loc fuseseră prevăzute răsuflători înguste, atât de bine mascate de îmbinarea pietrelor încât nu puteau fi observate din exterior.

În curând, pietrele de râu care alcătuiau zidul fură înlocuite de un perete de stâncă, iar sub picioare, Theophrastus descoperi lutul alunecos al unei peșteri. Șobolanii mișunau în jurul lui, chițâind, iar tunelul ba se lărgea, ba se îngusta. Merse așa mult timp, căutând să se orienteze după eventuale urme de pași de fiecare dată când galeria în care se afla traversa altă galerie, pierzându-se în beznă. Dar nu găsi nicio urmă care ar fi putut să-l ajute.

O clipă, îi trecu prin minte că labirintul acela avea să-i înfrângă curajul, că se va pierde și va fi osândit să rătăcească fără să mai găsească vreo ieșire. Fu ispitit să se întoarcă din drum, dar se forță să-și recapete calmul și hotărî să reflecteze. Gândirea îl ajutase întotdeauna să găsească soluții, ca și instinctul său. Nu-i plăcea deloc senzația că e îngropat de viu.

Se așază și încercă să-și amintească drumul parcurs. Toate galeriile care se întretaiau cu a lui păreau să urce. Prin urmare, probabil că duceau în diverse ascunzători ale castelului, sau, dacă nu mergeau spre Montguerlhe, ajungeau în alte locuri. Din moment ce nu știa de unde venea femeia aceea, trebuia să-și urmeze drumul în sensul logic al pantei. Toate galeriile dădeau în acest coridor. Așadar, mergea în direcția cea bună. Rămânea de văzut unde va ajunge.

Se ridică greoi în picioare. Umezeala îi pătrunsese prin încălțări și începu să tremure de frig. Grăbi pasul, ca să se încălzească. La o cotitură a drumului, se împiedică de o piatră proeminentă și fu gata să cadă pe burtă. Se agăță de peretele stâncos, dar scăpă din mână torța, care se rostogoli pe solul îmbibat cu apă și se stinse. Theophrastus trase o înjurătură, masându-și glezna lovită. În jurul lui, era o beznă adâncă.

Începu să înainteze orbește, cât mai prudent, sprijinindu-și mâna de perete, ca să se orienteze. Pe alocuri, întâlnea câte o deschizătură în stâncă; pe măsură ce avansa, acestea deveneau tot mai rare, lucru care-l îmbărbăta, chiar dacă solul pe care călca era acum drept. Se relaxă puțin. Ochii începuseră să i se deprindă cu întunericul și acum putea ghici direcția galeriei.

Apoi, dintr-odată, calcă în gol și-și pierdu echilibrul, încercă să se agațe de perete, să-și scoată piciorul care alunecase până la șold în gaura aceea, dar nu reuși. O durere intensă îi smulse un țipăt de animal speriat și se prăbuși cât era de lung de-a curmezișul galeriei, iar capul i se izbi, cu un zgomot surd, de perete. Nu mai avu timp să-și spună că era pierdut. Lovitura îl afundă într-un leșin adânc.

Când Isabeau își reveni în simțiri, văzu chipul țigăncii agitându-se deasupra capului ei, în timp ce îi puneă comprese pe frunte. Spaima o cuprinse din nou și începu să tremure. Lilvia îi puse pe frunte o mână răcoroasă, împodobită cu inele, murmurând:

— Ușor, ușor, frumoasă Isa! Ești în siguranță aici. Nimeni nu vrea să-ți facă niciun rău. Liniștește-te!

Vocea blândă, dar horcăită îi transmise, puțin câte puțin, căldura ei, ca și mâna care i se plimba de la frunte pe păr într-o mângâiere afectuoasă. Isabeau își închise din nou ochii, așteptând ca inima ei să-și potolească bătaile. Țiganca intonă, cu voce senzuală și liniștitoare, un cântec ale cărei cuvinte Isabeau nu le desluși, dar care îi evocă imagini din trecut. Revăzu chipul bunicii aplecat asupra ei, în timp ce degetele lungi îi ciufuleau părul rebel atunci când, copil fiind, se lăsa alintată de bătrână. Își aminti cântecul de leagăn care-i alina necazurile, re trăi clipele neasemuite când, culcată pe genunchii deja slăbiți de vârstă, își vârî degetul mare în gură înainte de-a adormi. Același cântec de leagăn i-l îngânase și ea lui Loraline.

Puțin câte puțin, spaimile închipuite încetară să-și mai găsească ecou în imaginația ei. Când deschise iarăși ochii, calmă de astă dată, țiganca îi surâse blând și matern.

— Unde mă aflu? o întrebă Isabeau.

— În odaia regelui, îi răspunse Lilvia. Camera asta și sala pe care ai văzut-o sunt ascunzătorile noastre de sub biserică. Cerșetorilor le pare tare rău, nu voiau să te sperie, ci să-ți ureze bun venit. Ascultă! adăugă ea.

Isabeau își încordă auzul, dar liniștea i se părea deplină:

— N-aud nimic.

— Exact. Toți tac și pândesc, de asta e liniște. Pariez că unul dintre ei stă cu urechea lipită de ușă, pe când ceilalți își țin răsufarea. Așteaptă să te întorci la ei, Isa! Frumusețea îi fascinează, este ceva ce ei nu vor avea niciodată. O tratează cu tot respectul. Iar tu ești foarte frumoasă.

Isabeau se îmbujoră sub privirea insistentă a țigăncii, care-o cerceta cu de-amănuntul.

— Unde este Bau-Bau? Întrebă ea ca să-și ascundă jena.

— Pe-ici, pe-colo, peste tot, râse țiganka. Doar e rege!

Se îndepărtă de pat și o prinse pe Isabeau de mână, ca s-o facă să se ridice. Isabeau se așeză în capul oaselor și se uită în jur, curioasă. Totul era numai bogăție și splendoare. Oriunde îți opreai privirea, dădeai de vase prețioase din aur, argint și pietre prețioase, de tapiserii și covoare luxoase, de tablouri superbe.

Țiganka o trase ușor de mână.

— Acum îți mai este frică, Isa? o întrebă cu drăgălășenie.

Isabeau îi răspunse printr-un zâmbet neprefăcut. Nu, nu-i mai era frică. Ce proastă fusese!

Se ridică de pe pat și Lilvia o conduse spre ușă. Țiganka își lipi ochiul de gaura cheii, apoi o privi pe Isabeau cu un aer șăgalnic și-i făcu semn s-o imite. Isabeau se aplecă și ea spre gaura cheii și zări în fața ei alt ochi care o iscodea. Făcu un pas înapoi, cu o exclamație de surpriză:

— E exact așa cum ți-am spus, Isa! Toți te așteaptă.

Își puse mâna prelungă, împodobită cu inele, pe zăvor, vrând să deschidă ușa, dar Isabeau o opri:

— Stai puțin! Trebuie să știu.

Țiganka se opri și își înclină capul:

— Ce anume vrei să știi, Isa?

— În legătura cu tine. Tu și Bau-Bau... L-ai sărutat, adăugă, rușinată.

— Da, și ce-i cu asta?

Vorbea de parcă s-ar fi referit la un lucru cât se poate de firesc. Isabeau înghiți în sec, apoi reluă:

— Și doamna Bertille?

Țiganka dădu din cap cu milă:

— Habar n-ai de legile Curții Miracolelor. Aici, căsătoria nu are același înțeles ca acolo, sus. Dacă soția regelui nu-i poate dăruia un copil, atunci el își alege încă una, care i-l va oferi. Bertille nu poate avea copii. Eu, da, o asigură ea, așezându-și mâna pe pânțele.

Isabeau își înăbuși un strigăt de surprindere. Prin materialul fustelor, sub palma rotunjită se contura o umflătură.

— Iar Bertille a fost... repudiată? insistă Isabeau, pe care acest gând o neliniștea, fiindcă ținea mult la pitică.

— Nu, Doamne, sigur că nu! Vom crește împreună copilul. Așa-i la noi. Împărțim tot ce e bun și sănătos. Numai burghezii gonesc și umilesc o femeie stearpă. Aici, dacă o mamă moare, îi creștem noi micuțul, iar dacă o femeie nu poate fi mamă, alta își împarte copilul cu ea.

— Ca lupoaicele, spuse cu admirație Isabeau.

— Da, ca lupoaicele. Cam asta suntem și noi, Isa, o haită de lupi cu colți feroși, de care burghezii se tem.

— Dar tu nu ești la fel precum ceilalți, ești frumoasă, deșteaptă...

— Țiganii sunt hărțuiți din cauza libertății depline de care se bucură. Ai mei au fost măcelăriți când aveam doar patru ani. Oamenii aceștia m-au adăpostit. Acum sunt una de-a lor. Nu există printre ei nici măcar unul la care să nu țin.

— Cum te cheamă? o mai întrebă Isabeau, minunându-se cât de mult semăna povestea țigăncii cu povestea vieții ei.

— Elvidara, dar toată lumea de aici îmi spune Lilvia. Fă la fel și vom fi mereu prietene.

— N-am să uit, Lilvia, o asigură Isabeau.

Și, luându-i-o înainte țigăncii, trase chiar ea zăvorul ușii. În mijlocul sălii, pe un scaun cu brațe aflat pe un postament înalt, trona morocănos Bau-Bau. La picioarele lui, în fața lui Isabeau, întreaga Curte a Miracolelor aștepta în tăcere verdictul ei.

Privirea lui Isabeau zăbovi îndelung, oprindu-se în cele din urmă asupra Regelui nebunilor. De data asta îi privise cu mintea și cu inima. Când se apropie, zâmbind, de tron, toate fețele se înseninară. Își lipi buzele de fruntea lui Bau-Bau, al cărui chip se luminează, și un imens „Ura!”, strigat într-un glas, țâșni din piepturile tuturor.

În clipa următoare, se înghesuiau lângă ea, urându-i, fiecare în felul lui, bun venit. Își găsise, încă o dată, semenii. Se întoarse către Lilvia și-i făcu semn să vină lângă ea. Țigancă însă nu se clinti din loc. Se mulțumi să-i zâmbească, mângâindu-și pânțele.

Atunci, Isabeau se contopi cu haita, vrând, poate, să uite că, timp de o clipă, îi revenise în minte propria imagine, cu pânțele proeminente, în fața peșterii de la Montguerlhe, unde o așteptau lupii, și, printre ei, bunica, urlând la lună, în blana-i sură.

Când Antoinette trecu pragul camerei soțului ei, în ziua de 10 noiembrie 1515, absența lui Theophrastus o tulbură mai puțin decât vederea lui François zăcând într-o baltă de vomă, cuprins de un somn greu care-l făcea să sforăie cu gura căscată. I se întoarse stomacul pe dos și ieși imediat, fără să aibă măcar curajul să deschidă fereastra ca să iasă duhoarea din încăperea.

La întrebările ei, paznicul care stătea în fața ușii, pe coridor, răspunse că, de când se afla el în post, medicul nu părăsise camera. Intrigată, Antoinette hotărî să-l întrebe pe valetul lui Theophrastus ce motive îl făcuseră pe acesta să-și neglijeze astfel pacientul. Porunci, mai întâi, ca François să fie spălat, așternutul schimbat, iar camera, curățată și aerisită.

În timp ce se îndrepta către încăperea pusă la dispoziția lor, își aminti că nu-l văzuse pe medic nici la micul dejun. Pe Antoinette o durea capul încă de când se trezise, ceea ce ar fi trebuit s-o îngrijoreze, dar nici nu se sinchisise de asta. Își făcu reproșuri, spunându-și că era posibil ca și Theophrastus să se simtă rău. Când bătu la ușă, supărarea ei fusese înlocuită de compătimire.

Corichon deschise ușa, căscând, și făcu ochii mari când o auzi cerându-i vești despre stăpânul lui. Cum infirmitatea lui nu-i permitea să dea răspunsuri exacte, se mulțumi s-o invite, cu un gest larg, înăuntru.

— Parc-ar fi dispărut, Huc! sfârși ea, lăsând brațele în jos într-un gest de neputință.

Comandantul ascultase povestirea castelanei cu o strângere de inimă. Când o văzuse năvălind, răvășită și cu sufletul la gură, în sala gărzilor, crezuse mai întâi că François murise, dar Antoinette ținuse să-l ia personal la întrebări pe cel care fusese de serviciu în prima parte a nopții. Apoi, lividă, îl luase la o parte și-l pusese la curent cu misterul.

Theophrastus nu ieșise din cameră și totuși nu era acolo. Ca să se simtă cu conștiința împăcată. Huc se duse până la poalele turnului, căută urme în zăpada căzută peste noapte, apoi își înălță ochii spre fereastră, fiind convins că nicio făptură omenească nu trecuse pe acolo. Dacă, din cine știe ce motive, Theophrastus ar fi sărit pe fereastră, urmele lui ar fi fost ușor de văzut.

În timp ce Antoinette se cutremura lângă el, afirmând că aici era mâna diavolului, o furie surdă îi urca în tâmpile când își aminti întrebările puse de medic. Era clar că, așa cum presupusese Theophrastus, acolo exista un pasaj asemănător cu acela care pornea din camera lui Albérie și ajungea în pădure. După întâmplarea de la Vollore, intrase și el în pasajul subteran, profitând de faptul că Albérie avea treabă la bucătărie, fiindcă nu putea să creadă că Loraline se evaporase, pur și simplu. Își închipuise că avea să descopere în pereții galeriei alte tunele care să ducă la peșteră și la Vollore, dar revenise dezamăgit și fusese nevoit să admită versiunea soției lui. Pasajul cioplit în stâncă era dintr-o bucată, așa cum îi spusese ea.

În timp ce se gândea la toate acestea, Antoinette își puse mâna tremurândă pe brațul lui, făcându-l să-i arunce o privire distantă.

— Huc, șopti ea cu o voce albă.

Îi răspunse mârâind ceva, apoi îi zări ochii scăldați în lacrimi.

— Mi-e frică, gemu ea.

O cuprinse în brațe, legănând-o ușor. Dintr-odată, i se făcu și lui frică. Nu de Satana, ca lui Antoinette de Chazeron, ci de adevăr.

După o clipă se îndepărtă de ea, ca nu cumva îmbrățișarea lor să fie văzută de cineva prin ferestrele turnului. Hotărî să discute cu soția lui.

O găsi la bucătărie, curățând împreună cu Jeanne cea grasă legume pentru supa de la prânz. Imediat ce Huc trecu pragul, Albérie se ridică și-i ieși în întâmpinare.

— Trebuie să-ți vorbesc, Huc, îl anunță ea cu voce gravă, luându-l pe nepregătite.

Îl conduse într-o odaie alăturată care servea drept cămară și magazie. Închise ușa și se rezemă de ea, cu mâinile la spate, de parcă ar fi vrut să-l țină prizonier.

— Huc, în castel se întâmplă ceva ciudat.

— Știu. Messirul Theophrastus a dispărut într-un mod cum nu se poate mai ciudat.

La aceste cuvinte, Albérie se albi la față, cu o surprindere neprefăcută pe chipul răvășit, așa încât Huc nu se putu stăpâni și o întrebă:

— Nu știi?

— Nu, m-am trezit târziu și mă doare capul, așa cum mi se întâmplă de câteva zile. N-am coborât la dejun și am venit direct la bucătărie. Ce s-a întâmplat?

— Am să-ți povestesc mai târziu. Ce voiai să-mi spui?

Îi vorbise pe un ton sec. Albérie veni lângă el și se așeză, gânditoare, pe un butoiuș. Părea tulburată. Mânia lui Huc se topi. Îngenunche în fața ei și-i luă cu blândețe mâinile într-ale lui:

— Uită-te la mine, Albérie! Aș vrea să fiu sigur că n-ai niciun amestec în toate acestea.

Ea îl privi drept în ochi:

— Ce-ți mai trece prin cap, bărbate? Oare nu e de-ajuns blestemul care mă apasă, trebuie să-i mai adaugi și bănuielile tale? Nu știu nimic despre ceea ce mi-ai spus, știu însă altceva; poate că, până la urmă, există o legătură între ele!

— Hai, spune, o încurajă Huc, aranjându-i o șuviță de păr care-i cădea în ochi.

— Mai întâi, trebuie să aflu ceva: nu cumva, de câteva zile, ți se întâmplă să fii obosit și confuz dimineața, când te trezești?

— Ba da.

— Am întrebat tot personalul de serviciu și se pare că toți sau, cel puțin, toți cei care trebuie să se apropie, mai mult sau mai puțin, de camera seniorului François, au același simptom. Toți, cu excepția gărzilor care, după cum știi, iau masa separat.

— Unde vrei să ajungi?

— Am impresia că suntem drogați, Huc! În ce scop, n-aș putea spune, dar cred că messirul Theophrastus avea dreptate. Boala de care suferă François nu este una obișnuită.

— Loraline? cuteză să întrebe Huc, descumpănit de spusele ei.

— Așa am crezut și eu, de aceea am plecat ieri, după prânz, de la castel. M-a asigurat că nu știe nimic despre asta, și, cu atât mai puțin, despre efectele otrăvirii, căci, după cum desigur că ți-ai dat și tu seama, dacă este vorba de otravă, așa cum credea Theophrastus, e o otravă care ucide lent victima. Loraline e tânără, nevinovată și singură. Iarna o sechestrează în peșteră, împreună cu lupii, și, pentru prima oară în viață, trebuie să înfrunte greutățile fără sprijinul mamei ei. Eu încerc s-o înlocuiesc, pe cât posibil, și, dacă în mintea ei ar fi încolțit vreun gând de răzbunare, l-aș fi deslușit, Huc, crede-mă! În plus, nu mai există nicio subterană care să permită accesul în castel, în afară de aceea care dă în camera noastră, pe care ea nu o cunoaște, din motivele pe care le știi. Ea crede și acum că vin la ea călare pe un catâr, pe care-l las mai departe din cauza lupilor. Totuși, am scotocit toate cotloanele peșterii, fără să găsesc nimic.

— Și totuși, acest pasaj există. Desigur că Theophrastus a intrat pe el din odaia lui François și n-a mai ieșit de acolo!

— Atunci trebuie să-l găsești, Huc! Doresc moartea lui François mai mult decât oricine altcineva, dar nu pot suporta ca privirea ta să mă acuze, pe mine sau pe rudele mele. Omul ăsta e destul de ticălos, ca să fi stârnit ura multora. Senioria de la Vollore este departe de a fi săracă; dacă François moare, mulți vecini se vor grăbi să și-o însușească. Loraline este vinovată ideală, Huc! Eu, la fel! Tu ești un bun comandant și, de asemenea, cel mai drept om pe care l-am cunoscut vreodată. Nu lăsa negurile trecutului să-ți întunece judecata! În ceea ce mă privește, voi avea grijă să gust fiecare fel înainte să fie dus la masă și voi sta în bucătărie în timp ce gătește prânzul. Poate că neîncrederea mea îi va descuraja pe răufăcători, căci aceia care atentează la viața seniorului nostru și-au găsit printre noi un complice. Găsește-l, Huc! Nu ca să-l salvezi pe François, ci ca să demonstrezi nevinovăția noastră. Nu vreau să-ți pierzi încrederea în mine! E de-ajuns că am pierdut iubirea ta.

Huc clipi. O ascultase în tăcere, urmându-i firul logic al gândirii, care se potrivea cu al lui. O crezuse vinovată, dar ea avea dreptate: aceasta fusese soluția cea mai ușoară și comodă pentru conștiința lui. Poate că greșea. O prinse de bărbie. Tremura. Nu-și amintea s-o fi văzut mai chinuită, nici măcar când îi vorbise despre transformarea ei.

— Dar te iubesc, Albérie, afirmă el.

Ea avu un surâs palid. Privirea ei rănită deveni crudă atunci când îi zise cu tristețe:

— Dar pe ea o iubești, Huc de la Faye?

— Nu înțeleg... începu el, încurcat, dar Albérie îl întrerupse, punându-i un deget pe buze.

— Te rog să nu mă minți. Nu-ți pot reproșa că ți-ai cules din altă parte fructele pe care eu nu ți le ofer; când te-am cunoscut, știam că-ți plac fetele și nu meritai atâția ani de abținere în numele unei căsătorii niciodată consumate. Dar dacă François de Chazeron moare mâine, care va fi alegerea ta?

— Nu știu, mărturisi el, jalnic, lăsându-și ochii în jos.

— Atunci aș vrea să mai trăiască mult timp.

Albérie ieși din odaie, clătînându-se. Oricât de dureroase ar fi fost aceste cuvinte, ele erau sincere.

Trecând pe coridorul care ducea la etaj, auzi glasul lui Antoinette care le dădea spălătoreselor poruncă să curețe și să întindă cearșafurile mânjite ale lui François, în ciuda gerului de afară. O ură cumplită îi

încleșta gâttelejul, așa încât trebui să se sprijine cu amândouă mâinile de perete ca să se stăpânească.

Glasul se apropia. Răsuflă adânc și își forță picioarele să se miște mai repede. Animalul din ea cerea sânge. Cereă grăbirea pedepsei. Ea trebuia să-l stăpânească, să-și păstreze cumpătul. Când ajunsese la palier găfâia, ceea ce o făcu să-și dea seama, abia atunci, că alergase. Coridorul era pustiu. Ușa lui François nu mai era păzită. Fără să se gândească, o deschise și dădu buzna înăuntru. François sforăia, epuizat de spasme. Albérie îngenunche lângă pat și trase cutia în care se afla bucata de aur. François nu se mișcă. După o clipă, Albérie se arunca pe patul ei, după ce încuiase ușa, și, în ciuda îndrăzelii ei, își înfundă obrazul în pernă, pe care-i venea s-o sfărtece cu dinții, apoi, cedând brusc, izbucni în lacrimi.

Timp de trei zile, Huc răscoli camera centimetru cu centimetru, deși François de Chazeron pretindea că văzuse cu ochii lui cum diavolul îl luase, în locul lui, pe medic. După spusele lui, amândoi dispăruseră în flăcări. Prin urmare, căută mai ales acolo. Zadarnic. Degeaba cercetase pereții vetrei, încercase să miște fiecare piatră, nu obținuse niciun rezultat.

Atunci făcu lucrul care i se părea cel mai indicat. Puse să fie scoase lucrurile aflate într-o cameră care servea drept debara, apoi îl transportă acolo pe bolnav, în pofida protestelor lui. Albérie se încuiase în camera ei după convorbirea pe care o avuseseră, pretinzând că nu se simte bine. Nu-l lăsa să intre și numai Jeanne venea să-i aducă de mâncare. Huc simțea că el era de vină. Refuza ideea de a alege între iubită și soție, dar înțelegea câtă dreptate avea aceasta din urmă. Antoinette era sincer îndrăgostită de el. Nu i-ar fi fost greu să-și îndepărteze rivala. Și atunci, totul s-ar prăbuși. „Nu! hotărî el. *Doamna-cu-Coasa nu-l va avea pe François de Chazeron! Nenorocirile întunecaseră destul casa aceasta!*”

O evită politicos pe Antoinette, amintindu-i de îndatoririle lui față de senior, și se instalează, cum făcuse mai înainte Theophrastus, la căpătâiul lui François.

Antoinette își stăpâni mânia. Chiar dacă motivele îi scăpau, avea deja certitudinea că soțul ei căzuse victimă magiei negre sau chiar mai rău decât atât. Or, împlinirea pe care i-o dăruia iubitul ei s-ar fi împăcat foarte bine cu moartea lui François. Iar faptul că Huc își consuma energia încercând s-o împiedice i se părea o trădare îngrozitoare. Așa că se

închise și ea în camera ei. O săptămână trecu astfel la Montguerlhe, într-o tăcere morbidă, plină de tensiuni și reproșuri.

Semeață pe pintenul ei de stâncă, împresurată de zăpadă și ger, întreaga fortăreață părea să-și aștepte, mai mult ca oricând, eliberarea.

Simțea o zvâcnire. Aproape o succesiune de lovituri, atât de dureros îi pulsau tâmplesle. Ar fi vrut să-și deschidă ochii, dar până și gândul să miște pleoapele îl durea. Tot trupul îi era numai durere, iar singurul gest de a respira făcea imposibil orice efort de gândire. Așa că se lăsa toropit de un somn greu, convins că se afla în pragul morții.

Totuși, puțin câte puțin, durerea pe care o simțea în tâmplesle scăzu. În răstimpuri, trupul i se încingea; alteori, clănțănea de frig. După un timp pe care n-ar fi fost în stare să-l evalueze, începură să i se perindă prin minte întâmplările care îl aduseseră în starea aceasta.

Deschise ochii.

O femeie tânără, aplecată asupra lui, îi tampona tâmplesle. Cel puțin așa își închipui, căci, în ritmul mișcărilor ei, tresăltau deasupra lui doi sâni albi și rotunzi, pe care-i zărea prin deschizătura unei mantii din blană de lup.

Fără să vrea, răsuflarea i se accelerează. Închise ochii în fața acestei imagini indecente, apoi îi redeschise. Sâni fuseseră înlocuiți de doi ochi verzi ca migdala, cu luciri aurii, ațintiți asupra lui. N-ar fi putut explica ce anume trezeau în el, dar avu senzația ca privirea aceea îl făcea să renască.

Se priviră astfel un timp; chipul de deasupra lui se mări, apoi se îndepărtă. Întorcându-și capul ca să urmărească silueta ce se îndrepta către un colț al peșterii, Theophrastus constată că nu erau singuri și că nu se aflau la castelul din Montguerlhe, așa cum crezuse. În lumina pâlpâitoare a lămpilor, zări zeci de perechi de ochi strălucitori. Inima îi bătu mai puternic atunci când una dintre ele se apropie de el, detașându-se din penumbră, cu un mârâit. Își reținu un strigăt de surprindere și de teamă. Lupul își lipi botul de obrazul lui și-l adulmecă. În clipa aceea, o voce scoase un sunet scurt, iar animalul se retrase și se lungi docil la căpătâiul lui.

Theophrastus începu să tremure. Era la discreția unei haite de lupi flămânzi din cauza iernii cumplit de grele. Tânăra se apropie și-i săltă capul cu o mână hotărâtă.

— Nici ei, nici eu nu-ți vom face niciun rău. Bea! îi porunci, ducându-i la buze o oală de lut.

Theophrastus se supuse fără murmur, căci gâtul i se uscaseră dintr-odată. La teama lui se adăuga o tulburare din ce în ce mai pronunțată. Aceeași pe care o simțise în camera lui François, înainte de a se arunca în urmărirea necunoscutelor, căci, deși încerca să se stăpânească, nu reușea să-și ia ochii de la sânii aceia dezgoliți care vibrau deasupra capului său.

Loraline îi luă cana de la gură și o puse jos, apoi își aplecă obrazul gingaș spre cel al lui Theophrastus. Privirile li se întâlniră din nou și frica lui Theophrastus dispăru brusc, lăsând în locul ei doar o dorință brutală, animalică, de nestăpânit.

— Eu... începu el, dar buzele fetei se contopiră cu ale lui.

Simți din nou zvâcnindu-i tâmpile, dar nu se sinchisi.

Buzele lipite de ale lui aveau gust de fructe de pădure și de ierburi de leac. Auzi haina ei de blană căzând pe jos, cu un zgomot surd. Trase instinctiv spre el trupul acela, pe care-l ghicea gol. Loraline se întinse cu grijă peste el. La contactul corpului ei cu bărbăția lui care se trezise își dădu seama că și el era dezbrăcat. În timp ce se bucura de această senzație, Loraline se și așezase călare pe el, suplă și felină, scoțând un strigăt ușor de durere, pe când tot trupul ei se cabra într-un dans languros, călăuzit doar de instinct. Theophrastus se abandona, forțându-se să-și controleze dorința ca să se poată bucura în voie de priveliște. Niciodată nu văzuse un corp și un chip mai perfecte și nu auzise vreun cântec mai frumos decât acel imn înălțat plăcerii pe care i-l oferea fără pudoare, fără rețineri. Când nu se mai putu reține și ejaculă, Loraline se lăsă să alunece lângă el, zâmbind, își sprijini capul împodobit cu bucle lungi, mătăsoase și sălbatice de umărul lui, și adormi.

Abia atunci își dădu seama Theophrastus că a făcut dragoste cu o criminală.

Nu îndrăznea să se miște, nici măcar să respire adânc, de teamă să n-o trezească, străduindu-se să-și reconstituie în minte fragmentele aventurii pe care o trăise de când sosise în Auvergne. Și, pe măsură ce se scurgeau minutele, în ritmul respirației regulate a fetei sălbatice, cu atât mai mult avea senzația că nu era în regulă ceva. Avea nevoie de răspunsuri, în ochii ca migdala care-l scrutaseră nu deslușise decât blândețe, lumină și tandrețe. Nu păreau să fie ochii unei ucigașe. Nu, în ochii ei se citea altceva. Avea o privire rănită care-l chinuia mai mult decât propriul corp, care-și făcea simțită prezența, din ce în ce mai intens, prin durere. Îl chinuia prin misterul ei.

Mângâie cu tandrețe sâni frumoasei. Avea pielea atât de mătăsoasă și de fină, încât atingând-o, Theophrastus zâmbi și se calmă. Își plimbă mâna până ajunsese la ceafa ei, răsfirându-i pletele printre degete. Nu, fata n-avea nimic ireal sau diabolic. Era însă cea mai frumoasă femeie pe care-i fusese dat s-o vadă vreodată și Theophrastus nu reușea să priceapă ce căuta ea acolo, printre lupii aceia al căror grai părea sa-l cunoască.

În cele din urmă, o cercetă cu o privire însuflețită atât de emoție cât și de curiozitate. Și ea îl scruta în tăcere, trezită, fără îndoială, de mângâierea lui. Își apăsă capul pe umărul lui, de parcă asta ar fi fost de ajuns ca s-o facă să adoarmă la loc, frustrat că ea încetase să-i mai aparțină. Fata își mișcă omoplatul sub mâna lui, într-un îndemn tăcut. Theophrastus începu să-și plimbe din nou degetele pe trupul ei, făcând-o să se relaxeze și să suspine de satisfacție, cu obrazul luminat de o fericire neprefăcută. El își luă inima în dinți:

— Aș vrea să-ți pun atâtea întrebări!

Dar ea se desprinsese dintre coapsele lui.

— Mai târziu, îi răspunse, mângâindu-i partea de jos a pântecelui.

Îl privi lung, cu o sclipire sălbatică în ochi, iar el simți că sexul i se învârtoșa din nou.

— Încă o dată? îl întrebă ea, știind dinainte răspunsul.

— Da. Încă o dată.

Theophrastus își închise ochii, copleșit de voluptate, și se iubiră pentru a doua oară.

Apoi trebui să înfrunte realitatea.

— Ți-am amorțit piciorul și l-am imobilizat, îi explică Loraline, după ce-i dezvăluisese numele ei. Aveai o fractură deschisă și pierduseși deja mult sânge când te-am găsit. Cythar m-a ajutat să te scot din crăpătura aceea, adăugă ea, mângâindu-l ușor între urechi pe lupul care venise mai devreme să-l adulmece pe Theophrastus.

— De unde ai știut? Cine ești? De ce nu-mi pot vedea piciorul? Sunt medic, aș...

— Sst! Liniștește-te! Îți voi răspunde la toate întrebările. Nu mă zori, bine?

Se așezase lângă el, goală, în ciuda frigului, și zâmbea, incredibil de senină. Theophrastus se resemnă, cu un suspin. Da, voia să știe și, mai mult decât atât, voia să înțeleagă. Nu numai secretul acestei femei, ci și cum era posibil ca el, Theophrastus von Hohenheim, să se simtă, în pofida împrejurărilor, fericit și lipsit de griji cum nu mai fusese niciodată.

Ea îi povesti: Isabeau, Benoît, François de Chazeron, Huc de la Faye, abatele de la Moutier, Albérie. Îi spuse tot ce știa sau ce bănuia, până la faimoasa noapte în care-l văzuse pentru prima dată, adormit, prin grija mătușii ei, în fotoliu. Loraline n-ar fi putut să-și explice motivul, dar în clipa aceea toată ura ei dispăruse.

În nopțile următoare, nu îndrăznise să se mai întoarcă în camera lui François. Nu-și putea lua gândul de la Theophrastus, iar această obsesie o înspăimânta. Apoi venise la ea Albérie, furioasă că François se simțea mai bine. Loraline nu cuteză să-i dezvăluie că nu frica de a nu fi descoperită o împiedicase să-și îndeplinească sarcina, ci faptul că, dintr-odată, aceasta i se părea lipsită de sens.

Îi promisese mătușii sale că-și va sfârși treaba. Fusesse destul ca Albérie să evoce amintirea lui Isabeau și Benoît. Până atunci, Loraline dorise doar să răzbune moartea mamei ei. Datorită lui Theophrastus, înțelegea acum ce distrusese seniorul de Vulture. Pentru prima oară, dădu un nume sentimentelor ei: se îndrăgostise de Theophrastus. Nu înțelegea cum anume se întâmplase asta, dar tulburarea care-i răscolea pânțele și inima când se gândea la el era neîndoielnică. Albérie le administrase somniferul. Dându-și seama că el se prefăcea că doarme, Loraline lăsase special pasajul descuiat, sperând că el o va urmări.

Așteptase toată noaptea și până la mijlocul zilei următoare. În cele din urmă, își spuse că s-a înșelat. Apoi apăruse Albérie, răvășită, tremurând, cu ochii roșii de plâns, și-i spusese că Theophrastus dispăruse, că, probabil, o urmărise, că toată casa era întoarsă pe dos și că planul lor era compromis.

— N-am văzut și n-am auzit pe nimeni în urma mea, mătușă, sunt sigură de asta.

— Înseamnă că s-o fi rătăcit prin subterane. Nu contează! Trebuie să-l găsești, Loraline, înainte ca el să ne descopere și să ne trădeze secretul. Ia lupii cu tine și scapă-ne de el!

— Dar nu-l pot omorî pe omul ăsta! se indignase fata.

Atunci, mătușa ei ridicase tonul și o înșfăcase fără menajamente de braț:

— Cred că nu înțelegi bine, nepoată! De acum înainte, ori el, ori tu! I-am îndepărtat bănuielele soțului meu, dar va scotoci camera lui François. Dacă Theophrastus a putut să pătrundă în pasaj înseamnă că trecerea nu era bine închisă. Întoarce-te acolo și blochează intrarea, ca să nu ajungă la tine și Huc...

— Și ce dacă ar ajunge? Doar știe că exist.

— Chiar că nu înțelegi nimic, proasto! L-am îndrumat pe altă pistă. Trebuie să fie convins de nevinovăția noastră și să-și îndrepte bănuielile spre Antoinette de Chazeron, ca să plătească și ea împreună cu soțul ei pentru tot răul pe care ni l-au făcut. Crede-mă și fă ce-ți spun, oricât de greu ți-ar veni, altfel suntem pierdute, și eu, și tu.

În cele din urmă, Loraline se supusese, ca de obicei, în timp ce Albérie mai adăugă:

— Deocamdată nu te mai apropia de François de Chazeron. E prea periculos. Scapă de medicul ăsta! Lupii sunt flămânzi. Nu trebuie decât să le dai drumul pe urmele lui.

Loraline nu îndrăznise să-i mărturisească ce simțea pentru Theophrastus. Sentimentele ei erau atât de confuze! Știa că Albérie avea dreptate, dar, pe de altă parte, se gândea că Theophrastus ar fi putut foarte bine s-o prindă, să cheme gărzile și atunci ar fi fost pierdută. Instinctul ei se agăța de acest lucru. Theophrastus ar fi putut și ar fi trebuit să procedeze astfel, dar n-o făcuse.

Se întoarce în subterane și-l găsisse. Zăcea fără cunoștință, cu piciorul vârat pe jumătate în crevasă, cu fruntea însângărată. Loraline simțise că totul în jurul ei se prăbușea. Apoi îl examinase și, simțindu-i pulsul, se liniștise. Îl trimisese pe Cythar să-i caute pe ceilalți lupi, în timp ce ea plecase în fugă spre camera lui François. Un singur gând o obseda: nu cumva să-l găsească pe medic cineva din castel înainte ca ea să-i îngrijească rănilor. Urcase scările patru câte patru și blocase trecerea, astfel încât să nu poată fi deschisă din interior.

„*De asta n-am descoperit pasajul în primele zile*”, își spusese Theophrastus.

Dar Loraline își continua istorisirea, frământându-i degetele între ale ei, tot mai însuflețită la aceste amintiri.

— Erai inconștient și gemeai. Atunci am improvisat o targă, iar lupii te-au tras până aici. Au trecut șapte zile de când te îngrijesc. Te-am ținut adormit tot timpul, ca să-ți alin durerile. De șapte zile mă cert cu mătușa mea ca să te țin în viață, pentru că te iubesc, Theophrastus, ești prima mea dragoste, și am vrut să cred că și tu mă iubești.

Și Loraline îi sărută cu înflăcărare degetele. Theophrastus era emoționat. Această mărturisire îl făcuse să uite de orice altceva. Toate cunoștințele lui, tot ce învățase, cercetase, încercase să descopere își pierdeau rostul când îi văzu ochii. Ar fi vrut să nege acest gând, dar toată ființa lui se opunea. Niciodată nu se simțise atât de împlinit:

— Da, Loraline, te iubesc. Împotriva oricărei rațiuni.

În ochii ei se aprinse un fulger sălbatic, luminându-i. Se aplecă spre buzele lui și se desfătă sărutându-le. O sărută și el, înfocat.

„*Sunt nebun, își spuse, dar ce nebunie frumoasă și plăcută!*”

Nu-l mai simpatiza pe François de Chazeron. În lumina celor pătimite de Loraline și de familia ei, înțelegea mai bine dorința lor de răzbunare. Era timpul ca toate acestea să ia sfârșit. Era timpul să întoarcă foaia. Fata asta merita ceva mai bun decât locul acela sordid. Se simțea gata să-i ofere o identitate, o existență, o realitate. Era pregătit să devină perechea ei. Chiar dacă nu știa cum să procedeze.

— Cum stau lucrurile cu rănil mele? Nu simt nimic, întrebă el, ca să revină la realitate.

Când Loraline făcuse dragoste cu el, Theophrastus nu încercase să-și schimbe poziția, îmbătat de îndrăzneala ei spontană și de plăcere. Dacă simțise vreo durere în timp ce se mișca, fusese una difuză, îndepărtată, ștersă de valul dorinței.

Loraline se ridică de lângă el.

— Ridică-te și sprijină-te de perete! îi porunci.

Se conformă, cu senzația că picioarele îi erau grele și inerte. O sudoare rece îi trecu pe șira spinării. Era posibil să fi paralizat? Loraline se aplecă și începu să desfacă pansamentul din ierburi pe care îl legase de picior.

— Știu că ești medic, deci nu ești obișnuit cu leacurile mele; totuși, sunt eficiente, zise ea, ca să-l încurajeze, în timp ce curăța stratul de secreție albicioasă de pe rană. Ți-am redus dimensiunea fracturii. Totul e în regulă.

Theophrastus se uită și el la rană. Deși era adâncă, văzu că părea curată și pe cale de vindecare. Inima i se umplu de admirație. Tânăra făcuse o treabă excelentă, dată fiind gravitatea leziunii.

— Mai aveai luxații la genunchi și la umărul stâng, fără să mai vorbim despre lovitura de la cap.

Theophrastus își duse la mână la umăr, mișcându-l ușor:

— Ar trebui să mă doară, o asigură el.

Loraline izbucni într-un râs cristalin:

— Am descoperit de curând cât de mari sunt puterile mele, ca și cele ale mamei. Fiertura de mac pe care ți-o administrez regulat te amortește, dar vor mai trece câteva săptămâni până vei putea să te miști ca înainte. Tare mă tem că va trebui să rămâi cu mine, doctore Theophrastus, și să suporti tratamentul meu neobișnuit.

— Și după aceea? întrebă el, cu inima bătându-i puternic.

— După aceea am să-ți dau înapoi viața ta, iar tu vei hotărî ce se va întâmpla cu a mea.

Theophrastus dădu mulțumit din cap. Avea nevoie de timp ca să cugete la această poveste de necrezut pe care destinul i-o hărăzise.

— Comandantul va lua măsuri să fiu căutat, desigur...

— Nu mult timp. Părea încurcată, apoi zise repede: Am avut grijă să-ți găsească hainele lângă un hoit pe care lupii l-au sfâșiat destul de mult ca să nu mai poată fi recunoscut. Chiar dacă vor crede că ai ieșit printr-un pasaj secret, atâta timp cât nu vor găsi trecerea, nu vor avea dovezi. Dacă te-ai întoarce la Montguerlhe, ar trebui să le povestești totul, iar mătușa mea nu ar permite să se întâmple asta, înțelegi?

Theophrastus se gândi o clipă la devotatul său valet, singurul om din ținutul acela care avea să plângă după el. Își spuse că, în cel mai bun caz, Corichon avea să capete vreo slujbă la castel și va fi fericit acolo, iar în cel mai rău caz, la sosirea primăverii va porni din nou la drum ca să ducă trista veste familiei lui Theophrastus, și acolo își va regăsi stăpânul, fericit împreună cu soția pe care o va fi adus cu el.

— Ai făcut cum era mai bine, o asigură el.

Cuprinse mâinile calde și aspre ale iubitei într-ale lui. „*Doamne, cât e de frumoasă*”, gândi, pierzându-se în ochii ei străjuți de genele negre și lungi.

Suspinând de fericire, o lăsa să-i schimbe pansamentul. Deși peștera era lipsită de confort, iar el era dezbrăcat, nu-i era frig. Dimpotrivă, totul i se părea numai căldură și lumină. Cea pe care-o emana Loraline înnobila locul acela.

De data asta, nu-i mai fu teamă când Cythar veni și-și trecu limba aspră peste obrazul lui. Îmbătat de plăcerea acestei apropieri a lupului – el respecta lupii – își puse mâna pe spinarea animalului și-l mângâie. Lupul se așeză ca un câine în fața stăpânului, cu privirea ageră și inteligentă a unei ființe care-și cunoaște semenii.

„*Sunt cel mai norocos om din lume*”, își spuse Theophrastus. Atunci, de ce oare prietenul lui, Michel de Nostre-Dame, nu-i spusese nimic despre asta?

Montguerlhe, 16 noiembrie 1515.

Niciodată n-a fost mai frig pe aici. Iarna asta va fi cea mai grea dintre toate. De o săptămână, sosesc în fiecare zi oameni amărâți care cer să fie adăpostiți în fortăreață. Deși am adunat o rezervă importantă de lemne, casele refăcute în grabă după furtună sunt friguroase. Adesea, zăpada care intră pe horn împinge fumul în casă înainte de a stinge focul. Grețurile permanente nu-mi mai îngăduie să vin în ajutorul săracilor. Se îngrămădesc cu zecile în sala comună unde, slavă Domnului, reușim să le ușurăm viața. Totuși, mulți dintre ei au murit. Mai ales copii. Asta mă face să simt o tristețe și o oboseală care îmi sfâșie sufletul.

Soțul meu se însănătoșește. Huc pretinde că aerul din odaia lui era încărcat de miasme, din moment ce, deîndată ce a fost instalat în altă cameră, îi merge mai bine. Și unul, și celălalt mă țin departe de ei. Îmi reproșează, poate, că l-am convins pe medicul acela elvețian să-l vegheze și să-l trateze pe François. François susține că, înainte să dispară, medicul i-a furat un bun de preț pe care avusese nesăbuința să i-l arate, în slăbiciunea lui.

Dar Dumnezeu l-a pedepsit. Rămășițele lui au fost găsite ieri, nu departe de castel, lângă zidul care mărginește drumul spre Thiers. Țăranul care l-a descoperit ne-a adus trusa lui, care zăcea neatinsă pe pietre. A cerut în schimbul ei hrană pentru familia lui.

Huc a venit și el și i-a pus omului o mulțime de întrebări, dar nu știu ce a aflat, până la urmă. Nu-mi mai spune nimic. Judecând după furia soțului meu, am dedus că bunul furat nu fusese găsit. Nu-mi pasă despre ce anume era vorba. Mă întristează gândul că am fost păcălită de un simplu hoț care se dădea drept medic, fiindcă nu știu ce să fac cu servitorul lui. Este mut și nu are nicio legătură cu fărădelegile stăpânului său. Jeanne a fost impresionată de el. Este îndemânatic și-o ajută. I-l las. Cu toți refugiații ăștia, are o groază de treburi.

Am trimis un soldat la mănăstirea din Moutier, ca să-i spună abatelui Antoine ce s-a întâmplat și să-l roage să-i adăpostească și să-i hrănească pe cei care vor veni acolo. La întoarcerea mesagerului, am aflat că și părintele este foarte bolnav. Se pare că frigul i-a atacat plămânii. Tușește atât de tare, încât cei din jurul lui sunt îngrijorați.

Mă simt singură, drumurile sunt aproape impracticabile, doamnele mele de companie se lamentează și suspină, gândindu-se la curțile din sud unde lumea cântă, dansează și râde, iar trubadurii, circarii și povestitorii vin chiar și iarna. Sper ca Dumnezeu să-mi lase acest copil, ca să-mi aline durerea și plictiseala. Singura mea plăcere în aceste ceasuri mohorâte, când Huc nu mai vine la mine, este să torc, să țes și să cos trusoul lui.

Mă resemnez să ascult vocea rațiunii.

Albérie mă evită, e preocupată de ceva. Poate că a aflat. Dacă femeia asta vrea să mă ducă la pierzanie, voi muri de mâna soțului meu. Iar copilul va pieri odată cu mine.

În noaptea asta e lună plină. Oare de ce nu m-am căsătorit cu vreun senior gascon?

Antoinette de Chazeron își scutură pana de găscă, astupă călimara și închise cartea de rugăciuni, după ce o agitase ca să usuce scrisul elegant de pe foaia de hârtie. Noaptea cobora încet asupra muntelui, dar lumânările înlocuiseră demult lumina albicioasă.

În vechime, se spunea că Dumnezeu voise să-l nimicească pe diavol, încătușându-l în ghețuri. Poate că era adevărat. Soțul ei spusese că numai din cauza asta Satana nu se întorsese după el. Imediat după aceea, când ea cutezase să-l întrebe ce motive ar fi avut diavolul să poposească sub acoperișul lor, François o dăduse afară din odaie, furios că fusese indiscret. Văzând că el devine iarăși odios, Antoinette nu se îndoia că era pe cale să se vindece.

Se ridică, strângând la piept caietul căruia-i încredința mărturisirile ei, deschise un sertar al birouașului, îl așează înăuntru, apoi răsuci în încuietoarea delicată cheia micuță pe care o adăpostea la sân.

Îngenunche pentru rugăciunea de seară și se culcă, suspinând, după ce stinse lumânarea. Nu încuiase ușa. Îl va aștepta și în seara asta pe Huc, deși știa bine că nu va veni. Amândoi suportau cu greu această lipsă de tandrețe și de dragoste, dar ea înțelegea și respecta prudența lui Huc. Îi pândi un timp pașii pe coridor, apoi adormi, cu visele ei adulterine.

După ce se asigură că François de Chazeron dormea liniștit, Huc închise ușa, lăsându-l pe unul dintre oamenii lui de încredere să stea de pază pe coridor. O făcea din obișnuință, deși era convins că n-avea niciun rost. De când găsisese rămășițele medicului, dezlegase misterul de la Montguerlhe. Acum, totul îi părea limpede. Probabil că impostorul îl

întâlnise pe messirul François la Clermont și-l urmărise. Poate că găsisese accesul în subterane din întâmplare sau poate că i-l dezvăluise cineva, cine știe? Oricum, dacă Theophrastus putuse să dispară astfel înseamnă că știuse să acționeze mecanismul. Așadar, Theophrastus fusese cel care-i administrase lui François un drog oarecare, pentru a motiva necesitatea intervenției sale. Poate că nu găsisese aurul în timpul primelor sale vizite. Apăruse la castel împreună cu un mut care n-avea cum să-l trădeze, se dăduse drept un medic experimentat, evitase orice bănuieli pomenind de otravă și punând-le droguri în supă. De fapt, a doua zi după ce medicul dispăruse, Huc văzuse că supa fusese vărsată după o mobilă, dovada că Theophrastus știa ce se află în ea.

Theophrastus îl convinsese pe François că era interesat de alchimie, îl încurajase să-i facă mărturisiri, apoi furase lingoul de aur, abandonându-și valetul care acum nu-i mai servea la nimic. Din nefericire pentru el, justiția divină își spusese cuvântul. Lupii flămânzi se ocupaseră de el. Theophrastus de Hohenheim căpătase ceea ce merita orice hoț.

Huc ar fi trebuit să se simtă ușurat că rezolvase această enigmă: cu toate acestea, el își făcea reproșuri. Albérie fusese îndreptățită să se supere pe el. Din cauza lui Antoinette, trădase cei cincisprezece ani de încredere în care încercase să-și înecă remușcările conștiinței. O dorea pe Antoinette, dar de când aflase că soția lui știa de ei, nu mai reușea să se apropie de ea.

În noaptea aceea, spera că-și va răscumpăra greșeala. Pentru că era lună plină. Pentru că, în zori, Albérie va avea nevoie de el. Pentru că voia s-o facă să înțeleagă că nimic nu era pierdut. Pentru că își dăduse prea târziu seama că în inima soției lui era mai multă iubire pentru el decât ură pentru călăul familiei sale. Era mai mult decât ar fi sperat. Când Albérie se va întoarce, o va convinge să fie a lui, ca să-i înlăture pentru totdeauna frica și s-o convingă că nu-l scârbea și că o accepta. În întregime. Desigur că va continua să țină la Antoinette, poate că se va mai culca și cu ea, dar nu se va mai trăda.

Trecu fără remușcări prin fața ușii amantei, dar o deschise pe cea a soției lui. Odaia era goală. Un foc vesel trosnea în șemineul de piatră. Huc le poruncise slujnicelor să țină focul aprins. Își închipuia, dincolo de perdeaua de flăcări, transformarea lentă, strigătele și disperarea ei. Se simțea, mai mult decât în oricare altă noapte, alături de ea. Își împreună mâinile, ca pentru rugăciune, cu fața îndreptată către luna rotundă care se vedea prin geam, și așteptă zorii.

Theophrastus dormea liniștit, când un urlet îl făcu să tresară. Se ridică și ascultă atent, privind în jurul lui. Cythar stătea liniștit la picioarele lui. Era mereu alături de el, ca un câine care-și veghează stăpânul. Nu atât urletul îl tulburase, cât o urmă de certitudine surdă că deslușea în el și ceva uman. Își amintea că-l mai auzise o dată la castel. Aici, nu mai avea noțiunea timpului. Căută alături de el trupul dulce al lui Loraline, dar nu-l găsi.

— Loraline? strigă în beznă, dar ecoul răsună printre pietre fără răspuns.

Doar Cythar, auzindu-i vocea, veni să-și pună capul pe pieptul lui. Calmul animalului îl liniști. Nu avea de ce să fie neliniștit. Desigur că Loraline plecase să culeagă ierburi de leac. Multe dintre vrăjitoarele pe care le întâlnise subliniaseră cât de important era ca plantele să fie culese noaptea. Purtarea ei era cât se poate de firească. Se culcă la loc, râzând de propria prostie. Loraline n-avea nevoie de protecția lui!

Îl mângâie pe Cythar și se destinse. Totuși, după câteva clipe, tresări din nou. Auzi mârâitul, foarte aproape. De data asta, și Cythar își ridicase capul. Theophrastus privi în jur, apoi zări un lup care, de pe o stâncă așezată la câțiva metri deasupra lui, îl ațintea cu o privire metalică plină de ură, arătându-și sălbatic colții.

Theophrastus simți o sudoare rece pe șira spinării. Cythar se ridică gemând, ceea ce-l sperie și mai mult. Nu mai văzuse acolo un lup atât de mare. Nu semăna deloc cu „protejații” lui Loraline.

„Nu te mișca, nu-i arăta că ți-e frică, își repetă. Trăiești printre semeni de-ai lui, miroși ca și ei.”

Pentru o clipă, închise ochii. Când îi deschise din nou, animalul dispăruse, însă Cythar continua să geamă, iar ceilalți lupi, ascunși în străfundurile peșterii, gemeau și ei împreună cu el. Theophrastus ezită s-o cheme pe Loraline, ca să n-o expună pericolului. Poate că animalul făcea parte dintr-o altă haită, se rătăcise și era înfometat. Dar dacă fata se și întâlnise cu el? O îngrijorare nespusă îl cuprinse.

În ciuda rănii și a hotărârilor luate, se strădui să se așeze pe marginea patului. Când puse piciorul jos, durerea, la care nu se gândise, îl străfulgeră. Dar nu se lăsă învins de ea. Se ridică, rezemându-se de perete, și luă felinarul așezat la capul patului. Ar fi fost de-ajuns să se apropie de focul aprins de Loraline în mijlocul grotei. Lupii nu veneau niciodată lângă flăcări. Pipăi ceafa lui Cythar și se agăță cu toată puterea de ea.

— Du-mă, îi șopti animalului, arătând spre foc.

Cythar înainta, trăgându-l după el pe Theophrastus, care țopăia într-un picior. Când ajunse la mijlocul drumului, auzi în spatele lui un mârâit care-l făcu să-și dea seama cât de inconștient fusese.

— Mergi! îi ordonă lui Cythar.

Dar animalul încremenise locului, gâfâind, de parcă s-ar fi supus unei porunci și mai imperioase. Atunci, Theophrastus se întoarse. Fiara se ghemuise, gata să sară. Simți cum blana lui Cythar se zbârlește sub mâna lui. Îi dădu, fără să vrea, drumul. O clipă, cele două animale se înfruntară din priviri, iar Cythar se așează între Theophrastus și celălalt lup.

„*Trebuie să ajung lângă foc. Trebuie să ajung lângă foc*”, îi răsuna în tâmpile o voce pierită. Piciorul îl chinuia îngrozitor. Totuși, Theophrastus se forță să dea înapoi, lăsându-l pe Cythar să înfrunte lupul sur. Cu cât se apropia mai mult de foc, cu atât mai mult i se părea că Cythar era intimidat de mârâitul adversarului său. Ca și cum ar fi vrut să-i confirme impresia, acesta lăsă deodată capul în jos, se dădu la o parte și o luă la fugă. Theophrastus înțelese că era pierdut. Animalul făcu doar câțiva pași, ațintindu-l pe medic cu privirea de un albastru rece și crud.

„*Dacă aș putea să mă mișc până acolo!*” își spuse Theophrastus. Focul era atât de aproape!

Fiara se încordă. În clipa aceea apăru Loraline, transpirată, cu Cythar alături și strigă:

— Stelphar, nu!

Dar animalul se avântase. Theophrastus se trezi ținut la pământ cu o forță cumplită, în timp ce colții acestuia pătrundeau în brațele cu care-și acoperise fața și gâtul.

— Lasă-l, Stelphar! Lasă-l! îi porunci Loraline, apoi scoase un urlet care-i adună lângă ea pe lupii din jur.

În ciuda durerilor din picior, în ciuda colților care-i sfârtecau cu furie brațele, Theophrastus nu încerca să se zbată. Fiara voia să ajungă la gâtul lui. Dacă reușea, era ca și mort. Deodată, lupul încremeni și dădu înapoi, amenințat de mârâitul semenilor lui.

De asta data, Cythar se năpusti la el, iar Theophrastus contemplă, fascinat, ciudatul dans al urii care-i făcea să se rostogolească prin praf. Loraline îl apucă de mijloc și-l trase chiar lângă foc.

— Nu te mișca! îi porunci ea cu obrazul răvășit de lacrimi și de furie.

Chiar dacă ar fi vrut să se miște, n-ar fi putut. Era epuizat. O văzu așezându-se între cele două animale, amestecându-se în dansul lor și trântindu-se între ele, riscând să fie mușcată. Totuși, acest simplu gest fu

de-ajuns ca să-i facă să înceteze lupta, de parcă amândoi lupii s-ar fi temut să n-o rănească.

Cythar se dădu înapoi până în dreptul lui Theophrastus și se prăbuși alături de el, istovit de luptă, cu o labă însângerată. Theophrastus ar fi vrut să-l mângâie, dar era plin de răni adânci și simțea dureri în tot trupul.

Crezu mai întâi că Loraline avea să-l ucidă pe lupul sur, dar în loc de asta, o văzu ingenunchind lângă el și examinându-i, calmă, rana pe care i-o făcuseră la omoplat colții lui Cythar. În timpul acesta, îi vorbea într-un limbaj straniu, pe când animalul continua să mârâie, dar fără să încerce să-i facă vreun rău. Loraline stătu mult timp lângă lup, apoi strânse la piept capul sur, legănându-l cu duioșie.

Theophrastus nu cuteza să scoată niciun cuvânt, tulburat, nedumerit și înspăimântat de scena la care asista. Ar fi putut să jure că fata plângea. Dar nu mai era sigur de nimic, în afara unui singur lucru evident: el zăcea acolo rănit și vulnerabil, iar Loraline îl îngrijea și îl alinta pe agresorul lui. Slăbit, la capătul puterilor, se lăsă cuprins de beznă, simțind în colțul gurii gustul amar al dezamăgirii.

La primele licăriri ale zorilor, Huc se întinse cu voluptate. Ațipise fără să-și dea seama și moțâise liniștit. Acest fapt îi spori hotărârea. Liniștea aceasta pe care o simțea însemna că alegerea pe care o făcuse era corectă. Albérie n-avea să mai întârzie mult.

Când auzi huruitul zăvorului, inima îi tresăltă de bucurie. Avea atâtea de făcut ca să-și răscumpere păcatele! Dar zâmbetul îi îngheță pe buze. Imediat ce intră în odaie, Albérie se prăbuși la pământ, sub ochii lui. O pată mare de sânge îi îmbibase haina pe umăr.

Theophrastus se trezi înspăimântat. Avusese un coșmar oribil. Văzând trupul femeii, se bucură că totul nu fusese decât un vis.

— Loraline, începu el cu tandrețe...

Dar când ea își întoarse privirea chinuită către el, trebui să recunoască adevărul. Părul fetei era năclăit de sânge încheat și dăre lungi desenau pe chipul ei o ciudată pânză de păianjen.

Ca să se convingă, Theophrastus își privi brațele și constată că erau acoperite cu același noroi întunecat la culoare ca și piciorul. Se afla din nou pe salteaua de paie, dar de data asta, Loraline nu mai era deasupra lui, strigând: „*Te iubesc*”. Fata îi zâmbi totuși, cu zâmbetul acela chinuit pe care îl afișezi ca să ți se ierte vorbele pe care le vei spune.

— Te doare? îl întrebă.

Dădu din cap căci durerea care-i sfâșia inima nu putea fi alinată de niciun unguent.

— Ce s-a întâmplat, Loraline?

Ea suspină, schițând o mângâiere pe fruntea lui cu șuvițele încleiate de sânge.

— Credeam că ea o să înțeleagă. M-am înșelat. Te iubesc, Theophrastus, însă de îndată ce rănila îți vor fi vindecate, va trebui să pleci și să mă uiți.

El se ridică, simțind că-l cuprinde furia:

— Nu plec fără tine! De zece zile mă uit cum trăiești și n-am avut, nicio clipă, vreo îndoială. Mi-ai făgăduit că-l vei lăsa pe seniorul de Vollere în voia sorții și că-ți vei trăi propria viață. Nu pot concepe ca viața ta să se petreacă în altă parte decât lângă mine.

— Nu înțelegi, iubirea mea! N-am de ales! Îi aparțin!

— Cui îi aparții, pentru Dumnezeu? urla el, apucând-o de braț, fără să mai țină seama de răni.

— Lupoaipei. Lupoaipei sure. Ea a îndrumat-o spre acest loc pe mama mea, ea protejează toată familia mea de când am venit pe lume, de la ea am învățat graiul lupilor. Este mama tuturor, o respectă cu toții. Niciodată n-aș fi crezut că Cythar se va ridica împotriva ei. Vine de fiecare dată când e lună plină și doarme lângă mine. Îi aparțin, Theophrastus!

— Dar e absurd! Nu e decât un animal!

— Ba nu, mama mi-a spus că este din neamul nostru.

— Loraline, așa ceva nu se poate!

Privirea ei îndurerată îi căută ochii, de parcă ar fi căutat un refugiu în rațiune, apoi fata își plecă privirea, se întoarse încet și-și ridică pletele lungi care-i acopereau ceafa.

Theophrastus simți că-i îngheață sângele în vine. Un smoc de blană cenușie, lat de vreo două degete și cam tot atât de lung, se vedea pe gâtul fetei. Nu, el refuza să creadă în astfel de basme de adormit copiii. Vârcolacii nu existau decât în legende!

— Toate femeile din familia mea au acest semn. Nu știu de ce, dar datorită lui am și niște puteri deosebite. Înțeleg graiul animalelor, pot să fug foarte repede și să sar mai sus decât ceilalți oameni, descopăr după miros rădăcinile bune de leac...

— Toate astea le puteai învăța de la mama ta și de la lupi. Este ceva obișnuit. Te-ai adaptat la mediul în care trăiești. Dar asta nu înseamnă că

ești o prizonieră. Era gata s-o înfrunți pe mătușa ta, de ce nu i te poți opune și acestui animal?

— Mătușa mea a fost de acord să am încredere în tine fiindcă am mințit-o, spunându-i că tu te simțeai îndatorat, știind că ți-am salvat viața. Stelphar nu mi-a dat de ales. Dacă nu pleci, o să te ucidă. La venirea primăverii, ea va fi aceea care te va conduce în inima ținutului Thiers. Acolo ai să găsești un cal, provizii și aur destinat să-ți cumpere tăcerea. Te mai lasă să stai până la a cincea lună plină începând de acum. Când se va întoarce, ne vom lua bun-rămas.

Theophrastus nu spuse nimic. A cincea lună plină. Încă cinci luni. Mai avea un răgaz de cinci luni ca s-o convingă să renunțe la superstițiile acestea prostesti. Cinci luni în care să-i înlăture teama și remușcările, și să-i dovedească dragostea lui. Cinci luni ca să se vindece.

— Iubește-mă, murmură el, blând.

Loraline își întoarse către el chipul frumos și îndurerat, cu o sclipire de surprindere în privire. Theophrastus îi zâmbea.

— Va veni și vremea aceea, îi șopti. Să nu lăsăm frica zilei de mâine să înjosească ceea ce trăim acum. Vreau să-mi uit rănilor alintând pielea ta, să înăbuș zgomotele luptei în gemetele tale, să înec gustul sângelui în cel al sărutărilor tale. Puțin îmi pasă cui îi aparții. Eu, unul, nu-ți mai aparțin decât ție de acum înainte.

Loraline îi căzu la piept, cu un hohot de plâns. După o clipă, el o regăsi somptuoasă și felină, arcuindu-și sânii tari cu sfârcurile sumețite sub jugul plăcerii.

Huc o întinse pe Albérie pe burtă și-i scoase cu grijă haina. Ea nu-și revenise din leșin, iar el se lovea de tăcerea aceasta ca de un zid. Mușcătura era superficială, dar el identifică de la prima privire natura rănii, ceea ce îi stârni în minte un alt val de întrebări. De ce o atacaseră lupii pe soția lui? Albérie îi explicase de nenumărate ori că ei o respectau, aproape că o venerau.

Nedorind să sperie pe nimeni, Huc coborî chiar el în bucătărie și puse apă la fiert. Aduse în cameră un lighean plin cu apă caldă și niște fâșii de pânză. Se bucura că personalul încă nu se trezise.

Când intra, își găsi nevasta așezată pe pat, cu privirea pierdută, încrucișându-și mâinile peste sânii goi. Huc se repezi spre ea, stropind cu apă pe parchet, în graba lui, așază ligheanul lângă Albérie și întreabă îngrijorat:

— Te simți bine? Rana nu e gravă, am să te pansez.

Ea îi aruncă o privire tristă:

— Nu erai aici când mi-am revenit. Am crezut că...

— Ai greșit crezând așa ceva, dar și eu am greșit adesea față de tine. Acum s-a sfârșit. Sunt aici. Ca înainte.

O sărută cu afecțiune pe frunte, apoi se apucă să-i curețe rana. Nu voia să forțeze lucrurile. Va aștepta până când ea va simți nevoia să i se destăinuiească, ceea ce se întâmplă chiar atunci:

— Nu înțeleg ce s-o fi întâmplat. Cythar m-a atacat. E prima dată când se întâmplă așa ceva. Loraline a intervenit, dar am avut impresia că a făcut-o ca să-l apere pe el. Pe măsură ce îmbătrânește, devine tot mai gelos. A văzut-o pe Loraline născându-se și acum, că mama ei nu mai este aici, poate că simte nevoia să-și marcheze teritoriul.

— Spune-i nepoatei tale adevărul!

— Niciodată! Nu vreau să treacă și ea prin chinurile prin care am trecut eu.

Tăcerea se lasă din nou, în timp ce el îi bandaja umărul. Abia când se așează lângă ea, Albérie murmură:

— Niciodată până acum nu mă simțisem atât de singură. Credeam că te-am pierdut.

El o îmbrățișă, având grijă să nu-i provoace dureri. Toată noaptea se frământase căutându-și cuvintele care, deodată, i se păreau atât de evidente:

— Eu aș fi fost singurul vinovat, dacă s-ar fi întâmplat așa. Uită-te la mine, Albérie! Am preferat minciuna ca să mă pot convinge de vinovăția ta. Nu în evenimentele petrecute în ultimele luni, ci în refuzul tău de a fi a mea. M-am gândit bine la toate acestea, la consecințele faptelor noastre. Nu-mi pasă de ele! N-am bunuri, nu mai am, de fapt, vreun rang sau domenii; dacă aș avea copii, ce le-aș putea lăsa moștenire? Nici avere, nici nume, nici glorie. N-am ce regreta dacă stirpea mea se va stinge.

— Dar în pânțelele meu e fiara...

— O voi îmblânzi, căci nu mă tem de ea.

— Și dacă va veni un copil?

— Tu singură vei hotărî. Vei face așa cum îți vor dicta sufletul și inima ta. Nu-ți voi reproșa nimic, indiferent dacă acel copil va trăi sau va muri. Vom suporta împreună consecințele. Te rog, nu-mi refuza dreptul de a te face să iubești femeia din tine.

— Nu știu dacă voi putea suporta...

— Vom aștepta atât cât va fi nevoie. Toată viața, dacă trebuie.

— Și doamna Antoinette?

— M-am lăsat sedus de ea. Avea nevoie de dragoste, ca și mine. Cei din familia Chazeron obțin întotdeauna ceea ce doresc, știi și tu. Trebuie să-i las timpul necesar ca să mă uite, nu vreau ca supărarea ei să se răsfrângă asupra ta. Vreau să ai încredere în mine, Albérie!

— Cu toate astea, o iubești.

— Da, așa am crezut. Aveam nevoie de această iubire. M-am pierdut. Era să te pierd și pe tine. Iartă-mă!

— Nu pe tine sunt supărată, ci pe mine.

— Știu. Iar asta nu trebuie să se întâmple.

Huc îi căută cu blândețe buzele. Ea nu se feri. În seara aceea, când ai ei o alungaseră, pierduse totul.

— Fii a mea! În noaptea asta! gemu cu tandrețe Huc.

O întinse cu grijă pe cuvertură. Ea continua să-și ascundă sânii cu brațele, pe care Huc le acoperi cu sărutări tandre, apoi îi alintă cu degetele și cu buzele gura, gâtul, pieptul, până când îi învinse rezistența. Respirația ei se accelerează, iar bătăile inimii i se precipită. Când bariera conveniențelor dispăru, ea își închise ochii, temându-se de verdictul lui Huc.

— Ești frumoasă, îi șopti el.

Era sincer. Își amintea sânii fierbinți și tari ai lui Isabeau pentru că o dusesse în brațe pe copila violată. Atunci își ferise, pudic, privirea. Astăzi, sânii soției lui îi aduceau aminte de rotunjimile albe ca laptele ale lui Isabeau. Îi sărută tandru, înfocat, plin de dorință, în ciuda urmelor luptei, rămase pe pielea mătăsoasă, în ciuda mirosului de sânge care stăruia, cu toate că rana-i fusese spălată.

Albérie nu se clintea. Huc îi simțea încordarea. Îl dorea, dar era și speriată. O dezbracă în tăcere. Din când în când, la atingerea mâinii lui o străbătea un fior, iar el o săruta, îmbărbătând-o cu un „*te iubesc*” abia auzit. După ce Albérie rămase goală, se dezbracă și Huc, fără zgomot, zăbovind ca să-i dezmiere coapsele strâns lipite într-un ultim gest de apărare.

Ținea ochii închiși, dar tot trupul ei trăda nu atât teama, cât emoția care o stăpânea.

— Privește-mă, Albérie, nu mai fugi de realitate! Vreau să te poți oglindi, în sfârșit, în ochii mei.

— Nu pot, suspină ea, întorcându-și capul.

Pe obrazul ei se prelinse o lacrimă, dar Huc refuză s-o bage în seamă.

— Nu te voi lua cu forța. Niciodată. Ai încredere în mine, ai încredere în tine! Te rog! Deschide ochii!

Ea șovăi o clipă, apoi se supuse. Se îmbujoră și-și plecă privirea, văzând goliciunea soțului ei. Huc îi îndreptă mâna către sexul lui, făcându-o să-l cuprindă în palmă.

— Vezi, iubita mea, ce mult te doresc așa cum ești; trupul tău care mi se oferă este un dar neprețuit pentru inima și privirea mea. Nu te jena de frumusețea ta, nu trebuie să-ți fie rușine sau frică. Sexul meu l-a acceptat pe al tău.

Apoi lăasă din nou tăcerea să se aștearnă peste respirația lor însoțită de trosnetul lemnelor care ardeau în vatră. Puțin câte puțin, degetele ei începură să-i cerceteze sexul, smulgându-i lui Huc un suspin pe care nu încercă să-l înăbușe. Degetele lui începură din nou să danseze pe trupul partenerei sale, care se relaxa treptat. Ea închisese iarăși ochii, dar asta n-avea nicio importanță. Gura lui își făcu loc printre coapsele ei musculoase, învingându-i reticențele. Când o simți fremătând sub mângâiere, știu că a reușit.

Urcă încet până la buzele ei, se întinse peste ea și o penetră cu blândețe, pândind pe chipul ei și cea mai mică urmă de suferință. Dar trăsăturile ei nu lăsară să se vadă vreo durere. Când șoldurile ei începură să se miște în același ritm cu ale lui, Huc îi strânse cu ardoare mâinile. Albérie își deschise ochii doar atunci când valul extazului o copleși. În locul țipătului de plăcere, vocea i se stinse într-un: „*Te iubesc!*”

Când Huc ieși, cu regret, din cameră, Albérie încă mai dormea. Soarele era deja sus pe cer însă după noaptea aceea de dragoste, pe amândoi îi furase somnul. Huc îi făgăduise o partidă de șah lui François, care desigur că avea să se înfurie dacă-l va aștepta în zadar. Pe când se îndrepta către camera pacientului aflat în convalescență, se întâlni cu Antoinette care se ducea la doamnele ei de companie, ținând pe braț un coșuleț cu ace și ață colorată pentru cusut.

— Huc, iubitele, șopti ea în loc de salut, cu o privire plină de tandrețe.

Huc îi zâmbi. N-avea niciun chef să zăbovească acolo. Coridoarele de la Montguerlhe erau întunecoase și reci. O salută, spunându-i:

— Îți doresc o zi frumoasă, doamnă Antoinette, apoi grăbi pasul.

Antoinette îl reținu, prinzându-l de braț:

— Fugi de mine, Huc?

— Nu, minți el, însă datorită mă cheamă alături de stăpânul meu.

— Te-aș prefera alături de mine, murmură ea pe un ton de reproș.

Huc mângâie brațul care-l ținea în loc:

— Încerc să fiu prudent.

— Dar o să ne mai iubim?

— În curând, o asigură el, desfăcându-i degetele de pe mâneca lui ca să le sărute.

Se îndepărtă imediat, fără ca ecoul ultimei șoapte a amantei sale: „*Mă mai iubești, Huc de la Faye?*” să-i mai ajungă până la urechi.

Îl găsi pe François de Chazeron în picioare, gata îmbrăcat. Voi să-l dojenească, dar își cunoștea prea bine stăpânul și știa că acesta proceda întotdeauna după bunul său plac.

— Astăzi arăt foarte bine, mă simt în putere și am o poftă de mâncare grozavă, îl anunță seniorul de la Vollore, de cum îl zări intrând pe ușă.

De altfel, se vedea că așa era.

— Nu ești medic, așa că scutește-mă de reticențele astea prostești de șarlatan. Am nevoie să iau aer și sper să ajung până la Vollore.

— E prea frig, chiar și pentru cai.

— Am înfruntat și alte ierni, cu o șubă groasă. Mă obosește, dragă Huc, somnolența asta în care zac de atâta vreme. Doresc să-mi continuu cercetările și mă simt ca un prizonier în această odaie nedemnă de rangul meu. Până și garnizoana ta are paturi mai comode.

— Știi motivele pentru care te afli aici.

— Acum, aceste motive nu mai există, din moment ce n-a fost vorba de vreun diavol, ci de un hoț abil. Așadar, am hotărât, mă vei însoți împreună cu câțiva oameni.

— Vizita la Vollore te va dezamăgi. Lucrările nu avansează din cauza frigului. Iama asta e una dintre cele mai aspre pe care le-am văzut.

— Destul, Huc! Sunt prea binedispus ca să aud asemenea lucruri. Plecăm chiar acum. Am dat deja ordinele necesare, în timp ce tu leneveai lângă nevastă-ta.

Huc lăsă nasul în jos, jenat:

— Hai, nu te rușina! Știi tot ce se întâmplă în casa asta, fie că-mi place, fie că nu. Soția ta e tânără și bine făcută, ai dreptate să o cinstești.

Huc nu se simțea în largul lui. Dincolo de aparenta bunăvoință a lui François, deslușea o ironie amară. Fusese discret în relația cu Antoinette, și totuși Albérie o descoperise. Oare și cu François se întâmplase la fel?

Petrecându-și brațul pe după umerii lui Huc, François îl conduse spre ușă:

— Râvnesc și eu la carne tânără, iar la Vollore am văzut o puștoaică apetisantă, din care mă voi înfrupta cu plăcere de îndată ce vom rezolva acolo o treabă cam neplăcută... Pregătește-ți oamenii, Huc! Plecăm!

Tonul era sec și poruncitor. Huc se strădui să-și păstreze calmul și răspunse zâmbitor:

— Sunt la ordinul tău, messire!

De data se întoarse hotărât în camera soției lui, cu inima bătându-i năvalnic. Ea dormea încă, liniștită. N-o văzuse niciodată mai senină și mai femeie ca atunci. O trezi, totuși.

— Huc, suspină ea, cuprinzându-l cu brațele de după gât.

El o sărută părintește pe frunte, eliberându-se din îmbrățișare. Nu avea timp.

— Te iubesc, Albérie, din tot sufletul, iar noaptea asta a fost cea mai frumoasă dintre toate, dar mi-e tare frică. Trebuie să-l însoțesc pe François la Vologne și instinctul îmi spune că el știe de legătura mea cu Antoinette.

Albérie păli și mâinile i se încleșară pe cearșaful care-i acoperea trupul.

— Poare că n-am să mă mai întorc de la Vologne, dar n-am să-i îndur pedeapsa fără să mă lupt. Mă tem să nu se lege de tine. Dacă am să dispar, fugi! Și amintește-ți mereu cât de mult te-am iubit.

— Nu-l înfrunta, Huc! Să fugim amândoi, chiar acum, îl imploră ea, cu lacrimi în ochi. Nu pot să-mi imaginez că ți s-ar putea întâmpla tot ce e mai rău, nu după noaptea asta. Te rog!

— Nu, e prea mult timp de când aștept clipa asta, deși m-am temut întotdeauna că va sosi. Sunt mai puternic decât el. Și am încredere în oamenii mei. Așteaptă să mă întorc! Și ai grijă de tine, dragostea mea!

O sărută cu disperare. Buzele ei aveau un gust de lacrimi, ca și în noaptea aceea, când fusese învinsă de plăcere, dar de data asta n-aveau să-i lase decât o senzație de durere. Se dezlipi de ea. Nu voia să-i audă hohotele de plâns. Își luă mantaua și ieși.

După câteva clipe, trecea pe sub arcada de piatră a porții, împreună cu patru oameni și cu François de Chazeron.

În acea zi de 20 noiembrie 1515, François închise în urma lui ușa bârlogului său de alchimist, iar Huc se simți prins în capcană, deși pătrunsesse în camera interzisă la porunca seniorului. Urmele exploziei se mai vedeau încă pe peretele din dreapta, dar atanorul era din nou întreg și rece.

— Te-ai întrebat vreodată, Huc, ce voiam eu să obțin aici? Începu François, punându-și în buzunar cheia cu care tocmai încuiase ușa.

În tot timpul călătoriei, Huc fusese tăcut, pe de o parte din pricină că gerul le îngheța răsuflarea, așa că merseseră cu glugile trase pe față și înfășurați în șaluri groase, iar pe de altă parte, pentru că astfel avea timp să se pregătească pentru a-l înfrunta pe François. Ca om de arme ce era știa să se lupte, dar și să-și organizeze apărarea. François era impulsiv și inteligent. Huc preferase să-l lase pe el să facă prima mișcare.

— Acea faimoasă piatră filosofală, răspunse Huc direct.

— Desigur, desigur, dar și ceva mai mult.

François se apropie de cuptor și-l aprinse. Cărbunii din vatră ardeau cu un vuiet înfundat, împrăștiind o lumină roșie, în încăpere, era aproape la fel de frig ca afară, iar prin șemineul stins pătrundea un vânt foarte rece. Huc se apropie fără ezitare de flăcările care încingeau cărbunii, ținându-și mâinile încrucișate la spate. François ațâța focul, folosindu-se de o țepușă din fier cu mâner de lemn. Se vedea că-i face plăcere s-o înfigă în bucățile mai mari, despicându-le și oferindu-le flăcărilor.

— Prin găsirea pietrei filosofale, alchimiștii speră să obțină tinerețea veșnică și, bineînțeles, aur, mult aur. Eu doresc și mai mult. Vreau putere. Puterea absolută și deplină. Acea putere de neînvins pe care o conferă bogăția infinită și eternitatea. Nici nu-ți închipui cât de îmbătător e gândul că nimeni și nimic nu-ți pot sta împotrivă, că ai toată lumea la picioare, lingându-ți cizmele, că-i poți strivi pe toți sub călcâi la cel mai mic semn de nesupunere. Urăsc nesupunerea! Dar, și mai mult, urăsc trădarea.

Liniștea se lăsă din nou. Huc nu se clinti. Acum era sigur că François știa. Amândoi însă erau calmi. Țepușa dintre cărbuni se înroșise, iar François nu-și putea lua ochii de la ea.

— M-ai servit bine, Huc! De multe ori, deși nu erai de acord cu faptele mele, mi-ai executat ordinele fără să scoți o vorbă. Desigur, te-ai însurat

cu fata aceea. Îți era frică să nu mă leg de ea sau te simțeai vinovat din cauza lașității tale, comandante?

— Am făcut-o din ambele motive, fără îndoială. Totuși, o iubesc, răspunse fără ocolișuri Huc.

— Ah! Iubirea! Ce chestie prostească și caraghioasă! rânji François. La urma urmelor, nu-mi pasă de ce-ai ales-o! Singurul lucru important era loialitatea ta. Setea de putere este ca setea de vin, irezistibilă și îmbătătoare. Până și gândul că aş putea pierde vreo fărâmbă de putere mă doare, de parcă cineva mi-ar smulge sufletul. Uită-te la soția mea: era supusă și respectuoasă, și iată că, sub un pretext ridicol, mi se împotrivește și, chiar atunci, cad la pat, de parcă însuși destinul ar vrea să mă umilească și să mă constrângă. Închipuie-ți, Huc, tot timpul ăsta în care n-am făcut nimic altceva decât să mă gândesc, să încerc să înțeleg motivul pentru care, brusc, pierdusem această putere. Soția mea nu e prea grozavă la pat. Ai mai încălzit-o?

— Cred că da.

— Bine. Ai o reputație nepătată. O aprecia și tatăl meu. S-a întâmplat înaintea sau după ce a rămas însărcinată?

— După.

— Așadar, tatăl sunt eu. Asta-i bine. Domeniile familiei Chazeron au nevoie de un moștenitor. O voi cruța pe Antoinette, deși sunt convins că ea te-a sedus pe tine. Știu că tu n-ai fi riscat să mă superi.

— Cu toate acestea, vinovat sunt doar eu.

— De-ajuns, Huc, ți-am spus deja că o voi cruța! N-are rost s-o aperi. Pe tine trebuie să te pedepsesc, și asta nu-mi face plăcere. Ar trebui să te omor fiindcă m-ai jignit, dar mă servești bine. Ai vegheat ca un tată asupra mea, de două ori. Presupun că-ți datorez viața. Mi-ai dorit moartea, Huc?

— O doresc și acum!

François rânji din nou:

— Îmi place sinceritatea ta. Norocul meu că ești laș. În locul tău, n-aș fi șovăit dacă aş fi simțit atâta ură. Oricum, nu-mi iubesc soția atât de mult, încât să te urăsc pentru că ai avut-o. N-aș putea găsi un comandant mai bun decât tine. Totuși, cred că ești de acord că merit și eu o compensație. Bineînțeles, nu te vei mai apropia de soția mea.

— Bineînțeles.

— O iubești?

— Nu.

— În ce-o privește pe ea, cred că te iubește. Vreau ca ea să nu afle despre discuția noastră și s-o respingi. Pentru o femeie, nu există ceva mai rău decât să creadă că i-au fost înșelate sentimentele. Nefericirea o va face docilă. Așadar, problema aceasta e rezolvată. Mai rămâne un amănunt: va trebui să-ți iau, în schimb, lucrul la care ții cel mai mult, ca să mă simt pe deplin răzbunat, nu-i așa?

— N-am nimic mai de preț decât viața.

— Ba sigur că ai, Huc de la Faye. Ceva pentru care ți-ai sacrificat viața.

Deși încerca să se stăpânească, Huc fu cuprins de mânie.

— Să nu te atingi de soția mea! mugi el printre dinți.

Pe buzele lui François, se așternu un zâmbet plin de cruzime:

— Prin urmare, aveam dreptate. Ai muri pentru ea, nu-i așa? Așa cum a murit idiotul ăla de fierar pentru sora ei. E suficient ca să-mi răscumpere necazul, comandante! Atunci când voi găsi de cuviință, o voi avea așa cum am avut-o și pe Isabeau, deși, trebuie s-o recunosc, nu prea mă excită.

Huc se întoarse către François, furios și cu pumnii strânși. Dar François prevăzuse acest lucru. Țepușa încinsă se abătu pieziș peste fața lui Huc, lăsând în urmă o arsură fumegândă.

Huc făcu un pas înapoi, cu un urlat de durere și de surprindere. François profită de mișcarea lui și-i înfipse țepușa în piept. Huc se prăbuși în genunchi, cu ochiul înnegrit, gâfâind. François îl luă de păr, forțându-l să-și ridice capul. Era uimitor de calm:

— N-ai să mori, Huc de la Faye! Vei continua să mă slujești, amintindu-ți în fiecare zi cuvintele mele. Dacă îmi mai ieși o singură dată din cuvânt, ea va fi a mea, auzi? Iar după aceea am s-o însemnez așa cum te-am însemnat pe tine, ca întregul ținut să ia aminte.

Smulse, cu un gest brusc, vârful ascuțit și plin de sânge și aruncă țepușa peste cărbunii aprinși. Apoi descuie ușa:

— Acum ieși afară! Eu nu sunt milos, ca tine; du-te să te panseze slujitorii! Știu cu toții de ce te-am pedepsit. A, era să uit, trimite-o aici pe Romane!

Huc se ridică greoi în picioare tușind și scuipând sânge. Agățându-se de tocul ușii, își permise luxul de a-i azvârli călăului său o privire plină de ură, apoi coborî cu pași nesiguri scara, apăsându-și cu mâna rana din piept.

Jupâneasa Clothilde nu-l întrebă nimic atunci când îl văzu intrând în sală, iar Huc înțelese pe deplin vorbele lui François. Toata lumea cunoștea legătura lui cu Antoinette. Și el, care se crezuse atât de discret...

François era un bun spadasin. Lovise exact acolo unde trebuia ca să-l scoată din luptă, fără a-i atinge vreun organ vital. Huc se simți groaznic de umilit. Își subestimase stăpânul. François știuse încă de la început. Știuse tot. Citea în el, în ei toți, ca într-o carte deschisă. Câtă perversitate, să se joace astfel, ani de-a rândul, cu încrederea lor! Albérie avea de o mie de ori dreptate. François nu era om, nu era nici măcar animal. Spre deosebire de soția lui Huc, al cărei sânge purta o pecete infamă, el era o fiară. O fiară josnică și respingătoare.

Micuța Romane urcă scara, cu un aer bucuros. Era preferata seniorului și, la cei șaptesprezece ani ai ei, se mândrea cu asta. Totuși, lui Huc i se păru că o trimite la moarte. Ostenit până la disperare de condiția lui de supus, o lăsă pe Clothilde să-l panseze fără să-și descleșteze dinții.

Se întoarseră la Montguerlhe în aceeași seară, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

Doar dunga care începuse să prindă coajă trăda legământul de supunere făcut de Huc în fața seniorului său. Când Albérie îl strânse cu sinceritate în brațe, Huc se simți, fără să vrea, rușinat.

N-avu curajul să-i dezvăluie amenințarea lui François, ci se mulțumi să-i spună că acesta fusese mărinimos. Albérie se schimbase. Era o altfel de schimbare decât aceea care o înjosea la fiecare lună plină. Schimbarea de acum se vedea în privirea ei, în umerii pe care nu-i mai încovoia atunci când Huc se uita la ea. În noaptea aceea, veni să se întindă goală lângă el și, în pofida rănilor, se îmbrățișară cu tandrețe, deși nu făcură dragoste.

Albérie realizează, dintr-odată, că nu încetase niciodată să viseze și să aștepte acest moment. Era ca o revelație, avea certitudinea – stupidă, fără îndoială – că animalul din ea fusese domesticit pentru totdeauna. Pentru prima dată în trista ei viață, era doar femeie. Nimic altceva decât femeie. Iar soțul ei, pe care-l crezuse pierdut, o strângea la piept, surâzându-i.

— Ai să mă poți ierta pentru tot acest timp pierdut? îl întreabă, deși era sigură că știe răspunsul.

— Am avut și eu nevoie de el, ca să te iubesc și mai mult astăzi. Orice-aș face de-acum înainte, Albérie, să știi că va fi numai pentru tine și pentru fericirea ta, o asigură Huc.

Cuvintele lui o umplură de bucurie. Ai ei o alungaseră, dar, în seara asta, nu mai conta. Poate că așa trebuia să se întâmple. Lupii nu mai făceau parte din familia ei, cu siguranță, dar îi înțelegeau fericirea. Nu-i va mai supăra pe Theophrastus și pe nepoata ei, își făgădui să dispară din viața lor până la venirea primăverii. Apoi, totul va trebui luat de la

început. Îi promisese lui Isabeau, iar incidentul de astăzi îi întărea hotărârea. Din moment ce nu trebuia să se mai teamă că rivala ei îi va fura soțul, François de Chazeron avea să moară imediat după ce îl va conduce pe Theophrastus până la ieșirea din Auvergne, atunci când timpul se va încălzi. Abia după aceea va fi liberă să iubească fără să se mai teamă. Oftă ușurată și adormi. Huc o privi înduioșat, apoi se lăsă furat de somn, la rândul lui, încercând să-și înăbușe tușea.

Amenințarea lui François plana asupra proaspetei lui fericiri, dar în seara asta nu-i păsa. Repurtase totuși o victorie. Acum nu mai trebuia să se prefacă. François avea dreptate. Era gata să facă orice ca să-și apere soția. Chiar să ucidă.

După câteva zile, François se întoarse la Vologne, luându-și de data aceasta cu el și bagajele. Când Antoinette insistă să rămână la Montguerlhe, invocând sarcina ei avansată, lucrările neterminate, lipsa de confort și de căldură, n-o contrazise. Se mulțumi să-i arunce lui Huc o privire piezișă care-l avertiza că, indiferent ce s-ar întâmpla, seniorul va fi informat.

François își dobândește sănătatea, orgoliul, cinismul, cruzimea și drepturile. Plecă în toiu iernii, fără să-i pese de apropierea sărbătorilor de Crăciun, ca să nu mai fie nevoit să suporte prezența sârmanilor ce se refugiaseră la Montguerlhe, ca să rămână singur cu atanorul și cu cercetările sale. Și toți cei care se aflau în fortăreața înălțată ca un meterez între ticăloșia lui și ura lor, da, absolut toți, se simțiră ușurați.

— Trebuie să mă ierți, doamnă Antoinette, insistă Huc, înclinându-se în fața ei.

Îl chemase în camera ei de îndată ce soțul ei dispăruse dincolo de grilajul porții. Dorea să-i sară de gât, să regăsească mângâierile lui și, de asemenea, să afle ce era cu urma aceea de pe obrazul lui. Circula zvonul că ar fi fost o pedeapsă. Se temuse să nu fie din cauza ei, dar, având în vedere că François nu se luase și de ea, se liniștise. Își chemase iubitul, dar acesta nu venise. Trimisese un paj să-i ducă mesajul laconic: „*Ne vom vedea, doamnă, dar nu în apartamentele tale*”.

Erau, așadar, singuri, așa cum voia Antoinette, dar în sala de arme, unde ea intrase imediat după masa de prânz. După ce trăsese zăvorul, se repezise spre el, dar, în loc s-o îmbrățișeze pătimaș, cum spera, Huc o sărutase pe frunte, eliberându-se cu eleganță din strânsoarea ei.

— Dacă e nevoie să te iert înseamnă că am de ce să mă tem, nu-i așa, dragul meu?

Ar fi vrut să se trântască pe un scaun, dar odaia era absolut goală, cu excepția rastelurilor de lemn cu arbaletе, săgeți, măciuci ghintuite și alte arme, care îmbrăcau fiecare perete cu un trist veșmânt războinic.

— Te ascult, Huc! Soția ta afișează un aer radios, pe care nu l-am mai văzut, în timp ce eu mi-am pierdut veselia. De ce, oare, am senzația că nu este vorba despre o simpla coincidență?

— Pentru că n-aș putea să te mint, doamnă Antoinette. Te iubesc, e adevărat, o știi din privirea mea, din emoția pe care mi-o stârnești la fiecare respirație, și, cu toate acestea, oricât de ciudat ți s-ar părea acest lucru, îmi iubesc și soția. Inima mea sinceră nu poate suporta să vă înșele pe amândouă. Trebuie să aleg. Or, tu, doamnă, ai un soț, iar acest soț îmi e stăpân!

— Asta nu te deranja până acum, obiectă ea, jignită.

— Am vrut să cred, doamnă, în plăcerea pe care mi-o ofereai. Răspunsul este urma aceasta de pe fruntea mea. Cu sau fără voia mea, nu tu ești, din păcate, aceea căreia îi aparțin.

Antoinette păli:

— François a aflat?

— Îndoiala, doamnă, este mai parșivă și mai periculoasă decât o certitudine. Dacă mi-a amintit pe care din voi doi trebuie să-l slujesc, n-a făcut-o fără motiv. Mă tem pentru tine, iubita mea, mai mult decât pentru mine. Atâta timp cât porți copilul lui, va prefera să nu țină seama de zvonuri. Dacă zvonurile persistă și temerile lui nu sunt spulberate, după nașterea moștenitorului său, vei fi, în ochii lui, doar o mărturie a dezonoarei.

— Moartea ar fi pentru mine o prietenă mai blândă decât chinul de a trăi fără tine.

— Crezi că m-ar cruța? Că i-ar cruța pe ai mei? Am hotărât să nu-i mai ofer soțului tău motive să ne piardă. Vei avea un copil, doamnă! Revarsă asupra lui iubirea cu care încă mă mai copleșești. El va fi mult mai demn de ea. Iubește-l ca pe copilul pe care eu nu-l voi avea niciodată, iubește-l ca și cum ar fi al meu. La rândul meu, te voi iubi prin el, în numele acestui trup pe care mi l-ai dăruit și al cărui complice a fost și el.

— Va trebui să îmbătrânesc fără să fiu iubită. Mi-ai oferit atât de mult, Huc, am învățat atâtea de la tine! N-am să mă pot mulțumi cu simulacrul de plăcere al unui soț indiferent.

— Totuși, va trebui s-o faci. Va trebui, frumoasa, dulce, iubita mea Antoinette!

— N-am să pot trăi astfel.

— Rolul de mamă te va ajuta. Pleacă acum! Nu trebuie să mai fim găsiți împreună, niciodată.

— Te voi iubi mereu, Huc!

— Atunci acceptă această situație.

Ea își reținea lacrimile, încercând să fie demnă.

— Dacă François murea, alegerea ta ar fi fost aceeași? mai întrebă ea, îndreptându-se către ușă.

N-ar fi suportat să-l privească în timp ce-i răspundea.

— Nu știu, Antoinette. Dar m-am gândit la asta, da, într-un moment de nepăsare și de fericire.

Ar fi vrut să-l creadă. Se convinsese că așa era, ca să se poată agăța de ceva frumos și adevărat. Atunci îi trecu prin minte ceva: dacă soțul ei știa însemna că fusese informat de cineva. Își aminti privirea plină de ură pe care i-o aruncase Albérie lui François. Cine, în afară de ea, le-ar fi putut trăda secretul, ca să se răzbune în același timp pe rivala ei și pe François? Probabil că se târguise pentru viața lui Huc, ca el să nu plătească nimic grav. Oricum ar fi fost, Albérie obținuse ce-și dorea. Îl recăpătase pe Huc de la Faye, iar proaspăta ei fericire își găsea justificare în gestul acesta josnic. Albérie era de vină. Ideea aceasta o umplu de revoltă. Când va veni momentul, va ști ea s-o facă să plătească.

Pe 16 decembrie 1515, Isabeau executa o reverență grațioasă, așa cum o obișnuise doamna Rudégonde să facă atunci când apărea un client. Iar cel de acum era, pe legea mea, cel mai frumos bărbat pe care-l văzuse vreodată.

— La Palice! Tu aici, prietene, ce fericire!

Isabeau se ridică în timp ce Rudégonde se avânta spre musafir. Numitul La Palice își scoase pălăria cu un gest elegant și se înclină, punându-și cealaltă mână pe mânerul spadei prinse la cingătoare.

— Fără plecăciuni, dragule, îl opri răsând Rudégonde, mai bine sărută obrajii ăștia pe care ți-i întind.

El izbucni într-un râs sănătos și se execută cu neascunsă plăcere. Isabeau își dădea seama că prezența ei la această revedere era cât se poate de indiscretă, dar ochii albaștri precum cerul pe care îi vedea pe deasupra umărului patroanei o paralizau. Comandantul armatelor regelui o privea amuzat.

Rudégonde se dezlipi de fostul ei amant și îl prezentă, pe un ton fals monden prin care străbătea bucuria pe care i-o producea atingerea lui:

— Isabelle, ți-l prezint pe cel mai norocos om din regat, messirul Jacques de Chabannes, senior de La Palice.

Isabeau era gata să facă încă o reverență, dar ceva o opri, poate chipul acela binevoitor, fără pic de răutate. De altfel, vrând parcă să-i confirme instinctul, La Palice spuse:

— Doamna Isabelle m-a salutat deja în cel mai încântător fel când am intrat, discret, aici.

— Haide, seducător incorigibil ce ești! Îl certă cu afecțiune Rudégonde, uiți că vreau să fiu prima care profita de prestanța și farmecul tău? Până la urmă, o să devin geloasă, prietene! Apoi, fără să observe tulburarea angajatei sale, continuă veselă: Isabelle e nouă aici, dar e foarte pricepută. Așa că, începând de luni, mă asistă în prăvălie și în fiecare zi mă bucur văzând cât de bine ne înțelegem. Am luat obiceiul să-i încredințez clienții mei, dar nu și în ceea ce te privește; pe tine te păstrez numai pentru mine, dragule!

La Palice îi prinse din zbor mâna sprintenă și i-o sărută afectuos:

— Cum aş putea, dulcea mea prietenă, să mă îndepărtez, când am parte de o primire atât de călduroasă?

— Ferește-te de el, Isabelle, i se adresă veselă Rudégonde, conducându-și spre ușă fostul iubit. Acest ștregar are reputația unuia care frânge inimile femeilor, așa curtenitor cum e! Vino cu mine, messire, și povestește-mi ce te aduce la Paris, când regele se află la Milano, după câte știu eu.

— Nimic prea serios, ba chiar dimpotrivă. Am plăcuta misiune de a pregăti un apartament luxos destinat unui pictor din Italia care i-a căzut cu tronc bunului nostru rege. Acest Leonardo da Vinci are un talent extraordinar și o imaginație delirantă. A construit un automat și l-a prezentat la Curtea din Pavia, unde leul a deschis gura în fața regelui Francisc, împrôșcându-l cu petale de crin; după aceea, coastele i s-au depărtat și din ele s-au revărsat corole de un albastru intens, care ne-au încântat. Prin ce minune a reușit să coloreze niște petale atât de gingașe, e o întrebare care stăruie de atunci pe buzele tuturor. Totuși, am bănuiala că regele e mai interesat de invențiile pentru război ale individului decât de avânturile lui bucolice. Mărturisesc însă că omul mi s-a părut și mie foarte interesant. Își propune să construiască niște care închise precum și

niște bombardiere¹⁰ foarte comode și ușor de transportat, care ar arunca proiectilele ușoare și ar scoate un fum în stare să-i înspăimânte pe dușmani. Pretinde că multe din mașinile lui de război sunt în stadiul de planuri și că nu are nevoie decât de un sprijin financiar ca să demonstreze eficacitatea lor. N-o să-ți vină să crezi, dar individul a proiectat nici mai mult nici mai puțin decât o mașină zburătoare, cu care omul ar putea să se înalțe în aer ca o pasăre. Moșul ăsta ori e nebun, ori e un geniu, și, pe toți dracii, acum, că l-a întâlnit, regele nostru ar fi încă și mai nebun dacă nu s-ar interesa de acest fenomen.

— Zău că da, întâri Rudégonde spusele lui, văzându-ți entuziasmul, nu pot să nu fiu de aceeași părere. Cu atât mai mult cu cât mi-a oferit plăcerea vizitei tale.

— Aș fi trădat îndelungata noastră prietenie dacă n-aș fi venit să te văd. Se întâmplă cumva să ai nevoie de bani? adăugă el, coborând vocea.

Dar nu destul de mult pentru ca Isabeau să nu-i audă cuvintele. Ea se apucase din nou de lucru și încerca să măsoare cu un metru din lemn un material pe care îl primiseră în dimineața aceea, dar se încurca în calcule, cu urechea ațintită, fără voia ei, la discuția de alături. Doar câțiva metri și o perdea o despărteau, simbolic, de perechea care stătea de vorbă.

— Afacerile îmi merg bine, îi răspunse Rudégonde pe același ton, însă știi, ca să le pot mulțumi pe persoanele pretențioase cum este regele nostru, trebuie să procur cele mai fine și mai rare materiale, care sunt foarte scumpe. Totuși, nu-mi vine să-ți cer un împrumut...

— Servindu-l pe rege, mă servești pe mine, Rudégonde, iar afecțiunea pe care o nutresc față de tine depășește asemenea târguieli fără rost. Ia banii și folosește-i cum crezi că e mai bine!

— Oh, messire, ești cel mai galant dintre toți bărbații de la Curtea asta! Mă mai iubești vreun pic?

Isabeau auzi râsul plăcut al lui Jacques de Chabannes. Întoarse capul spre perdea, pe care se profila umbra mareșalului îmbrățișând-o pe impunătoarea doamnă și sărutându-i buzele.

— Te mai îndoiești, prostuță doamnă?

În clipa următoare, perdeaua fu trasă la o parte, iar Isabeau, cu flăcări în obraji, se aplecă asupra calculelor, fără să distingă nicio cifră. Pașii celor doi ajunseră în dreptul ei.

— Mai stai mult la Paris? îl întrebă Rudégonde.

¹⁰ Tunuri care aruncau ghiulele din piatra (n.tr.)

— Din păcate, voi pleca în curând ca să le escortez pe regina Claude și pe regenta Louise de Savoia. Trebuie să ne întâlnim cu regele la Sisteron în jurul datei de 13 ianuarie. Timpul pe care ți-l pot dedica este, din cauza asta, foarte scurt, dar crede-mă, pentru nimic în lume n-aș renunța la acest privilegiu.

Și, în timp ce vorbea, îi făcu complice cu ochiul lui Isabeau.

Rudégonde începu să râdă, zicându-i că e un ștrengar, apoi își luară bun-rămas, iar el plecă în pas grăbit.

Închizând ușa în fața unei rafale de zăpadă, Rudégonde, cu un zâmbet melancolic întins până la urechi, suspină:

— Îți plac, Isabelle, afirmă ea, cu ochii ațintiți asupra ușii.

Isabeau observă că mâinile îi tremurau pe materialul pe care-l măsura; și le strecură dedesubtul țesăturii, ca să le ascundă de privirea patroanei. Dar aceasta, pierdută în gândurile ei, se sprijini în coate de tejghea:

— De mult timp n-am mai văzut în ochii șmecherului ăstuia o asemenea scânteiere. O avea și la vederea mea, dar de atunci au trecut o groază de ani. Îmi face curte și acum, dar știe și el că vremurile acelea s-au dus. Dragostea și-a luat zborul, Isabelle, așa-i viața! Nici eu nu mai iubesc decât amintirea mângâierilor de atunci. Munca mea a luat acum locul pe care îl avea altădată el. Îi datorez totul și nu regret nimic. De multe ori, prietenia este mai prețioasă decât orice altceva. Dar se va întoarce în curând. Nu pentru mine, ci pentru tine.

O privi pe Isabeau. În ochii ei, se vedea o afecțiune potolită, aproape ca a unei mame – gândi Isabeau – sau, poate, un avânt lipsit de iluzii – dar Isabeau refuză să creadă așa ceva. Rudégonde era o femeie directă și sinceră. De altfel, îi și spuse fără ocolișuri:

— Nu-l respinge, Isabelle, dacă-l plac și tu. Îți va oferi multă fericire, și asta vă doresc amândurora.

— Nu știu dacă... începu Isabeau, ca să spună și ea ceva, dar Rudégonde o opri cu un gest:

— Las-o baltă, drăguța mea! Încrede-te în experiența mea! Îți va face curte și o să-i cedezi, căci nicio femeie din țara asta n-ar fi în stare să-l respingă pe un bărbat ca el. Altor fete le-aș zice să se ferească, dar ție, nu, pentru că l-am văzut și știu că te iubește deja. Dacă vei ști să profiți de acest fapt, vei fi, în curând, tot atât de bogată și respectată ca mine.

Clopoțelul agățat deasupra ușii de la intrare sună, în timp ce o pală de vânt rece pătrundea în prăvălie. O doamnă voinică, grotesc îmbrăcată, se ivi în prag, iar Rudégonde schiță o strâmbătură în direcția lui Isabeau înainte de a se grăbi să-și întâmpine clienta.

Isabeau se întoarse la metrajul ei. Sosirea ducesei de Blois le întrerupse brusc discuția, dar era tulburată. Nici nu-și închipuise că ar putea fi atrasă vreodată de un alt bărbat în afară de Benoît sau că, după Benoît, va mai cunoaște iubirea.

Din prima zi când intrase în atelier le auzise atât pe Rudégonde cât și pe fete vorbind despre messirul La Palice. Și-l închipuise, luându-se după cuvintele lor, în multe feluri, iar acum constata că, în realitate, el era cu totul altfel. Reușise s-o tulbure, de la prima vedere, așa cum nici măcar Benoît n-o făcuse. Poate că acest fapt se datora noii sale vieți? Nu știa, dar constată că niciodată până atunci nu fusese atât de căutată, apreciată și fericită. Bertille și abatele aveau grijă de ea la Nostre-Dame, Bau-Bau și cerșetorii lui o venerau, Rudégonde, descoperindu-i aptitudinile, îi încredințase întâmpinarea și îndrumarea a doi clienți. Totul mergea cum nu se poate mai bine, în ciuda gerurilor unei ierni perfide, bogate în degerături și răceli persistente.

Isabeau se gândea adesea la Albérie și la Loraline. Mai ales la Loraline. Credea că François de Chazeron nu mai exista și că fiica ei nu aștepta decât venirea primăverii ca să înceapă o nouă viață. Își făgădui să se întoarcă la ele. Când se va încălzi vremea. Desigur că nu-i va fi ușor să înfrunte supărarea fetei, dar Isabeau îi va explica și poate că Loraline va înțelege câtă nevoie avusese mama ei de o a doua șansă, de această renaștere. Poate că atunci vor fi puternic legate, când Isabeau îi va dezvălui noua ei identitate și noii săi prieteni.

Isabeau își dădu seama că zâmbea, aplecată asupra stofei, cu zâmbetul acela involuntar din momentele liniștite și plăcute. Și, dacă se gândea bine, interesul domnului La Palice față de ea nu era străin de surâsul ei...

— Destul, messire, opriți-vă, vreți să mor de răs? îl rugă Isabeau, ștergându-și ochii cu o batistă garnisită cu dantelă.

În colțurile gurii, ridicate de un răs irezistibil, câteva riduri fine săpau două gropițe care vibrau la unison.

Messirul La Palice, cu un picior așezat pe o piatră, se rezemă, într-o atitudine elegantă, pe mânerul spadei, plin de o bucurie pe care nu încerca să o ascundă. Isabeau râdea, iar pentru răsul acela spontan, pe care-l așteptase de atâta timp, și-ar fi vândut în clipa aceea sublimă și sufletul.

— Ba deloc, domnișoară, prea mă chinuiești când te amuzi pe seama necazurilor mele, afirmă el, dându-și comic ochii peste cap.

Isabeau își întoarse privirea de la el, fără să mai încerce să-și stăpânească hohotele de răs.

De o săptămână de când acceptase compania lui Jacques de Chabannes, simțise încolțind din nou în sufletul ei impulsurile trecătoare ale unei alte vârste. Puțin câte puțin, de-a lungul vizitelor lui zilnice la magazin, el îi îmblânzise zâmbetul, flacăra din obraji când îi surprindea privirea lacomă întârziind pe corsajul ei. Isabeau se lăsase cucerită; era speriată și încântată, consimțea și se răzvrătea în același timp. Iar asta, doar pentru că bărbatul era plăcut, plin de căldură, dar, mai ales, răbdător și respectuos.

La fiecare vizită, o copleșea cu atenții, aducându-i dulciuri, impresionând-o cu complimente referitoare la ținuta, gesturile, îndemânarea ei. Rudégonde îl certa, de formă, insistând asupra faptului că o neglija, ca întotdeauna, și că-i împiedica ajutoarea să-și vadă de treabă, ceea ce avea să ducă, desigur, la micșorarea câștigului. La Palice izbucnea într-un răs zgomotos, o îmbrățișa cu impertinență și o pupa cu zgomot pe obraz înainte de a-i strecura câte o monedă între sânii voluminoși. Rudégonde se supăra din nou, în timp ce el spune vesel:

— După cum vezi, doamnă lenjereasă, îți plătesc timpul pe care ți-l răpesc și, dacă trebui să-l justifici, folosește-l ca să-mi faci o pereche de izmene și o cămașă!

Rudégonde păstra banii și-i lua măsurile, punând-o pe Isabeau să înfășoare firul în jurul pulpelor, al taliei sau al gâtului gentilomului și făcând haz de jena fetei când degetele ei atingeau pielea sau cămașa acestuia:

— Dă-i zor, fata mea, altfel, frumosul ăsta o să ne aducă la sapă de lemn! Învăță să te ferești de lingușelile lui, dacă vrei să faci treabă bună.

Apăsa degetele lui Isabeau pe piciorul lui La Palice.

— Așa! Uite, nu e greu deloc! Ține-l bine, și, dacă nu e cuminte, înțepă-l cu acul!

La Palice râdea, îi lua apărarea, clănțănind amenințător din dinți spre lenjereasă, și-i spunea cu voce scăzută:

— N-o lua în seamă, e rea de gură, dar bună la suflet. Pe legea mea, din pricina ei am pe piele mai multe înțepături de ac decât de spadă și, cred că ești de acord cu mine, asemenea cicatrice nu-mi fac cinste...

— Dacă nu taci, messire, o să-ți cos și pliscul! riposta Rudégonde.

Acest ton jucăuș și glumeț învinsese în cele din urmă muțenia lui Isabeau. Descoperi că și ea știa de glumă. Ajunsese să râdă împreună cu ei, să glumească, ba chiar să bârfească, fiindcă de la Curtea regală nu puteau răzbi alte ecouri decât aceste zvonuri picante.

Pe măsură ce lucrul la lenjeria lui Jacques de Chabannes avansa, Isabeau lăsa să-i scape câte un cuvânt, o privire, un zâmbet cu subînțeles, până când intră în joc și putu să-i vorbească frumosului mareșal fără să se mai îmbujoreze până-n vârful urechilor. Cele trei prietene ale ei din atelier, care se ocupau pe rând de clienții care se întâmpla să vină în timpul acestor probe, remarcă în fiecare seară cum se schimba, încetul cu încetul, chipul lui Isabeau. Așa că, într-o seară, la plecare, Françoise o îmbrățișase cu afecțiune, șoptindu-i la ureche:

— Fericirea e la un pas de tine, dacă accepți să redescoperi iubirea în brațele altui bărbat.

Isabeau se albise la față. După ce se despărțise de prietenele ei și ajunsese acasă, își dădu brusc seama câtă dreptate avea Françoise. Nu se mai îndoia că-l iubea pe domnul La Palice, dar nu-și imagina mâinile lui mângâindu-i trupul. Știa că prietenele ei nu-i divulgaseră secretul; trebuia oare să-i încredințeze și lui Rudégonde? Sosise momentul să-l respingă pe mareșal? Dar voia oare s-o facă? Pentru ea, dragostea fizică însemna violență, perversitate, suferință. Timp de cincisprezece ani se îmbăiașe cu înverșunare, zi de zi, ca să se curețe de înjosirea aceea, la care însă nu se mai gândea de când sosise la Paris. Aici, totul era ușor și senin, totul îi încălzea sufletul, inima și trupul.

Îmbrăcându-se cu rochii minunate, învățase din nou să se placă. Își simțise trupul renăscând sub privirea insistenta a lui La Palice. Oare va fi în stare să șteargă de pe el vechile cicatrice, atunci când va veni

momentul? Mai ales pe aceea, foarte vizibilă, pe care i-o gravase seniorul de la Vologne pe piept cu fierul roșu?

În cele din urmă, i se destăinuise țișorii Lilvia, care-i povestise ce plăcut era să faci dragoste cu bărbatul iubit, cum reușeau mângâierile să alunge îndoiala și să întărească sentimentele, și-i spusese că nu trebuie să se teamă de ceea ce simțea în adâncul sufletului ei.

Până la urmă, întrebările acelea încetară s-o mai bântuie, iar Isabeau continuase, zi după zi, să învețe să se bucure de viață.

Cu o zi înainte, La Palice venise să-și ia pachetul cu haine. Zâmbi trist.

— Scumpe doamne, trebuie, vai, să-mi iau bun-rămas! Datoria mă cheamă alături de regele meu. Plec poimăine și nu știu cât voi lipsi.

Inima lui Isabeau se strânse de durere. Încercă totuși să zâmbească și spusese, luându-i-o înainte patroanei:

— Ne veți lipsi, messire! Întoarceți-vă cât mai repede!

Nu observă privirea plină de înțeles pe care o schimbară La Palice și Rudégonde. Aceasta din urmă avu un acces de tuse și părăsi încăperea. La Palice o prinse pe Isabeau de mâna care i se răcise deodată, căci tot sângele îi fugise spre inimă. Ea își ridică spre el ochii de culoarea migdalei, fără a încerca să-și ascundă durerea.

— Nu îndrăzneam, dragă Isabelle, să-ți spun cât de bine mă simt în tovarășia ta. Cuvintele tale mi-au îndepărtat toate temerile. Am la dispoziție întreaga zi de mâine, acordă-mi-o și tu pe a ta! Pun rămășag că n-ai vizitat încă Parisul și mă ofer să-ți fiu călăuză. După aceea, voi pleca purtându-te în inima mea acum mai puțin tristă, fiindcă-i va rămâne amintirea acestei escapade.

Isabeau simți că se topește:

— Dar, messire, am de lucru aici!

— Am să mă lipsesc de tine, Isabelle! Domnul de Chabannes are dreptate, nu faci decât să muncești, să mănânci și să dormi. Orașul e frumos, îți dau o zi liberă! Profită de ea! o auzi pe Rudégonde în spatele ei.

Lui Isabeau îi veni să bată din palme de bucurie ca un copil, dar se mulțumi să zică:

— Mulțumesc, doamnă Rudégonde!

Jacques de Chabannes adăugă:

— Trec să te iau de aici la ora 10.

Plecă repede. Poate se temea ca ea să nu se răzgândească. Cu toate că Rudégonde nu i-ar fi îngăduit în niciun caz să-l refuze, la fel ca prietenele

ei, care, imediat ce ușa se închisese în urma lui, se repeziseră s-o îmbrățișeze, bătând din palme cât de tare puteau. Atunci, Isabeau dăduse frâu liber fericirii, în timp ce ele o ajutau să aleagă o rochie cât mai potrivită pentru o zi excepțională.

— Neînsoțită, vrei să ieși singură? Vai, Isabelle, în lumea bună nu se face așa ceva! se minună Bertille, bine înfiptă pe piciorușele ei în fața lui Isabeau, instalată comod pe fotoliul din camera ei.

Isabeau o privise uluită. Cum putea fi pitica atât de preocupată de conveniențe, din moment ce la Curtea Miracolelor nu exista așa ceva?

— Dar eu nu fac parte din lumea bună...

— El însă, da! Haide, Isabelle, îl placi și te place, asta-i clar. Dar te va aprecia și mai mult dacă te ridici la înălțimea așteptărilor lui, vulnerabilă, firește, dar măreață și dârză. Ce vrei să reprezinți pentru el, o amantă sau o cucerire?

Isabeau rămase cu gura căscată. Nu se gândise la asta, fiindcă hotărâse să nu-și mai pună întrebări.

— Sfinte Isuse al Schilozilor! exclamase Bertille, ducându-și la buze mânuțele dolofane. Dacă Bau-Bau ar ști că te-am lăsat să pleci neînsoțită cu maresalul ăsta, m-ar omorî, deși e soțul meu! Am să vin cu tine!

— Dar...

— Niciun dar! Te însoțesc, o să rămân în litieră, dacă trebuie, dar nimeni nu va putea spune că te-ai dus neînsoțită la prima ta întâlnire.

— Am treizeci de ani... spusese, în cele din urmă Isabeau.

— Și la treizeci de ani poți fi o fată tânără, îi răspunse Bertille.

— La treizeci de ani, fata tânără e, de fapt, o fată bătrână! Am să merg singură și, dacă Bau-Bau e îngrijorat, n-are decât să-i pună pe cerșetori să ne supravegheze în mod discret. Și spune-i că, dacă-l pune sfântul și se supără pe tine, n-am să mai accept să fiu nașa copilului vostru, e clar?

— Isabelle!

Pitica își dădu ochii peste cap, se legănă un moment de pe un picior pe celălalt, iar, în cele din urmă, scoase un suspin sfâșietor:

— Și abatele Boussart? El ce-o să zică de asta?

— Nimic; n-o să zică nimic pentru că n-o să-i spui, și gata! Oh, te rog, Bertille, uite ce fericită sunt! Mi-ai repetat de nenumărate ori că aici n-am decât prieteni, că viața îmi va surâde în curând, că fericirea se bazează pe încrederea reciprocă... în cele din urmă, te-am crezut. Ajută-mă să dobândesc din nou ceea ce am pierdut! Nu mă necăji!

Pitica rămase îmbufnată încă o clipă, apoi, când Isabeau vru să o îmbrățișeze, se repezi spre ea, culcându-și fără fereală capul rotund pe pânțele prietenei ei.

— Lui Bau-Bau n-o să-i placă treaba asta. Deloc n-o să-i placă, mai mârâise Bertille.

A doua zi însă se împăcase cu ideea și o ajută, foarte binedispusă, pe Isabeau să se gătească.

Se aflau pe malul Senei, sub un cer azuriu pe care se răsfăța un soare prietenos. Zăpada se topise sub copitele cailor. Doar copacii de pe marginea fluviului mai păstrau pe crengile desfrunzite podoaba fragilă care cădea uneori, în grămăjoare discrete, la picioarele lor. Era frig, dar lui Isabeau nu-i păsa. Cunoscuse mușcătura altor ierni mult mai triste. Aceasta de acum mirosea a primăvară.

Țărmlul era frumos, plin de viață: oameni care se plimbau, zarzavagii, barcagii. Merseră de-a lungul lui în tăcere. Isabeau se delecta cu zgomotele și mirosurile atât de diferite de cele care-o încurajaseră în copilărie. Era o altă lume, iar Jacques o lăsa să adulmece, să întindă gâtul și să ciulească urechile, mulțumindu-se s-o învăluie într-o privire febrilă și să-i spună tot felul de glume, ca să se bucure apoi auzindu-i râsul. Ajunseseră în fața unei cotigi pe care se afla un mic cuptor unde un bătrân cocea castane.

Isabeau îl recunoscuse de îndată: îl văzuse la Curtea Miracolelor. În timp ce La Palice plătea o porție mare de castane, omul o salută făcându-i cu ochiul complice. Bau-Bau îi urmase sfatul și își avertizase trupa. Asta-i făcu plăcere, cu toate că n-avea niciun motiv concret să se bucure. Mulțumită tuturor acestor oameni, Isabeau se simțea în siguranță, oriunde s-ar fi dus.

— Cred că asta e cea mai frumoasă zi din viața mea, mărturisi ea pe când se îndepărtau de cotigă, luând o castană caldă din cornetul cumpărat de Jacques.

Se așezaseră pe o bancă sprijinită de un copac care-și apleca deasupra apei crengile pudrate cu promoroacă.

La Palice începu o altă istorisire, cam fără perdea. În spatele lor, la câțiva metri, se auzea pasul cailor și zgomotul roților de trăsură pe pasaj. Dar Isabeau nu-și mai auzea decât propriul răs, care parcă și-ar fi croit drum de la picioarele ei până la mâini, de la mâini la ochi, de la ochi la buze, și parcă s-ar fi străduit să spele și să tot spele trupul ei pe care destinul îl murdărise.

Isabeau se ridică, vrând să-și sufle nasul, hotărâtă să nu-l mai privească pe La Palice, ca să-și poată stăpâni râsul nestăvilit, și înaintă până la marginea apei. El o ajunse imediat din urmă și-i puse cu blândețe mâinile pe umeri, întorcând-o cu fața spre el. Isabeau încă râdea prea cu poftă ca să se ferească. Se trezi în brațele lui fără să înțeleagă cum. Vocea lui caldă și mângâietoare o învălui: „*Te iubesc, Isabelle!*” În clipa următoare, ea se pierdea cu totul, la chemarea acestui murmur, într-un sărut atât de tandru, încât parcă nu mai simțea pământul sub picioare.

Când el o lăasă, în sfârșit, să-și tragă sufletul, ea nu mai râdea. Abia dacă-și mai amintea că purtase cândva alt nume decât Isabelle. Voi să spună ceva, dar el o opri cu o sărutare grăbită, lipind-o și mai strâns de haina lui din catifea:

— Sst! îi zise, nu vorbi, nu-mi răspunde nimic! Îți ofer această mărturisire așa cum tu mi-ai dăruit fericirea ta. Fie ca ea să te copleșească și să te îmbete la fel de mult ca și pe mine; ai tot timpul, Isabelle! Dacă vei fi, într-o zi, a mea, îmi vei reda acest timp și mă voi simți împlinit. Deocamdată, lasă-l să te aștepte, lasă-mă să te îndrum.

O sărută încă o dată, dar acum n-o mai luă pe nepregătite. Isabeau își petrecu brațele pe după gâtul lui și se lăasă copleșită de această îmbrățișare, fără să se sinchisească de privirile trecătorilor. Apoi, încet, cu părere de rău, Jacques se îndepărtă de ea și, luând-o de mână, o trase după el. Se îndreptară în tăcere spre atelajul care-i aștepta la capătul cheiului, stingheriți, dintr-odată, de această nouă intimitate.

— Și acum unde mă duci? îl întrebă, în cele din urmă, Isabeau, când ajunseră la treptele care urcau până la nivelul trăsurilor.

— Unde vrei să mergi? o întrebă el, în loc de răspuns.

— Nu știu. Oriunde, nicăieri. Mă simt ca o proastă, n-am...

El îi puse degetul pe buze, surâzându-i cu tristețe:

— Vrei să ne întoarcem?

Dar Isabeau n-avea nici cea mai mică dorință să se întoarcă și i-o mărturisi, prea repede:

— Nu, nu, ziua abia a început, de ce aş vrea așa ceva?

— Ca să te aperi de mine!

Ea se opri în capul scărilor, pe când lacheul le deschidea portiera. Îl privi drept în ochi, ca să vadă dacă vorbea serios. Părea tulburat, dar ea era și mai tulburată decât el.

— Ar trebui s-o fac, messire? îl întrebă, în sfârșit, pe când el o invita, cu un gest, să se urce în trăsură, ca să elibereze trecerea.

La Palice așteptă până ce lacheul închise portiera în urma lor, se urcă pe capră și îndemnă caii s-o ia din loc. După câțiva metri, se opriră, valetul așteptând o poruncă. Jacques părea să fie stăpânit de sentimente contradictorii. Îi luă mâinile într-ale lui. Stăteau față în față, în penumbra trăsorii ale cărei storuri de piele fuseseră coborâte ca să-i apere de frig. Isabeau era liniștită. Instinctul ei de lupoaică îi spunea că Jacques nu mințise.

— Isabelle, trebuie să-ți mărturisesc că-mi merit reputația de seducător și nu pot nega că-mi plac femeile și dragostea, îmi plac la fel de mult ca războiul. Pentru mine, e un fel de joc. Mărturisesc că aveam de gând să te seduc, ca să te pierd apoi în așternutul în care de atâtea ori deja am făgăduit lucruri imposibile. După aceea aș fi plecat și m-ai fi uitat. Sau poate nu. Ca multe alte femei, m-ai fi iubit, apoi m-ai fi blestemat.

Isabeau avu impresia că lui nu-i era ușor să spună lucrurile acelea, care totuși ei i se păreau evidente. Știa că așa era, ba chiar se așteptase s-o ducă acasă la el. Nu știa dacă asta i-ar fi făcut plăcere, dar își spusese că va vedea ea, când va sosi clipa. Era sigură că el n-avea s-o ia cu forța. Isabeau voia doar să-și ofere șansa de a cunoaște alte sentimente decât oroarea pe care simțurile ei i-o întipăriseră în memorie.

— E un bărbat cu multă experiență, îi spusese Rudégonde, nicio femeie – inclusiv eu – n-a cunoscut o plăcere mai mare decât în brațele lui.

Isabeau îl încurajă:

— Continuă, messire!

— Adevărul este că nu voiam să te consider altfel decât pe celelalte. Or, tu ești diferită, Isabelle! Nu știi prin ce miracol, dar nu ești ca alte femei. În timp ce te strângeam în brațe, mândru că te lăsați în voia mea, mă blestemam pentru că-mi închipuiam cum va fi să mă culc cu tine. N-o să mergem acasă la mine, nu fiindcă n-aș dori-o, ci fiindcă te iubesc și vreau să ți-o dovedesc. Asta-i tot!

Avea mâinile umede, iar Isabeau își dădea seama că nu se simțea în largul lui. Ea însă nu era stingherită. Dimpotrivă.

— Sinceritatea aceasta îți face cinste, messire! Aș minți dacă aș spune că nu simt același imbold. Așa că, la rândul meu, îți voi face și eu o mărturisire. Ea îți va arăta câtă încredere am în tine. Aștept să-mi dai totul și nimic. M-ai readus la viață, și pentru asta îți aparțin pe veci.

— N-ai...

— Taci, messire La Palice! Oricărei femei i-ar fi greu să facă o asemenea mărturisire, mai ales unui bărbat ca tine. Dacă nu ne-am afla în întuneric, nici nu cred că aș fi în stare să-ți dezvălui rana mea. N-am

cunoscut până acum niciun bărbat. Am devenit văduvă chiar în ziua căsătoriei, din pricina cruzimii celui care m-a violat și m-a umilit.

Isabeau îl auzi gemând de furie și degetele lui se încheștară pe mâinile ei. Continuă totuși, iar de data asta cuvintele, ca și amintirile, n-o mai durură:

— N-am cunoscut din dragoste decât bestialitatea și loviturile aceluia care mi-a răpit fericirea și viața. S-a întâmplat acum cincisprezece ani. Doliul meu a luat sfârșit. Mulțumită ție, în aceasta ultimă săptămână am avut impresia că trecutul nu mai are nicio putere asupra mea. Nu mă mai bântuie. Îmi făgăduiești că o să mă respecti, messire! Este cu mult mai mult decât îmi puteam dori. Nu știu dacă aș fi fost în stare să gust din plăcerea trupească împreună cu tine astăzi, dar să știi că aș fi consimțit să încerc, pentru că te iubesc așa cum cred că n-am iubit niciodată.

Se lipi ușor de Jacques și-și rezemă obrazul de pieptul lui. El o cuprinse tandru în brațe, ținând-o astfel câteva clipe, apoi îi căută cu buzele fruntea, își strecură degetele, pe sub gulerul de hermină, pe gâtul ei, și apoi o sărută cu o pasiune care-i copleși pe amândoi.

Apoi se desprinse iarăși din îmbrățișare:

— Mă voi întoarce cât pot de repede, dulcea mea Isabelle! Am să te învăț din nou ce este dragostea. Îți voi respecta cerințele, iar tu le vei stabili pe ale mele. Pe bunul Dumnezeu, jur că nu voi avea liniște până când nu voi restabili ceea ce a distrus nebunul acela! Dar, mai întâi, trebuie să-i știu numele. Oricine ar fi, este un om mort!

— Nu te mai gânde la el! Destinul m-a răzbunat. Ți-am spus, messire, că de acum înainte sunt liberă, liberă să te iubesc.

El izbucni într-un râs vesel, acoperindu-i cu sărutări ușoare chipul zâmbitor, în întuneric, apoi, îndemnat de un impuls subit, îi strigă lacheului:

— La palatul regal!

Buzele lui Isabeau se întredeschiseră de uimire:

— Dar...

— Isabelle, o cunoști pe regina Claude?

— Nu, eu...

— Este soția bunului nostru rege Francisc I. Ea e aceea care administrează regatul în timp ce el luptă în Italia, până când se va întoarce. Palatul este cam trist acum, când Curtea merge alături de rege, dar mi-ar plăcea să fii văzută la brațul meu. Desigur că vei fi nevoită să înfrunți disprețul unora dintre fostele mele iubite, dar asta nu trebuie să te înpăimânte. Nu vreau să-ți ascund faptul că mă faci fericit, Isabelle!

— Nu știu dacă sunt pregătită să mă întâlnesc cu oamenii aceștia, messire, obiectă Isabeau, pe care toana lui o cam speria.

— N-ai de ce te teme atâta timp cât ești alături de mine, crede-mă! Ai încredere în mine!

— Fie, dacă tu consideri că așa e bine!

— Știu să citesc printre rânduri, Isabelle! Titlul nobiliar pe care nu-l ai va fi legitimat prin prezența mea alături de tine. Astfel, nimeni nu se va mai gândi să cerceteze taina obârșiei tale, dacă te prezint, așa cum te văd eu, reginei.

Isabeau dădu din cap, fără să-i răspundă. Era mișcată, căci își dădea seama de însemnătatea gestului lui. Se ridică și veni să se așeze alături de el, lipindu-și obrazul de al lui când îi simți brațul înconjurându-i umerii.

Da, acum era sigură. Începuse o nouă viață.

Iarna părea să-și țină răsuflarea în pragul tunelului lung care ducea din pădure până în sala subterană, de parcă fiecare clipă ar fi fost prima și ultima, în același timp. Era o întrerupere liniștită și caldă, departe de mușcătura viscozelor și a poilor care se succedau.

Lupii nu ieșeau din adăpost decât seara, când, potrivit unui ritual ancestral, se aventurau până la potecile pe unde umblau cerbii și căprioarele. Totuși, se întorceau adesea cu burțile goale.

— Niciodată n-am mai văzut o iarnă atât de grea, se plânse Loraline, când se întorcea, însoțită de Cythar, de la vânătoare, cu câte un șir de păsări moarte, trecute printr-un fir de sârmă legat la brâu.

Găsea de multe ori pe sub copaci păsări înghețate precum și rozătoare mici, numai piele și os, moarte de foame. Amândoi împărțeau această hrană cu animalele.

Theophrastus se minuna văzând-o cum chema lupii, în fiecare zi, într-un fel anume, îi aștepta să se așeze în cerc în jurul ei, apoi le împărțea hrană, fără ca ei să se bată, fiecare mulțumindu-se cu porția primită. Ea era căpetenia haitei, iar lui Theophrastus, acest lucru i se părea de-a dreptul magic.

De îndată ce putuse să umble, sprijinindu-se într-o cârjă, explorase sala subterană care se dovedise a fi mai vastă decât credea. Într-o singură zonă nu putuse pătrunde, fiind oprit de Cythar. Bătrânul lup i se așezase în drum, mârâind, când încercase să înainteze într-acolo. Theophrastus nu insistase. De altfel, nici Loraline nu mergea niciodată acolo.

— Dincolo de pietrele acelea odihnesc mama și bunica mea, îi mărturisise ea, văzând atitudinea lui Cythar. Nici pe mine nu mă lasă să intru în camera mortuară. Ca și cum ar fi paznicul trupurilor lor. Îi respect dorința. Când mi se face prea dor de mama, aprind câte o lumânare; flacăra se înalță spre cer și atunci simt cum ceva din dragostea mea zboară către sufletul ei. Nu te apropia de mormântul lor! Sunt sigură că Cythar nu ți-ar face nimic rău, dar n-are niciun rost să-l înfrunți.

Theophrastus acceptase situația, așa cum făcuse și Loraline.

Se împliniseră deja trei luni de când tânărul medic trăia astfel, fericit cum nu mai fusese niciodată până atunci. Și îndrăgostit. Nu mai vorbisera despre lupoanca sură. Nici n-o mai văzuseră pe acolo. Loraline fusese îngrijorată: era pentru prima oară când nu venise la întâlnirea obișnuită

din nopțile cu lună plină. Theophrastus o consolase în felul lui, făcând dragoste cu ea. Învățau să se cunoască unul pe celălalt.

Rănile i se cicatrizau, datorită alifiilor și leacurilor fetei. De multe ori, Theophrastus avea impresia că priceperea ei depășea cu mult cunoștințele lui. Ceea ce era și ceea ce reprezenta ea dădeau un sens concret căutărilor lui. Căutări a căror singură certitudine era iubirea.

În primele zile, se întrebase cum își va petrece timpul fără ca, până la urmă, să nu înceapă să tânjească după lumina zilei, după tot ceea ce constituia, înainte, universul lui cotidian, însă își dădu repede seama că acele cinci luni nu-i vor fi de ajuns ca să afle toate cunoștințele fantastice pe care le stăpânea fata.

Apoi sosi dimineata aceea din ianuarie 1516. O dimineată ca toate celelalte. Theophrastus se întinse în culcușul lui, având grijă să nu facă gesturi prea bruște, ca să nu-i tulbure somnul, fiindcă el se trezea întotdeauna înaintea ei. De data asta însă n-o simți lângă el. Se alarmă. Nu din cauza obișnuinței, ci pentru că locul acela gol de lângă el aproape că-l durea. Se ridică. Cythar dormea netulburat lângă patul de paie. Tăcerea din jur fu spartă de o tuse cavernoasă, în depărtare, urmată de un icnet. Loraline vomita. Theophrastus se sculă din pat și, aprinse o torță, apoi porni, în direcția sunetelor, printr-un tunel care se deschidea în dreapta lui. Știa unde ducea: la un fel de bazin prin care trecea un pârau și pe care-l foloseau drept latrină. Nu departe de acolo, în amonte, era o altă adâncitură, potrivită pentru băi de șezut. Aceasta era una dintre curiozitățile naturii pe care Theophrastus o binecuvântase încă din prima zi petrecută în peșteră. Apa de acolo nu era bună de băut, dar se potrivea cum nu se poate mai bine pentru întrebuintarea pe care i-o dădeau, iar el nu-și amintea să fi cunoscut prea multe astfel de locuri înzestrate cu atâta confort.

Loraline era aplecată deasupra pârauului, cu trupul zgâlțâit de spasme. Cu o mână își ținea pletele lungi, negre, cu cealaltă se ținea de o piatră.

Theophrastus avea încă dureri în partea de sus a coapsei și la genunchi, acolo unde ligamentele fuseseră rupte, dar se mișca destul de ușor, cu toate că mai schiopăta puțin. Când grăbi pasul, ca să se apropie de fată, își mușcă buza, simțind că durerea se întetă. Refuză să țină seama de ea și îi atinse umărul, care se aplecă, icnind din nou, deasupra apei. Ar fi vrut să îngenuncheze lângă ea, dar piciorul nu-i îngăduia această mișcare. Se mulțumi să aștepte ca ea să se liniștească, masându-i ceafa și omoplații, ca s-o calmeze puțin.

— N-am nimic, bâigui ea, în cele din urmă, îndreptându-și spinarea. Absolut nimic.

Dar Theophrastus era neliniștit. Își amintea prea bine de suferințele lui François de Chazeron.

— Ai încercat cumva vreun leac de-al mamei tale? o întrebă, pe când ea se ridica după ce-și clătise fața cu puțină apă rece și proaspătă.

— Nu, afirmă ea, zâmbind. Sunt doar puțin obosită, de fapt, cam balonată. Nu-ți face griji, iubitule!

Dar Theophrastus zărise ușoara rotunjire a pântecelui care i se oferise de câteva ori. Mintea lui lămuri pe loc totul. Se scurseseră trei luni, trei luni întregi de când făcea dragoste cu ea fără să-i treacă prin gând că... Ce nebun fusese!

Îi cuprinse blând mâinile, cu gâtulejul uscat:

— Trebuie să te consult. Chiar acum! îi porunci el.

— Și după aceea o să fii liniștit? îl întrebă ea, fără ironie.

— Da, o să fiu, dacă nu mi-ai ascuns nimic!

— Ce ți-aș fi putut ascunde, Theophrastus? îl întrebă izbucnind în râs.

Culoarea îi revenise în obraji, iar ochii îi erau din nou strălucitori. Theophrastus înțelese atunci că ea nu știa nimic despre legile nestrămutate ale procreației. O conduse spre peșteră și o întinse pe culcușul de paie. Chicoti când Theophrastus îi depărtă coapsele, dar el se mulțumi s-o consulte rapid.

— Ai și terminat? Era foarte plăcut, suspină ea.

Dar lui Theophrastus nu-i mai ardea de joacă. Se așeză lângă ea, pe jumătate fericit, pe jumătate înspăimântat:

— Loraline, ești însărcinată!

Ea deschise gura, dar nu scoase niciun cuvânt. Surâsul ei părea încremenit de surprindere. După un moment de tăcere, Loraline clipi din ochi, de parcă visarea care o cuprinsese ceda locul realității.

— Vrei să spui că aici, în pânțelele meu, este un mic Theophrastus? murmură ea.

El încuviință cu un gest. Atunci, Loraline se agăță de gâtul lui și începu să plângă în hohote.

— O, Theophrastus, sunt fericită, atât de fericită!

— Acum nu mai pot să plec fără tine.

Theophrastus așteptase câteva zile înainte de a-i spune ce hotărâse, lăsându-i timpul necesar ca să se obișnuiască cu ideea că vor avea un copil. Loraline se schimbase, râdea din orice, mergea umflându-și și mai

tare burta, trecea pe la fiecare lup, lăsându-i s-o atingă cu laba și spunându-le că, în curând, vor avea un copilăș pe care să-l iubească. Era mișcătoare, dezarmantă, însă Theophrastus era hotărât să nu se lase înduioșat.

Situația se schimbase. Va omori lupoaica sură chiar cu mâinile goale, dacă trebuia. Era gata de orice. Petrecuse câteva nopți albe întrebându-se ce va face după ce vor trece cele cinci luni, dar acum știa. N-o va părăsi pe Loraline. Ceea ce simțea pentru ea era mai mult decât iubire și însuma toate clipele în care căutase imposibilul, supranaturalul, tot ceea ce trece de simțuri. De parcă viața lui ar fi întins un fir invizibil, alcătuit din indicii care n-aveau alt scop decât să-l conducă spre ea.

Loraline se făcuse că nu aude. Se juca mai departe cu Cythar. El repetă, ceva mai tare, hotărât să ridice tot mai mult tonul, până când ea nu se va mai putea prefăce că nu-l aude.

— Acum nu mai pot să plec fără tine.

Nu avu nevoie să mai repete. Loraline azvârli bățul pe care-l ținea în mână și-l trimise pe Cythar să-l aducă. Apoi, așezată direct pe pământul bătătorit, la picioarele lui, ca oricare dintre lupii ei, își ridică spre Theophrastus ochii mari, verzi, întunecați de certitudinea care acum i se înfățișa și ei.

— Am vorbit deja despre asta. N-am dreptul s-o fac.

Încerca să vorbească pe un ton ferm, dar nu-l putea păcăli pe Theophrastus.

— Asta a fost înainte. Înainte să-mi porți copilul.

Îi vorbise blând. Nu voia s-o bruscheze. Ar fi vrut să se așeze pe jos, lângă ea, dar nu putea. Încă nu era stăpân pe mișcările lui și îi lipsea suplețea. Trebuia să se mulțumească să stea incomod pe taburet, rezemat de masa aceea rudimentară. Poziția aceasta îi conferea un aer superior care-l făcea să se simtă stânjenit. Dar lui Loraline nu-i păsa de conveniențe, nici măcar nu le cunoștea.

— Dar eu sunt și acum o femeie-lup. Și făptura asta micuță va fi la fel, Theophrastus!

Își întinse brațele, cuprinzând cu un gest peștera și pe locuitorii ei.

— Ei sunt familia mea, iar aceasta e casa mea. Stelphar are dreptate. Locul meu e aici.

— Nu, ai fost învățată să crezi asta, dar nu e adevărat. Nu-ți cer să renegi totul, te iubesc pentru ceea ce ești, însă meriți să cunoști lumea, frumusețea și bogăția ei, toate lucrurile care-ți lipsesc.

Ea râse cu tristețe.

— Crezi că-mi lipsește bogăția, Theophrastus? Dacă aș vrea, ți-aș putea oferi toată lumea asta care te atrage atât de mult. Sunt naivă în privința dragostei, dar nu și în ceea ce privește ura și necazurile. În lumea ta e mai multă urătenie decât frumusețe. O știu, am văzut-o în ochii mamei și bunicii mele. Aici, cu ei, sunt în siguranță. Mai bine rămâi tu! Aș putea s-o înduplec pe Stelphar, sfârși ea.

Lui Theophrastus i se înmuiară genunchii. Nu se gândise să rămână acolo. Nicio clipă. Se aflau într-un spațiu închis, în afara timpului, în afara lumii. Pentru moment, îi era de ajuns pentru că se simțea încă invalid, pentru că Loraline înlocuia totul, dar știa că viața aceasta de cărtiță nu l-ar fi satisfăcut. Și apoi, avea un tată care se gândea la el și-l aștepta, mai erau și atâția bolnavi, acum și în viitor, care i-ar fi recunoscători pentru priceperea lui uimitoare. Avea lucruri importante de oferit omenirii, o știa. Le-ar fi putut împărți cu Loraline, întemeind o familie adevărată și dăruindu-i un nume. Un nume și o identitate veritabilă, într-o lume unde ar fi respectată și ascultată dacă i-ar fi împărtășii un pic din cunoștințele ei asupra anatomiei. Theophrastus nu putea lăsa toate acestea să se piardă, nu putea renunța la destinul fabulos care se deschidea în fața lor. Și a copilului lor.

Încercă să-i explice lui Loraline, dar cuvintele i se păreau găunoase, neputând să-i exprime gândurile. În cele din urmă, înțelese că, pentru Loraline, ele nu aveau niciun sens. Atunci, ea se ridică în picioare. Chipul i se întunecase pe măsură ce el se împotmolea în justificări.

— Vino! îi spuse. Vreau să-ți arăt ceva.

Mergeau în tăcere, în lumina slabă a făcliei pe care o ținea Loraline. Theophrastus nu încercă s-o scoată din muțenia ei în timp ce pătrundeau în măruntaiele pământului. Pașii lor răsunau pe pietre, stârnind un ecou regulat, tulburat de răcâitul ghearelor lui Cythar, care-i urma.

— Lupii nu sunt nemuritori. Au îmbătrânit deja. Ce-o să-ți mai rămână după ce ei nu vor mai fi? mormăise el nesigur, grăbind pasul ca s-o ajungă din urmă.

În loc de răspuns, Loraline strânsese din dinți și își încleștase pumnii. O clipă, Theophrastus își spuse că ea avea de gând, poate, să-l rătăcească sau să-l închidă undeva, dar goni deîndată acest gând. Avea încredere în ea, fiindcă știa că-l iubea. Îl iubea cu adevărat.

Merseră un timp învăluți într-un iz sulfuros, totuși Theophrastus nu era incomodat de lipsa aerului; abia dacă simțea oboseala în piciorul rănit, pe care-l menaja folosind cârja. Pe alocuri, era nevoit să-și aplece

capul sau să se strecoare prin spațiul strâmt dintre două stânci piezișe, sugându-și burta, dar ar fi pus mâna în foc că și acest tunel, ca și celelalte pasaje subterane de la Montguerlhe, fusese săpat de mâna omului.

Ajunseră, în sfârșit, într-o fundătură.

— Așteaptă aici, spuse ea, cu voce aspră.

Se opri, dar când Cythar vru să-și urmeze stăpâna, îl prinse de ceafă, reținându-l lângă el. Lupul se așeză, rezemându-se de piciorul lui Theophrastus. Cu Cythar alături, nu se putea rătăci. O lumină slabă se zări, în spatele unei stânci care masca o deschizătură în perete și pe care o auzise lunecând într-o parte.

În sfârșit, Loraline apăru și-i făcu semn. Theophrastus își luă mâna de pe coama lui Cythar, fără să remarce perii care-i rămăseseră în palmă, și trecu pragul. Ceea ce văzu în mica încăpere avu darul de a-i tăia râsuflarea. Acolo era o revărsare de aur. Oale de lut pline cu monede și cu pietre prețioase erau stivuite unele peste altele. Niciodată nu mai văzuse atâtea. Niciodată. Pe fiecare dintre ele se afla drept ofrandă un blazon sculptat.

— După cum vezi, îi explică femeia cu vocea plină de amărăciune, aș putea să-mi cumpăr, afară, tot ce-mi lipsește aici. Da, totul, în afară de fericirea pe care mi-o oferi tu.

Glasul începuse să-i tremure când rosti ultimele cuvinte. El înțelese că Loraline își stăpânea cu greu lacrimile.

Nu știa ce să spună. Se temea ca tezaurul acela să nu fie cumva rodul vreunui jaf reușit, dar în același timp își spunea că femeii i-ar fi trebuit secole întregi ca să adune o asemenea comoară.

— Povestește-mi, zise, în cele din urmă, luând dintr-un vas un pumn de monede pe care le lăsă apoi să-i cadă printre degete.

— Ce importanță are?

— Tot ceea ce mă ajută să te înțeleg ca să te pot iubi și mai mult are importanță.

— E o poveste lungă, Theophrastus!...

Ca să-și aline durerile stârnite de răni, el se așeză pe o grămadă de monede din aur, care se împrăștiară sub greutatea lui, unele dintre ele ciocnindu-se, cu un clinchet, de vasele din jur și rămânând apoi nemișcate.

Loraline se rezemă de peretele pe care se scurgeau picături de apă. Ea cunoștea bine locul și avusese grijă, înainte de a coborî, să ia o blană groasă pe care o pusese pe umerii ei și pe ai lui Theophrastus.

— Când eram copil, am văzut-o de mai multe ori pe mama intrând în acest tunel, dar n-aveam voie s-o însoțesc. La întoarcere, îi dădea mătușii Albérie câte o mică bară dintr-un metal galben și rece. Cu timpul – fiindcă, fără să vreau, auzeam discuțiile lor – am înțeles că abatele de la Moutier, Antoine de Colonges, îi dădea mătușii, în schimbul acelor bucăți de metal, bani cu care să-și poată întreține, în iernile grele, mama și bunica. El nu venea niciodată aici. Știu că există un tunel care duce la mănăstire, dar n-am reușit să-l găsesc. Ai fi înspăimântat dacă ai ști ce labirint ascund munții aceștia.

— De ce dădea mama ta aur ca să primească bani, când aici...?

Nu-și termină fraza. Înțelesese. Loraline îi răspunse:

— Monedele astea sunt prea vechi. Dacă le-ar fi folosit, ar fi adevărat legenda. Sute de oameni ar fi venit aici să caute comoara. Asta am înțeles-o mai târziu. Cu puțin timp înainte să moară, mama m-a adus aici și mi-a spus că în 1369, Carol al V-lea a rupt Tratatul de la Bretigny, prin care i se cedau regelui Angliei, Eduard al III-lea, tot sud-vestul și o parte din nordul Franței. Războiul de 100 de Ani era în toi, iar regele Franței recucerea, unul câte unul, orașele franceze atribuite inamicului. Chiar atunci, seniorul ținutului Thiers s-a întâlnit în drum cu un grup de refugiați englezi, care au fost încântați că pot obține informații de la el. Ca să își salveze viața, le-a oferit fortăreața de necucerit Montguerlhe, ca să-și adăpostească familiile și bunurile. S-au instalat acolo, dar n-aveau pic de încredere în acest senior, care ar fi putut oricând să-i predea francezilor. Au înălțat chiar în interiorul castelului ziduri, ascunzând astfel numeroase pasaje secrete. Ani în șir au amenajat fostele cariere de piatră, realizând un ingenios labirint subteran, în care mulți compatrioți de-ai lor au venit să-și ascundă bunurile, tot ceea ce putuseră salva când fuseseră nevoiți să fugă. Mai mulți făurari de cuțite, bine plătiți, munciră pentru ei în taină, în sala subterană. Aveau aici tot ce-și doreau, iar armele pe care le făceau erau folosite în lupta necruțătoare dintre Anglia și Franța.

Apoi se întâmplă ceea ce trebuia să se întâmple. Seniorul de la Thiers văzuse că unii dintre meșterii renumiți se îmbogățiseră. Încercă să-l facă pe unul dintre ei să vorbească, dar acesta muri sub tortură, fără să-și dezvăluie secretul. Ceilalți, înspăimântați, se puseră sub protecția englezilor și a familiilor acestora. Seniorul de la Thiers, Hermand de Montreval, ofensat, ceru aur în schimbul tăcerii sale, dar nu obținu atâta cât și-ar fi dorit. Își găsi un complice și luă măsuri ca oaspeții lui să fie otrăviți; ei deveniseră cu atât mai indezirabili cu cât el însuși devenise un

trădător al Coroanei Franței pentru că îi ascunsese. Când la Montguerlhe nu mai rămăseseră decât cadavre, răscoli tot castelul, căutând aurul, dar în zadar. În cele din urmă, își spuse că tot aurul fusese cheltuit pentru fabricarea săbiilor, dar niciun meșter nu mai era în viață, ca să-i confirme teoria. Porunci ca trupurile să fie înmormântate în taină și distruse orice document compromițător.

— Dacă nimeni nu știa, cum se face că ai tăi... începu Theophrastus.

— O femeie, o spălătoreasă, muncea la castelul Montguerlhe. Pe când aranja un teanc de cearșafuri într-o debara, surprinsese un bărbat în timp ce intra într-un pasaj.

Ar fi murit, probabil, și ea împreună cu ceilalți, dar întâmplarea a făcut ca în acea noapte tristă ea să fie reținută la căpătâiul mamei sale bolnave. A doua zi, a aflat că la castel izbucnise o epidemie. Speriată dăduse fuga la mănăstirea de la Moutier, ca să fie examinată. În loc s-o consulte, abatele îi puse o groază de întrebări și o pusese să-i promită că nu va spune nimănui, niciodată, că a lucrat la Montguerlhe. Ea înțelese atunci că se întâmplase ceva groaznic și, ca să nu fie amestecată în toate acestea, afirmă că habar n-avea ce făceau oaspeții aflați la castel. Această femeie era străbunica mea. După un timp, se zvoni că toți muriseră de boala aceea ciudată, iar pașii celor care căutau cu disperare aurul se auziră mult timp la Montguerlhe. În anul următor, ea fu angajată din nou la castel de noul intendent și putu să acționeze mecanismul fără să fie văzută. Și, după multe căutări, în cele din urmă comoara fu descoperită de bunica mea. Toate legendele au un sâmbure de adevăr, Theophrastus! Dar acest aur aparține, ca și lupii, muntelui. Poți să mă asiguri că, în lumea ta, aș putea avea un loc mai important decât cel pe care-l am aici?

— Aurul nu servește la nimic dacă nu este cheltuit! afirmă Theophrastus, ca să ocolească răspunsul.

— Aici am tot ce-mi doresc. Înainte de a te întâlni, simțeam un gol; dacă tu vei hotărî să pleci, copilul va umple acest gol.

— Am două luni ca să te conving, căci, orice-ai spune tu, Loraline de Chazeron – ea se strâmbă la aceste cuvinte – cred că, după mine, ceea ce-ți va lipsi pentru copilul tău va fi un nume. Cel al tatălui său, cel pe care vi l-aș putea oferi amândurora. Sunt sărac, într-adevăr, dar am ceva ce tu nu ai: o identitate și un titlu. Iar dragostea pe care o nutresc pentru tine are, în ochii mei, mai mult preț decât toate motivele tale false de a evita lumea din afară.

Crezu, timp de o clipă, că Loraline va izbucni în plâns, dar ea n-o făcu. Privirea i se înăspri la amintirea rănii pe care el i-o zgândărise intenționat. Apoi, obrazul i se destinse și zâmbetul îi înflori din nou.

— Fie, spuse ea. Amândoi avem la dispoziție două luni ca să ne alegem destinul. Atunci, Stelphar te va însoți până la porțile orașului și te vei duce acasă, ca să-ți pui în ordine treburile. O să te întorci ca să mă ajuți să aduc pe lume copilul și vom discuta din nou. Patru luni vor fi trecut peste necazurile și singurătatea noastră. Vom fi mai hotărâți în alegerile noastre, ca să nu regretăm nimic. Ți convine, Theophrastus?

— Îmi convine.

Se apropie de el, se înalță pe vârfuri, făcând câteva monede să se rostogolească, și-i întinse buzele. Înnebunit de mireasma ei sălbatică, de mosc, o strânse în brațe. Alunecând pe monede, făcură, înlănțuiți, câțiva pași înapoi, și căzură, ciocnindu-se de o oală care se răsturnă în urma impactului și-și revărsă asupra lor ofranda strălucitoare. Rămaseră așa mult timp, cuprinși de același răs nepotolit, lăsând, deodată, în urmă, acea trecătoare frică de necunoscut care duce la răscruci de drum.

— Te iubesc, Loraline, îi spuse în cele din urmă Theophrastus, răsfirându-i pletele lungi, acoperite cu bănuți de aur.

— Și eu te iubesc. Aș vrea să nu mă uiți niciodată!

Depart de ei, în sătucul Saint-Remy-de-Provence, Michel de Nostre-Dame studia tema astrală a prietenului său, întinsă pe masa din fața lui, mușcându-și nervos buzele. Zadarnic se întorcea mereu la ea; de luni de zile, aceeași imagine îi apărea iar și iar în fața ochilor: prietenul lui urlând, înconjurat de lupi, într-o pădure de flăcări.

— Vorbește-mi despre mama ta... îi ceruse Theophrastus.

Înțelesese deodată că Isabeau era sufletul acelei peșteri, motivul pentru care Loraline ținea atât de mult la acest loc. În decursul celor cinci luni petrecute acolo, Theophrastus nu încercase cu adevărat s-o cunoască pe Isabeau, dar acum, simțea că trebuie neapărat s-o facă.

— Imaginea pe care o am despre ea s-a schimbat pe măsură ce creșteam, îi răspunse Loraline. Nu-mi amintesc să mă fi mângâiat sau îmbrățișat vreodată, pentru că, după cum am aflat mai târziu, nici măcar nu m-a alăptat; am supt la o lupoaică din haită, care tocmai fătase. De fapt, Cythar și cu mine ne-am născut la un interval de câteva ore; desigur că acesta e motivul pentru care suntem atât de apropiați. Am supt același lapte, dormeam împreună. A crescut deodată cu mine, alături de mine. Pe vremea aceea, mama plângea adesea, am păstrat imaginea fugară a unei femei ghemuite, răvășite, care-și petrecea zilele spălându-se și frecându-și trupul cu mușchi, uneori, până la sânge. De mine se ocupa bunica. Locuia cu noi și căldura brațelor ei îmi este mai cunoscută decât cea a mamei.

Apoi, puțin câte puțin, mama a început să-mi vorbească, cu asprime, de cele mai multe ori, dar am avut sentimentul că, într-un sfârșit, își dăduse seama de existența mea. Am cutreierat pădurea împreună cu ea și cu bunica, la cules de fructe, de ierburi de leac, de ciuperci. Mama îmi atrăgea atenția asupra celor otrăvitoare. Când mă răneam și începeam să plâng, se grăbea să mă ajute. Dacă rana era superficială, se îndepărta nepăsătoare, spunându-mi că trebuia să învăț să sufăr în tăcere.

Îmi aduc aminte că odată, cred că aveam vreo patru, cinci ani pe-atunci, m-am încâlcit într-o tufă de mărar și mi-am fracturat piciorul. Ea m-a auzit țipând. Nu puteam să mă ridic. Era lividă. A început să se învârtască în jurul meu, ținându-se cu mâinile de cap, apoi s-a oprit, m-a ridicat în brațe și m-a dus în peșteră. Cred că începând de atunci s-a schimbat. M-am oprit din plâns. Îmi petrecusem brațele pe după gâtul ei și auzeam cum îi bate inima în piept, ca o tobă. Bunica nu era acolo. Mama m-a îngrijit, fără să scoată o vorbă. M-a durut când mi-a pus osul la loc, dar blândețea ei, picul acela de afecțiune parcă mă adormise. N-am ținut. „*E bine, fiica mea, ești curajoasă*”, mi-a spus cu un zâmbet trist. Era pentru prima oară că mă numea „fiica ei”.

Eram încă prea mică să înțeleg ce se petrecuse în mintea și în viața ei. Tot universul meu se limita la peștera aceea și nu știam nimic despre lumea din afară, habar n-aveam că mai există și alți oameni, alte vieți. Totuși, ceva se schimbase. Mama nu mă mai respingea când mă așezam pe genunchii ei sau când o luam de mână. Asta s-a întâmplat încetul cu încetul. Cred că am îmblânzit-o pe măsură ce trecea timpul. Era mai veselă și, uneori, chiar izbucnea în râs, împreună cu bunica.

Într-o zi, am luat-o pe urmele ei și am pătruns într-o altă încăpăre, deși îmi interzisese să intru acolo. Ceea ce am văzut m-a înfiorat. Am început să urlu. Nu mai văzusem până atunci un cadavru. Era trupul unui băiețel, sfârtecat. Mama s-a ivit de după o stâncă, cu un cuțit în mână. Era murdară de sânge. M-am dat înapoi și m-am împiedicat de bunica. Am țipat din nou, dar m-a îmbrățișat, iar vocea ei m-a liniștit. După ce a pus cuțitul pe masă, lângă cadavru, mama s-a apropiat de mine.

— L-am găsit pe munte, mi-a spus, dar nu lupii l-au sfâșiat în halul ăsta, Loraline, și nici eu. Nu vreau să mai umbli singură, mă auzi? În ținutul acela de sus e un fel de diavol, un om foarte rău. El l-a omorât și l-a sfârtecat pe copilul ăsta. Dacă află de tine, o să te omoare! Acum vino aici, nu trebuie să te temi de moarte, ea ne învață lucruri bune ca să-i alinăm pe cei vii.

M-a luat de mână, deși mâna ei era plină de sânge. A luat cuțitul și a despiciat pieptul lipsit de viață. Când a început să scoată, unul câte unul, organele din trupul spintecat, am făcut un pas înapoi, dar frica îmi pierise. Mama părea, rând pe rând, uimită și încântată de descoperirile ei. Până la urmă, am adormit într-un colț. M-am trezit dimineața, pe salteaua mea. Mama plângea, cu capul rezemat pe pieptul bunicii.

— Va plăti, Isabeau, crede-mă! François de Chazeron va plăti.

Auzeam pentru prima dată acest nume, dar am înțeles că el era monstrul din ținutul de sus. Nu mi-ar fi trecut prin minte atunci că era, în același timp, tatăl meu.

Mama și-a petrecut multe zile cercetând cadavrul, iar descoperirile și le nota pe niște foi de pergament, pe care făcea și schițe. Mai văzusem așa ceva pe un alt caiet, legat cu fir de cânepă. Mama desenase, pe prima pagină, un lup. Bunica mi-a explicat că mama lui Cythar fusese prima ființă autopsiată și examinată de mama, care voia să înțeleagă alcătuirea lor, ca să-i poată îngriji dacă s-ar îmbolnăvi ori s-ar răni. Așa se face că știuse să-mi vindece piciorul rupt. Am început să fiu foarte mândră de ea. În anii care au urmat, a desenat flori și ierburi și a preparat tot felul de alifii și de leacuri.

Într-o dimineată, bunica a adus-o la noi pe mătușa Albérie. Mama a îmbrățișat-o îndelung. Apoi au discutat în șoaptă, dar am auzit de mai multe ori numele lui François de Chazeron. Apoi, mătușa Albérie a zis că Huc de la Faye o proteja. Asta m-a liniștit. Dacă exista cineva care i se împotriva monstrului, eram în siguranță. Mătușa Albérie ne vizita des; mama râdea mai mult ca înainte și, uneori, mă lua lângă ea și se juca și cu lupii, și cu mine, în timp ce mătușa Albérie ne măsura cu o privire severă.

După aceea, bunica a murit, iar mama a încuiat camera mortuară. Ea și Albérie au plâns mult timp, eu însă nu. „*Nu trebuie să te temi de moarte*”, îmi spusese mama, așa că nu mă temeam. Tristețea vine când te gândești că acea persoană îți va lipsi, dar asta nu însemna nimic pentru mine. Dacă mi se făcea dor de bunica, întrebam când o să se întoarcă. Mătușa Albérie mi-a explicat, după câteva luni, cum stăteau lucrurile. În clipa aceea, am suferit.

În această perioadă, mama s-a schimbat din nou. Mătușa Albérie plângea mult, de fiecare dată când venea la noi avea cearcăne vinete sub ochi. Într-o zi, am întrebat-o dacă monstrul de sus îi făcuse și ei vreun rău. Privirea ei a devenit aspră și mi-a poruncit să-mi ridic părul. Și-a trecut degetele peste porțiunea cu blană de pe ceafa mea și a rânjit. După aceea mi-a spus:

— Monstrul este în mine, Loraline, în noi!

Am făcut un pas înapoi și am fugit să mă ascund. Mama s-a răstit la sora ei:

— Niciodată, auzi? Niciodată în fața copilei!

— Până la urmă tot va trebui să afle cine e, i-a răspuns mătușa Albérie.

Mi-am astupat urechile. Deodată, mi se făcuse frică, inexplicabil, de parcă aș fi presimțit ceva înspăimântător, apoi Cythar a intervenit, a mârâit, a gemut, așezându-se între ele. Au tăcut și s-au întors spre mine, văzându-mă speriată, ascunsă în spatele unei stânci. Mama s-a apropiat de mine, mi-a desfăcut mâinile cu care îmi astupam urechile, și m-a liniștit:

— Mătușa ta este o ființă mai ciudată, mi-a șoptit, dar nu ți-ar face niciodată vreun rău.

Apoi a apărut Stelphar. Mama mi-a spus că o vom revedea la fiecare lună plină, că va veghea asupra noastră și că, datorită ei, nu va trebui să ne mai temem de nimic, niciodată.

Timpul a trecut. Mama a continuat să cerceteze tainele naturii, de parcă toată viața ei ar fi depins de asta. Își dedica tot timpul, toata energia ei, acestor studii. Am aflat că mai fuseseră găsite în munți și alte cadavre,

dar mama nu le adusese în peșteră. După fiecare asemenea descoperire macabră, se izola în vizuina ei, interzicându-mi să mă apropii de ea. O auzeam plângând și, de multe ori, țipând, când avea coșmaruri. Am înțeles, în cele din urmă, că monstrul îi făcuse mult rău, ei și lui Benoît, despre care vorbea adesea cu mătușa Albérie.

În ultimul timp, se purta ciudat. Cred că simțea apropierea morții. Se izola, nu mă respingea când mă apropiam, dar întorcea capul și pleca, pretextând că are ceva de făcut. Și, într-o dimineață, chiar înainte de a se stinge, a spus ceva îngrozitor. Iar viața mea s-a întors pe dos, pentru că, dintr-odată, monstrul din ținutul de sus devenise tatăl meu, iar mamă nu mai aveam.

Theophrastus o strânse în brațe. Și făcură din nou dragoste, cu pasiune, în pofida pântecelui rotunjit.

Afară, luna aprilie desfăcuse primii muguri, iar în aer se împrăștia parfumul florilor sălbatice, trezite de căldura primăverii. Iarna fusese lăsată în urmă, iar pe câmpii și în păduri totul revenea la viață. Într-o noapte cu lună plină, Stelphar intră în peșteră. Theophrastus vru s-o înfrunte, dar Loraline îl opri cu o privire. Îi venea greu s-o părăsească în starea aceea.

— Mătușa Albérie o să aibă grijă de mine. Întoarce-te în iunie, vom aduce împreună copilul pe lume. Du-te!

Se sărutară îndelung, dar ea nu-l conduse prin tunel. Lupoaița sură mergea în frunte, Cythar era la urmă. Între ei, Theophrastus simțea, la fiecare pas, cum se îndepărtează de tot ce trăise în peșteri.

Ajunseră în câmp deschis în spatele altarului unei bisericuțe, din care ieșiră împreună. Theophrastus își memoră numele înscris pe frontonul din piatră: „Saint-Jehan-du-Passet”. Biserica era construită pe un dâmb. La lumina lunii pline, văzu un catâr care îl aștepta legat de un copac. De fiecare parte a șei era prinsă câte o desagă. Într-una găsi merinde, cealaltă era plină cu aur. Atunci se întoarse către lupoaică și-și aținti privirea în ochii ei:

— Nu cred în vârcolaci, Stelphar, și totuși știu cine ești. Numai moartea mă va putea opri să mă întorc după femeia și copilul meu.

Dezlegă desagii și îi aruncă la picioarele lupoaiței nepăsătoare:

— În seara asta sunt, din vina ta, cel mai sărac dintre pelerini, și tot aurul din lume n-ar putea schimba nimic. Ne vom revedea foarte curând.

Încălecă pe catâr și-i dădu pinteni, fără să mai privească în urmă. Auzi în spatele lui doar urletul lui Cythar. Lupul plângea, ca și el.

Theophrastus călători grăbit. Seara, la culcare, piciorul îl durea. Cum nu păstrase aurul, ocoli hanurile, trăgând la adăposturi unde se dădu drept un pelerin care se întorcea de la Compostelle. Barba și pletele lungi îl făceau să semene cu un pustnic cam ținut, căruia mila creștinească nu-i putea refuza nimic.

Se grăbea să ajungă în Elveția, la ai lui. Nu știa dacă tatăl lui fusese anunțat că a dispărut, dar își făcea griji pentru neliniștea și sănătatea lui, își făcea griji în privința lui ca să nu se gândească la ea. Își spunea că-și va pune treburile la punct și se va așeza la casa lui ca să-i făurească un cuib în care copilul lor să poată crește fericit. Această certitudine îi alunga tristețea, ba chiar îl făcea, din când în când, fericit; chiar dacă dimineața, când se trezea, degetele lui nu întâlneau decât un gol, în timp ce trupul îi era încă plin de umbrele senzuale ale îmbrățișărilor din trecut.

Isabeau tremura. Din cap până-n picioare. Nu se putea opri. O străbătea un șir de frisoane. Nestăpânite, enervante.

Și totuși, se pregătise. Numărase fiecare zi de la plecarea lui Jacques, deschizându-i nerăbdătoare scrisorile.

Domnul de la Palice îi vorbea mult despre Curte, despre rege, de care era foarte apropiat, îi povestea întâmplările din călătorie, revederea lui François cu soția și cu mama lui, îi descria orașul Marsilia, unde poposiseră câțva timp și în care fuseseră întâmpinați cu o mare bătaie cu portocale, la care regele și întreaga Curte participaseră cu entuziasm. Vizitaseră apoi flota de galere, după care se minunaseră văzând un animal ciudat, cu un corn, având spatele acoperit cu un fel de carapace ca a unei broaște țestoase, numit *reynoceron*, care trecea prin Marsilia în drum spre Roma, fiind un dar oferit de Manuel al Portugaliei papei Leon al X-lea...

Isabeau îi citea cu nesaț scrisorile. Le povestea prietenelor ei pasaje de felul acesta, păstrându-le, îmbujorată, doar pentru ea pe cele în care Jacques o copleșea cu complimente, asigurând-o că-i ducea dorul mai mult decât oricâreia dintre femeile pe care le cunoscuse până atunci. Iubirea lui Isabeau pentru el sporea cu fiecare zi; dar în același timp, își vedea conștiincios de treabă, spre deplina satisfacție a doamnei Rudégonde, și nu-și neglija prietenii, a căror afecțiune crea în jurul ei o oază de căldură și de seninătate.

În această atmosferă se simțea, în sfârșit, împăcată și născută, până-ntr-atât încât renunțase la cămăruța de la Nostre-Dame și închiriasse un

mic apartament aflat pe strada Lingerie, chiar lângă prăvălie. Bertille ținuse să rămână în serviciul ei, iar Isabeau o răsplătea cu prisosință. De fapt, în afară de salariul ei, aurul adus de la Montguerlhe îi asigura o rentă onorabilă despre care, după ce La Palice obținuse pentru ea o derogare regală, ca să poată lucra ca lenjereasă, Isabeau spunea că-i rămăsese după moartea soțului ei. Atrăgea simpatia celor din jur și nimeni n-ar fi ghicit, dincolo de dragălășenia ei, ființa sălbătică care-și dusesese traiul, timp de cincisprezece ani, în tovărășia lupilor.

Ușa prăvăliei se deschise larg, lăsând să pătrundă o pală de vânt primăvărat. În prag apăru, cu un aer vesel, Jacques de Chabannes. Isabeau simți că se topește. Făcu o reverență, iar el o ridică, întinzându-i mâna de pe care își scoase mânușa. Îi șopti, privind-o intens, cu buzele lacome lipite de palma ei:

— Lipsa ta, doamna mea, a fost ca o rană adâncă și nevindecată. Simțeam că se scurge viața din mine. Îmi venea să mor! Așa că, iată-mă!

Isabeau se stăpâni să nu-i sară de gât; de când se încălzise vremea, prăvălia era plină de clienți și, chiar atunci, se aflau acolo două doamne. La Palice le salută curtenitor. Isabeau simți cum cele două doamne erau contrariate de indiferența lui și orgoliul ei se revoltă. Erau cumva niște foste amante de-ale lui? Oare nu risca să ajungă ca ele dacă ceda impulsurilor ei, acum, când descoperea din nou dorința de a iubi? Doamnele respective erau căsătorite, moda vremii cerea ca femeile măritate să aibă câte un amant; de altfel, tot Parisul cunoștea temperamentul regelui, care, ca să-și justifice propriul libertinaj, încuraja și desfrâul celorlalți.

Isabeau era văduvă, acest statut al ei impunea respect, spre deosebire de Rudégonde, care era considerată o curtezană, cu toate că era frecventată de lumea bună. Dar ar fi putut face față, oare, dacă ar fi fost, încă o dată, dezamăgită și părăsită?

Când se întoarse acasă, după ce stabiliseră să se întâlnească a doua zi, amintirile începură s-o bântuie din nou și, odată cu ele, îi reveniră întrebările și îndoielile. Bertille o fricționă pe spate, în timp ce ea căuta să-și potolească frisoanele într-o baie de esențe de melisă și mentă sălbatică.

— Eu una cred că ți-e frica, Isa, afirmă Bertille, care știa de mult adevărul în privința trecutului ei. Măine, ai să ajungi în patul lui și asta te sperie, pentru că nu știi cum vei reacționa când va începe să te mângâie. Dar nu trebuie să te temi de dragoste, Isa! Te iubește, asta se vede în

privirea lui. De altfel, Lilvia ți-a citit în cenușă viitorul. O să fiți fericiți împreună până când moartea vă va despărți.

— Tocmai asta e, Bertille! Când anume va veni moartea să-mi răpească din nou omul pe care-l iubesc?

— Lilvia nu știe, dar te-a văzut îmbătrânind alături de el. Asta ar trebui să fie de-ajuns ca să te liniștești. Doamna-cu-Coasa ne ia pe toți, până la urmă, Isa! Nu trebuie să te ferești să-ți trăiești viața, de frică să nu mori sau să nu-ți pierzi iubirea. Ar fi ceva stupid, iar tu nu ești proastă.

— Ai dreptate, Bertille, ai de o mie de ori dreptate. E așa de galant, așa de atent...

— Atunci, nu încerca să trișezi cu el.

Pe când Bertille o ștergea cu prosopul, cineva bătu puternic în ușa de la intrare.

— Cine-o fi la ora asta? se indignă Bertille, coborând grăbită scara de lemn care ducea la parter.

Isabeau, care-și redobândise calmul, își ștergea brațele pe care i se prelingeau picături fine de apă, când Bertille se întoarse, gâfâind. Era agitată și-și frângea mâinile.

— Bebelușul, gemu ea, se naște chiar acum. Lilvia mă așteaptă, trebuie să plec.

Inima lui Isabeau tresări, iar temerile i se risipiră. Lilvia năște!

— Ajută-mă să mă îmbrac! spuse ea veselă. Vin cu tine!

După câteva clipe, străbăteau strada Lingerie ca să ajungă la Curtea Miracolelor, unde Bau-Bau se plimba de colo-colo prin sala subterană a bisericii, rozându-și unghiile până la sânge. Isabeau o asistă pe Lilvia toată noaptea, folosindu-se de tot ce știa ca să-i aline durerile: presopuncură, masaje și câteva unguente pe care le pregătise în vederea acestui eveniment. Bertille o ținea de mână pe țigancă și suferea împreună cu ea. S-ar fi zis că nășteau împreună. Dimineața, când copilul țipă pentru prima dată, cele două mame se îmbrățișară și se sărutară cu tandrețe. Era un băiat dolofan, normal, cu păr des, pe care-l numiră, de comun acord, François-Constant.

Când lui Bau-Bau i se permise să intre în camera aceea de unde atâta timp se auzeau țipete, avea lacrimi în ochi. Iar Isabeau simți dureros cât de mult îi lipsise fericirea unui tată care-și ține pentru prima oară copilul în brațe.

Plecă de acolo în cursul dimineții, făgăduind că se va întoarce a doua zi la botezul micuțului, a cărui nașă era. Avea multe de făcut. Această

naștere îi alungase și ultimele îndoieli, ultimele spaime. Încă mai avea timp să o ia de la început. Să reînceapă totul, inclusiv să fie o mamă adevărată.

Când trăsura lui Jacques de Chabannes se opri la ușa ei, în seara de 13 aprilie 1516, Isabeau era gata îmbrăcată, pieptănată și parfumată. Jacques o îmbrățișă cu patimă, iar ea îl sărută cu aceeași ardoare.

— Mi-ai lipsit, messire, murmură Isabeau, cu buzele lipite de ale lui.

— Te iubesc, Isabelle, răspunse el, dintr-o răsuflare.

O strânse cu drag la piept, iar Isabeau, lipită de trupul lui, putu să-și dea seama cât de mult o dorea.

— Îți amintești, îi șopti ea la ureche, ultima noastră convorbire dinainte să pleci?

— Mi-o amintesc...

— Cred că niciodată n-am fost mai pregătită...

— Ești sigură? Voi aștepta cât va fi nevoie!

— Lasă trăsura să plece, messire, să rămânem la mine, n-o să ne deranjeze nimeni!

Jacques se dezlipi de ea, scrutându-i surâsul și căutând să-și dea seama cât de hotărâtă era, apoi ieși ca să-i poruncească lacheului să plece. Când se întoarse, Isabeau zăvorî ușa după el.

— Acum ești prizonierul meu, messire! glumi ea.

— Să dea Dumnezeu să nu am niciodată parte de vreo închisoare mai înspăimântătoare decât asta.

O cuprinse din nou.

— Tremuri.

— Sunt sigură că-mi vei putea învinge această ultimă tresărire de teamă.

— Pentru dragostea ta, voi învinge orice dușman care ar încerca să te împiedice să fii fericită.

— Atunci, învață-mă, murmură, în timp ce buzele lui Jacques coborau pe gâtul ei.

În tăcere, degetele lui pricepute îi dezlegară șireturile corsajului, fără ca ea să-și dea seama. După o clipă, rămase goală, în lumina slabă care pătrundea prin draperiile groase ce acopereau ferestrele dinspre stradă. Citi în privirea lui că o găsea frumoasă și, în timp ce Jacques urca scările spre camera ei, ducând-o în brațe, simți că trăiește din nou, de parcă Isabeau n-ar fi existat niciodată și din ea n-ar fi rămas decât această nouă Isa, care devenise cu adevărat și pentru totdeauna frumoasă.

Theophrastus ajunsese în Elveția în cursul lunii mai 1516. Constată ușurat că tăcerea lui nu îngrijorase pe nimeni, întrucât iarna fusese la fel de aspră și de cealaltă parte a Alpilor. Află toate noutățile: regele Franței semnase un tratat prin care garanta neutralitatea Elveției în conflictele în care era implicată Franța; politica celor două țări pecetluise înțelegerile comerciale; bolnavii fuseseră numeroși și toată lumea se bucura de întoarcerea lui. Le vorbise despre îndelungatele sale călătorii, fericit că se afla într-o casă adevărată, în fața unei sobe în care ardea un foc zdravăn, delectându-se cu mâncărurile savuroase gătite de slujnica tatălui său, sub privirea blândă a acestuia. Apoi vorbi despre ea, le povesti că era fiica unui meșter cuțitar, că era cea mai frumoasă și mai bună dintre femei, că o iubea din tot sufletul și voia să se însoare cu ea, căci avusese îndrăzneala de-a o convinge să-l iubească și ea, și, spre rușinea lui, o dezonorase.

Tatăl lui îl întrerupse, contrariat:

— În acest caz, de ce nu a venit și ea împreună cu tine?

— Am lăsat-o în grija familiei ei, ca să am timp să-mi rezolv treburile și să vă aduc la cunoștință veștile. Este deja însărcinată și se temea să nu piardă copilul. Mă voi întoarce la ea cât mai curând posibil și ne vom căsători acolo.

— Ce zestre îi dă taică-său?

Theophrastus respiră adânc și fixă farfuria cu privirea:

— Din păcate, e orfană și foarte săracă. Singura ei zestre va fi acest copil, dar o accept așa cum este și nu-mi doresc mai mult.

Oftând, tatăl se resemnă și-i zâmbi fiului său. Desigur că nu asta își dorise pentru el, dar era drept și generos și știa că nu exista nimic mai de preț decât o dragoste sinceră și împărtășită.

Prânzul se sfârși într-o atmosferă plină de veselie, iar Theophrastus uită repede că spusese o minciună. Importantă era ardoarea sentimentelor lui.

— Dar de ce nu te-ai însurat cu ea înainte de a te întoarce în țară? îl întreabă tatăl lui, mai târziu, când erau la un pahar de lichior.

— Are un suflet ales, tată! Voia să avem mai întâi consimțământul tău, fiindcă n-ar fi vrut să te superi, și a acceptat să înfrunte privirile celor din jur, pe baza făgăduielii pe care i-am făcut-o de față cu martori.

— Acesta e, într-adevăr, un motiv. Dacă totuși mai există și altul, să știi că sunt gata să-l ascult.

Theophrastus înghiți în sec. Tatăl lui îi aruncă un surâs complice. Cu toate acestea, rămase pe poziții:

— E singurul pe care-l cunosc, tată!

— Atunci, să nu mai vorbim despre asta. Oricum, să știi că nu ți-aș refuza binecuvântarea mea, chiar dacă ai mai avea și alte lucruri de spus. Noapte bună, fiule!

— Noapte bună, tată!

Theophrastus rămase singur cu hotărârile lui. Știa că se poate încrede în tatăl lui, dar acest secret era al lui Loraline. Lui nu-i era rușine cu ea, nu; își spunea doar că viața ei ar fi fost mai ușoară dacă nimeni nu i-ar fi descoperit niciodată rănille.

În noaptea aceea, somnul lui Theophrastus fu agitat. Patul era moale, cald și confortabil. Timp de doi ani întregi visase la salteaua aceea groasă, de lână, la păturile care miroseau la fel ca în copilăria lui, la aerul îmbălsămat al orașului său natal, la respirația câinelui care-l întâmpinase lătrând vesel, își dădea seama, deodată, că toate astea își pierduseră însemnătatea. Trupul i se obișnuise cu așternuturile improvizate, cu aroma ierburilor uscate care lăsau dimineața pe pielea lui Loraline un iz de iarbă proaspăt cosită. După ce se sucise și se răsucise de nu știu câte ori în patul acela prea comod, adormi, în cele din urmă, pe podea, înfășurat într-o pătură, cu fruntea între labele câinelui bătrân care nu voise să se despartă de el.

Timp de o lună, fu foarte ocupat. Ca să-l ajute în carieră, tatăl lui îi încredințase o parte din pacienții lui, care-i apreciară competența, răspândindu-i renumele. Theophrastus știa că asta nu era de-ajuns, că va trebui să profeseze pe cont propriu și că, la început, nu va avea mulți pacienți, dar era conștient de norocul pe care-l avea: tatăl său era cunoscut, apreciat și stimat de toată lumea.

După destule încercări, găsi o casă confortabilă în orașul vecin, Villach, și reuși să obțină un împrumut ca să se instaleze acolo.

Totuși, cu cât se apropia de țelul pe care și-l fixase, cu atât dormea mai prost. Mulțimea și zgomotul îi provocau migrene, pălăvrăgelile pacienților îl enervau. Căpătase obiceiul să se refugieze, de câte ori putea, în pădurea din apropiere, unde pândeia fiecare sunet, cu nădejdea tainică de a da nas în nas cu un lup. Când se întâmpla să audă, prin fereastra deschisă a camerei lui, câte un urlet, ciulea urechile și se repezea afară, unde își umplea plămânii cu parfumurile sălbatice ale nopții. Degeaba invocase cele mai plauzibile motive; nu putea să nege urma de neșters pe care i-o lăsaseră cele cinci luni de izolare.

Uneori, îl obseda chipul lui Loraline lipit în locul feței lui, căutând cu disperare prin zumzetul orașului răsuflarea regulată a lupilor, ca un imn înălțat tăcerii.

„*Până la urmă se va obișnui, o să uite!*” încerca el să se convingă, închizând cu hotărâre fereastra și așezându-se comod în pat. Dar, pe măsură ce timpul trecea, tânjea tot mai mult după ceea ce pierduse. Și-o imagina pe femeia aceea – femeia lui – luând ceaiul în salonul vreunei doamne; o vedea slăbită și lipsită de vlagă, cu privirea pierdută în regrete care, până la urmă, aveau să-i cuprindă toată ființa. Atunci, certitudinile lui începeau să își piardă sensul.

Când consideră că pusese destulă ordine în viața lui ca s-o poată lua de la început împreună cu ea, porni la drum, înarmat cu hotărârile lui, nutrind speranța tăinuită că Loraline va refuza să-l urmeze și că va ști să-l convingă să rămână acolo, alături de ea. Chiar dacă știa că niciunul din ei nu-și va găsi niciodată locul potrivit.

— Chazeron s-a întors ieri la Montguerlhe ca să se intereseze ce mai face soția lui, de care nici nu i-a păsat până acum. Copilul se va naște în curând, Loraline, trebuie să acționăm. Chiar acum, hotărî Albérie, lovind cu pumnul în masă.

— Mă mișc prea greu, mătușă, nu știu dacă o să pot... minți Loraline, știind că nu va reuși s-o păcălească pe mătușa ei.

— E ultima ta șansă de a-ți răzbuna mama. Medicul o să se întoarcă în curând, așa ți-a făgăduit și știu că se va ține de cuvânt. Văd că te topești de dorul lui.

De fapt, de când Theophrastus plecase, Loraline nu reușise să se împace cu absența lui. Fără să vrea, îi pândea pașii, își ascutea auzul ori de câte ori Cythar își ciulea urechile. Își mângâia pânțelele proeminente ca pe o promisiune. Dar timpul trecea greu. În plus, doi dintre lupii bătrâni muriseră la puțin timp după ce se sfârșise iarna. Își irosiseră ultimele puteri înfruntând frigul și foametea. Loraline știa că Theophrastus avea dreptate. Nici Cythar n-avea să trăiască veșnic. Haita de care avea grijă o cunoștea, dar cum se vor comporta lupii care vor veni s-o mărească împerechindu-se cu cele trei femele care mai rămăseseră? Copilul ei va fi, oare, în siguranță? În afară de asta, nu putea nega un lucru care era limpede ca lumina zilei: oare asta era viața pe care i-o dorea copilului sau un trai așa cum visaseră mama și bunica ei?

— Va dori să plec împreună cu el.

— E un om generos și sincer. Ai toate motivele să-l urmezi. E timpul ca lucrurile să se așeze la locul lor, Loraline! Ai dreptul să fii fericită, iar copilul tău are și el acest drept. Dar, în timp ce-l vei legăna în brațe, nu vei putea să nu te gândești la mama ta, la răzbunarea nereușită, la copiii pe care François de Chazeron va continua să-i sacrifice în încercările lui de a obține piatra filosofală. Remușcările te vor îmbătrâni. Nu te vei simți împlinită atâta timp cât el va mai trăi. Știi bine că așa este. Trebuie să terminăm odată cu ființa asta răufăcătoare. Abia după aceea vei fi cu adevărat liberă.

Loraline își plecă privirea. Da, știa toate aceste lucruri. Dar, dacă făcea acest gest, va mai putea oare Theophrastus să o înțeleagă, să o mai iubească?

— Te-a iubit așa cum ești, te va iubi și pentru că nu-ți vei fi trădat amintirile, o asigură Albérie, de parcă i-ar fi citit gândurile. Antoinette a

refuzat să se întoarcă să nască la Vollore; îi va veni sorocul peste o săptămână, poate mai puțin de atât, dacă ținem seama că luna plină se apropie. Fratele Etienne a sfătuit-o să stea la pat până atunci, și, cu toate că François s-a înfuriat, Antoinette a refuzat categoric să plece de aici. Așa încât el a hotărât să rămână cu ea până când îi va aduce fiul pe lume. Nu avem prea mult timp, Loraline! Să-i dai două doze, una singură n-ar fi de ajuns, fiindcă probabil a început să capete imunitate. Prima doză îl va îmbolnăvi, după a doua, nu va mai avea scăpare. Va muri în cel mult 24 de ore. Antoinette își va naște copilul, se va întoarce la Vollore și va aduce liniștea în ținut, spre fericirea tuturor. Tu o să pleci împreună cu omul pe care-l iubești, iar copilul tău va avea, cu siguranță, un tată minunat.

— Dar tu, mătușă Albérie?

— Eu îmi voi afla, în sfârșit, liniștea. Voi fi eliberată de taina care mă apasă, pentru că vei putea veni să mă vezi oricând, fără să te mai ascunzi. Vei purta un nume onorabil și nimeni nu te va bârbi. Huc și cu mine o să fim fericiți. Nu voi avea urmași, dar e mult mai bine așa.

— De ce spui asta? Ai fi o mamă minunată...

Albérie șovăi o clipă, apoi se hotărî:

— Mama ta n-a vrut ca tu să afli adevărul, desigur că voia să te protejeze, totuși mi-e greu să cred că n-ai remarcat niciodată un lucru care era, de altfel, destul de clar. După ce pleci, o să am eu grijă de lupi.

Albérie luă în mâinile ei degetele aspre și fierbinți ale nepoatei ei. Se simți deodată eliberată de povara secretului, știind că, odată cu mărturisirea ei, va scăpa și de mânia care-i mai rămăsese în suflet.

— Sângele lor curge și în venele mele, Loraline! În fiecare noapte cu lună plină.

— Stelphar, murmură fata, cu ochii măriți de uimire.

— Da, Stelphar. Eu și ea suntem o singură ființă, din păcate, și am urât-o mult timp, până când soțul meu m-a făcut s-o uit.

— Știam... cred că am știut-o dintotdeauna – deși nu puteam să cred că e adevărat – din cauza ochilor voștri atât de asemănători, atât de neobișnuiți. Dacă plec de la Montguerlhe, Stelphar nu-i va părăsi?

— Ei sunt familia mea, la fel ca și tine. Vei putea să îți schimbi viața fără nicio grijă!

Loraline era emoționată. Ideea că va trebui să-i abandoneze pe Cythar și pe ceilalți i se păruse un zid de netrecut, care acum, după destăinuirea mătușii ei, se prăbușea ca un castel din cărți de joc. Apoi, brusc, avu o revelație:

— Embrionii aceia vag umani pe care îi păstra mama... Au fost cumva...

— Nu, ideea unei împerecheri cu lupii mi se părea la fel de insuportabilă ca și contactul cu un bărbat. Mama ta știa totuși cât de apăsătoare era pentru mine povara acestui blestem. Așa că s-a sacrificat ea ca să încerce să se întoarcă la origini: o femeie în carne și oase, însărcinată în urma raporturilor cu un lup, într-o noapte cu lună plină. A făcut-o de șapte ori înainte de a renunța. Niciuna dintre acele fapte n-a supraviețuit. Ea a disecat fetele, căutând în creierul lor explicația descendenței noastre, secretul acestei mutații, în speranța de a găsi un remediu. Dar singurul rezultat al experiențelor ei a fost otrava aceasta. Ea să fie oare cheia? Substanța secretată de embrioni nu există nici în lupii și nici în oamenii pe care i-a examinat. În cele din urmă, a renunțat. Fără îndoială, pentru că descoperise arma absolută împotriva lui François de Chazeron. Amândouă credeam că, administrându-i otrava, l-am fi ucis, firește, dar poate că am fi asistat și la vreo transformare, măcar parțială, a pilozității și a extremităților membrelor. Aveam nevoie de un cobai ca să testăm substanța, ca să încercăm să înțelegem; el era cel mai potrivit. În ceea ce mă privește, singura soluție este să nu am copii. După mine, rasa aceasta bastardă se va stinge, așa e cel mai bine.

— Ba nu, mătușă, voi continua cercetările mamei împreună cu soțul meu. Vom distila această otravă, vom căuta în toată lumea alte cazuri de vârcolaci și te vom salva.

Albérie se înduioșă văzând înflăcărarea din privirea nepoatei sale:

— Vindecă-mă de amintiri, ca să mă lase să trăiesc liniștită. Acum, acesta e singurul lucru care contează pentru mine.

— De acord. O s-o fac la noapte. La noapte și în noaptea următoare.

— Bine.

— Și Huc?

— A plecat azi-dimineață și va lipsi toată săptămâna, François l-a trimis la ducele de Bourbon cu o misiune. Nu mi-a dat amănunte, a spus doar că François de Chazeron avea nevoie de un mesager de încredere. De data asta n-o să ne stea în cale. La întoarcerea lui, totul se va sfârși. În camera aceea n-a mai dormit nimeni de când a zăcut acolo François. Se va crede că spiritul răufăcător o bântuie în continuare și va fi, fără îndoială, zidită. Așa se nasc legendele. Poate că, într-o zi, i-o vei povesti copilului tău.

Albérie mângâie cu un deget proeminențele care încordau intermitent rotunjimea taliei fetei, apoi schimbă subiectul, vorbind despre numele pe care-l va primi copilul. Albérie trebuia să se întoarcă la castel să pregătească mâncare și să toarne somniferul obișnuit în supă.

Ea intră, cu sufletul ușor, în camera ei. De câteva luni, trăia într-o armonie idilică împreună cu soțul ei, care se arăta plin de atenții față de ea. Se îndepărtase de castelană și, judecând după îmbrățișările lui pline de pasiune, care n-o mai făceau să se simtă stingherită, arăta că nu tânjea după aventura cu Antoinette. Acum, François de Chazeron putea să dispară, Huc de la Faye ar fi rămas soțul ei.

Albérie hotărâse să îl cruțe pe copilul lui Antoinette, ca o compensație fiindcă-l redobândise pe bărbatul pe care-l iubea și fiindcă seniorul de Vollore avea să fie pedepsit. De fapt, chiar dacă refuza s-o recunoască, spera ca nașterea copilului s-o distragă pe Antoinette de la alte dorințe. Știa bine că, deși Huc de la Faye încetase s-o mai iubească pe Antoinette, ea era în continuare îndrăgostită de el.

De la sora ei avea numai vești bune, mulțumită lui Antoine de Colonges, care corespundea asiduu cu părintele Boussart. Albérie îl rugase insistent să nu-i comunice lui Isabeau nimic ce ar fi putut să-i tulbure proaspăta fericire. Moartea lui François de Chazeron fusese doar amânată. După aceea, Isabeau avea să afle ce soartă minunată o aștepta pe Loraline.

Totul va fi perfect.

Pe 30 iunie 1516, François de Chazeron se trezi cu impresia că niște colți nemiloși îi scormoneau prin stomac, sfâșiindu-i intestinele. Recunoscu imediat senzația și abia avu timp să se întoarcă pe o parte ca să vomite pe parchet, lângă pat.

Vru să strige după ajutor, dar se abținu. Cele mai nebunești presupuneri i se perindau prin mintea lui chinuită de migrena. Își aminti că urcase scările până la camera lui, fără să-și poată stăpâni un căscat prelung. Voise să-i ureze noapte bună soției lui, dar ea adormise deja, având pe noptieră tava cu farfuriile goale rămase de la cină. În timpul după-amiezii, toată casa i se păruse cuprinsă de somnolență, așa că se întrebase ce anume o reținea aici pe soția lui acum, când Huc de la Faye părea să nu mai fie interesat de ea. Încerca oare să-l recucerească prin simpla ei prezență? Își făgăduise să pună lucrurile la punct aducând-o din nou în așternutul lui, de îndată ce va ieși din lăuzie, apoi se prăbușise pe patul lui, abia mai având putere să se dezbrace.

Toate aceste simptome i se păreau cunoscute. Până și substanța pe care o vomase, bilă amestecată cu sânge. În ciuda amețelii și a durerii care-l făcea să se chircească, se strădui să se așeze în capul oaselor pe pat.

Îl îndepărtase pe Huc, încredințându-i misiunea de a aduce împrumutul pe care i-l oferise Bourbon ca să poată face un botez fastuos, precum și confirmarea faptului că regele însuși va asista la ceremonie. Știa că Francisc I era foarte ocupat cu campaniile lui din Italia, dar voia să creadă că Bourbon va ști să-l convingă să vină. Așadar, Huc nu putea fi implicat în treaba asta. Soția lui nu păruse prea încântată să-l revadă, însă starea ei nu-i îngăduia vreo uneltire. Nu mai rămânea decât femeia aceea, Albérie. Totuși, nu-i venea să se lege de ea. N-o credea periculoasă. Avusese de o mie de ori ocazia să se răzbune pe el; dar, ca și soțul ei, nu avusese curajul s-o facă. În afară de asta, dragostea lui Huc de la Faye pentru ea îi garanta lui François credința acestuia.

Chazeron se aplecă din nou ca să vomite, apăsându-și mâinile pe burtă, cu inima bătând să-i spargă pieptul. Dar dacă era vorba doar despre o coincidență? Poate că însăși încăperea aceea fusese contaminată cu vreo substanță lăsată acolo de tâlharul acela, von Hohenheim...

Când se ridică, privirea îi căzu pe vatra șemineului. Când sosise, fuseseră aprinse acolo câteva crengi, ca să alunge umezeala lăsată de o iarnă în care odaia nu fusese încălzită, își aminti că aseară, când venise să se culce, focul era pe cale să se stingă. Se strădui să se ridice în picioare și să se apropie de vatră, sperând să mai fi rămas acolo câțiva cărbuni aprinși, care să-i ofere puțină căldură și să-i aline durerea.

Luă văturaiul și scormoni prin cenușă fără să găsească niciun jar. Era pe punctul să renunțe, când o urmă neobișnuită îi trezi curiozitatea. Se aplecă, apoi făcu un pas în interiorul șemineului. În cenușă, se contura amprenta unui picior mic. Lângă ea era un flacon mic, plin cu un lichid de culoarea ambrei.

Dându-și seama că a pierdut flaconul cu otravă, Loraline se certă singură, zicându-și că e o proastă. Burta proeminentă îi îngreuna mișcările, iar în pasajul îngust fusese adesea nevoită să se frece de pereți. Era adevărat însă că se îngrășase mult, iar subteranele de la Montguerlhe, ca și pasajele secrete, nu fuseseră croite pe măsura unei femei însărcinate. Flaconul putea să-i fi căzut oriunde, căci trebuise să-și apere mereu cu brațele burta de asperitățile zidurilor. Din fericire, îi mai rămăsese destulă otravă, cât să omoare tot ce mișcă în zonă.

Luă de pe etajeră sticla împodobită cu imaginea unui cap de mort și, cu ajutorul unei pâlnii, umplu alt flacon. „*La noapte*, își spuse ea, *va lua toată doza. Astfel, voi fi liberă.*”

Așadar, în ziua aceea splendidă de 1 august 1516, își văzu liniștită de treburi. Theophrastus avea să sosească în curând, era de-acum o chestiune de zile, dacă nu chiar de ore.

Aționă mecanismul de la intrarea în pasaj și se strâmbă de durere: copilul o lovea cu picioarele. Îl simțea coborând și întorcându-se, deși i se părea că era prea devreme. Abia trecuse de luna a șaptea. Fără îndoială că micuțului nu-i plăceau marșurile acelea lungi și obositoare prin tunelul jilav. Îl mângâie, trecându-și cu tandrețe mâna peste abdomen, în timp ce intra în odaia întunecată.

De obicei, perdelele nu erau trase, lăsând să pătrundă în interior lumina slabă a lunii; de data asta însă ele acopereau fereastra, probabil că din pricina migrenei bolnavului. Când ochii i se obișnuiră cu întunericul – căci își lăsase, cum făcea întotdeauna, felinarul în susul scărilor, chiar în fața intrării, se îndreptă spre pat.

François dormea pe spate, după obiceiul lui. Scoase sticluța și se apleca asupra lui. Pe când se pregătea să toarne conținutul flaconului în gura lui întredeschisă, o mână puternică o opri. Scoase un urlet de uimire. Ochii larg-deschiși ai seniorului de Vologne erau ațintiți asupra ei. Încercă să scape din mâna solidă care-i strângea brațul, dar simți imediat între omoplați înțepătura unui vârf de lance. În spatele ei, cineva scăpără un amnar.

După o clipă, se văzu înconjurată de trei gărzi, care o așteptau stând lângă perete, de o parte și de alta a șemineului. Toți își țineau armele îndreptate către ea. Dar privirea lui François de Chazeron o înspăimântă mai mult decât prezența celor trei soldați. Se uita la ea livid, cu ochii holbați de surprindere.

— Tu! lăsa el să-i scape, desprins parcă de realitate.

Loraline nu găsi niciun răspuns. Se afla în fața tatălui pe care soarta i-l hărăzise, a tatălui pe care-l ura, a tatălui-monstru, și nu se gândea decât la copilul pe care-l purta: oare va reuși să-l salveze de nebunul acesta?

Își mută privirea de la François la flaconul care se spărsese în cădere, atunci când pumnul seniorului îi prinsese mâna. Lichidul se împrăștiase pe jos, prelingându-se de-a lungul șipcilor parchetului. Îl pierduse, dar acum asta nu mai avea nicio importanță, căci totul era pierdut.

— Luați-o! le porunci François de Chazeron. Închideți-o într-o carceră! Ba nu, legați-o bine în lanțuri! Să nu afle nimeni, ați auzit? Raquel, du-te în fața ușii doamnei Albérie și ai grijă să nu iasă de acolo. Dacă te întreabă de ce, spune-i că sunt bolnav și că vreau să mă asigur că nimeni nu se

molipsește. Același lucru e valabil și pentru nevastă-mea și doamnele ei de companie.

Loraline ar fi vrut să-i ia apărarea mătușii ei, dar se abținu. Era mai bine ca François să creadă că Albérie habar n-avea de existența nepoatei ei. Loraline se lăsă dusă fără să opună rezistență, din cauza pântecelui care-i împiedica mișcările.

„*Theophrastus trebuie să sosească*, își spuse ea, făcându-și curaj. *Împreuna cu mătușa Albérie, va găsi o soluție ca să ne salveze.*”

Când ușa temniței se deschise, ea știa deja cine era cel care sosea, la lumina torțelor. François de Chazeron așteptă ca ușa metalică să se închidă în urma lui, apoi se apropie de prizonieră. Avea brațul în eșarfă, iar o pată roșiatică se zărea pe bandajul gros. Deși fața îi era crispată și pământie, avea totuși o expresie hotărâtă.

Când ajunsese la câțiva pași de ea, îi arătă obiectul pe care-l ținea în mână: era o mică bară de aur, adusă de Loraline în peșteră cu o zi înainte. O cuprinse o groază nemărginită. Desigur că el găsisese pasajul și îi descoperise taina. Din moment ce se întorsese viu de acolo însemna că el și oamenii lui exterminaseră lupii. Îi veni să plângă, dar se stăpâni. Nu voia să-și dezvăluie sentimentele în fața lui.

Chazeron se învârti o clipă în jurul ei, tăcut, verifică, folosindu-și mâna sănătoasă, trăinicia inelului care fixa lanțul în zid; nu însă și cercul metalic prins în jurul gâtului fetei. O cercetă îndelung cu privirea, apoi se așeză pe un bolovan la fel de jilav ca întreaga celulă sinistră și rece.

— E ciudat, știi, începu el cu o voce liniștită, niciodată n-aș fi crezut că ai fi putut supraviețui după noaptea aceea, și totuși, ar fi trebuit să-mi dau seama. Nu ești om, Isabeau!

Loraline clipi, uimită. O lua drept mama ei. E adevărat că-i semăna de parcă ar fi fost surori gemene. O clipă, fu tentată să-l contrazică, dar se abținu. Avea tot timpul. Îl lăsă să continue:

— Îmi amintesc de exorcistul acela pe care îl chemase fostul abate de la Moutier, Guillaume de Montboissier. De el, ca și de ceilalți. De fapt, luni întregi m-am tot gândit la aceste scene care se repetau. Montboissier voia să demonstreze că ucideam copii ca să-mi realizez experimentele. De parcă ar fi putut înțelege! Nu i-am suprimat de plăcere, am făcut-o în numele științei. Ca să ating cel mai înalt țel, secretul tinereții eterne. Abatele era un tâmpit. Își închipuia că mă va da în vileag cu ajutorul neisprăviților pe care-i trimitea să ancheteze cazurile. Prezența lor n-a făcut decât să mă enerveze. A trebuit să-i elimin pe rând, aranjând ca

trupurile să arate ca și cum ar fi fost sfâșiate de lupi. De fapt, de fiecare dată când ucideam câte un preot, am simțit privirea unei lupoalice ațintită asupra mea. Am și văzut-o. Nu înțelegeam de ce nu mă atacă, sfârșisem prin a crede că-i plăcea mirosul sângelui pe care-l împrăștiam și aștepta plecarea mea ca să se hrănească. Când am descoperit pe ultimul cadavru un smoc de păr de-al ei, am început să bănuiesc ceva, fiindcă printre perii de lup erau amestecate fire lungi de păr. I-am lăsat pe Huc de la Faye și pe abatele Guillaume să creadă în legenda vârcolacului. Astfel, bănuielile lor se îndepărtau de mine și, de altfel, chestia asta mă amuza, până când am descoperit, după ce te-am prins, peri cenușii pe haina mea. Ar fi trebuit să mă omori, Isabeau, când mă priveai sfâșiind trupurile victimelor mele. Dacă o făceai, ai fi fost salvată, dar nu-ți place sângele, așa cum crezusem pe atunci. Trebuie să fie tare incomod să ai conștiință într-un trup de fiară. Nu numai că n-ai știut să te folosești de această șansă, ci m-ai scutit de orice bănuială a celorlalți. În locul tău, n-aș fi avut niciun scrupul. Dar poate că, la urma urmei, ți-am făcut un serviciu, obligându-te să te duci la ai tăi, să te refugiezi printre lupi. De asta nu înțeleg ce te-a făcut să vrei să mă ucizi după șaisprezece ani; nu mai are niciun sens. În afara cazului în care credeai că sunt aproape de a-mi atinge țelul!

Tăcu o clipă și mângâie drăgăstos cu un deget bara de aur. Loraline aștepta, captivată, dar și fascinată, fără să vrea, de această mărturisire neobișnuită, de parcă ar fi simțit, dincolo de ea, spiritul mamei ei, păstrat în amprenta timpului.

François nu se uita la ea. Părea să urmărească firul unei logici care depășea înțelegerea lui. În ciuda spaimei reale, Loraline voia să afle ce putuse să conceapă, în nebunia sa, mintea acestui om. Când François începu din nou să vorbească, i se păru că tonul lui trăda admirație și invidie față de ea:

— Am căutat-o ani la rând, având posibilități mult mai mari decât ale tale, și, cu toate acestea, ai găsit-o înaintea mea. Alchimiștii pretind că piatra filosofală nu poate avea decât un singur stăpân. Cum ai reușit? De unde ai aflat? E ceva împotriva naturii, împotriva oricărei logici. Tu ești femeie. Nu ești pură, fiindcă te-am avut, nu ești pură prin însuși sexul tău, încă de la naștere. Atunci, cum e posibil? Tatăl tău e diavolul, din moment ce ești pe jumătate lupoaică? Acesta e secretul pe care nu-l știi, pe care nimeni nu-l știe? Oare transmutația metalelor are legătură cu aceea a trupurilor? Vreau răspunsul, Isabeau, vreau să știu unde este, ce formă are, ce consistență, ce culoare, ce energie. Vreau piatra filosofală cu

ajutorul căreia ai creat acest aur și care te face să pari o adolescentă. Aceeași ca pe vremuri. N-am găsit-o în peșteră, dar poate n-am căutat-o acolo unde trebuia. Poate că o ai asupra ta. Sau în tine.

Timp de o clipă, pe obraz îi tremură o expresie ciudată, pe când privea cercetător formele ei rotunjite. Loraline simți o neliniște surdă zbatându-se în tâmpile. Nu se putu stăpâni să-și încrucișeze brațele pe pânțele și să bâguie:

— Nu, nu e vorba de asta! Aștept un copil.

François schiță o strâmbătură de dezgust:

— Vreunul dintre monștrii aceia pe care-i păstrezi în borcane? Te-au ajutat s-o crezi?

Loraline voi să-i răspundă, dar el nu-i lăsă timpul s-o facă și continuă, agitat, plimbându-se de colo-colo prin încăpere:

— Da! Firește, e limpede! N-am reușit să extrag *alkaheist* din copiii pe care i-am disecat, pentru că nu erau potriviți pentru asta. Ar fi trebuit să fie mutanți, nu-i așa? Abia acum înțeleg. Ai descoperit-o după ce te-ai împerecheat încă o dată... Nu, nu se poate... Prima dată când mi-a fost rău, tu ai fost de vină sau medicul acela? Sau poate el a fost complicele tău? Bara asta de aur nu e cea pe care mi-a furat-o, aceea avea o formă ciudată pe care aş recunoaște-o imediat. Totuși, medicul avea acces la subterane. Asta înseamnă că îl cunoșteai. Da, firește, lupii n-ar fi putut satisface pe deplin temperamentul tău de adolescentă. Așadar, ai rămas însărcinată cu el. În acest caz, de ce l-ai lăsat pradă lupilor? Din gelozie, cumva?

Rânji cu răutate:

— Scumpele tale fiare n-au putut suporta gândul că le trădezi?

Se opri în cele din urmă și se rezemă de zid, respirând precipitat:

— Așadar, să revenim! Dintr-un motiv oarecare îl întâlnești pe șarlatanul acela, te înhăitezi cu el, ca să-ți îndeplinească dorința de a recupera aurul pe care diavolul l-a topit în atanorul meu și a cărui compoziție voiai s-o verifici. Reușiți să vă realizați planul, vă împerecheați, poate că vă făceați iluzii că veți trăi ca în basmele cu zâne, însă lupii îl elimină pe cel care-i deranja, astfel că te determină să dorești din nou să te răzbuni. Da, toate astea au rostul lor! Unde e, Isabeau? Unde e piatra filosofală?

Loraline nu îi răspunse. Cu ochii închiși, încerca să nu se gândească decât la copil. Mereu și mereu, ca să-l apere. Francis de Chazeron era nebun, se convinsese de asta. N-avea niciun leac în stare să vindece o asemenea nebunie. Cum să câștige timp? Nu știa.

În fața tăcerii ei, vocea îi deveni mieroasă. Îl simți apropiindu-se de ea. Când deschise ochii, François se lăsa pe vine în fața ei, cu o expresie pofticioasă în privire:

— Nu te urăsc, Isabeau! În fond, noi doi semănăm. Dă-mi ceea ce-mi doresc, iar tu și copilul veți fi liberi. Nimeni nu știe că există. Îți voi lăsa aurul și vei putea să locuiești oriunde, fără să te mai ascunzi, ca să-ți crești odrasla. Dacă vrei, am să-ți dau chiar o scrisoare de recomandare pe lângă vreun senior bine văzut la Curte.

Ce n-ar fi dat, în clipa aceea, să-l creadă! Dar Loraline știa bine că nu va lăsa în urma lui niciun martor. În afară de asta, n-avea ce să-i ofere. Afară doar de...

Fusese un gând fugar. Nebunesc. Dar oare nu era și el nebun?

— Ceea ce ai crezut că era otravă, începu ea, nu era, de fapt, așa ceva!

Chazeron făcu ochii mari, surprins. Loraline nu mai avea ce pierde, așa încât continuă:

— Substanța aceasta a fost extrasă din embrioni. Nu există nici în organismul omenesc, nici în cel al lupilor. Ea constituie secretul transmutației.

Știa că nu minte decât pe jumătate. Mama ei chiar crezuse acest lucru. Gura și ochii lui Chazeron se rotunjiră. Loraline avea impresia că ghicește, dincolo de orbitele lui, mecanismul acela strâmb de gândire pe care numai el era în stare să-l pună în mișcare. Apoi, seniorul se încruntă:

— Otrava asta era cât pe-acți să măucidă! zbiră el.

Dar Loraline îi răspunse:

— Însă n-ai murit. Voiam să știu dacă putea să provoace mutații la o ființă omenească. Asta era răzbunarea mea. Mi-aș fi verificat ipoteza, privind cum te transformi treptat în lup.

— Pricep...

Se ridică și se întoarse cu spatele la ea. Loraline se gândea la substanța risipită pe podea. Îi mai rămăsese. Putea să-l determine cumva s-o înghită?

— În peșteră, spuse ea. Un flacon din sticlă albastră. Elixirul acesta nu suportă să fie expus la lumină. Știu de ce n-a avut loc mutația, adăugă ea, efectul se produce doar când e lună plină.

— Așadar *alkaheist*-ul este lichid, mormăi el.

Loraline își simți inima bătând, de parcă voia să-i spargă pieptul.

— Fie. Peste trei zile va fi lună plină. O să vedem dacă spui adevărul. Și încă o întrebare: ce știu despre uneltirile tale Huc și sora ta?

Loraline se strădui să pară calmă.

— Nimic, îl asigură. Albérie crede că am murit. Așa era cel mai bine pentru siguranța ei.

— Cu atât mai bine. Și pentru ea, și pentru tine.

După aceste din urmă cuvinte, urcă repede cele trei trepte jilave care duceau la ușa temniței, bătut și, când ușa se deschise, dispăru în coridor. Rămasă singură în celulă, Loraline simți lacrimi amare gâdilându-i pleoapele.

Cu puțin noroc, el nu va descoperi camera mortuară în care se aflau cele două trupuri, va ingera otrava și va muri în chinuri cumplite.

Dar nu reușea cu adevărat să-și închipuie că așa se vor desfășura lucrurile.

„Nebunii luptă până la capăt, își spuse. Fac ce fac și nu mor. Ei, și! Îmi mai rămâne de jucat o ultimă carte: adevărul.”

Dar ceva îi spunea că el nu s-ar fi bucurat deloc să-l afle. Își mângâie ușor burta, ca să-și liniștească micuțul care o lovea cu picioarele. Coborâse. Îl simțea apăsându-i vezica. Se așează într-o poziție cât mai comodă și încercă să alunge imaginile fugare care-i stăruiau în fața ochilor. Nu-și putea ajuta cu nimic prietenii lupi. Nu-i folosea la nimic să se lase copleșită de tristețe. Theophrastus, pe care Chazeron îl credea mort, era ultima ei șansă. Își adună toată energia ca să se gândească la el. Numai la el. Ca și cum s-ar fi rugat. Ca și cum l-ar fi chemat în ajutor, dorind cu toată ființa ei ca el s-o audă.

De cum ajunse în pragul coridoarelor care se lărgeau pe măsură ce se apropiau de sala subterană, Theophrastus înțelese că acolo se întâmpla ceva neobișnuit.

Niște lumini se plimbau dintr-o parte într-alta a peșterii și se auzeau niște voci printre râsete și ecouri. Sângele începu să-i alerge nebunește prin vene, dar nu se întoarse din drum. Se apropie cât putu de mult, ascunzându-se în bezna tunelului, până ajunse la o adâncitură în stâncă, de unde măsură, dintr-o privire, dezastrul.

Patru bărbați răscoleau toate ungherele, distrugeau paturile din paie, trecând peste cadavrele lupilor. Îi veni să se repeadă, să urle, dar se opri, văzându-l pe Chazeron, aplecat asupra manuscriselor lui Isabeau. Acesta luă, împreună cu oamenii lui, borcanele, sticlele și caietele, apoi dispăru în coridorul care ducea spre camera lui.

Când zgomotul pașilor lor se stinse, Philipus intră în sala devastată. Scotoci, la rândul său, prin încăpere, și se mai liniști văzând că trupul lui Loraline nu se afla acolo, închise ochii câtorva dintre animalele ale căror cadavre începeau să înțepenească, apoi se lăsă să cadă pe podea și, tulburat, începu să plângă. Abia atunci îl zări. Era Cythar. Animalul îl ațintea cu o privire speriată și îndurerată de după stâncă, unde se ascunsese. Dintr-o săritură, Theophrastus ajunse lângă el. Lupul avea în coaste o rană care-i afectase și o labă din spate. Pierduse mult sânge și probabil că se refugiase acolo așteptând să moară. Theophrastus îi mângâie fruntea și-l lăsă să-i lingă mâna întinsă. Instinctul său de medic îi alungă frica. Îl liniști pe Cythar și se întoarse să caute prin cotloanele peșterii ceva cu care să-l ajute pe vechiul lui prieten. Îi aduse într-o ceșcuță apă proaspătă, apoi îi curăță rana cu gesturi blânde și sigure, ca și cum ar fi avut de-a face cu un copil, așa cum o văzuse pe Loraline făcând în timpul lunilor acelora nesfârșite.

Apoi așteptă. Deși slăbit, dacă supraviețuia până în zori, lupul era salvat. Cu ajutorul lui, poate că o va găsi pe Loraline. Oriunde s-ar fi aflat. O clipă, fu ispitit să plece în căutarea ei, dar riscul de a se rătăci prin labirintul tunelurilor era prea mare. Dacă voia să acționeze în mod util și eficient, trebuia să aștepte. Să aștepte și să spered.

O limbă aspră care-i mângâia obrazul îl trezi. Era înghețat și încheieturile înțepenite îl dureau. Focul pe care Loraline îl întreținea

neîncetat în mijlocul peșterii se stinsese de mult, iar bâzâitul enervant al muștelor amintea că nicăieri cadavrele nu sunt la adăpost de prădători. Cythar stătea în picioare lângă el. Theophrastus își dădu seama că fusese inspirat să nu-l miște din loc, fiind sigur că soldații nu se vor mai întoarce după ce luaseră din încăpere tot ce îi interesa. Lupul își revenise. Își trecu din nou limba peste obrazul lui nebărbierit de câteva zile, iar pe Theophrastus îl înduioșă complicitatea lor. Îi cercetă rana. Cythar avea să șchiopăteze încă mult timp, dar viața nu-i mai era în primejdie. Se ridică în picioare și se întinse. Trupul îl durea.

— Trebuie s-o găsim. Condu-mă! îi ceru el animalului, care dădu din coadă.

Fără ezitare, Cythar se apropie de camera mortuară pe care soldații lui François de Chazeron o deschiseseră cu nepăsare. Theophrastus își simți un nod în stomac, dar înaintă pe urmele lupului. Ajuns în prag, se opri brusc:

— Tu!

Între mormintele profanate, stătea ghemuită Albérie, cu ochii roșii și înlăcrimați. Cythar se duse la ea și-i linse mâinile.

— Cythar, viteazule, eram sigură că ai reușit să scapi.

— Se pare că nu datorită ție! îi reproșă Theophrastus, cu o voce aspră.

Se înfruntară o clipă în tăcere, apoi el întrebă:

— Ea unde e?

Albérie îi făcu semn să se apropie. Era istovită.

— Chazeron a prins-o și a închis-o într-o celulă. N-ai vrea să facem pace, Theophrastus? Nu e momentul potrivit să ne certăm.

Ar fi vrut să-și reverse asupra ei frustrarea și mânia, dar femeia avea dreptate. Acum nu mai conta nimic în afară de Loraline. Se așeză alături de Albérie.

— Cum s-a întâmplat? o întrebă.

— N-ai înțelege. Nici eu nu înțeleg. Trebuie să salvăm copilul, Theophrastus!

— Trebuie să-i salvăm și pe ea, și pe copil, afirmă el.

După un moment de tăcere, Albérie vorbi din nou. Adunase un pumn de pietricele pe care le trecea mașinal dintr-o mână în cealaltă. Acest gest o ajuta să gândească, dar zgomotul sacadat îl irita pe Theophrastus. Nu încercă totuși s-o oprească. Locul acela avea ceva ciudat, dar n-ar fi putut spune ce anume. Ardea de nerăbdare să treacă la fapte, însă nu știa cum și încotro.

— Chazeron crede că sunt închisă în camera mea, spuse Albérie. Când am descoperit în fața ușii mele un paznic, care pretindea că este vorba despre o carantină din motive medicale, am înțeles imediat că se întâmplase ceva. Mi-am zăvorât ușa și am coborât aici.

— Trebuie s-o eliberăm. Chiar acum! porunci el.

— Am risca să fim prinși. Crede-mă, e mai bine să așteptăm până la noapte.

— N-am de gând să aștept, Albérie! Am să merg singur, dacă e nevoie!

— Lasă prostiile! Te-ai rătăci pe drum. François n-o să-i facă niciun rău.

— Ești sigură de asta?

Își întoarse către el chipul cuprins de îngrijorare:

— Nu sunt sigură de nimic, messire, dar vreau s-o cred, fiindcă nu avem de ales.

— Soțul tău nu ne poate ajuta?

— Nu se va întoarce decât peste câteva zile. Nu știu unde se află, seniorul i-a încredințat o misiune.

— Așadar, suntem singuri împotriva lui.

— Da.

— Exista vreun pasaj care să ducă până la celulă?

— Da, englezii prevăzuseră și un astfel de pasaj, pentru cazul în care ar fi fost întemnițați, dar, ca toate celelalte, și acesta trebuie să fie deschis din munte și nu știu dacă mecanismul mai funcționează.

— Să verificăm!

— Ești nesăbuit, încăpățânat și prost, îl șfichiui Albérie. Ai risca să-l manevrezi sub ochii unui paznic sau ai lui Chazeron? Așteaptă până la noapte! Cum ți-am spus.

Theophrastus lăsă capul în jos. În ciuda neliniștii care-l mistuia, trebuia să recunoască și el că Albérie avea dreptate. N-avea însă răbdare să stea locului. Se apropie de marginea gropii. Albérie se ridică pe dată în picioare:

— Ce faci?

— Trebuie să le acoperim la loc, pe amândouă.

Albérie îl opri apucându-l ferm de braț:

— Nu. Dacă se întoarce și vede locul schimbat, va afla de noi și ne va urmări. Nimic nu trebuie atins, pricepi? Nimic. Să ieșim de aici! Până la căderea nopții trebuie să stai ascuns împreună cu Cythar. Vino!

Fără să-i mai lase timp să spună ceva, îl trase după ea. Deși îi înțelegea motivele, Theophrastus avu senzația stranie că Albérie nu voia ca el să se

apropie prea mult de mormintele acelea. Cel mai ciudat i se părea faptul că, de data asta, Cythar îl călăuzise într-acolo, în loc să-l oprească, așa cum făcea înainte. Dar poate că lupul era, pur și simplu, sleit de puteri.

Se lăsă condus, printr-un tunel foarte jos, spre o altă sală, mai mică decât prima, cu tavanul împodobit de stalactite.

— Am să vin să te iau, îl asigură ea, arătându-i cu degetul proviziile – carne și fructe uscate – așezate pe un grătar din nuiele împletite, alături de un butoiăș. Întreamează-te și ai grijă să nu comiți vreo imprudență! El s-ar putea întoarce oricând. Oricând!

— Și ce-ai să faci până atunci?

— Am să-i îndeplinesc poruncile și am să mă port ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. O să mă interesez cum se simte Antoinette și-i voi lăsa impresia că habar n-am de existența nepoatei mele. Poate că astfel voi reuși să aflui vreo intenție de-a lui. Voi face totul, Theophrastus, tot ce stă în puterea mea, ca s-o salvez. Trebuie să mă crezi.

— Te cred.

Se priviră din nou, fără dușmănie de data asta. Acum aveau același țel. După o clipă, Theophrastus rămase singur cu Cythar.

În butoiăș era apă proaspătă, iar Theophrastus înțelese că rezervele acelea fuseseră pregătite pentru cazul în care locuitoarele peșterii s-ar fi aflat în pericol; într-un colț, erau vreo douăzeci de bare mici de aur, precum și haine de călătorie, atât bărbătești cât și femeiești. Din această grotă se deschideau două coridoare, aflate la nivelul solului, pornind în direcții opuse. Ca și tunelul prin care ajunsese aici, erau foarte joase, abia permițând trecerea unui om târându-se.

Se îngriji de Cythar, îi dădu să mănânce și să bea, apoi se întinse pe o saltea veche și căzu într-un somn bântuit de coșmaruri, convins că trebuia să fie în cea mai bună formă ca să fie pregătit pentru la noapte.

Ziua fu lungă și mohorâtă. La întoarcere, Albérie constată că ușa ei nu mai era păzită și-și văzu de treburi, ca de obicei. Seniorul de Vulture nu se arată, trimițând un soldat să-i aducă prânzul în camera lui. La întrebările lui Antoinette, Albérie îi răspunse că nu știa ce avea soțul ei, dar o sfătui să nu încerce să-l viziteze, ca să nu se molipsească de ceva.

Oricum, Antoinette n-avea de gând să se ducă la el. O dezgusta până și simpla lui prezență sub același acoperiș. În afară de asta, avea dureri. I se apropia sorocul, ceea ce o enerva și mai mult pe Albérie. Probabil că avea să nască la ivirea lunii pline, iar Albérie, despre care se știa că se pricepe la leacuri și la moșit, va trebui s-o asiste. Ce se va întâmpla când trupul ei

va începe să se transforme? Nici nu vru să se gândească la asta. Va găsi ea o soluție. Va găsi toate soluțiile la momentul potrivit.

— A venit timpul, să mergem!

Theophrastus nu se lăsă rugat. Cythar o luă hotărât înaintea lor, când intrară în tunelul care ducea la Montguerlhe. Cotiră de mai multe ori și intrară de fiecare dată în tuneluri mai strâmte, călăuziți de instinctul și mirosul lui Cythar, care nu dădea niciodată greș atunci când Albérie nu își mai aducea aminte drumul. În cele din urmă, ajunseră să avanseze în patru labe, în urma lupului care, din când în când, scheuna de durere. Pietrele le răneau palmele și genunchii.

O clipă, Theophrastus se întreba ce s-ar face dacă tunelul ar fi înfundat și ar trebui să se întoarcă, dar se strădui să gonească acest gând. După vreo câțiva metri, ajunseră în fața unui zid de piatră. Albérie întinse un braț printre labele lui Cythar și acționă mecanismul. Se chinui câteva minute bune, cu respirația accelerată din cauza lipsei de oxigen, până când acesta cedă, în sfârșit, lăsând să pătrundă o pală de aer stătut care le biciui fețele.

Cythar sări afară din pasaj și dispăru în întuneric. Ieșind cu greu, la rândul lui, din tunelul strâmt, Theophrastus se însenină auzind vocea lui Loraline, care venea din celălalt capăt al temniței.

— Ești aici, ești aici, bunul meu Cythar!

— Și noi suntem tot aici, spuse Theophrastus, repezindu-se pe urmele femeii, fără să-i mai pese de durerile care-i chinuiau trupul, de fapt, fără să-i mai pese de nimic.

După o clipă, se îmbrățișau toți trei, cu acea tandrețe a neliniștilor împărțite.

Theophrastus își încordă toate puterile încă o dată și încă o dată, până ce palmele i se înroșiră și i se umflară, dar, în ciuda eforturilor lui, nu reuși decât să zgârie gâtul lui Loraline în încercarea zadarnică de a-i desface inelul de fier. În cele din urmă, se prăbuși la pământ, extenuat.

— Degeaba te încăpățânezi, Theophrastus! Crede-mă că am încercat și eu în toate felurile. Închizătoarea e veche, dar eficientă.

— Trebuie să faci rost de cheie, Albérie! se răsti Theophrastus, lovind cu pumnul în zidul de piatră.

Ochii lui Loraline și ai mătușii ei erau plini de disperare, la lumina șovăielnică a unei lumânări. Theophrastus nu voia să vadă, să înțeleagă.

— Am să încerc, dar nu cred că va fi de-ajuns.

— Lasă, mătușă! interveni Loraline. Lasă-ne singuri și vezi ce poți face! Albérie încuviință. Înainte de a dispărea în pasaj, îi spuse lui Theophrastus:

— Cythar o să vă ducă înapoi.

— Apropie-te, scumpul meu iubit, îi șopti Loraline, întinzându-și spre el mâinile reci.

Îngenunche lângă ea, mângâindu-i pântecul proeminent, și o acoperi cu sărutări:

— De când ne-am despărțit, n-a trecut nici măcar un ceas, nici măcar un minut, în care să nu aștept cu nerăbdare clipa asta. Mi-am închipuit de sute de ori acest gest, Loraline! Ce nebunie, ce absurditate, ce nonsens ne-a îndepărtat atât de mult unul de celalalt! Mi-am făurit visurile cu tine în lumină și te regăsesc astfel, umilită și înghețată, în întuneric. De data asta, însă nu voi mai pleca fără tine.

Înainte de a-i răspunde, ea așteptă să i se oprească lacrimile și să-și alunge frica. Când el și Albérie îi spusese cât de strâmt era pasajul, Loraline înțelese că unica ei speranță rămânea făgăduiala lui François de Chazeron. Își trecu blând mâna prin părul des al lui Theophrastus. În ciuda situației în care se aflau, îl dorea. Îl dorise întotdeauna.

— Te iubesc, Theophrastus! Te-am iubit din prima clipă și te voi iubi până în cea din urmă. Nu m-am îndoit niciodată că vei reveni. Niciodată. Ascultă! Pune urechea aici și ascultă-ți copilul! Trebuie să mă ajuți să-l salvez, Theophrastus!

— Am să vă salvez pe amândoi. Albérie o să vină cu cheia...

— Nu! Nu! N-am să pot trece, Theophrastus! Tunelul e prea strâmt pentru burta mea. Te rog, deschide bine ochii și acceptă realitatea! Nu mă poți salva! Nu în felul acesta!

El înălță capul, cu ochii străfulgerând de furie, nevrând să accepte.

— Atunci, mă duc să caut ajutor. Abatele acela de la Moutier mă va sprijini. Are să intervină ca să fii eliberată. Dacă refuză s-o facă, am să sparg ușa asta și, dacă vreun paznic încearcă să mă oprească, o să-l omor. Sau, și mai bine, am să intru în camera lui Chazeron și o să-l ameninț până când va accepta să-ți redea libertatea. Toate astea sunt cu putință! Căci nimic nu mă sperie mai mult decât gândul să te părăsesc aici, lăsându-te la cheremul lui.

— Orice-ai face, o să te omoare! Și pe Albérie, la fel! Îmi amintesc de vorbele pe care mi le repeta mama, în toiul coșmarurilor ei: „*Cine-l înfruntă moare*”. Mie nu mi-e frică de moarte, Theophrastus, dar mă tem pentru copilul acesta. Ce-o să se întâmple cu el dacă vei fi prins? Nu pot

îndura gândul că va fi și el condamnat. Atâta timp cât se află în pânțelele meu, e în pericol, înțelegi? N-avem prea mult timp la dispoziție. Când se va ivi luna plină, Chazeron își va da seama că l-am mințit în legătură cu piatra filosofală. Nu va accepta adevărul. Trebuie să acționăm cât mai repede, chiar în noaptea asta!

Theophrastus înghiți în sec. Loraline avea dreptate. Toate soluțiile care-i treceau lui prin minte cereau timp. Iar timpul le lipsea cu desăvârșire.

— Ce trebuie să fac, iubirea mea? o întrebă, supus.

— Trebuie să aduc pe lume copilul, Theophrastus, dar asta nu va fi de ajuns ca el să fie salvat. Chazeron este destul de nebun ca să-și închipuie că acest copilaș poate fi cheia căutărilor lui. Dacă nu-l găsește alături de mine, îl va căuta și în gaură de șarpe, auzi? Singurul mijloc de a câștiga timpul necesar ca să reușim să ieșim de aici este acela de a-i da un nou-născut pe care să-l sacrifice la următoarea lună plină.

— E imposibil.

— Ascultă-mă, Theophrastus! Antoinette urmează să nască. Tu și Albérie știți cum să grăbiți o naștere. Asta veți face. După nașterea copiilor, o să-i schimbați între ei. Sub acoperișul lui este locul cel mai sigur pentru micuțul nostru. După vreo două săptămâni, mă voi subția destul de mult ca să pot trece, dacă veți reuși să faceți rost de cheie. Atunci ne va fi ușor să luăm înapoi copilul. Nimeni nu se va aștepta la așa ceva. Ai încredere, Theophrastus, este singura șansă de a ne salva și pe mine, și pe copil. Se va naște prematur, cu aproape o lună înainte de termen, așa că va avea nevoie de lapte și de căldură pentru a supraviețui. Antoinette de Chazeron îi va oferi tot ce trebuie.

Theophrastus își lăsă capul în jos. Ideea de a sacrifica un nou-născut îl scârbea, dar, în clipa aceea, n-avea de ales.

— Mă voi întoarce foarte repede, o asigură el, sărutând-o pățimaș.

— Du-te și fii prudent! îi recomandă ea, în timp ce el intra în tunel, precedat de Cythar.

Când pasajul se închise în urma lui, Loraline se simți mult mai puternică. Dacă nu trebuia să se mai teamă pentru copil, era hotărâtă să înfrunte adevărul.

Odată cu ivirea zorilor, poțiunea adusă de Theophrastus și Albérie își făcu efectul. Primele contractții legară destinul celor două femei.

Aflând că pe soția lui o apucaseră durerile facerii, Chazeron nu se mai gândi la soarta victimei lui, cu atât mai mult cu cât descoperise prețiosul flacon și era hotărât să-l testeze în seara zilei următoare, când va fi lună

plină. Nu-i păsa de captivă, se gândea doar la speranța lui de a avea un fiu. Acceptă fără rețineri ca Albérie s-o asiste pe soția lui, nimeni în afară de ea neavând permisiunea să intre în odaie. De fapt, îi convenea s-o știe reținută acolo ca moașă. După vecernie, se închise în camera lui și-și permise o siestă bine meritată, având în vedere că avusese o noapte agitată și că stomacul i se mai contracta și acum din când în când, făcându-l să vomite.

Theophrastus, în schimb, nu-și îngădui niciun răgaz. Rămase lângă Loraline, încercând să reducă, pe cât posibil, lipsa de confort din temniță. La douăsprezece, un gardian îi adusese o farfurie cu supă și o cană cu apă proaspătă, iar Theophrastus trebui să se ghemuiască într-un ungher întunecos, stăpânindu-și dorința de a se năpusti asupra omului și de a-l lovi. Dar Loraline n-ar mai fi putut să-l urmeze. Plină de curaj, se arătă calmă, întrebând dacă nu s-ar putea să i se scoată zgarda de fier, ca să stea mai comod, însă paznicul păstră o tăcere prudentă și se grăbi să iasă, fără să se apropie de ea. Probabil că François de Chazeron vorbise despre Loraline ca despre o vrăjitoare, iar în sufletul oamenilor simpli, vechile temeri și superstiții erau adânc înrădăcinate.

Oricum, din ascunzătoarea lui, Theophrastus putu să vadă că omul n-avea la el nicio legătură de chei, fapt care-i alungă remușcările și elanul. Se felicită că-l lăsase pe Cythar de cealaltă parte a tunelului îngust, căci animalul nu s-ar fi putut stăpâni să nu mârâie, și astfel prezența lor ar fi fost descoperită.

Rămaseră împreună, simțindu-se mai apropiați decât fuseseră vreodată. Loraline nu țipă, adunându-și tot curajul ca să n-o audă nimeni. Gâfâia, așa cum văzuse că făceau lupoaicele. Când durerea era prea puternică, mușca adânc centura de piele pe care Theophrastus și-o scosese de la brâu. Medicul nu mai văzuse niciodată o femeie atât de curajoasă, atât de puternică. Își toci mâinile masându-i stomacul și șalele, își miji ochii pândindu-i prin întuneric lacrimile, reuși s-o găsească frumoasă în ciuda trăsăturilor schimonosite de durere, căci era, într-adevăr, frumoasă, sclavă a unei vieți furate, împingând, gâfâind, frecându-și gâtul de zgarda de fier ca să elibereze din ea această viață care ei îi fusese interzisă.

Când veni clipa, Loraline se ridică, îndepărtă coapsele și cu genunchii îndoți, ridicându-și cămașa cu pumnii atât de strânși, încât i se albiseră încheieturile degetelor. Theophrastus o lăsă în voia ei. Știa că instinctul era apanajul femeilor și că niciun fel de cunoștințe medicale nu puteau înlocui acea legătură tainică dintre mamă și copil. Ar fi fost stupid să o

așeze într-o poziție cuviincioasă. Se mulțumi să se apropie doar și să vegheze nașterea. Făcuse asta de mai multe ori, de fiecare dată în situații extreme, pe nepregătite. Niciodată însă nu simțise asemenea emoție, asemenea mândrie.

Știa că era posibil ca micuțul să se nască mort sau să nu supraviețuiască decât câteva clipe, dar pentru acel moment, unic, și-ar fi dat și viața.

Fetița veni pe lume în clipa în care mecanismul pasajului se deschidea în spatele lor, și căzu, într-un val de sânge, în mâinile lui Theophrastus, care tăie, tremurând de emoție, cordonul ombilical, îl înnodă cum învățase în Egipt și o lăsă pe Loraline s-o înșface, ca o fiară. Fetița nu respira. Fără să se gândească, fără măcar să știe ce o împinsese să facă acest gest, Loraline deschise cu degetele gura bebelușului și-și lipi buzele pe obrazul micuței. Îi sufla aer în gura cu toate puterile care-i mai rămăseseră. În clipa următoare, copilul tuși și începu să plângă.

— Trebuie să plecăm! Repede! îi porunci Albérie, întinzându-le „pachetul” pe care îl adusese.

Cu inima strânsă, Theophrastus luă fetița din brațele mamei ei:

— Gardienii vor sosi în curând, iubirea mea!

— Duceți-vă, îi îndemnă Loraline, ținând copilul străin în brațe.

Fiul lui François de Chazeron era grăsuț și începu să sugă lacom la sânul ei umflat de lapte, însă Loraline nu-i acordă nicio atenție. Se lăsă să cadă lângă zid, cu toate gândurile concentrate asupra goanei mătușii ei către camera lui Antoinette. Dacă planul nu reușea, erau pierduți cu toții.

Gardianul apăru și luminează cu o torță celula. Scoase un strigăt de surprindere și se grăbi să închidă ușa la loc. Dacă vrăjitoarea se împerechease cu lupii, monstrul acela putea foarte bine să-i fure sufletul ca să i-l ofere Satanei. Își făcu mai multe cruci și se ghemui într-un colț de unde supraveghe, tremurând de spaimă, ușa, în așteptarea celui care urma să-l înlocuiască.

Antoinette dormea cu gura deschisă, cu chipul răvășit, în ciuda somniferului pe care i-l administrase Albérie imediat după naștere. Doza fusese atât de puternică, încât adormise pe loc, fără să aibă timp nici măcar să întrebe dacă bebelușul era fată sau băiat.

Albérie o înfășură pe micuța în scutece și o așază la pieptul lăuzei, ajutând-o să găsească sfârcul umflat. Fetița era delicată și slăbuță. Albérie clătina din cap, gândindu-se că nu avea șanse să supraviețuiască. Puțini dintre bebelușii născuți prematur reușeau să treacă de prima săptămână.

Totuși, apăsă sânul castelanei așa încât laptele să țâșnească în gurița vânătă. Copila refuză mai întâi să înghită, de parcă ar fi simțit că acolo nu era laptele mamei ei însă până la urmă, cuprinse cu buzele sfârcul și începu să sugă, înfăolită în căldura scutecelor.

Abia atunci, Albérie se prăbuși pe un fotoliu. Era istovită. O istoviseră luptele neîncetate între bine și rău, între supraviețuire și propria viață. Se gândea la sora ei, care o anunțase că va veni în luna august. Isabeau voia să-i dezvăluie totul fiicei ei, s-o ducă la Paris, să i-o prezinte iubitului ei, acel senior La Palice care o copleșea cu favoruri și se afișa la Curte cu ea la braț. Albérie se întreba însă ce i-ar putea mărturisi ea lui Isabeau despre aceste zile fără nicio izbândă. Sora ei se întorcea cu certitudinea că totul se sfârșise, că nu va mai trebui să se ascundă, că François de Chazeron era mort de mult.

Albérie oftă, obosită. De ce nu se întâmplase nimic din ceea ce plănuiseră? Erau blestemate sau de ce se ținea ghinionul mereu de ele?

Epuizată de această luptă cu propriile frământări, adormi, în cele din urmă, sperând din tot sufletul ca Huc să rămână departe de toate acestea. Până când lucrurile se vor rezolva, într-un fel sau altul.

François de Chazeron întoarse, înciudat, capul.

— O fată! izbucni el, de parcă această simplă constatare ar fi fost o insultă. Asta-i tot ce ești în stare să-mi oferi, doamnă! Mai degrabă aș adopta unul dintre copiii mei din flori decât să mă mai culc cu tine!

Antoinette o strânse mai tare în brațe pe micuța ei Antoinette-Marie, atât de firavă încât crezuse că e moartă, când se trezise din somn, în ziua de 2 iulie 1516. Oricum, era gata să facă orice ca s-o protejeze de furia lui François, care intrase pe ușă nădăjduind că are un moștenitor.

— Fă așa cum crezi de cuviință, îi răspunse, fără să-și plece privirea.

— Dracul să vă ia, și pe tine, și pe copila asta! zbieră el, ieșind din cameră.

Trânti ușa în urma lui. Fetița tresări și începu să plângă. Antoinette o legănă, cântându-i. Încet, încet, Antoinette-Marie se liniști și adormi la loc.

Deși era stoarsă de puteri, Loraline abia dacă ațipise puțin. Theophrastus se întorsese s-o anunțe că totul mersese cum nu se poate mai bine: fiica lor se bucura de laptele și de căldura lui Antoinette. Albérie nu se întâlnise cu nimeni pe coridoarele castelului, iar castelana nu bănuia nimic. Veștile acestea o liniștiseră; totuși se înfiora simțind pe sânul ei buzele lacome ale sugarului. Frigul din temniță îi răpea toată vlaga. Bebelușul scâncea mereu, iar Loraline nu reușea să-l apere de umezeala rece și nesănătoasă. Nu putea scăpa de gândul că viața ei era legată de a acestui copil. Viața ei și cea a fiicei sale. Viața ei și cea a lui Theophrastus.

Îl aștepta pe François de Chazeron. Îl așteptă toată ziua, dar el nu veni.

În noaptea următoare, când luna plină își făcu loc printre stele, Albérie plecă de la căpătâiul lăuzei, spunând că vrea să se odihnească puțin, și se duse să-și urle ura pe faleza din apropiere.

François se întoarse la Vollore, în turnul lui, unde își făcu zadarnic de lucru în jurul atanorului, îi invocă pe diavol și pe toți supușii acestuia, se încumetă să facă tot soiul de amestecuri și combinații, apoi sfârși prin a recunoaște că fusese păcălit. Înainte de ivirea zorilor, urletul lui de furie se întâlni cu cel al lupoaicei sure, înspăimântând animalele din

împrejurimi și marcând începutul zilei cu anatema implacabilă a sufletului său demonic.

Theophrastus nu se despărți de Loraline decât atunci când îl auzi pe Cythar zgrepțănând piatra. Ațipiseră amândoi, istoviți de jurăminte, istoviți de atâtea visuri imposibile, inaccesibile și totuși liniștitoare. Încălzise copilul acela care nu era al lui, implorând cerul ca bebelușul să trăiască destul de mult ca planul lor să izbutească. Ar fi trebuit să se urască pentru gândul acesta infam; dar constată că, dimpotrivă, îl calmează. Nu simțea nici remușcări, nici regrete. Cu toată spaima pe care o avea în suflet, Loraline zâmbea. Zâmbea fiindcă el era aici, zâmbea pentru că fiica lor era în siguranță. Restul nu mai conta. Theophrastus o părăsi cu senzația că n-o s-o mai revadă niciodată, dar se forță să-și stăpânească lacrimile. Se îmbrățișară cu disperare. El își întipări în minte ultimele cuvinte ale lui Loraline:

— Orice s-ar întâmpla, Theophrastus, nu uita niciodată cât de mult te iubesc.

Apoi el ieși, închise trecerea și, ajuns la capătul tunelului, de îndată ce locul se lărgea suficient de mult ca să se poată așeza, se prăbuși lângă Cythar.

François de Chazeron părea calm, dar în ochi îi juca o flacără vicleană, aproape neomenească. Loraline cuprinse mai strâns cu mâinile bebelușul care suga lacom. Nu voia ca infamul ei tată să-i vadă sânul.

De când intrase, nu scosese nicio vorbă. Stătea rezemat de zidul celei, cu mâinile la spate. Mândru și sinistru în același timp. Se scurseră astfel vreo două minute, poate cinci. Loraline n-ar fi putut spune câte anume. Pierduse orice noțiune a timpului. I se risipise și frica de el. Apoi, el începu să vorbească. Liniștit. Ca prima oară când se întâlniseră în acest loc. Loraline știa că răceala aceea era mai periculoasă decât furia. Ea era însă dincolo de toate acestea. Puțin îi păsa. Tot ce putea să-i ia era bebelușul, fratele ei vitreg, pentru care nu simțea mai multă căldură decât față de tatăl lor.

— Ce sperai atunci când m-ai mințit, Isabeau? Să naști plodul ăsta? Credeai că mă va înduioșa priveliștea? Nu te credeam atât de proastă! Știi că era gata să-ți redau libertatea? La ce-o să-ți folosească aurul și secretul dacă vei muri? La ce-o să-ți folosească tinerețea veșnică dacă-i scot mațele copilului chiar în fața ta, înainte de a te spinteca? În afară de cazul că *alkaheist-ul* te face muritoare! Te crezi nemuritoare, Isabeau? S-ar putea să fie așa, eu, unul, sunt sigur că spada îți poate veni de hac. Ești

frumoasă și atrăgătoare. O să-mi facă plăcere să te torturez, să te dau pe mâna soldaților mei, să mă bucur de suferința ta. Timp îndelungat. Știi că e adevărat. Atunci, de ce mă înfrunți astfel? Până la urmă, tot o să-ți smulg acest secret pe care nu vrei să mi-l dezvălui. Da, cred că mi-ar plăcea să ți-l smulg, ca pe un ghimpe dureros înfipt în carne. Totuși, îți mai dau o șansă. Ultima. Vreau adevărul.

— Să știi că n-o să-ți placă, făcu Loraline, privindu-l drept în ochi.

El se apropie și îngenunche ca să fie la înălțimea chipului ei care, prin aceste câteva cuvinte, îl sfida.

— Lasă-mă pe mine să apreciez acest lucru, șopti, trimițându-i în obraz răsuflarea lui fetidă.

Loraline își întoarse fața, îngreșată de mirosul acela nesănătos în care se ghicea și un iz de otravă. Otrava pe care Loraline sperase ca el s-o ia de bunăvoie în noaptea care trecuse.

El se retrase. Copilul începuse să plângă și Loraline îl legănă ușor. În ciuda hotărârii pe care o luase cu o zi înainte, nu-i venea să-l sacrifice. După plecarea lui Theophrastus, ea hotărâse altceva. Începu:

— Piatra filosofală e o păcăleală. Eu nu sunt Isabeau.

El izbucni într-un râs zgomotos.

— Nu mai spune! Atunci cine ești? o întrebă batjocoritor.

Ea îi înfruntă din nou privirea, fără să clipească. Acum nu mai putea da înapoi.

— Sunt fiica ei. Fiica ta, François de Chazeron!

După o clipă de uluire în fața acestei destăinuii, el izbucni iarăși în râs:

— Fie! Să admitem că e așa. Să zicem că ești fata lui Isabeau. În cazul acesta, dovedește-mi-o! Dă-mi-o pe mama ta!

— A murit anul trecut.

— Minți.

— Ba nu. Dacă ai scotocit peștera, trebuie să fi găsit acolo două morminte. Al mamei și al bunicii.

Chazeron se încruntă, apoi pe buze i se ivi un zâmbet subțire. Un zâmbet crud.

— Două morminte, într-adevăr, dar unul din ele era gol și știu bine de ce.

Loraline simți deodată că i se taie răsuflarea. Cel de-al doilea mormânt nu putea fi gol. Chiar ea o așezase acolo pe mama ei, învelită în giulgiu. Apoi, Albérie îi spusese să iasă din încăpere, în clipa când se pregătea să arunce cu lopata pământ peste chipul moartei. „*Am să termin eu. Du-te și*

așteaptă-mă alături. Hai, du-te.” Loraline șovăise, apoi, tulburată și istovită, ieșise din sala.

— Gol, repetă ea, încercând să găsească un sens acestui cuvânt.

— Ești mai isteță decât credeam, Isabeau! Această înscenare pregătită pentru cazul în care te-aș fi prins în capcană ar fi putut funcționa. Dar înseamnă că nu mă cunoști prea bine. Am răscolit fiecare petic de pământ ca să găsesc piatra filosofală. Nu mă tem de morți și profanarea mormintelor nu mi se pare un păcat.

Loraline începu să tremure, dar nu de frică, nici de frig. În sufletul ei se prăbușise ceva. Nu știa cum și de ce, însă fusese mințită, asistase la o comedie macabră, mama ei nu murise. O părăsise. O părăsise în numele răzbunării ei. Dacă era într-adevăr așa însemna că n-o iubise niciodată. Se folosise doar de ea ca să-l distrugă pe François de Chazeron. O jertfise pentru că o ura, așa cum ea însăși își ura tatăl. Dintr-odată, nimic nu mai avea sens sau totul avea prea mult sens.

Fără să vrea, simți un hohot de plâns urcându-i în gât. *„N-o să plâng. N-o să plâng în fața lui. Dar ce mai contează?”* închise ochii și lăsă lacrimile s-o năpădească.

Chazeron nici nu se clinti. Se întrebă o clipă dacă nu cumva era adevărat ce spunea ea, dacă ar fi putut fi copilul lui. Părea să aibă vreo șaisprezece, șaptesprezece ani. Vârsta se potrivea. Dar nicio trăsătură a ei nu amintea de el, era leită Isabeau. François nu uitase nicio clipă chipul lui Isabeau din ziua când se desfătase cu ea. Niciodată nu văzuse un chip atât de gingaș și de frumos ca al ei, niciodată nu dorise mai mult o femeie. Chiar și acum, i-ar fi făcut plăcere să se culce cu ea, dacă trupul ei n-ar fi purtat încă urmele nașterii recente. Cugetă câteva clipe. Piatra filosofală, aurul, tinerețea veșnică, toate corespundeau cu visul lui.

Se saturase să aștepte. Se apropie și o apucă de păr, silind-o să ridice capul:

— Ajunge! Nu vei reuși să mă îndupleci, Isabeau!

O scuipă în față.

— Mă dezamăgești. Nu erai atât de plângăcioasă când ne-am cunoscut. Scoase din teacă spada și-i propti vârful de spatele copilului.

— Dacă mai miorlâi, îți străpung plodul cu sabia!

Loraline respiră adânc. În mintea ei se îngrămădeau gânduri contradictorii. Trebuia oare să mai aibă scrupule? Ar fi vrut, în același timp, și să moară, și să trăiască. Dorea moartea fiindcă fusese trădată, dar ar fi dorit să trăiască, pentru a se putea răzbuna, așa cum făcuse, înaintea ei, Isabeau.

În vinele ei curgea sângele familiei Chazeron, sânge pe care-l refuza și-l ura; acest fapt o făcu să se revolte și să-și regăsească demnitatea pierdută. Își șterse nasul cu dosul palmei și lacrimile i se transformară în mânie.

— Aveai dreptate, François de Chazeron! Piatra filosofală era în mine. Am înghițit-o ca să aduc pe lume acest copil. E un copil deosebit. El este chiar *alkaheist-ul*.

François de Chazeron făcu ochii mari, cu o nedisimulată plăcere. În vocea femeii se simțea acea convingere pe care doar situațiile disperate o pot scoate la iveală. Își juca ultima carte care putea s-o salveze sau s-o ducă la pierzanie. Dar nu-i mai păsa.

— La asta mi-a folosit lichidul despre care ți-am vorbit. Era de-ajuns să amestec o inimă de lup cu propriul sânge și să adaug acel elixir ca să obțin o pastă care, în contact cu fierul, îl prefăcea în aur. Am un munte de aur, Chazeron! Dar, după cum știi și tu, aurul nu e niciodată suficient de mult. Atunci am creat acest copil. Acum e prea mic. Dar când va ajunge la pubertate, va face să țâșnească aur din metal, atingându-l cu mâna. Dacă va atinge cu degetele o rană, aceasta se va vindeca, iar câteva picături din sângele lui vor fi un elixir al tinereții. Dacă nu m-ai fi închis, aș fi fugit cu copilul și cu comoara. Mi-aș fi cumpărat cu aur viața pe care mi-ai furat-o.

Îl privi cu un surâs plin de cruzime. El își desprinsese mâna din părul ei și se retrase câțiva pași, fascinat.

— Da. Da, repetă el, extrem de agitat.

Se plimba de colo-colo prin temniță, oprindu-se din când în când ca să cerceteze cu o privire plină de curiozitate copilul care adormise. Părea nebun. Loraline se întreba cum putuse el să creadă povestea aceea sordidă, dar, până la urmă, ce importanță avea? Fără îndoială că și ea era la fel de nebună ca François, din moment ce cutezase să născocoască așa ceva. Oricum, era hotărâtă să meargă până la capăt.

— Redă-mi libertatea, Chazeron! Îmi poți lua copilul, dar pentru a supraviețui, el are nevoie de laptele meu. Laptele omenesc nu i-ar prii.

— Nu înainte de a-ți fi verificat spusele cu privire la aur.

— Am să te duc la el.

Chazeron izbucni într-un râs sumbru:

— Ca să mă rătăcești prin subterane? Mă crezi tâmpit, Isabeau? M-ai conduce mai degrabă spre moarte decât spre bogăție, iar după aceea ai putea să fugi liniștită. Am să-ți aduc o foaie de pergament. Ai să-mi desenezi pe ea traseul. După ce-ți voi verifica spusele, îți voi cruța viața. Tu împreună cu acest copil neprețuit veți fi oaspeții mei.

Se întoarse cu spatele și bătu la ușă, care se deschise, închizându-se la loc în urma lui. Respirația sugarului adormit abia se simțea. Loraline se ghemui cu genunchii la gură și-l înveli mai bine cu poalele cămășii. Simțea că bebelușul n-avea să mai trăiască mult. Trebuia cu orice preț ca François de Chazeron să găsească aurul și s-o elibereze înainte ca micuțul să moară. Odată scăpată din temniță, va găsi ea un mijloc să fugă.

Seniorul se întoarse după câteva minute și ea îi desenă un itinerariu nu către tezaurul englezilor, ci spre sala unde se aflau lingourile pe care le turnase ea, topind monedele care nu puteau fi folosite, ca să le ia când va pleca împreună cu Theophrastus, pentru a duce o viață lipsită de griji. Erau acolo vreo sută de bucăți. Destule ca să-i confirme povestea.

Chazeron îi ascultă sfaturile, ceru amănunte asupra capcanelor pe care i le semnală ea, apoi plecă, nerăbdător să-i verifice spusele.

Peste câteva minute i se aduse masa: nu supă, ca în ajun, ci o jumătate de pui cu legume și aperitive. Loraline trase concluzia că François ținea la viața copilului. Ceru din nou să-i fie scoasă zgarda de fier, dar nici de astă dată rugămintea nu-i fu ascultată. François de Chazeron nu avea încredere în ea. Mâncă lacomă, cuprinsă de o furie surdă amestecată cu tristețe, cu gândurile concentrate în jurul unei singure întrebări: unde se afla mama ei?

Mârâitul lui Cythar îl trezi pe Theophrastus. Era înțepenit de frig, deși se înfășurase bine în manta. Adormise rezemat de zid, neputându-se hotărî să-și părăsească locul de la intrarea în ultimul tunel; doar patru coți îl despărteau de Loraline. Patru coți. Erau atât de aproape și în același timp mai departe ca oricând unul de celălalt.

Dădu să se ridice, dar încheieturile îi erau anchilozate de frig. Doar inima își întetise bătăile. Apăru Albérie, iar Cythar o întâmpină cu mare bucurie.

— Ea ce face? Întrebă aceasta, după ce-l salutase cu un semn din cap.
— Încereazătoare și neliniștită în același timp. Cum se simte fiica mea?
— Antoinette i-a pus numele Antoinette-Marie. Se încapățânează să trăiască. Tocmai l-am văzut pe Chazeron intrând în camera lui, urmat de patru soldați care duceau un cufăr vechi.

Lui Theophrastus i se tăie răsuflarea.

— Crezi cumva... începu el.

— ... Că înăuntru era cadavrul lui Loraline? Nu știu. Am venit aici ca să mă asigur că nu este așa. Din moment ce el a plecat, putem să facem o vizită în temniță.

Theophrastus încuviință cu un gest și pătrunse imediat, în patru labe, în tunel. Câteva clipe mai târziu, fata le povestea amănunțit înțelegerea pe care o făcuse cu François, fără să le spună însă ceea ce aflase despre Isabeau. Nu era momentul potrivit să lămurească situația cu mătușa ei. François urma să se întoarcă.

— În curând vom fi liberi, iubitul meu! În amândouă castelele exista destule pasaje prin care să pot evada când se va ivi prilejul. Până atunci, să ai grijă de fiica noastră, mătușă Albérie! Nu întârzia prin subterane! După ce va descoperi aurul, François le va cerceta cu de-amănuntul ca să vadă dacă nu mai găsește aur și în alte părți. Nu vă mai apropiați de acest loc! Lăsați-mi doar pasajul deschis! Dacă ar hotărî, în cele din urmă, să mă lase să putrezesc în temniță, voi încerca să-l conving să mă dezlege. Păstrați-vă încrederea! Mă voi întoarce, Theophrastus, îți făgăduiesc!

El dădu din cap, convins, cunoscându-i capacitatea de a se adapta, de a supraviețui, pe care o avea din naștere. Da, ea era altfel decât celelalte femei, iar această deosebire îl făcea s-o iubească mai mult ca oricând. Își scoase de la gât un lăntișor de aur cu o cruce fin cizelată și i-l puse la gât, pe sub inelul de fier.

— A fost al mamei, care dorea să i-l dăruiască soției mele. S-a stins înaintea de a avea această bucurie. Vreau ca de acum înainte să-l porți tu.

Loraline își stăpâni durerea care o cuprindea când se gândea la mama ei. Mulțumită lui Theophrastus, urma să aibă și ea, în sfârșit, o familie adevărată.

— Nu mă voi despărți niciodată de el, iubirea mea. Niciodată. Plecați acum! Nici nu îndrăznesc să mă gândesc ce s-ar întâmpla dacă v-ar surprinde aici.

Se uită în urma lor, strângând în mână bijuteria aceea plină de făgăduințe. Copilul încetase să mai geamă. Nici nu mai suga. Dormita, respirând neregulat. În celulă era prea frig ca el să poată supraviețui. Loraline spera că François nu va observa starea bebelușului. Făcea tot ce putea, dar nu-i putea oferi prea multă căldură, pentru că și trupul ei era rece ca gheața.

Lângă ea, doi șobolani se băteau pentru resturile de mâncare. Trebuise să-i gonească de câteva ori cu o piatră găsită pe jos. Când adormea, în jurul ei pândeau câte trei-patru șobolani atrași de mirosul laptelui. În peștera unde copilărise nu cunoscuse foamea, frigul sau lipsa igienei. Aici era obligată să stea lângă propriile excremente și în umezeală. Se simțea murdară, dezgustătoare. Strânse din dinți și începu să se plimbe prin celulă, atât cât îi permitea lanțul, suflând aer cald peste copilul pe care-l

ținea strâns la piept, ca să-l învioneze puțin. Ar fi vrut să poată dormi un pic, dar simțea că l-ar fi găsit pe micuț mort când s-ar fi trezit. Așa că nu putea să se odihnească.

„Antoinette-Marie.” Castelana o botezase pe fiica ei Antoinette-Marie. Lui Theophrastus i se păruse un nume drăguț. Loraline nu-i spusese numele pe care-l alesese ea: Heralde. Heralde-Marie. De ce nu? Dar i se părea acum ceva atât de derizoriu... Ce mult ar fi dorit s-o legene în brațe! Poate că de asta se lupta să păstreze viața fratelui ei vitreg. Ca să nu sufere din cauza lipsei copilei ei. Ca să-și lase trupul legănat de iluzii.

Merse așa, cufundată în visurile ei, până când tălpile goale începură s-o doară. Marș inutil, doar ca să calce în picioare timpul care se scurge și ca să-și dea impresia că e liberă.

O trezi scârțâitul ușii. Lumina torței care se apropia o făcu să clipească. Gardienii înnoiseră lumânarea așezată pe scări când îi aduseseră mâncarea, așa cum făceau întotdeauna, însă flacăra se stinsese, probabil din pricina curentului provocat de adierea care răzbătea prin intrarea pasajului, lăsată întredeschisă, și se întâlnea cu aerul care intra pe sub pragul ușii. François nu putea să observe că o piatră fusese mișcată din loc.

Loraline era buimacă. După privirea lui François, își dădu seama că bebelușul alunecase în jos, pe burta ei, lăsându-i la vedere, prin deschizătura cămășii, sânul sting dezgolit. De fiecare dată când pătrunsese în camera lui François se înfășurase în mantie, din pudoare, deși era sigură că el dormea adânc. Luă bebelușul în brațe. Era încremenit în somnul de veci. Ca François să nu remarce nimic, lipi strâns de ea trupșorul rece, scăpând astfel de privirea lui care părea tulburată.

— Ai găsit aurul, messire?

François dădu din cap. Totuși, ceva îl nedumerea. Nu-și dădea seama ce anume, dar priveștița sânelui ei îi trezise un sentiment straniu, dincolo de dorința stărnită de formele acelea perfecte pe care le frământase, le linsese, le sărutase odinioară. Alunga însă acea senzație ca să nu se gândească decât la aur.

— Inclusiv bucata pe care mi-o furase medicul. Ceea ce înseamnă că erați înțeleși. Dar acum nu-mi mai pasă de asta, fiindcă îmi dai ceea ce-mi doream: un moștenitor capabil să schimbe metalul obișnuit în aur. Aș putea să-mi repudiez soția și să te iau pe tine, dar nu-mi inspiri niciun pic de încredere. În afară de asta, nimeni nu va crede că acum cincisprezece ani ai scăpat cu viață fără intervenția vreunei forțe malefice. Mi-ai spus

cum să obțin aur, pornind de la *alkaheist* – și scoase flaconul –, și va fi de ajuns să aștept ca acest copil să ajungă la vârsta la care să-mi poată da ce-mi doresc. Am să ți-l iau, Isabeau, și îl voi pune la sânul soției mele, împreună cu fiica mea. Mă tem că n-o să mai am nevoie de tine.

Inima bieteii femei porni să bată năvalnic.

— Dar ți-ai dat cuvântul! stăruie ea.

— Nu pot învia morții, iar tu, Isabeau, ești moartă pentru toată lumea. Dă-mi copilul! Voi avea grijă să trăiască.

Ea se dădu înapoi atât cât îi permitea lanțul, în timp ce el înainta hotărât spre ea. Loraline știa că nu va putea scăpa de destinul ei, dar ceva din ea se încăpățâna să refuze inevitabilul, acel drept de a se răzbuna, la rândul ei, pe care și-l arogase.

— Nu fi proastă, șopti el, ca și cum jocul l-ar fi amuzat. Nu poți scăpa de mine, Isabeau! Eu sunt seniorul, stăpânul. Îmi aparții. Mi-ai aparținut dintotdeauna. Astăzi, ca și ieri.

Atunci, ea se opri și-i întinse copilul, izbucnind într-un râs plin de disperare:

— E prea târziu, messire, nu mai ai moștenitor!

François luă copilul, îi privi buzele albe și ochii sticloși, îl scutură, ca și cum ar fi refuzat să accepte, apoi scoase un răget:

— M-ai mințit și de data asta!

Palma lui se abătu violent peste obrazul ei făcând-o să se dea cu capul de zidul din spate. O înșfăcă de pletele încălcite și răvășite, nebun de furie, lăsând corpul copilului să cadă, cu un zgomot surd, pe podea.

— Nu, o, nu, nu s-a sfârșit încă. Sunt sigur că mai există și altă soluție, Isabeau!

Ridică flaconul cu otravă la nivelul ochilor ei și-l destupă, grăbit, cu degetul. Loraline încercă să respingă trupul acela lipit de al ei, care nu-i permitea să se miște. Încercă să-și întoarcă obrazul, dar François, fără să se sinchisească de loviturile pe care i le dădea ea în coaste și în spate, o apucă de bărbie și o sili să deschidă gura:

— Bea, haide, bea!

Îi dădu capul pe spate, iar Loraline simți cum lichidul îi arde gâtulejul. Lacrimile îi înțepară pleoapele, dar încetă să se mai zbată. Era prea târziu. Turnase în ea destulă otravă ca să o ucidă. Era învinsă. Nu-i mai rămânea decât să spere că totul se va sfârși repede.

Închise ochii. Chazeron aruncă pe jos flaconul și, cu un singur gest, îi sfâșie decolteul cămășii dezgolindu-i umerii și pieptul.

„Să mor. Repede!” își spuse ea. Tot trupul îi ardea deja.

Își imaginează că la fel gândise, probabil, și mama ei în timp ce François se desfăta cu ea.

El îi cuprinse în palme sâni, mârâind:

— Poate ai să mori, poate nu! Ești pe jumătate lupoaică, așadar, orice e posibil. Vom aștepta, frumoaso! Ca pe vremuri. Sunt sigur că ți-a plăcut!

Își strecură buzele în despărțitura dintre sâni ei. Loraline simți că o trec sudori reci, care-i înghețau tot trupul. Durerea creștea în ea, iar gândurile i se amestecau într-un vârtej care o îndepărta de dorința perversă și dementă a bărbatului de lângă ea.

Deodată, el îi dădu drumul și se trase înapoi, cu ochii holbați.

— Semnul, se pomeni el spunând, de parcă în clipa aceea ar fi înțeles totul, nu ai însemnul meu!

Acum își amintea. Era vorba despre blazonul familiei Chazeron, pecete pe care o aplica pe sânul stâng al victimelor sale înainte de a le poseda. O făcea nu numai pentru că asta-l excita, ci și pentru ca nu cumva să riște să-și sacrifice propriii bastarzi, pe care-i recunoștea după decolteul mamelor lor – atunci când răpea copiii de care avea nevoie pentru experimentele lui. Chipurile fetelor cu care se culca nu-i rămâneau în amintire, indiferent dacă i se supuseseră de bunăvoie sau fuseseră violate.

— Nu ești Isabeau! urlă el alb ca varul.

Loraline abia își înălță capul, i se părea așa de greu! Găsi curajul să scoată un hohot de râs plin de cruzime:

— N-ai vrut să mă crezi, tată! Dar acum nu mai contează. M-ai scăpat deja de tine!

— Nu, nu, mugi el, dându-se înapoi.

Ideea că-și asasinase propria fiică îl tulbură nu fiindcă gestul i s-ar fi părut odios, ci pentru că irosise prostește pe ea lichidul acela prețios pe care-l căutase toată viața. Îl risipise zadarnic. Ea era prea umană ca să-l distileze așa cum trebuia.

Cu o ultimă tresărire de luciditate, se întoarse lângă ea și o întrebă, zgâlțâind-o:

— Spune-mi unde este mama ta!

Dar Loraline nu îi răspunse. De altfel, ce ar fi putut să îi răspundă? I se păru cum ceva îi sfârtecă trupul, în timp ce un fulger îi arse ceafa în locul unde avea smocul de păr cenușiu.

Chazeron se îndepărta de ea. Loraline era pe moarte și mirosul râsuflării lui îi întorcea stomacul pe dos. Seniorul ciocăni în ușă și-și părăsi victima, ordonându-i gardianului să nu intre în celulă sub niciun pretext.

Loraline se lăasă în genunchi. Deși era absurd, avea impresia ciudată că în această poziție se va simți mai bine. Cuprinsă de spasme violente, vomită de mai multe ori. Dar lucrul cel mai cumplit era senzația că o mână nevăzută îi sfărâma fiecare os pentru ca apoi să-l remodeleze.

Chiar atunci sosi Cythar. Mănat de neasemuitul instinct al animalelor, împinsese la o parte piatra care ascundea trecerea. Se apropie, gemând, de ea și-i linse fața.

Loraline se ghemui, încolăcindu-se în jurul ei. Pe când lupul își lipea capul fioros de gâtul ei, zări pe jos o legătura de chei. Le luă cu mâna tremurândă, spunându-și că Chezaron le pierduse, pesemne, în timp ce o brusca. Într-o tresărire de orgoliu, le încercă una câte una în închizătoarea inelului de la gât, până când reuși să și-l scoată. Apoi se lăasă să alunece, având certitudinea că această moarte nu era decât un început.

În ziua aceea de 3 august 1516, de îndată ce coborî din trăsură, cu gluga largă a pelerinei de mătase trasă peste obraz, merse să-l vadă pe abatele de la Moutier. Se dusesese singură, lăsându-și frumosul amant în preajma regelui Franței. Ea nu ținea să se amestece în intrigile de la Curte. Nu înainte de a-și fi revăzut fiica. Și nu înainte de a-i cere iertare. Voise să se ducă direct la peșteră, trecând pe la biserica Saint-Jehan-du-Passet, dar se hotărâse să urmeze sfatul lui Antoine de Colonges, care ținea să aplaneze disputa celor trei femei. Pe urmele ei nu venea decât Bertille, mișcându-și repede piciorușele scurte.

Isabeau surâse când intră în biroul preasfințitului. Nimic nu se clintise acolo. Ea însă era alta. După câteva clipe, Antoine de Colonges deschise ușa și făcu ochii mari de uimire:

— Isabeau, Doamne Dumnezeule, ești chiar tu?

— Așa cred, părinte, și iat-o pe Bertille, care era în serviciul abatelui Boussart când am întâlnit-o, iar acum e în slujba mea.

Abatele se apropie și o sărută părintește pe frunte:

— Deși mi-o spuneau și scrisorile tale, copila mea, n-aș fi crezut că te-ai schimbat așa cum văd acum, cu ochii mei. Ești radioasă.

— N-aș putea spune același lucru despre dumneata, părinte! Pari atât de obosit, atât de descurajat, atât de slăbit!

— Vai, oftă el, ultima iarnă a fost grea pentru un om care începe să îmbătrânească, așa ca mine, fără să mai vorbim despre...

Scoase un suspin sfâșietor, apoi îi surâse prietenos:

— Trebuie să-ți fie tare foame. O să pun să ți se pregătească o gustare, ceva. Știi că la noi, orice călător în trecere găsește adăpost și mâncare. Nimeni nu-ți va pune vreo întrebare. Regula cinului nostru e categorică în această privință.

— Prea bine, părinte! Îți sunt recunoscătoare pentru ospitalitate, însă țin neapărat să rezolv cât mai repede problema care m-a făcut să vin aici.

— Da, da, aprobă el. Am s-o anunț pe Albérie.

Abatele însă o opri cu un strigăt:

— Nu!

Isabeau îl privi nedumerită. Fruntea abatelui era îmbrobonată de sudoare. O luă de braț, explicându-i:

— Ar fi păcat să-ți murdărești hainele în mizeria din subterane. Mănâncă, odihnește-te și așteaptă să vină aici sora ta. Iar atunci, vom trece la fapte.

— Fie, părinte! Întotdeauna ai fost grijuliu cu mine.

Se lăsă condusă spre refectoriu, deși ceva nedeslușit o făcea să nu se simtă în largul ei. Puse această senzație pe seama călătoriei și a neliniștii cu care aștepta întâlnirea cu fiica ei, apoi nu se mai gândi decât la gustarea pregătită pentru ea. Era, într-adevăr, flămândă.

În biroul abatelui, cele două surori se îmbrățișară îndelung, înainte de a se cerceta reciproc din priviri. Albérie avea cearcăne adânci la ochi. Cu un surâs palid, își felicită sora pentru chipul, pieptănătura și hainele ei.

Senzația aceea că nu e în regulă ceva o cuprinse din nou pe Isabeau, care, până la urmă, izbucni:

— Ce-mi ascundeți amândoi?

O tăcere grea se lăsă în încăpere. Niciunul dintre ei nu îndrăznea s-o rupă. Isabeau bătu cu pumnul în birou, iar Albérie tresări.

— Trebuie să mă duc eu însămi la Vologne ca să aflu adevărul?

— N-o să fie nevoie, Isabeau! Ia loc, o să-ți povestesc tot, îi spuse Albérie.

Antoine de Colonges împinse către ele două scaune, care scârțâiră alunecând pe podea. Isabeau își auzea inima bătându-i nebunește în piept. Ar fi dorit să întrebe unde era fiica ei, dar nu îndrăznea. Tot ce se întâmpla era absurd.

Albérie tuși ușor ca să-și dreagă vocea, timp în care Bertille se așeză jos, pe podea, lângă Isabeau, și-și strecură mânuța într-a ei, ca s-o îmbărbăteze.

Apoi, Albérie îi povesti întâmplările din iarnă: prima încercare, nereușită, de a-l suprima pe François de Chazeron, intervenția lui Huc, legătura lui cu Antoinette care era gravidă; François preferase să rămână la Vologne până în primăvară, apoi urmase a doua tentativă a lui Loraline de a-l ucide. Albérie evită să-i vorbească despre Theophrastus și despre copilul pe care-l născuse Loraline. Era de-ajuns că trebuise să-i mărturisească eșecul planului lor. Isabeau tremura și strângea din ce în ce mai tare mânuța micuței Bertille, care tăcea mîlc.

Albérie îi povesti și cum se înșelase François, înțelegerea pe care o făcuse cu Loraline: viața ei în schimbul aurului. Ce se întâmplase după aceea, Albérie chiar nu știa. În noaptea următoare, după ce François, alb ca varul, se închisese în camera lui, ea se dusesese în temniță. Celula era

goală. Pasajul era deschis, iar lanțul zăcea lângă perete. Cămașa fetei era pe jos, sfâșiată toată de dinții unui lup. Albérie mai văzuse acolo flaconul gol și copilul mort, despre care însă nu-i pomeni lui Isabeau. Toate acestea se întâmplaseră exact cu o lună în urmă. De atunci aștepta, spera, dar nu cuteza să creadă că Loraline mai trăia. Cythar dispăruse și el în aceeași noapte și, în ciuda eforturilor ei, nu găsisese nicio urmă de-a lui sau de-a fetei.

Isabeau își ascunse fața în mâini și începu să plângă în hohote. Albérie și abatele schimbară o privire care exprima neputința. De fapt, nici abatele nu era la curent cu existența lui Theophrastus, care tocmai se hotărâse să părăsească ținutul. Chiar în acel moment, își făcea bagajele, resemnat și înfrânt, într-un han din Thiers. Atunci când el spusese că-și vrea fiica înapoi, Albérie se gândise bine la toate posibilitățile, dar, cu toate că Antoinette-Marie supraviețuise, rămăsese firavă și slăbuță. Poate că n-a suportat schimbarea laptelui. Până la urmă, Theophrastus renunțase la acest gând.

Huc se întorsese la două zile după noaptea aceea sinistă. După ce-i ascultase raportul, François precizase că nu mai avea nevoie de împrumutul care-i fusese acordat. Albérie însă trebuise să răspundă la întrebările puse de soțul ei, mărginindu-se să-i spună că Loraline fusese atât de afectată de singurătate și de moartea mamei ei, încât se hotărâse, brusc, să se răzbune pe Chazeron, care o prinsese și o omorâse. Huc începuse să răcnească, dar Albérie îl calmase. Era mai bine pentru amândoi ca seniorul să nu afle niciodată despre complicitatea lor. Recunoscuse și el că avea dreptate, își amintea prea bine de amenințarea stăpânului său, iar acest act monstruos dovedea că acesta nu se va da înapoi de la nimic pentru a-și menține autoritatea neștirbită.

De atunci, Huc începuse să bea. Se simțea vinovat. Prea laș, prea supus. Nici măcar copilul pe care-l credea al lui Antoinette nu reușise să-i descrețească fruntea. Ba chiar dimpotrivă, îi amintea cât de neputincios era.

În noaptea cu lună plină dinaintea întoarcerii lui Isabeau la Moutier, Albérie cutreierase, într-o goană infernală, pădurile din împrejurimi. Ea nu găsea altă explicație pentru dispariția lui Loraline decât transformarea fetei în lupoaică. Dar nu descoperise nicio dovadă care să-i confirme ipoteza.

Chazeron nu mai coborâse în temniță, iar paznicii fuseseră îndepărtați din post cu ordinul de a nu destăinui nimănui nimic în legătură cu aceste evenimente, nici măcar lui Huc, sub amenințarea pedepsei cu moartea.

Albérie se resemnase. Era îndreptăţită să presupună că Loraline zăcea moartă prin vreo groapă din subterane.

Theophrastus voise să cerceteze şi el celula, dar Albérie îl convinsese să renunţe. Chazeron scotocea prin toate ungherele subteranelor ca să găsească *alkaheist* sau chiar aur în alte ascunzători. Se sfârşise. Trebuia să renunţe la speranţa de a-şi mai revedea iubita, la fel cum trebuia, pentru moment, să-şi părăsească fetiţa, până când ea va fi destul de mare ca să poată călători şi să poată înţelege. Ştia că acesta era unicul mod de-a o proteja de François de Chazeron. Dacă o răpea, ar fi fost, fără îndoială, pierdută, căci furia seniorului s-ar fi abătut asupra ei. Sufletul îi era sfâşiat de durere. Îşi pierdea nopţile prin taverna, cheltuind puţinii bani care-i mai rămăseseră, jucând pe datorie zaruri şi cărţi, cu gândul că îşi va vinde casa, cabinetul, visurile, ca să-şi plătească datoriile, fiindcă, de acum înainte, nimic nu mai avea sens.

Isabeau plecă din nou la drum după o noapte în care nu pusese geană pe geană, privind-o pe Bertille cum sforăia pe o saltea aşezată lângă patul ei.

— Nu-ţi reproşez nimic, afirmase, înainte de a se despărţi de sora ei. Ai făcut ce ai putut. Pe mine sunt supărată. Dacă aş fi venit mai demult, toate acestea nu s-ar fi întâmplat. Aşa ar fi trebuit să procedez. Seniorul de Vologne mi-a răpit încă o dată nopţile şi viaţa. Ține-te departe de el, altfel te va distruge şi pe tine. Iar dacă vreodată îţi va fi prea greu să o faci, vino la mine!

Se îmbrăţişaseră încă şi mai strâns decât în clipa când se revăzuseră, ştiind acum amândouă că nu vor fi în stare să-şi înfrunte duşmanul decât devenind egalele lui.

În zori, Isabeau avea ochii uscaţi. Se gândea la Jacques de La Palice, la prima lor noapte de dragoste, când el descoperise pe sânul ei însemnul stăpânului. Se străduise să-i cicatrizeze rănila din suflet, fiind întotdeauna tandru cu ea. Astăzi, semnul acela o ardea, pentru că, odată cu Loraline, pierise însuşi sensul vieţii ei. Se întrebă dacă mai avea dreptul de a rămâne iubita lui. O voce din ea strigă: „da”. Da, ca să devină mai puternică decât ar putea fi vreodată François de Chazeron. Da, ca să uite.

Theophrastus se trezise dis-de-dimineaţă, ca un hoţ, ca să plece înainte să-i bată cămătarul la uşă. N-o mai văzuse pe Albérie de o săptămână, iar pe fiica lui, de când se născuse. Îşi spusese că trecerea timpului îi va potoli durerea şi speranţa. Dar acum simţea că niciodată nu se va mai

simți bine. Era vremea să plece la drum, să-și reia viața de pribeag, să se pună în slujba celorlalți și să folosească acea comoară de cunoștințe pe care i-o lăsase Loraline. Apoi – atunci când François de Chazeron nu se va mai feri, când va uita de labirintul subteran care se întindea sub picioarele lui –, se va întoarce să-și ia fetița, așa cum îi făgăduise iubitei ei, așa cum își făgăduise sieși. Se va întoarce.

Coborî pe vârfuri în sala mare a hanului, știind că hangiul i-ar fi prezentat o notă pe care n-ar fi putut s-o plătească, își scoase fără zgomot măgarul din grajd și încălecă. Avea inima grea.

Ezită o clipă, gândindu-se încotro s-o apuce. I-ar fi plăcut să-i facă o vizită prietenului său Michel de Nostre-Dame, dar se răzgândi. Băiatul îl avertizase, își aminti el acum. Îi spusese să nu se ducă la Thiers. Dacă i-ar fi povestit lui Michel ce i se întâmplase, băiatul s-ar fi simțit vinovat că n-a insistat mai energic și n-a reușit să-l convingă să renunțe la acest drum. Theophrastus intuia că pe Michel îl așteaptă un viitor măreț. Nu voia să strice nimic. Se va duce la el mai târziu, după ce tristețea i se va fi potolit. Când se va simți în stare să râdă împreună cu el. I-o va prezenta pe micuța Marie.

Dădu piteni măgarului și porni pe drumul mare. Cu puțin înainte de a coti pe drumeagul care ducea către Elveția lui natală, trebui să se tragă la marginea drumului. O trăsură cu perdelele trase trecu în galop. Theophrastus își spuse, surâzând trist, că măcar exista pe lume o persoană căreia nu-i era atât de greu cum îi era lui să părăsească meleagurile acelea. Apoi își aținti privirea asupra frâului, ca să nu se mai uite înapoi.

Pe vârful colinei, o lupoaică sură, cu o blană sclipitoare, privea, sfâșiată, cum se despart aceste două destine. Când nu se mai zări decât un punct la orizont, Cythar își trecu limba aspră peste botul ei, făcând să i se balanseze cruciulița de aur prinsă de un lăntșor pe care îl purta la gât.

Abia atunci, lupoaica începu să urle.

Mireille Calmel

RĂZBUNAREA LUI ISABEAU

Seria JOCUL LUPOAICELOR

www.virtual-project.eu

Mireille Calmel

RĂZBUNAREA LUI ISABEAU

Al doilea volum din seria

JOCUL LUPOAICELOR

Traducere din limba franceză ALINA BEIU-DEȘLIU

www.virtual-project.eu

MIREILLE CALMEL *La Vengeance d'Isabeau* 2003

RAO International Publishing 2006

Departa de putere și de viciile ei, în adevărata bogăție a sufletelor și a inimilor. Nu încerca să fii un altul dacă poți fi tu însuși.

Paracelsus

PROLOG

Vollore, 16 mai 1521.

Ziua de astăzi e cu adevărat neobișnuită în primăvara aceasta strălucitoare, plină de zumzete și de muguri. Rar mi s-a întâmplat să văd pe aceste meleaguri un cer mai limpede și mai senin, să respir un aer mai înmiresmat.

Plec. Poate că această plecare îmi va ascuți simțurile, deși n-aș crede. Ziua de azi e o alinare după ultimii șase ani. Un nufăr deasupra unei ape mocirlite.

François de Chazeron m-a alungat. Cred că speram dintotdeauna s-o facă, pentru ca tortura iluziilor spulberate să înceteze, pentru ca durerea pricinuită de moartea acelor copii să se stingă, pentru ca, în sfârșit, să mă îndepărtez de blestemul care apasă asupra acestei case. Pentru totdeauna.

E ciudat cum revin amintirile. Mi-a îngăduit s-o iau cu mine pe Antoinette-Marie. Nu i-aș fi lăsat-o, orice s-ar fi întâmplat. Nu-i pasă de copila asta. Ba chiar m-am întrebat dacă n-o urăște. Dintre cei trei copii pe care i-am născut, doar ea a supraviețuit. Ceilalți doi care i-au urmat au fost concepuți fără dragoste, în urma unor clipe animalice de procreare. S-au stins la puțin timp după naștere. Nu mai cred în întâmplare. Dintr-un motiv care îmi scapă, acest domeniu, pur și simplu, nu trebuie să mai aibă un moștenitor.

Cu siguranță, soțul meu se va recăsători. Nu știu dacă a pus deja ochii pe vreo fată, dar știu că visul lui nu se va îndeplini. Nici ea nu-i va dăruia un fiu, la fel ca mine. Voința lui Dumnezeu sau cea a diavolului este mâzgălită în paginile istoriei acestor ținuturi. Așa va fi. Toate acestea n-au niciun înțeles. Eu, cel puțin, am renunțat să mai caut vreunul. Chazeron a făcut atâtea lucruri pentru care ar trebui să ceară iertare! Atâtea atrocități față de vasalii lui, față de oamenii lui, față de mine! Nimic nu rămâne nepedepsit.

Mie-mi rămâne Antoinette-Marie. Fiica mea. Carne din carnea mea. Era atât de mică și de firavă când a venit pe lume! Căpșorul ei abia dacă era cât pumnul meu. Așa încât nu am putut să mă întorc la Vollore decât spre sfârșitul lui septembrie, când avea două luni, după terminarea lucrărilor de renovare a castelului. În tot acest timp, am tremurat de

spaimă. François hotărâse să nu fie botezată înainte de sfârșirea pregătirilor pentru primirea musafirilor. De fapt, a fost o petrecere frumoasă cum nu mai fusese decât la căsătoria noastră. Se adunaseră menestreli, saltimbanci cu maimuțe dresate și cu urși care mârâiau prin botnițe, ridicați pe etichete din spate.

Nu știu de unde a luat soțul meu banii cu care a oferit oaspeților noștri atâtea minunății. Castelul era în întregime împodobit și iluminat. Cumpăraseră mătăsuri și brocarturi, tot personalul purta livrele și uniforme noi. N-a răspuns la întrebările mele. Adevărul este că spera să vină și regele în casa lui. Dar pe regele Franței nu-l interesează vasalii săi neînsemnați, chiar dacă sunt înrudiți prin alianță cu Bourbonii. Așa că n-a venit. De îndată ce festivitățile au luat sfârșit, soțul meu făcu din nou o criză de furie. Deși îi dăruise fiicei sale, în acea zi, un medalion pe care erau gravate inițialele ei, toată strălucirea aceea nu-i era dedicată ei, ci prestigiului lui. Desigur că avea să se vorbească mult timp despre el, dar regele îi ignorase invitația. Va fi luat peste picior din pricina asta. În cel mai bun caz, cei care nu erau la curent cu această umilire vor păstra amintirea unei frumoase recepții oferite de un senior bogat.

Imediat după ultimele plecări, François smulse draperiile, fu pe punctul să treacă prin foc și sabie toata casa. Dacă Huc n-ar fi intervenit, fără îndoială că și-ar fi zdrobit soția și copilul. Apoi, ca de fiecare dată, se zăvorî zile întregi în turnul lui. E un om ciudat.

Când își făcu din nou apariția, ne anunță că, atâtea timp cât el va fi în viață, nimeni altcineva nu va mai pune piciorul în Montguerlhe. A lăsat acolo doar o garnizoană de doisprezece oameni, împreună cu o cameristă, o spălătoareasă și un bucătar care să asigure serviciile necesare. În calitate de șef al gărzilor, Huc a fost rugat să li se alăture, iar soția lui a rămas aici, în serviciul meu. Nu știu din ce motiv a vrut să-i despartă. Aș fi preferat să fie invers. Cred că a vrut să-l pedepsească astfel pe Huc pentru că i-a oprit brațul atunci când era în culmea furiei. Dar n-ar trebui să mă plâng, întrucât situația aceasta a fost în favoarea copilei.

În timpul lăuziei eram atât de slăbită, încât de Antoinette-Marie s-a ocupat Albérie mai mult decât mine. Ea o schimba, o îmbăia, o legăna. Eu îi ofeream doar sânul, laptele meu.

Neobișnuită femeiei! Nu mi-a plăcut niciodată; totuși, această legătură neașteptată ne-a apropiat. De multe ori era tristă, dar chipul i se lumina în prezența fetei. Huc spunea despre ea că nu poate avea copii. Își manifesta instinctul matern prin procură. Mi-ar fi făcut plăcere să i-o iau, așa cum, la urma urmei, îmi răpise și ea, prin dragostea și dreptul ei de soție, iubirea lui Huc. Dar am sentimentul că supraviețuirea lui Antoinette-Marie ei i-o datorez. Ea ne-a apropiat. Atât cât poți fi de apropiat de o persoană atât de distantă, rece și imprevizibilă ca Albérie. Când se uita la mine, privirea ei metalică era indescifrabilă, dar se lumina atunci când Antoinette-Marie îi dădea mâna. Către ea a făcut fetița primii pași, ei i-a întins primul dinte care i-a căzut. Ar fi trebuit să fiu geloasă pe Albérie, însă n-am reușit. Sarcinile următoare m-au slăbit, pierderea copiilor m-a făcut să devin mohorâtă. Albérie se purta mereu la fel cu Antoinette-Marie. Știu că niciodată nu-i va pricinui vreo durere și nu-i va face nici cel mai mic rău.

Acum trei ani, când sancțiunea lui a fost ridicată, Huc s-a întors și a rămas la Vullore. Soțul meu a plecat în câteva rânduri. De fiecare dată, Huc s-a arătat cordial. Cea mai mare parte a garnizoanei se afla împreună cu el la Vullore, într-un turn care fusese refăcut la ordinul lui François. Huc avea acolo aceleași îndatoriri, cu toate că-și pierduse funcția de comandant. Nu știu ce anume l-a făcut să se schimbe astfel. La puțin timp după nașterea lui Antoinette-Marie a început să bea. O ținea, zile întregi, numai într-o beție. Toți bărbații beau. El însă părea că vrea să se piardă în aburii vinului.

Din cauza lui Antoinette-Marie nu mi-am mai regăsit niciodată amantul. Și el, și Albérie, fiecare în felul său, își alinau prin ea frustrarea de a nu avea copii.

Soțul meu a uitat de fiica lui. După moartea ultimului nostru fiu – astăzi se împlinesc optsprezece luni de atunci – nu s-a mai apropiat de patul meu.

Acum trei nopți, a plecat la Paris. Mi-a spus că, până la întoarcerea lui, va trebui ca eu, oamenii mei, lucrurile mele și Antoinette-Marie să părăsim acest loc. Pentru totdeauna.

Ma bucur că ies din viața lui. Aș fi vrut s-o iau cu mine pe Albérie, dar nu se poate. François a refuzat s-o lase să plece de la Vullore. „*Ea rămâne zălog!*”, a mârâit el. Nu știu ce înseamnă asta. Poate se folosește de ea ca să facă presiuni

asupra lui Huc. Albérie s-a albit ca varul auzind de plecarea mea. Mi-a cerut voie să-i explice personal fetei cum stau lucrurile. Probabil că acum sunt împreună și-și iau rămas-bun.

Antoinette-Marie are cinci ani. E timpul să înceapă să le zâmbească și altor oameni, să se bucure de o fericire adevărată, în familia mea va avea de cine să se atașeze. Peste câteva luni, cea pe care-o numește cu afecțiune „dădacă” nu va mai fi pentru ea, la fel ca pentru mine, decât o simplă amintire.

Într-adevăr, ce zi neobișnuită! Ma simt liberă. Liberă să trăiesc, în sfârșit, ceea ce nu puteam spune nimănui. Liberă să râd sau să plâng. Liberă să iubesc din nou. Voi avea alți copii, cu alt bărbat. Voi fi fericită. Asta e legea firii. La naiba cu François de Chazeron!

Auzind o bătaie în ușă, Antoinette închise cartea de rugăciuni așezată pe biroul ei, sub raza de soare care pătrundea prin fereastră.

— Intră, rosti ea cu glas vesel.

Căci, într-adevăr, de mult nu mai fusese atât de binedispusă. Blanche, noua ei cameristă, apăru în prag, cu ochii roșii de plâns, tremurând și frângându-și mâinile în care ținea o batistă mototolită.

— Ei, haide, haide! începu Antoinette, văzând-o așa. Ce-i cu tine în starea asta? Plec, desigur, dar rămâi în serviciul meu și vei putea să-ți vizitezi des familia, te asigur!

— Știu, stăpână, știu prea bine.

Fata era, vizibil, foarte tulburată.

— Nu asta mă frământă. O, nicidecum!

— Atunci, ce ți s-a întâmplat?

Antoinette se apropie și șterse, cu un gest matern, lacrima care se rostogolea pe obrazul caméristei.

— E vorba de Antoinette-Marie, stăpână.

— Ce-i cu ea?

— A dispărut, stăpână.

Gestul lui Antoinette rămase o clipă suspendat în aer, apoi femeia izbucni în râs.

— Te necăjește, ca de obicei. În afară de asta, îi place aici și are o mulțime de ascunzători. Nu trebuie să plângi pentru atâta lucru. Albérie o s-o certe și o s-o facă să iasă din ascunzătoarea ei și să se poarte cum trebuie.

— Ne-am gândit și la asta, stăpână, și tocmai de aceea sunt atât de necăjită. Albérie a dispărut și ea; la fel și jucăriile preferate ale lui Antoinette-Marie și cufărașul în care erau hainele ei de schimb pregătite pentru călătorie.

Antoinette înghiți în sec. Mâna îi înghețase. Fata îi spusese totul pe nerăsuflăte, de parcă s-ar fi grăbit să scape cât mai repede de povara veștii aduse. Antoinette făcu un pas înapoi și trebui să se sprijine de un cufăr plin cu perii și alifii așezate în coșulețe de nuiele.

— N-are niciun sens ce spui. Niciun sens, repetă ea. Le-a văzut cineva ieșind din castel?

— Nu, stăpână Antoinette. Firește că i-am întrebat pe soldații de pază.

— Atunci înseamnă că este doar o glumă proastă. Năzdrăvanei de Antoinette-Marie nu-i place să călătorească. Vrea doar să mă sperie și o fi reușit, cine știe cum, să-ș i convingă doica să intre în jocul ei. Găsiți-le! Vor fi pedepsite amândouă.

— Vă dați seama, stăpână Antoinette, că le-am căutat deja.

— Mai căutați i-le! În toate cotloanele, în toate ascunzătorile! Să le caute toata garnizoana. Vreau să plec de la Vollore imediat după slujba de la ora douăsprezece.

— Prea bine, stăpână.

— Patru gărzii să se ducă în pădure. Lupii sunt pe aproape. Noaptea, îi aud adesea urlând.

— Am înțeles, stăpână.

— Unde este comandantul nostru?

Urmă o tăcere stânjenită.

— Să nu-mi spui că a dispărut și el! se răsti, exasperată, Antoinette.

— O, nu, el nu! afirmă Blanche. Nici nu ar fi putut!

— Cum adică?

— E beat, doamnă Antoinette, sforăie în salon, sub blazon.

Antoinette simți urcând în ea un val de furie.

— Treziți-l cu o găleată de apă rece! Vreau să-l văd aici înainte de a se scurge nisipul din clepsidră! Și termină cu plânsul, mă enervezi! E doar o glumă, o simplă glumă, auzi?

— Da, stăpână Antoinette.

Și Blanche plecă, smiorcăindu-se, să pună toata casa în mișcare. Acum, Antoinette tremura. Își repetă cu glas tare: „O glumă, doar o glumă...”, încercând să se convingă pe sine însăși. Albérie nu și-ar fi părăsit niciodată soțul. Niciodată. Niciodată.

Cu toate acestea, când, după un răstimp destul de îndelungat, Huc își făcu apariția, auzind agitația celor din casă și văzând pe câțiva dintre soldații lui îndreptându-se în fugă spre pădurea de dincolo de zidul grădinii, Antoinette își simți siguranța de dinainte încercată de o îndoială sfâșietoare. Nebărbierit, cu privirea tulbure încă, ciufulit și cu hainele în dezordine, comandantul arăta jalnic, iar izul de alcool pe care-l emana răsuflarea lui nu adăuga nimic plăcut înfățișării sale.

— Ai trimis după mine, mormăi el.

Antoinette îl iubise mai mult decât pe oricine altcineva. Acum însă i se părea dezgustător.

— Albérie și Antoinette-Marie au dispărut, îi spuse.

Huc simți dintr-odată că-ș i revine din beție.

— Au dispărut? repetă el.

— Chiar așa! Și dacă n-ai fi turnat în tine atâta băutură, ai fi luat parte la căutarea lor, așa cum s-ar cuveni să faci un comandant.

— Iartă-mă, băigui Huc.

Cât de sfârșit se simțea deodată!

— Când te-am cunoscut, erai un bărbat în toată puterea cuvântului, messire, iar acum, iată-te greoi, beat, cum ai mai putea fi în stare să faci o iubită să-ți dorească prezența în așternut? Ce ți s-a întâmplat, bunul meu Huc, de ai ajuns astfel?

Se înduioșă o clipă gândindu-se la el, apoi reveni la propria problemă. Refuza să accepte certitudinea.

— Crezi că Albérie ar fi capabilă s-o răpească?

Huc clătină din cap.

De cât timp încetase oare să mai fie un soț? Câte secole trecuseră de când se prăbușise? Fuseseră fericiți. Dar asta se

întâmplase cu mult timp în urmă. Urmase moartea lui Loraline, nașterea lui Marie. Își reproșă încă o dată că nu știuse, că nu făcuse nimic. Istoria se repetase. Voise să-ș i protejeze soția. La fel ca ea, se atașase de fetiță, până în ziua când, ridicând-o de jos pe Antoinette-Marie, care căzuse, descoperise pe ceafa ei gingașă semnul lupoaicelor. Ea tocmai împlinise trei ani. Era în primele zile după ce Chazeron îl adusese la castel, alături de oamenii lui. Ar fi trebuit să-ș i iubească nevasta, pe care două ierni o îndepărtaseră de el, în timp ce Huc se cutremura doar la gândul că François de Chazeron ar fi putut să-ș i satisfacă poftele cu ea numai așa, dintr-un capriciu. În timpul exilului, începuse să bea ca să uite că nu era lângă ea, că n-ar fi putut interveni la timp, că devenise nefolositor. Deși se mai întâlneau la Montguerlthe, în vechea odaie a lui Albérie, în fiecare noapte cu lună plină, ea se săturase de el. Iar el se săturase de minciunile ei. Se certaseră din cauza lui Marie, din cauza semnului. „*Dacă dezvălui vreodată adevărul, am să te omor, Huc!*”, îl amenințase Albérie. El nu devenea vorbăreț la beție. În afară de asta, indiferent cine ar fi fost Marie, o iubea prea mult. Însă acest adevăr îl distrusese definitiv, fiindcă însemna că Albérie nu-l mai iubea, nu mai ținea la el destul de mult ca să-l mintă, ca să-i lase iluzia că mai putea s-o protejeze, ca să-l protejeze ea pe el. În fiecare zi se afunda tot mai mult în mocirlă.

În ținut era liniște. Relațiile de vecinătate cu ceilalți seniori erau pașnice și prietenești. Abia dacă trebuiseră să pună la respect vreo câțiva bandiți care tâlhăreau călătorii și pelerinii. Căpitanul gărzii lui Chazeron îi ținea deja de mult timp locul. Din calitatea lui de comandant nu-i rămăsese decât titlul. Din cea de soț, mai avea doar numele. Din cea de protector, nu-i mai rămăsese nimic. În afară, poate, de o ultimă minciună.

— Albérie nu i-ar face vreun rău lui Antoinette-Marie.

Antoinette se însenină.

— Așa cred și eu. Huc, ai însoțit-o de multe ori pe fiica mea prin împrejurimile castelului. Cred că refuză să părăsească locul unde a copilărit, pe prietena ei, Margot, fata lenjeresei, și pe dădaca ei. Ma tem să nu se fi aventurat singură în pădure, iar Albérie să fi plecat în căutarea ei.

— Tot ce se poate, încuviință el.

Dar mințea.

— Găseș te-le. Ieri a fost lună plină. Lupii se apropie tot mai mult de casele oamenilor. Ma tem pentru fiica mea. Și, indiferent ce vină vrei să ispășești cu ajutorul băuturii, Huc, ești singurul om din casa asta în care am avut întotdeauna încredere.

Se înclină în fața ei și vru să iasă din încăpere, dar Antoinette îl opri.

— Știu că nu mă privește ceea ce o să te întreb, Huc, însă plec pentru totdeauna de aici. Și aș vrea să aflu motivul care te-a făcut să te distrugi astfel, la scurt timp după ce te-ai despărțit de mine. Ai făcut-o cumva ca să mă uiți?

Ce mult ar fi dorit Huc să fi fost așa! Se întoarse către ea și schiță un zâmbet palid.

— Am căutat să uit de mine, numai de mine, Antoinette. Nu trebuie să-ți reproșezi nimic. Încearcă mai bine să fii fericită, o meriți.

— Adu-mi-o pe Antoinette-Marie!

— Îți făgăduiesc.

Mințea și de data asta. Își propuse totuși să caute. Voia să-și ia rămas-bun de la Albérie. Voia să o asigure că rămânea soțul ei până când moartea va veni să-l ia.

Lăsă în urmă zarva din castel, cu țipete și chemări răsunând din grădini și de la marginea pădurii. Intră, călare, în pădure, de unul singur, având grijă să fie văzut. Apoi, când glasurile celorlalți se pierdură în depărtare, coti, luând-o pe o cărare care ducea spre munte. Marăcinii aproape că o acoperiseră, semn că pe acolo nu trecuse de mult nimeni.

Căută mult timp intrarea în pasaj, ascunsă de tufe și de iederă, dar în cele din urmă reuși să o găsească.

Pătrunse fără să șovăie în beznă. După cearta de acum doi ani cu Albérie venise acolo să cerceteze ruinele lașității lui, să se autoflageleze, dezolat și cinic. În subterane mai erau și acum lupi, mirosul lor se simțea puternic, dar astăzi Huc nu avea intenții războinice. Dacă vreunul dintre ei s-ar fi aruncat asupra lui, l-ar fi lăsat să-și îndeplinească menirea. Ar fi fost eliberat.

Se întrebă de ce oare avea impresia că ele se ascundeau aici. Poate din pricină că acel loc era situat la intrare? Curând, auzi voci care-i confirmau intuiția. Călăuzit de lumina șovăielnică a unei lămpi, ajunsese în fața lor. Erau așezate în mijlocul sălii subterane, jucând arșice. Lângă ele stăteau lungiți doi lupi.

O lupoaică cenușie ridică botul și-și arată colții, făcându-le să-ș i întoarcă ochii în direcția lui.

— Unchiule Huc! strigă fetița, ridicându-se repede și alergând spre el.

— Bună ziua, prințeso!

O ridică în brațe, așa cum obișnuia, și o învârti, făcând-o să râdă în hohote. Mârâitul fiarei încetă, dar privirea ei urmărea cu atenție fiecare mișcare a comandantului. Albérie se ridică la rândul ei și se apropie de Huc, în timp ce el o lăsa jos pe Marie, care-i cerea să continue joaca.

— Ajunge, domnișoară, altfel o să-ți vină rău de la stomac.

— Mai vreau, mai vreau, insistă ea, agățându-i-se de picioare.

— Încă o dată și gata. Trebuie să vorbesc cu dădaca ta.

Repetă figura, apoi o duse în cârcă până la arșicele părăsite.

Se așeză lângă lupi, fără teamă, privind drept în ochii lupoaicei.

Marie începu imediat să se joace cu animalul, de parc-ar fi fost unul dintre câinii ei, iar Huc trase concluzia că se cunoșteau de mult. Totuși, schiță o mișcare de retragere atunci când lupoaica, săcâită de fetița care râdea în hohote, se rostogoli pe spate, lăsând la vedere un colier ciudat prins la gât: un lănț iș or de aur cu un pandantiv în formă de cruce.

Voi să întindă mâna spre el, ca să-l vadă mai bine, dar vocea lui Albérie îl făcu să se întoarcă spre ea.

— Ce ai de gând să faci, Huc?

El văzu cufărul așezat la câțiva pași mai încolo.

— Ce aș putea face, Albérie?

Se întoarse cu hotărâre spre ea și zâmbi.

— M-ai putea împiedica să fug împreună cu ea. Ai putea s-o duci înapoi, la Vulture. Sau măcar să încerci.

— De ce-aș face-o? E de ajuns să o vezi ca să înțelegi obârșia ei. Până la urmă, François de Chazeron ar intra și el la bănuieli. Și chiar dacă n-ar afla niciodată, Antoinette nu i-ar putea transmite

copilei cunoștințele și puterile tale. M-am întrebat adesea dacă va fi ca tine sau ca Isabeau. Nimeni n-ar putea-o pregăti mai bine decât tine să-ș i înfrunte destinul. Am venit doar ca să-ț i spun adio. După câte înțeleg, nu mai crezi că aș putea avea un loc alături de tine.

— François m-ar căuta cu și mai multă înverșunare dacă am fugi împreună. Mai e și Antoinette. O să aibă nevoie de tine.

— Credeam c-o urăș ti! se miră Huc.

— Așa a fost mult timp. Iubirea ei pentru Marie ne-a apropiat.

— Iubirea ta pentru Marie ne-a pierdut, constată el.

— Îți redau libertatea, Huc, adăugă ea, simțind totuși o strângere de inimă.

— Amintirile încătușează și mai mult omul.

— Dai dovadă de mult curaj lăsându-ne să plecăm. Trebuie să întoarcem o pagină. Eu nu ți-am reproșat nimic, niciodată. Fă și tu același lucru acum.

În clipa când voia să-i răspundă, privirea lui întâlnește două siluete care înaintau cu fereală spre ei. În ciuda vârstei și a alcoolului, Huc era încă un bărbat plin de vigoare. Lupoaița cenușie se ridică dintr-o săritură, arătându-ș i colții, iar tovarășul ei o imită. Huc o dădu la o parte pe Albérie cu o mână, își scoase cu cealaltă mână sabia din teacă și strigă în întuneric:

— Stai așa!

Cele două siluete ieșiră în plină lumină și se apropiară. Erau Frédéric de Montjoie și Etienne de Fouquet, căpitanul gărzii lui Chazeron și mâna lui dreaptă, care obținuseră, în schimbul tăcerii lor, titluri și funcții. Ei erau cei care o prinseseră și o arestaseră pe Loraline. Își scoaseră săbiile din teacă. Dintr-un salt, lupii se postară de o parte și de cealaltă a lui Huc, în timp ce Albérie o ducea pe Marie la adăpost.

— Bețivule și trădătorule, îi aruncă Frédéric de Montjoie.

— Pariez că m-ați urmărit, măarii Huc, supărat pe el însuși.

— Niciodată nu m-am încrezut în cuvântul unui bețiv.

— Doamna Antoinette v-a trimis?

— Nici gând. I-am jurat stăpânului nostru să vă supraveghem, pe tine și pe șmechera de nevastă-ta. Disparația ei misterioasă ne-a adus aminte de tunelele astea. Seniorul nostru a zăvorât toate

intrările pe care le-a descoperit acum cinci ani. Eu unul eram sigur că mai există și altele. Dar ce-am auzit este, pe toți dracii, mai presus de orice închipuire și sunt sigur că François de Chazeron va plăti foarte mult pentru copilul vrăjitoarei.

— Doar peste cadavrul meu!

— Va fi doar o simplă formalitate.

Și brusc îndreptă spre Huc vârful spadei. Acesta izbucni într-un râs feroce și pară cu putere lovitura. Avea, în sfârșit, prilejul de a răzbuna toți acești ani de lașitate.

Între timp, ca niște animale de pradă care nu se dezmințeau, lupii îi mușcau pe cei doi de picioare, evitând cu sprinteneală loviturile de sabie, pe când Huc se duela cu înverșunare, deși era depășit numeric.

— Săriți pe celălalt! strigă el, convins că femela cu lăntișorul la gât îl va putea înțelege.

Lupii tăbărâra asupra lui Etienne de Fouquet și-l trântiră la pământ. Sabia îi scăpă din mână. Încercă să-și apere capul cu brațele și să lovească animalele cu pumnii, în timp ce Huc îl împingea pe tovarășul lui către celălalt capăt al peșterii. Dar colții ascuțiți i se înfingeau în carne. Urlă, se rostogoli cum putu, încercând să ajungă la sabie ca să se apere, pe când lupii îi sfâșiau umerii și ceafa; reuși să apuce arma cu degetele însângerate, dar fiarele erau deasupra lui, rănindu-i fața și ochii. Ridică sabia și o învârti în toate direcțiile, atingând o țintă pe care n-o mai putea zări, însă colții nu-și slăbiră strânsoarea. Se mai luptă un timp, apoi, epuizat, renunță.

Văzându-l scos din luptă, lupii se întoarseră să-l ajute pe Huc, căruia tinerețea lui Frédéric de Montjoie îi dădea serios de furcă. Fusesse rănit la umăr și la coapsă, dar se lupta, în numele onoarei pierdute, mai îndârjit ca oricând.

Energia animalelor furioase îi dădu și lui forță. Când, în cele din urmă, Montjoie se prăbuși, nereușind să pareze fenta ucigătoare a lui Huc, fiindcă Cythar îi distrăsese atenția, lupii se năpustiră cu înverșunare și cu o evidentă satisfacție asupra lui, iar Huc îi lăsă. Acești doi nemernici îi răscumpăraseră conștiința.

În ciuda durerii care-i sfâșia membrele rănite de loviturile căpitanului, Huc se apropie, ș chiopătând, de Albérie. Soția lui ținea fetița speriată cu fața îngropată în fustele ei, ca să nu vadă ceea ce se întâmpla în jur. Albérie însă era lividă, și Huc, observându-i privirea, își dădu seama că se temuse pentru el.

O încurajă cu un zâmbet, apăsându-ș i palma dreaptă pe umărul stâng, ca să oprească valul de sânge.

— E în regulă, îi spuse. Nu s-a întâmplat nimic ireparabil.

În clipa aceea se auzi un urlet care-o făcu pe Marie să se dezlipească de fustele lui Albérie.

— Ma! țipă, la rândul ei, fetița.

Femela se așezase în fața trupului zguduit de spasme al lui Cythar. Albérie nu reuși să o mai țină lângă ea pe Marie, care se răsuci, scăpându-i din mână, și se repezi spre lupi. Albérie și Huc se grăbiră pe urmele ei. Marie își petrecuse brațele subțiri pe după gâtul lupoacei și o consola, în ciuda lacrimilor care-i curgeau și ei:

— Nu plânge, Ma, nu plânge. O să se facă bine. O să vezi că se face bine.

Huc se aplecă deasupra lui Cythar. Lama îi străpunsese măruntaiele. Se întrebă cum de reușise lupul să se mai lupte, după o asemenea rană. Cythar nu se prăbușise decât după ce dușmanii fuseseră înfrânți.

Albérie mângâie cu o mână tremurândă coama mânjită de sânge și de praf, în timp ce răsuflarea lupului devenea tot mai scurtă, iar ochii i se încetșau. Niciunul dintre ei nu vorbea. Doar Ma își urla tristețea.

Abia după ce bătrânul ei prieten își dădu ultima suflare, lupoica se desprinsese cu blândete din îmbrățșarea fetiței și se aplecă asupra lui. Își trecu limba aspră peste pleoapele lui Cythar, închizându-i ochii, apoi se îndepărtă. Marie o luă imediat la fugă în urma ei.

— Oprește-te, Ma! Așteaptă-mă și pe mine.

Lupoica se opri. Apoi porniră din nou, împreună, Marie ținându-și mânuța pe gâtul animalului.

— Nu vă îndepărtați, le sfătui Albérie, agăț ând ecouri de pereții stâncoși.

După aceea, ocolind trupul lui Cythar, veni să-ș i culce fruntea pe pieptul soțului ei.

— Îți las morții aceștia. Îmi pare rău. Ce mult aș fi vrut să-ț i ofer o altă viață, Huc!

— Asta este viața pe care mi-am ales-o, afirmă el. N-ai ce să-ți reproșezi. Moartea acestor doi oameni, moartea lupului și rănila mele îmi vor da, din păcate, posibilitatea să îndepărtez de voi orice amenințare. Ai grijă de Marie. Ai grijă de tine. Unde veți merge? o mai întrebă.

— La Paris. Am acolo niște rude care ne vor adăposti.

— Ai destui bani? Aș putea să-ț i fac o rentă din solda mea. O să ai nevoie de banii ăștia.

— Ba nu, Huc. Într-o bună zi, Chazeron ar afla de banii pe care i-ai trimite. Nu trebuie să aibă vreo bănuială și să ajungă astfel până la Marie. Când te vei întoarce, o să-ț i pună întrebări. Acum, că ești implicat în fuga noastră, mă tem pentru viața ta.

— Eu nu mă mai tem de el, Albérie. Dacă te știi pe tine în siguranță, nici mie nu mi se va întâmpla nimic. Fii prudentă, îi șopti, mângâindu-i ceafa. Mai ales în nopțile cu lună plină.

— Ele au încetat să mă înspăimânte. Tu însă o să-mi lipsești, mărturisi ea, adulmecând pe pielea lui mirosul de sânge care se lupta cu izul acru al băuturii; totuși, în clipa aceea, nu se mai simțea scârbită.

— Atunci voi aștepta. Voi aștepta să te întorci la mine, cuteză el, cu inima plină de speranță.

— Nu te lipsi de fericirea pe care ți-ar oferi-o o soție adevărată, Huc.

— Vârsta domolește patimile. Numai pe tine te vreau. N-am să dezleg ceea ce Dumnezeu și sângele au legat, afirmă el, cu o ardoare pe care o crezuse stinsă.

Albérie îi aruncă o privire plină de dragoste. Buzele li se întâlniră într-un sărut arzător. Apoi, Huc o împinse ușor.

— Du-te acum. Dar schimbăți-vă mai întâi îmbrăcămintea, și tu, și Marie. Hainele acestea mânjite îmi vor servi drept dovadă. Spune-i lupoacei să le sfâșie.

Albérie încuviință cu un gest. El adăugă cu respirația întretăiată;

— Te las cu bine, soția mea.

— Te las cu bine, soțul meu.

Albérie se îndepărtă de el, ascunzându-și lacrimile. Nu încetase să-l iubească, îl va iubi mereu. Dar n-avea de ales. De altfel, avusese oare vreodată...?

După câteva minute, Huc le văzu dispărând în tunelul care ducea la Saint-Jehan-du-Passet, mâna lui Albérie ținând strâns mînuța lui Marie, pe sub pelerina de catifea în care se înfăș urase. Lupoaica cenușie mergea în fața lor.

Prăvălia era încăpătoare, luminoasă și ocupa acum trei clădiri care fuseseră cumpărate de la proprietarii lor și în zidurile cărora fuseseră tăiate treceri largi. O singură scară – celelalte fuseseră suprimate pentru a se câștiga mai mult spațiu – ducea la etaj, unde se aflau cabinele de probă și atelierul de confecții.

Isabeau își contemplă cu satisfacție domeniul, începând din strada Lingerie, unde doi tineri suiți pe o scară fixau noua firmă, pe care era scris, cu litere frumos ornamentate: „La Firul Regelui. Isabelle de Saint-Chamond, lenjereasă a Casei Regale”.

Doamna Rudégonde se stinsese, în urmă cu douăsprezece zile, de sifilis, cu care-o pricopsise un amant netrebnic, proaspăt întors din Spania, și îi lăsase moștenire afacerea ei lui Isabeau, cu care se asociase de multă vreme. În decursul anilor, magazinul prosperase sub conducerea lor, avuseseră parte de bucurii și de drame, iar o prietenie strânsă le ajutase întotdeauna să obțină acea putere care devenise, pentru amândouă, rațiunea de a trăi. După ce-și înăbuși durerea, Isabeau se ambiționează să se arate demnă de a îndeplini ultimele dorințe ale defunctei: *„Să nu șovăie niciodată, să nu-și plece capul și să nu se umilească, să-l aducă pe rege la picioarele ei și să-i aibă pe urmașii acestuia la degetul mic. Să nu ia decât atât cât i se cuvine, dar să se străduiască mereu să i se cuvină în fiecare zi mai mult decât ieri”*.

Iată de ce își simțea Isabeau sufletul ușor în ziua de 2 martie 1531. În ziua următoare, Eleonore, sora lui Carol Quintul, care devenise a doua soție a regelui, căsătoria fiind celebrată pe 7 iulie 1530 la Mont-de-Marson, urma să fie încoronată regină a Franței, la Saint-Denis. Și ea, Isabeau, fusese cea care croise lenjeria a mai mult de jumătate dintre curtenii care aveau să fie de față la acest eveniment, așa cum tot ea confecționase și trusoul perechii regale.

Isabeau îi mai supraveghe câteva minute pe cei doi tineri, apoi, considerând că firma era pusă drept și prinsă temeinic în cârlige și că atrăgea privirile, le plăti pentru munca depusă. Măine avea să cucerească definitiv Parisul!

Își privi lucrătoarele care își vedeau de treabă înăuntru, se asigură că munceau conștiincios, adresă câte un cuvânt amabil câtorva clienți și cliente, răspunse pe un ton trist condoleanțelor unor cunoscuți pe care-și amintea că-i văzuse la înmormântarea lui Rudégonde, apoi anunță că dorea să nu fie deranjată sub niciun motiv.

Ieși în curtea din spate, unde erau întinse materialele din bumbac, trecu printr-o grădină în care straturi de narcise galbene erau încadrate de tufe proaspăt tunse de liliac timpuriu. Se plimbă de-a lungul aleii pavate, îmbătată de parfumul florilor, înainte de a trece pragul ușii din spate a casei sale. Fațada dădea în strada Bonneterie, paralelă cu prăvălia. Grădina – comună ambelor clădiri – era încadrată în dreapta de hala de pânzeturi, iar în stânga, de hala de cereale.

De îndată ce împinse ușa, se trezi înconjurată de o agitație voioasă în care se amestecau râsete, chiote și bufnituri. Intrigată, Isabeau se îndreptă către sala mare, boltită, în care trei persoane se fugăreau, într-un iureș de pernițe aruncate, de care bibelourile așezate pe console și etajere scăpaseră până atunci doar printr-o minune.

— Ce-i cu târăboiul ăsta? încercă ea să se facă auzită, prinzând din zbor un proiectil.

— O, tu ești, mătuș ă? făcu o tânără de vreo cincisprezece ani, înainte de a fi trântită pe covorul persan de un băiat cu părul ciufulit.

— Gata, te-am prins! Ajută-mă, mamă!

Bertille se repezi imediat într-acolo și, în timp ce băiatul, călare pe spatele victimei sale, care se zbătea, îi imobiliza mâinile, pitica începu să o gâdile pe fată, bombănind:

— Să te mai prind eu că mă trezești în felul ăsta!

— Matusă, ajutor! Haide, mătuș ă, implora fetița printre hohote de râs.

Isabeau simți că o apucă și pe ea râsul. Se apropie și, strecurându-și mâinile pe sub brațele pitice, o săltă în aer.

— Protestez! se împotrivi Bertille, pe când Isabeau o lăsa din nou pe podea.

— Haide, Bertille, jocurile astea nu mai sunt potrivite pentru vârsta ta. Iar tu, neastâmpăratule, dă-i drumul. Cred că-i ajunge.

Băiatul făcu întocmai, nu înainte de a mai gădila de câteva ori coastele tovarășei sale de joc. Marie se rostogoli și se așeză pe covor, frecându-și încheieturile mâinilor. Lacrimi vesele îi străluceau în ochii cenușii.

— Jur că ești greu ca un pietroi. O să mi-o plătești, Constant!

— Ei, ei! Amândoi sunteți afurișiți și nu vă dați în lături de la nimic. Dacă spărgeați vreunul dintre porțelanurile astea, v-aș fi scos ochii!

— O, iartă-mă, te rog, mătușă, dar el a început.

— Ei, bravo! Știu că ai tupeu! se supără Constant, înfigându-și mâinile în solduri.

Se înfruntară din priviri o clipă, apoi pufniră în râs.

„*Ce complicitate e între ei!*” își spuse Isabeau, întorcându-se către Bertille, care, odată cu vârsta, devenise și mai greoaie.

— N-ai vrea să-mi spui și mie ce s-a întâmplat?

— Adevărul e că adormise cu nasul în broderia la care lucra, asta-i, i-o luă înainte Marie. Uite-așa făcea, adăugă fata, imitând un sforăit spasmodic.

Bertille se înroși până-n vârful urechilor.

— N-ai de gând să...

— Ai rămas la fel de supărăcioasă, se amuză Isabeau, împungând-o cu degetul sub omoplați pe Bertille, care făcu un salt, ferindu-se.

— O, nu începe și tu, Isabelle! Sunt foarte prost dispusă când cineva mă trezește brusc din somn. Scorpia asta mică era să mă facă să mor de spaimă. Constant, care era la toaletă, m-a auzit țipând și, grăbit să ajungă mai repede, nu s-a încheiat la nădragi. S-a împiedicat în tiv și a tras o căzătură zdravănă.

Marie pufni în râs, amintindu-și scena. Constant îi aruncă o privire furioasă.

— Și când m-a văzut așa, scorpia s-a repezit la mine, mi-a ridicat cămașa și, crede-mă, nașă, mi-a tras o palmă la fund, după care a luat-o la fugă.

— Te cred, te cred. Ascultă, Marie, crezi că așa e frumos să se poarte o fată de vârsta ta?

Marie ridică din umeri, cu un aer nevinovat.

— Mutra lui uluită era pe măsura obrăzniciei mele, mătușă! Era roșie ca... fundul lui, știi? zise veselă.

— Fir-ar să fie de treabă, la naiba, mărâi Constant, tot mai enervat. Lasă că ți-l tăbăcesc eu pe al tău, cât de curând.

Marie se ascunse în spatele lui Isabeau.

— Apără-mă, mătușă ă. Virtutea mea este în primejdie...

— Parcă ție mult ți-a mai păsat de a mea! se înfurie Constant, încercând s-o scoată din adăpost, dar având grijă să nu se arate lipsit de respect față de nașa lui.

— Gata, potoliți-vă amândoi. Socotiți-vă în altă parte. Sunt ocupată și am nevoie de liniște. Unde e mama ta, Marie?

Fata ridică din umeri, fără să-ș i părăsească locul strategic de lângă Isabeau.

— Nu știu, mătușă ă. Cred că avea treabă cu abatele Boussart.

— Ajunge, Constant, îl mustră cu blândețe Isabeau, văzându-l că întinde mâna ca s-o prindă pe obraznica lui prietena, care continua s-o folosească pe mătușă a ei drept paravan. Cât despre tine, Marie, să nu te întorci aici înainte de ora două. Aștept o vizită importantă și, pe toți sfinții, n-am să tolerez un astfel de vacarm chiar în toiul negocierilor. Dacă te întâlnești în drum cu mama ta, spune-i să vină la mine cât de repede poate. Hai, netrebnicilor, ștergeți-o de aici!

Marie o întinse imediat, în pas alergător.

— Stai puțin! fugi și Constant în urmărirea ei.

După o clipă, poarta care dădea în strada Bonneterie se trânti, cu zarva de clopoței, lăsând să domnească tăcerea în odaie. Bertille suspină:

— Ăștia doi nu mai termină cu obrăznicile. Și doar nu mai sunt copii mici.

Isabeau se înduioșă auzind-o.

— Să-i mai lăsăm o vreme așa, fără griji. Iar după aceea, pe legea mea, ar trebui să-i căsătorim.

Bertille făcu ochii mari.

— Să-i căsătorim? Doar nu vorbești serios, Isabelle...

— De ce nu?

— Tu ești acum o doamnă bogată, iar Constant nu-i poate oferi lui Marie nici avere, nici vreun titlu.

— Marie a crescut la Curtea Miracolelor, Bertille, iar noi amândouă știm că, în afară de prăvălia asta, eu n-am nici titlu, nici avere. Nu mă trag din vreo familie ilustră, ca să am pretenții ridicole. Marie este nepoata mea, iar tatăl ei este un comandant de gărzi. E de ajuns pentru un fiu de rege.

— Regele cerșetorilor, nu se lăsă Bertille.

— Ei și, nu ești tu mândră de el, Bertille? Băiatul ăsta nu e cu nimic mai prejos decât alții, și este finul meu. Dacă se plac, îi vom căsători. Și, dacă la vremea aceea, lucrurile vor fi la fel de clare pentru ei cum sunt pentru mine, fericirea lor nu va fi umbrită de nimic.

Surâsul lui Bertille deveni și mai larg. De fapt, ea visase mereu la această unire. Isabeau se aplecă și-i săruta fruntea îngustă pe care juca o perlă mică, ce atârna din boneta așezată peste cocul cărunț.

— Acum pândește-l pe musafirul meu și ai grijă să nu fim deranjați.

Bertille încuviință cu un semn din cap. Isabeau își scoase capa de mătase și urcă scara care ducea la biroul ei, ridicându-și poalele fustei brodate cu frunze din fir de aur. Prin fereastra largă care lumina încăperea vastă putea admira, nu fără mândrie, mișcările lucrătoarelor din prăvălia aflată peste drum. În ciuda perdelelor din etamină care estompau siluetele, le recunoștea și identifica, la fiecare din ele, gesturi pe care ea, cu răbdare și afecțiune, învățase să le facă la rândul ei. Acum erau nu mai puțin de douăzeci, sub îndrumarea celor trei foste ucenice care o întâmpinaseră, împreună cu Rudégonde, când abia sosise la Paris: Ameline, Blanche și Françoise. Ele, țiganca Livia și Bertille erau singurele ei prietene. Credincioase și sigure. Toate cunoșteau acum adevărata ei poveste. Era sigură că niciuna dintre ele n-ar fi

trădat-o niciodată. În schimbul acestei prietenii desăvârșite, le oferise încrederea ei și se simțise împlinită.

Acum, Ameline, Blanche și Françoise își aveau locul lor în afacere. Testamentul lui Rudégonde stipula că Isabeau trebuia să le ia părtașe la beneficii. Ea se gândea de mai multă vreme s-o facă, deși câștigul lor de până atunci le punea la adăpost de orice nevoi. Hotărâse să le dea această veste după încoronarea reginei. Astfel, izbânda ei devenea și a lor, continuând-o pe cea a lui Rudégonde.

Isabeau se lăsă să cadă într-un fotoliu sculptat, după ce trăsese perdelele, acoperind ferestrele. În fața ei, pe tăblia șemineului, trona portretul defunctului ei amant, Jacques de Chabannes, senior de La Palice, care căzuse, ca mulți alții, din păcate, în fața Paviei, la 24 februarie 1525. Ea rămăsese pentru a doua oară singură, după opt ani de fericire. Timp îndelungat.

În capul ei se învălmășeau tot felul de imagini. Poate că din pricina morții lui Rudégonde. Trecuse atâta vreme de când Isabeau nu mai plânsese cu adevărat! Își rezemă capul greu de spătarul fotoliului.

Ce repede se desfășuraseră lucrurile! Se revedea fugind din Auvergne, fugind de evidenta moarte a lui Loraline, fugind din nou de François de Chazeron. La întoarcere, îi dezvăluise totul lui Rudégonde, de parcă n-ar mai fi putut suporta acest trecut, în lumina durerosului adevăr că-și pierduse fiica. În dorința ei de a se răzbuna pe Chazeron, încercase ani în șir să se convingă că o ura pe Loraline. Uneltise împotriva propriei inimi și a propriei cărnii, dar fusese nevoită să se supună legii sângelui. Fără măcar să-și dea seama de asta.

Noua ei fericire îi slăbise ura, dezvăluise ceea ce își ascundea sieși: maternitatea pe care o nesocotise. Se întorsese la Thiers pentru Loraline. Nu mai avusese timp să-i spună cât de mult o iubea, să-i ceară s-o ierte.

Jacques de Chabannes se întorsese și el la Paris, odată cu suita regelui. Îi ascultase povestirea, cu trăsăturile contractate de mânie. Ea își terminase istorisirea cu vorbele următoare:

— Nu mai doresc să mă răzbun, messire, ci doar să încep o viața nouă și să uit. Să uit tot răul care a fost făcut. Dorul de răzbunare a făcut din mine o criminală împotriva sângelui meu. Dacă nu mă urăști din pricina asta și dacă mai vrei să-ți fiu amantă devotată, jur că nu te voi schimba nicicând cu un altul.

— Am să-l ucid cu mâna mea pe acest François de Chazeron, răcnise Jacques, apucând mânerul spadei.

— Ba nu. Naiba să-l ia! Dumnezeu îl va pedepsi. Refuz ca sângele lui să fie amestecat cu al tău.

— În cazul acesta, să nu cuteze vreodată să ne stea în cale, mie sau ție, Isabelle.

Se îmbrățișaseră cu ardoare, apoi el o dusesese la Curte. Acolo, i-o prezentase regelui, care o plăcuse, și nu numai că-i dăduse binecuvântarea lui, ci adăugase la aceasta și făgăduiala că o va proteja dacă celui mai fidel dintre supușii săi i s-ar întâmpla vreo nenorocire. Astfel că Isabeau devenise iubită oficială a lui Jacques de La Palice, care petrecu alături de ea mai mult timp decât îi dedica soției lui legitime, cu care se căsătorise din motive care țineau de rațiune.

Până în 1521, în casa lui Isabeau domni o fericire simplă și liniștită, apoi, pe 16 iunie, în prăvălie intră o fetiță de cinci ani, însoțita de o lupoaică cenușie și de Albérie, sora ei, de la care nu mai avea de mult timp nicio veste.

Păreau epuizate, iar Rudégonde le întâmpină cu multă bunăvoință, deși se cam temea de Ma. Uimită la vederea lor, Isabeau le condusesese acasă la ea. Ascultase fără să clipească istorisirea lui Albérie, care-i spusese că micuța Marie, aici de față, era fiica ei și a lui Huc; că o învățase limbajul lupilor pentru că fetița avea și ea semnul pe care-l purtau toate femeile din rasa lor. Copila se născuse în același timp cu Ma, al cărei tată era Cythar. Erau inseparabile. Din păcate, prietenia lor îi atrăsese atenția lui François de Chazeron, așa că fugiseră, pentru ca istoria să nu se repete.

Isabeau deschisese brațele și le îmbrățișase cu afecțiune. Jacques era plecat din Paris. Le găzduise, sub privirea lui Ma, care o făcea să se simtă atât de stânjenită, încât, în cele din urmă, îi ceruse lui Albérie să se despartă de lupoaică.

— N-o putem ține aici, în inima Parisului. Sperie oamenii. Până la urmă se vor plânge autorităților și va fi ucisă. Trebuie să trăiască în pădure. Locul ei nu este, din păcate, într-o casă respectabilă. Jacques va fi și el de aceeași părere.

Animalul începuse să mârâie, iar Marie îl cuprinsese, instinctiv, cu brațele. Isabeau ingenunchease în fața lor.

— Vreau doar să te protejez, Ma. Nu știu de ce mă urăști, dar n-aș suporta să ți se întâmple ceva rău. Știu că mă înțelegi. Tu ești singura ființă care mă mai leagă de Cythar, tovarășul fiicei mele, și, prin urmare, singura ființă care mă leagă de Loraline. N-ai cunoscut-o, însă eu îi simt lipsa și sunt datoare față de memoria ei și în dorința iertării ei să-i ocrotesc trecutul, din care faci parte și tu.

Privirea lupoaicei se îmblânzise. Își trecuse limba aspră peste degetele împodobite cu inele, iar inima lui Albérie se strânsese. O clipă, fusese pe punctul să-i dezvăluie surorii ei adevărul, dar se stăpânise. Nimic nu s-ar fi schimbat.

Atunci intervenise Bertille;

— La Curtea Miracolelor, prezența ei și a stăpânilor săi nu va mira pe nimeni.

Isabeau se gândise la această variantă și, în cele din urmă, Albérie, Marie și Ma se mutaseră într-o locuință din strada Vieille-du-Temple, recomandată de Bau-Bau fiindcă ascundea o intrare în subterane, prin care, pe vremuri, cavalerii puteau ieși din oraș neobservați și se puteau întâlni în taină.

Marie crescuse împreună cu Constant, fiul pe care și-l împărțeau Lilvia și Bertille, iar Isabeau veghe ca amândoi să primească aceeași educație, aducându-le un preceptor pe care-l plăti foarte bine. Rudégonde o angajă pe Albérie la prăvălie, iar Jacques de Chabannes o felicită pe Isabeau pentru felul cum se ocupase de ai ei. Dar fericirea lor n-a durat mult.

De fapt, regele Francisc se gândea la un singur lucru: să recucerească ducatul Milanului, pe care-l pierduse în campaniile sale succesive împotriva lui Carol Quintul, împăratul Sfântului Imperiu și regele Spaniei, aliat cu Henric al VIII-lea al Angliei. Războiul izbucni în 1523. Provinciile Franței fură invadate de

soldații englezi, spanioli și germani. Englezii, sub comanda ducelui de Norfolk, se îndreptară, la începutul iernii, spre Paris. În oraș domnea spaima, la care se adăugă și vremea extrem de rece. Recoltele, viile, livezile fură compromise, iar comerțul se prăbuși. În Île-de-France se înmulțeau jafurile și violențele; soldații devastau locuințele, consumau puținele provizii, violau, ucideau cu nepăsare și sălbăticie. Bau-Bau îl denunță pe unul dintre aceștia, poreclit Regele Guillot, care încercase să se ascundă printre cerșetori. Fu arestat, decapitat și tăiat în patru bucăți, acestea fiind agățate la porțile Parisului, ca să se dea un exemplu, adăugându-se astfel vremii geroase și duhoarea acestor resturi. Mai mult, regele interzise ca oamenii să poarte bastoane în oraș, așa cum interzise și jocurile de zaruri, de cărți, popicele și altele care ar fi putut stârni certuri și încăierări, așa că, în afară de frică, orașul fu cuprins și de plictiseală.

Rudégonde și Isabeau îi primiră sub acoperișul lor pe cei nevoiași, fără să le pese de gura lumii, împărțindu-și i hrana, atâta câtă era, cu cei de la Curtea Miracolelor. Faptul că se ocupau împreună de soarta altora le apropie pe cele două femei, care numărau zilele rămase până la iminenta asediere a Parisului. În așteptare, paza fu întărită, iar la intersecții au fost întinse lanțuri. Unii burghezi au ridicat fortificații și au săpat tranșee, în timp ce alții s-au refugiat în provincie.

La Palice insista ca Isabeau să vină cu el la Lyon, dar ea refuză. Nu concepea să-i părăsească pe ai ei, pe cerșetorii aceia de care nimeni nu se sinchisea. În cele din urmă, împotriva tuturor așteptărilor, ducele de Norfolk se întoarce din drum. O epidemie se abătuse asupra armatei sale deja decimate din cauza gerului. Parisul fu salvat, iar viața își relua cursul, încet, cu răni în suflet.

În anul următor, pe 4 martie, Jacques de Chabannes intră în prăvălie istovit și sceptic în privința sorții armatei franceze, urmându-și regele la fel de descurajat. Trupele își iroseau forțele asediind Milanul, la care regele refuza să renunțe, în ciuda ravagiilor făcute de ciumă. Moralul soldaților scădea pe zi ce trecea.

Acestor tulburări li se mai adăugă încă una, iscată în Germania de vorbele unui anume Luther, care se ridica împotriva bisericii

catolice pervertite, mănjite de corupție și desfrâu. Abatele Boussart îmbrățișa această doctrină, atrăgând de partea sa mulți clerici de rând, dar și notabilități, burghezi și comercianți. Oamenii din popor nu mai puteau suporta birurile și jafurile, așa că se răzvrăteau la fiecare colț de stradă, șterpeleau de pe tarabe ca să-și astâmpere foamea, sătui să asculte predicile clericilor împodobiți cu bijuterii strălucitoare, purtând pe degete inele din aur cu pietre scumpe.

La Lyon, regele primi vestea morții soției sale, regina Claude. În durerea lui, ceru ca sicriul să fie expus în capela castelului de la Blois, pentru ca viața ei neprihănită să fie închinată Celui de Sus și să mântuiască Franța, căci trădătorul Charles de Bourbon, conte d'Auvergne și de Forez, cel care-l servise atâția ani, trecuse în slujba lui Carol Quintul, dușmanul regelui, și-i deschidea drumul. Din fericire, trupele inamice făcură cale-ntoarsă, decimate de ciumă. Francisc triumfă. Crezu că războiul era ca și câștigat, iar dușmanii – deja învinși. Nimic n-avea să-l mai oprească să recucerească Milanul și să-l păstreze pentru totdeauna.

Nesocotind sfaturile lui La Palice, care simțea că armata e istovită, la 28 octombrie 1524 asedie Pavia, convins că va avea succes.

Pe la mijlocul lui octombrie, Isabeau primi de la iubitul ei o scrisoare care o liniști:

Eu și oamenii mei suntem cantonați pe malul unui râuleț , în care putem să ne spălăm vasele și să ne îmbăiem. Ținutul e frumos și bogat în vegetație, așa că, văzându-l, înțeleg că i-a furat inima regelui nostru, cu toate că în curând va sosi iarna și că în aer plutește mirosul prafului de pușcă. Avem parte când de ceață, când de ploaie, dar moralul ne e ridicat. De fapt, în ciuda zvonurilor pe care le lansează localnicii, știm că cei din Pavia au ajuns să-ș i mănânce caii. Gândește-te la mine, iubita mea, la fel de mult cât mă gândesc și eu la tine.

Apoi sosi o altă scrisoare:

Iubita mea,

Regele Francisc e prost dispus astăzi. Nu-și pleacă urechea la avertismentele mele. Nemernicul acela de Bourbon a sosit împreună cu vreo 30 000 de oameni, judecând după tabăra lor. Din asediatori, am devenit asediați. Socotesc că ar trebui să ne repliem spre Milan, unde încă mai avem o garnizoană. Astfel, am putea să revenim după aceea cu forțe proaspete. Ma tem, draga mea, că gerul se va înteți, dar, ce Dumnezeu!, sunt soldat și voi muri ca un soldat, pentru regele meu.

Amantul tău credincios

Urmă o bătălie cumplită în ținutul acela stropit cu sânge. La Palice se lupta ca un demon, epuizat de greutatea armurii sale. Dar coborî spada, renunțând atunci când un glonț spaniol îl seceră, lovindu-l în plin. După câteva minute, toți cei credincioși regelui căzuseră, iar Francisc era înconjurat.

Întreaga Franță își plânse regele capturat. Inima lui Isabeau și a multor alte văduve fu din nou cernită. Până și prăvălia, care-și reluase activitatea, părea un cimitir, cu atâția coți de dantele și broderii negre desfășurați în fiecare zi. Majoritatea porților Parisului se închiseră, iar copiilor nu li se mai îngădui să cânte pe stradă.

Pentru a împiedica dușmanul să înainteze și mai mult, Louise de Savoie, mama regelui, preluă conducerea țării îndurerate și îngrozite de perspectiva invaziei.

Începură tratativele pentru eliberarea regelui, care durară luni întregi. Francisc I se plimba nerăbdător de colo-colo prin celulă. Căzu la pat și-și chemă la căpătâi sora, precum și pe Carol Quintul, care însă refuză să-l vadă și să se lase înduioșat de soarta lui. Marguerite d'Angouleme o vizită pe Isabeau, pe care-o îndrăgise în timpul zilelor fericite petrecute la Curtea Franței, când Isabeau apăruse la brațul lui La Palice, spre a fi prezentată. Se împrieteniseră, iar Marguerite îi dădea adesea vești despre rege. Isabeau îi dădu o fiolă cu otravă pe care-o adusese de la Montguerlhe.

„Folosește-o împotriva împăratului, dacă se încapăț ânează să nu-i redea regelui libertatea!”, îi sugera ea.

Dar Marguerite d'Angouleme se întoarse cu asigurarea că acesta va fi eliberat dacă se însănătoșea. Francisc I se refăcu, însă împăratul își uită promisiunea. Isabeau se mânie, odată cu întreaga Franța.

Acestei făgăduieli neonorate, Francisc îi răspunse printr-o înșelăciune. La 17 martie 1526 își recăpătă libertatea în schimbul semnării unui tratat. Ca să aibă o garanție, Carol Quintul pretinse ca la eliberarea regelui să-i păstreze drept ostatici pe cei doi fii ai acestuia, delfinul Francisc, în vârsta de zece ani, și fratele său Henric. Neavând încotro, Francisc acceptă, pentru binele regatului. Se despărți cu inima grea de copiii lui, se întoarse în Franța și-și suflă nasul în tratatul semnat sub constrângere, fără să-i ofere împăratului decât propunerea de a se căsători cu Eleonore, sora lui Carol, și o sumă importantă pentru răscumpărarea copiilor.

Totuși, mai trecură încă trei ani până când regele și împăratul ajunseră la o înțelegere. În sfârșit, în 1530, copiii regali au fost redați Franței, iar Eleonore, văduva regelui Portugaliei, se căsători cu Francisc I.

În tot acest răstimp, atât regele, cât și Albérie îi oferiră lui Isabeau sprijinul și afecțiunea lor. Afacerile lui Rudégonde erau înfloritoare. Francisc își plimba oamenii peste tot cuprinsul regatului, dornic de serbări, de partide de vânătoare, de tot ceea ce-i lipsise în perioada captivității sale, afișându-se cu ultima lui favorită, Anne de Pisseleu, ale cărei piese de lenjerie intimă erau făcute în atelierul lui Rudégonde. Având în vedere că Rudégonde și Isabeau contribuiseră serios la plata răscumpărării regale, Francisc își arată recunoștința și stima față de cea pe care răposatul lui prieten o iubise atât de mult. Îi propuse să-și ducă traiul la Curtea lui, dar Isabeau refuză. Își cucerise locul trudind din greu și era conștientă că, datorită artei ei, deținea mai multă putere decât doamnele frivole care-și legăneau șoldurile sub rochiile de gală. În prăvălie, limbile se dezlegau, zvonurile de la

Curte circulau, iar secretele păstrate cu grijă îi asigurau multe prietenii din umbră.

Cineva bătu la uşă. Isabeau se scutură de amintiri, cu un gest obosit. În acea zi, în Franţa domnea pacea, şi foarte curând, datorită muncii pe care-o depusese pentru căsătoria regală, numele ei avea să fie pe toate buzele. Numele acela pe care i-l făurise destinul.

La invitaţia stăpânei sale, Bertille pofti în odaie o siluetă cu gluga trasă pe ochi. După ce uşa se închise în urma musafirului, acesta îşi scoase pelerina.

— Crudă Isabelle, zise el, în loc de salut. Ma osândeşti la anonim în timp ce întreaga Franţă îmi cunoaşte şi îmi cinsteşte numele.

— Eşti incorigibil, dragă Clement Marot, râse Isabelle, întinzându-i mâna s-o sărute.

— Iar tu, atât de rece! Inima-mi e aprinsă de iubire pentru tine, care-mi refuzi până şi versurile.

— Atâtea inimi aşteaptă să le frângi, dragă prietene, ai la picioare atâtea contese tinere şi frumoase care suspină de dorul tău.

— Aş fi fericit dacă ai fi geloasă pe ele...

— Nici gând de aşa ceva. Ştiu bine, messire, că vârsta pe care o am mă pune la adăpost de asemenea dorinţe. Lasă-mă să mă bucur de prietenia ta. Ea îmi este mai scumpă, aşa cum îi era şi regretatului meu amant.

— Odihnească-i-se în pace sufletul!

— Lasă-l în pace şi pe al meu, messire, căci curtea fără rost pe care mi-o faci îl distrează şi, în acelaşi timp, îl enervează.

El îi făcu o plecăciune adâncă, însoţită de un zâmbet maliţios. Poetul ale cărui versuri desfătau Curtea Franţei ştia să şi tacă.

— Doreai să mă vezi. Iată-mă!

— Am mare nevoie să aflu ceea ce ştii şi încă nu le-a ajuns la urechi altora.

— Se va întâmpla peste opt zile. Regele însuşi va avea grijă ca statuia Fecioarei martire să fie aşezată pe locul celei dinainte, la colţul străzii Deux-Sicules. Ar fi bine să nu-i laşi pe copii să se apropie de locul acela, Isabelle.

Ea încuviință, plecându-ș i bărbia. Cu doi ani în urmă, vechea statuie fusese mutilată și spartă. Întregul Paris fusese tulburat, iar bănuielile căzuseră asupra „câinilor blestemați de Dumnezeu”, a adepților lui Luther, ereticii aceia care spurcau țara. Francisc I făgăduise chiar 1 000 de scuzi de aur celui care-i va aduce în fața lui pe vinovați, dar nimeni nu-i denunțase. Nici măcar cei câțiva cerșetori care asistaseră la ultraj.

Crima fusese săvârș ită de Marie și Constant, crescuți de la cea mai fragedă vârstă în cultul teoriilor lui Luther. Dar amândoi erau sfinți pentru obișnuinții Curții Miracolelor. Clement Marot știa. Era și el de-al lor. În taină, căci în zilele următoare heraldzii proclamaseră că oricine va huli sau va renega numele lui Dumnezeu va fi pedepsit. În funcție de gravitatea sau de repetarea delictului, sancțiunile puteau merge de la o amendă în valoare de 60 de soli la găurirea limbii. După un an, prevederile legii deveniseră și mai drastice. Nicio abatere nu mai era permisă, iar a doua greșeală era pasibilă de pedeapsa cu moartea. Isabeau simți un nod în gât. Nu îndrăznea să și-i închipuie pe copii uciși de mâna călăului.

— Comandantul gărzii regale a suferit o căzătură gravă de pe cal acum câteva zile, Isabelle. Regele a numit un înlocuitor care să-l suplinească până la vindecare. Cu acest prilej, își va lua în primire atribuțiile.

— Am auzit că, de fapt, n-a fost vorba despre un accident, spuse ea, deși cunoștea dinainte răspunsul.

— Presupun că a fost descoperită complicitatea lui cu luteranii, fiindcă mușamaliza o mulțime de delikte. Dar nimic nu dovedește că ar fi vorba despre o pedeapsă.

— Bineînțeles. Se știe cine va fi noul nostru zbir? Se va putea discuta cu el? făcu Isabeau, convinsă că tăcerea acestuia, la fel ca aceea a predecesorilor săi, nu va fi greu de cumpărat.

Chipul lui Clement Marot luă o expresie încurcată.

— Dimpotrivă, tare mă tem că prezența lui nu-ți va fi pe plac. Se pare că a insistat mult să obțină postul acesta, încă din 1527, de la incidentul care a avut loc după spânzurarea baronului de Semblançay.

— Semblançay? Administratorul regatului? Cel care a fost executat pentru jafuri, abuzuri și înșelăciuni? Ce legătură are asta cu înlocuitorul de care vorbești?

— Lupii, Isabelle!

Ea înălță capul, privindu-și prietenul drept în ochi.

— În legătură cu moartea baronului, Parisul n-a reținut la început decât versurile scrise de mine cu acest prilej, până când trupul lui a fost dat jos din spânzurătoare și a fost regăsit pe o pajiște din Paris, sfâșiat de colți, exact cum se întâmplase, câteva luni mai devreme, cu cel care-l insultase pe rege. Și asta, în inima orașului. Amintește-ți de zvonul acela – pe care eu nu l-am pus în versuri – că o lupoaică cenușie s-a prefăcut în femeie, pe o stâncă, în noaptea respectivă, care era o noapte cu lună plină.

— Superstiții de-ale prostimii! Nicio minte sănătoasă nu le ia în serios. Până și regele a glumit pe seama lor, zicând că împrejurimile orașului adăposteau mult mai puțini lupi decât temnițele de la Curte. Unde vrei să ajungi, prietene?

— Acest înlocuitor este un mărunț senior din Auvergne, doamna mea, care, după moartea lui Bourbon, a intrat în grațiile regelui contribuind la răscumpărarea regală cu o sumă mult mai mare decât oricare alt nobil de la Curte. Se spune că fiica lui a fost mâncată de lupi, ca dădaca ei, dar că, începând de atunci, el nu încearcă să vâneze decât un anumit lup. Un vârcolac cu chip de femeie.

Isabeau simți un val de sânge pulsându-i în tâmpile. Văzând-o că se albește la față, Clement Marot se apropie și-i luă cu blândețe mâna.

— Îți sunt devotat, Isabelle, după cum dorea amantul tău, cu care eram prieten, fiindcă mi-a salvat viața. Secretele tale îți aparțin și nu voi lăsa pe nimeni să-ți întineze numele. Cu toate acestea, am aflat chiar din gura lui Jacques de Chabannes că-l urmărea pe omul acesta cu atenție. Pe când trăia, mi-a cerut să fiu atent și să-l avertizez dacă făcea vreo mișcare. François de Chazeron este comis și se află la Paris, doamna mea. Nu știu ce te leagă de el, însă m-am gândit că era bine să-ți dezvălui intențiile lui.

Isabeau își duse instinctiv mâna la piept. Din fericire, decolteururile adânci nu mai erau la modă, așa că semnul lăsat de

fierul roșu nu putea fi bănuir. Totuși, în clipa aceea, simțea că o arde, de parcă i-ar fi fost făcut abia cu o zi în urmă. Isabeau se așeză, sfârșită, pe fotoliu.

— Ia-ți ceva de băut, prietene, îi sugeră, arătând spre bufet, unde, pe o tavă de argint, așteptau două cupe, tot din argint, și o carafă din sticlă fin cizelată.

Cum putuse oare să creadă că trecutul n-o va ajunge niciodată din urmă? Ce proastă fusese! Cu atât mai mult cu cât vorbele lui Clement îi treziseră o bănuială. O bănuială cumplită. Cine era, de fapt, Marie? Avea semnul rasei lor, și totuși...

Isabeau luă paharul pe care i-l întindea poetul și sorbi o gură de lichior de afine.

Clement se așeză și el, privind-o îndelung. În ciuda amprentelor vremii, rămăsese frumoasă. Se întrebă oare câți ani să aibă, 40, 50? Trăsăturile îi erau bine conturate, încadrate în ovalul feței aureolate de părul încărunțit, strâns sub bonetă. Pe sub farduri se ghiceau riduri la colțurile gurii, pe frunte, în jurul ochilor. Privirea rămăsese însă neatinsă de vârstă, ageră și vie, de un verde la fel de intens ca al mușchiului care acoperă pământul umed.

Ridică privirea aceea atât de verde spre el și-i zâmbi. De-acum înainte îi legau multe alte lucruri, în afară de apartenența la mișcarea adeptilor lui Luther. Faptul că, pe când era în viață, iubitul ei îl supraveghease, fără știința ei, pe François de Chazeron cu ajutorul lui Clement Marot nu-i permitea să-l mintă pe acesta din urmă. Jacques de Chabannes nu acorda oricui încrederea sa și nu se înșelase niciodată în alegerile lui.

— E o poveste lungă, începu Isabeau.

— Am tot timpul, o asigură el, instalându-se mai comod în fotoliu.

Când se despărțiră, Clement Marot se simțea nemulțumit și onorat de ceea ce aflate. Străbătu străzile Parisului spunându-și că acum Isabelle de Saint-Chamond merita respectul lui și mai mult decât până atunci.

Când Theophrastus își opri măgarul în fața fortăreței ei de la Montguerlhe, fu cuprins de o nespusă dezolare. Nu din pricina a ceea ce venea să caute în acea lună de martie 1531, cât mai ales fiindcă locul părea părăsit.

Din cea de-a treia incintă care oprea privirile îndreptate către fortăreață nu rămăseseră decât niște ziduri dărăpănate și poarta încuiată, sfidându-i parcă pe hoinarii dornici să treacă dincolo de ea. Se gândea că locuințele făcute din pietre de râu pe care le văzuse în cale erau, probabil, rezultate din demolarea acestor ziduri. Ar fi putut să intre fără greutate, căci pe alocuri înălțimea zidului nu era mai mare de câțiva coți; trase totuși de mânerul care acționa un clopot masiv, atârnat sub bolta porții, și așteptă.

Trecură câteva minute până când un sergent – judecând după uniforma lui – cu un aer destul de țăfnos întredeschise poarta masivă, din lemn, mâncată de carii. Îl măsură din cap până-n picioare pe Theophrastus, apoi mormăi:

— Vama pentru trecerea podului e mai încolo!

— Caut pe cineva care locuiește aici, se grăbi să-i răspundă Theophrastus, cu accentul lui germanic, înainte ca omul să-i închidă ușa în nas.

Acesta șovăi o clipă, surprins la auzul cererii neobișnuite, apoi scuipă în iarbă, la picioarele intrusului, și-l întrebă pe cine voia să vadă.

— Pe intendentă castelului, Albérie de la Faye.

Ochii sergentului se rotunjiră și mai mult. Își scotoci prin memoria neatinsă de inteligență, apoi se scărpină în barba nerasă.

— N-o cunosc!

Un val de neliniște îi urcă lui Theophrastus un nod în gât. Omul era tânăr. Avea cel mult 16 - 17 ani. Insistă:

— Dar unde este comandantul vostru, Huc de la Faye?

— Messirul Huc? Cu el ai treabă?

Ușurat, Theophrastus încuviință cu un gest.

— Este la Vologre, sau în drum spre Vologre.

Înțelegând că nu putea obține mai mult de la individul acela, Theophrastus îi mulțumi, încălecă din nou pe măgar, se interesă în ce direcție s-o ia și dădu piteni animalului, în timp ce prin minte îi treceau tot felul de întrebări la care nu găsea răspuns.

De-a lungul ultimilor cincisprezece ani, încercase să uite de el pe câmpurile de luptă, devenind medic al armatei în Țările de Jos, apoi în Danemarca, cu speranța că vreun glonț rătăcit îl va scăpa de chinul care-i măcina viața. Se tăvălise în berea tavernelor, în fustele prostituatelor, risipindu-și în iureșul zilelor solda prea mică pentru a-i îndeplini alte visuri. În 1524 se întorsese la Salzburg, îmbrățișase cu patimă unele idei noi și luase parte la revoltele lucrătorilor, încercându-și pana și în câteva scrieri teologice. După un an, plecase în grabă de acolo.

Întâmplarea făcuse ca drumul lui să se încrucișeze cu al lui Philippe I de Baden, pe care-l vindecase ca prin minune. Apoi îl trată pe secretarul catedralei din Strasbourg, unde scrisese și două tratate de chirurgie, pentru ca moștenirea lui Loraline, care începea să se șteargă din memoria lui afectată de o viață dezordonată, să nu se piardă cu desăvârș ire.

În 1527, mulțumită sprijinului unor oameni de vază, se stabili la Basel, în calitate de medic, impunându-și propriile teorii bazate pe cunoștințele dobândite de la vindecătorii, magii, vrăjitoarele și moașele cu care se întâlnise în călătoriile lui. Începu să predea în latină și în germană, atrăgându-ș i pizma și dușmănia facultății, a confrăților săi și a spițerilor. Atunci când, fiind beat mort, Theophrastus își bătut joc în public de un pacient cu care se certase, perspectiva unei condamnări din partea consiliului orașului îl determină să fugă și de acolo. Se opri la Colmar și deschise un cabinet. Dar nici acolo nu reuși să se deprindă cu rutina, care-l măcina. Plecă la Nürnberg, ajungând la o casă de toleranță unde multe prostituate îl puseră la curent cu bolile de care sufereau. Acolo, pierdut în drojdia societății, se simțea cel mai bine. Ca să-ș i dea impresia că încă n-a pierit, Theophrastus scrisese două lucrări despre sifilis.

Apoi bătu iarăși drumurile – Beratghausen, Ratisbonne, Amberg, Zimmen, Zingall – până în august 1530, când destinul îl ajunsese din urmă, cu prilejul unei întâlniri întâmplătoare, într-o tavernă. După multe pahare, alunecase sub masă. Se trezise în plină stradă, cu spatele rezemat de un zid, alături de un alt trup, aflat în aceeași stare de beție ca el. Cu privirile încețoșate, zări zeci de stele căzătoare aflate pe spinarea nopții senine, fără nicio urmă de nor.

Le privise mult timp. Apoi vocea de lângă el rostise, cu limba împleticită de băutură, pe când prin fața lor defila fauna sordidă a ulicioarele mizere, cu pofte nocturne și deșuchiate.

— Fiecare dintre ele e un suflet care se stinge.

Era o imagine frumoasă, pe care Theophrastus o cunoștea.

— Cu mult timp în urmă, sub cerul Franței, un băiat mi-a spus același lucru, zise el, amintindu-și chipul lui Michel de Nostre-Dame.

— Am aflat-o de la un bărbat, acum câteva luni, la Montpellier.

Theophrastus întoarse capul spre tovarășul lui de beție.

Rostiră amândoi odată același nume și izbucniră în râs. Astfel își sfârșiră noaptea, iar tânărul, care era medic și își sărbătorise absolvirea, îi povesti lui Theophrastus cum se întâlnise cu Michel – devenit medic și astrolog –, ale cărui profeții erau faimoase în Provence. În cele din urmă, omul, care se numea Seulbach, îl întrebă:

— Nu cumva ești Paracelsus?

Theophrastus încuviință.

— Atunci trebuie să-ți dau o scrisoare. Pentru că tânărul acela neobișnuit a prezis că ne vom întâlni: „Într-o noapte frumoasă de august, a zis, în cețurile spiritului; o să-l recunoști și o să-i dai asta”.

Theophrastus privise mișcat plicul mototolit, cu o pecete de ceară pe care se afla sigiliul lui Nostradamus. Cu lacrimi în ochi, îl vârase în mână. Erau lacrimi stărnite de amintiri, plăcute sau urâte; lacrimi de căință. De când plecase din Thiers, nu găsise nici timp, nici curaj să-i scrie lui Michel, așa cum îi făgăduise. Cu toate acestea, încrezător în destinul care-i unea, băiatul nu-l uitase.

Când, odată cu zorii, ulicioara se trezise la viață, se despărț iseră, înainte de a risca să primească în cap conținutul, cald încă, al oalelor de noapte care, pe atunci, erau golite în canale direct de la fereastră.

Ajuns în camera lui, Theophrastus rupsesse sigiliul și citise scrisoarea. Era scurtă:

Te aștept, prietene. Urmăresc în vise imagini care sunt ale tale și povara unui secret pe care-l cunosc și eu, dar de care nu te pot scăpa. Or, știu că acestea ți-ar alina tristețea, căci nu-mi place sa te știu atât de răvășit, când ai de îndeplinit o misiune foarte importantă pentru aceea care te iubește.

Al tău devotat.

Bărbatul începuse să plângă. Voise de multe ori să-ș i revadă fiica, dar renunțase. Ce i-ar fi putut oferi? Se disprețuia pentru starea în care se străduise să ajungă. Din cauza băuturii devenise buhăit, părul i se rărise, dinții i se îngălbeniseră. Se lua la hartă cu toată lumea, susținându-și cu încăpățânare opiniile și metodele pe care le știa eficiente, care dădeau rezultate, dar abia reușeau să-i asigure cele necesare traiului, atât de discreditat era pretutindeni. Parcă era blestemat.

Tristă constatare pentru un tată, în timp ce și-o imagina pe fiica lui, pe Marie, ferită de lipsuri, la adăpostul unui castel pe care Antoinette de Chazeron știuse să-l umple de iubire. Poate, cândva... își repeta el când îl cuprindea tristețea.

Scrisoarea aceasta însă îl tulburase. Despre ce misiune vorbea Michel? Fiica lui nici nu-i cunoștea existența, cum ar fi putut să-l iubească? Albérie să-i fi spus oare fetei adevărul în legătură cu nașterea ei? Aceste întrebări nu-l lăsară să închidă un ochi toată noaptea.

La începutul lunii septembrie 1530, se decise. Încălecă pe măgar, hotărât să ajungă până în Provence, făcând o escală acolo unde soarta îi distrusese viața.

De îndată ce poarta castelului de la Vollore se deschise în fața lui Theophrastus, un grăjdar luă măgarul de frâu și-l conduse la pas până în fața scărilor clădirii impunătoare de care medicul nu se apropiase niciodată până atunci.

Bénédicte îi ieși în întâmpinare și, când el îi spuse că a venit să-l vadă pe Huc de la Faye, îl trimise să intre pe ușa din spate. Oaspetele nu se supără. De multe ori, din pricina felului cum era îmbrăcat, i se întâmplase să nu aibă acces în holul destinat oaspeților care soseau în trăsură, gătiți în mătăsuri și împodobiți cu bijuterii. Mantaua lui de călătorie era peticită în câteva locuri, iar veșmintele decolorate abia dacă mai aminteau că fuseseră făcute dintr-o stofă de preț, primită în dar de la unul dintre iluștrii săi pacienți.

— Doreai să mă vezi, messire.

Theophrastus se întoarse, iar chipul lui Huc îi apărură în fața ochilor așa cum și-l amintea. Comandantul îmbătrânise, părul albit și ridurile adânci erau dovezi bune, însă privirea îi era ageră, iar ținuta, energică. După privirea lui, bărbatul înțelese că nu fusese recunoscut.

— Da, e adevărat.

Huc făcu ochii mari și se dădu înapoi cu un pas, oprindu-i pe buze explicația pe care Theophrastus avusese timp s-o găsească de când plecase de la Montguerlhe.

— Vocea aceasta, accentul acesta! Pe legea mea, messire, să fii cumva cel care cred eu că ești?

— Cine anume?

— Medicul care, pe vremuri, rătăcind prin viscol, a nimerit pe acest domeniu, iar acum s-a întors aici, deși mult schimbat.

— În acest caz, ceea ce crezi este adevărat, afirmă Theophrastus.

Huc îi întinse cu sinceritate mâna.

— Fii bine-venit la Vollore... Theophrastus von Hohenheim, dacă-mi amintesc bine.

— Așa este. Acum sunt numit Paracelsus, răspunse Theophrastus, strângând mâna prietenoasă.

După câteva clipe, mânați de elanul spontan al unui secret împovărat, se îmbrățișară frățeste. Apoi, Huc se îndepărtă de el și strigă:

— Ei, Bénédicte! Avem un oaspete. Să i se pregătească o gustare la bucătărie și o cameră.

— Mai întâi trebuie s-o salut pe stăpâna casei, se grăbi să spună oaspetele.

Huc îl privi curios.

— Ce știi acum despre François de Chazeron, prietene?

— Nimic în afara amintirilor cruțate de timp, din păcate. Doream s-o întâlnesc pe soția ta și speram s-o văd pe Marie de Chazeron, adăugă Theophrastus, care nu știa exact ce anume îi mărturisise Albérie soțului ei.

Huc își duse un deget la buze, făcându-i semn să tacă. O ușă a încăperii se deschisese și o tânără aducea un colț de pâine și o strachină cu tocană de iepure, iar în urma ei veneau o altă fată aducând jambon și vin și un băiat care purta pe brațe o tavă încărcată cu brânzeturi de oaie, fructe, farfurii, câni și tacâmuri.

Puseră masa în tăcere, uimiți că bărbații îi priveau fără să scoată o vorbă; când se pregătiră să iasă din odaie, Huc le porunci:

— Să nu intre nimeni până când am să ordon eu. Sub niciun motiv!

Îmbujorându-se, fata făcu semn că a înțeles, apoi ușa se închise, izolându-i de restul casei.

— Așază-te, prietene, și desfată-ți stomacul. După cum ești îmbrăcat, îmi dau seama că norocul n-a fost de partea ta, iar ceea ce-ți voi povesti poți asculta în timp ce mănânci.

Slavă Domnului, așa era. Fără să mai aștepte, Theophrastus tăie pâinea, apoi înfipse cuțitul în carnea din strachină.

— Toată lumea crede că atât Albérie, cât și fetița au murit, conchise Huc, sfârșindu-și istorisirea.

Medicul se întreabă dacă trebuia să se bucure de cele auzite sau să se întristeze. Dorise să-ș i revadă copila, și descoperea că ea nu se afla în situația pe care și-o imaginase și că nu depindea decât de el să dea un sens viselor sale.

— Și știi cumva unde s-au dus?

— Vai, Parisul este mare. Și au trecut atâtea ani... N-am primit nici măcar o singură dată vești de la ele. Să fi ajuns cu bine acolo? Pe drumuri bântuie mulți tâlhari, chiar dacă lupoaica putea să-i pună pe fugă.

— Mi se pare ciudat faptul că animalul acela le-a urmat. De obicei, lupii nu se poartă așa. Ei fac parte dintr-o haită și sunt solidari cu grupul de care aparțin.

Huc clătină din cap.

— Nu știu de ce a rămas cu ele, dar Marie părea să fie foarte atașată de lupoaică. Între ele exista un fel de complicitate. De fapt, m-am bucurat să o știu alături de ele. Avea o privire neobișnuită. Da, foarte neobișnuită.

Theophrastus luă o înghițitură de vin. El unul nu era mirat că fetița iubea lupii. Înainte de a se naște, fusese înconjurată, prin intermediul emoțiilor mamei ei, de mirosul fiarelor, de urletele și de mârâitul lor.

Era și aceasta una dintre teoriile medicului. Era convins că, în perioada sarcinii, mediul în care trăia femeia influența sentimentele, fobiile și afinitățile pe care avea să le manifeste copilul după ce se năștea.

— Ce s-a întâmplat cu Antoinette de Chazeron? întrebă el în cele din urmă.

— După funeraliile lui Marie, s-a retras la o mănăstire. Este și acum acolo. Era o doamnă cu suflet nobil. Ar fi meritat să fie fericită. Din păcate, aflarea adevărului n-ar fi făcut decât s-o chinuiască și mai mult. I-am povestit că Marie a fost atacată de lupi, că Albérie se luptase vitejește ca s-o salveze și că împreună cu doi dintre oamenii mei le găsiserăm pe moarte. O haită numeroasă ne înconjurase, iar soldații mei fuseseră uciși. Și eu fusesem rănit, dar, fiindcă aveam o torță în mână, reușisem să scap cu viață. Antoinette s-a prăbușit într-o nebunie întunecată, îngrozitoare; n-a vrut nici măcar să vadă sicriele pe care le adusesem, în înțelegere cu vechiul meu prieten Bertrandeau. Chazeron s-a întors acasă abia după două luni. Sicriele fuseseră îngropate, iar el s-a mulțumit s-o lase pe Antoinette să se ducă la mănăstire, ca să-și vină în fire și să se roage acolo. Când i-am spus și lui aceeași poveste, nu mi-a pus niciun fel de întrebări. Nu știu dacă m-a crezut. Lui François de Chazeron nu-i păsa de Marie. El visa în continuare să aibă un fiu, și chiar a avut până la urmă unul, cu o slujnică, la puțin timp după nenorocire, dar a refuzat să se însoare cu fata aceea. Nu era demnă de rangul lui. Guillaumet a trăit până la șapte ani. Se ținea după soldați peste

tot, era vioi și vesel, se străduia să fie ca tatăl lui, care, după ce refuzase să intre în slujba lui Bourbon, lupta pentru rege. Garnizoana de la Montguerlhe se schimba periodic, iar copilului îi plăcea să urmărească aceste manevre ale soldaților. I se poruncise și lui, ca tuturor oamenilor din garnizoană, să nu bea apă din puț. Într-o zi însă, scăpând de sub supraveghere și fiind însetat, bău cu nesaț apă de acolo. După ce se chinui câteva zile, muri. Atunci, François hotărî ca Montguerlhe să fie dat uitării pentru totdeauna, să fie șters de pe hartă. Îl lăsă prada jafurilor, postând doar trei oameni în turnul de pază.

— Pe vremuri, apa aceea era bună de băut. Ce s-a întâmplat? întrebă Theophrastus, bănuitor.

— În 1516, după moartea lui Loraline, Albérie a aruncat în izvor cadavrele lupilor. După o lună, oile au început să se îmbolnăvească, iar păsările de curte mureau pe capete. Au murit și câțiva oameni. Accesul în zonă a fost interzis, adăposturile animalelor au fost dezinfectate cu var nestins, crezându-se că era vorba de o epidemie transmisă de vite, dar nimic nu s-a schimbat, iar călugărul de la Moutier care se ocupă cu ierburile de leac și care este chiar fratele meu și-a dat seama că de vină era apa. Consumarea ei n-a mai fost permisă, iar oamenilor de pază din turn li s-a adus, odată cu proviziile de hrană, și apă de băut, în fiecare lună, la schimbarea gărzii. Eu am scăpat de Doamna-cu-Coasa numai datorită sfaturilor lui Albérie. Asta l-a înfuriat cumplit pe Chazeron, care bănuia că fusese victima unei răzbunări. Ne-a despărțit, pe mine m-a consemnat la Montguerlhe, lăsându-mi vin care să țină loc de apă, iar pe soția mea a pus-o în serviciul lui Antoinette.

— Pricep.

— Prin împrejurimi începuse să circule zvonul că locul acesta era blestemat, dar asta nu i-a oprit pe oameni să jefuiască cea de-a treia incintă. Fapt e că iarna din 1523 a fost îngrozitoare, aici chiar mai aspră decât prin alte locuri, iar sătenii s-au gândit că piatra i-ar putea apăra de viscol mai bine decât niște bușteni prost îmbinați. L-am sfătuit pe François să-i lase în pace. Era timpul ca situația lor să devină mai bună. Lui, de fapt, puțin îi păsa. Avea alte griji. Prin căsătoria cu Antoinette, el era înrudit cu familia Bourbon. Mârșăvia ducelui de Bourbon se răsfrângea și

asupra lui. François de Chazeron s-a hotărât să-și cumpere un detașament și s-a pus în serviciul armatelor regelui, pentru ca astfel această înrudire să-i fie uitată. A oferit pentru răscumpărarea copiilor regali tot aurul furat de la Loraline, atrăgându-și prin actul său disperat simpatia Curții. Pe timpul cât urma să fie plecat, mi-a încredințat, în afara îndatoririlor mele de comandant, și administrarea moșiilor lui. M-am tot rugat să-și găsească sfârșitul pe câmpul de luptă, dar se pare că dracul însuși îl apără pe ticălosul ăsta, căci a scăpat de fiecare dată fără nici măcar o zgârietură. Chazeron are multe fețe și nu m-ar mira să-și fi salvat, la nevoie, viața prin vreo trădare.

— Tot mai e obsedat de piatra filosofală?

— Da, din păcate, Paracelsus. Dar n-a izbutit să-i afle taina. Poartă la gât cheia turnului său și nu se desparte niciodată de ea. Într-o vreme, i-a chemat acolo pe cei mai vestiți alchimiști, voind să încerce să se asocieze cu ei, dar aceștia nu au făcut decât să râdă la auzul teoriilor lui privitoare la transmutația corpurilor. Niciun om cu mintea întreagă n-ar putea să creadă că un lup s-ar putea preface în om. Și cu atât mai puțin că din împerecherea acestora s-ar putea obține *alkaheist*. Cel mai mult și-au bătut joc de el luteranii, tocmai cei în care i se păruse că se recunoaște. De atunci îi urăște cu înverșunare. Omul ăsta nu se iubește decât pe sine. Și pe diavol.

— Și unde este acum?

— Speră să obțină o funcție la Curte. Și-a adunat toate bijuteriile de familie și le-a dus la cel mai iscusit aurar ca să-i facă din ele o parură somptuoasă pe care voia să i-o ofere ca omagiu noii regine a Franței. Nu mi-a trimis nicio veste de când a plecat, dar așa face întotdeauna, și m-am obișnuit. I s-a întâmplat să nu treacă pe acasă doi ani, fără să dea în tot acest timp niciun semn de viață. Îl aduce însă acasă de fiecare dată fie nevoia de bani, fie descoperirea vreunui nou tratat sau a unui element nou în cercetările sale. Nu-i duc dorul. Fără el e liniște în ținut, oamenii simpli sunt fericiți, burghezii prosperă. Am mărit unele impozite, am micșorat altele, în numele lui, am corectat socotelile fermierilor și i-am pus ordine în creanțe. Acum, pe domeniul lui e belșug dobândit din propriile produse și din iscusința meșterilor

noștri făurari de cuțite, dar am grijă ca vistieria să fie destul de plină, pe când el n-ar fi făcut decât să-ș i împrăstie averea ca să pară bogat. El stă prea puțin pe aici ca să-ș i dea seama de asta. Când vine, găsește ce-i trebuie; altceva nu-l interesează.

— De ce te străduiești atât de mult, Huc? Nu merită nici pe departe, sublinie Theophrastus.

— Dreptatea mă susține și mă îndeamnă s-o fac. François n-are urmași, Theophrastus. Când el nu va mai fi, aceste moșii îi vor reveni fiicei tale. Cu ajutorul lui Dumnezeu. Atunci voi considera că mi-am răscumpărat prin loialitate existența mizerabilă la care m-a adus lașitatea mea.

— Ești un om de treabă, Huc, și nimănui nu i-ar trece prin minte să-ț i reproșeze ceva. Nu ne cunoaștem prea bine, însă Loraline nu mi-a spus niciodată ceva rău despre tine. Ba chiar am simțit adesea în vorbele ei, care nu erau decât un ecou al sufletului mamei sale, o neîndoielnică afecțiune. Ai făcut ceea ce trebuia să faci, fără ură, fără să aștepti vreo răsplată. Cred că prin iubirea pe care ai știut să i-o oferi soției tale ți-ai răscumpărat îndatoririle la care te obliga funcția, căci puțini bărbați – poate niciunul în afara ta – n-ar fi acceptat, n-ar fi suportat și n-ar fi venerat o faptură atât de ieșită din comun ca Albérie. Crede-mă. Pașii m-au purtat prin multe țări și am fost martor la o sumedenie de ciudățenii, dar niciodată n-am văzut asemenea devotament. Am puțini prieteni pe lumea asta; secretul care ne leagă și care apasă asupra vieților noastre mi se pare însă mai de preț decât o simplă camaraderie între tovarăși de arme. Dacă, la rândul tău, prețuiești această mână pe care ți-o întind, să știi că voi fi mândru și onorat să o strâng frățeste pe a ta.

— Atunci du-te, frate, și regăsește-o pe copila aceea pe care atât de mult o iubim, căci ea va fi întotdeauna parte din noi – e a ta prin sânge, a mea, prin legătura de rudenie cu Albérie.

— Jur, Huc, în fața lui Dumnezeu, că, dacă mai este în viață, o voi găsi.

Huc înalță paharul. Privirile lor arzătoare se topiră în același elan de fraternitate în timp ce închinau unul în cinstea celuilalt, apoi băură dintr-o singură înghițitură vinul acela al alianței care avea să dăinuiască între ei pentru totdeauna.

Se despărțiră a doua zi, pe la trei după-amiaza. Theophrastus avea în desagă carne uscată și ceva fructe, precum și o pungă cu bani pe care i-o dăduse Huc ca să-ș i cumpere la Paris haine noi și să obțină informații.

Știa exact unde se va duce. Dacă exista în lume cineva în stare să-l pună pe urmele lui Marie, acela era, cu siguranță, Michel de Nostre-Dame. Dădu pinteni măgarului, simțindu-se deja alt om. Și, spre deosebire de ultima dată când părăsise Auvergne, începu să fluiere ușor o melodie, amestecându-se în valul de negustori care călătoreau spre Le Puy.

În acel martie 1531, Parisul era în sărbătoare. Isabeau admiră îndelung strada Saint-Antoine, al cărei pavaj fusese înlăturat fiindcă acolo urma să se desfășoare turnirul. Regele îi oferise un loc bun în tribuna înălțată de-a lungul caselor, și – trebuia s-o recunoască! — era mândră că lumea o saluta ca pe o doamnă nobilă. Cele mai multe reverențe îi reveniră amantei regelui, Anne de Pisseleu; Isabeau însă n-o slăbea din ochi pe Diane de Poitiers, de care era îndrăgostit tânărul duce d'Orleans, fiul mezin al regelui. Acesta o sorbea din priviri, iar ea îi trimise, cu o mișcare senzuală a mâinii, o sărutare depusă în palmă ca un fluture pe o floare. Isabeau voia să o aibă pe frumoasa aceea în clientela ei. Îi va vorbi despre asta prietenei ei Marguerite d'Angouleme, sora regelui.

Pentru moment, Parisul părea un adevărat corn al abundenței; Isabeau nu mai văzuse niciodată atâția grataragii, măcelari, patiseri, bucătari, hangii, vânzători de tot felul de alimente și băuturi. Erau o sumedenie, și oricine putea cumpăra un prânz complet doar cu un bănuț de argint. Până și săracii erau sătui și rumeni la obraz. Peste tot se făcea destulă risipă, așa încât și aceștia își împărțeau resturile cu câinii vagabonzi, cu pisicile și cu șobolanii care ajunseră să fie dolofani ca un braț de muierușcă.

Isabeau își căută cu privirea nepoata, însă n-o zări nicăieri. Marie promisese că ea și Constant vor fi cuminți. Adolescența avea tendința supărătoare de-a uita că nu mai era copil și continua să facă tot felul de pozne, de parcă s-ar fi temut că n-o să aibă destul timp pentru toate. Isabeau știa că ea și nedespărțitul ei complice s-ar fi putut strecura sub tribune ca să strice parada cailor înțepându-i cu ace lansate prin sarbacane, și nu voia să riște; dacă ar fi fost prinși, oprobriul s-ar fi răsfrânt asupra ei. Și ce rușine pentru ea dacă s-ar fi întâmplat să fie cineva rănit din pricina lor. Asta ca să nu mai vorbim despre alte consecințe cumplite, având în vedere că François de Chazeron se afla și el la Paris.

Îl văzuse salutându-l pe rege, înclinându-se până la pământ în fața reginei. Simțise un spasm încheștându-i stomacul, dar rămăsese neclintită, printre celelalte doamne. Se schimbase, toată lumea o cunoștea, regele o proteja. Nu mai trebuia să se teamă de el, orice poziție ar fi căpătat la Curte. În afară de asta, François de Chazeron o credea moartă. N-avea de ce să-și facă griji din pricina lui. Doar dacă o descoperea pe Marie, ajungea până la mama ei și afla adevărul. Isabeau își goni totuși din minte acest gând. Ducea o viață respectabilă. El nu-i putea face nimic. Absolut nimic.

Dar nu-i ușor să-ți învingi ura și teama. În ciuda hotărârii, în ciuda logicii, când îl vedea zâmbind amabil, simțea efluviile perversității lui, iar semnul de pe sân o ardea. Ziua se sfârși însă fără vreo surpriză neplăcută, iar Isabeau se întoarse acasă ușurată.

Săptămâna dedicată festivităților fusese distractivă și era sigură că și afacerile îi vor merge din plin.

Acasă o aștepta Albérie. De la vizita lui Clement Marot trecuseră câteva zile în care nu mai apucase nicicum să discute cu sora ei. Isabeau o înștiințase doar de sosirea lui Chazeron, fără să intre în amănunte. De fapt, Albérie era foarte activă în cadrul mișcării luteranilor, iar casa ei din strada Vieille-du-Temple era unul dintre locurile unde se adunau aceștia. Întâlnirile lor erau tănuite, ca să nu atragă asupra lor atenția unor răuvoitori. Regele continua să-i protejeze doar cu condiția să nu-l pună în situația de a interveni într-o ceartă sau încăierare. Era atașat de doctrina lor, dar condamna excesele ei. Albérie îl îndrăgise pe abatele Boussart, care înfiera de mult timp unele năravuri ale cinului bisericesc, de exemplu privilegiile acordate fără măsură sau vânzarea indulgențelor.

Albérie o crescuse și pe Marie în spiritul preceptelor unei biserici apropiate de poruncile lui Hristos și regulilor Curții Miracolelor, unde copila își găsisese o a doua familie. Rezultase o combinație ciudată care-o făcuse să devină cea mai hotărâtă, cea mai indisciplinată și mai vioaie adolescentă din lume.

— S-a stabilit că va fi diseară, zise Albérie, pe când Isabeau își scotea capa.

— Bine. Vor veni cu toții?

— Cred că da, mai puțin baronul d'Etampes, care s-a rănit căzând de pe cal. Dar nu văd de ce atâta grabă, Isabeau.

— Încă nu știi anumite lucruri. Să mergem în cabinetul meu. N-aș vrea să ne surprindă Marie.

Albérie încuviință cu un gest și urcă scările în urma surorii ei. Isabeau închise ușa după ele și contemplă cu satisfacție imaginea reflectată în oglinda montată într-un cadru de argint din fața ei. Cât de mult se schimbaseră amândouă! Ce departe erau curtea fermei de la Fermouly și peștera de la Montguerlhe!

— Cine-ar fi crezut, văzându-mă cum eram când am părăsit haita, că voi deveni una dintre cele mai respectate doamne de la Curte? Și asta fără să am măcar vreun titlu adevărat de noblețe. Toate astea le datorez lui Rudégonde, abatelui, lui Bertille și îndârjirii cu care am refuzat să mor, să mă las învinsă. Te-ai schimbat și tu. Datorita lui Marie. Rolul de mamă te-a făcut să înflorești, susții o cauză dreaptă și, la fel ca mine, n-ai lăsat fatalitatea să facă din noi ceea ce voia. Deosebiriile dintre noi constituie avantajul nostru, de șaisprezece ani încoace. Dar nu putem șterge trecutul. Răzbunarea mea n-a fost îndeplinită. Credeam că aceasta dorință s-a stins din sufletul meu, dar mă înșelam, Albérie. A fost de-ajuns să-l văd pe omul ăsta, să adulmec de la distanță diavolul care zace în el, ca vechiul sentiment să se trezească. N-am să-i ies în cale, nu vreau să-mi asum acest risc, dar dacă se apropie de mine, și precis că se va apropia, voi fi pregătită.

— Știi ceva ce ar trebui să aflu și eu?

— Tu să-mi spui asta, surioară.

— Nu înțeleg.

Isabeau oftă. Se aștepta la acest răspuns. Totuși, era hotărâtă să descopere adevărul.

— Clement Marot mi-a destăinuit motivele care l-au adus aici pe François de Chazeron. La Palice îi vorbise despre acest om, cerându-i să-l supravegheze, ceea ce Clement s-a străduit să facă, între două arestări. De la el am aflat o poveste ciudată în legătură cu fetița lui Chazeron, care a fost mâncată de lupi, împreună cu dădaca ei, cu foarte puțin timp înainte de sosirea ta aici.

Albérie se lăsă să alunece pe un scaun. Presimțise dintotdeauna că va veni o zi în care va trebui să înfrunte adevărul. Dar nu găsea cuvintele potrivite nici acum, așa cum nu le găsisese nici pe vremuri. Nu era vorba despre minciuna ei în sine, ci despre tulburarea pe care avea s-o provoace acum.

— Marie are semnul, se mulțumi să spună, de parcă aceste cuvinte ar fi fost de-ajuns ca să rezume inimaginabilul.

— Este a lui Chazeron, Albérie?

— Da. Și nu.

Isabeau încleștă pumnii. Ceva din ea presimțea o evidență pe care nu reușea s-o deslușească. Își impuse totuși să rămână calmă. Albérie părea întoarsă pe dos. Isabeau îngenunche în fața ei și o luă de mâini. Erau reci ca gheața.

— Ne pândește aceeași primejdie ca pe vremuri, Albérie, îi spuse cu blândețe, dar acum ne putem împotrivi. Suntem mai bine înarmate decât François de Chazeron, mai puternice decât el și mai unite ca oricând. Trebuie să știu cu ce anume mă lupt. François a venit aici ca să urmărească o femeie-lup și, în același timp, să-i nimicească pe eretici. Eu cred că a venit s-o caute pe Marie și vreau să știu de ce.

Albérie își ridică ochii. Privirea ei metalică nu mai șovăia.

După ce-și termină istorisirea, se ridică în tăcere și ieși din încăpere ca o umbră. Marturisise tot: sarcina lui Loraline, Theophrastus, înlocuirea bebelușilor, pactul și Ma. Ma, în trupul căreia se ascundea, de cincisprezece ani, Loraline. Ar fi vrut să rămână alături de sora ei, dar Isabeau o gonise cu un gest. Albérie știa că era ceva trecător; Isabeau va digera acest adevăr care-i va înlătura vechiul doliu. Avea nevoie doar de puțin timp. Asta nu schimba nimic. Asta schimba totul.

În spatele ușii, Isabelle de Saint-Chamond plângea, privind portretul amantului ei mort.

Întâlnirea fu agitată, dar Isabeau știu să facă față tumultului stârnit de mărturisirea ei. Stând în capul mesei, luă din nou cuvântul. Cei aproximativ 50 de oameni – majoritatea bărbați – care ședea pe bănci în jurul ei făcură liniște. Printre ei se aflau nobili, medici și negustori, înfrățiți de aceeași cauză. Fără să-și i

dea seama de ce, toți o respectau pe Isabeau. Poate și din cauza lupoacei aceleia cenușii așezate între Albérie și Marie, pe care n-o slăbeau din priviri.

— Credeți i-mă, omul ăsta este pe cât de lacom de aur, pe atât de fățarnic. Va accepta ofertele voastre ca să se îmbogățească ușor, dar astfel vă veți dezvălui identitatea și veți deveni vulnerabili. Sub cel mai neînsemnat pretext o să vă confişte averile și o să vă închidă la Châtelet. Prietenul nostru Clement Marot a aflat-o pe pielea lui, și, dacă n-ar fi beneficiat de prietenia regelui, ar putezi și acum în temniță. Pe François de Chazeron nu-l vom putea îmbuna cu daruri, așa cum am reușit cu predecesorii săi. Cu el va trebui, fără îndoială, să ne luptăm și să ne folosim de viclenie.

— Aș prefera să-l convertesc, doamnă Isabelle. De fapt, nu acesta este cel mai important scop al misiunii noastre?

— Desigur, messire Calvin, însă nu-l cunoști pe acest senior; chiar dacă nu pomenesc despre viciile lui josnice, ele există. Familia mea se trage din Auvergne, și acolo se știe că a făcut niște lucruri îngrozitoare, poate chiar are legături cu însuși diavolul. V-am chemat aici ca să vă recomand tuturor să fiți prudenți. Noi toți alcătuim o forță pusă în slujba unor idei legitime. Trebuie să acționăm împreună împotriva lui. Nu luați nicio inițiativă personală. Ma refer în special la voi doi.

Și arată cu degetul spre Marie și Constant, privindu-i ferm și dojenitor.

— De ce să nu-l eliminăm? se înalță ă dintr-un colț al încăperii o voce tăioasă.

Toate privirile se îndreptară către silueta înveșmântată în negru care se rezema de unul dintre stâlpii de piatră. Într-o mână avea un cuțit cu mâner de oțel, cu al cărui tăiș se juca așchiind o bucățică de lemn ținută în cealaltă mână.

Pe Isabeau o amuză tăcerea burghezilor, intimidată de chipul acela fără barbă, ascuțit ca o lamă, cu părul lung și negru legat la spate cu un șnur. Privirea de tăciune se întâlnește cu a ei, iar lui Isabeau i se păru că deslușește și în ochii lui o expresie amuzată.

— Nu te cunosc, messire, dar dacă ești de-al nostru, înseamnă că ai fost poftit aici de cineva, îi spuse ea cu bunăvoință. În acest

caz, știi, desigur, că nu obișnuim să comitem crime. Sfintele Scripturi spun: „Să nu ucizi”. Ne vom apăra dacă viața ne este pusă în pericol, dar nu cred că astăzi ne aflăm într-o asemenea situație.

— Crezi că este un rol și un loc potrivit pentru o femeie să prezideze o astfel de întrunire? întrebă el ironic.

Isabeau nu se intimidă.

— Fiecare din noi o face, la rândul său, dacă are de spus ceva în folosul misiunii noastre. Hotărâm împreună și votăm prin ridicarea mâinii fiecare acțiune. Numai astfel putem fi eficienți. Cât despre locul pe care-l ocup astăzi, messire al cărui nume nu-l cunoaștem, află că l-am dobândit prin responsabilitățile pe care le am în acest oraș și pe care nimeni de aici sau din altă parte nu le-ar putea contesta.

Bărbatul înaintă, cu un zâmbet de fiară pe chip, și se plecă într-o reverență adâncă în fața lui Isabeau.

— Mi se spune Jean Latour, doamnă Isabelle, și aș fi încântat să fac parte din rândul vostru de acum înainte.

— Jean Latour? într-adevăr, numele mi-e cunoscut. Am putea afla cine ți-a vorbit despre această ședință?

— Eu, mătușă.

Isabeau o privi surprinsă pe Marie, care răspunsese îmbujorându-se, dar nu comentă în niciun fel.

— În cazul acesta, messire, dacă adunarea confirmă, nu văd de ce nu ți-am accepta prezența. Vom trece, așadar, la vot, ca de obicei. Cine este de acord ca acest om să fie primit în rândurile noastre?

Majoritatea celor prezenți ridicară mâna. Doar câțiva se abținură, printre care și Jean Calvin, a cărui înfumurare o enerva adesea pe Isabeau.

Apoi Isabeau continuă:

— Cine este de acord cu sugestia lui Jean Latour ca François de Chazeron să fie ucis?

Doar doua mâini se ridicară. Isabeau nu se miră. Era vorba despre doi cârciumari care avuseseră adesea de-a face cu comandanții precedenți.

— Cine este de acord ca François de Chazeron să fie supravegheat și împiedicat de la orice acțiune care ne-ar putea periclita activitatea?

Toate mâinile se înalță ară. Isabeau se feliită în sinea ei. Fuese convingătoare.

— Ședința este încheiată. Messire Latour, te-aș ruga să nu pleci, bine? Aș vrea să stăm puțin de vorbă. Rămâi și tu, Marie!

Isabeau salută mai multe persoane, iar oamenii se risipiră, coborând scara care ducea în vestibulul locuinței lui Albérie.

La lumina pâlpâitoare a lumânărilor din odaia încăpătoare, ale cărei draperii trase asigurau intimitatea, Isabeau așteptă să se facă liniște, apoi se îndreptă către Jean Latour, care-și băgase cuțitul în buzunar și sușotea cu Constant, ținându-l cu o mână fermă de umăr. Isabeau interveni:

— Ai reputația unui nerușinat, messire, chiar și la Curtea Miracolelor. Ești cunoscut ca vânător de zestre, bătăuș , când ai prilejul, amator de jocuri de noroc și om fără nimic sfânt. Mi se pare cam mult, și poate că toate acestea nu reprezintă decât un palid reflex al realității. Circulă zvonul că ai fost și închis de mai multe ori la Châtelet pentru diverse găinării, apoi ai fost eliberat sau ai evadat. Poți să-mi spui, în acest caz, de unde o cunoști pe nepoata mea?

Pe buzele lui Jean apăru un zâmbet sincer.

— De la animalul ăsta.

Și arată spre Ma, care se apropiase de el. Inima lui Isabeau se strânse – își stăpâni un val de slăbiciune; era încă prea tulburată de destăinuirea pe care o auzise în după-amiaza aceea ca să poată să-ș i pună în ordine gândurile. Rosti cu greu:

— Povestește-mi!

Cu un gest, îi pofti să ia loc. De fapt, era atât de ostenită, încât simțea și ea nevoia să se așeze. Marie și Constant se instalară direct pe covorul gros, mână în mână, iar Ma se lungi, bineînțeles, lângă ei. Jean Latour preferă o banchetă pe care se așeză, îndoindu-și picioarele lungi. Cu aceeași dezinvoltură a celor doi adolescenți, își încrucișă mâinile pe genunchi și o scrută cu privirea, fără fereală, pe Isabeau.

„Oare câți ani să aibă? se întrebă ea. Douăzeci? Treizeci?” N-ar fi putut spune. Se simțea stângace și caraghioasă în fotoliul ei, dominând acel mic grup care o tulbura.

— Acum trei zile, acest Chazeron, ale cărui isprăvi le-ai lăudat atât de frumos adineaori, și-a pus oamenii și câinii pe urmele mele în urma plângerii unui tip gelos, care nu s-a mulțumit doar cu faptul că e încornorat, ci a afirmat că i-aș fi luat o sumă frumușică de bani. Ceea ce nu era adevărat, și-mi pare rău s-o recunosc, fiindcă nimic nu e mai neplăcut decât să nu te poți bucura de fărădelegile de care ești acuzat; cred că ești de acord cu mine!

— Sunt de acord, firește, râse Isabeau, pe care acest ton nesperios o făcea să se simtă ceva mai în largul ei.

— Așadar, eram urmărit, fugeam pe strada Farinerie, când m-am trezit încolțit în fața intrării cimitirului. Fără prea mari speranțe, am intrat în cimitir. În pragul bisericii stătea lupoai. Nu-s fricos, și am hotărât să-mi vând scump pielea, când în spatele lui Ma a apărut Marie și mi-a spus s-o urmez. Ușa bisericii s-a închis în nasul soldaților care ajunseseră sub arcade. Urmarea o știi: pasajul secret ascuns sub altar, sala subterană și strigătele de furie ale urmăritorilor mei, care răscoleau peste tot fără să poată descoperi ascunzătoarea regelui nebunilor. Copiii ăștia m-au adoptat și m-au poftit la adunarea de astăzi, căci îți mărturisesc, frumoasă doamnă, că acest înlocuitor al comandantului mă scoate din fire și-mi amărăș te viața. Tare mi-ar plăcea să-i ard un șut în dos. Oricum, le rămân dator lupoai și copiilor. Ai toate motivele să fii mândră de curajul lor.

Lui Isabeau i se păru că o mână de oțel îi strânge inima. Privi spre Ma și murmură, cu vocea gătuită de o emoție pe care nu și-o putea stăpâni:

— Sunt mândră, messire. Foarte mândră. Apoi, făcând un efort să-și controleze sentimentele, se ridică în picioare. Este foarte târziu. În curând se vor ivi zorii. Am mare nevoie de odihnă. Casa aceasta este și a ta, messire, poți rămâne aici, dar aș vrea să-mi faci, în schimb, un serviciu.

Jean Latour încuviință. Se ridicase și el de pe bancă, așa că luă mâna pe care i-o întindea Isabeau.

— Copiii aceștia sunt curajoși, dar mai ales tineri și impetuoși; habar n-au ce pericole îi pândesc dacă sfidează legea. Aș dori, din motive personale, ca ei să nu se apropie de François de Chazeron. Încearcă să-i convingi să stea departe de el.

Jean Latour se înclină și depuse o sărutare pe mâna lui Isabeau, împodobită cu inele, dar având câteva pete maronii care trădau apropierea bătrâneț ii.

— Voi avea grijă de ei, doamnă Isabelle, ca de mine însumi, îți doresc somn ușor.

Incapabilă să mai suporte atâtea emoții, Isabeau se retrase fără să mai scoată niciun cuvânt.

Pe când se pregătea să iasă din casă ca să se îndrepte spre trăsura care o aștepta, Ma, care o urmase, se apropie de ea și-i linse mâna cu limba ei aspră. Cu o voce stinsă, întreruptă de hohote de plâns, Isabeau spuse, în frigul zorilor care se iveau:

— Iartă-mă, copila mea.

Apoi ușa se închise, iar secretul ei se pierdu în animația străzii.

Exact în clipa când Theophrastus apucase ciocănelul de bronz, ușa se deschise larg. Brațele unui bărbat solid se întinseră spre el, cuprinzându-l într-un avânt spontan, frățesc.

— Ai sosit la fix! exclamă o voce pe care el n-o recunoscuse, deși știa a cui este. Îmbrățișă călduros muntele acela de om pe care-l descoperea revăzându-și prietenul, în timp ce Michel de Nostre-Dame, vesel și încântat că-l vede atât de surprins, continuă, fericit: O, Doamne, nici nu știi, prietene, cât de mult îmi place știința asta! Și ce plăcut a fost tot timpul ăsta în care te-am așteptat, știind că vei veni!

— Și de asta vrei să-l sufoci acum pe bătrânul tău prieten? glumi Theophrastus, înveselit de aceste efuziuni caracteristice provençalilor.

Michel își slăbi îmbrățișarea, râzând sonor, și adăugă, cu voce de bas:

— Doamne, Dumnezeu, nu, încă nu ți-a sosit ceasul! Ai călătorit bine?

— Cum așa, nu știi? îl tachină din nou Theophrastus, măsurând din cap până în picioare bărbatul arătos din fața lui.

Din copilul pe care-l cunoscuse rămăseseră doar ochii pătrunzători și ageri, precum și gropițele din obraji. Se simțea de parcă nu s-ar fi despărțit niciodată.

— Ba da, și îmi pare rău că n-am avut prezența de spirit să-ți comunic noua mea adresă; te-aș fi scutit de ocolul care ți-a prelungit drumul. Dar, ce vrei, încă nu stăpânesc bine viziunile astea, iar nerăbdarea depășește adesea bunul-simț; lucru ciudat, când ai de-a face cu sensul ascuns al viselor și când, pe legea mea, fie că sunt bune, fie că sunt rele, ești sclavul lor.

Alte hohote de râs salutară această diatribă. Theophrastus îl privea cum râde de propriile spuse și regăsea, odată cu acest spirit strălucitor, efervescent și ironic, întreaga plăcere a primei lor întâlniri. Fu cuprins de o bucurie senină care șterse dintr-odată tristețea anilor îndelungați pierduți fără niciun țel.

— Sunt fericit că ne-am întâlnit din nou, Michel. Foarte fericit!

— Pe bunul Dumnezeu, Paracelsus, și eu sunt la fel de fericit! Întări Michel, exprimându-se în felul lui special. Hai, vino, întră. Masa e pusă, iar patul, încălzit. Acum, în septembrie, nopțile sunt reci. Vremea este o ciudățenie. Acum te topești de căldură, și deodată, din senin, începi să dărdăi. Știi că din cauza asta vin la mine o mulțime de bolnavi speriați, știind că în ținut băntuie ciurma? Lucrez la un tratament, dar voi mai avea nevoie de mulți ani ca să-l definitivez. Totuși, e plăcut să știi că, prin perseverență, vei reuși. Dar nu de asta ai venit până aici și despre altceva aș vrea să vorbim în noaptea aceasta. Trebuie să-ți arăt ceva. Și vei afla, ca mine, de altfel, că orice-am face, prietene, nimic nu-i întâmplător. Vino!

Deschise o ușă și-l conduse pe Theophrastus într-o odaie pătrată, cu un șemineu în care ardea focul. La lumina lămpilor se vedea o masă încărcată cu bucate, care-i aștepta.

Locuința era mică, simplă, dar la fel de primitoare ca aceea de la Saint-Remy-de-Provence, care rămăsese vie în amintirea lui Theophrastus. Se simți ca acasă, de parcă și-ar fi petrecut tot acest timp căutând adăpostul acela sigur, liniștit, cochilia aceea în care durerea lui și-ar fi putut pierde sensul.

Mâncară stând față-ă-n față, iar Theophrastus își umplu golul acestor ultimi ani ascultând-l pe Michel, care îi povesti parcursul vieții sale.

Până în 1520, studiasse medicina la Avignon. Epidemia de ciumă îi întrerupsese studiile. Începuse atunci să se inițieze în tainele ierburilor de leac și ale farmaceuticii, urmând pas cu pas evoluția epidemiei, ca să-o cerceteze și să se lupte cu ea. Abia în octombrie 1529 se înscrișese din nou la facultate, în Montpellier. Avusese un vis despre epidemie cu câțiva ani înainte de izbucnirea ei: se vedea aplecat deasupra unor grămezi de cadavre – cu toate că nu prea putea să se vadă pe el însuși –, recoltând în flacoane sânge și probe de piele ca să le analizeze. Acest vis îi însuflase curajul de a-și începe cercetările, precum și certitudinea că nu va fi răpus de boală, în ciuda apropierii de pacienți.

În ceea ce privea viața lui sentimentală, nu apăruse nimic la orizont. Ceea ce văzuse înainte de plecarea lui Theophrastus spre

Auvergne îl rănise prea adânc. Totuși, nu el dorise să se întâmple așa, nu putuse, nu voise să modifice cursul destinului. Știa că n-avea dreptul s-o facă, de parcă o mână cerească l-ar fi legat, fără voia lui, obligându-l să știe, ca să se pregătească să facă față evenimentelor, dar fără a putea să le schimbe. Nimeni n-avea această putere. Multă vreme se simțise vinovat pentru viața aceea pe care o lăsase să se ducă de râpă prin tăcerea lui. Astfel că așezase în el, fără să știe cum, un fel de barieră care împiedica viziunile referitoare la propria persoană să-i tulbure viața. Nu voia să sufere înainte ca evenimentele să se întâmple, tot așa cum nu voia să se bucure anticipat. Mai puțin în ceea ce-l privea pe Theophrastus. Aflase într-un mod neobișnuit că sosise momentul.

Michel alungă cu dosul mâinii această amintire, în ciuda nerăbdării pe care o citea în ochii comeseanului său.

— Măine, prietene. Să nu crezi că vreau, prin această amânare, să-mi dau o importanță pe care nu o am. E vorba de niște circumstanțe speciale. Măine, configurația astrilor va fi propice dezvoltării mele, căci voi primi și alte informații, care vor răspunde unor tăceri și unor întrebări. Știu asta. Graba ar putea duce la o modificare în destinul tău, și, așa cum ți-am mai spus, Dumnezeu cel Atotputernic mi-a hărăzit acest dar deosebit cu această singură condiție. E datoria mea de creștin s-o respect. Dacă mi-aș perverti credința, mi-aș pierde sufletul.

— Voi aștepta, îl asigură prietenul său.

— Vino atunci să-ți arăt cât de extraordinară este tema ta astrală.

La fel de fascinat de acest bărbat cum fusese și de copilul Michel, Theophrastus urcă în urma lui treptele de lemn care duceau la etajul căsuței. Acolo era o singură încăpere, la fel de mare ca aceea în care mâncaseră. Un coridor mic ducea la latrina situată într-un intrând din perete, care se vedea din stradă ca o protuberanță arhitecturală. Remarcase această particularitate pe toate străduțele din oraș. O simplă gaură în podea lăsa să se vadă canalul care trecea pe lângă case, sub cerul liber. Nu era de mirare că ciuma se răspândise în toată Franța. Theophrastus era convins că, pentru a combate flagelul, trebuia ca orașele să fie înzestrate cu un sistem subteran de canalizare.

Michel încercase să-i convingă pe vecinii de pe strada lui să-i urmeze exemplul: să pună într-un hârdău cu apă un pumn de var, apoi să toarne soluția în latrină ca să evacueze excrementele, eliminând astfel microbii. Dar mulți își băteau joc de el. Ploaia spăla strada, ducând totul către locul unde se întâlneau șanțurile cu dejecții. Acolo era un puț prin care totul se scurgea în pământ. Era de-ajuns!

Nici poporul, nici burghezii nu prea se sinchiseau de igienă. De altfel, se spunea că, dacă te speli, poți câpăta migrene sau dizenterie. În multe părți ale Franței existau o sumedenie de idei preconcepute. De la Războiul de 100 de ani nu se mai ținea seama de bunul-simț, iar medicina trebuia să facă față unei înapoieri care favoriza apariția epidemiilor.

Acest schimb de puncte de vedere dură ceva timp, iar Theophrastus constată cu bucurie că prietenul lui îi semăna în multe privințe. Desigur că și acesta avea să fie contestat de mulți confrăți, iar Theophrastus îi sugerează să-i urmeze exemplul și să-și consolideze teoriile printr-o călătorie în Egipt, unde și el aflase atâtea răspunsuri și dezlegase atâtea taine. Michel făgăduie că o va face, de îndată ce va avea posibilitatea.

— Deocamdată, uită-te la asta.

Se aplecă peste masa de lucru și întinse în fața lui o hartă cât tăblia mesei, pe care erau multe semne, cifre, cercuri și puncte. Theophrastus, care se inițiasse în astrologie, deveni interesat încă de la prima privire.

— Uite, Theophrastus, stăruie Michel, urmând o linie care trecea peste puncte și semne, cât de neobișnuită e harta ta astrală, în noaptea când te-ai născut, unele elemente se aflau în poziții ciudate pe cer, Mercur în casa a VIII-a, Venus și Saturn într-a V-a și a XII-a...

— Cum naiba ai reușit? întrebă Theophrastus, făcând ochii mari în fața desenului straniu pe care-l deslușise deodată.

— N-am făcut nimic mai mult, Paracelsus, decât o hartă astrală ca oricare alta. Depărtează-te puțin și ai s-o vezi mai bine.

Prietenul său se supuse, iar Michel așeză lumânările în cele patru colțuri ale hărții. Medicul văzu atunci ansamblul alcătuit de păienjenishul acela astral de pe foaie. Inima i se strânse. Ochii lui

neîncrezători distinseseră clar un cap de lup, punând în umbră semnele care-l alcătuiau.

— E de neconceput, bâigui el.

— Lucrul cel mai straniu, prietene, nu e acesta. Privește aici și vei vedea adevărata ciudățenie.

Michel luă o pană și uni între ele câteva puncte, de la urechile lupului până în josul foi. Nu înțelegea semnificația aceluia cap, dar era tulburat, văzând în el simbolul întâmplărilor survenite în viața lui, care-l bântuiau și acum.

— Crede-mă, Theophrastus, am alcătuit, încă din copilărie, tot felul de hărți pentru mulți oameni, dar n-am văzut niciodată – auzi? — niciodată ceva atât de straniu. Și asta nu e tot. La noapte vom putea vedea aceeași configurație. Iată de ce nu cred în hazard! Vom dezlega împreună misterul, prietene. De când ne-am cunoscut, mi-am dedicat mult timp studierii astrologiei, încercând să înțeleg, să interpretez semnele, să-mi explic de ce se încrucișaseră drumurile noastre, ce-aș putea învăța de la tine, care va fi prețul și care va fi răsplata acestor cunoștințe. A trebuit să fac multe cercetări ca să ajung la această evidență, căci doar printr-o întâmplare am descoperit-o, când m-am îndepărtat puțin de masă ca să-mi dezmořesc picioarele înțepenite: destinul tău e legat de un lup.

— Unele popoare vorbesc despre vieți anterioare...

— Am auzit aceste teorii. Biserica Catolică le respinge.

— Totuși, există și vrăjitori care le susțin. Cred că Biserica se teme de ele. În Germania, Luther a evocat ipoteza reîncarnării care ar asigura nemurirea sufletului. Toată lumea s-a ridicat împotriva lui. A renunțat la această idee, atât de opusă conceptelor de rai și iad. Dacă totuși admitem teoria reîncarnării, crezi că sufletul meu ar fi putut să fie cândva cel al unui lup? Căci lupii au suflet, Michel. O știu, am trăit printre ei. Am întâlnit o femeie care se putea preface în lupoaică în nopțile cu lună plină. Ce întrebări ciudate și obsedante!

— N-am ce să-ți răspund, Paracelsus. Poate că această cruce este semnul voinței lui Dumnezeu. La puțin timp după ce am avut revelația, l-am întâlnit pe medicul acela tânăr care tocmai își termina studiile. Știam că te va întâlni și că te va aduce la mine, ca să găsim împreună cheia enigmei. Să-ți spun de ce? Băiatul

acela purta la brâu o punguță. Ne întâlniserăm adesea pe coridoarele facultății. În ziua aceea, am alunecat pe o hârtie umedă și l-am îmbrâncit, fără să vreau. Șnurul cu care era legată punga s-a rupt, iar cele opt zaruri dinăuntru s-au rostogolit pe podea. M-am aplecat ca să-l ajut să le adune: în cădere, alcătuiseră litera P.

— Ce coincidență!

— Mâna destinului, mai degrabă. Nimic nu este întâmplător. Totul e scris.

— În opera lui Dumnezeu...

— Eu așa vreau să cred, fiindcă sunt creștin, dar multe popoare nu cred în Dumnezeu sau nici măcar nu știu că există; cu toate acestea, se dezvoltă la fel ca noi, iar destinul lor este și el scris dinainte, prietene. Adevărul este, fără îndoială, cu mult mai complex, dar e liniștitor să ți-l imaginezi astfel, să lași pe seama lui Dumnezeu grija de a fi creat tot ceea ce există, precum și cunoașterea sfârșitului tuturor operelor sale. Iar acum trebuie să ne ducem la culcare. Noaptea ne-a prins în mrejele ei, iar zorii sunt aproape, atât de multe lucruri am avut a ne spune. Măine ai să-mi istorisești toată povestea ta, apoi vom aștepta ca întunericul să coboare din nou asupra orașului, a țării și a lumii. Iar atunci vom lăsa astrele să ne vorbească.

Se întinseră unul lângă altul pe pat și închiseră ochii, ca să se afunde în abisul nedumeririlor. Spre deosebire de Michel, Theophrastus nu reuși să adoarmă. I se părea că acel cap de lup de pe masa de lucru îl privea.

Totuși, când deschise ochii, Michel nu mai era lângă el, soarele era sus pe cer, clopotele catedralei îi chemau pe credincioși la slujbă, iar un miros de friptură îi gâdila nările. Nu-și amintea când adormise; în urechi îi mai răsună cântatul unui cocoș, iar în privire îi stăruia o geană trandafirie de lumina tivind interiorul camerei.

Se întinse, simțind junghiuri în tot trupul. Era deprins să doarmă pe jos și se dezobișnuise de saltelele moi, atât de confortabile încât parcă te trag în jos, te fac să te topești în ele. Întotdeauna după ce dormea pe un astfel de pat se trezea anchilozat. Se ridică, își ușură vezica prea plină, întrebându-se

dacă gaura aceea situată la doi metri deasupra solului putea împiedica urina să-i stropească pe trecători, și începu să râdă la acest gând. În ciuda semnului de întrebare pe care Michel îl adusese în viața lui, era plin de voieșie. Era nerăbdător să-și regăsească fiica; cu ajutorul lui Michel, îi va fi ușor s-o facă. Doar de asta venise. Coborî scara cu pas vioi și, spre marea lui surpriză, se ciocni de o femeie în vârstă care ducea pe o tavă o felie de costiță prăjită și niște ouă ochiuri.

— În sfârșit te-ai trezit, messire! îl apostrofă ea pe un ton plin de reproș. Nu-i frumos să lipsești de la slujbă! Dumnezeu te va pedepsi.

Theophrastus se abținu să-i destăinuie că avea încă multe altele pe conștiință și se mulțumi să-i ia din mână tava pe care presupunea că femeia voia să i-o ducă în cameră.

— Unde este Michel de Nostre-Dame? întrebă, după ce îi mulțumi politicos.

— La biserică! făcu ea, de parcă ar fi fost ceva de la sine înțeles. Apoi, revenind la tonul arțăgos de babă habotnică, își făcu o cruce și-i zvârli în față: El știe ce-i datorează Domnului, bunul nostru stăpân. Nu ca alții...

— Eram bolnav, femeie, nu mă-ndoiesc că Domnul mă va ierta. Când se întoarce Michel?

— Peste o oră; trebuie să primească un bolnav.

Se încruntă. Michel îl asigurase că vor petrece împreună ziua aceea. Se întoarse cu tava în bucătăria unde cinaseră în seara precedentă și tocmai voia s-o pună pe masă, când slujnica chirăi:

— Am făcut deja curat aici, băiete! Ai grijă să nu faci mizerie când mănânci.

Bărbatul oftă enervat, dar încuviință.

Se lăsă ușor să cadă pe o bancă și începu să înfulece cu poftă. După o clipă, bătrâna Margot îi puse dinainte o cană plină ochi cu vin și pe buzele ei uscate se lăți un zâmbet duios în timp ce el îi lăuda talentele de gospodină. Reuși s-o îmblânzească destul de mult ca să obțină de la ea niște confidențe. Când Michel se ivi în prag, Theophrastus aflase că ea venea acolo zilnic, făcea menajul și gătea, în schimbul câtorva bănuți și al îngrijirilor medicale gratuite pentru ea și familia ei.

Michel îi destăinuie că era îngrijorat din cauza unei vecine care era însărcinată și-l rugă pe prietenul său s-o examineze și el și să-i spună ce părere avea.

— E în luna a opta de sarcină și sângerează mereu. N-a slăbit, dar e tot mai palidă. Sunt neliniștit și nu-mi dau seama ce e cu ea. Copilul se mișcă normal.

Când tânăra sosi, sprijinită de mama ei, Theophrastus nu ezită prea mult până să-i pună diagnosticul. O palpare ușoară îi confirmă opinia. Copilul găurise placentă, iar lichidul le provocase, și lui, și mamei, o infecție. Medicul știa bine ce trebuia să facă; întinse pacienta pe masa din bucătărie și-i administră un medicament fabricat de el, în care amestecase, printre altele, bob porcesc și hamei. După ce femeia adormi, îi făcu o incizie largă pe abdomen. Michel îl asistă cu pricepere, mândru de siguranța gesturilor prietenului său, fără să se îndoiască de priceperea lui.

Dacă ar mai fi trecut câteva ore, bebelușul – o fetiță – s-ar fi născut mort. Theophrastus înveli fetița într-un cearșaf încălzit și i-o încredință buniciei ei, în timp ce Michel cauteriza rana, curăța infecția și închidea operația bieteii femeii care încă nu-și revenise. Nu mai văzuse niciodată un asemenea fel de a aduce pe lume un copil.

— Ai să înveți în Egipt multe alte lucruri, prietene, îl asigură Theophrastus. Ar fi bine ca pacienta noastră să rămână aici peste noapte ca să-i tratăm febra, căci va avea cu siguranță temperatura. Iar copilul are nevoie să fie hrănit pentru a supraviețui. Laptele nu vine niciodată dacă intervii împotriva naturii. Micuța trebuie să fie aproape de mama ei. Nu le despărți și ai grijă să le fie cald.

Înainte de lăsarea serii, o saltea de paie fusese așezată lângă semineu, iar cele două ființe salvate printr-un adevărat miracol dormeau liniștite pe ea, vegheate de bătrână, care, cu lacrimi în ochi, îi binecuvântase de sute de ori pe cei doi medici. Michel și Theophrastus făcură de gardă, cu schimbul, ca să-i reducă febra. Când febra scăzu brusc, știură că femeia era salvată. Fetița era micuță și firavă, dar vioaie, iar Theophrastus văzu în acest fapt un nou semn al destinului. Oare nu astfel o văzuse și pe copila lui

pentru prima și ultima dată, când o ajutase pe mama ei s-o aducă pe lume? Nu uitase nimic.

Se duse după Michel în camera de la etaj și i se destăinui, simțind încă emoția aceea în mâinile-i obosite. Michel se mulțumi să dea aprobator din cap.

Îl rugă să-i istorisească amănunțit totul și-l ascultă, în timp ce pe sub pleoapele închise i se perindau imaginile iscate de povestire. Theophrastus nu se opri decât după ce-i încredință ultimele vești aflate de la Huc de la Faye. Se făcuse târziu. Era epuizat. La lumina palidă a lumânărilor, Michel, lungit pe pat, se lăsa absorbit, dizolvat într-o impalpabilă succesiune de emoții și de culori. Voci amestecate cu zgomote difuze, un vânt înghețat care-l făcea să dârdâie, senzația unei goane frenetice, apoi, deodată, o zări stând pe pîntenul stîncos care domina o mare de cadavre: era lupoaica. Lupoaica cenușie cu lăntîșorul de aur la gât. Își întoarse spre el privirea de smarald, se apropie ca să pătrundă în privirea lui, iar sufletele li se contopiră.

Atunci, Michel deschise larg ochii și urlă.

— Hai odată, Constant, nu fi bleg! se înfurie Marie.

— Marie, mătușa ta ne-a interzis. Dacă află, o să ne pedepsească.

— Și cine crezi că o să-i spună, prostule? Haide! E mai distractiv dacă vii cu mine, dar să știi că mă duc oricum.

— Of, fetele astea! se enervă Constant, lovind cu piciorul o piatră uitată pe șosea.

Își puse mâinile în șolduri și se încruntă. Sigur că avea chef să participe la pozna asta, dar era neliniștit. Paza din oraș fusese întărită, iar la ora aceea tot Parisul dormea. Și ei ar fi trebuit să facă același lucru!

Marie se învârti în jurul lui, grațioasă în poftida hainelor de cerșetoare pe care și le pusese în vederea isprăvii pe care o plănuia. Așa le era mai ușor să treacă neobservați, ascunzându-se prin ungherele străduțelor, în noaptea aceea fără lună, iar dacă s-ar fi întâmplat să trebuiască să se culce la pământ pentru a nu fi văzuți, nu risca să-și păteze sau să-ș i rupă hainele elegante.

— Dacă vii cu mine, îți dau o sărutare, șopti ea, apropiindu-se de el mai să-l atingă.

Constant simți, spre propria mirare, că inima-i bate mai tare, apoi o împinse pe fată, zicând:

— Și ce câștig cu asta?

— Câștigi mult, crede-mă, dacă e să mă iau după cât de mult îmi place mie!

Se repezi spre el, îl sărută ușor pe buze, după care se retrase repede, chicotind. În ciuda întunericii, ghicea tulburarea și stânjeneala băiatului.

— Ei, ce zici? făcu ea cu o voce persuasivă și mieroasă.

— Nimic, mormăi Constant, ascuțindu-și simțurile.

Nu putea să nege faptul că se simțea atras de Marie. Crescuseră împreună, se jucaseră împreună, dar trupul lui începea să dorească alte jocuri, și, cu toate că era sigur că și ea

nutrea aceleași sentimente, se supăra când Marie glumea pe seama lor.

— Ești urâcios, Constant. Treaba ta, anunță ea cu hotărâre.

Luă de pe jos un pumn de balegă de cal și merse, fără să încerce să se ascundă, până la colțul străzii Deux-Sicules, unde, cu puțin timp în urmă, regele Francisc pusese la loc statuia Fecioarei pe care ei o distruseseră cu doi ani în urmă.

Marie ochi. Balega proaspătă se desprinsese din mâna ei și ateriză pe obrazul Maicii Sfinte, unde se lipi. Marie își reținu un strigăt de bucurie și privi înapoi. Dar era prea întuneric și nu-l văzu pe Constant. Știa însă că băiatul nu va rezista prea mult și va veni după ea. Se lăsă pe vine și scormoni pământul, noroios în acel loc, pregătind un nou proiectil.

Chiar în clipa când îl arunca, strigătul lui Constant o întrerupse:

— Soldații, Marie! Soldații!

Îi văzu pe ei și lanternele lor în același timp. Iute ca fulgerul, fugi în direcția opusă, sigură că prietenul ei o ștersese deja. Alerga câteva minute, săltându-și i cât mai sus fustele; simțea în spate găfăitul câinilor care fuseseră sloboziți pe urmele ei. Cunoștea Parisul ca pe propriul buzunar. Știa foarte bine încotro se îndrepta. Nu era prima dată când era urmărită.

Cu toate acestea, căzu cât era de lungă, împiedicându-se de un picior întins în calea ei. O mână puternică o înhăță și o ridică, în timp ce câinii se năpusteau asupra ei. Se zbătu din toate puterile, dar încheștarea mâinii nu slăbi.

— Dați-mi drumul, au să mă sfâșie. Vă rog!

Chipul pe care-l zări la lumina lanternei o făcu să regrete că îndrăznise să se plângă. Animalele continuau să latre, dar n-o atacau. Prezența stăpânului lor era de-ajuns ca să le rețină. Ajunse lângă ei, găfăind, și soldatul.

— Pe ea o urmăream, messire. Noroc că ați trecut pe aici.

— Noroc, ai zis? Tonul era glacial, semeț și plin de îngâmfare. Dac-ați mânca mai puțin, ați fi mai sprinteni!

Marie își stăpâni un hohot de râs. Nu era locul potrivit pentru așa ceva, deși găsea că, spre norocul ei, omul avea dreptate.

— Ce-a făcut? mai întrebă acesta.

— A profanat statuia, messire comandant.

Lui Marie îi îngheță sângele în vine. Dacă bărbatul acela era înlocuitorul comandantului, adică tocmai omul de care mătușa ei o prevenise să se ferească, situația era gravă. Macar dacă prietenul ei n-ar fi fost prea departe și dacă ar fi avut prezența de spirit să-i anunțe pe cerșetori!

— Ia te uită la ea!

François de Chazeron îi dădu drumul lui Marie cu o mișcare largă care-o făcu să cadă brusc în capul oaselor pe pământul urât mirositor. Soldații începură să râdă cât îi ținea gura. Marie nu prea știa dacă ar fi trebuit să se veselească și ea. Avea senzația ciudată că dacă ar fi vorbit, lucrurile ar fi stat și mai prost.

— Ce vrei să faci cu ea, sergent?

— S-o duc la Châtelet și să-i retez mâinile!

Marie se cutremură. Așa erau pedepsiți hoții. Se hotărî să implore mila. Se târî în patru labe până la comandant și se ridică în genunchi. Arăta jalnic, murdară, ciufulită și stropită cu noroi pe față. Își împreună mânuțele, implorându-l:

— Te rog, messire. M-a împins vreun drac să fac pozna asta și îl rog pe Dumnezeu cel Atotputernic să mă ierte. Am să mă duc chiar acum să mă pocăiesc la biserica Sainte-Geneviève, care e foarte aproape, și o să mă rog pentru Domnia Ta cât vrei de mult. Dar cum s-o fac dacă n-o să-mi pot împreuna mâinile în fața lui Dumnezeu?

Soldații râseră și mai tare, iar tâmplele lui Marie începură să zvâcnească de o furie surdă, pe care se strădui totuși să o ascundă, așternându-și pe față un surâs îngeresc.

— Așa e, ai dreptate, afirmă François de Chazeron, oprind brusc veselia oamenilor săi. Vagaboandele de felul tău au mare nevoie de mâini. Luați-o și distrați-vă cu ea. Și după aceea dați-i drumul, temnițele sunt și așa prea pline.

Cei trei mârâiră în semn de aprobare. Marie avu un ultim elan de sinceritate:

— Ai milă, messire! Sunt încă virgină.

— Cu atât mai bine, rânji François de Chazeron. Ai să-ți faci educația în noaptea asta, și pariez că o să-ți și placă.

Lăsându-l pe sergent să-i lege mâinile lui Marie, se îndepărtă de ei, chemă câinii și plecă, satisfăcut de sentința dată.

După câteva minute, Marie, având mâinile legate cu o sfoară de șaua sergentului, urma cu pași grăbiți trapul calului, având în ochi lacrimi de furie și de neputință. Îi venea în clipele acelea să-l facă bucăți nu pe sergent sau pe vreunul dintre soldați, ci pe François de Chazeron, porcul acela împruțit.

Mergeau de-a lungul malului Senei, când sergentul își opri calul.

— Stați! ordonă el.

Marie fu bucuroasă. O istovise marșul acela într-un ritm cu care nu era deprinsă, precum și poziția incomodă. Locul era pustiu. Pe malul abrupt se auzea doar freamătul apei trecând printre ierburi. Sergentul descălecă și-și chemă oamenii.

— Șaua asta mă înfierbântă! E de-ajuns. Locul este foarte potrivit, mai ales că o baie bună o s-o spele pe fătuca asta. Descălecarea!

Zis și făcut, sări jos de pe cal și dezlegă sfoara, înfășurându-și-o pe braț. Cu cealaltă mână își scoase spada și o îndreptă spre pieptul lui Marie, tăindu-i șnururile corsajului.

— Înapoi și intră în apă, îi ordonă, în timp ce tăia bretelele care mai susțineau corsetul desfăcut.

Pieptul alb și delicat rotunjit al adolescentei se contura în penumbră. Ca să scape de privirile lubrice, Marie se supuse și se lăsă să alunece în fluviu. Își simțea pulpele încinse și, orice-ar fi făcut, cel mai bun lucru era să câștige timp. Mulți cerșetori hoinăreau pe malurile Senei zi și noapte. La adăpostul întunericului, era ușor să „agațe” vreo pradă miraculoasă și gratuită. Toți o cunoșteau. Putea să se bazeze pe sprijinul lor.

Se bălăci câteva minute, apoi se simți trasă afară. Scalda în apă rece o înviorase, iar senzația de oboseală din picioare dispăruse. Era hotărâtă să se apere.

O lovitură puternică o proiectă înainte. Dezechilibrată, se trezi în genunchi în noroiul de pe mal, furioasă. Încercă să se ridice, dar sergentul nu-i lăsă timp s-o facă. O lovitură de picior o atinse în bărbie; se rostogoli pe o parte, amețită atât de surprindere, cât și de violența gestului. Bărbatul se întinse deasupra ei, fără jenă, încurajat de râsetele tovarășilor săi.

Marie se arcui sub greutatea lui și încercă să-l respingă, în timp ce el îi frământa sânii, mormăind:

— Stai cuminte, târfo!

Furia ei crescuse și mai mult. Pe când el îi săruta pieptul care fremăta, Marie îl apucă de păr cu ambele mâini și își înfipse dinții în carnea lui. Bărbatul scoase un urlet. Unul dintre tovarășii lui îi veni deîndată în ajutor, o apucă de mâini pe Marie și o forță să-i dea drumul, punându-i la gât tăișul sabiei sale.

— Termină! urlă el. Altfel, te înjunghii ca pe o scroafă!

— Afurisita asta mi-a smuls urechea! vociferă sergentul, care se ridicase, ducându-și mâna la rană.

Furios, o palmui violent. Marie nu reacționează. Lama era mult prea aproape de gâtul ei.

— Ține-o. Să terminăm odată. Și după aceea, ai să mori, adaugă el, cu buzele pe gura ei.

Îi îndepărtă cu forța coapsele lipite, răsuflând zgomotos, în timp ce sângele i se prelingea pe pletele soioase. Marie strânse din dinți. Furia, spaima și durerea provocată de unghiile care-i zgăriau coapsele o stăpâneau în egală măsură.

Bărbatul n-avu timp să-i atingă pânțele. Se prăbuși ca un pietroi peste ea, iar valul de sânge care-i țâșni pe gură stropi obrazul lui Marie. În aceeași clipă, auzi un strigăt și un trup căzând în apă. Mâinile care-o țineau de încheieturi se desfăcură și ele, iar Marie auzi zgomotul surd al corpului inert lovindu-se de pământ.

Cu un suspin de triumf, Marie dădu la o parte cadavrul care o apăsă cu greutatea lui și apucă mâna întinsă spre ea. Știa că e mâna unui prieten. De fapt, frica îi trecuse deja cu câteva secunde mai înainte. Simțise în noapte un miros familiar. În timp ce se ridica de jos, Ma ieși din apă și începu să se scuture. Dar, spre surprinderea lui Marie, în fața ei nu-l zări pe Constant, ci pe noul lor prieten Jean Latour.

— N-ai pățit nimic? întrebă el.

— Nimic ireparabil. Unde e Constant?

— Uite-mă! se auzi vocea băiatului, care se apropie de ei, ștergându-și tăișul cuțitului de haină. Nu e bine să mai zăbovim pe aici. Paza patrulează pe lângă Châtelet, și dacă luna iese din nori, o să fim văzuți.

— S-o ștergem! încuviință Marie, săltându-și i fustele.

— Stai puțin, o opri Jean.

Își scoase galant pelerina neagră, acoperind cu ea umerii adolescentei. Marie simți că obrajii încep să-i ardă. Uitase că e despuiată. Lăsă ochii în jos ca să evite privirile lui Constant și ale lui Jean și-și trase pulpanele pelerinei peste piept.

— Ma! chemă ea, dar lupoaica era deja lângă șoldul ei.

Îi ciufuli cu afecțiune capul frumos și o luă la fugă, iar cei doi prieteni ai ei o urmară.

Când intră în casa surorii ei, Isabeau era furioasă. Zorii poleiau acoperișurile din Paris, și cel care venise să-i spună ce se întâmplase fusese Constant.

Albérie o întâmpină calmă, avându-l alături pe Jean Latour.

— Unde este Marie? se răsti Isabeau.

— Doarme, o liniști Albérie. Totul e în regulă. Au ajuns la timp.

Dar în privirea lui Isabeau pâlpâia nebunia, lucirea aceea pe care Albérie o surprinsese de atâtea ori în ochii surorii ei după ce fusese torturată de François de Chazeron. Ființa aceea nu mai era Isabelle de Saint-Chamond, ci Isabeau aceea care trăia printre lupi, singură cu demonii ei.

— Liniștește-te, o îndemnă Albérie. Fata n-a pățit nimic. Ma n-ar fi permis să i se întâmple așa ceva. Liniștește-te, repetă ea.

Dar lui Isabeau îi era greu să se calmeze. Ochii i se plimbau de la lupoaica la ușa închisă dincolo de care dormea adolescenta, apoi se opriră asupra lui Jean Latour, care abia îi recunoscuseră trataturile schimonosite de neliniște și de o suferință aproape palpabilă.

Isabeau o apucă brutal de umeri pe Albérie și o zgâlțâi.

— Interzisesem ca ea să se afle în preajma lui Chazeron! Interzisesem!

— Știu. Dar acum s-a terminat, insistă împăciuitoare Albérie.

— Nu pricepi, Albérie, nu s-a terminat deloc. Deloc! Îl urăsc! O, Doamne, cât de mult îl urăsc!

Răpusă de furie și de neliniște, se prăbuși, cu un spasm, în brațele surorii ei, sufocată de hohote de plâns. Se pregătise să-l înfrunte pe călăul ei, dar nu în felul acesta. Nu când era vorba despre viol. Deși trecuseră atâția ani, cea mai mare dintre

spaiamele ei rămăsese acolo, pitită în umbră. Nu era vindecată, așa cum crezuse; se mințise doar, ca să-i fie mai ușor să accepte.

O împinse la o parte pe Albérie și ingenunche în fața lupoaicei care se apropie de ea, gemând. Albérie se îndepărtă. Faptul că sora ei se dădea astfel în spectacol în fața lui Constant și a lui Jean o făcea să se simtă stingherită. Totuși, nu găsi cuvintele potrivite ca s-o oprească. Isabeau cuprinse cu brațele gâtul lui Ma, ascunzându-și lacrimile în blana ei. Împărtășindu-i disperarea, Ma o lingea pe gât. Mama și fiica se îmbrățișau. Mai presus de aparențe. Mai presus de iertare.

— N-ar fi trebuit să plec de la Montguerlhe, n-ar fi trebuit să te las să acționezi în locul meu. Niciodată, suspină Isabeau, cu privirea pierdută în vechile amintiri.

Albérie se întoarse către Jean.

— Ar fi bine să ne retragem, prietene. Din motive pe care n-aș putea să ți le explic, sora mea consideră că ea personal este vinovată pentru ceea ce s-a întâmplat. Te rog să uiți clipa ei de răătăcire.

Îi făcu semn lui Constant să-i urmeze – durerea sinceră care se deslușea în ochii băiatului în fața acestui spectacol o irită –, apoi închise ușa, care ascunse vederii îmbrățișarea aceea pe care numai ea o putea înțelege.

Jean Latour își luă rămas-bun și începu să hoinărească pe străduțe. Nu prea știa ce să creadă în legătură cu ceea ce văzuse, dar un sentiment straniu îi strângea inima. Spre marea lui surprindere, nu simțea milă sau jenă, ci, mai degrabă, dorința de a-i lua locul lupoaicei și de a o strânge în brațe pe femeia aceea.

Isabeau rămase mult timp în anticameră, împreună cu Ma. Vorbi îndelung, cuteză, în sfârșit, să spună acele cuvinte care urlau în trupul ei de când își descoperise sentimentul matern. Ma îi linse obrazul, mâinile, fixând-o cu ochii ei mari și triști în care strălucea o veritabilă afecțiune. Ar fi putut să muște, ca să se răzbune pentru ceea ce devenise, dar nu încetase niciodată să-și iubească mama care o trădase. În trupul ei de animal trăirile erau mai puternice, la fel și intuiția. Deslușea remușcărilor, suferința lui Isabeau în atitudinile ei, în vorbele și în tăcerile ei. În ochii

femeii se văzuse pe ea însăși în ipostaza de mamă. Și pentru una, și pentru cealaltă, Marie constituia rațiunea de a trăi. Iar pentru Marie erau în stare să facă orice.

Când Albérie se întoarse, Isabeau se liniștise; se juca acum cu lupoarca, în timp ce dărele lacrimilor i se uscau pe obraz.

— A venit vremea să-i spun copilei adevărul, o anunță ea pe Albérie.

Aceasta dădu din cap. Și ea se temuse pentru nepoata pe care o iubea ca pe propria fiică. Când Constant năvălise pe ușă, găfâind, ca să-i spună că Marie fusese prinsă, crezuse că o să leșine. Jean Latour era și el acolo. Albérie îl scutise de supravegherea lui Marie ca să-l trimită cu o misiune la niște burghezi. Ce mult regretase, în clipa aceea, că o făcuse! Fără ezitare, el se repezise pe urmele lui Constant, știind că Ma îi va conduce la ea atunci când va sosi momentul. Cu toate acestea, până să-i vadă întorși pe toți patru, Albérie se dăduse de ceasul morții. Nu voia s-o anunțe pe Isabeau decât după ce avea să afle deznodământul dramei. Știa, de asemenea, care erau implicațiile.

Așteptară împreună ca Marie să se trezească. Când fata apărură în pragul odăii, cu chipul tumefiat de lovituri, nu se miră că le vede acolo; o îngrijoră doar absența lui Constant.

— L-am trimis să-i liniștească pe cerșetori și pe Bertille. Se va întoarce. Trebuie să stăm de vorbă, Marie. Situația este gravă și este vremea să afli adevăratele motive ale tulburării noastre.

Marie plimbă o privire plină de curiozitate de la Albérie la Isabeau, apoi se lăsă să alunece pe covor și cuprinse cu brațele gâtul lui Ma, care-și trecu limba aspră peste obrazul ei.

— Știu, începu fata, că ar fi trebuit să vă ascult. Dar mi-am primit pedeapsa și vă asigur că n-am să mai fac.

— Nu despre asta e vorba, Marie, o anunță Isabeau, lăsându-se în genunchi în fața ei. Ci despre secretul obârșiei tale.

— Obârșia mea? întrebă Marie, făcând ochii mari.

— Îți amintești inițialele de pe dosul medalionului tău? interveni Albérie.

— Da, adică nu, răspunse fata ridicând din umeri. Îl port de când eram mică de tot. Niciodată n-am...

Își duse cu un gest reflex mâna la gât ca să scoată lănțișorul pe deasupra corsajului.

Isabeau și Albérie se priviră îngrijorate.

— Lănțișorul... l-am pierdut, constată Marie, privindu-și mâna goală.

François de Chazeron își lăsă calul să tropăie pe loc. N-avea niciun chef să-și mânjească încălțările prin băltoacele mocirloase de pe malul apei, când era așteptat la palat.

Privea iritat scena pe care-o avea în fața ochilor. Își recunoștea oamenii; fuseseră răniți mortal. Erau acolo doar doi dintre ei. Unul avea coloana vertebrală secționată, celuilalt i se tăiasse gâtul. Al treilea dispăruse. François presupunea că omul căzuse în apă și fusese luat de curent.

Patrula de dimineață îi găsisese, atrasă de grupul de gură-cască înghesuiți în jurul tristei priveriști a leșurilor.

François ținuse să vadă scena cu ochii lui. Turba de mânie. Ar fi fost mai bine s-o lichideze pe nemernica aia mică, din moment ce fusese ajutată. Cerșetoriiăștia erau o plagă respingătoare a Parisului. Își făgădui că-i va pune el la punct.

Când era pe punctul de a face cale-ntoarsă, unul dintre soldați îl chemă:

— Messire! Priviți!

Se apropie de armăsarul care juca pe loc de nerăbdare, asemenea stăpânului său. Chazeron întinse o mână înmănușată în negru spre obiectul care-i fusese întins. Se încruntă.

— Unde l-ați găsit?

— Era în mâna sergentului Borsia, messire. De parcă l-ar fi smuls înainte de a muri.

François de Chazeron cântări în palma lănțișorul și medalionul. Obiectul îi era cunoscut. Scormonind prin amintiri, îl întoarse. Trei litere înlănțuite – un A, un M și un C –, având alături o dată familiară îl convinseră că nu visa. Fu cuprins de un sentiment pervers de izbândă, dar și de furie. Își puse în pungă bijuteria stropită cu noroi, apoi ordonă:

— Locotenent, găsește-mi-o pe ticăloasa asta, de-ar fi să întorci tot Parisul cu susul în jos. Se numește Antoinette-Marie și, judecând după aceste indicii, probabil că hălăduiește pe la Curtea

Miracolelor. Oferă o recompensă, torturează niște vagabonzi, dar adu-mi-o pe fata asta, ai auzit?

— Da, messire.

— Și încă ceva: dacă te atingi de un singur fir din părul ei, dacă o bruschezi sau o lovești, vei avea soarta camarazilor tăi defuncți de aici. O vreau nevătămată, ai înțeles?

— Dar precis că are cu ce să se apere, messire, obiectă soldatul, nemulțumit de aceste recomandări.

— Ba chiar mai mult decât crezi, locotenente, dar răspunzi de viața și de onoarea ei; altfel, asta o să-ți reteze pe loc remuș cările.

Și îndreptă spre beregata subordonatului său un tăiș scos prompt din teacă. Omul înghiți în sec și făcu semn că a înțeles.

Chazeron zâmbi satisfăcut.

— Îți dau răgaz două zile.

Băgându-ș i spada la loc în teacă, François de Chazeron își întoarse calul și plecă în galop în direcția Luvrului, obligând mulțimea care mișuna pe drum să se dea la o parte.

Era pe cât de bucuros, pe atât de furios pe el însuși. Așadar, ceea ce presimțise dintotdeauna se adeverea. Fiica lui era cât se poate de vie! Ce prost fusese să n-o recunoască! Îi ura pe cerșetori, dar de astă dată, trebuia s-o recunoască, îi fuseseră de folos. Dacă n-ar fi intervenit ei, copila aceea – pentru care putea spera o căsătorie strălucită – ar fi fost dezonorată, și încă din ordinul lui! Izbucni într-un râs drăcesc și aruncă în vânt:

— Acum să vedem noi care pe care, Albérie de la Faye!

Spre supărarea lui, Theophrastus fu nevoit să facă din nou un popas. Cu limba scoasă de un cot, măgarul lui refuza să mai facă un pas, deși, pe măsură ce se apropia de Paris, nerăbdarea medicului de a se vedea ajuns acolo creștea.

Scutură frâul, dar animalul nici nu clipi.

— Miș că-te odată, afurisitule! Hanul e la doi pași de aici. Haide!

Îl trase de frâu, opintindu-se, în timp ce trecătorii care-l depășeau se amuzau pe socoteala lui:

— Magarii seamănă cu stăpânii lor, prietene! Prostia le iese prin urechi și-i ține pe loc!

— Râdeți voi, râdeți, mârâi în barbă Theophrastus, apoi i se adresă din nou animalului: Nu mă mai face de răs, nemernicule! Îți promit c-o să-ț i dau o porție bună de ovăz când o să ajungem la cotitură!

Magarul păru să aprecieze oferta, făcu vreo câțiva pași, dar se îndepărtă de stăpânul lui când acesta se pregăti să se urce din nou în șa.

— Naiba să-i ia de măgari, bombăni Theophrastus, care, gata să facă și concesii ca să-și poată continua drumul, își petrecu frâul pe după braț și mări pasul.

Asinul scoase un răget de satisfacție și-și urmă stăpânul, care bodogănea supărat, până la han, unde se aflau deja numeroși negustori sosiți înaintea lor.

Înainte de a-și încredința animalul rândaș ului care avea să-l ducă la grajd, îi arse cu sete o palma răzbunătoare pe crupă, făcându-l să ragă și să zvârle în gol. Theophrastus ridică din umeri. S-ar fi zis că animalul își bătea joc de el.

Intră în han. Vacarmul era asurzitor. Se așeză la o masă și comandă o porție din plăcinta pe care i-o recomandă hangiul, o omletă și o cană cu vin. Gălăgia din jur îi era familiară și-l făcea să se simtă ca acasă, căci atmosfera aceea constituise dintotdeauna universul lui cotidian.

În ciuda nerăbdării, era binedispus. După dezvăluirile lui Michel de Nostre-Dame, fusese pe punctul de a face cale-ntoarsă la Vollore, ca să-l pună și pe Huc la curent cu imposibila realitate pe care o presupuneau acestea, dar se răzgândise. Era prea grăbit să dea un sens celor aflate.

Mâncă lacom, apoi se rezemă de peretele care ținea loc de spătar băncii de lemn pe care se lăsase să cadă. În jur se auzeau râsete și, din timp în timp, cântece cu care unii mușterii își plăteau, în lipsa banilor, porția de mâncare. Doi bărbați, după o partidă de zaruri, se luaseră la ceartă – cel care pierduse nu voia să plătească.

Mai avea de străbătut doar câteva leghe. Drumurile erau tot mai aglomerate, iar la unele intersecții spiritele se încingeau. Graba oamenilor anticipa agitația capitalei, care nu mai era departe.

Simțind apropierea Parisului, era tot mai bucuros. Ar fi vrut să sară etapele, să alerge până va ajunge la ele.

— Mârtoagă blestemată, bombăni el printre dinți, gândindu-se la măgarul lui.

— Ia vezi! Așa înțelegi tu să intri în vorbă cu o doamnă, mârlanule?

Ridicând privirea, Theophrastus văzu o matroană impunătoare care-și aplecă bustul generos peste masa lui. Zâmbi.

— Departe de mine gândul să fac una ca asta, domniță.

— Atunci poate-mi oferi ceva de băut, că mi-e tare sete.

Bărbatul își stăpâni râsul. N-avea chef să agațe o prostituată, mai ales una ca asta, în pofida machiajului și a dantelelor ei.

— Din păcate, punga mi-e goală și nu ți-aș putea ține tovărășie așa cum trebuie.

— Aha, pricep, bombăni ea, îndesându-și cu o mână hotărâtă în corsaj sânii opulenți, domnul e zgârcit! Nici nu știi ce pierzi! Îi mai aruncă ea, înainte de a se îndepărta cu grația unei scoafe.

Medicul se strâmbă dezgustat, apoi aruncă în farfuria din fața lui câteva monede și se ridică de la masă. Abia dacă-i mai rămăseseră bani ca să-și plătească noaptea pe care avea s-o petreacă aici. Își blestemă în gând firea risipitoare și plecă spre grajd, nu înainte de a-și îngădui luxul de a-i trage, în trecere, o palmă peste fund grăsaniei care tocmai agăța un alt client.

Ea îi aruncă o privire urâtă, pe când Theophrastus își spunea că asinul lui avea o crupă mult mai fermă decât a ei.

Singur în cotlonul lui, se tolăni peste fânul proaspăt. A doua zi va trebui să postească, dar asta nu mai avea nicio importanță, își aminti de tânărul ager care fusese în urmă cu cincisprezece ani. Acum era buhăit din cauza mâncării proaste și a vinului ieftin. Oare valora mai mult decât târfa aceea amărâtă pe care o respinsese? Ce fel de tată ar putea fi pentru copila aceea? Nu o va face să se rușineze, văzându-l în halul acela?

Încercă să adoarmă, dar somnul întârzia și de data asta.

— Lupoaica, lupoaica, exclamase Michel de Nostre-Dame, cu ochii dilatați în fața viziunii sale misterioase, ea poartă lăntișorul. Lăntișorul și crucea. Ea este femeia, soția, mama, ea este aceea care va aduce iertarea!

Lăntișorul și crucea. „*Din aur cizelat*”, precizase Michel. Theophrastus i-l pusese la gât lui Loraline cu mâna lui. Parcă auzea vorbele lui Michel împletindu-se cu cele ale lui Huc: Marie jucându-se cu lupoaica, lupoaica aceea care avea un lanț de aur, iar Cythar era alături de ele. Habar n-avea prin ce magie se produsese transformarea, însă era evident că Albérie îl mințise. O îndepărtase de el pe Loraline și o dusesese pe Marie într-un loc unde credea că el n-o va găsi niciodată.

„*Trei femei*, prezisese Michel, *două lupoalice legate prin moarte, sânge, ură și iubire. Și totuși, temnița lor este cheia. Cheia crucii.*”

Theophrastus notase cu atenție cuvintele enigmatice ale prietenului său. După ce ieșise din transă, Michel nu reușise să le găsească nicio explicație. Ca de obicei, nu-și amintea nimic, în afară de acea privire metalică ce-i pătrunsese până în suflet, transformându-se apoi într-o altă privire, patetică și încărcată de dor, în care deslușise, straniu îmbinate, chipul unei femei și cel al lui Theophrastus.

„*Ele se află acum la Paris*, fusese concluzia lui Michel. *Caută-l pe omul în negru și le vei găsi. Caută turnul regelui.*”

Care turn și cine era acel om în negru? Prezicerile lui Michel erau cum nu se poate mai neclare. Și, cu toate acestea, cât de îmbătător era să-și găsească, mulțumită lor, o rațiune de a trăi!

În cele din urmă, adormi, cu un vârtej de gânduri și de chipuri în minte. Era istovit; istovit, dar fericit, știind că mai avea încă de jucat un rol în viața lui Loraline.

Era sigur însă că viața lui depindea de acest lucru.

Poarta Saint-Antoine era destul de aglomerată, iar Theophrastus trebui să aștepte câțva timp în mijlocul unei mulțimi pestrițe, agitate și gălăgioase înainte de a trece de postul de pază. Pe când trecea podul mobil, auzi în urma lui zăngănit de arme. Întoarse brusc capul și văzu doi soldați înhățând o fetiță care stătea, alături de un bărbat, pe capra unei căruțe pline cu butoaie. Biata de ea protesta, dând din picioare, în timp ce tatăl ei nu mai contenea să explice că venea de la Lyon, că era negustor și că nu-i mai fusese dat să vadă nicăieri o purtare atât de grosolană. Totul fu în zadar, soldații târără copila spre fortificațiile impunătoare și mărețe din stânga porții, iar reclamantul și căruța se îndreptară, sub escortă, către un loc de staționare.

Theophrastus nu zăbovi pe acolo. Oamenii din jur se strâmbau, se ciorovăiau sau comentau zelul soldaților. Cei mai mulți păreau supărați.

— De trei zile încoace numai așa o țin! De-ar prinde-o mai repede pe sperjura asta! Luteranii ăștia blestemați ne strică negoțul! Uite cum mi s-au fleșcăit fructele astea fiindcă am pierdut aici atâta vreme!

Auzi aceste proteste până trecu de strada Saint-Antoine, apoi ele se pierdură în agitația capitalei. Lui nu-i plăcea Parisul. Rămăsese fără niciun ban și îi trebuia un adăpost ca să-și poată începe căutările; avea însă destule recomandări ca să fie primit undeva. Trecu de cimitirul Saint-Jean, o luă pe strada l'Hopital și-și opri măgarul în fața bisericii Saint-Gervais.

Lăsă animalul în grija unui novice și, după un timp, fu introdus la Jean Pointet, un chirurg genevez stabilit la Paris, confrate căruia îi trimisese o scrisoare când plecase de la Montpellier.

— Am primit abia ieri scrisoarea ta, prietene, se dezvinovăți acesta, după ce-l lăsase să aștepte mai mult de un ceas. Iartă-mă că te-am făcut să aștepți, dar știi cum e când ai urgențe. Desigur, cele de aici nu seamănă cu urgențele de care ai avut parte pe

câmpul de luptă, dar la Paris au încă loc prea multe accidente. Chiar adineaori a trebuit să amputez un picior cangrenat. Degeaba-i previn, din păcate, prea puțini își dau seama de gravitatea unei răni până când fac febră, încep să delireze și ajung aici. Acest pacient e tânăr, își va reveni, dar nici în cazul lui n-am avut altă soluție decât cauterizarea cu fierul roșu.

Theophrastus aprobă. Prietenul lui, Erasmus din Rotterdam, nu se înșelase. Medicul era prietenos, fără fumuri și uimitor de vorbăreț.

— Prin urmare, cauți o gazdă?

— Întocmai, messire Jean. Treburi urgente și personale mă obligă să rămân o vreme la Paris; din păcate, după cum cred că ți-ai dat seama, punga mi-e goală; îmi folosesc talentele în timp ce călătoresc, iar confrății nu mă agreează din pricina teoriilor mele.

— Nu-i o rușine să ții la ideile tale și să le susții în fața tuturor. Crede-mă, nu mă impresionează valoarea stupidă a opiniei majorității. Ca să ții capul sus nu e suficient să ai sânge nobil, ci trebuie să fii corect, drept și generos. Averele este apanajul lingușitorilor. Noi doi suntem făcuți din alt aluat. Simte-te ca acasă, atâta timp cât vei dori să rămâi. Jean izbucni într-un râs voios, iar oaspetele îi mulțumi, apoi continuă: Erasmus mi-a vorbit adesea despre tine; îl impresionase tinerețea ta. A insistat să te vizitez, dacă pașii m-ar fi adus la Paris.

— Foarte bine a făcut. Prietenia noastră prin corespondență a fost întreținută de lucrările tale, crede-mă. Îl cunoști de mult, nu-i așa?

— Din februarie 1526. Ne-am întâlnit la un prieten comun, un editor din Basel, Froben.

— Da, da, de fapt îmi aduc aminte că mi-a spus. Dar trebuie să fii obosit și flămând. Iar eu am operat fără întrerupere încă din zori. Am să te conduc până la chilia ta. E modestă, dar plină de fân proaspăt. Cum ți se pare Parisul, dragă prietene? Bunul nostru rege Francisc vrea să facă ordine în mizeria de-aici. E de părere că stilul construcțiilor e primitiv, că totul trebuie renovat așa încât să capete eleganță și amploare. De când a făcut din orașul ăsta capitala Franței, visează să-l facă dichisit ca o domnișoară, îți vine să crezi că s-a îndrăgostit de el ca de o amantă nouă...

Jean răsese vesel, mândru de această comparație. Vioiciunea lui îi aminti lui Theophrastus de Michel. „*Hotărât lucru, își spuse el, tinerețea e plină de veselie, îndrăzneță și foarte amuzantă!*”

Își instalează în grabă bagajul în odăița strâmtă în care fu condus, apoi se înfruptă din belșug cu plăcintele și pateurile servite, căci ultimul lui prânz data din ziua precedentă.

Deși ardea de nerăbdare să înceapă să-și caute fiica, știa că nu va fi ușor s-o găsească. Habar n-avea sub ce nume fusese ea crescută și nici măcar dacă, după acești zece ani, se mai afla la Paris. Cu toate că Michel era sigur de asta, existau încă multe amănunte atât de neclare, încât ar fi fost de-ajuns ca să-l descurajeze.

Dar Theophrastus nu dispera. Știa și el câteva lucruri: Albérie depindea de luna plină, așa că era obligată să locuiască aproape de pădure, în afară de cazul în care ar fi găsit în oraș vreun pasaj prin care să poată circula până acolo și înapoi. Era puțin probabil ca Loraline să se afle în oraș. Un lup ar fi atras atenția, ar fi speriat oamenii. Trebuia neapărat ca ele să-și găsească un loc secret, în care însușirea lor particulară să nu le pună în pericol. Și, cu toate că nu voia să-i dezvăluie lui Jean adevăratul scop al căutărilor sale, medicul intenționa să-l descoasă pe acesta în legătură cu locurile care ar fi putut să-l conducă spre fiica lui. Mai rămânea să lămurească ce era cu „turnul regelui”. Despre care turn să fi fost vorba? Turnul Nesle? Ce rol putea avea regele în ițele încurcate ale vieții lor? Oare l-ar fi primit măcar pe el, dacă i-ar fi cerut o audiență? Și, în acest caz, ce să-i spună, ce să-l întrebe? Ca să nu mai vorbim despre François de Chazeron, care, după spusele lui Huc de la Faye, avea o poziție importantă în oraș. Era puțin probabil ca acesta să-l recunoască, fiindcă înfățișarea lui Theophrastus se schimbase mult, dar prea multe întrebări n-ar fi riscat oare să-l pună din nou pe urmele lor? Își făgădui să fie prudent.

Jean Pointet se întoarse la ora stingerii. Cu ochii încercănați, tras la față, chirurgul părea că îmbătrânise dintr-odată. După o zi întreagă de operații, era epuizat. Se strădui totuși să fie amabil cu oaspetele său, mănca împreună cu el cu poftă și, fără să-i pună

vreo întrebare, îl asigură că-i va pune la dispoziție toată știința unui prieten de-al lui, mare admirator al lui Erasmus.

— Jean Calvin e sincer și stăruitor, continuă el. A învățat, ca Erasmus, la colegiul Montaigu din Paris, apoi a studiat dreptul la Orleans și la Bourges. Acum lucrează aici, la colegiul Fortet, și sunt sigur că va fi încântat să te cunoască. Înclină mai curând spre umanismul lui Erasmus decât spre teoriile lui Luther, deși, la fel ca mine, face parte din tabăra acestuia din urmă, singura mișcare din regat care se opune fățiș Bisericii Catolice. Totuși, nici el, nici eu nu acceptăm doctrina aceasta a predestinării.

— Nici pe mine nu mă mulțumește, și, cu toate acestea, unele fapte indiscutabile mă conduc astăzi spre ea. Nu pot spune, din păcate, nimic în sprijinul lui Luther, ba încă și mai puțin în favoarea lui Erasmus, dar, în mod cert, pot afirma că inima mea e atrasă de Reformă. Și asta, de foarte mult timp.

— Jean Calvin te va ajuta în căutările tale. Cu toate acestea, e bine să fii prudent. De câteva zile, Parisul e plin de soldați nu prea binevoitori. O patrulă a fost nimicită, și multă lume crede că e implicată societatea noastră secretă. De fapt, e căutată o tânără. Cred că știu despre cine este vorba: neastâmpărata aceea este, după mama și mătușa ei, cea mai înfocată adeptă a lui Luther și nu scapă niciun prilej să-ș i bată joc de prelați; cu toate acestea, n-o cred în stare să fi avut vreo legătură cu un asemenea masacru. Burghezii, precum și alți adepți ai doctrinei, sunt niște fricoși, în niciun caz nu sunt ucigași. Cred mai degrabă că este o capcană pusă la cale de însuși locțiitorul comandantului gărzilor din Paris ca să atragă ura poporului asupra noastră. De îndată ce a fost numit, a anunțat că vrea să scape Parisul de cerșetori, de hoți și de eretici. Nimic mai ușor decât să facă dintr-unul de-ai noștri un țap ispășitor. Din fericire, nu știe cine este fata, și niciunul dintre noi n-o va trăda. Și nici vagabonzii de la Curtea Miracolelor, care ar fi în stare să moară sub tortură mai curând decât s-o denunțe. Acum ești la curent cu starea de spirit din capitala, prietene. Nu pune întrebări decât oamenilor de încredere. Jean Calvin cunoaște multă lume. Te va îndruma. În ceea ce mă privește, nu prea particip la întrunirile reformaților: după cum știi, acțiunile lor se desfășoară la adăpostul întinericului, iar eu obișnuiesc să mă culc devreme. Acum te las.

Măine vei primi o scrisoare de recomandare și vei fi condus la Calvin.

— Nu știu cum să-ți mulțumesc.

— Păstrând discreția, prietene. Nu uita că numai dacă nu-ți dai pe față gândurile rămâi liber să acționezi, să gândești și să lupți împotriva nedreptății.

— N-am să uit asta. Îți urez o noapte odihnitoare!

— Iar eu ție, una folositoare.

Se despărțiră în pragul ușii, unde răsuna zumzetul monoton al rugăciunilor.

Dimineață, când Theophrastus se trezi, Jean Pointet își începuse deja ziua de muncă și se afla lângă pacienții lui.

Isabeau intră în biroul ei, urmată de Jean Latour. Bertille se ascunsese împreună cu cerșetorii în subterana care ducea de la casa lui Albérie la poarta Temple. Cu o violență nemaîntâlnită, paznicii ridicaseră pe câțiva dintre ei de pe stradă și îi duseseră la închisoare. Unul a fost eliberat, după ce obrazul îi fusese ars cu cărbuni aprinși, ca să le povestească și celorlalți la ce chinuri vor fi supuși dacă refuzau să-i denunțe pe vinovați. Ceilalți fuseseră dezmembrați, trași pe roată, sfârtecați, li se zdrobiseră oasele, dar muriseră cu demnitate, fără să dea nici cea mai mică informație. Curtea Miracolelor își avea propriul cod de onoare. Onoare care o depășea pe cea a călăilor. Constant era fiul regelui, iar Marie era fata pe care o iubea el. Făcea și ea parte dintre ei. Nar fi jertfit-o pentru nimic în lume, nici măcar ca să-și salveze viața.

Acum se ascunseseră, sperând că mânia lui Chazeron se va domoli, și le adăposteau și pe Marie și Ma în ascunzătorile lor, știind că nimeni nu va cuteza să profaneze mormintele.

Isabeau era trasă la față. Dinspre atelierul de confecții și dinspre prăvălie, situate la celălalt capăt al grădinii, răzbăteau până la ea râsete și cântece amestecate cu sporovăiala clientelor. Viața își urma cursul firesc într-o activitate care era atât de departe de neliniștile ei. Asta o încuraja. Toata Curtea se înghesuia în prăvălia ei, legitimându-i funcția, drepturile, numele, apărând-o de orice atac. Cu o zi înainte venise la ea chiar Anne de Pisseleu, amanta regelui Francisc. Aparența sub care Isabeau se afișa cu talent și dezinvoltură era atrăgătoare. Cu toate acestea, inima și sufletul îi erau sfâșiate.

Îl pofti pe Jean Latour să ia loc. Erau singuri. Știa că Bertille se teme pentru ai ei, așa că o trimisese fără șovăire să li se alăture. În afară de asta, simțea nevoia să fie singură, ca să se liniștească, să se hotărască să acționeze. Se strădui să zâmbească. Bărbatul o privea cu o blândețe neobișnuită. Rupse tăcerea apăsătoare dintre ei și începu să-i expună motivul vizitei sale:

— Doamnă Isabelle, ai o părere proastă despre mine, ceea ce e ușor de înțeles, dată fiind „faima” pe care o am la Paris; cu toate acestea, astăzi, nimic nu e mai important pentru mine decât să-ți câștig încrederea. Au loc descinderi, interogatorii, torturi, pentru ca Marie să fie găsită. S-a oferit chiar o recompensă ispititoare; voiam să știi că nimic n-o să mă poată determina s-o denunț comandantului. Nimic. În afară de ea însăși, dacă va dori să-i salveze pe ai ei și să oprească măcelul.

Isabeau păli și degetele i se încleștară pe brațele fotoliului. Jean alungă cu un gest nervos un țăntar, apoi continuă:

— Liniștește-te. N-am făcut-o. Dar încă de ieri, Marie insistă s-o scot pe neobservate din subterane, unde acum, ca s-o împiedice de la această nebunie, Bau-Bau o ține prizonieră. Fata vrea să-l înfrunte pe François de Chazeron și, în plus, vrea ca eu să încasez recompensa și s-o împart familiilor celor care au fost arestați. Doamnă Isabelle, ai o nepoată cu suflet nobil. Nobil și generos. Eu însă n-am salvat-o din mâinile oamenilor ăloră ca s-o duc acum la pierzanie. Cu atât mai mult cu cât nu ea i-a ucis. Mi-a trecut prin cap să mă predau în locul ei, dar m-a convins că asta n-ar ajuta-o cu nimic. *„Pe mine și numai pe mine mă vrea. Știu precis”*, mi-a spus. Instinctul meu mă face să cred că are dreptate. Sunt îngrijorat. Nu-mi voi încălca promisiunea și o voi proteja, dar mă tem să nu reușească să-l înduplece pe Constant. Are asupra lui puterea iubirii și simt că va găsi până la urmă destule argumente ca să-l convingă. De asta am vrut să ne întâlnim, ca să poți lua măsurile necesare.

— Îți mulțumesc, Jean. Îți mulțumesc din tot sufletul. De fapt, și eu mă temeam ca Marie să nu reacționeze astfel. Nu trebuie s-o faci. Habar n-are de ce e în stare nemernicul ăsta. Nici măcar nu e om, este diavolul în persoană.

Jean se aplecă spre ea și-i apucă blând mâinile. Erau reci ca gheața. Preț de o secundă, ochii migdalați ai lui Isabeau fură străbătuți de o sclipire de nebunie, dar se stăpâni imediat și se strădui să-ș i aștearnă pe buze un surâs șters.

— Spune-mi tot, Isabelle. Fă-mă să devin sclavul încrederii tale, ca să nu mai fii singură în fața lumii nevăzute care te macină. De când te-am văzut pentru prima dată, nimic nu mă mai atrage în afară de noblețea din ochii tăi. Se spune despre mine că sunt un

vânător de zestre; acceptă sinceritatea sentimentelor mele ca dovadă că nu așa stau lucrurile.

— Sunt prea bătrână, messire, ca să cred în declarațiile tale, glumi ea cu tristețe.

— Nu mă jigni presupunând că mi-aș putea dori o altă femeie. Sunt un om cu multe cusururi și ambițios, firește, dar n-am mințit niciodată. Lasă-mă să te ajut s-o salvăm pe Marie.

— Fie. Ma te-a acceptat. N-ar fi făcut-o dacă ar exista vreun motiv care să mă facă să-ți i refuz încrederea mea. Am să-ți i povestesc totul, prietene, și vei înțelege cât de mult mă tem pentru familia mea.

Jean o ascultă cu sfințenie, captivat de istorisirea ei atât de neobișnuită, cu inima plină de mânie și de milă.

Fiecare amintire se reflecta pe chipul lui Isabeau ca o mușcătură. De mai multe ori, lui Jean îi veni să se repeadă să șteargă lacrimile care i se prelingeau, fără voia ei, pe obraji.

Când termină de povestit, în inima lui Jean nu mai rămăsese decât un singur sentiment: dorința de răzbunare.

Se ridică și, cu un gest, o făcu și pe ea să se ridice în picioare. Când o cuprinse în brațe, Isabeau îl lăsă s-o legene așa cum făcea pe vremuri La Palice, având aceeași senzație: că e pierdută și că trebuie să ia totul de la început. Jean o privi cu patimă în ochi, apoi puse stăpânire pe buzele ei de parcă n-ar fi avut suficient aer și ar fi trebuit să respire lumina ei.

Rătăcită pentru o clipă, Isabeau se lăsă în voia lui, de gura aceea fierbinte și nesățioasă care îi îndepărta durerea. Cât de mult îi lipsise așa ceva!

— Iubește-mă, Jean, murmură ea, închizând ochii.

— Te iubesc deja, doamna mea, afirmă el, ridicând-o în brațe ca s-o ducă în camera alăturată.

Când el dezgoli cicatricea lăsată de François de Chazeron pe pieptul ei bogat, Isabeau întoarse capul. Jean o privi în tăcere, apoi zâmbi larg, încântat de ideea care-i venise în minte.

Înainte de a face dragoste cu ea cu toată tandrețea și experiența pentru care, de asemenea, era renumit, îi șopti la ureche:

— Semnul acesta îl va duce la pierzanie pe seniorul de la Vollore, Isabelle. Îi vom da ce-și dorește, ba chiar mai mult de

atât. Ai încredere în mine, iubito, și jur pe Dumnezeu cel Atotputernic că tu și toți ai tăi veți fi răzbunați.

Pe când își termina micul dejun, Theophrastus auzi dangăt de clopote. Se repezi la fereastră, așa cum făcură toți locuitorii Parisului, și ciuli urechile. Zvonul se răspândise din stradă în stradă cu mult înainte de anunțul heraldului. Louise de Savoie, mama regelui, își dăduse obștescul sfârșit la Saint-Maur-des-Fosses.

Un val de durere cutremură Parisul, care uită, pentru o clipă, de ură și de dușmănie. Odată cu ea pierea o mare doamnă. Franța era îndoliată.

Bărbatul închise la loc fereastra. Evenimentul nu-l afecta prea mult în acea zi de 23 septembrie 1531 și-l făcu să-și spună – cu toate că era, de felul lui, înclinat spre compasiune – că funeraliile regale care urmau să aibă loc la Nostre-Dame vor aduce la Paris și mai mulți oameni, și mai multă hărmălaie decât de obicei. Ceea ce, la urma urmei, îi îngreuna căutările.

Având deja scrisoarea de recomandare, nu-și îngădui să mai piardă timpul hoinărind. Trebuia să acționeze cât mai repede și să o regăsească pe Marie.

Jean Calvin îl primi cu bucurie, atât de mândru era că poate să întâmpine și să servească un prieten de-al lui Erasmus, pe care, pur și simplu, îl venera.

— Voi face pentru tine tot ce-mi stă în putere, dacă vrei, în schimb, să-i duci aceasta dedicație, îl rugă febril, întinzându-i un exemplar din *Eseu asupra liberului arbitru*, tradus în franceză și legat în piele masivă.

— Ediția din 1524? întrebă Theophrastus, luând cu grijă în mână lucrarea. Ei, drăcie! Tradus prin grija ta și legat separat de exemplarele aflate în comerț. E un unicat! Felicitările mele!

Plin de mândrie, Calvin se umflă în pene.

— Traducerea în franceză întârzia să apară. Trebuia ca vorbele maestrului să fie răspândite în scris. Asta am încercat să fac. Mi-ar plăcea să i-l ofer ca mărturie a admirației mele.

Deschise cartea și-i arătă cuvintele pe care pana sa plină de entuziasm le așternuse pe pagina de gardă:

Fie ca într-o zi să vă puteţi bucura de învăţămintele pe care mi le-aţi dăruit.

Devotatul vostru slujitor.

Şi semnase, cu graţie şi emoţie: „J. Calvin”. Theophrastus se simţi înduioşat.

— Este un frumos omagiu şi sunt sigur că va fi mişcat, pentru că e, înainte de orice altceva, un om simplu care, în ciuda înţelepciunii sale şi a celor 65 de ani pe care îi are, continuă să creadă că tineretul european reprezintă un curent care răspândeşte idei noi şi juste. Te asigur că-i voi înmâna volumul.

— E singura mea dorinţă. Acum povesteşte-mi totul, fără să omiţi niciun amănunt. Te voi ajuta aşa cum aş face-o pentru mine însumi.

Theophrastus îl întreabă atunci:

— Ai auzit despre vreo întâmplare legată de o femeie-lup?

François de Chazeron desfăcu misiva care-i fusese adusă. Scrisul era fin, elegant şi plin de nobleţe. Conţinutul scrisorii îl umplu de bucurie:

Ştiu unde se ascunde cea pe care o căutaţi. Vă voi conduce la ea dacă veniţi la mine. Singur.

Isabelle de Saint-Chamond,
lenjereasă a Casei Regale.

Numele şi firma îi erau cunoscute, fiind prezente pe buzele multor nobili de la Curte. El însuşi fusese ispitit să se ducă acolo ca să-şi comande o cămaşa nouă. Era conştient de bârfele care puteau fi auzite circulând într-un loc ca acela. Era însă la fel de conştient de influenţa şi de forţa lui.

Se îmbracă, spunându-şi că avusese dreptate să-şi pună pe jăratric poliţia, şi puse şaua pe cal pentru a onora invitaţia doamnei respective.

Când Françoise o anunță că locțiitorul comandantului dorește să-i vorbească, Isabeau simți că tot curajul o părăsește. Dar știa că Jean avea dreptate. Porunci ca François de Chazeron să fie reținut puțin, sub vreun pretext oarecare, și trimise după Jean, care aștepta în casa ei din celălalt capăt al grădinii. El nu avea să intervină decât într-un caz de forță majoră, dar faptul de a-l ști acolo, în odaia alăturată, o îmbărbăta, o ajuta să-și înfrunte călăul.

Își turnă o porție zdravănă de lichior de afine și încercă să se calmeze. Atâtea uneltiri îi fuseseră zădărnice până acum. Acum erau în joc viața și reputația ei. Și totuși, o voce parcă-i șoptea la ureche că de data asta era influentă și de neatins. Era adevărat, firește, însă regele lipsea din Paris. Și nu mai era nici La Palice. Rămânea doar Jean. Jean, care făcuse dragoste cu ea așa cum nu mai făcuse nimeni, niciodată, nici măcar Jacques de Chabannes. Jean, care nu șovăise să ucidă ca să salveze onoarea lui Marie.

De cum intră pe ușă, o strânse la piept.

— Nu te speria. Nu-i arăta că te temi de el. N-o să te violeze, chiar dacă ar fi ispășit. Poți s-o faci?

— Cred că da.

— Zarurile au fost aruncate. Trebuie să plătească, nu uita, indiferent ce-ar spune sau ce-ar face. În asta constă forța ta.

Ea dădu din cap, încuviințând, îl lăsă să închidă ușa în urma lui și ceru ca musafirul să fie introdus. Între timp, se așeză la birou, ca să pună între ei oarecare distanță, apoi își scoase gulerul de dantelă care-i împodobește decolteul. Încadrată de catifeaua albastră a corsajului ei provocator, urma lăsată de fierul roșu se detașa ca o insulta. Isabeau era pregătită.

Ușa se deschise. Ea își mai făcu de lucru vreo câteva minute, prefăcându-se că termina o scrisoare și făcând eforturi ca până să nu-i tremure. Capul aplecat deasupra biroului nu lăsa să i se vadă trăsăturile și ghici în atitudinea bărbatului un gest de nerăbdare. Trebuia să-i zdruncine prestața și orgoliul. El se comporta ca un stăpân oriunde s-ar fi aflat. Isabeau voia ca rolurile să se inverseze. Când înalță privirea, era calmă.

— Apropie-te, messire. Pe vremuri, n-aveai atâta răbdare cu mine.

El înaintă până când lumina îi dezvălui în întregime surâsul demn, aproape arogant, al lui Isabeau și bustul ei bombat care parcă-l sfida.

— Tu? Surprinderea îi aprinse pe chip o sclipire plină de cruzime și perversitate. Dar nu mai mori niciodată? îi scăpă spontan.

— Vai, răspunse ea, se pare că m-am născut ca să-ț i otrăvesc viața, așa cum mi-ai otrăvit-o și tu pe-a mea.

François de Chazeron izbucni în râs. Isabeau fu descumpănită, dar nu lăsă nimic să se vadă și, în timp ce el se așeza într-un fotoliu, își recăpătă stăpânirea de sine. Nu trebuia să se lase copleșită de amintiri. Se înfruntară din priviri, iar Isabeau nici nu clipi. Nu mai era o victimă. Era lenjereasa Casei Regale a Franței. François de Chazeron înțelese perfect semnificația atitudinii ei. Îi aruncă, pe un ton binevoitor:

— Când te-am cunoscut, nu știai decât să hrănești găinile, iar acum, printr-un miracol de neînțeles, te găsesc înconjurată de mai-marii regatului! E impresionant, trebuie s-o recunosc.

Auzindu-l, Isabeau prinse curaj.

— Ura are adesea, messire, și o parte bună. Ar trebui să-ț i mulțumesc, fiindcă tu mi-ai insuflat dorința de putere și de revanșă.

— Gata cu politețurile, stricato!

Sări în picioare și-și sprijini pumnii încleștați de tăblia biroului, aplecându-se către ea, cu trăsăturile contractate într-un rictus plin de răutate. Isabeau era pregătită pentru o astfel de reacție. Inima începu să-i bată mai repede când simți răsuflarea lui François pe pieptul ei, dar nu se clinti, iar surâsul nu-i pieri de pe buze.

De data asta, el fu cel descumpănit.

— Se pare că nu te mai temi de mine!

Întinse un deget și-i atinse cicatricea. Isabeau își reținu un urlet. Atingerea lui o ardea, și în același timp îi sporea ura. Îi răspunse, ațintindu-l cu o privire mândră și netemătoare:

— În acești treizeci de ani am învățat să mă apăr.

El rânji, plimbându-și degetul pe conturul semnului.

— Mi-a plăcut s-o fac, atunci. Ciudat! Acum ai îmbătrânit și, cu toate astea, ești mai apetisantă decât pe vremuri. Anii abia dacă te-au atins. Întotdeauna am fost sigur că ai descoperit piatra filosofală. Prăvălia, renumele și chiar frumusețea ta dovedesc acest lucru. Îmi aparții, Isabeau; urma asta e o dovadă. Din cauza ei, sunt sigur că niciun iubit n-a reușit să te satisfacă!

Isabeau îl lăsă cu degetul în aer, rezemându-se de spătarul fotoliului. Izbucni într-un râs spontan.

— Cât de încrezut ești! Până și lupii erau niște amănți mai buni decât tine. Nu-mi inspiri astăzi nimic în afară de o totală indiferență, François de Chazeron. Treci Parisul prin foc și sabie, controalele tale întârzie sosirea mărfurilor și toate astea dăunează afacerii mele. Știu unde se ascunde vagaboanda pe care o cauți. Scapă-ne de ea. E amestecată în uneltirile luteranilor, e o sperjură, iar comerțul are de suferit din pricina ei.

— Știi care e soarta ucigașilor. Dacă se dovedește a fi vinovată, va fi spânzurată, iar trupul îi va fi ars pe rug.

— Și ce-mi pasă mie? răspunse Isabeau, cu o expresie disprețuitoare. M-ai făcut văduvă, spânzurându-mi soțul, și te-ai culcat cu mine în fața eșafodului său. Crezi că vederea unei spânzurători mi-ar mai putea rupe inima?

Brava, dar știa că trebuia să-l convingă cu orice preț. François o măsură o clipă cu privirea și orgoliul ei fu măgulit văzându-i sclipirea admirativă din ochi. Jean avea dreptate. Devenise mai puternică decât credea. Faptul că-l înfrunta pe François de Chazeron o ungea la inimă.

— Pe legea mea, nu numai că te-am însemnat cu pecetea mea, ci te-am făcut să devii la fel de lipsită de sentimente ca mine. Împreună, am putea realiza multe lucruri.

— Am realizat și fără tine multe lucruri importante, François de Chazeron. Acum n-am nevoie de tine.

— Unde este fiica mea?

Isabeau se prefăcu surprinsă și tulburată:

— Fiica ta?

— Da, fiica mea, Antoinette-Marie de Chazeron. Vagaboanda pe care vrei să mi-o vinzi ca s-o execut. Sergentul ucis avea în mână chestia asta.

Scoase din mânecă medalionul lui Marie și-l aruncă pe birou. Isabeau îl luă, fără să scoată o vorbă. Simțea furia lui François crescând din ce în ce mai mult. El schimbă tactica, încercând o manevră perfidă.

— Hotărât lucru, Isabeau, răzbunarea nu e pentru tine. Dacă nu era medalionul ăsta, aş fi spânzurat şi ars carne din carnea mea, iar asta ar fi alinat unele din vechile tale răni. Dar ce s-a întâmplat cu sora ta, Albérie de la Faye, pe care laşul de bărbatu-său a dat-o drept moartă? Nici nu mă gândeam la ea sau la copila asta până când am auzit un prieten care locuieşte la Courtille vorbind despre o lupoaică cenuşie. Câţiva nebuni pretind că lupoaica asta se putea preface în femeie. Din cauza asta am ținut neapărat să obţin postul de locuitor al comandantului. Mult timp m-am întrebat ce s-a întâmplat atunci, în temniţa de la Montguerlhe, cum a reuşit să scape sălbatica aceea. Până la urmă, a trebuit să accept evidenţa, oricât de neverosimilă ar fi părut: avusese loc o transmutaţie. În fiolă era *alkaheist*, nu-i așa?

Isabeau înălţă capul, aşternându-şi pe chipul blând un rânjet plin de cruzime.

— Da. Dacă nu ți-ai fi alungat soția, Albérie n-ar fi răpit-o pe Antoinette-Marie. Dar pierduse totul. A venit la mine, la Paris, unde mă refugiasem, şi avea de gând să ceară o răscumpărare pentru fetiţă. Am făcut-o să se răzgândească însă.

— Unde este?

— Acum, când ştiu că nu va fi spânzurată, ce motiv aş mai avea s-o predau? Ar fi destul s-o atrag pe urmele mele într-o noapte cu lună plină.

Isabeau se miră ea însăşi i de curajul şi de cruzimea vorbelor ei, inspirate acum de fascinaţia pe care-o citea în ochii lui François de Chazeron.

— Nu mi-ar fi greu să te arestez pentru sperjur şi complicitate cu ereticii.

— Cu ce dovezi?

— Cu bani, poţi găsi martori mincinoşi.

— Am relaţii mai înalte decât tine, Chazeron.

— Fireşte, însă când va fi lună plină, cu toţii vor putea vedea adevăratul chip al celei pe care o voi acuza de vrăjitorie. François

râse și se așeză pe colțul biroului. Hărț uiala asta nu duce la nimic bun, continuă el. De-acum, amândoi suntem la fel. Hai să facem pace. Dă-mi înapoi fata și voi uita ceea ce știu.

— Și ce-aș câștiga la afacerea asta?

— N-ai pierde nimic din ceea ce ai dobândit, și asta e ceva, nu? Și, cine știe, poate că, în cele din urmă, vei accepta evidența dorinței tale. Dacă ne-am uni, am avea o putere imensă. Gândește-te la asta. Îmi aparții, Isabeau, și-ți place dependența asta; altfel, nu ți-ai fi păstrat atâtea ani ura.

— Am să mă gândesc la vorbele tale, Chazeron, dar trebuie să știi că nu va fi ușor s-o convingem pe Marie și s-o smulgem de lângă prietenii ei.

— Du-mă la ea și spune-i adevărul.

— Să vii singur. Fără gărzi. Dacă se sperie, va fugi.

— Dacă încerci ceva, spada mea îți va reteza uneltirile.

— Măine, la lăsarea serii, am să te aștept la poarta Temple.

— Fie.

Se ridică, o salută făcându-i cu ochiul și ieși, satisfăcut, din odaie. Epuizată, Isabeau își rezemă capul în palme.

— Ai fost grozavă, o felicită Jean, intrând.

— Dar dacă-i face vreun rău lui Marie? Dacă descoperă adevărul? Nu mi-aș ierta-o niciodată.

— Marie este isteță și vicleană. Va ști să se apere, ba chiar să-l păcălească. Să mergem. Trebuie să ne pregătim.

Isabeau încuviință. De data asta erau împreună toate patru, unite prin același destin, aceeași complicitate, aceeași putere. Nu li se putea întâmpla nimic.

Își petrecu brațele pe după gâtul lui Jean și-i căută cu voluptate buzele. François de Chazeron se înșela. Ea nu va fi niciodată a lui.

Părintele Boussart îl măsură pe Theophrastus din cap până-n picioare, de parcă ar fi vrut să-i judece sinceritatea după înfățișare. Ezită o vreme, apoi scoase un suspin sfâșietor. Nu se putea hotărî să-i dea medicului informația pe care acesta venise s-o afle de la el. N-avea o încredere totală în acest Jean Calvin, față de care până și Isabeau avea unele rezerve. De fapt, Calvin își mărturisea față preferința pentru Erasmus, nu pentru Luther. Oare Paracelsus ăsta nu apăruse cu intenția de a le tulbura întrunirile? Nu cumva Calvin și Chazeron se înțeleseseră între ei să găsească fata și s-o piardă pe Isabeau, care avea de-acum prea multă influență?

Privirea nou-venitului rămânea directă, demnă și sinceră, vibrând de o speranță intensă care-l făcu, în cele din urmă, pe abate să se hotărască.

— Fie! Dacă dorința ta de a o regăsi pe Marie este sinceră, am datoria să te ajut. Să știi însă că, dacă te împotrivești în orice fel luptei noastre, vei fi judecat fără milă.

— Părinte, nu sunt nici trădător, nici sperjur. Îmi caut, pur și simplu, fiica.

— În cazul acesta, diseară îți vei urma destinul. Vom vedea dacă ești călăuzit de Dumnezeu sau de diavol. Jean Calvin te va însoți.

Theophrastus îi mulțumi, apoi o luă pe urmele lui Calvin, de-a lungul ulicioarelor. Avu o clipă senzația că e urmărit, privi înapoi, dar nu zări decât mulțimea care se înghesuia pe treptele catedralei Nostre-Dame, nu observă decât un pitic care-și întindea câniț a, fredonând:

— Bănuțul căzut e un bănuț pierdut. Bănuț ul pierdut e un bănuț găsit de mâinile mici.

Un trecător se interpuse între ei, iar în clipa următoare, cerșetorul dispăruse. Theophrastus prinse curaj. Dacă într-adevăr era urmărit, însemna că fiica lui nu era departe. Calvin nu voise să-i spună nimic, îl condusesese doar până la Nostre-Dame,

afirmând că nu putea hotărî de unul singur să-i spună ce ştia. Asta-l nedumerise şi mai mult. Acum, se mai liniştise. Ora adevărului se apropia. Nu-l mai hărţui cu întrebări pe Jean, care se refugiase într-o tăcere prudentă. Ca să-l mai destindă pe noul său prieten şi pentru ca timpul să treacă mai uşor, el începu cu o voce veselă:

— Ce-ar fi să discutăm despre bătrânul Erasmus?

Chipul lui Jean Calvin se însenină pe dată. Îl conduse către o tavernă, iar Theophrastus se consolă cu ideea că noaptea va fi plăcută.

Parisul era ameninţat de furtună. Fulgere prelungi brăzdau bezna nopţii cu zigzaguri ameninţătoare, dezvăluind siluetele înfăşurate în pelerine care se ascundeau în umbra stâlpului de temelie al porţii Temple.

Jean o însoţise pe Isabeau ca s-o ferească de primejdii. Cu spada în teacă, dar cu mâna pe pumnalul ascuns discret la şold, îl aştepta hotărât pe Chazeron.

Acesta sosi când începeau să cadă primele picături de ploaie. Părea să fie singur – în jur, cât vedeai cu ochii, nu era nimeni –, dar Isabeau nu se mulţumi cu atât. Ochii ei erau obişnuiţi să vadă, la fel ca simţurile, dincolo de întuneric. François de Chazeron descălecă plin de aplomb şi apăru în faţa lor cu chipul descoperit.

Conformându-se imaginii pe care şi-o crease în ziua precedentă, Isabeau nu zâmbea. Îi întinse o banderolă neagră.

— Ce vrei să fac eu cu asta? întreba el ironic.

— E garanţia mea că nu te vei întoarce să ne devastezi ascunzătoarea. Dacă vrei s-o revezi pe Antoinette-Marie, trebuie să accepţi aceste condiţii.

— Fie, din moment ce-ţi plac riscul şi jocul, o persiflă el, batjocoritor, o să-ţi i aduc aminte de asta, crede-mă!

— N-o să fie nevoie, Chazeron, am o memorie bună, răspunse Isabeau, fără să se lase atrasă în jocul lui.

François schiţă un zâmbet plin de cruzime, apoi îşi legă fâşia de stofă în jurul frunţii.

— Calul rămâne pe loc. Îl vei găsi aici la întoarcere.

Jean Latour îi strecură o sfoară scurtă în mâna dreaptă.

— Am să fiu în fața ta, ținând în mână celălalt capăt. Nu vom întâlni în cale obstacole, ci doar câteva scări, și am să-ți i număr fiecare treaptă.

Isabeau îi puse și ea o sfoară în mâna cealaltă.

— Eu voi încheia coloana. Atâta timp cât ții în mână sforile astea, vom fi siguri că nu vezi drumul spre locul unde te ducem. Dacă le dai drumul, vei fi în pericol.

— Aș fi putut muri de mâna ta, Isabeau, în nenumărate rânduri; nu vei găsi nici de data asta curajul să termini cu trecutul tău.

În loc de răspuns, Jean apăsă una din pietrele care încadrau stâlpul, dând la iveală un pasaj.

Merseră mult timp prin tunelul tănuit care ducea de la poarta Temple până la câteva locuințe din strada Vieille, și ajunseră în pivnița lui Albérie, printr-o trecere deschisă de un alt mecanism. Acolo îi aștepta Albérie, cu Marie și Constant lângă ea.

În timp ce Jean făcea cale-ntoarsă, Isabeau dezlegă fâșia care-i acoperea ochii lui Chazeron. Flacăra lanternei juca peste umbrele zidurilor, iar Chazeron cercetă atent cu privirea locul, masându-și încheieturile.

Ochii i se opriră asupra lui Marie, de care se apropiase Isabeau. Se aflau lângă niște butoașe și etajere încărcate cu conserve.

— Nu trebuie să te temi de el, Marie. Apoi, întorcându-se către François de Chazeron, care nici nu se clintise din loc,

Isabeau spuse: Iat-o pe Antoinette-Marie. Ea este cea pe care o cauți.

Ocolind o scară care ducea la bucătărie, el înaintă spre fată, cu o undă de blândețe pe chip. Marie se retrase.

— Nu te apropia de ea, mârâi Constant.

— Fii liniștit, tinere prieten, îi răspunse François, vreau doar să mă asigur că nu am fost înșelat.

Scoase medalionul din buzunar și i-l întinse fetei.

— E al tău?

Marie îl luă repede și se grăbi să-și pună lănțișorul la gât.

— Oamenii tăi mi l-au smuls acolo, pe mal, bombăni ea.

Apoi îl privi pe François drept în ochi.

— Lasă-i în pace pe cerșetori. N-a fost vina lor!

— Știu, nu voiau decât să te apere, dar acesta era singurul mod în care te puteam regăsi. Știi cine este tatăl tău?

— Un ticălos, judecând după crimele pe care le-a comis! făcu ea, perfidă, ridicându-și bărbia.

François de Chazeron zâmbi. Fetița asta îi plăcea.

— Prin urmare, ți s-a spus cine sunt.

— Asta nu mă obligă să vin cu tine.

Seniorul de la Vollore suspină, întorcându-se spre Isabeau.

— Aveți dovezi privitoare la nașterea ei?

Albérie îi întinse certificatul de naștere pe care-l luase cu ea când plecase cu Marie. François despături foaia și clătină din cap.

— Ai fi putut pune medalionul la gâtul propriei odrasle, Albérie, sau la gâtul oricărui alt copil. Documentul acesta nu dovedește nimic în afară de nașterea lui Antoinette-Marie de Chazeron.

— Suflecă-ți i măneca, Marie, porunci Albérie.

Fata ș ovăi o clipă, apoi își ridică dantelele de la manșeta cămășii. Două degete îi erau străbătute de o cicatrice pe care Chazeron o recunoscuse imediat.

— Îți aduci aminte cum s-a întâmplat accidentul? o întrebă el cu voce blândă.

— Țin minte că alergam după un câine. Cred că mă jucam cu el. M-am împiedicat de o rădăcină și am căzut peste o piatră ascuțită. Mатуша Albérie m-a pansat. Mi-a curs mult sânge. Ai tipat la mine să termin cu plânsul.

— De unde știi că eram eu?

— Știu, fiindcă măтуша Albérie mi-a poruncit să fac ce zicea tatăl meu! E de-ajuns, monseniore? făcu ea o strâmbătură disprețuitoare însoțită de o reverență.

— Am să te duc înapoi la Vollore ca să-ți i faci educația.

Marie mai făcu un pas înapoi.

— Niciodată! scui-pă ea. Toți ai mei sunt aici. Alături de cerșetori și de Reformă. Nu mă poți obliga să te urmez.

— Reforma va fi înăbușită în curând. Regele nu va mai tolera mult timp dezordinea pe care-o provoacă. Cât despre prietenii tăi, va trebui să-i uiți. Ești Antoinette-Marie de Chazeron și ai datoria de a oferi domeniilor tale moștenitori. E timpul să ne ocupăm de educația ta.

François de Chazeron o apucă pe Marie de braț, însă Constant se vârî între ei.

— N-o atinge! mârâi amenințător, apucând mânerul pumnalului.

Dar Chazeron fu mai rapid. Îi arse un pumn zdravăn în bărbie, făcându-l să se rostogolească pe jos.

— Nu te amesteca în treburile mele, mucosule.

— Nu-ți permit să te atingi de Constant, se înfurie Marie, și vru să-ș i ajute prietenul să se ridice.

Chazeron o reținu.

— Ajunge, gaițo! Albérie te-a răpit din căminul tău și astăzi ești o povară pentru nemernicele astea. N-aș fi ajuns aici dacă lucrurile nu ar fi stat astfel.

— Nu te cred! N-o să-l lăsați să mă ia de aici, nu-i așa? gemu ea, întorcându-se către Albérie și Isabeau.

Dar amândouă se dădură la o parte de lângă ea, apropiindu-se de Constant, care se ridica de jos, cu o privire întunecată.

— Ceea ce spune omul ăsta e adevărat, Marie, confirmă cu voce blândă Albérie. Te-am răpit de la familia ta ca să mă răzbun pe el. Ești de obârșie nobilă. E timpul să-ț i regăsești locul și rangul.

— Nu! strigă Constant, însă Isabeau îl opri.

— Las-o să plece, Constant. Crede-mă, e mai bine așa.

— Nu-mi pasă care-i adevărul, nu vreau să vin cu tine! afirmă fata, încercând să scape din mâna lui.

— Foarte bine, se înfurie François de Chazeron, atunci să știi că-i voi măcelări pe toți cerșetorii din Paris, în frunte cu Bau-Bau, regele lor, iar apoi am să-i vânez, unul câte unul, pe toți conjurații care au aderat la Reformă, până când n-o să mai rămână în jurul tău decât ruinele acestei familii a cărei urmașă pretinzi că ești.

Marie păli și rămase nemișcată.

— Nu poți face una ca asta!

— Cine-o să mă împiedice? Știi bine că îmi stă în putere. Salvarea lor depinde numai de tine!

— N-ai dreptul s-o faci, se indignă ea, gata să izbucnească în plâns.

— O, ba da, am acest drept. Sunt tatăl tău, Antoinette-Marie!

— Nu-i adevărat! afirmă o voce puternică în spatele lui François.

Isabeau scoase un strigăt de uimire care-l făcu pe Chazeron să privească înapoi. Pe treptele scării, ținându-i calea, se afla Theophrastus, cu o flintă încărcată în mână.

— A venit vremea să plătești pentru crimele tale, Chazeron! Dă-i drumul copilei, porunci acesta.

În clipa aceea, intrarea în subterană se deschise și înăuntru năvăliră doi soldați, strigându-i lui Chazeron să se dea la o parte. Theophrastus n-avu timp să înțeleagă ce se petrecea. Fu împins cu putere din spate exact în momentul în care răsună un foc de armă. Se rostogoli pe trepte până ajunse pe podeaua din lut bătătorit, iar pe burta lui se prăvăli, gemând, un trup greu.

— Ma! urlă Marie.

Luata prin surprindere de rapiditatea și violența acțiunii, Isabeau și Albérie încremeniseră pe loc.

Cu un gest iute, Marie se smulse din mâna lui Chazeron și îngenunche la căpătâiul celor două trupuri în jurul cărora se lățea o baltă de sânge.

Năucit, Theophrastus zăcea înconjurat de soldați, cu lupoaica întinsă peste el. Ea încetase să geamă și își ațintise privirea de smarald, încărcată de o dragoste sfâșietoare, în ochii lui.

— Ma... murmură Marie.

Lupoaica cenușie îi linse mâna, ca s-o îmbărbăteze.

— Te-a salvat, îi spuse Marie, cu lacrimile șiroindu-i pe obraz lui Theophrastus. De ce? De ce, Ma?

— Eu sunt tatăl tău, Marie, cuteză să șoptească Theophrastus, cu un nod în gât, ținându-și răsuflarea ca să poată urmări bătăile puternice și regulate ale inimii lui Ma.

Marie mângâie cu afecțiune gâtul lupoaicei. Când François își îndepărtă oamenii și veni spre ea, îi spuse încet, la ureche, tatălui ei:

— Atunci salveaz-o! Salveaz-o pe mama...

Theophrastus își încolăci brațele pe după gâtul animalului, în timp ce François pleca, târând-o după el pe Marie și strigând:

— Acum suntem chit, Isabeau! Nu mai încerca să mi te pui în cale. Altfel, vei muri, la fel ca lupoaica asta.

Urmărit de cei doi oameni ai lui, dispăru împreună cu Marie în tunel. După plecarea lor, Isabeau se repezi către cele două trupuri îmbrățișate. Theophrastus, cu obrazul îngropat în blana lupoaicei, nu îndrăznea să se miște, iar lacrimile lor se contopeau într-o nespusă tandrețe.

— Nu cumva a...? întrebă Isabeau, cu inima frântă de durere.

Înainte ca bărbatul să apuce să-i răspundă, Ma ridică o labă și o puse pe mâna lui Isabeau, care murmură:

— O să fie bine, sunt lângă tine. Ești rănit? îl întrebă ea apoi pe Theophrastus, pe un ton mult mai aspru.

— Nu, n-am nicio rană.

— Atunci nu te mișca. Trebuie să mă asigur că Ma poate fi mișcată din loc fără să-i pun viața în pericol.

— Consult-o liniștită, nu te grăbi.

Nu înțelegea, nu mai înțelegea. O lăsă pe Isabeau să examineze rana lupoaicei. Din poziția în care se afla, medicul nu-și dădea seama unde fusese rănită. Îi simțea doar durerea, cu toate că privirea ei de smarald scânteia la fel ca privirea lui Loraline, pe vremuri. Cruciulița ei de aur cizelat i se încrusta în carne, prin cămașă. Totul era îngrozitor de confuz.

Se dusesse împreună cu Calvin acasă la Albérie, unde intrase, așa cum procedau luteranii, fără să aștepte răspuns. Auzise voci venind dinspre bucătărie, unde era scara care ducea la pivniță. El recunoscuse imediat vocea lui Chazeron, printre rugămințile lui Marie.

Își scosese flinta pe care o luase de pe un câmp de luptă, cu mult timp înainte, ca să-și acopere retragerea, și pe care o purta tot timpul, ascunsă sub pelerină.

Calvin rămăsese în urma, fiind mult mai îndrăzneț cu vorba decât cu fapta, dar el hotărâse să intervină.

Acum totul i se părea nelămurit. Le recunoscuse de la prima privire pe Loraline și pe Albérie, care o sacrificau pe Marie, împotriva voinței ei, dându-i-o acestui monstru. Nu înțelegea, înșelat mai întâi de uimitoarea asemănare, își dăduse apoi seama că femeia pe care-o avea în fața ochilor nu era Loraline. În timpul asta, strâns lipită de el, iubita lui era pe cale să-și dea sufletul. Dincolo de mirosul fiarei, regăsea mireasma lui Loraline, izul acela

de femeie și de sălbăticiune care-l copleșise de dorința și iubire de atâtea ori, în peștera de la Montguerlhe.

Isabeau îi chemă lângă ea pe Albérie și Constant. Băiatul se cuibărise în brațele matusii sale și plângea în hohote.

— Pierde mult sânge, dar niciun organ vital n-a fost atins. Trebuie să extragem glonțul. Ești chirurg, parcă, îi aruncă Isabeau lui Theophrastus, mă vei asista. La semnul meu, le porunci însoțitorilor ei.

Jean Latour, care apăruse la rândul lui, își strecură și el mâinile sub trupul rănit.

Isabeau numără până la trei, când se opintiră cu toții, ridicându-o pe Ma, iar Isabeau întinse între lupoaică și Theophrastus o pânză groasă.

Cu trupul înțepenit din pricina răcelii podelei de lut bătătorit și a greutateii lui Ma, bărbatul se ridică. Neobișnuitul cortegiu urca deja cu grija scările, ducând targa improvizată. Ajungând la rândul lui pe palier, întâlni privirea lui Calvin, care-l aștepta nemișcat și necăjit.

— N-am avut timp să... încep el.

Dar Theophrastus îl opri.

— N-are importanță.

Calvin oftă cu tristețe, apoi îl bătău prietenește pe braț.

— Destinul s-a pus în mișcare. Să-l urmăim, prietene!

Theophrastus porni în urma lui, cu inima grea. Își pierduse încă o dată fiica. Pe Loraline însă n-o va mai pierde. Indiferent de înfățișarea pe care o avea, îl iubea și acum. O dovedise prin gestul ei instinctiv. Și oricât de ciudat ar fi părut, strângând-o la piept, el înțelesese cât de lipsită de sens era existența lui. Cât de mult așteptase, împotriva oricărei rațiuni, aceasta clipă. Cât de mult o mai iubea și el.

Grăbi pasul, ajungându-i din urmă pe Albérie și pe Constant, care susțineau capul frumos al lupoacei.

— Ești un imbecil, Theophrastus, îi aruncă peste umăr Albérie.

— O voi salva, se apără el.

Își aținti disperat privirea asupra lăntișorului care sălta la fiecare pas pe pieptul însângerat al lui Ma și, în timp ce trupul ei era întins pe masa din bucătărie, începu să se roage în tăcere.

Operația dură mult timp, iar Theophrastus secondă cum putu mai bine mișcările lui Isabeau. Nu pusese nicio întrebare când Albérie pronunțase acest nume, pe care-l auzise de atâtea ori pe buzele lui Loraline. Va primi mai târziu explicații. Din lanțul zilelor lipseau atâtea zale, încât ar fi înnebunit dacă și-ar fi plecat urechea la șoaptele din sufletul lui. Se refugie, așadar, în gesturi.

Isabeau știa unde și cum să intervină. El n-ar fi fost în stare. O văzuse, firește, de multe ori pe Loraline tratându-i pe lupii care se accidentau prin munți, învățase de la ea multe lucruri în legătură cu anatomia lor. Dar toate acestea se întâmplaseră cu mulți ani în urmă. Câți răniți pierduse pe câmpul de luptă, câte schije extrăsese degeaba? Isabeau ordona, el executa. Nu-l interesa cum de înțelesese ea cine era, ce părere avea despre el. Picături mari de sudoare se prelingeau pe fruntea lui Isabeau. Albérie ținea pe botul lui Ma o bucată de pânză îmbibată cu un somnifer. El îi înmâna lui Isabeau instrumentele necesare, ținea depărtătorul, avea grijă ca lanterna ținută de Jean să lumineze acolo unde trebuia. Se cufundă în această impresie fictivă că este util ca să-ș i uite frica. Frica îngrozitoare să nu vadă lupoaica redevenind femeie.

— Dacă moare, își va recăpăta înfățișarea dinainte, îi spusese între patru ochi Albérie. Roagă-te, Theophrastus, să nu-i mai vezi niciodată fața.

Vorbele ei îl îngrijorară. Cu atât mai mult cu cât chipul pe care Chazeron i-l furase lui Loraline îi revenea în fața ochilor de câte ori o privea pe Isabeau. În ciuda anilor, a unor ușoare riduri, a unei nuanțe ceva mai intense a ochilor, era ca o oglindă. O oglindă din care el ar fi sorbit toate lacrimile lumii ca să uite coșmarul lacrimilor sale.

— Termină tu, eu sunt istovită, îi porunci Isabeau.

Theophrastus simți că renaște când o văzu surâzând.

— Fă cusătura în sensul de creștere a blănii, cum ai coase o rană la cap, altfel cicatricea îi va provoca dureri, mai spuse ea înainte de a-și șterge fruntea asudată.

El încuviință printr-un gest. Isabeau anunțase că glonțul pătrunsese în partea dreaptă și ricoșase de coaste, la mai puțin de o jumătate de deget de plămân.

Ma avusese noroc. Iar el, la fel. Glonțul acela l-ar fi ucis.

Se apucă să coasă rana, în care Isabeau turnase din belșug o licoare de mac, făcând să curgă un șuvoi de sânge curat și limpede care înlăturase și ultimele necurătenii.

— N-o să se infecteze, anunțase ea.

Theophrastus o știa deja. Aflase de la Loraline despre proprietățile miraculoase ale acestei plante, precum și diferitele feluri în care putea fi folosită. Nu-i constatasese oare efectele pe propria piele? Când termină s-o panseze, Albérie luă pânza de pe botul lupoacei. Apoi se lăsară toți patru să cadă pe o laviță de lemn pusă lângă perete.

În odaia alăturată, Constant adormise de mult, cu genunchii la gură. Calvin crezuse de cuviință să se ducă acasă, după ce-i prevenise mai întâi pe cerșetori și pe reformați că oamenii lui Chazeron pătrunseseră în ascunzătoarea lor și că, până una-alta, era mai bine să se împrăștie.

Albérie închise ochii și se sprijini cu spatele de perete. Era stoarsă de puteri, dar mulțumită. Ma dormea încă, respirând normal. Isabeau și Theophrastus nu-și puteau lua ochii de la masa de lemn, pe care sângele începea să se închege.

— Ai făcut o treabă minunată, Isabeau, îi spuse el cu sinceritate.

Isabeau întoarse către el un chip brăzdat încă pe alocuri de dăre de un roșu-închis și-l privi cu ochi încercănați, răspunzându-i:

— Și tu la fel, prietene... Dacă nu punem la socoteală felul prostesc în care ai intervenit.

— Ai fi putut sa te răzbuni chiar atunci, făcu el. Nu te înțeleg. Ce se va întâmpla cu Marie?

Isabeau surâse larg.

— Nu te îngrijora din cauza ei. Scena la care ai asistat fusese pregătită minuțios. Știam că François de Chazeron postase soldați în jurul porții Temple. Cerșetorilor nu le scapă nimic, chiar dacă ei trec neobservați. Pasajul nu poate fi deschis din afară decât printr-o manevră complicată, pe care soldații n-ar fi putut să o efectueze pe întuneric. Jean s-a întors ca să le deschidă și s-a străduit să le arate drumul.

— Dar de ce?

— Trebuia ca François de Chazeron să creadă că o ia pe Marie împotriva voinței ei. Era singurul mijloc ca el să nu bănuiască nimic. O va duce la Vollore.

— Și după aceea?

— După aceea? După aceea va muri.

Theophrastus schiță o strâmbătură sceptică. Isabeau puse o mână prietenoasă pe brațul lui.

— Și eu am avut îndoieli față de îndrăzneala acestui plan, dar Marie m-a convins. Chiar ieri mă întrebam de la cine a moștenit oare atâta perseverență și curaj, și-mi spuneam că poate ele izvorau din sângele lui François de Chazeron. Dar mă înșelam. Acum sunt sigură că seamănă cu tatăl ei. Te rog să mă ierți. Dacă n-ar fi fost egoismul și nebunia mea, tu și Loraline v-ați fi crescut împreună copilul și lucrurile ar fi intrat pe un fâgaș care ne-ar fi făcut fericiți.

— Cum ai ghicit cine eram?

— Ma stătea și ea la pândă, la fel ca tine, ascunsă în umbră, gata să intervină dacă Chazeron ar fi încercat să-i facă vreun rău lui Marie. Apoi ai apărut tu, și ea te-a doborât la pământ ca să te salveze. Nu-ți știam numele; am auzit-o pe Albérie, înspăimântată de scena care se desfășura în fața noastră, murmurându-l, și atunci impresia mea s-a adevărit. Nimeni nu-și jertfește viața fără motiv. Ma este un animal, iar instinctul ei de supraviețuire este și mai puternic decât al unui om. Dacă te îndoiai de iubirea fiicei mele, ai avut acum dovada că doar înfățișarea ei s-a schimbat.

— Puțin îmi pasă de înfățișarea ei. Am fost păcălit de asemănarea dintre voi și am crezut că transformarea aceasta avea loc periodic, așa cum se întâmplă în cazul lui Albérie. Dacă aș fi știut, n-aș fi expus-o pentru nimic în lume.

— Va supraviețui.

— Nu există niciun mijloc de a-i reda adevăratul chip?

— Vai! Crezi că, dacă ar fi existat, eu mi-aș fi acceptat destinul? interveni Albérie, cu un sarcasm amar.

Theophrastus o privi. Avea ochii închiși. Cu capul sprijinit de perete, părea că doarme.

— De ce m-ai mințit? N-aș fi părăsit-o niciodată.

— Nu voia sa fii condamnat la o viață de pustnic, alături de o fiară, așa cum trăise ea atâția ani împreună cu Cythar. Nu mai aparțineai aceleiași lumi. Te iubea.

— Toate astea s-au întâmplat din vina ta. Dacă m-ai fi lăsat s-o iau cu mine atunci, când încă se mai putea... îi scăpa lui Theophrastus.

— Nu-i atât de simplu, obiectă Isabeau. Crede-mă. Am fost nevoită să învăț din nou să trăiesc; abia după aceea mi-am dat seama că o iubeam pe Loraline și că greșisem lăsând-o să creadă că am murit. Voiam să-i întesesc ura, astfel încât François de Chazeron să fie ucis chiar de mâna celei zămislite de cruzimea lui. Doar acest gând îmi dădea puterea să înfrunt și ziua care urma. Când îmi țineam fiica pe genunchi, o vedeam ca pe o armă necruțătoare, care ar înlătura fără remuș cări insulta pe care mi-a adus-o părintele ei. Abia după ce m-am despărțit de ea am înțeles că era doar un copil. Copilul meu. Când m-am întors ca să încerc să-mi repar greșelile, era prea târziu. Atunci sora mea m-a mințit și pe mine. Abia de curând am aflat adevărul în legătură cu Marie, cu Ma și cu tine. Pe moment, m-am supărat și eu pe Albérie fiindcă m-a ținut departe de familia mea. Astăzi însă știu că a avut dreptate. Mi-am petrecut acești ultimi ani încercând să mă schimb. Aș mai fi reușit oare s-o fac dacă aș fi avut în fața mea, zilnic, privirea lui Ma? Aș mai fi putut să râd fără să mă învinovățesc pentru greșeala mea? Aș fi putut să mă iert îndeajuns ca să-l înfrunt pe Chazeron? Fiindcă n-am știut nimic, eu și Ma am avut prilejul să ne descoperim altfel. Ea a știut să-mi înțeleagă greșelile. A știut să mă ierte. N-am adus pe lume un monstru, Theophrastus; cu toate că a fost concepută într-un fel oribil și pervers, poartă în suflet cea mai generoasă și cea mai frumoasă lumină. Datorită iubirii cu care ai înconjurat-o, fără îndoială.

— Atât de des m-am rătăcit în lipsa ei, mărturisi el, mișcat de confidențele lui Isabeau.

— Chazeron va plăti, Theophrastus.

— Pentru mine, asta nu e de-ajuns, doamnă Isabeau. Dumnezeu mi-e martor că toate cunoștințele pe care le-am dobândit de-a lungul anilor nu vor fi zadarnice. Am să-mi petrec

tot restul vieții, dacă va fi nevoie, încercând să-i redau lui Loraline înfățișarea omenească. Îți voi reda fiica, Isabeau, și voi face din ea soția mea. Ți-o jur!

Huc de la Faye rămase uimit când o văzu pe Marie coborând din trăsură în urma stăpânului său. În ciuda pleoapelor umflate și a urmelor pe care i le imprimase pe obraz dantela mânecii, când ațipise cu capul rezemat pe braț, rămânea frumoasă ca un boboc de trandafir. Marie aruncă o privire plină de curiozitate spre clădirea impunătoare și, mai ales, spre Huc. Acesta se mulțumi să se încline. Sperase ca Theophrastus s-o găsească primul pe Marie; întrucât era evident că nu se întâmplase așa, Huc urma să moară pentru că-ș i trădase stăpânul. Începuse să se pregătească de moarte imediat ce sosise curierul trimis de François. Știind ce va urma, își îndreptă spinarea și-l fixă pe Chazeron cu o privire directă și plină de mândrie.

— Antoinette-Marie, acesta este intendentul meu, Huc de la Faye, făcu François, încruntat.

— Ești soțul mătuș ii Albérie? întrebă imediat Marie, apropiindu-se zâmbitoare de el.

Inima lui Huc se strânse auzind numele soției lui. Dădu afirmativ din cap și spuse cu o voce tremurând de emoție:

— Fii bine-venită în casa ta, domniță Antoinette-Marie.

— Du-te cu ea la Bénédictes, ca să-i găsească o cameră, să-i pregătească baia și să trimită pe cineva să-i aducă bagajele. Grăbeș te-te! Avem de discutat.

Tonul era rece și tăios. Huc nu se sinchisi. De mult nu-i mai păsa de moarte. Era îngrijorat doar pentru Marie. Îi oferi galant brațul.

— Accepți brațul meu, domniță?

— Vai, Huc, exclamă Marie, râzând, dar ești un adevărat cavalier. Ceea ce n-aș putea spune despre alte persoane, adăugă ea, aruncându-i o privire disprețuitoare lui François de Chazeron, care, prefăcându-se că n-o vede, își stăpâni furia și se mulțumi să-i privească intrând în castel.

În scurt timp, scorpia asta mică urma să găsească o partidă strălucită și să se mărite. La Vologne, nu mai era nevoie de un

intendent. Venise momentul să se descotorosească de Huc de la Faye. Porni hotărât în urma lor, ca să le dea porunci slujitorilor.

— Vino cu mine, Huc, îi ceru Marie, când intendentă voi s-o conducă spre o scară de piatră.

— Tatăl tău mă așteaptă, obiectă el, fără tragere de inimă.

— Ei bine, n-are decât să te aștepte! Haide!

Îi întinse mâna, iar Huc o urmă, sub privirea dojenitoare a lui Bénédicte, care totuși nu spuse nimic. Îl stima pe comandant mai mult decât pe stăpânul ei.

— Poți să pleci, Bénédicte, tatăl meu a spus să-mi pregătești baia. Chiar am mare nevoie de așa ceva. Du-te!

— Dar, domnișoară, nu se cade să rămâi...

— Ieși! porunci ea cu drăgălășenie, dar cu o expresie hotărâtă pe chip. Începând de mâine, o să învăț cum trebuie să mă port. Până atunci însă, dorințele mele sunt porunci, Bénédicte.

— Am înțeles, domniță.

Chipul ei contrariat dispăru în spatele ușii. Huc era încântat de îndrăzneala și de frumusețea lui Marie.

— Bunul meu Huc, începu ea, luându-i mâinile într-ale ei. Matusa Albérie mi-a spus să-ți transmit toată dragostea ei. Știu că m-ai ridicat adesea de jos când cădeam și mă loveam și-mi amintesc de tine, deși am păstrat în amintire foarte puține alte chipuri.

— Sunt atât de fericit să te revăd! mai puțin fericit însă că te revăd alături de el, zise Huc. Te-ai făcut așa de frumoasă, Marie, și atât de puternică, după câte vad...

— Ba chiar mai mult decât ai crede, Huc. Avem puțin timp la dispoziție și nu-ți pot spune nimic, șușoti ea, dar ai încredere în mine. Mătușa Albérie mi-a spus că Chazeron o să vrea să te pedepsească. Acceptă-i sentința și încrede-te în mine.

Huc făcu ochii mari, dar Marie își puse un deget pe buze și-i făcu semn cu ochiul. Apoi, ridicându-se pe vârfuri, îi sărută ușor obrazul aspru.

— Du-te acum. Precis că s-a înfuriat deja.

I-o luă înainte, deschise ușa și-și luă rămas-bun cu o plecăciune ironică. Nedumerit, dar plin de încredere, Huc coborî scara și se îndreptă spre cabinetul lui François.

După ce rămase singură în cameră, Marie se repezi la fereastră și plimbă o privire satisfăcută peste grădinile acoperite de frunze ruginii. În Auvergne, toamna bătea la ușă.

— În curând, toate astea vor fi ale mele, François de Chazeron!

Se învârti prin cameră într-un dans vesel, apoi se aruncă pe patul cu baldachin, cu brațele larg deschise.

— Jocul lupoaicelor va putea începe!

Când Bénédicte se înapoie, urmată de două tinere care aduceau un hârdău de apă caldă, o găsi pe Marie vioaie și cu surâsul pe buze.

— Vei fi spânzurat poimăine, în zori, anunță François deîndată ce Huc închise ușa după ce intrase.

François stătea cu spatele la el, iar chipul lui contractat de furie era îndreptat spre scena care se desfășura dincolo de fereastră. Fereastra dădea spre un țarc în care un grăjdar desăvârșea dresajul unui cal de luptă. Ca să-l oblige să alerge în cerc, omul nu precupețea loviturile cu cravașa. Fiecare lovitură care șfichiuia crupa animalului domolea dorința lui François de a-l biciui până la sânge pe intendent.

Se întoarse spre el, ținându-și mâinile la spate, încleștate pe o cravașă imaginară. Huc se aștepta la această sentință. Nu obiectă. François râse, iritat, zise:

— Întotdeauna ai fost un laș, Huc de la Faye. Până și astăzi. De mult ar fi trebuit să te pedepsesc. Ai crezut că-ți poți feri iubita de judecata mea și că te poți răzbuna răpindu-mi fiica. Niciodată nu ți-am crezut minciunile. Niciodată! Dar, la urma urmelor, nu-mi pasă. Gestul tău o îndepărta de mine pe soția mea. Preferând mănăstirea, a ieșit din viața mea și mi-a lăsat averea ei. De fapt, îmi făceai un serviciu, mai ales că supușenia ta era fără margini, dacă e să judec după modul perfect în care ți-ai îndeplinit atribuțiile de administrator. Sau poate că te-ai ocupat de Vologne doar pentru Antoinette-Marie? Țasta era planul lui Albérie, Huc, ca Marie să apară după moartea mea? Ea este singura mea moștenitoare legitimă. Știai că Isabeau trăiește?

Huc primi lovitura albindu-se la față. Asta n-o știa. Totuși, nu spuse nimic. François începu să se plimbe de colo-colo prin odaie,

așa cum făcea adesea când încerca să urmărească firul întortocheat al gândurilor sale.

— Nu, firește că nu știai. Trebuie să recunoști, bunul meu Huc, că ai fost trădat de cea pe care o iubeai și voiai s-o ocrotești. Mi-am regăsit fiica, dar Antoinette-Marie nu va moșteni niciodată Vollore. Am patru copii din flori pe care îi voi recunoaște de îndată ce scorpia asta mica se va mărita. Contractul care va pecetlui căsătoria ei va răscumpăra uneltirile voastre. Marie e drăguță și plină de viață. Peste câteva luni, i-o voi prezenta regelui și voi cere să fie primită în serviciul viitoareii soții a tânărului Henric, ducele d'Orleans. Situația ei va atrage curând pretendenți din cele mai bogate familii. Dar tu n-o să mai fii aici, Huc, nici soția ta, nici afurisita aceea de Isabeau. Vei muri. Apoi, de îndată ce mă voi întoarce la Paris, va fi rândul lor. Am să mă ocup personal de luteranii pe care-i sprijină ele și de vagabonzii care infestază străzile Parisului. Regele mă va privi cu și mai multă bunăvoință. Ai fi făcut mai bine să te limitezi la atribuțiile tale de intendent, Huc. Întregul Vollore e sătul de uneltirile tale.

— Înainte de a muri, aș mai vrea să mai lămurim ceva. Un fel de ultimă dorință, ca să zic așa, făcu Huc, ironic.

— Așa se obișnuiește, consimți François, enervat totuși de atâta trufie.

— Guillaume de Montboissier – odihnească-se în pace – era convins ca tu i-ai ucis pe preoții trimiși, la cererea lui, să facă cercetări și să exorcizeze. Ți amintești, s-a întâmplat doar cu câteva săptămâni înainte să o vezi la Fermouly pe Isabeau și să-i schimbi destinul.

— Prostul acela de abate își închipuia că mă poate obliga să-mi limitez activitățile. Venise să pledeze cauza mizerabilă a plozilor pe care-i foloseam pentru experimentele mele. În numele milei creștinești!

François rânji. Părea, deodată, încântat să dea frâu liber amintirilor sale, răutății din sufletul lui. Huc clătină, scârbit, din cap.

— Prin urmare, avea dreptate. Tu i-ai ucis pe preoți și pe copiii aceia.

— Au mai fost și câteva fecioare. Da, timp de peste cincisprezece ani, le-am smuls inimile, ca să le arunc, palpitând

încă, în poțiunile mele, le-am găurit țestele ca să le sorb creierii, am folosit toate aceste artificii și chiar mai mult de atât ca să găsesc *alkaheistul*. Era o cauză nobilă. Să poți preschimba plumbul în aur, să cunoști tinerețea veșnică. N-am remuș cări. De multe ori, mucoșii aceia erau o povară pentru familiile lor. Luam doar câte doi pe an, la fiecare solștiu, pe lună plină, așa cum se precizează în numeroase tratate. Într-o noapte, Guillaume de Montboissier m-a văzut ducând la castel un plod care n-a mai apărut după aceea. A vrut să mă șantajeze: dacă-i finanțam capela, închidea ochii. Frumoasă învățătură bisericească, nu-i așa? I-am răs în nas. N-avea nicio dovadă. Atunci i-a venit ideea să-i trimită la mine pe acei prelați ca să mă acuze de vrăjitorie și de legături cu diavolul. M-am înfășurat într-o blană de lup, fiindcă auzisem niște zvonuri despre o lupoaică cenușie care dădea târcoale pe la ferme. I-am ucis și le-am sfâșiat trupurile ca să pară opera unei fiare. Așa am procedat până când am dat de Isabeau. Nu știu de unde a moștenit puterile astea. Mai multe femei din familia ei fuseseră bănuite că ar fi vrăjitoare, în special bunica ei, Turleteuche. Totuși, nimeni nu și-ar fi închipuit așa ceva. Isabeau să fie vârcolac! I-am arătat abatelui de la Moutier firele de blană care rămăseseră pe haina mea după ce o prinsesem și l-am pus să le compare cu cele găsite în mâna ultimului preot ucis. L-am convins că ea era de vină, că ea singură îi omorâse pe preoții și pe copiii aceia în nopțile cu lună plină și că nimic nu mă va împiedica să-i ard pe rug toată familia dacă abatele mai îndrăznește să mă atingă cu bănuielile lui murdare. Cred că a vrut și el, la fel ca tine, s-o protejeze pe Albérie, cu care te-ai însurat apoi tu. Așa încât a tăcut. Am scos chiar și ceva bani din buzunar ca să-mi cumpăr izbăvirea pentru ceea ce i-am făcut vrăjitoarei și ca să-mi „purific” sufletul și trupul în caz că Satana ar fi pătruns în mine când m-am culcat cu ea. Numai un tâmpit ar putea crede asemenea chestii! Adevărul este că puțin îi păsa lui de viețile acelea sacrificate în folosul științei. Orgoliul însă îi fusese satisfăcut. A pus să-i fie gravate inițialele pe frontispiciul capelei. Nu-l deranja că inițialele mele erau zugrăvite cu litere de sânge pe laturile atanorului. E de ajuns. Ai fost un om de treabă, Huc de la Faye, și, ca atare, laș, lipsit de ambiție. Asta

e singura ta crimă, dar pentru ea vei fi condamnat. Se îndreptă cu pași mășurați către ușă și o deschise. Duceți-l în temniță și chemați preotul să-l spovedească.

— O ultimă întrebare: ai renunțat să mai cauți *alkaheist*-ul, François de Chazeron?

Privirea lui François se aprinse.

— Nici gând! Isabeau îi cunoaște secretul. Regele îmi va acorda mâna ei, sunt sigur. Și, după cum știi, nu există neveste care să aibă secrete față de bărbații lor, atunci când ei insistă să le afle...

Huc se lăsă închis fără să se împotrivească, așa cum îi făgăduise lui Marie, dar era atât de scârbit, încât simțea că i se întoarce stomacul pe dos. Și, pe când râsul dement al lui François se pierdea în frigul umed din temniță, Huc nu se putu împiedica să nădăjduiască într-un ultim miracol. Era de neconceput ca Dumnezeu să nu vadă toată această suferință care domnea pe pământ.

— Dacă-i lași în pace pe ai mei, îți dau *alkaheist*-ul.

François, care era așezat la biroul lui, înălță ă capul. În fața lui se afla Marie, dreaptă și semeată, având în priviri o furie stăpânită. N-o auzise intrând. Era încântătoare în rochia ei verde ca migdala; nimic nu mai amintea de sălbăticiunea pe care o prinsese pe străzile Parisului. O privi cu uimire și admirație. Ea îi zâmbi.

— Eliberează-l pe Huc și cruță-mi prietenii, tată – din moment ce sunt fiica ta și trebuie să te numesc astfel. Cunosc secretul mătușii Isabeau. Uită de ea, uită și de ceilalți, și-ți voi destăinui acest secret. Ba chiar mai mult decât atât.

François se încruntă. Văzându-i sclipirea din ochi, Marie își dădu seama că-i stârnise interesul. Se apropie de el și, aplecându-se peste birou, îi șopti:

— Știu ce intenții ai. Am auzit tot ce i-ai spus lui Huc. Cerșetorii au avantajul că se pricep să spioneze fără să fie observați... Am să fiu ascultătoare. Am să fac tot ce-mi ceri. Voi fi supusă și cuminte, așa cum se cade să fiu, și am să-ți i ofer nu o alianță profitabilă, ci mai mult: averea care zace sub picioarele tale și pe care Isabeau ți-a lăsat-o când a fugit.

François se lăsă cu toată greutatea pe spătarul scaunului. Hotărât, fata asta-i plăcea. Era, fără îndoială, sânge din sângele lui. Obiectă totuși:

— Cu averea aceea despre care vorbești mi-am plătit datoriile și câteva favoruri. În peșteră n-a mai rămas nimic, domniță Știe-Tot.

Marie zâmbi și mai larg. Se aruncă, ușoară, pe un fotoliu a cărui piele purta urmele lăsate de vreme și-și plimbă amuzată vârful degetelor peste rezemători.

— Domnița Știe-Tot și messirul Vulpoi-Șiret! Ar fi un titlu potrivit pentru o comedie, nu-i așa, tată? E limpede că nu ești atât de ager la minte cum s-ar crede... O credeai pe mătușă a Isabeau atât de toantă? Ți-a lăsat ceva firimituri din ceea ce obținuse folosind *alkaheist*-ul. Doar niște firimituri. Știu precis. Am văzut cu ochii mei aurul, muntele acela de aur.

François înghiți în sec. Lăcomia și orgoliul rănit îl făcuseră să se albească la față. Marie îl lua peste picior, citea lucrul acesta în fiecare gropiță de pe chipul ei isteț, și, cu toate acestea, nu mințea. François simțea că așa era. *Alkaheist*-ul se afla încă la Montguerlhe.

— Povestește-mi, zise nerăbdător.

Această răzbunare o umplea pe Marie de o plăcere aproape perversă. Jubila. Isabeau și Albérie avuseseră dreptate. François ar fi făcut orice ca să obțină piatra filosofală. Marie începu să vorbească, alegându-și cu grijă cuvintele:

— Mătușa Albérie pleca periodic din Paris, zicând că se duce să-și vadă rudele din Auvergne. La întoarcere, aducea de fiecare dată câte două pungi pline cu aur. Acest aur era folosit atât pentru a servi cauza ei și a mătușă ii Isabeau, cât și pentru a-i ajuta la nevoie pe cerșetori sau pentru a sprijini Reforma, subvenționând editarea cărților lui Luther sau ale lui Erasmus. Pe mine însă toate acestea nu mă interesau. Odată, cred că aveam pe atunci vreo zece sau doisprezece ani, Constant m-a întrebat de unde proveneau toți banii ăștia. I-am răspuns că nu știu exact și că mătușa mea era foarte bogată. „*Atunci cum de nu face parte din Curtea regelui? Toți nobilii sunt acolo! Și numai nobilii sunt bogați*”, mi-a întors el vorba. A fost o adevărată revelație. Constant avea dreptate, treaba asta era cam ciudată. Ca să ne distrăm, dar și

din curiozitate, eu, Constant și Solene, sora lui mai mică, am început să iscodim. Era amuzant. Aflam ici-colo informații prinzând din zbor câte o vorbă, apoi, anul trecut, am început ofensiva. Am întrebat-o pe mătușa Albérie ce-i aia *alkaheist* și de unde lua aurul. După câteva zile, m-a luat cu ea. Am mers mult timp prin niște tunele subterane, până am ajuns la mecanismul secret care deschidea sala ascunsă. Și-a desfăcut brațele și m-a anunțat, mulțumită că mă vede atât de uimită: „*Aici este comoara noastră, pe care-o avem datorită acestei substanțe*”. Mi-a arătat o sticlă plină cu un lichid de culoarea chihlimbarului violet și o piatră negricioasă. A scos dopul sticlei, și-a turnat în palmă câteva picături și le-a lins, ca un animal. Timp de câteva minute s-a zvârcolit de durere, după aceea a luat piatra și a apropiat-o de o stâncă. La atingerea pietrei, stânca s-a prefăcut într-o bucată de aur. A fabricat astfel destul aur ca să umple cele două pungi, am închis la loc pasajul în urma noastră și ne-am întors, după ce efectul picăturilor dispăruse. Când am întrebat-o de ce nu luase din aurul care se afla deja acolo, mi-a răspuns că, după un timp, licoarea se va termina, iar atunci, aurul acela va constitui rezerva lor, căci nu putea să mai fabrice acea substanță fără a risca să atragă atenția asupra ei. Asta-i tot, messire. Mulțumit?

Seniorul de la Vollore își frecă nervos bărbia. Prin urmare, Isabeau nu mințise, în recipient era *alkaheist*, iar ele îl testaseră pe pielea lui ca să vadă dacă nu era otrăvitor și să pună la punct compoziția.

— Și sticla? Ce s-a întâmplat cu sticla?

— Mătușa Albérie a pus-o la locul ei, lângă piatră. Prefera să lase *alkaheist*-ul la Montguerlhe de teamă să nu fie jefuită pe drum sau ca la Paris să nu-i descopere cineva taina. Aurul putea fi înlocuit, nu însă și acest secret.

Pe François îl cuprinse tremuriciul. Indiscutabil, Marie spunea adevărul. El era singurul care văzuse licoarea și-i simțise efectele. Îi mai puse o întrebare:

— Mai știi unde se află locul acela?

— Îl voi găsi cu ușurință, plecând de la biserica lângă care am coborât din litieră.

— Cum se numește biserica aceea?

— Saint-Jehan-du-Passet.

François radia de fericire. Scotocise prin subterane și nu găsisese nimic, cu atât mai puțin ieșirea care dădea în capelă. Pe acolo fugiseră, așadar, mai întâi Isabeau, apoi Albérie. În bisericuța aceea, preotul venea doar de două ori pe săptămână. Locul fiind izolat, era ușor să vii și să pleci, noaptea, fără să atragi atenția cuiva.

— Asta s-a întâmplat într-o noapte cu lună plină?

— Nu. Mатуша Albérie mi-a explicat că amestecul era acum stabil. Au avut nevoie de zece ani ca să reușească. Oricine poate să-l consume oricând, fără să pățească nimic. O înghițitură are efect timp de câteva zile, iar câteva picături ajung pentru două-trei ore. Mатуша Albérie n-avea nevoie de o cantitate mare. Cel mai ciudat lucru era că, după ce sorbea licoarea, ridurile îi dispăreau, pielea se netezea. De fapt, de când o știu, nu pare să fi îmbătrânit deloc.

— La noapte vom merge acolo.

— Nici gând, tată.

Marie îi surâse angelic, dar privirea îi era inflexibilă. François se simți cuprins de mânie.

— Foarte bine, te ascult.

— Eliberează-l chiar acum pe Huc și gonește-l de aici. Se va duce la soția lui și-i va spune care a fost prețul pentru salvarea vieții sale. Mатуша Albérie și Isabeau se vor ocupa în continuare de afacerea lor, la Paris. Iar tu îți vei putea prezenta fiica regelui cu toată strălucirea, îți vei legitima numele și titlul și vei fi liber, cum doar cei puternici pot fi. Țin la femeile astea, François de Chazeron, ele reprezintă cincisprezece ani din viața mea, timp în care m-au iubit ca pe copilul lor. Deși sunt supărată că s-au întors astfel împotriva mea, știu că au făcut-o pentru binele tuturor și fiindcă se temeau de mânia ta. În timpul călătoriei care m-a adus aici, am reușit să văd limpede lucrurile, să le înțeleg gestul.

— În cazul acesta, de ce le trădezi?

— N-aș fi făcut-o dacă nu ți-ai fi încălcat cuvântul dat. Ți-am mai spus-o. Te voi duce acolo. Dacă-mi făgăduiești să-i eliberezi și să uiți de ei. Dar vreau să-mi dai un angajament scris în acest sens.

François de Chazeron cugetă o clipă. N-o voia pe Isabeau decât ca să obțină *alkaheist*-ul. Cât despre Huc, îl cruțase de atâtea ori până atunci...

— Fie, spuse el. Poruncesc chiar acum ca Huc de la Faye să fie eliberat. O să-l vezi cu ochii tăi plecând cu armele lui și cu o scrisoare care va atesta că nu mai are obligații față de mine. Isabeau va primi și ea o scrisoare prin care o voi avertiza să nu-mi iasă în cale. Voi zidi pasajul și nimeni în afară de noi doi nu va ști nimic despre existența lui. Ți promit că-mi voi respecta acest angajament.

— Dacă așa stau lucrurile, tată, vom merge acolo în noaptea următoare.

Marie se ridică grațioasă, îi oferi o reverență radioasă, apoi ieși din odaie la fel de discret cum intrase.

Huc n-avu timp să se plângă de frigul și de mizeria din celulă. Doi dintre foștii lui tovarăș i de arme veniră să-l ia de acolo și-l conduseră până la apartamentul lui, insistând asupra faptului că trebuia să-ș i împacheteze cât mai repede catrafusele; François de Chazeron îl aștepta.

De cum îl văzu intrând în birou, François îi întinse doua scrisori și-l anunță pe un ton rece:

— Am hotărât sa te iert. Soția ta este la Paris, du-te la ea și dă-i asta. Vei găsi pe plic adresa lui Isabeau. Să dispari definitiv din calea mea, Huc de la Faye. Vei semna acest act, prin care-mi cedezi pădurile, precum și titlul tău.

— Și din ce voi trăi? făcu ironic Huc.

— Nu-i de-ajuns că vei trăi? Trebuie să-mi plătești pentru felul cum te-ai purtat. Semnează!

Huc încleștă pumnii, revoltându-se o clipă la ideea de a-și vedea moștenirea rămasă din moș i-strămoș i căzând în mâinile nedemne ale lui Chazeron, apoi se hotărî, la amintirea vocii lui Marie, care-l îndemna să se supună. Era convins că fata avea un plan, așa încât renunță la puțina lui avere și la titlul său, sub privirea batjocoritoare a lui François de Chazeron.

— Ai să pleci chiar acum. Uite-ți solda, îți va fi de ajuns pentru călătorie. Suntem chit, dar să nu mai pui niciodată piciorul prin

ținut. Dacă dau de careva dintre voi pe aici, o să vă nimicesc ca pe niște fiare primejdioase. E limpede?

— Nicio grijă, am să țin minte!

— N-am avut nicicând vreo temere în ceea ce te privește, Huc. Ești cea mai jalnică și mai lașă ființă pe care o cunosc. O să ajungi la Curtea Miracolelor, printre vagabonzii de soiul tău. Și, pe toți dracii, perspectiva asta îmi convine mai mult decât moartea ta.

— Sunt liber? mai întrebă Huc, care, dincolo de aparenta lui nepăsare, clocotea de mânie.

— Ești. Te las în voia decăderii tale, prietene.

Huc nu-i răspunse. Își aruncă pe umeri bocceaua nu prea voluminoasă și ieși cu pas hotărât, lăsând ușa deschisă după el.

Intră în grajd, ca să pună să-i fie înșeuat calul. Nu se vedea niciun grăjdar, dar animalul era deja gata de drum. Se pregăti să încalece, când auzi, dinspre un colț întunecat, vocea gingașă și ușoară a lui Marie.

— Nu te uita încoace, Huc, el te supraveghează, dar nu mă poate auzi. Să călătorești pe drumuri ocolite, fiindcă n-am niciun pic de încredere în cuvântul lui. Ar putea foarte bine să-ș i trimită oamenii pe urmele tale. Pleacă, și nu-ți face griji decât pentru tine. Spune-i mătușii Albérie că nu am avut de ales. Doar atât. O să înțeleagă ea. Adio, messire Huc.

Cu inima strânsă, Huc își îmboldi calul. Pe când străbătea curtea, Marie se ivi din umbră și-i surâse. O salută cu un semn din cap, apoi ieși la trap din Vologne.

Marie aștepta câteva minute, ca să-i lase timp spionului lui Chazeron să dea raportul, apoi ieși la iveală, fluierând o melodie. Când se întâlni cu grăjdarul care, odată misiunea îndeplinită, se întorcea și chiopătând, ca de obicei, îl întâmpină cu cel mai dulce zâmbet al ei.

— Ce seară frumoasă, nu-i așa?

Acesta însă, în loc să răspundă, lăsă capul în jos și grăbi pasul, de parcă s-ar fi rușinat, deodată, pentru că repetase ceea ce auzise. Marie îl lăsă în pace. La Paris, omul ăsta i-ar fi fost prieten; aici, era doar unul dintre sclavi, gata să facă orice pentru stăpânul care-i dădea de lucru în ciuda infirmității lui. Și, de fapt,

fără să știe, o servea și pe Marie, confirmându-i lui François impresia pe care fata voia să i-o lase despre ea.

Mâncară tăcuți, faț ă-n față, în marea sală de recepții, fiecare la câte un capăt la mesei lungi și masive, cercetându-se unul pe celălalt cu coada ochiului. Marie își etala artistic bunele maniere învățate de la Isabeau, mânuind cu dezinvoltură tacâmurile. În ciuda nerăbdării cu care aștepta expediția lor nocturnă, François de Chazeron nu se putu împiedica să n-o admire. Îmbrăcată într-o rochie de culoare grenă, care-i stătea foarte bine, cu pletele lungi strânse sub o bonetă ale cărei margini de satin erau împodobite în dreptul urechilor cu perle, era cu totul alta decât cea pe care o răpise cu trei săptămâni în urmă. Nici nu trecuseră câteva ore de când sosise la Vollore, și căpătase deja o autoritate și o prestanță pe care nici măcar Antoinette nu le avusese. Privirea ei directă și fermă, de un cenușiu ca oțelul, grația și senzualitatea născânde care-o învăluiau ca un nimb îl tulburau. Își spuse o clipă că ar putea să se însoare chiar el cu ea și că Marie ar fi arătat foarte bine la brațul lui. Alungă însă pe data această perspectivă incestuoasă. O luase pe Marie în vederea unei viitoare alianțe aducătoare de bogăție și relații. Trebuia să-ș i urmeze planul. Cu toate astea, pe toți dracii, ce păcat că era fiica lui!

— L-am văzut pe Huc plecând, anunță Marie, împingând la o parte farfuria din fața ei. Te-ai ținut de cuvânt, așa că o să-mi respect și eu promisiunea. Dacă ești gata, putem pleca.

Francis se ridică atât de repede, încât pajul nici nu apucă să-i tragă scaunul. Marie se conformă însă uzanței, ca să sublinieze că se putea adapta oriunde, apoi i-o luă înainte, pe coridorul care ducea la grajduri.

— Credeam că va trebui să-ți fac educație, nu se putu opri François să-i spună, plin de admirație, dar se pare că greșeam. Ai foarte puține lucruri de învățat.

— Chiar dacă trăiești la Curtea Miracolelor, poți să-i imiți pe nobili! ripostă cu umor Marie.

Pe buzele lui François apăru un zâmbet care se pierdu în legănarea senzuală a șoldurilor adolescenței. Încleștă pumnii,

stăpânind valul de dorința care-l cotropise. Într-o clipă, se hotărî. Chiar dacă nu se putea însura cu ea, putea s-o aibă. N-ar fi primul tată care înțelegea să-și inițieze astfel fiica. Va fi cu atât mai bucuroasă când va veni timpul să se mărite. Gândul acesta reuși să-i domolească prea puțin simțurile înfierbântate și, când trecură peste podul mobil ca să ajungă la Saint-Jehan-du-Passet, era mai obsedat de apropierea ei decât de găsirea pietrei filosofale.

Își legară caii de unul dintre stejarii care creșteau pe deal, apoi Marie îl duse în spatele altarului. De jur împrejur, cât vedeai cu ochii, nu era picior de om. Marie scăpără un amnar, aprinse o lampă și înaintă fără șovăire spre tunelul stâncos care cobora în măruntaiele muntelui.

François o urmă tăcut. Mirosul de umezeală care domnea acolo îl îngreșoșa, dar dorința de a intra în stăpânirea *alkaheist*-ului, precum și a fetei, îl înviora.

Renunță repede să încerce să se orienteze prin labirintul în care se afundau tot mai mult. Marie părea să știe încotro îl conduce. O urma fără teamă, poate din cauză că ea îi semăna, dar Marie n-avea pic de încredere în el. Reacția pe care o avusese el, mai devreme, față de Huc îi întărise acest sentiment. Acum avea tot interesul să-i fie de folos.

Tunelul se opri brusc într-o fundătură. François se încruntă. Marie se întoarse spre el, anunțând:

— Am ajuns. Dar îmi datorezi o favoare, dragă tată. Mătușa Albérie nu m-a lăsat să gust din conținutul sticlei, sub pretextul stupid că piatra nu trebuia să aibă decât un singur stăpân. Acum însă lucrurile stau altfel. Vreau să am partea mea din putere. Vreau să fiu egala ta.

Vorbele ei îl iritară profund pe Francis. Dădu mașinal din cap, dar privirea avidă îi trăda sentimentele. Niciodată n-ar fi acceptat ca o femeie să-i fie egală, nici măcar dacă era vorba de fiica lui. Suporta și așa destul de greu ideea că vrăjitoarele alea se bucuraseră înaintea lui de *alkaheist*. Marie se mulțumi cu gestul lui aprobator și-și îndreptă pașii către o stâncă mai proeminentă decât celelalte din jur. Îi frecă suprafața în două locuri diferite, dădu la iveală mecanismul de deschidere, apoi apăsă mai multe semne sculptate care se retraseră, unul câte unul, înăuntrul rocii.

Imediat ce sfârși aceste manevre, o lespede lată de piatră se dădu la o parte, lăsându-le loc să intre. Marie pătrunse înăuntru, urmată de Chazeron. François simți nevoia să se frece la ochi, ca să se asigure ca nu visează. Lumina lanternei făcea să scânteieze aurul aflat pretutindeni în jur. Lacom, François înaintă și căzu în genunchi printre monede, umplându-și cu ele căușul palmelor și lăsându-le să-i curgă printre degete.

— *Alkaheist*-ul este aici, anunța Marie, atingându-l în trecere, ca să se apropie de fiola care trona pe o etajeră, lângă o bucată de rocă vulcanică.

Văzând-o gata să ia recipientul, François se ridică subit și o îmbrânci ca să ajungă acolo înaintea ei. Vioaie și sprintenă cum era, Marie își recăpătă echilibrul atât de prompt, încât flacăra lămpii abia pâlpâi, apoi se dădu înapoi, făcându-i loc.

François învârti în mână flaconul.

— Da, aceasta e substanța. Are aceeași culoare stranie, abia puțin mai închisă decât pe vremuri. E carnea vieții.

Scoase dopul sticlei, apoi înșă făcă la fel de nerăbdător, cu cealaltă mână, piatra, mutându-și privirea avidă de la una la alta.

— Numai câteva picături, tată, îi aminti Marie. Lasă-mi și mie, mi-ai promis.

François însă abia dacă o auzi. Fata spusese mai devreme că efectele vor fi permanente. Permanente! Va fi, așadar, cel mai bogat om din lume și va trăi veșnic. Privi spre Marie, iar privirea îi deveni și mai parșivă; își va satisface orice capriciu, inclusiv pe acela de a se însura cu Marie, de-a o iubi, de-a o face femeie.

— Mi-ai promis! insistă fata, apropiindu-se de el și întinzând mâna spre flacon.

François ridică brațul și-și turnă pe gât tot conținutul sticluței, înnebunit la simplul gând al împărțelii. Satisfăcută, Marie se dădu încet înapoi. Când sticluța căzu pe jos, iar François apucă strâns piatra cu ambele mâini, fata nu-și mai putu stăpâni bucuria că-l învinsese. Un zâmbet încântat îi luminează chipul. Zărindu-l, François de Chazeron abia avu timp să se mire, când o durere năprasnică îl făcu să se chircească și să pălească. O privi din nou și citi pe trăsăturile ei o ură sălbatică.

— Ai să mori, François de Chazeron. Ai să mori în mijlocul bucașilor de aur pentru care ți-ai vândut sufletul.

— Ce vrei să...? începu el, încercând să-și îndrepte spatele, dar durerea era atât de cumplită, încât nu reuși.

Toți mușchii i se contractau spasmodic, oasele parcă i se sfărâmau și se îndepărtau unele de celelalte, iar bătăile inimii își acceleraseră insuportabil ritmul.

— *Alkaheist*-ul nu există, Chazeron, ce-ai băut era doar o otravă. Puternică și fără leac, continuă ea. Ai să mori, dacă nu cumva ai să te prefaci în lup, cum i s-a întâmplat acum cincisprezece ani mamei mele.

Marie izbucni într-un râs feroce. François holbă ochii, simțind cu toată ființa lui că fata spunea adevărul. Avu o tresărire de mânie și vru să se năpustească asupra ei, dar Marie se feri cu îndemânare, iar François căzu cu fața în jos. Profitând de ocazie, fata se așeză călare pe spinarea lui și-i luă sabia din teacă. Știa că n-avea mult timp la dispoziție. Albérie o avertizase.

Cu sabia lui în mână, se apropie de tunel, gata să iasă, la nevoie. Dar voia să-și ducă răzbunarea – în numele ei și al familiei ei – până la capăt. Cu vocea schimbată de violența propriilor gesturi, îi mărturisi:

— Nu sunt fiica ta, François de Chazeron, îți sunt nepoată! Cea pe care ai luat-o drept Isabeau acum șaisprezece ani era mama mea și copilul tău nelegitim, rodul violului pe care l-ai comis.

Ca să mă salveze de tine, m-a schimbat cu bebelușul născut de soția ta, înainte de a se transforma în lupoaica aceea pe care oamenii tăi au rănit-o la Paris.

— Nu se poate! mârâi François între două convulsii care-l făcură să vomite un val de sânge. Minți. Minți! urlă el.

Marie se întoarse cu spatele, înălță lampa la înălțimea capului ei și-și ridică părul, dezgolindu-și ceafa.

— Ia uită-te dacă mint.

Lui François îi scăpă un țipăt în care furia se împletea cu durerea. Dintr-odată, lucrurile căpătau un sens nou, pierzându-l pe cel vechi. Marie se întoarse din nou cu fața spre el.

— E semnul lupoaicelor, Chazeron. Fac parte din neamul lor, dar și dintr-al tău. Iată de ce mi-a fost ușor să joc teatru. Prin venele mele curge sângele tău, iar cu ajutorul lui voi recăpăta în

mod legitim ceea ce le-ai furat mamei, bunicii și mătușii mele: identitatea și numele lor. Și vom dobândi, atât ele, cât și eu, autoritatea și puterea moștenite de la tine. Te vei chinui mult timp și la fel îți vei găsi și moartea. Înconjurat de aurul acesta. Singur, ca un animal, în timp ce eu voi dansa împreună cu lupoaicele. Adio, bunicule! Visai să dobândești avere. Acum o ai!

François se zvârcoli de durere, iar Marie îi văzu hainele plesnind la cusături. Nu mai așteptă. Ieși repede din peșteră și acționă mecanismul de închidere. Urletul de ură al lui François se pierdu în spatele zidului. Fusesse închis ermetic înainte de-a avea puterea să se ridice.

Abia atunci, Antoinette-Marie de Chazeron începu să râdă în hohote.

Când ieși din biserică, în Auvergne încă domnea întunericul; era o noapte limpede și rece, o noapte care prevestea apropierea primelor înghețuri. Fără remușcări, cu inima și sufletul ușurate, se apropie de silueta care o aștepta alături de calul lui François. Jean Latour își împinse pe spate gluga pelerinei, iar Marie îi zâmbi complice.

Când ajunse lângă el, îl întrebă, înainte ca Jean să apuce să deschidă gura:

— Ce s-a întâmplat cu Ma? De trei săptămâni mă frământă neliniștea în legătură cu ea!

— Ma e bine, Marie. Theophrastus și Isabeau au salvat-o. Tocmai se trezea, după ce i-au tratat rănila, când am plecat la galop din Paris pe urmele tale, ca să mă asigur că totul e în regulă. Din moment ce ai ieșit numai tu singură, presupun că lucrurile s-au desfășurat conform planului.

— Isabeau avea dreptate. François își dorea atât de mult piatra filosofală încât a căzut direct în capcana noastră. A fost floare la ureche. Grotă aceea va fi mormântul lui. Abia aștept să-i văd din nou pe ai mei. Să ne întoarcem la Paris, Jean.

— Din păcate, încă nu se poate, frumoasă Marie. Trebuie să ștergem urmele, mai întâi.

Văzându-i mutrița tristă, o strânse ușor de braț.

— Ai reușit să duci la bun sfârșit ceea ce familia ta a visat timp de treizeci de ani să facă. Acum trebuie să mergi până la capăt.

— De ce n-a venit cu tine și Constant?

— Isabeau nu i-a dat voie, și bine a făcut. Nimeni nu trebuie să știe că François de Chazeron a murit. Haide, Marie. Trebuie să terminăm înainte de ivirea zorilor.

— Știu.

O sărută blând pe frunte, iar Marie simți că inima îi bătea mai tare și mai repede. Prezența lui Jean o tulbura. Era ceva evident, spre deosebire de sentimentele nedefinite pe care le nutrea pentru Constant. Simți un val de mânie strângându-i pânțele. Își va îndeplini misiunea, dar nu de dragul lui Isabeau sau al lui Albérie, ci pentru ea. Ca să aibă dreptul să-ș i aleagă viața pe care o dorea.

Încălecă, apoi întoarse capul spre Jean, admirând precizia și sprinteneala cu care sări, la rândul lui, în șa.

— Spune-mi, Jean, îndrăzni ea să-l întrebe, o iubești pe Isabeau?

Își îndreptă, mirat, către ea ochii mari și negri și-i răspunse cu un „da” la fel de sincer și hotărât cum era el însuși, în pofida reputației pe care o avea, și adăugă:

— De ce?

Marie își mușcă buza. Cum să-i spună că ar fi dorit, că i-ar fi plăcut să guste de pe buzele lui din fructul oprit? Cum să-i destăinuie că-l iubea pe Constant, dar la sunetul vocii lui Jean începea să vibreze?

Obrajii i se împurpuraseră din pricina acestor gânduri care o frământau, dar întunericul îi ascundea tulburarea. Jean își struni calul nervos, apropiindu-se de ea. Dintr-o răsuflare, împinsă de tensiunea din ultimele ceasuri, zise, fără să-l privească:

— E bătrână. Eu sunt tânără.

Fără să aștepte un răspuns, își îmboldi calul și i-o luă înainte. O ajunse din urmă după ce ieșiră la drumul mare. Zorii se apropiau, iar aerul se răcise considerabil. Dar niciunul din ei nu simți frigul. La sosirea lor, podul mobil se lăsă în jos, la un semn al paznicului. Marie își dăduse pe spate gluga de lână a pelerinei care-i ascundea chipul, dar Jean își ținea capul plecat. Două persoane ieșiseră, două persoane se întorceau. Niciunul dintre cei

trei paznici de la intrare nu puse vreo întrebare. François de Chazeron era un personaj îndeajuns de secretos și de iritabil pentru ca nimeni să nu-și bage nasul în treburile lui.

Personalul încă nu-și începuse activitatea. Marie îl conduse pe Jean de-a lungul coridoarelor până la camera lui François, ca să ia de acolo câteva lucruri. Timpul le era măsurat. Stânjenită de îndrăzneala cu care-i vorbise pe drum, fata evita să-l privească în ochi. Jean nu lăsa să se observe cât de tulburat era. Era convins că nutrește o iubire ieșită din comun pentru Isabeau. Dar ceea ce îi spusese Marie era adevărat. Avea acea tinerețe și prospețime cărora niciun bărbat nu le-ar fi putut rezista. Și cu atât mai puțin el, care toată viața zburase din floare-n floare.

Marie își făcu și ea de lucru, deschizând niște cufere, ca să-l ajute. În scurt timp, umplură o boccea cu bagaje, adăugând și un inel cu blazonul familiei Chazeron. Când își terminară treaba, auziră cântecul unui cocoș.

— Trebuie să plec înainte ca grăjdarul să vină și să descopere subterfugiul nostru.

— Ai dreptate, murmură Marie, cu un surâs palid pe buze.

Se întristă deodată. Castelul acela care nu era al ei o făcea să se simtă mai singură ca niciodată. Jean fu și mai tulburat. Privirile li se întâlneau, iar degetele lui aranjă o șuviță neagră de păr, care, în timpul călătoriei, scăpase de sub boneta lui Marie.

— Peste câteva săptămâni, un mesaj purtând sigiliul lui François de Chazeron te va rechema la Paris. Să nu te mai duci la subterane. Abia mai târziu va fi posibil.

— Voi avea răbdare. Știi, mai devreme...

— Sst! o opri el, punându-i un deget pe buzele mlădioase. Iubirea și dorința sunt niște sentimente foarte diferite, Marie. Nu ispiti un păcătos ca mine. Ne-am pierde amândoi.

Se aplecă, simțindu-i răsuflarea, și schiță un sărut ușor pe buzele ei, apoi vru să iasă din încăpere.

— Jean, îl reținu Marie, simțind în inimă un val de independență, spune-i lui Isabeau că eu nu sunt ca mama și că nimeni, niciodată, nu-mi va stăpâni destinul.

Jean se întoarse și-i aruncă o privire gravă. Cu bărbia înălțată, Marie își sfida lacrimile și disperarea. Lăsă jos bocceaua și întinse spre ea o mână febrilă. Ea se trezi în brațele lui, subit, așa cum

simțise și el nevoia s-o strângă la piept. Marie se prăbuși într-o sărutare imperioasă și senzuală care dezvăluia sălbăticiunea cu sânge de lupoaică din ea. Apoi, la fel de hotărât, Jean o împinse la o parte.

— Destinul tău s-a pus în mișcare, Marie. Ești sigură că-l vei putea controla vreodată?

Luă de jos bocceaua și plecă grăbit, în timp ce, dincolo de fereastră, un cerc de aburi trandafirii învăluia cerul.

Marie merse pe urmele lui până la grajd, străbătută de fiori nebănuiți. Se liniști văzându-l că încalecă pe calul lui François, în timp ce grăjdarul își făcea apariția, scărpinându-și țeasta cu pâr roșu și aspru ca o coamă de cal. Cu gluga trasă până peste sprâncene, Jean ajunsese la podul mobil, îl trecu fără probleme, având grija ca bocceaua să fie văzută, apoi îi dădu pintoni calului, pornind la drum cu trupul încins și cu spiritul tulburat.

Marie îi spusese, iritată, grăjdarului care venise lângă ea și-și privea stăpânul plecând, cu un aer plin de îndoială, pe care-l sublinia scărpinându-și îndelung coama plină de păduchi:

— Uite ce face taică-meu! Mă târăș te până aici, latră tot felul de porunci, își alungă oamenii, mă face să umblu toată noaptea pe coclauri ca să văd hotarele domeniilor lui, după care se întoarce la Paris înainte de ivirea zorilor! Există oare pe lumea asta vreun personaj mai imprezvizibil, mai impertinent și mai nesuferit decât el?

— Chiar așa, domniță, încuviință tontul de grăjdar, al cărui chip reflecta o totală lipsă de înțelegere, atât în ceea ce privea spusele fetei, cât și în privința atitudinii stăpânului său.

Puțin îi păsa de năravurile ciudate ale acestuia și, în ceea ce-l privea, nu-l interesa decât faptul că Chazeron îi făgăduise doi soli ca s-o spioneze pe Marie, și, cum acesta plecase, punga lui rămăsese goală. Marie îl lăsă să-și vadă de gândurile lui, de care ea habar n-avea, și se întoarse la castel. Era dimineață, iar promoroaca împodobește cu dantele fine frunzele căzute pe jos. Marie se cutremură.

În sala comună, slujnicele își începuseră deja activitatea, punând pe mese câni pline cu lapte. Observând că fata era trasă la față, una dintre ele turnă lapte într-un pahar și i-l întinse.

Chiar atunci intră și Bénédicte. Când îi văzu părul în dezordine și hainele șifonate, își înălță mâinile spre cer și începu să bodogănească:

— Doamne sfinte, de unde vii în halul ăsta? Ce-o să spună seniorul, tatăl tău?

Marie căscă. Brusc, o ajunsese oboseala. Traversă încăperea și se propti în fața intendentei.

— Tata s-a întors la Paris să-ș i îndeplinească funcția. Pentru el, funcția asta pare să fie mai importantă decât fiica lui...

— Dar nu mai departe de ieri îmi făcuse o lista cu recepțiile pe care voia să le ofere, protestă Bénédicte, care nu mai înțelegea nimic.

— Uită de ele, dragă, făcu Marie, căscând din nou, așa cum o să uit și eu promisiunile pe care mi le-a făcut când m-a adus aici. Se pare că tata e pe cât de imprevizibil, pe atât de nepoliticos. Mi-a spus să-ț i transmit că, în lipsa lui, voi fi sub autoritatea ta. Asta-mi convine. Mai întâi, voi recupera noaptea asta nedormită.

Depuse o sărutare pe obrazul dolofan al matroanei, care se rotunji într-un surâs satisfăcut, apoi ieși, împleticindu-se, pe coridor.

De cum închise ușa camerei ei, Marie se prăbuși, fără să se mai dezbrace, pe pat, peste cuvertură. În odaie era frig, dar asta n-o deranja deloc. Se simțea mistuită de un foc interior. Căzu într-un somn tulburat de visuri amenințătoare, în care seniorul de la Montguerlhe murea suspinând numele ei.

Huc se lăsa când pe un picior, când pe celălalt, în fața prăvăliei Firul Regelui, verificând încă o dată adresa pe care i-o dăduse Chazeron. Era plin de noroi din cap până-n picioare, iar pălăria lui nu mai reușea să opună rezistență ploii torențiale care se abătuse asupra orașului. Pe stradă se scurgeau valuri de noroi amestecat cu tot felul de mizerii, mănjindu-i cizmele. Când ajunsese la două leghe de Paris, își vânduse calul. Bietul animal era epuizat. Și Huc era istovit, dar se forțase să meargă pe jos, în ciuda ploii. Atâtea întrebări îl țineau treaz de când plecase din Auvergne, și atâtea speranțe!

— Miș că-te de acolo, bou tâmpit! strigă o voce.

Își dădu brusc seama că stătea în mijlocul drumului, împiedicând circulația. Înaintă până la arcada de la intrare, își scutură pelerina de apă, își scoase pălăria și împinse ușa, făcând să răsunе prin vacarmul furtunii un clinchet de clopoțel.

— Ești ud learcă, messire, constată o voce necunoscută lui.

Tânăra care vorbise părea pe cât de uimită, pe atât de scârbită.

— Caut o doamnă, începu Huc, tușind ca să-ș i dreagă vocea răgușită din cauza durerii din gât.

— Lasă bucata aia de material, fato, și fugi să-i iei măsurile doamnei Bernardin, s-a îngrășat puțin și se încăpăț ânează să...

Restul frazei rămase suspendat pe buzele lui Albérie, care tocmai intrase în încăpere. Deși Huc își lăsase o barbă stufoasă, argintie, care-i încadra chipul, și cu toata înfățișarea lui jalnică, Albérie îl recunoscuse de la prima privire.

— Ce doamnă, messire? se interesă tânăra, care nu observase că patroana era în spatele ei.

— Pe aceea de acolo, zâmbi Huc, uluit să vadă cât de mult se schimbase soția lui.

— Dragul meu Huc, spuse ea, apropiindu-se. Nu sta acolo, vino cu mine, adăugă, luându-l de mână. Carolys, spune-i surorii mele că a sosit soțul meu.

— Soțul tău, doamnă Albérie? se minună fata. Apoi înțelegând ca e indiscretă, se grăbi să rectifice: Fug chiar acum la ea.

Și Carolys dispăru într-o clipă. Huc nu știa ce să spună. Se lăsă condus de Albérie.

— Mai întâi, scoate-ți astea! insistă ea, când intrară în holul casei lui Isabeau.

Însă Bertille se și înființase.

— Cu cine ești, Albérie?

— Cu soțul meu, Bertille.

— Pe toți sfinții, exclamă Bertille, bătând indignată din picior, dar e ud până la pielea!

— Îmi cer iertare, începu Huc, dar cuvintele i se pierdură pe buzele soției sale.

Nemaiputându-se stăpâni, Albérie se agățase de gâtul lui și-l săruta. Huc ș ovăi o clipă, temându-se să n-o murdărească, apoi

o strânse în brațe, cedând dorinței, în timp ce Bertille, jenată, mormăia:

— Astea da maniere! Și uite cum arată podeaua mea! Albérie, ai grijă, rochia ta! Ei drăcie, zise ea în cele din urmă, ieșind din hol, nu vreau să văd așa ceva! Nu, nu vreau să văd!

Se desfăcură din îmbrățișare răsând. Huc cuprinse între mâinile lui mari obrajii îmbujorați ai iubitei sale.

— Doamne, Dumnezeu, Albérie, cât de frumoasă te-a făcut traiul ăsta liniștit!

— Și tu mi-ai lipsit, Huc, răspunse ea, ațintindu-și în ochii lui privirea metalică.

— Acum ne putem apuca să dăm jos jegul de pe soțul tău? răsună vocea mândră a lui Bertille.

Se întoarseră, amândoi în același timp, spre ea. Cu pumnii înfipti în șolduri, cu sprâncenele încruntate, pitica se răstema la ei ca să nu înceapă să plângă de emoție. Țăsta era felul ei de a-și stăpăni sensibilitatea exagerată.

— Cred și eu, Bertille! Dar, dacă n-ai nimic împotriva, o să mă ocup eu de treaba asta; uite-l cât e de mare, ție ți-ar fi prea greu să-l freci cu buretele.

— Vai, Albérie! Cum poți... se apără pitica, înroșindu-se până-n vârful urechilor.

— Vino, Huc. Bertille este o bucătăreasă grozavă. O să-i facă plăcere să-ți i pregătească o gustare.

— Bineînțeles că da! Dar să-și scoată încălțările înainte de a intra în casă.

— Dorințele tale sunt porunci pentru mine, domniță, se conformă Huc, amabil.

Bertille, îmblânzită, se mai îmbujoră o dată, cu privirile în pământ, și se îndepărtă, unduindu-și șoldurile.

— Trebuie să mai fie câteva pateuri... și ceva jambon... și niște plăcinte, începu ea să înșire, ca să-și i vină în fire.

Huc își scoase cizmele, murdărind și mai rău podeaua cu noroiul din ele, apoi o urmă pe Albérie către o cameră de baie de la etaj.

Când Bertille bătui la ușă ca să-i anunțe că a adus apă caldă, nu primi ca răspuns decât un mârâit. Lăsă gălețile în prag, își șterse mânuțele de șorț și plecă, oftând.

— Oricum, ar fi putut să mai aștepte până după ce se spală!

După o clipă i se plânse și lui Isabeau, care se grăbise să vină acasă imediat ce aflase vestea.

— Păstrează-i plăcintele calde, se înduioșă Isabeau, auzind-o, au de recuperat ceva timp. Mă întorc mai târziu. Ia-o, adăugă, întinzându-i lui Bertille o batistă. Șterge-ți nasul.

Înainte ca Bertille să apuce să mai protesteze, Isabeau ieși. Se simțea ușoară. Înainte de sosirea lui Huc și a lui Jean, primise două mesaje de la Marie. În primul, fata îi povestea cu ironie despre moartea lui Chazeron „*după o grea suferință, sărmanul!*” și o anunța că Huc va veni la Paris, iar în cel de-al doilea, care era datat doar cu câteva zile în urmă, îi mărturisea că, până la urmă, îi plăcea să se ocupe de domeniile ei. Marie consultase registrul lui Huc și, ajutată de Bénédicté, continua să aplice măsurile luate de acesta pentru a-i ajuta pe nevoiași să treacă de o iarnă grea. Împotriva oricărui așteptări, Marie cerea permisiunea să rămână la Vologne până la primăvară.

Isabeau se bucurase. Moștenirea aceea îi aparținea și-i făcea plăcere s-o știe pe Marie fericită în locul pe care i-l oferise, după tot ce pătimise familia ei. Singura ei grijă era cum va reacționa Constant.

De la plecarea lui Marie, tânărul se schimbase. Din voios cum era, devenise tăcut, se revolta pentru cel mai mic lucru, de multe ori chiar în timpul adunărilor luteranilor. Parcă ar fi vrut să se răzbune pe întreaga lume pentru durerea care-l mistuia.

Era adevărat însă că multe lucruri se schimbaseră în numai două luni. Comandantul titular, Jean de la Barre, își reluase postul, după ce rănilor i se vindecaseră, și chiar dacă-ș i manifesta mai discret afinitățile cu reformații, nu era dispus să facă exces de zel. Imediat după ce Chazeron renunțase – printr-o misivă scrisă de mână lui Marie – la însărcinarea de locțiitor, distrusese dosarele și renunțase la persecuții. Atât reformații, cât și cerșetorii îl răsplătiseră pentru asta cu generozitatea obișnuită.

Ma se vindecase foarte repede. Theophrastus n-o slăbea nicio clipă din ochi, ba chiar dormea alături de ea, ceea ce-l exaspera și mai mult pe Constant, și așa foarte abătut pentru că o pierduse pe Marie. Degeaba încercase Isabeau să-i explice cum stăteau lucrurile, refuza să priceapă. Puțin îi păsa că Theophrastus era tatăl lui Marie, iar Ma, mama ei. El știa una și bună: atunci când iubești pe cineva, nu te descotorosești de el. Faptul că o deghizaseră pe Marie în nobilă, era, în viziunea lui, ceva mai cumplit decât pușcăria, mai cumplit chiar decât moartea. Dacă Marie pretindea că-i place acolo, o făcea doar pentru că era prea mândră ca să se plângă și să-și recunoască regretul. Dacă ar fi știut să călătorească, băiatul ar fi galopat până în Auvergne, ca s-o elibereze. Cu toate că se temea de cai, încercase să se urce în șa, dar de fiecare dată se trezise azvârlit în praful drumului, pe când cerșetorii îl luau peste picior, așa încât renunțase, zicându-și că Jean o să-l învețe, de îndată ce se va întoarce.

Dar Jean întârzia să apară. Huc la fel.

Isabeau se întoarse la catastifele ei, cu sufletul împăcat. Dacă unul din ei sosise, nici celălalt nu va mai zăbovi mult.

Seara, când cinară acasă la ea, n-o întristă decât lipsa lui Constant. Fu, într-adevăr, o seară neobișnuită. Erau acolo toți: Theophrastus și Ma, Albérie și Huc. Cu toții erau emoționați de această regăsire, aveau sufletele sfâșiate de atâtea amintiri, îndoliate de minciuni și trădări, și, cu toate acestea, atât de pline de dragoste, iertare și, din nou, de recunoștință. Stătură de vorbă mult timp. Isabeau se aștepta ca Huc să-i reproșeze totul, nimic sau anumite lucruri. El se mărginise doar s-o îmbrățișeze, cu un zâmbet deschis și cu ochii strălucitori.

— În seara asta, lumina e frumoasă, constatase Huc, cu simplitate.

Iar ea înțelesese, asemenea celorlalți, despre ce lumină era vorba: cea a adevărului, a abnegației, a curajului și a perseverenței. Râseră împreună. Vorbiră împreună despre Marie. Despre moartea lui Chazeron. Erau împreună.

Jean își anunță sosirea după două zile. Fusese nevoit să se abată din drum din cauza izbucnirii epidemiei de ciumă.

— Trebuia să ne așteptăm la asta. E cazul să ne pregătim să luăm măsuri, răspunse Theophrastus, îngrijorat.

După o săptămână, el și prietenul lui, Jean Pointet, cutreierau Parisul în lung și-n lat ca să împiedice răspândirea epidemiei, cu desagile pline cu bucăți de săpun cumpărate de Isabeau și de câțiva burghezi speriați.

Zvonurile deveneau tot mai alarmante. Flagelul mistuia Franța ca un șarpe hidos. Se făcură procesiuni și slujbe religioase. Fără să țină seama de pericol, regele hotărî să-ș i viziteze provinciile, bucuros să le vadă pe cele moștenite de la mama sa. În această călătorie îi erau alături soția lui și delfinul Franței.

Locuitorii din orașele și satele atinse de flagel așteptau cu nerăbdare trecerea regelui, convinși că, din moment ce vindeca scrofullele, își va putea salva supușii, precum și întreaga Franță.

În urma ploilor torențiale abătute asupra Parisului, nivelul Senei crescuseră până la chei. Încurajați de sfaturile primite, mulți locuitori profitară de revărsarea apei peste maluri ca să se spele. Epidemia nu cuprinsese Parisul, dar le lăsă oamenilor prea puțin timp să se mai gândească la altele.

Totuși, rămăseseră două ființe chinuite de gânduri: Constant, care număra zilele rămase până la venirea primăverii, crescând și începând să devină bărbat, și Jean, pe care o simplă sărutare fusese de-ajuns ca să-l întoarcă pe dos.

Iarna trecu peste o țară plină de suferințe. Veștile primite de la Marie erau bune și-i îmbărbătau pe ai ei. Cu toate că în Auvergne apăruseră câteva focare de epidemie, castelul de la Vologne fusese cruțat. Marie era fericită că-i poate ajuta pe „oamenii ei”, cum începuse să-i numească. Simțea că acestora le era încă și mai de folos decât le fusese celor de la Curtea Miracolelor și se străduia să le ușureze traiul. Întregul personal de la castel credea că mesajele trimise la Paris îi sunt destinate lui François de Chazeron, pe care funcția îl reținea acolo.

Bénédicte era foarte încântată că noua și tânăra ei stăpână luase locul morocănosului senior și nu bănuia nimic. Urmând sfatul lui Jean, Marie nu se mai dusesse prin subteranele de la Montguerlhe. Îi era însă dor de toți ai ei, în special de Constant, și

se bucura la gândul că o să-i revadă deîndată ce zăpada și poleiul le vor permite și lor să străbată drumul, nu numai curierilor.

Pe 25 aprilie, la prăvălie sosi o nouă scrisoare, pe care Isabeau se grăbi s-o deschidă, fiind sigură că Marie își anunța întoarcerea.

În loc de asta însă, ceea ce citi o făcu să se albească la față ca varul, și, înainte de a-i putea spune vreun cuvânt lui Carolys, care se îngrijorase văzând-o așa, sângele îi îngheță în vine și căzu pe spate.

Când își reveni, era lungită pe bancheta din hol. Chipurile aplecate asupra ei erau grave, și își aminti pe dată. Se ridică în șezut, sprijinită de spătarul din piele.

— S-a întâmplat ceea ce cred eu? întrebă.

— Vai! făcu Albérie, cu vocea gătuită.

— Trebuie să ne ducem acolo, conchise Isabeau. Chiar acum. De data asta n-am să mai fug, surioară.

— Bertille s-a apucat să-ți facă bagajele, interveni Jean. Ale mele sunt pregătite deja, adăugă el, punându-și mâna pe mânerul sabiei.

— În cazul acesta, ceea ce trebuie să se întâmple se va întâmpla.

— Domniță Antoinette-Marie, a sosit un om călare.

Fără să mai aștepte și alte explicații ale slujnicei, Marie coborî treptele în goană, riscând să se împiedice în fuste.

Bărbatul își scutură pelerina de călătorie udată learcă de ploaie. Borurile pălăriei atârnavu pleoștite de o parte și de alta a feței protejate de o mască din piele.

— Constant! strigă ea, cu inima bătându-i puternic.

Omul își dezlegă șireturile cu care era prinsă masca, iar Marie îi putu vedea chipul încadrat de o barbă neagră.

— Jean! rectifică ea, oprindu-și avântul, deși nu s-ar fi putut spune că era dezamăgită.

— Bună seara, Marie, răspunse el, deschizând larg brațele.

Ea se cuibări la pieptul lui. Părea obosită, avea obrajii supti, ochii încercânați, părul neîngrijit, iar pe frunte îi apăruse o cută de îngrijorare. Jean îi sărută cu tandrețe fruntea și o cuprinse în brațe.

— Va sosi în curând și Constant. E doar la câteva zeci de leghe de aici. La ieșirea din Clermont trăsura a nimerit într-un șanț, iar o roată s-a rupt. Am considerat că e mai prudent să nu ne apuce noaptea pe drumuri. Voiam să te anunț că ai tăi vor sosi aici mâine.

Marie făcu un pas înapoi, cu ochii plini de o spaimă evidentă.

— Nu, nu trebuie să vină! Să plecăm amândoi de aici. N-aș mai putea rămâne în locul asta blestemat, Jean. Ia-mă de aici, te rog. Te rog!

Jean îi privi cu atenție chipul. Când se despărțise de ea, Marie era puțin tristă, dar radioasă. Acum rămăsese doar umbra adolescenței vioaie și senzuale pe care-o știa. Era oare posibil ca prietenul ei Constant să fi avut dreptate? Ceea ce spunea ea în scrisori să nu fi fost decât niște aparențe?

— Noaptea este întunecată, rece și vântul suflă cu putere. Ar fi o nebunie să plecăm imediat. Aici suntem în siguranță, Marie. Du-mă într-un loc unde să putem discuta.

— Messire, pe unde-o fi stăpânul nostru? Ne aduci vești de la el? se interesă Bénédicte cea plinuță, ieșind în grabă din bucătărie.

— Din păcate, are o sarcină importantă care îl mai reține la Paris, îi răspunse Jean, salutând-o cu un gest. M-a trimis să anunț sosirea comandantului său, care și-a îndeplinit misiunea și se întoarce acasă.

Ochii lui Bénédicte se rotunjiră.

— Messirul Huc?

— Chiar el. Cine altul ar fi mai potrivit decât el ca să pună capăt acestor crime?

Bénédicte răsuflă ușurată. Marie avusese grija să tempereze bârfele răspândite de paznici, lăsând să se înțeleagă că Huc fusese trimis la Paris pentru a pregăti sosirea stăpânului său, care considerase că e mai bine să se folosească de calitățile lui decât să-l pedepsească pentru acțiuni neinspirate. Nimeni n-avusese motive să se îndoiască de spusele ei. Bârfele încetaseră.

— Presupun că ești flămând, messire! făcu Bénédicte pe post de bun venit.

Jean aprobă dând din cap, dar aerul disperat al lui Marie îl determina să mai aibă răbdare.

— Trebuie să discut între patru ochi cu domnița Antoinette-Marie, așa mi s-a poruncit.

La aceste cuvinte, Marie păru că-și redobândește întru câțva stăpânirea de sine. Îl luă de braț și mări pasul.

— Urmează-mă. În ultima scrisoare pe care-am primit-o de la el, tatăl meu mă sfătuia să am încredere în messirul Huc și în tine.

Bénédicte îi privi îndepărtându-se pe coridorul care ducea la cabinetul lui François, ocupat acum de Marie. Intendenta își amintea de mesagerul care îi încredințase săptămâna trecută plicul sigilat cu pecetea familiei Chazeron. Marie păruse ușurată când citise scrisoarea. Acum, Bénédicte înțelegea mai bine cauza. Înseninată, se întoarce la bucătărie.

De îndată ce ușa se închise după ei, Marie izbucni în hohote de plâns, udând cu lacrimi haina lui Jean, în acea seară de 25 mai 1532.

Jean o trase către bancheta acoperită cu catifea albastră aflată în dreptul ferestrei cu obloanele interioare ferecate. Marie se lipi de el, nemaiputând ascunde tensiunea interioară care o copleșise în ultimele săptămâni. Era istovită.

Jean nu știa cum s-o liniștească. Se mulțumi s-o legene tandru, mângâindu-i ceafa zgâlțâită de hohote de plâns. La un moment dat, își șterse nasul cu dosul palmei, iar asta-l făcu pe Jean să zâmbească. Se gândi la Constant, care rămăsese împreună cu ceilalți, rușinat ca nu poate să încalece pe un cal și să-l însoțească. Băiatul avusese dreptate. Marie își schimbase doar hainele. În sufletul ei zăcea încă sălbăticiunea de la Curtea Miracolelor. „*Spune-i c-o iubesc*”, îl rugase Constant pe Jean, în timp ce-și îndrepta calul spre Thiers, dar Jean nu reușea s-o facă. Își petrecuse iarna făcând dragoste cu Isabeau și întrebându-se de ce sărutarea pe care i-o dăduse lui Marie îi lumina în vise restul nopților. Ținea la Isabeau. Ținea sincer la ea. Dar, oare, ce se întâmpla? Pofța trupească, foarte accentuată la el, îi tulbura temperamentul? Nu putea crede una ca asta. Marie trezea în el un sentiment mai confuz, un amestec subtil de prietenie, respect și considerație. Intuise atunci când o sărutase că era un sentiment profund și împărtășit, deși fiecare din ei avea deja câte o relație. Nu și-l putuse înăbuși, cu toate că ținea la Constant și că-ș i dădea seama că îi înșela încrederea. Chiar și în clipa aceea, pe când hohotele de plâns ale lui Marie se potoleau, Jean nu se gândea decât s-o încurajeze. Și simțea o bucurie irațională la gândul că a ajuns cel dintâi lângă ea.

— Gata, Marie. De acum înainte nu trebuie să te mai temi nici de el, nici de altcineva.

Își scoase batista și i-o întinse chiar în clipa când ea se pregătea să-și șteargă iarăși fața cu mâneca. Marie îl zâmbi, privindu-l cu recunoștință și cu speranță. Își suflă nasul și se cuibări din nou la pieptul lui, tulburată, în ciuda îngrijorării care-o stăpânea, să-și simtă bătăile nebunești ale inimii. Când și inima lui își înteti ritmul, Marie înălță spre el un chip mirat și senzual care-i zdruncină șubredele hotărâri.

Jean puse stăpânire pe gura ei întredeschisă, având senzația că se însoțește cu furtuna, ca un căpitan care face totul ca să-și țină nava pe val.

Marie se lăsă, gemând, în voia lui. Trecuse prin atâtea spaima în ultimele săptămâni, fără să poată lupta cu noaptea, cu această amenințare nevăzută care bântuia totuși pe sub ferestrele ei. Pusese să fie blocate ușile tuturor odăilor în care erau șemineuri și așezase în fața lor soldați de pază. Îl simțea totuși dându-i târcoale, pervers și criminal.

Jean se dezlipi de obrazul ei ud de lacrimi simțindu-se sfârșit, de parcă i-ar fi sorbit sufletul. Marie gemu din nou, abandonându-se lasciv, îmbărbătată să se simtă iarăși vie în trupul ei care tânjea după mângâieri. Bărbatul încercă o clipă să se stăpânească, să nu cedeze dorinței sălbătice care-l chinuia, chemă în ajutor imaginea chipului încrezător al lui Constant, care-l credea prietenul lui, dar nimic nu avu efect.

Degetele lui îndemânatică desfăcură șireturile corsajului și agrafele rochiei lui Marie, dezgolind-o până în talie. Ea se lungi pe banchetă, cu ochii închiși. Slăbise, iar sânii ei mici abia umpleau palmele lui Jean, dar lui i se părea mai frumoasă decât oricare altă femeie pe care o cunoscuse. De fapt, niciodată nu avusese în asemenea măsură impresia că-i e de folos cuiva, de parcă degetele pe care și le plimba pe pielea ei albă trezeau fiecare fărâma de viață din ea. O simțea tresărind, încordându-se și destinzându-se, ademenindu-l și apoi retrăgându-se din instinct. Același instinct de supraviețuire pe care-l presimțise în Isabeau prima dată când se culcase cu ea. Începu s-o descopere pe-ndelete, căutând să găsească în gemetele ei justificări pentru fapta lui josnică.

Știa că Marie era virgină. Pe vremuri, nici nu i-ar fi părut, s-ar fi desfătat cu ea ca și cu o femeie ușoară, fără să-și facă griji că ar putea s-o lase însărcinată sau nesatisfăcută. Dar Marie merita mai mult de atât. Merita să aibă parte de amantul experimentat care devenise el și pe care nevestele burghezilor îl plăteau adesea, atunci când el ocolea așternutul lor ca să-și sporească prețul. Pentru Isabeau, pusese cruce acestui trecut nedemn. Pentru Marie, își regăsea perversitatea de atunci, dorind să-i dăruiască mai mult decât oricărei alte femei. Jean îi datora viața. Acum, el i-

o reda. Fu cuprins de un val de orgoliu când o simți vibrând sub mângâierile lui. Sigur pe el, o dezvirgină, sorbindu-și plăcerea de pe buzele ei, ca dintr-un izvor pe care nimeni înaintea lui nu-l descoperise.

— Îți mai e foame?

Jean întredeschise ochii și privi îndelung chipul înseninat al lui Marie.

— Cred că da.

— Ar trebui să ne întoarcem în sala mare, unde probabil că Bénédicte plânge că i s-au răcit clătitele, râse Marie.

— Desigur.

Lui Jean însă nu-i venea să se miște. Rămânând nemișcat, lipit de ea, își proteja fapta interzisă ca pe un vis frumos. Știa că, atunci când va privi în față realitatea, n-o să-i placă ceea ce avea să vadă. Suspină, plimbându-și cu tandrețe un deget pe umărul ei mătăsos.

— Trebuie să uităm această rătăcire, Marie.

O simți încordându-se. Ar mai fi putut aștepta înainte de a-i spune aceste cuvinte, dar nu voia ca între ei să se înfiripe acea complicitate ireversibilă a pasiunilor adulterine.

— Tu îl iubești pe Constant și el te iubește pe tine, adăugă el, cu o voce mai fermă, văzând că Marie tăcea. Măine, el va fi alături de tine, iar Isabeau – alături de mine. Nu regret nimic, Marie, însă tu meriți mai mult decât...

Ea îl întrerupse pe un ton sec, ridicându-se:

— Nu te mai obosi, Jean. Am înțeles. Eram speriată și m-ai încurajat în felul tău. Aveam nevoie de această afecțiune și nu sunt supărată pe tine. E în regulă. Nimeni nu va afla nimic.

El nu-i răspunse. O privea îmbrăcându-se grăbită. Era mânioasă, dar mânia ei părea îndreptată mai curând împotriva ei înseși, nu împotriva lui Jean. Se gândi cu tristețe că purtarea lui fusese mai josnică și mai lașă decât ar fi crezut. Își puse și el la punct ținuta.

În tăcere, cu trupurile domolite în pofida tristeții care-i stăpânea, se duseră în sala unde-i aștepta Bénédicte. Intendenta nu cutează să facă niciun comentariu, sublinie doar că ar fi trebuit s-o anunțe că vor discuta atâta timp.

La care Marie răspunse, zâmbind, că mâine vor mai sosi încă cinci oaspeți.

Adolescenta își trecu palma peste pânțele și peste sâni, strâmbându-se în fața oglinzii.

Nu, hotărât, înfățișarea ei nu se schimbase deloc. Se întrebase adesea dacă, după ce o faci prima dată, se vede vreo deosebire. Nu. Nu se vedea nimic. Devenise femeie, iar trupul ei nu-i trăda secretul. Se supăraseră pe Jean fiindcă renunțase la ea atât de repede, însă îi trecuse. Era un prieten de nădejde. Revăzându-și amintirile, își dăduse seama că se simțise atrasă de el de la început, chiar dacă nu era convinsă că-l iubea. Prin urmare, era mai bine așa. Avea să-l reîntâlnească pe Constant. Avea să-l cunoască, în sfârșit, pe acel tată pe care abia îl văzuse, iar spaimile ei se vor sfârși. La Vulture se simțea acasă mai mult decât la Paris, cu toate că era atât de agitată. Aici își avea locul ei. Un loc aparte. O rațiune de a trăi. De fapt, era foarte simplu. Constant o va lua de soție. Ea îi va dăruia copii, iar pământurile acelea vor fi leagănul lor. Da, era foarte simplu.

Se întâlni din nou cu Jean la micul dejun, iar lui îi păru bine văzând-o surâzătoare. Sfâșiat de sentimente contradictorii, nu putuse dormi toată noaptea. Chipul senin și odihnit al lui Marie îi înlătură însă toate îndoielile. Începu să-i povestească, binedispus, peripecțiile de care avusese parte în timpul călătoriei.

Trăsura sosi în după-amiaza aceleiași zile, când lumina abia începea să scadă. Înainte ca Marie să apuce să le ureze bun venit, Ma apăruse deja în fața ei, lătrând bucuroasă.

— Doamne, Isuse! Un lup! strigă înspăimântată Bénédicte, care ieșise să întâmpine oaspeții.

— Un lup dresat și inofensiv, rectifică Jean, punându-i pe umăr o mână ocrotitoare.

Bénédicte se înroși până-n vârful urechilor, dar nu încercă să scape de mâna lui. Domnul acela era foarte seducător, și protecția lui nu-i plăcea deloc. Marie se lăsă pe vine și-și îngropă cu afecțiune nasul în blana cenușie, exclamând:

— Ma! Ce dor mi-a fost de tine!

— Dar de mine ți-a fost dor?

Marie își înălță privirea. În fața ei era Constant. Pe chipul lui maturizat se citea o tandrețe înfocată. Fata se ridică și le zâmbi celor din jur, ale căror trăsături exprimau aceeași afecțiune față de ea.

— Mi-a fost dor de voi toți, afirmă Marie înainte de a-și petrece brațele pe după gâtul lui Constant.

Băiatul o strânse cu putere la piept, pe cât de fericit, pe-atât de stânjenit și încurcat, văzând că se făcuse așa de frumoasă, cu toate că era micuță și firavă.

— Să intrăm, spuse ea, simplu. Avem să ne spunem multe lucruri.

Bénédict se retrase de îndată ce oaspeții terminară de mâncat bucatele alese pe care le pregătise pentru ei. Nu știa decât ceea ce auzise de la ei: Huc de la Faye se întorcea acasă cu o soție, iar Isabeau era sora acesteia și, în același timp, rudă cu François de Chazeron. De fapt, nu mai rămăsese la castel nimeni dintre cei care ar fi putut s-o recunoască pe Albérie. Unora, prea tineri însă ca să-și amintească ce rol jucase ea acolo, figura ei li se părea cunoscută, dar acest lucru putea fi lesne explicat: având legături de rudenie cu Chazeron, probabil că-l vizitase pe vremuri. Oricum, lui Bénédict nu-i păsa de toate astea. Nu puse întrebări, așa cum nu pusese întrebări nici la sosirea lui Marie. François de Chazeron îi spusese clar că o aducea pe fiica lui, care fusese crescută la o mănăstire, întrucât boala mintală de care suferea soția lui îl obligase să se despartă și de una, și de cealaltă, în interesul copilei. Aceste fețe noi, exprimând atâta căldură față de fată, îi plăceau, mai ales că ea și restul personalului de la castel o îndrăgiseră sincer pe Marie. Faptul că fata ținea atât de mult la o lupoaică nu schimba cu nimic lucrurile.

— Am avut atât de puțin timp ca să te cunosc, tată! se înduioșă Marie, adresându-i-se lui Theophrastus, care o privea plin de admirație și mândrie.

— Vom avea tot timpul de-acum înainte. De îndată ce vom readuce liniștea în această casă.

Marie fu străbătută de un fior, iar privirea i se umplu de teamă. Surâse palid. Era timpul să le povestească ce i se întâmplase.

— Nu știu dacă vom reuși. De fapt, până ieri-seară, când Jean mi-a dezvăluit intențiile voastre, nu doream decât să plec cât mai repede și cât mai departe, deși, mărturisesc, până acum câteva săptămâni eram fericită să stau aici.

Constant strânse din buze și se bosumflă.

— După mine, expediția asta e o nebunie. Dacă vrei, putem să plecăm chiar mâine. Să mergem acasă, adăugă el.

Dar Marie scutură din cap.

— Nu, Constant. Revederea voastră mi-a dat curajul care-mi lipsea. Trebuie să terminăm, o dată pentru totdeauna; altfel, nu voi mai putea dormi liniștită niciodată.

— Ce s-a întâmplat, Marie? Întrebă în cele din urmă Isabeau, cu glas blând, deși toată ființa ei presimțea răspunsul.

— Chazeron s-a întors. Cel puțin așa cred, cu toate că arată altfel. O! Doamne sfinte, dacă l-ați fi putut vedea așa cum l-am văzut eu! Am creat un monstru! Un monstru! gemu Marie, cu un fior rece pe șira spinării.

Simțea deodată nevoia să se elibereze de aceste imagini, de teroarea în care trăia de mai mult de o lună.

— Totul a început odată cu venirea primăverii, la topirea zăpezii, explică ea. Niște țărani au venit să i se plângă sergentului că le dispăruseră câteva oi, iar altele fuseseră găsite pe jumătate devorate. La Fermouly, curtea de păsări fusese devastată, gardurile din plasa de sârmă erau rupte și doi câini fuseseră omorâți. Apoi, o femeie de la Grimardie a răspândit zvonul că nu era vorba despre un lup, așa cum se crezuse până atunci, ci despre o fiară îngrozitoare. Un vârcolac. Îl văzuse la lumina palidă a lunii răscolindu-i grajdul. Soțul ei zăcea la pat cu febră mare, așa că ea pusese mâna pe o coasă, ca să gonească acea făptură a întunericului, iar monstrul fugise la vederea ei. Au confirmat și alți oameni descrierea ei: fiara era înălțată pe labelle din spate, acoperite cu fire lungi de blană, iar brațele prinse de un tors scurt se terminau cu gheare. Chipul îi era diform, fruntea de om continua cu un bot lung. Nu-i ataca pe fermieri, părea că vrea doar să-i sfideze prin prezența lui malefică, lăsându-i să-l privească și să se înspăimânte, apoi se lăsa în patru labe și o lua la fugă cu o viteză uimitoare. Toate acestea se întâmplau într-o zonă bine delimitată, care includea Vologne și Montguerlhe. La

început m-am închis în casă, trimitând pe urmele lui doar soldații din gardă, însoțiți de bărbații mai curajoși din satele învecinate, dar l-au urmărit zadarnic. Eram înspăimântată și refuzam să accept adevărul. Nu putea fi el. Murise. Îl ferecasem în grotă chiar eu, pe când era în agonie. Dar n-aveam somn; de cum ațipeam, coșmaruri pline de strigoi mă făceau să mă trezesc, lac de sudoare. Trebuia să știu precis despre ce era vorba. Într-o dimineață, foarte devreme, m-am strecurat afară având grijă ca paznicul să nu mă vadă și m-am dus la Saint-Jehan-du-Passet, singură, cu o espingolă ¹¹ încărcată ascunsă sub pelerină, amintindu-mi de câte ori păcălisem gărzile care patrulau prin Paris. Mi-a venit să râd de propria lașitate. Pe omul ăsta îl mai înfruntasem și înainte, iar dacă era vorba despre un altul, primejdia ar fi fost cu atât mai mică. Trecerea era tot ferecată, dar gropa era goală. Sticla în care fusese otrava zăcea pe jos, iar în praf se vedeau urme de gheare. Am cercetat fiecare cotlon și, în cele din urmă, am descoperit o deschizătură care se ivise după prăbușirea unei stânci. În dorința lui de a supraviețui, Chazeron probabil că simțise aerul care intra pe acolo și lărgise deschizătura, scoțând câteva pietre din perete. Am luat-o pe urmele lui și am ajuns în sala alăturată, cea în care monedele erau topite și turnate în lingouri. I-am dat ocol, apoi, speriată, am făcut cale-ntoarsă. Nu l-am văzut, dar era pitit pe acolo pe undeva, ca să se bucure de spaima mea. Aproape că-i puteam simți parfumul amestecat cu izul sălbatic de fiară. Când m-am întors la Vollore, a trebuit să suport reproșurile lui Bénédicte; am mințit-o, spunând că-i făcusem o vizită abatelui de la Moutiers, dar eram înghețată de groază. Prima mea reacție a fost să vă scriu ca să vă implor să veniți să mă luați de aici. Totuși, după ce am expediat scrisoarea, mi-a părut rău. Făcusem exact ce spera Chazeron că voi face. De asta mă cruțase, deși i-ar fi fost ușor să mă atace. Dar vrea să se măsoare cu noi toate. Am trimis un alt mesaj, dar curierul a fost găsit în dimineața următoare mort, la câțiva coți de zidul castelului. Am pus atunci sub supraveghere toate încăperile în care se aflau șeminee. Îmi spusese răi i doar

¹¹ Pușcă cu țeava scurtă și groasă (n.tr.)

ceea ce era mai important să-i povestesc lui Chazeron ca să-l conving să vină cu mine, dar nu cunoșteam pasajele secrete din celelalte subterane. Dacă voia, putea să intre în castel, să-mi gătuie sau să-mi înjunghie oamenii, ca să mă pedepsească și să mă îngrozească și mai mult. Am poruncit ca nimeni să nu intre în aceste camere, explicându-le tuturor că o creatură a iadului s-ar fi putut strecura prin hornuri și că, până când rugăciunile noastre ne vor mântui de fiară, era bine să ne ferim. În următoarele opt zile, nu s-a mai întâmplat nimic. Obținuse ceea ce dorea și aștepta sosirea voastră. Între timp, am reușit să dorm ceva mai bine și m-am liniștit puțin. Acum trei nopți însă, hărț uiala a început din nou. Lapa mea se agita în grajd, ceilalți cai nechezau, așa că am trezit toată casa. Bénédicte nu m-a lăsat să ies în curte. M-am dus în cabinetul lui François, am deschis obloanele și mi-am lipit obrazul de geam, privind în bezna străbătută de lanternele soldaților care cercetau locul. L-am văzut înălțându-se în fața mea și lovind cu botul în fereastră. Într-o fracțiune de secundă a dispărut. Avea ochii injectați. N-am mai văzut niciodată o privire atât de plină de ură. Nici nu știu când am trântit la loc obloanele, apoi am rămas încremenită în celălalt capăt al odăii, tresărind la cel mai mic zgomot, de parcă m-aș fi așteptat să-l văd intrând acolo. Dimineața, Bénédicte mi-a spus că burta iepei mele fusese spintecată. Trebuise să fie împușcată. Până ieri-seară, când a sosit Jean, eram încă terorizată, șocată de imaginea înfiorătoare pe care o văzusem, sfârși Marie, cu trăsăturile contractate la evocarea acestor amintiri atât de recente.

Jean clătină din cap în tăcere, dar Constant izbucni:

— Ei bine, n-o să-l mai las pe monstrul ăsta să te chinuiască. Te duc chiar mâine la Paris, cu sau fără voia ta.

Surprinsă, Marie făcu ochii mari.

— Dar nu vreau să mă întorc la Paris, Constant.

— Ba firește că vrei. Locul tău este la Curtea Miracolelor, alături de mine. Acolo ești în siguranță. Ele pot foarte bine să-l urmărească și fără noi. Nu e lupta noastră, Marie, ci a lui Isabeau.

Vocea fetei se înecă într-un val de tristețe.

— Nu înțelegi, Constant. Pământurile astea sunt acum ale mele, iar oamenii se bizuie pe mine. Nu voi pleca de aici. Lupta asta, cum o numești tu, a devenit a mea.

Timp de o clipă, lui Constant nu-i veni să creadă, apoi ochii i se aprinseră de mânia orgoliului său rănit fiindcă fusese respins.

— Prostii! făcu el, ridicându-se în picioare.

Fără să mai aștepte vreun răspuns, ieși din încăpere. Tăcerea grea care se lăsase fu ruptă de Albérie:

— Are nevoie de timp, Marie. Și-a făcut multe griji pentru tine. Era convins că viața pe care o duci aici nu ți se potrivește. Când lucrurile vor reveni la normal, vă veți înțelege mai bine unul pe celălalt.

Marie clătină din cap, simțind un nod în gât.

— Marie, e important să-ți amintești un amănunt, zise Isabeau, care, în timp ce fata povestea, se concentrase asupra propriilor amintiri; ești sigură că flaconul era gol?

— Da, bunico. Aș putea să jur. L-am văzut pe Chazeron sorbind până și ultima picătură. Elixirul ar fi trebuit să-l ucidă, nu să-l transforme. Nu face parte din specia noastră, adăugă ea, repetând vorbele spuse de Albérie atunci când evocaseră și această eventualitate, amintindu-și ce pățise Loraline.

— Asta nu poate însemna decât un singur lucru, observă gânditor Theophrastus.

Privirea i se întâlni cu cea a lui Isabeau, care dădu din cap.

— *Alkaheist*-ul.

— Da. Deși căutai altceva, Isabeau, i-ai descoperit secretul.

— N-a fost o întâmplare. Mi-am petrecut cincisprezece ani de singurătate încercând să-i aflu taina, ca să-i pot reda surorii mele o viață normală. Credeam că n-am reușit. Și chiar așa este. Formula este incompletă sau instabilă, din moment ce Chazeron a devenit diform, și dă rezultatele așteptate numai în cazul celor din neamul nostru.

— Dar asta e de ajuns ca să-l putem folosi, nu crezi?

— Ba da, cu siguranță.

— Nu înțeleg nimic din păsăreasca voastră, se scuza Marie. Ce importanță are?

— *Alkaheist*-ul este cheia, Marie, îi explică Theophrastus, care se înviorase la acest gând. Cu ajutorul lui îi vom reda mamei tale adevărata înfățișare.

— E posibil? se luminează Marie.

— Din păcate, nu e atât de simplu, o domoli Isabeau. Trebuie să găsim antidotul poțiunii, iar pentru asta avem nevoie de o cantitate din ea. Or, tocmai mi-ai confirmat că singurul flacon care mai rămăsese a fost golit de Chazeron.

— Ești sigură că nu mai este niciunul, bunico? insistă Marie, care nu se mai gândea acum decât la această perspectivă luminoasă.

— Îl lăsasem pe acesta în grotă, la loc sigur, în caz că mi s-ar fi întâmplat ceva când am plecat din Montguerlhe. Loraline avea în păstrare o fiolă pe care urma s-o folosească așa cum plănuisem, iar eu luasem cu mine la Paris încă una; atunci când regele a fost închis, i-am oferit-o surorii lui, ca să-l asasineze pe Carol Quintul, întrucât nu reușisem să pătrund mai adânc tainele poțiunii. La întoarcere, pe drum, fiola s-a spart. Îmi pare foarte rău, Marie, căci, împreună cu tatăl tău, poate că am fi reușit să ducem la bun sfârșit ceea ce începusem.

— Probabil că acest secret se află în trupul lui Chazeron, obiectă Theophrastus. Va fi de ajuns să reconstituim *alkaheist*-ul pe baza notițelor tale.

— Să sperăm, Theophrastus.

— Nu veți renunța, nu-i așa? insistă Marie, mângâind lupoaica lungită la picioarele ei, de unde nu se mișcase toată seara.

Înduioșată în fața acestui tablou, Isabeau îi surâse nepoatei sale.

— Niciodată, Marie. Niciodată. Oricât m-ar costa.

— Așadar, trebuie să ne pregătim și să urzim un plan ca să rezolvăm problema asta, conchise Jean. Și mi-a venit deja o idee.

Jean își expuse ideea. Huc o aprobă imediat și afirmă că puteau conta și pe sprijinul prietenului său Bertrandeau, în care avea toată încrederea. După douăzeci de minute se despărțiră, îndreptându-se spre odăile care le fuseseră pregătite, cu inimile ceva mai ușoare.

Marie, căreia aceste perspective îi redaseră pofta de mâncare, hotărî să caute prin bucătărie niște biscuiți, deși ora era târzie.

Spre surprinderea și bucuria ei, îl găsi acolo pe Constant, așezat la masă, sub privirile binevoitoare și curioase ale lui Bénédict. Când băiatul apăruse în prag, cerând ceva de băut, intendentă nădăjduise să afle câte ceva de la el, dar, deși se străduise să-l tragă de limbă, Constant rămăsese bosumflat și mut ca peștele.

— Credeam că te-ai dus la culcare, i se adresă Marie lui Bénédict.

— Și cine să facă plăcintele pentru mâine? bodogăni ea. Și pateurile? Și tartele? Rândașii, cumva?

Marie se repezi și o sărută iute pe obrazul care se îmbujoră pe loc.

— Oh! Iartă-mă! Iartă-mă, Bénédict. Știi doar că n-am vrut să te supăr... Dar ai de făcut atâtea, încât...

— Bine, nu-i nimic... Oricum, terminasem deja, se împlânzi Bénédict, ștergându-și mâinile de șorțul pătat, înainte de a și-l scoate. Vă las. Aveți în crăticioară lapte cald cu scorțișoară.

După plecarea ei, în bucătărie se lăsă tăcerea. Marie își luă o gustare. Nu știa cum să înceapă. În ultimele luni, Constant se schimbase mult. La fel și ea.

— Se pare că te iubește mult.

Tonul era morocănos, dar Marie prinse curaj. Punându-și cana cu lapte lângă a lui Constant, pe masa încărcată cu pateuri, se aplecă și-i șopti la ureche:

— Și eu te iubesc mult, Constant.

El se întoarse cu o mișcare largă, răsturnând cana, iar privirea i se încinse; la fel și genunchii pe care i se vărsase lichidul fierbinte. Marie izbucni într-un râs cristalin, pe când el se ridicase și țopăia când pe un picior, când pe celălalt, înjurând. Pe jumătate furios, pe jumătate amuzat, se năpusti spre ea și o cuprinse în brațe. Râsul lui Marie se pierdu în sărutarea lui pătimașă, care goni, dintr-odată, departe efluviile copilăriei lor.

Deschizând pentru o clipă ochii, Marie întâlni privirea îndurerată a lui Jean, care se afla dincolo de ușa întredeschisă. Îi închise imediat la loc și se abandona în brațele lui Constant, zicându-și că fusese doar o închipuire.

— Vom fi împreună toată viața, nu-i așa? gemu vocea lui Constant, din pletele ei.

— Da, îi răspunse din toata inima.

Dar această certitudine nu-i obliga la nimic.

Următoarele opt zile au constituit o adevărată sărbătoare, în ciuda amenințării. În împrejurimi n-a avut loc niciun incident, și știa cu toții motivul: seniorul de la Vollore voia să se confrunte cu ei. Rămânea de știut cine va cădea în capcană. Dar se bucurau atât de mult că erau împreună, încât nimeni n-avea chef să se gândească la asta. Marie era încântată de acest tată pe care abia îl descoperise. Voia să afle totul despre el, despre ei, nerăbdătoare să știe cine era ea, de fapt, după atâția ani de tăcere, de minciuni, pe care totuși nu le reproșa nimănui. Era fascinată și de acea piatră filosofală, de secretul transformării prin care trecuse Loraline. Forță ușa de la primul etaj, a cărei cheie n-o avea, pentru ca Isabeau și Theophrastus să poată intra acolo, fu mișcată când o văzu pe bunica ei regăsindu-și schițele și însemnările, iar pe Theophrastus descifrând ultimele însemnări ale lui Chazeron. Marie voia să știe tot, să învețe tot: alchimie, anatomie, chirurgie, astrologie, convinsă că astfel va fi mai aproape de ai ei, luând parte la cercetările lor.

Doar Constant rămânea la fel de morocănos în fața entuziasmului ei.

Marie evita să se gândească la asta. Adevărul o rănea, căci era evident că lui Constant nu-i plăcea la Vollore. De fapt, obișnuit să fie liber, nu suporta să rămână închis în incinta castelului. Marie își dădea seama. Se simțea singură, spunându-și că, mai târziu, lucrurile se vor schimba, refuzând să vadă prăpastia care se adâncea între ei și bucurându-se că el îi ajuta pe Huc și pe Jean să pregătească, împreună cu Bertrandeau, ambuscada.

În sfârșit, sosi clipa cea mare. Pe 6 iunie 1532. Pe lună plină. A fost o noapte ciudată. În ciuda reticențelor ei, Albérie a acceptat până la urmă să rămână printre ei până ce va avea loc transformarea. Theophrastus venise și el să noteze fiecare etapă a procesului, fiecare amănunt care i-ar fi putut fi de folos. Marie ținuse să asiste și ea la eveniment, ca să înțeleagă mai bine metamorfoza lui Ma. Albérie cedase în fața argumentelor lor, însă

avea rețineri față de Huc, temându-se ca între ei să nu se ivească din nou spectrul din anii trecuți. Huc știa ce i se întâmplă, dar nu se aflase niciodată în apropierea fiarei din ea. Oare va mai putea s-o iubească, s-o atingă, s-o mângâie după această priveriște de coșmar? Ea însăși întorsese de atâtea ori capul ca să nu se vadă în oglinzi... Acum regăsirea îi apropiase mai mult decât sperase ea. Această descoperire ar fi putut să strice tot.

— Aceasta este ultima bariera dintre noi, Albérie. Poate că numai așa voi putea descoperi pe de-a-ntregul femeia pe care am luat-o de soție. Partea asta din tine nu-mi aparține. Dăruieș te-mi-o! Sunt pregătit s-o primesc.

În cele din urmă, îl crezuse. Se abandonă, dând naștere lupoaicei cenușii în aceeași cameră în care făcuseră pentru prima oară dragoste. Acolo unde începuse totul. La fortăreața Montguerlhe, devastată, jefuită, părăsită în voia blestemului ei, păzită doar de câțiva oameni care încasau taxa de trecere de la pelerinii și călătorii care treceau pe șoseaua romană.

Albérie se lăsă în voia demonilor ei, urlând, în timp ce Huc o privea cu ochii plini de lacrimi, iar familia ei o înconjura îndurerată de suferința ei. Apoi își veniră în fire, luptându-se cu emoția care-i zguduisese până-n adâncul ființei. Trebuia să-l găsească pe adevăratul monstru de la Montguerlhe. Și să-l înfrunte.

Isabeau mergea în frunte, cu cele două lupoaice pe urmele ei, Marie încheia șirul. „*Patru femei, două lupoaice!*” își spuse Theophrastus, privind cum se îndepărtau, la lumina torțelor. Inima i se strânse. Doamne, ce mult le admira! Doamne, cât de mult le iubea! Intră cel dintâi în tunelul subteran, ca să le arate drumul lui Jean, Constant, Huc și Bertrandeau; urmă o clipă lumina din fața lor, apoi coti la dreapta.

Când pătrunse în grotă, Isabeau începu să tușească din pricina vaporilor de sulf, pe care trupul ei refuza să-i recunoască. Se obișnuise cu alte mirosuri. Cele de aici îi provocau grețuri și trezeau în ea dezgustul față de ființa care fusese pe vremuri.

— Te simți bine, bunico? se îngrijoră Marie.

Isabeau dădu din cap, reprimându-și un val de greață. Marie văzu lupoaicele dispărând în beznă în direcția pădurii, în timp ce Isabeau făcea eforturi să înainteze.

— Și mie mi-e frică, zise Marie.

— Nu trebuie să-ți fie, o liniști Isabeau, aprinzând torțele acoperite cu pânze de păianjen care erau fixate încă pe ziduri.

O lumină blândă se revărsă asupra pietrelor, risipind penumbra aceea dătătoare de fiori.

— O să dureze mult? întrebă Marie, apropiindu-se și mai mult de bunica ei.

Era speriată, iar Isabeau o cuprinse cu afecțiune pe după umeri.

— Nu, nu cred. N-ai de ce să te temi, Marie. N-o să-ți facă niciun rău. Sunt convinsă că te-a cântărit în funcție de faptele tale de când ai fost adusă la Vologne. Cine în afară de tine i-ar putea asigura perpetuarea neamului? În venele tale curge și sângele lui. N-o să te ucidă. Altfel, ar fi făcut-o deja.

— Dar pe tine?

— Pe mine?

Isabeau avu un răs trist. Cum să-i spună că venise aici să moară ca să le salveze pe ele trei? Cum să-i spună că spaimile i se risipiseră? Avea convingerea că-i venise ceasul.

— Nu-ți face griji din cauza mea. De ieri până astăzi nu s-a schimbat decât faptul că acum și-a dat la iveală adevăratul chip, în loc să-l ascundă. Așa, va fi mai ușor. Acum fă ce ți-am spus. Închide-te în încăperea asta și nu ieși până când te strig.

— Nu pricep... începu Marie

— Ai să pricepi. Mai târziu. Fă ce-ți spun, Marie. De dragul familiei tale. Ai încredere în mine. Trebuie să creadă că sunt singură. Altfel nu va veni și nu vom putea scăpa de el. Du-te!

Marie se strecură fără tragere de inimă în sala mortuară, pe care Isabeau o cercetase la lumina torței, să se asigure că era goală. Avea s-o asculte, însă avea senzația ciudată că Isabeau dicta alte reguli decât cele pe care le stabiliseră împreună.

Isabeau aprinse torța așezată în dreptul mesei lungi pe care disecase și studiasse de atâtea ori cadavre. Sticlele rămase pe etajerele rupte erau sparte. Chazeron luase borcanele în care se

aflau fetușii monstuoși născuți de ea, dar nu știuse cum să-i folosească și nu reușise să descopere *alkaheist*-ul. Toată munca lui Isabeau se dusese pe apa sâmbetei. Strânse din dinți, renunțând să mai cerceteze vestigiile putrede și prăfuite ale atâtor ore de trudă. Se rezemă de tăblia mesei, pe care o cioplise chiar ea din trunchiuri de copaci uscați, ca să fie sigură că este solidă, apoi rămase nemișcată, auzind în spatele ei o respirație gâfâită.

— Te așteptam, spuse ea, simplu.

Și, fără ca mâinile să-i tremure, își scoase hainele.

— Aveai dreptate, François. Îți aparțin. Am știut-o dintotdeauna, zise, cu voce liniștită, întorcându-se cu fața spre el și oferind ochilor lui injectați de ură priveliștea pecetei întipărite pe sânul ei gol. Așa mă voiai în ziua căsătoriei mele, nu? Așa vin astăzi la tine. Fără mască, fără prefăcătorii, fără răzbunări. Doar noi doi, în acest loc, unde a început totul. După aceea poți să mă ucizi chiar aici sau să mă păstrezi alături de tine ca să te slujesc. Mă voi supune. Îți cer doar o singură favoare. Lasă-i pe copiii noștri să trăiască în pace pe pământurile astea. Tu ai fost întotdeauna stăpânul, iar eu, nimic mai mult decât o slujnică. Acum o știu. Și ți-o voi dovedi.

Se apropie hotărâtă, fără să-și aplece ochii sub privirea lui perversă, și-i cuprinse cu degetele sexul excitat. O palmui cu mâna lui terminată cu gheare, făcând-o să se lovească de masă, apoi se aruncă asupra ei, iar limba aspră de lup linse semnul care o marca. Atunci Isabeau închise ochii și muri pentru a doua oară.

Pe când se dezlipea de ea, ecoul aduse până la ei un clinchet. El mârâi și o ridică, apucând-o de braț. Isabeau se lăsă dusă, fără să opună rezistență. Folosindu-se de ea ca de un scut, își croi drum printre cei cinci bărbați. Trupul gol al lui Isabeau lucea în lumina torțelor ca o insultă la adresa înfățișării monstuoase a lui Chazeron.

Isabeau zări în treacăt aerul îngrozit al lui Theophrastus și-și dădu seama că el înțelese. Și zâmbi. Deznodământul se apropia.

— Lasă-ne să trecem, Huc, articulă ea cu vocea înăbușită din pricina degetelor care o strângeau acum de gât.

— Faceți ce spune, interveni Theophrastus.

Jean, Constant și Bertrandeau se dădură la o parte. Isabeau ghici furia lui Jean, observându-i privirea ațintită pe pântelele ei. Abia atunci simți și ea durerea. Dar era prea târziu. Luase o hotărâre și nu regreta nimic.

Deodată, Chazeron scoase un urlet și-i dădu drumul, ducându-și mâinile la spate. Isabeau își dădu seama că stăteau cu spatele spre camera mortuară. Țipătul lui Constant se întâlni cu al ei. Marie fu proiectată cu violență într-o stâncă, pe când monstrul smulgea lancea veche pe care fata i-o înfipsese în coaste.

Profitând de această diversiune, Huc și Jean o traseră dintr-o singură mișcare pe Isabeau departe de el, iar Jean îi strigă lui Bertrandeau:

— Să ucidem fiara!

Chazeron se lăsă în patru labe și o luă la fugă, îndepărtându-se de ei prin labirintul subteran. Deodată, două lupoaice cu privirile pline de ură îi aținură calea, arătându-și colții. El ezită o clipă, dând să se întoarcă din drum, apoi se ridică și le înfruntă, cu ghearele pregătite.

Cu goliciunea ascunsă de pelerina lui Theophrastus, Isabeau se aplecă asupra lui Marie, care-și pierduse cunoștința. Stânca de sub capul ei era pătată de sânge. Theophrastus scoase din punga pe care o purta la brâu o fiolă plină cu o licoare și turnă câteva picături pe buzele ei palide. Fata tuși, apoi deschise ochii.

— Nu încerca să te ridici, îi ceru el. Întoarce încetișor capul.

Îi examinează rana. Era superficială. Surâsul lui larg o îmbărbătă pe Isabeau.

— Un cucui serios și o spaimă zdravănă, conchise el, întinzându-i sticluta lui Isabeau, care turnă puțin lichid peste rană, făcând-o pe bolnavă să se strâmbe.

— Și Chazeron? întrebă Marie, care-și revenise complet.

— Celelalte îl urmăresc. N-o să ajungă prea departe. Nu te mai foi, o mustră Isabeau. Trebuie să-ți i pansam rana. Și nu mai vorbi!

Theophrastus își rupse o fâșie din poala cămășii și, pe când Isabeau se îndepărta, începu s-o panseze la cap pe Marie. Întorcându-se în încăperea în care mizase cu viața familiei sale, Isabeau își luă hainele și, lăsând pelerina să-i lunece de pe umeri,

se îmbrăcă. N-avea remuş cări. Capul i se cam învârtea, iar pe obrazul pălmuit de Chazeron se mai prelingea un firicel de sânge, dar n-o durea nimic altceva. Chazeron o posedase, însă nu fusese un viol. Ea i se oferise. Şi, dacă trebuia, ar fi făcut-o din nou. Totuşi, înainte de a ieşi, îşi concentrează toate puterile într-o singură rugăciune, murmurând în întunericul complice:

— Te rog, Doamne, fă să fiu însărcinată!

Degeaba îşi îndrepta Constant torţa când spre stânga, când spre dreapta în tunelul îngust, nu vedea decât trei trupuri înlănţuite într-un balet macabru, fără să-ş i poată da seama care erau sorţii luptei. Totul era atât de confuz, încât niciunul dintre ei nu îndrăznea să intervină. Chazeron ba se ridica, ba se rostogolea pe jos, încolţit de ura celor două lupoaice. Se luptară mult timp. Blănurile ude de sudoare, de bale şi de sânge străluceau sub flacăra torţelor.

Apoi, Chazeron rămase lungit pe jos, nemişcat. Lupoaicele se mai înverşunară câteva clipe asupra lui, încântate de victorie, în sfârşit, se dădură la o parte. Jean şi Constant se apropiară, ţinând cuţitele în mâini. Jean îi atinse carotida şi simţi viaţa scurgându-se din trupul inert în ritmul neregulat şi tot mai lent al pulsului.

Când nu mai simţi nicio zvâcnire, se întoarse către lupoaice, care-şi lingeau reciproc rănilor.

— A murit, anunţă el.

— Sper să ajungă în iad! mârâi Constant.

Apoi, lăsându-i acolo pe ceilalţi, plecă în fugă să afle cum se simţea Marie.

Era acolo, în fața ei. Un hoit nemișcat, disecat, în toată monstruozitatea lui. Zăcea ca un obiect de studiu pe masa aceea pe care Isabeau sacrificase fetușii ieșiți din pânțele ei și-și jertfise și propriul trup. Din iubire. Din iubire față de ai ei.

Crezuse că era toată numai ură. Ani de-a rândul fusese convinsă de asta. Își închipuia că fiecare gest al ei fusese dictat de spiritul răzbunării. Se înșelase însă. Fusese toată numai dragoste. Dragoste pierdută, dragoste furată, dragoste trădată, dar dragoste.

Isabeau îl privea pe Theophrastus deschizând craniul dur al fiarei, scoțând la iveală creierul acela din care, în sfârșit, nebunia dispăruse. Oare va trăda creierul lui Chazeron tainele sufletului sau? Ea așa spera. Ca să nu fie nevoită să dea naștere copilului. Ca să nu fie nevoită să mai ucidă. Moartea lui Chazeron o sleise de puteri. Prea mult timp o așteptase.

Theophrastus îi aruncă o privire îngrijorată. Ea îi zâmbi. Se simțea istovită. Înțelegea de ce-l alesese Loraline pe bărbatul acesta. Probabil că pe atunci era chipeș. Devenise urât. Avea urâtenia aceea care se naște din uitarea de sine, din dezgustul față de viață. De-a lungul anilor pe care-i petrecuse în peștera aceea, și ea se urâtise. Urmase Parisul. Și oamenii aceia care știuseră să trezească din nou în ea frumusețea pierdută. Prin dragostea lor. Era datoare să-i redea și ea lui Theophrastus frumusețea. Și lui Loraline, de asemenea. Mai ales ei. Iar după aceea va putea dormi. În sfârșit.

— Ar trebui să te odihnești puțin.

Ea scutură din cap.

— Locul meu este aici, Theophrastus. N-am notat chiar tot. *Alkaheist*-ul nu trebuia să aibă decât un singur stăpân, adăugă ea în glumă.

Bărbatul încuviință. Deși părea pe punctul de a leșina, Isabeau stătea dreaptă, fără să clipească, în ciuda sângelui împrăștiat peste tot, în ciuda duhului emanate de carnea aceea cu o textură

neobișnuită. Acoperise însă cu o bucată de pânză sexul lui Chazeron, de parcă atâta ar fi fost de ajuns ca s-o facă să uite. Să-și uite sacrificiul. Theophrastus nu mai cunoscuse niciodată o femeie ca ea. Și nu va mai cunoaște alta la fel. Îndepărtă oasele craniului și o anunță, cu un respect nesfârșit în voce:

— Sufletul lui îți aparține, doamnă. Fie să-l regăsești în el pe Dumnezeu.

Isabeau respiră adânc, apoi își vârî degetele în țeasta despicată.

Pe trupul lui Albérie se vedeau ici-colo urmele mușcăturilor fiarei. Nu-și amintea cum ajunsese în pat. Însă când se trezise, era singură. O trecu un fior, apoi îi reveni în amintire tandrețea lui Huc. În clipa în care redevenise femeie, o sărutase și-i șoptise că o iubea. O iubea pe de-a-ntregul, așa cum era. Asta așteptase ea toată viața, asta-și dorise mai mult decât dorise moartea lui Chazeron și răzbunare pentru familia ei. Așteptase ca diferența dintre ea și restul femeilor să fie acceptată fără rezerve. Împăcată în sfârșit cu celălalt eu al său, simți o usturime sub pleoape. Putea să plângă în voie. Nu mai trebuia să-și spele decât învelișul de piele. Pentru că sufletul îi era curat. Pentru totdeauna.

Nu se întorseseră la Vologne. Huc preferase să rămână la Montguerlhe, deși fortăreața își pierduse și ultima fărâmă de confort. Păstrase neatinse două dintre odăi: cea în care făcuse dragoste cu soția lui și cea în care locuise Antoinette de Chazeron în 1516. Trecuse mult timp de atunci. O culcase pe Marie în această din urmă încăpere, lăsându-l pe Constant să doarmă pe un covor uzat, la picioarele patului ei, ca să n-o deranjeze. Marie nu voise să privească leșul lui Chazeron. O durea capul, iar Theophrastus îi administrase un sedativ.

Albérie împinse cu grijă ușa; aceasta scârțâi totuși, făcând-o pe Ma să ciulească urechile.

Lupoaica era, la fel ca ea, plină de răni, dar asta n-o împiedicase să vină în odaia unde se aflau copiii. În cele din urmă, Constant se lungise lângă Marie, peste cuvertura patului, și-și ținea brațele în jurul gâtului lupoaicei. Fata era ghemuită

lângă ei, lăsând la vedere doar bandajul gros care-i încadra obrazul.

— Sunt bine? șușoti Albérie.

Ma clipi. Privirea ei exprima liniște și fericire. Albérie închise la loc ușa și plecă, repetând niște gesturi vechi, aproape uitate. Trecuse atâta timp de când nu mai coborâse pe scara aceea! Acum nu mai mirosea a ceară, avea iz de murdărie și de sudoare, de când soldații își stabiliseră cartierul general în castel, considerându-l mai confortabil decât turnul masiv, pătrat.

Montguerlhe își pierduse menirea. Din vina ei, care otrăvise apa. Era și asta un mod de a se răzbuna. Regretă o clipă ceea ce făcuse, dar goni remuș cările cu un gest, alungând în același timp și o muscă mare care-i aterizase pe frunte. Ceea ce rămăsese din locul acela era de-ajuns pentru amintirile ei.

Îi găsi pe Jean și pe Huc așezați la masă. Împreună cu ei lua micul dejun un preot bătrân care i se păru cunoscut. Omul holbă ochii și bâigui, cu toate că avea gura plină:

— Pe toți sfinții din rai! Albérie, trăiești!

Timbrul vocii lui o transporta cu unsprezece ani în urmă, și Albérie se apropie bucuroasă de burta lui impunătoare.

— Frate Etienne! Și eu te credeam îngropat de mult în însemnările tale.

El se ridică și o îmbrățișă cu căldură, apoi, îndepărtându-se de ea, întinse spre Huc un deget acuzator.

— Și când mă gândesc că m-ai pus să mă îngrijesc de înmormântarea ei, pe mine, fratele tău! Sacrilegiu! De două ori sacrilegiu! Faci de rușine numele pe care-l porți, Huc de la Faye!

Huc izbucni într-un râs răsunător. Se așteptase la această reacție a fratelui său mai mare.

— Ce puteam să fac, Etienne? Cunoașterea acestui secret te-ar fi putut duce direct la spânzurătoare. Și, la urma urmei, nici nu știam ce s-a întâmplat cu soția mea în toți anii ăștia.

Etienne se însenină și-i strânse afectuos mâinile lui Albérie.

— Iată că, înainte de a muri, mi-a fost dat să aflu acest adevăr, care vindecă niște răni vechi. Prin urmare, Antoinette-Marie este vie și nevătămată, așa cum bănuiau superiorii mei. Chazeron chiar avea acea putere diabolică de vârcolac. Abia aștept sa-l văd cu ochii mei. Apoi vom înălța un rug și vom putea vedea trupul lui

monstruos purificându-se în flăcări. Iar ținutul va renaște în pacea lui Hristos.

Albérie se cutremură fără să vrea. Un rug putea atrage la fața locului vreun călugăr al Inchiziției din Toulouse. Acesta ar fi pus întrebări, ar fi cercetat trupul, ar fi văzut că a fost disecat și ar fi inițiat o anchetă. Această perspectivă o făcea să înghețe de frică. Simțindu-i teama, Huc interveni imediat.

— Nu, Etienne. N-o să facem așa ceva. Altfel, asupra acestui ținut s-ar abate mari nenorociri.

— Cum adică, Huc, ce vrei să spui?

— Crezi că le-aș putea spune localnicilor că l-am hăituit și l-am ucis pe stăpânul lor, François de Chazeron? Haina ta preotească ar fi oare de ajuns ca să mă scape de a fi judecat pentru trădare? Nimeni nu l-ar recunoaște pe Chazeron sub noua lui înfățișare, dar simpla lui dispariție m-ar condamna. Exact același lucru i s-ar întâmpla și lui Albérie, pentru că a răpit-o atunci pe Marie, deși nu i-a făcut niciun rău copilei. Cine ar accepta să creadă că a luat-o de la părinții ei ca să o scape din ghearele diavolului? Cine, ia spune, frate? Pe meleagurile astea mai întâi ești ars pe rug, și abia după aceea ești judecat. Și, din cauza legăturii noastre de rudenie, ai fi și tu bănuیت că ai măsluit registrele de care te ocupi. Pana ta și jurământul meu atestă moartea lui Albérie și a lui Antoinette-Marie.

Abatele se așază la loc pe scaun și-și șterse cu colțul feței de masă fruntea îmbrobonată de sudoare.

— Din păcate, spusele lui sunt adevărate, frate Etienne, insistă Albérie. N-ar fi mai bine să uităm totul? Dacă fiara nu-și mai face apariția, oamenii se vor liniști. Și poți fi sigur că fiara nu va mai apărea.

— Dar o pot vedea, cel puțin? întrebă Etienne, cedând în fața acestor evidențe.

— Deîndată ce medicul despre care ți-am vorbit va termina să examineze cadavrul. Acest caz îl interesează foarte mult din punct de vedere științific.

— Vrea să scrie un tratat despre licanotropie?

— Nu știu. Nici el nu știe încă. Dar a profitat de această ocazie nesperată de a studia fiara.

— Eu aş scrie o asemenea lucrare, dacă aş mai putea. Dar nu sunt decât un modest şi foarte bătrân cronicar. Mă simt, deodată, foarte istovit, Huc.

— Fără îndoială că şi din cauza vârstei eşti aşa, se înduioşă o clipă Albérie.

Privirea ageră şi încruntată a bătrânului (mergea pe şaptezeci de ani) se aprinse.

— Ba aş pune-o mai degrabă pe seama poftei de mâncare pe care mi-ai tăiat-o şi care acum mă readuce la ordine. Dă-mi mai bine o bucată din slănina aceea sărată şi pune lângă ea o cană cu vin, ca să pot găsi în ele toate motivele să nu te afurisesc.

Albérie îşi stăpâni râsul – la fel şi Jean, Huc şi Bertrandeau – şi se strădui să potolească foamea cumnatului ei. Mâncară, pierduţi fiecare în gândurile lui, apoi Etienne rupse tăcerea.

— Trebuie să-i dăm de veste şi doamnei Antoinette. Albérie şi Huc se priviră nemulţumiţi. Abatele insistă: De atunci n-a mai văzut lumina zilei şi s-a închis într-o mănăstire, rugându-se neîncetat să moară. E copilul ei, Albérie! Motivele tale au fost lăudabile, dar tristeţea ei e un reproş pe care iertarea mea nu l-ar putea şterge. Redă-i-o pe Antoinette-Marie. Dacă te va ierta şi ea, voi lua taina cu mine în mormânt.

Albérie dădu din cap.

— Îţi promit. De îndată ce Antoinette-Marie se va întrema.

— Cadavrul va trebui ars, adăugă el, mulţumit că prima cerere îi fusese satisfăcută.

— Şemineul din donjon e tocmai bun, îl asigură Huc.

— Nu-i voi putea ascunde adevărul lui Antoine de Colonges. A sperat toată viaţa ca lucrurile să iasă aşa.

— Eu i-am cerut să te trimită aici; cum îţi închipui că nu ştia despre ce este vorba?

Etienne se încruntă. Părintele Antoine îi spusese să se ducă la Montguerlhe fără să precizeze motivul, într-adevăr. Însă avea un aer bucuros. El, Etienne, chiar se întrebasese de ce oare fusese trimis acolo, dar nu obişnuia să comenteze ordinele stareţului.

— L-am anunţat azi-dimineaţă, continuă Huc. N-a putut să vină pentru că avea unele obligaţii care-l împiedicau să se repeadă până aici. Va sosi însă şi el, cât de repede.

— Bine. Bine. Simt că iar mi se face foame.

De data asta, Jean, care nu scosese nicio vorbă până atunci, nu-și putu stăpâni râsul. Preotul înfulecase deja o duzină de ouă ochiuri, jumătate din bucata de șuncă și tot atâtea plăcinte câte mâncaseră ceilalți patru la un loc.

Albérie se ridică de la masă, iar Huc o urmă. Pe când ieșeau din încăpere, ea îi șopti, amuzată:

— Cred că mi-am intrat din nou în rolul de intendentă. Dacă fratele Etienne rămâne aici până mâine, o să se termine toate proviziile. Ar trebui să-l trimiți pe Bertrandeau la Vollore să mai aducă de-ale gurii. Hotărât lucru, fratele tău nu s-a schimbat deloc.

— Tu însă da, nevestă, o anunță Huc, cu un aer serios, care o făcu să încremenească.

O îmbrățișă cu un gest larg și-i murmură la ureche:

— Ești încă și mai frumoasă acum, că te-am văzut în întregime. Și, crede-mă, așa bătrân cum sunt, te doresc cu înflăcărare.

Albérie simți că inima i-o ia razna. Un val de fericire o cuprinse. Buzele lacome li se întâlneau, iar timpul se opri în loc.

Durerea de cap o chinui pe Marie toată ziua. Nu ieși deloc din cameră, iar Constant o veghe cu o atenție care-o emoționa. Îi aducea mâncarea, dispărea imediat ce ea cerea oala de noapte și nu intra înainte de a bate la ușă. N-o lăsa să vorbească și o privea dormind, cu inima împovărată de toate cuvintele pe care nu îndrăznea să i le spună, sperând nebunește că o va auzi pe ea rostindu-le. Toate aceste întrebări și îndoieli i le șoptea la ureche lui Ma, așa cum făcea în copilărie, când Marie se supăra fără ca el să știe din ce pricină. Constant nu înțelegea tot ce se petrecea. Nimic nu-l mira la această familie, le știa ciudățeniile încă de când era copil și se deprinsese atât de mult cu ele, încât ceilalți oameni i se păreau anormali. Nu știa cum și de ce aveau aceste calități de lup, dar totul i se părea la fel de firesc ca faptul că tatăl lui era pitic sau acela că avea două mame care se deosebeau atât de mult una de cealaltă. Toate acestea constituiau universul lui. Însă nu putea înțelege prin ce mister se atașase Marie de nobilimea aceea de care își bătuseră joc împreună de atâtea ori. Și asta îl înspăimânta mai mult decât o armată întreagă de vârcolaci.

Antoine de Colonges sosi și el pe înserate, în același timp cu Bertrandeau și cu proviziile. Îmbătrânise și el, dar, spre deosebire de fratele Etienne, slăbise înspăimântător de mult. Pielea uscată și zbârcită îi era lipită de pomeți și arăta mai cadaveric decât Chazeron. Despre Isabeau îi spusese fratelui Etienne că era verișoară cu Albérie și că o găzduise pe aceasta la Paris. Huc considerase că era mai bine să-i dezvăluie fratelui său adevărul în doze mici. Ma nu se arătă.

Contrar teoriilor lui Albérie, Chazeron își păstrase și după moarte înfățișarea de monstru. Theophrastus și Isabeau refuzaseră să vadă în acest fapt dovada evidentă că mutația era ireversibilă. Arseră cadavrul, bucată cu bucată, în imensul șemineu din turnul de pază. Curând, din seniorul de la Vollore nu rămase decât mirosul acru al fumului des, negru, care se depuse pe pereți și pe grinzile din lemn și-i făcu pe toți să părăsească încăperea.

Izul de carne arsă pluti îndelung pe deasupra acoperișurilor caselor din împrejurimi, apoi, gonit de un vânt dinspre est, se risipi și dispăru.

Isabeau duse cenușa călăului ei în vârful turnului, unde, cu treizeci și unu de ani în urmă, Chazeron așteptase ca lupii să vină să-i sfâșie trupul torturat. Își umplu palmele cu ea, apoi desfăcu degetele, îi dădu drumul să cadă în vâlcea și murmură:

— Dumnezeu să te ierte, căci eu n-am putut s-o fac niciodată!

Apoi, după ce-i mult umiră lui Bertrandeau pentru complicitatea și prietenia lui, iar el se întoarse acasă, mulțumit că ținutul fusese salvat, plecară cu toții spre Vollore, cu sufletele ușoare și cu inimile împăcate.

Ușa se deschise fără zgomot. Chilia monahală era luminată doar de o lumânare, iar perdelele groase, trase peste geamul deschis, lăsau să intre aerul rece și, uneori, când vântul mișca perdeaua, câte o rază subțire de soare.

Antoinette era întinsă pe pat, iar stareța credea că zilele-i sunt numărate. La fiecare acces cavernos de tuse, cearcănele care-i înconjurau ochii deveneau de un violet și mai închis. Chipul îi era la fel de alb precum cearșafurile. Marie se înfioră văzând-o. Se

apropie totuși, avându-i lângă ea pe Huc și Albérie. Acceptase să le facă jocul. Poate din pricina unor amintiri îndepărtate în care o revedea, veselă și iubitoare, pe femeia aceea căreia-i zicea, pe vremuri, mamă.

Sora atinse ușor umărul bolnavei.

— Ai oaspeți, doamnă Antoinette.

Aceasta deschise ochii, întărziind o clipă cu privirea pe chipurile celor de lângă ea, apoi îi închise la loc, murmurând:

— Ce vis frumos aveam! O vedeam în el pe fiica mea. Nu mă mai trezi, bunul meu Huc.

— Să plecăm, șopti abia auzit Marie, simțind că-i dau lacrimile.

— Ai făgăduit, o încurajă Albérie, mișcată de regrete târzii.

— Ba nu, are dreptate, interveni Huc, ai cărui ochi erau plini de durere. E prea târziu.

Găsind deodată în ea curajul izvorât din tandrețe, Marie se apropie de pat și luă mâna descărnată a Antoinettei în mâinile ei.

— M-am întors la tine, mamă. Huc m-a găsit și m-a adus lângă tine.

Antoinette clipi din ochi și surâse. Își înalță cu un gest grațios cealaltă mână și pipăi conturul chipului lui Marie, scăldat în lacrimi sincere.

— Da, șușoti ea, reținându-și în pieptul şuierător un acces de tuse. Semenii cu ea. Antoinette a mea avea ochii rotunzi ca ai tăi.

— Eu sunt Antoinette-Marie, mamă. Ți-am fost răpită pe când eram copil.

— Știam. Am știut-o întotdeauna. L-am rugat să nu mă despartă de tine, dar spunea că ai murit. Voia să mă facă să înnebunesc ca să mă poată repudia, însă n-a reușit. Am rămas soția lui. Și tu ai scăpat de el. La fel ca mine.

Își coborî din nou pleoapele peste blânda ei nebunie.

— E mort, mamă. Soțul tău e mort.

Timp de o clipă, cuvintele ei nu treziră niciun ecou. Apoi, pe obrajii supti începură să se prelingă lacrimi, iar degetele strânsă mână lui Marie.

— Huc, dragul meu Huc, e adevărat? se auzi vocea ei stinsă.

Huc se apropie la rândul lui, în timp ce Albérie se trase înapoi, lăsându-se înghițită de întuneric. Femeia aceea fusese rivala ei. Albérie nu făcuse decât să se apere; nu-i răpise fiica, ci își luase

cu ea nepoata. Nimic mai mult. Nimic nefiresc. Ceea ce făcuse Antoinette cu viața ei nu era din vina lui Albérie. Vinovat era numai Chazeron. Și totuși, văzând starea lui Antoinette, era tulburată.

Huc îngenunche și el lângă pat. Dădu la o parte o șuvița argintie de pe fruntea albă. Izolarea în care trăia o schimbase. La nici patruzeci de ani, Antoinette arăta ca o femeie bătrână.

— Soțul tău a murit, doamnă Antoinette. L-am ucis ca s-o salvez pe Antoinette-Marie. Pe Antoinette-Marie, pe care am regăsit-o vie și frumoasă. Așa cum încă ești și tu.

Le privi pe amândouă cu o privire nesfârșit de tandră.

— M-am rugat atât de mult, da, atât de mult! Antoinette a mea. Puiul meu. Iubirea mea. Iubirile mele pierdute.

Luă mâna pe care i-o întindea Huc.

— N-am încetat nicio clipă să te iubesc. Să te aștept. Știam că vei veni.

Un acces violent de tuse o zgâlțâi, făcând-o să scuipe câteva picături de sânge pe cârpa plină de pete roșii așezată peste cuvertură. Când se liniști, era și mai palidă, aproape străvezie. Ochii căpătaseră privirea sticloasă a celor aflați în pragul morții. Marie nu-și putu stăpâni un hohot de plâns în fața acestei femei pe care o cunoscuse atât de puțin, însă a cărei afecțiune uitată îi sfâșia inima. Nici Huc nu reușea să-și ia ochii de la cea care, pe vremuri, fusese amanta lui. Nu-și mai amintea bine dacă o iubise cu adevărat. Albérie era singura care contase, care va conta întotdeauna pentru el.

Așteptară ca Antoinette să-ș i mai revină. Dar puterile păreau s-o părăsească din ce în ce mai repede, iar respirația ei era suierătoare și slabă.

— Am să mor, Huc. Vai, îl simt cum mă cheamă lângă el. Nu mă va lăsa în pace niciodată. Nu mi-a iertat iubirea pentru tine, Huc. Asta-i firea soțului meu. Nu mi-ar fi permis să vă regăsesc. Antoinette, fetița mea. Ascultă ce-ți spun. Vino mai aproape.

Marie se aplecă deasupra murmurului ei stins și disperat.

— De acum înainte, tu ești stăpână la Vollre. Singura și unica stăpână. În amintirea mea, în numele lui Dumnezeu cel Atotputernic, fii așa cum eu n-am putut fi.

— Îți jur, mamă. Jur pe răul care ți-a fost făcut.

Antoinette de Chazeron adormi cu un surâs pe buze. După câteva clipe, ieșiră cu toții din chilie. Marie nu-l întrebă pe Huc ce fusese între el și Antoinette. Nu-i păsa de asta. Venise pentru că era de datoria ei să vină; pleca acum cu sentimentul că între zidurile acelea murea o parte din ea. O parte din ea pe care n-o va putea uita.

Peste trei zile, un mesager aduse vestea morții lui Antoinette. Atunci, jurământul pe care i-l făcuse Marie își căpătă întreaga semnificație.

Ea era stăpână la Vologne. Fusese dintotdeauna, încă de la nașterea ei. Încă de când cursul evenimentelor fusese schimbat.

Lui Constant îi fu de ajuns să vadă fruntea îndurerată a lui Marie, ca să înțeleagă acest lucru. Marie n-avea să se mai întoarcă niciodată la Paris.

Luna noiembrie a anului 1532 se scurgea liniștită. În Auvergne, spectrul bestiei se îndepărtase, iar viața intrase pe făgașul ei normal.

Marie își pipăi pânțelele proeminente și se lăsă pe spate, sprijinindu-se de trunchiul copacului centenar din mijlocul parcului care înconjura castelul. „*Singurul supraviețuitor după o furtună înspăimântătoare*”, afirmase Huc. Marie se simțea obosită și exagerat de greoaie. Era abia în șapte luni. Albérie prezisese că o să aibă gemeni. De fapt, nu se bucura că era gravidă. Nu fiindcă i-ar fi lipsit instinctul matern, ci o deranja faptul că tatăl era Jean. Se întâmplase doar o dată, o singură dată în viața ei. Și acest unic act avusese atâtea consecințe.

Suspină și-și mângâie buricul. Vremea era caldă și uscată. Era o vreme de primăvară, mai curând. Cățelușul pe care-l adoptase doar de câteva săptămâni se lungi nepăsător peste degetele ei de la picioare, în iarba tunsă cu grijă, lângă Ma, care și ea se atașase de el. Marie nu se putea împiedica să se gândească la Constant. Când își luaseră rămas-bun, îi spusese că-l iubea, că-l voia alături de ea, aici, pentru totdeauna. El o privise trist și-i răspunse: „*Marie, tu ți-ai ales o lume care nu este și a mea*”. Ea insistase, dar Constant o pironise cu privirea: „*Eu nu sunt ca unchii mei, Marie. N-am un suflet de bufon*”. Fata tăcuse, înghițindu-și lacrimile. Constant avea dreptate. Chiar dacă primiseră aceeași educație, fără un nume nu însemnai nimic în această lume. El nu-i putea oferi un nume și era prea mândru ca să accepte un titlu pe care nu l-ar fi respectat niciodată. Plecă, împreună cu Isabeau și Jean, la două luni după înmormântarea lui Antoinette de Chazeron.

Abia când aflase că Isabeau era însărcinată se gândise Marie la faptul că și ei îi întârziase ciclul. Nu spusese nimic. Încă nu putea fi sigură. Și apoi, ce-ar fi putut spune? Își alesese singur destinul.

— Totul s-a întâmplat atât de repede, murmură ea în liniștea parcului.

Isabeau și Theophrastus se închiseseră în turn, unde se afla laboratorul de alchimie, săptămâni în șir. Reconstituiseră o poțiune care nu avusese niciun efect asupra lui Ma, în afară de faptul că-i provocase dureri de burtă. Se străduiseră cu înverșunare, dar trebuiseră să recunoască adevărul: Chazeron nu le dezvăluise taina *alkaheist*-ului.

— Fătul din mine este rodul unei mutații a naturii. Numai el ne poate oferi cheia. Nu știu dacă va fi lup sau ființă omenească, dar, indiferent ce-ar fi, va trebui să-l sacrificăm, anunțase rece Isabeau, după ce le dezvăluise eșecul cercetărilor lor și ceea ce se petrecuse între ea și Chazeron în peșteră. În fața tăcerii lor, continuase: Eu și Theophrastus am luat următoarele hotărâri: eu mă voi întoarce la Paris, ca să-mi văd de afacerile pe care le-am neglijat prea multă vreme, iar el se va duce în Elveția, unde va aduna, în afară de propriile însemnări, toate lucrările referitoare la piatra filosofală pe care le va putea găsi. Poate că mi-a scăpat ceva. Un gest, o combinație. Uneori, totul mi se pare atât de îndepărtat, iar alteori, atât de aproape. Memoria îmi joacă feste. Ne vom reîntâlni aici la începutul iernii și ne vom relua cercetările de îndată ce voi fi adus pe lume „lucrul” ăsta.

— Cum poți suporta ideea de a purta în tine așa ceva? gemuse Albérie, fără să-ș i ascundă dezgustul.

Isabeau o privise lung, cu o asprime pe care Marie n-o mai văzuse în ochii ei, apoi zisese:

— În același fel în care le-am suportat și pe celelalte. Pentru ca și tu să poți avea cândva un copil uman.

Îndurerată, Albérie lăsase capul în jos. Fusesse cât pe ce să uite că *alkaheist*-ul apăruse din cauza ei, din cauza disperării ei că nu-i poate dăruia lui Huc un copil. Acesta fusese motivul pentru care Isabeau și bunica lor, Turlauteche, își începuseră cercetările. Abia la mult timp după aceea le venise ideea să testeze substanța pe Chazeron și să-l ucidă cu ajutorul ei.

— Eu n-am să mă mai întorc aici.

Marie simțise că i se frânge inima, și toate privirile se îndreptaseră către Constant, care stătea rezemat de perete, cu

brațele încrucișate parcă asupra acestei hotărâri. Privirea lui neagră și intensă o apăsă pe Marie ca un nor de furtună. Îi răspunse doar: „Știu”, după care Isabeau luase din nou cuvântul, explicându-le că fiecare dintre cei de față era liber să facă ce vrea, însă că, acum, ei toți alcătuiau o familie. Indiferent dacă rămâneau împreună sau se despărteau, erau legați prin același secret.

Constant încuviințase cu un gest, iar Ma se culcase la picioarele lui, de parcă ar fi vrut să arate că avea încredere în el.

După câteva zile se despărțiseră. Ma rămăsese cu Marie, dar era limpede că plecarea lui Theophrastus o durea. Huc și Albérie se instalaseră la Vologne, și nimeni din personal nu comentă acest lucru.

Așa cum se înțeleseseră, Bertrandeau lansă zvonul că messirul Huc ucisese fiara și că îi raportase lui François de Chazeron ceea ce se întâmplase.

Cățelușul se întinse, lătrând vesel, iar Marie îl luă din nou pe genunchi. Scrisoarea lui Isabeau căzu pe jos, iar vântul neobișnuit de blând pentru acest început de iarnă o împinse printre frunzele moarte.

Peste câteva săptămâni aveau să se întoarcă Isabeau și Jean, precum și Theophrastus. Marie putea să mintă, cum o sfătuisese Albérie, și să spună că aștepta copilul lui Constant. Dar Jean n-ar fi crezut-o. Desigur că ar fi fost mai bine să avorteze, așa cum fusese de părere mătușa ei imediat după ce-i mărturisise totul. Dar nu-și regreta hotărârea, așa cum nici atunci n-o regretase. Știa că menirea ei era să dea urmași acestui ținut. Nu conta dacă n-aveau tată. Aveau să poarte numele de Chazeron, iar asta era de-ajuns ca să-i legitimeze.

Cățelul începu să-i muște în joacă degetele, apoi sări în poala ei, peste copilul care mișca. Ma se ridică imediat, îl apucă hotărâtă de ceafă și-l puse jos.

— Nu mă deranja cu nimic, Ma! se indignă Marie, râzând.

Lupoaica îi aruncă o privire drăgăstoasă, apoi începu să se joace cu Noirot, care își reluase ofensiva, folosindu-și de data asta numai labelle dinainte.

— Sunt copiii noștri, Ma, murmură Marie, acoperindu-și pântelele, și-ți jur că, într-o zi, îi vei putea ține în brațe și pe ei, și pe cățelușul ăsta.

Lupoaica linse cu blândețe mâna pe care Marie o întindea spre capul ei. Încântat de orice prilej de a face o pozna, Noirot începu să tragă cu dinții de mâneca pelerinei fetei, și nu-i dădu drumul decât atunci când Ma îl lovi cu botul, făcându-l să se rostogolească în iarbă, unde își culcă, supărat, nasul pe labele de dinainte. Marie izbucni într-un râs vesel, se ridică și, sprijinindu-și șalele cu mâna, o luă spre castel, unde se auzea clopotul anunțând ora mesei.

Theophrastus se frecă la ochi văzând burta imensă care preceda brațele întinse ale fetei sale.

— Dumnezeule din Ceruri, exclamă el, cuprinzând cu mâinile sfera aceea.

Copleșit de emoție, își îmbrățișă copila iubită, îmbrățișare care se rezumă la presarea a două burți rotunjite, și își pecetluiră complicitatea cu un hohot vesel de râs. În clipa următoare, tandrețea lui se revărsă asupra lui Ma, cu o privire care arăta ce dor îi fusese de ea.

Chiar în seara aceea, Theophrastus o examinează pe Marie, confirmând presupunerile lui Albérie.

— Bătăile de inimă se aud foarte clar. Să știi, fata mea, că doi bebeluși cel puțin își împart cuibul acesta. Nașterea nu va mai întârzia mult.

— Doi! Cum se poate?

— Pe legea mea, se vede că tatăl e un bărbat pe cinstel! Când vine și el?

Marie își mușcă buzele. Tatăl ei se încruntă.

— Nici nu i-ai spus lui Constant, nu-i așa?

Ea ezită o clipă, apoi spuse cu tristețe:

— Tatăl este Jean Latour.

Bărbatul își luă un aer nemulțumit, dar se abținu să facă vreun comentariu. Așeză cu gesturi sigure instrumentele la loc în trusa de piele, apoi se așeză pe marginea patului fetei.

— Vrei să discutăm despre asta? o întreabă el simplu, luându-i mâinile într-ale sale.

— Nu e nimic de spus. S-a întâmplat în noaptea dinainte să veniți la Vologne. Eram îngrozită, dezorientată. Ne-am lăsat amândoi duși de patimă. Nu-i reproșez nimic.

Marie ridică din umeri, dar Theophrastus mulțumi Cerului că respectivul nu era acolo, fiindcă ar fi fost vai de pielea lui dacă i-ar fi încăput pe mână. Avusese de-a face și el cu destule femei ca să știe că nu se făcea să abuzezi în felul acesta de o virgină. Jean se comportase ca un netrebnic, și Theophrastus n-avea să piardă ocazia de a-i spune în față părerea lui. Simțindu-i furia, Marie îl rugă:

— Te rog să nu-i spui nimic. Habar n-are de sarcina mea și am să fac totul ca să creadă că n-are nicio legătură cu ea. Cred că Isabeau îl iubește. Nu vreau să fiu pricina vreunei drame.

— Ar trebui să-și facă datoria, totuși.

— Nu-l iubesc.

— Fie. N-am să mă amestec. Dar mă simt atins în orgoliul meu de tată.

— Gândește-te mai bine la mândria de a fi bunic. Ba chiar de două ori bunic.

— Bunic...

Theophrastus sărută cu căldură mâinile lui Marie.

— Am destulă dragoste și vreme de recuperat ca să vă iubesc pe toți trei.

Isabeau și Jean sosiră în următoarea săptămână. Văzând starea lui Marie, Isabeau fu uimită, Jean se făcu alb ca varul, iar Theophrastus se stăpâni cu greu să nu sară la el. Totuși, își respectă făgăduiala și îl salută calm, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Isabeau nu puse nicio întrebare. Era epuizată. În ciuda timpului frumos care se încăpățâna să domnească asupra Franței, călătoria fusese grea pentru ea. Nu mai era tânără și se îngrășase mult. Theophrastus o sfătui să se așeze imediat în pat, ca să poată aduce „lucrul acela” – cum îl numea ea – pe lume fără probleme.

Isabeau se conformă, lăsându-se îngrijită de sora ei, care atât aștepta. Marie avea mare grijă să nu rămână singură cu Jean, iar tatăl ei, plin de bunăvoință, o ajuta, fiind mai mereu în preajma ei. Totuși, într-o zi se întâmplă și asta.

După două zile, Isabeau se simți rău, iar Albérie trimise după Theophrastus. Marie vru să-l însoțească, dar medicul refuză ajutorul ei. Nașterea era iminentă, iar Theophrastus nu voia s-o sperie pe Marie. Descumpănită, fata rămase singură pe coridor. Înainte de-a apuca să facă vreo mișcare, Jean o prinse de braț. O trase într-o odaie alăturată și avu grijă să închidă ușa în urma lor.

— Marie, faptul că fugi de mine este o mărturisire, zise el fără nicio introducere. Am fost adesea superficial și nestatornic, vânător de fuste și de zestre, dar cu sinceritate, fără să încerc să par mai bun decât eram, fără să promit vreodată ceva ce n-aș fi putut da. Însă nu și de data asta. Nu te pot lăsa să-mi porți copiii, Marie.

— Nu sunt copiii tăi, afirmă ea cu voce tremurătoare.

O sclipire de mânie se ivi în privirea lui Jean. O strânse de încheieturile mâinilor, făcând-o să se strâmbe de durere, și o obligă să-l privească în ochi.

— Mă doare, gemu ea. Dă-mi drumul!

— Nu înainte de a te face să-mi spui adevărul, Marie.

— Și ce s-ar schimba cu asta?

Expresia dură de pe chipul ei îl făcu să-i dea drumul. O clipă nu știu ce să spună, apoi anunță cu voce stinsă:

— Voi repara lucrurile.

Marie izbucni într-un râs care suna fals.

— Uită de asta, Jean. Am hotărât să-mi păstrez viața așa cum este acum. Nu-mi datorezi nimic.

— Te-am dezonorat. Pentru mine, asta înseamnă ceva.

— Ar fi trebuit să te gândești la asta înainte, ripostă ea fără amărăciune.

El se lăsă să cadă pe pat și-și sprijini capul în mâini.

— Nu înțelegi, Marie.

— Nu e nimic de înțeles. A fost alegerea mea. Adu-ți aminte că eu te-am provocat. N-ai ce să-ți reproșezi. Și nici eu nu-ți reproșez nimic.

El se ridică dintr-odată și o apucă din nou de mâini, febril.

— Nu înțelegi, repetă. Nicio clipă n-am încetat să mă gândesc la noaptea aceea. Când îl vedeam pe Constant respingându-te simțeam ca înnebunesc, iar când te-am surprins în brațele lui,

mi-a venit iarăși să înnebunesc. Nu înțelegeam nimic. Isabeau mi-a deschis ochii. Te iubesc, Marie. Mărită-te cu mine!

Marie simți că i se înmoaie genunchii. Deschise gura să răspundă, însă nu reuși să articuleze niciun sunet. Nu mărturisirea lui o tulbura atât de mult, ci faptul că Isabeau era la curent cu trădarea ei. Culoarea îi fugi din obraji. Jean o ridică în brațe și o ajută să se întindă pe pat. Îi căută cu blândețe buzele. Ea nu se împotrivi. N-avea puterea s-o facă. Sărutul acela o făcu să vadă adevărul.

Când Jean se îndepărtă de ea, culoarea îi revenise în obraji.

— Nu vreau decât un singur tată pentru copiii mei, afirmă Marie, și acela nu ești tu, Jean. Nu te iubesc. Te doresc doar. Da, îmi trezești o dorință care mă face să mă rușinez.

Jean primi lovitura în plin, dar își reveni imediat.

— Constant a ales. Nu te vrea. Și, chiar dacă s-ar răzgândi, ar accepta să crească odraslele altui bărbat? Mă îndoiesc de asta.

— Dar ar fi putut și el să... începu ea.

— Minți! Constant are un suflet curat. Nu te-ar fi dezonorat în niciun caz. Și dacă ar fi făcut-o, ar fi rămas aici, cu tine.

— Ai dreptate, Constant e un om bun, nu minte, nu se preface. Cum îți închipui că aș putea să-l uit în brațele tale? N-am să mă mărit cu tine, Jean. Eu fac parte din neamul lupoaicelor. Voi mai avea și alți amanți, fără îndoială, dar nu și altă iubire în inimă.

El se ridică. Se simțea insultat de vorbele ei. Mâna lui se ridică și o palmui peste obraz.

— N-am să te las să ajungi o strică, mârâi el, ca și cum ar fi vrut să se scuze pentru un gest pe care deja îl regreta.

Obrazul lui Marie se înroșise atât de furie, cât și din cauza palmei primite.

— În cazul acesta, ține-te departe de mine, Jean Latour, răspunse ea într-o șoaptă plină de răutate.

El făcu un pas înapoi, speriat de durerea care-l cuprinsese. Era o durere pe care n-o mai cunoscuse până atunci și pe care credea că n-o va simți niciodată. Privi pânțele ei în care viața se vedea fremătând în pofida fustelor ample, apoi se îndreptă spre ușă și ieși, simțind că-i vine să ia la pumni pe oricine i-ar fi ieșit în cale.

Marie rămase mult timp nemișcată. Nu credea nimic din ce-i spusese. Ținea la el, chiar dacă acest sentiment era departe de cel

care-o lega de Constant. Jean ar fi putut s-o facă fericită. Cu siguranță. Ar fi devenit senior de Chazeron, iar copiii lor ar fi crescut într-o familie adevărată. Iar ea l-ar fi uitat până la urmă pe Constant.

— Ba nu, murmură ea. N-aș putea.

Se ridică hotărâtă de pe pat și se duse să bată la ușa lui Isabeau, care era singură și se odihnea rezemată între perne în camera înveselită de razele unui soare stărnitor.

— Apropie-te, fata mea, o invită Isabeau, întinzându-i o mână prietenoasă. Tatăl tău tocmai a plecat. Se pare că și ție ți se apropie ceasul, nu numai mie.

Marie se așeză pe pat, la picioarele ei, iar Isabeau râse ușor văzând-o cum își sprijină cu grijă pe genunchi burta care-i îngreuna mișcările.

— Nu știi ce să fac, răspunse Marie, mișcată.

— O să știi în curând. Vrei să-l iei de bărbat?

Marie păli.

— Pe cine? întrebă ea prosteste.

— Pe Jean, bineînțeles.

Marie lăsă ochii în jos, ceea ce aduse pe chipul lui Isabeau un val de tandrețe.

— De cum l-am văzut, am înțeles că te adoră. Uită-te la mine, Marie. Sunt o femeie bătrână, iar Jean e cu douăzeci de ani mai tânăr decât mine. Cunoștințele mele îl fascinau și era sincer când pretindea că mă iubește. A încercat să se convingă singur de acest lucru, căci între voi era Constant. Prietenul lui, Constant. Constant, căruia îi datora viața. Pentru mine era plăcut să fiu iubită lui. Aveam nevoie de interesul și de atenția lui într-un moment când totul mă readucea brusc la spaimele mele din trecut. Am acceptat ceea ce-mi oferea, știind că nu va dura mult. Că toate acestea îți aparțineau. Te iubesc, Marie. Tu ești prelungirea vieții mele care se destramă. Am dat greș de atâtea ori. De atâtea ori soarta mi-a spulberat visele. Nu lăsa orgoliul să le distrugă pe ale tale. Jean nu e perfect, dar este loial și credincios. Restul n-are nicio importanță, crede-mă. Marită-te cu el! Nu va fi o alegere proastă.

— Nu pot, bunico. Poate cândva, într-o zi... Dar nu acum.

— Când, atunci? întrebă Isabeau.

— Când o să fiu sigură că l-am pierdut pe Constant.

— Nu cumva refuzi să renunți doar la patima aceea din sufletul lui de pe vremea când era copil?

— Nu. Am crescut împreună, am râs și am plâns împreună, pe buzele lui am depus prima mea sărutare, iar iubirea mea a luat-o pe același drum. Niciodată nu l-am privit pe Constant ca pe un frate. De când mă știu am fost convinsă că va fi mereu alături de mine.

— Acum însă nu este. Iar tu te-ai dăruit, deodată, altcuiva.

— Dorința...

— Nu, Marie. Dorința e altceva. Teamă, singurătatea înspăimântătoare apasă inimile, dar, dacă l-ai fi iubit cu toată ființa ta pe Constant, n-ai fi putut suporta să faci dragoste cu nimeni în afară de el. Crede-mă. Poate că el este bărbatul la care visezi, dar nu și cel pe care sufletul tău l-a ales în taină. Marie rămase un moment pe gânduri. Isabeau îi respectă tăcerea, apoi adăugă: Gândește-te bine, nu te pripzi. Orice hotărâre ai lua, Marie, ai binecuvântarea mea. E vorba despre viața ta și nu trebuie să lași pe nimeni, niciodată, să ți-o fure.

— Am să țin minte, bunico.

Isabeau închise ochii, iar Marie plecă.

Restul săptămânii fu întunecat. Vremea se schimbă brusc. Frigul se lăsă pe neașteptate, sub forma unor viscole. În câteva ceasuri, dealurile din Auvergne deveniră albe ca laptele, iar în odăile castelului fură aprinse focurile în șeminee, căci aerul înghețat năvălea înăuntru prin hornuri. Fumul stăruia înăuntru până când hornurile se încălziră destul de mult ca să-l preia, făcându-l să plutească peste acoperișuri. Între timp, le irită gâturile, le gâdilă nările și-i forță să întredeschidă ferestrele ca să aerisească. Apoi totul se liniști. Amorțeala iernii izolă castelul de la Vollore și pe locuitorii săi de restul ținutului, iar luna decembrie aduse cu ea pregătirile pentru sărbătorile de Crăciun.

Marie născu cu douăsprezece zile înainte de nașterea lui Hristos, rugându-l pe acesta, din tot sufletul ei de eretică, să-i lase copiii. Pe amândoi.

Le puseră numele Antoine și Gasparde. Erau gemeni bivitelini, nu semănau între ei și zbierau de dimineața până seara. Erau atât de lacomi, încât sânul mamei lor nu le era de ajuns și fură nevoiți să le caute o doică la Thiers. Când se văzură ghiftuiți la pieptul generos al fermierei, o lăsară, în sfârșit, pe Marie să se odihnească puțin.

Ma nu se dezlipi de ei, veghindu-i cu o blândețe care-i făcu pe toți cei de la castel să uite că era lupoaică. Theophrastus fredona întruna cântece de leagăn, cu o voce guturală, iar Jean își înconjura odraslele cu o dorință de paternitate care-l surprindea la fel de mult ca pe Marie.

Fata sperase că Isabeau îi aducea un mesaj de la Constant, prin care să-i răspundă la toate scrisorile pe care i le trimisese ea de când se despărțiseră. El însă nu-i scrisese. Se implica în acțiunile lui Jean Calvin și-și petrecea tot timpul susținând Reforma, amenințată de detractorii tot mai numeroși în anturajul regelui. Zadarnic încercase Bau-Bau să-l mai tempereze, nimic nu-l putea opri. Mersese chiar până la a împrăști în timpul nopții pamflete îndreptate împotriva Bisericii. Le arunca în pragul caselor, al prăvăliilor, al atelierelor, însoțit de Solene, sora lui mai mică, și de o bandă de băieți de vârsta lui, pe care-i cunoștea bine și Marie. Erau tovarășii lor de joacă din copilărie. Bertille își smulgea părul din cap, tremurând în fiecare noapte de frică să nu fie surprinși de pază. Dar Constant nu voia să audă nimic și nu asculta pe nimeni. În afara de Calvin. Iar lui Calvin puțin îi păsa de altceva în afară de propria glorie dobândită prin ideile sale.

Marie trase concluzia că el se dedica acestor sarcini ca să nu se gândească la ea. Dar n-avea ce să facă. Chiar dacă ar fi vrut, n-ar mai fi putut să se ducă la el. Iar ea nu voia să plece de la Vollore.

— Mărita-te cu mine!

Se trezi auzind aceste cuvinte. Jean se aplecase asupra buzelor ei. Gemenii împliniseră o săptămână. Din leagănele așezate lângă pat li se auzea respirația regulată. Afară era o noapte frumoasă, înțesată cu stele. Ea scutură din cap, dar Jean puse din nou stăpânire pe gura ei, de parcă ar fi vrut să împingă cât mai adânc în ea încăpățănarea. Marie, pe jumătate adormită încă, se lăsă în voia lui. Apoi, Jean plecă. Ea îl privi, fără remușcări,

îndepărtându-se, după care adormi la loc, întrebându-se dacă nu cumva fusese doar un vis.

Crăciunul trecu însoțit de gănguritul gemenilor. Pe pagina de gardă a cărții de rugăciuni a lui Marie fură trecuți cu numele de Chazeron, ceea ce Etienne de la Faye, care ținea registrele de la Moutier, consemnă fără să obiecteze. Jean scrâșni din dinți, dar hotărî să mai aștepte. Atâta vreme cât Marie nu-l alunga din preajma ei, putea spera s-o înduplece. Dar nu era prea mândru de felul cum evolua între ea și Isabeau, deși n-o făcea ca s-o supere pe vreuna din ele. Lucrurile erau clare pentru toți cei implicați: le iubea pe amândouă, din motive diferite, însă nu putea face nimic.

Anul 1532 tocmai își luase zborul când Isabeau născu „lucrul acela”, într-o după-amiază ploioasă și mohorâtă. Țipetele ei nu se mai opreau. Speriați, gemenii nu conteniră să-i țină isonul, transformând atmosfera din castel într-una apocaliptică.

Marie vru s-o ajute pe Albérie, însă Theophrastus se opuse. Ca toate femeile lăuze, era sensibilă și deprimată. Nu era cazul să adauge la starea ei și priveriștea nașterii unui monstru. Cu atât mai mult cu cât fu obligat să deschidă pântecul acela, care nu se mai supunea naturii, și să scoată copilul cu ajutorul chirurgiei. Căci, dincolo de „lucrul acela”, era vorba despre un copil.

Erau, de fapt, doi, lipiți unul de celălalt printr-un picior și un braț. Același trup se prelungea într-o mască având două chipuri. Unul rotund, de bebeluș, celălalt – numai blană și diformități. Erau siamezi. Medicul nu mai văzuse până atunci o asemenea ciudățenie. Se bucură că Isabeau era adormită.

O clipă, nu știură ce să facă, văzând această naștere, apoi Albérie apucă piciorul comun. Îl săltă cu o mână fermă în aer și palmui ușor spatele bebelușilor. Țipară într-un glas, în timp ce Theophrastus cosea pântecul lui Isabeau.

— Dacă nu face febră, o să scape, afirmă el, terminând s-o panseze.

— Ce facem cu „asta”?

Degetul întins al lui Albérie îi exprima dezgustul.

— Cred că ar trebui să-i separăm.

— Ar fi mai bine să terminăm cu ei!

— Numai Isabeau știe ce trebuie să se întâmple. Ea va alege. Sunt lipiți, Albérie. Nu vreau să-i vadă așa.

Începu să lucreze de unul singur. Albérie nici nu se clinti. Pe chipul luminos al băiețelului deslușea trăsăturile lui Loraline.

Din pricina acestei asemănări, știa deja care va fi alegerea surorii sale. Isabeau se trezi noaptea târziu, chinuită de febră și de coșmaruri. Vegheară cu rândul la căpătâiul ei. Dimineața, temperatura îi scăzu și ceru să vadă rodul nașterii.

Însă o văzu mai întâi pe Ma. Pe Ma, care se strecurase pe lângă Theophrastus în cameră. Pe Ma, care se apropiase de masa pe care se aflau scutecele. Pe Ma, care lingea cu limba ei aspră obrazul băiețelului.

— Arătaț i-mi-l, ceru Isabeau, mișcată.

Theophrastus îi aduse bebelușul, cu Ma, care lătră de bucurie ca un cățeluș, pe urmele lui. Isabeau ar fi vrut să-l urască pe micuț, dar nu reuși. Era, la fel ca Loraline, copilul călăului ei. Dar era și copilul ei. Fiul ei.

Aruncă o privire monstrului pe care i-l întindea Albérie, apoi anunță cu voce calmă:

— Vom sacrifica „lucrul acela”. Celălalt va trăi.

Theophrastus se simți ușurat. Nicio clipă nu-și închipuise că ar fi putut fi silit să ucidă copilașul acela gingaș. Ca și cum ar fi vrut să le dea dreptate, „lucrul” din brațele lui Albérie scoase un mârâit și începu să se agite.

Isabeau își luă privirea de la bebelușul de lângă care Ma nu se dădea dusă și afirmă:

— Celălalt nu va trăi mult timp. Trebuie acționat repede. Nu te pot ajuta, Theophrastus, dar știi exact ce e de făcut. Așadar, faceți ce trebuie și aduceți-mi-o pe Marie. Să afle că s-a născut încă un Chazeron.

În ciuda urii pe care-o nutrise față de seniorul de la Vollore, Marie fu de acord cu hotărârea luată de bunica ei. Își propuse să-i crească împreună pe toți trei, alături de Huc și de Albérie, care câștigau astfel, dintr-odată, atâția urmași.

Îl culcară pe micuț, căruia-i puseră numele Gabriel, alături de ceilalți doi și fu hrănit de aceeași doică, în timp ce, în turnul castelului, Theophrastus, asistat de Albérie, executa sentința.

Abia pe la sfârșitul lunii februarie se întrema și Isabeau destul de mult ca să poată călători. *Alkaheist*-ul fusese preparat, însă nu putea fi folosit ca atare. Trebuia ca, pe baza lui, să fie elaborat antidotul. Theophrastus considera că la Vollore n-avea condiții bune de lucru. Nu erau destule retorte și era nevoie de încă un atamor. La Basel i-ar fi fost mai la îndemână să lucreze. Hotărî, prin urmare, să se întoarcă acolo, însă de data asta Ma își manifestă dorința să-l însoțească.

Marie simți că i se rupe inima când înțelese acest lucru, dar nu se împotrivi. Acum nu mai era singură. Avea o familie. Jean insistă să rămână cu ea, dar Marie rămase neînduplecată:

— Isabeau are, mai mult ca oricând, nevoie de cineva care s-o ajute la prăvălie. Nici nu se pune problema să se întoarcă acolo singură. Drumurile nu sunt sigure, iar atmosfera de la Paris le e ostilă ereticilor. Indiferent ce-ar spune ea, are mare nevoie de tine.

— Dar și tu ai.

— Ba nu, Jean, îl tachină Marie. Dimpotrivă, am nevoie să fiu singură, ca să-mi pun ordine în sentimente.

— Deci recunoști că ai niște sentimente, se umflă el în pene.

— Ești prietenul meu, așa cum ai fost întotdeauna. Nu-mi cere mai mult. Deocamdată mă simt de parca aș fi văduvită de iubirea vieții mele. Lasă-mi timpul necesar să ies din acest doliu.

— Bine. Accept hotărârea ta. Ai grijă de copiii noștri.

— Iar tu, Jean, ai grijă de ai mei. Ai grijă și de el.

Jean dădu din cap în semn de încuviințare. Constant rămânea prietenul lui, însă se îndoia că acesta și-ar mai fi respectat tovarășul de arme dacă ar fi aflat adevărul.

Vollore rămase din nou pustiu. Acum însă, Marie se simți părăsită. Odată cu Ma se îndepărta o parte a copilăriei ei. Odată cu Jean, cealaltă parte lipsită de griji. Însă era stăpână la Vollore, așa cum îi jurase mamei sale adoptive.

Ea trebuia să trăiască viața care-i fusese furată lui Antoinette.

Urmară câteva luni senine și fericite în care se ocupă de copiii ei, care creșteau. Apoi destinul interveni din nou, destrămând urzeala țesută de familia ei.

Din voința unui om.

Din capriciul unui rege.

Marie fandă într-o reverență grațioasă în fața barbișonului și a nasului acvilin ale lui Francisc I. Castelul de la Thiers era de nelocuit din pricina reparațiilor care tocmai începuseră, iar regele Franței hotărâse să poposească în noaptea aceea la Vologne.

Suita regelui fu repartizată în odăile modeste da la etaj, iar în parc și în grădini apărură corturi menite să-i adăpostească pe cei care nu avuseseră loc în castel. Din fericire, după multele ploii reci din martie, acea lună aprilie a anului 1533 era plină de lumină și căldură.

Înștiințată doar cu câteva zile înainte de hotărârea și de vizita regelui, Marie trebuise să se aprovizioneze în grabă. Din fericire, Albérie, care-și reintrase în autoritatea și atribuțiile de intendentă, înzestrase cu repeziciune și eficacitate fiecare ungher al castelului cu tot ce era necesar, ba chiar și ceva pe deasupra.

Regele Francisc fu impresionat atât de primirea făcută, cât și de nutrița zâmbitoare și nostimă care oferea lăcomiei sale binecunoscute un surâs la fel de apetisant ca un fruct pârguit, tocmai bun să muști din el.

— Doamnă de Vologne, zise el, întinzându-i o mână plină de inele și deprinsă cu dezmierdăriile, îmi răsfeț i anturajul cu o prezență încântătoare. Unde e tatăl tău? Vreau să-l felicit.

— Vă roagă să-l scuzați, Maiestate. E plecat să-ș i rezolve niște treburi și a aflat prea târziu de cinstea pe care i-o faceți. Pentru moment, sunt acasă doar eu împreună cu copiii mei.

— Ai copii?

— Trei gemeni, Maiestate.

Din spatele regelui se ivi un tinerel cu un aer mirat. Marie îl recunoscă imediat. Era delfinul Francisc.

Pe când locuia la Paris, aruncase odată, împreună cu Constant, bucaț i de balegă în trăsură acestuia. Pe când cobora din trăsură, un proiectil îi atinsese haina, stârnind indignarea celor din jur. Făptașii nu scăpaseră decât datorită sprintenelii lor și rămăseseră ascunși câteva zile, ca să scape de pedeapsa cu moartea, care era

prevăzută pentru crima lor. La această amintire jenantă, Marie roși fără să vrea și-i oferi fiului regelui o nouă reverență.

Marie nu mai era copila de pe vremuri, iar el n-ar fi putut s-o recunoască; totuși, se simți, la fel ca atunci, în pericol.

— Ridică-te, doamnă. Această performanță a maternității face cinste Franței. Alte femei ar fi crăpat, pe când tu, dimpotrivă, ești radioasă.

— Pricina este prezența voastră, Maiestate.

Francisc izbucni în râsul care-i răspândise până peste hotare reputația de petrecăreț și aplaudă vesel, iar curtenii îi urmară exemplul.

Uimită și încântată, Marie se împurpură din nou până-n vârful urechilor, sub privirile delfinului, care-i savura stânjeneala cu o plăcere evidentă.

— Vreau să-i văd pe acești îngerași. Vor fi puși deîndată sub protecția noastră regală. Iar vânjosul lor tată, de asemenea.

— Tatăl lor a plecat împreună cu al meu, din păcate, se grăbi Marie să explice, în timp ce Bénédicte și Albérie aduceau copiii înfășați.

— Ai trei băieți?

— Am doi băieți, Maiestate, Gabriel și Antoine, iar ea e fiica mea, Gasparde.

Regele îi luă în brațe pe cei doi băieți, oferindu-i privirilor curtenilor săi.

— Luați exemplu, doamnelor, de la această tânără și nu vă rușinați să vă puneți trupurile în slujba posterității. Începând de astăzi, pentru fiecare naștere de tripleți se va oferi o primă.

Noi aplauze întâmpinară hotărârea regală, iar Marie avu deodată impresia că se afla în mijlocul uneia dintre farsele pe care le jucau cerșetorii. Cu atât mai mult cu cât bufonul regelui, Triboulet – pe care-l cunoștea bine, pentru că era fratele lui Bau-Bau –, după ce-și croise drum până la ea, mima, cu tot felul de gesturi și gemete, un act sexual exagerat, spre amuzamentul celor din jur.

Francisc îl lăsa să-i distreze anturajul, apoi înapoie copiii doicii lor. Bătu din palme ca să ceară liniște.

— Hei! strigă el. Să ni se aducă mâncare și băutură! Cât despre tine, frumoasă doamna, rămâi alături de mine și istorisește-mi cum a reușit soțul tău să obțină un rezultat atât de grozav.

O luă autoritar de după umeri și o trase după el. Ea încercă să se apere cu un „Sire!” pe jumătate scandalizat, care n-avu însă alt efect decât să stârnească râsul regelui și al fiilor săi, care-i urmau.

Albérie avusese grijă să cheme la castel jongleri și saltimbanci, iar cina fu veselă și animată. Vinul curgea în valuri. Regele nu-și dezminți faima de petrecăreț, ciupind slujnicele de fund și de sâni când se aplecau ca să pună farfuriile pe masa și furându-le ici-colo câte o sărutare. Marie se simțea stânjenită, dar regele nu se legă de ea.

În timpul mesei însă, Anne de Pisseleu, tânăra amantă a regelui, pe care Marie o văzuse adesea în prăvălie, o recunoscuse.

— Nu ești cumva nepoata lui Isabelle de Saint-Chamond?

— Ba da, recunoscuse ea.

Regele se întoarse spre ea, cercetând-o atent cu privirea.

— Nu știam că se înrudea cu șmecherul de Chazeron, zise el, cu uimire sinceră.

Marie își mușcă buzele.

— Nici măcar regii nu le știu pe toate, replică ea cu cochetărie. Nu spuneai adineaori că femeia e datoare să păstreze o urmă de mister?

Răspunsul îi plăcu regelui, care păru uimit, apoi exclamă:

— Cât spirit! Dragă Anne, această doamnă nu numai că este mamă, dar e și spirituală! Îmi pare rău pentru oamenii tăi, Marie dragă, dar mâine te răpesc de aici.

— Mă răpiți, Sire? băigui Marie.

— Ne îndreptăm spre Marsilia, de unde-o vom lua pe viitoarea soție a fiului nostru mezin. Tatăl tău a avut o funcție la Curte. Eu îți ofer postul de doamnă de onoare a viitoarei mele nurori.

— Și copiii mei, Sire?

— Dădacele se vor descurca. Iar soțul tău va avea și el de câștigat. Gata, nu vreau să mai aud niciun cuvânt, am hotărât, ne vei însoți.

— Și dacă aș refuza, Maiestate? se indignă Marie.

Regele o privi încruntat și-i șopti la ureche:

— Acceptă! Luteranii au nevoie de tine la Curtea Franței!

Marie lăsă nasul în jos. Acum înțelegea. Regele o stima pe Isabeau. Ea însă luase pe față partea ereticilor, pe care regele nu-i mai putea susține prea multă vreme, în ciuda afinităților sale cu convingerile lor.

Marie își alesese soarta, dar poate că destinul ei era altul. Poate că avea și ea de îndeplinit o misiune. Aceea de a-și salva familia. Aceea de a-l salva pe Constant, care făcea parte din tabăra opusă. Chiar dacă el nu voia să fie salvat.

Se hotărî într-o fracțiune de secundă.

— Vă voi urma, Sire, dacă-mi făgăduiți că voi fi liberă să-mi vizitez copiii oricând voi dori.

— Drace, dar vorbești despre Fontainebleau ca despre o închisoare. Nimeni nu vrea să te constrângă, frumoasă Marie, ba dimpotrivă!

Marie prinse din zbor privirea parșivă a delfinului și fu cuprinsă de o îndoială îngrijorătoare. „*Ei, își spuse ea, înfruntându-i ocheadă aprinsă, am învins eu niște demoni mai periculoși decât tine!*”

După două zile își făcu bagajele, îi sărută pe copii, pe Albérie și pe Huc, iar litiera ei plecă pe urmele veselilor curteni.

Lui Albérie, ideea nepoatei sale nu i se păruse bună, dar Marie îi repetase vorbele regelui. Ultima scrisoare a lui Isabeau pomenea despre o înăsprire a opiniei parizienilor despre luterani. Francisc I continua să le ia apărarea.

— Și ei fac parte din familia mea, explică Marie. Am crescut cu teoriile lui Luther. Am nesocotit-o pe Fecioară, poate că am dus această credință nouă mai departe decât mulți alții. În ultimele luni am învățat o mulțime de lucruri: astrologie, retorică... Aici, toate aceste cunoștințe sunt inutile. La Curtea regelui, ele vor fi puse în serviciul unei cauze. Poate că m-am înșelat. Poate că nu e momentul să fiu doar stăpâna domeniului de la Vologne.

— Sărută-l din partea mea pe Constant, răspunse Albérie.

Dincolo de discursul pe care-l ținuse Marie mai era unul. Cel al inimii ei.

— Ai dreptate, mătușă, șopti ea, aruncându-se în brațele lui Albérie. Poate că trebuie doar să-mi aleg tabăra.

— Du-te, atunci. Și fă tot ce poți.

Albérie o sărută și o privi plecând. Era îngrijorată. Huc își îmbrățișă tandru soția și-i murmură la ureche:

— Iată-ne în sfârșit singuri, nevastă. Visam o familie mare și frumoasă, iată că acum o avem.

— Într-adevăr, ciudată familie, se înduioșă Albérie.

— Ce contează? Un copil este modelat de dragostea care i se acordă. Iar tu vei fi o mamă cum nu se poate mai bună.

— Ești convins de asta, Huc de la Faye?

— Niciodată n-am fost mai convins de ceva.

— Micuța are semnul. Semnul de lup.

— Trebuie să recunoaștem adevărul, suspină cu umor Huc. Sângele apă nu se face.

După câteva zile, regele și suita lui ajunseră la Puy. Marie împărțise litiera cu două domnișoare încântătoare, care-i povestiseră despre nora regelui, și-i părea foarte bine că aflase detaliile acelea. Pălăvrăgelile lor o ajutau să pună pe fiecare chip un nume, o funcție, un titlu și ceva bârfe. Mulți dintre oamenii aceia îi erau cunoscuți.

Jocul preferat al ei și al lui Constant era să se cațere pe garguiile de la Nostre-Dame și să-i privească pe cei de la Curte – când Curtea se afla la Paris – adunându-se în piața din fața catedralei, etalându-și mătasurile și dantelele, înnodând și destrămând intrigi și iubiri. Adesea, cei doi lăsau să cadă găinațul pe care-l adunaseră din timp și-l luaseră cu ei, peste mantiile garnisite cu hermina. În Paris erau atâția porumbei și guguștiuci, încât nobilii nu se gândeau să se uite în sus. Înceau să se curețe, să se șteargă, întinzând și mai mult petele, spre bucuria făptașilor. Alteori, se deghizau în cerșetori, se instalau în fața catedralei și se milogeau să capete câțiva bănuți, depistând astfel pungile bine garnisite. La câte un colț de stradă le smulgeau apoi de la stăpânii lor sau vindeau pontul altor cerșetori care stăteau la pândă.

Marie nu reușea să se vadă printre oamenii aceia, pe care până mai ieri îi disprețuia. Plăcerile lor erau ușurative. La fel și ei. Doar

că ei se lăfăiau într-o risipă de vin, de mâncare și de desfrâu care o cam dezgusta. Îi privea de la distanță, se simțea diferită, însă râdea la glumele lor, le imita gesturile, dându-l iluzia perfectă că era de-a lor, în timp ce păstra o rezervă prudentă.

Francisc I nu pierdea niciun prilej s-o citeze ca pe „un pântece de excepție”. Dacă n-ar fi fost rege, Marie l-ar fi palmuit cu plăcere.

Aprecia însă tovărășia reginei Eleonore. Discretă și de o blândețe grațioasă, te făcea să-i uiți rangul și averea. Lui Marie i se părea frumoasă. Curtenii o găseau insipidă, căci în preajma regelui străluceau doar două nestemate: iubita lui, Anne de Pisseleu, și Diane de Poitiers, atât de perfectă încât o singură privire de-a ei era de-ajuns ca să impresioneze Curtea, precum și pe tânărul duce d'Orleans.

Francisc I făcuse această călătorie ca să-ș i întâmpine nora, pe nume Caterina, care făcea parte din familia Medici; zestrea ei avea să pecetluiască alianța cu Italia. Cu acest prilej, regele avea ocazia să-i prezinte poporului pe soția lui și pe delfin. Astfel că, de câte ori intrau în câte un oraș, regina și delfinul se aflau în fruntea alaiului, ca să primească ovațiile mulțimii.

Așa s-au desfășurat lucrurile și la Puy, unde li se pregătise o festivitate grandioasă. La banchetul care avea să aibă loc în piața principală a orașului se adunară toate notabilitățile locale. Străzile din jur fuseseră închise, astfel ca poporul să-l poată vedea pe rege fără să se apropie prea mult de el, iar fiecare gură-cască primea câte o farfurie cu mâncare.

Marie fu așezată la masă lângă regină, ca să împrumute – spuse Francisc – ceva din fertilitatea ei patului regal. Locul acela îi convenea, căci Eleonore era pe cât de discretă, pe atât de amabilă. Deodată, în plin ospăț, pe când saltimbancii și menestrelii îi înveseleau pe meseni, în fața ochilor neliniștiți ai mulțimii se ivi un alai precedat de o gardă respectabilă.

Marie, care tocmai ducea la gură o pulpă de pui cu mirodenii, rămase cu gestul în aer și cu gura căscată la vederea bărbatului care se înclină într-un salut straniu, în mijlocul tăcerii grele care se lăsase. Francisc se ridică, zâmbindu-i prietenos, și-l salută, la rândul lui:

— Khayr al-Din, prietene, ce mesaj îmi aduci?

— Pacea lui Allah fie cu tine și cu stăpânul meu, Soliman. Iată darul pe care ți-l trimite, ca semn al bunăvoinței sale.

Omul se dădu la o parte, iar Marie întinse gâtul ca să vadă mai bine. Avea în față un grup de vreo cincisprezece prizonieri legați în lanțuri, bărbați și femei deopotrivă, cu părul ciufulit și chipurile tăbăcite de soare, străjuți de un leu care stătea slobod lângă ei, îngrozind mulțimea.

Turcul dădu o poruncă, iar lanțurile sclavilor fură scoase.

— Aceștia sunt creștini, rege al Franței. Soliman ți-i dă înapoi ca dovadă a prieteniei sale.

— Maiestate, cine este omul acesta? întrebă Marie, care nu mai văzuse niciodată o piele atât de închisă la culoare, o barbă atât de roșcată și haine atât de pestrițe.

— I se spune Barbarossa și este un căpitan de pirați din Levant, are rang de pașă în Mediterana și este unul dintre locotenenții lui Soliman Magnificul, îi răspunse regina. Nu știu ce planuri urzește soțul meu, dar nu-mi place ideea unei alianțe cu turcul acesta.

Marie abia auzise sfârșitul frazei, că Francisc se și apropiase de Barbarossa, îndreptându-se spre leul care-i fusese oferit în dar. Prizonierii se dăduseră repede la o parte din calea lui și se repeziră către mese, de unde curtenii le aruncau, ca să se distreze, bucăți de pâine și carne. Marie întoarse capul, să nu vadă spectacolul jalnic al acestor nefericiți care-și pierduseră orice urmă de demnitate și-și smulgeau unul altuia îmbucăturile. Erau numai piele și os și li s-ar fi convenit un loc la masă. Dar se mulțumeau să prindă din zbor ceea ce mesenii se îndurau să le arunce și să culeagă de pe jos, din țărână, câte un os căzut.

— Comedia asta trebuie să înceteze, se indignă regina.

Bătu din palme și îi ordonă ceva soldatului, care se aplecă s-o asculte; după câteva clipe, prizonierii fură adunați și conduși către locul unde Curtea își stabilise locul de popas, ca să se spele și să primească haine și hrană.

Marie fu mișcată de gestul reginei, dar nu zăbovi prea mult asupra acestui sentiment. Instinctul ei era în alertă. Nu-și putea lua ochii de la animalul dresat, căruia i se dădeau tot felul de ordine contradictorii. Unii dintre bărbați, printre care și delfinul, îl înțepau cu un băț, îl trăgeau de coadă sau de coamă. Marie

simțea în toată ființa ei furia fiarei. Leul mârâi, dar Barbarossa îl făcu să tacă, plesnind din bici.

Totuși, primejdia nu trecuse. Nimănui însă nu părea să-i pese. Nici măcar turcului, care, profitând de faptul că regele se afla lângă el, îi vorbea în șoaptă. Singurul care le dădea atenție era leul. Marie observă că atenția aceea se transforma în ură și renunță deodată la bunele maniere, care ar fi trebuit s-o rețină la locul ei, ca simplu privitor. Se aruncă într-acolo, șifonându-și hainele printre mese. Fără veste, leul se ghemui pe labelle din spate și sări la un paj care trecea pe lângă el, înfigându-și colții în brațul acestuia înainte de a-l trânti la pământ, plin de sânge. Mulțimea începu să urle. Barbarossa încercă să intervină, însă animalul îi scăpase de sub control și nu-l mai asculta. Se întoarse, gata să sară din nou, spre delfin.

Mânată de instinct, Marie se băgă între ei, cu ochii ațintiți în ochii fiarei, cu mâna întinsă, de parcă ar fi vrut să liniștească o lupoaică furioasă. Scoase niște sunete pe care nici ea nu le înțelegea. Împotriva oricăror așteptări, animalul renunță la atac și rămase locului, nemișcat. Marie se apropie încet, iar leul se lungi supus pe burtă în fața ei. Fără să remarce nici tăcerea uimită a celor din jur, nici privirea lacomă pe care turcul o aținea asupra ei, îngenunche și mângâie, zâmbind, coama fiarei.

— Nu te teme, îi șopti ea. De-acum înainte n-o să te mai necăjească nimeni.

Leul se rostogoli pe spate, invitând-o să-l mângâie pe burtă. Marie își trecu degetele prin blana bogată, apoi întoarse capul spre rege și spre Barbarossa.

— Nu-l omorâți, Sire. N-o să mai atace, era doar speriat.

Abia atunci realizează că nu trebuia să se afle acolo. Turcul șopti ceva la urechea regelui. Francisc rămăsese perplex, ca toți ceilalți, în fața spectacolului insolit oferit de Marie. De fapt, ea însăși era acum îngrozită. Iar Ma nu-i mai era alături, ca pe vremuri, gata s-o apere.

Cei doi bărbați se apropiară. Regele surâdea, iar Barbarossa părea dezamăgit de răspunsul pe care-l primise. Marie luă mâna întinsă a monarhului și se ridică. Fusta ei de mătase se murdărise de praf până la genunchi. Obrajii i se împurpurară; Barbarossa se înclină însă în fața ei.

— Sunteți o comoară de preț a regatului Franței, doamnă. Animalul ăsta n-a avut niciodată un alt stăpân în afară de mine. Fie ca Allah să te apere, dacă Dumnezeuul vostru n-o face.

O învălui pe Marie într-o privire intensă, apoi se dădu înapoi, cu o mână pe inimă. După ce făcu astfel câțiva pași, strigă un ordin, iar garda lui, impresionantă, înveșmântată în caftane somptuoase, încheiate până la gât, cu iatagane lungi prinse de brăurile late de pânză, i se alătură. Cu pas ferm, se îndepărtară împreună.

Mesenii și poporul începuseră să murmure, povestindu-și isprava lui Marie și comentând. „Ca hula, care devine tot mai amplă, până când începe furtuna”, își spuse ea, cu inima bătând să-i spargă pieptul.

— Îți datorez viața fiului meu, poate chiar și pe a mea. Ai să mă înveți să îmblânzesc animalul ăsta care toarce la picioarele tale?

Într-adevăr, fiara o urmărea pe Marie cu privirea așa cum se uită un pisoî după stăpâna lui.

— Nu știu nici eu cum am reușit, Sire. Parcă m-ar fi îndrumat o mână nevăzută, găsi ea puterea să-i răspundă.

— Nu putea fi decât mâna Domnului, iar aceasta care o ține pe a ta e plină de recunoștință și de respect, copila mea.

— Sire, eu...

— Să ne întoarcem la masă, bine? îi tăie cu blândețe vorba regele.

Marie se bucură. Delfinul se retrăsese, iar rănitul fusese luat de acolo. Leul o privi cum se îndepărtează, rămânând liniștit, lungit în același loc.

— N-avea nicio grijă, o încurajă regele. Barbarossa m-a asigurat că animalul acesta e dresat. Doar răutatea oamenilor i-a trezit furia. Va fi dus lângă alte animale pe care le-am primit în dar și va fi bine tratat.

Într-adevăr, doi dintre oamenii lui Barbarossa se apropiară de leu, îi petrecură o frânghie în jurul gâtului, iar animalul îi urma fără să se împotrivească.

— Știi ce ofertă mi-a făcut Barbarossa după isprava ta? întrebă regele când ajunseră în dreptul mesei, întâmpinați cu aplauze, care-o făcură pe Marie să-și vină în fire. Fără să-i lase timp să

răspundă, continuă: Libertatea a două sute de sclavi în schimbul libertății tale, ca să te ducă în haremul lui Soliman.

Marie încremeni pe loc.

— Și care a fost răspunsul, Sire? băigui ea.

— Că nicio comoară din lume nu prețuia cât viața fiului meu. Soliman se va resemna, sfârși el, făcându-i complice cu ochiul și lăsându-i mâna.

Marie se așeză sau, mai bine zis, se lăsă să cadă pe scaun, și-și lăsă nasul în farfurie. Abia dacă o auzi pe Eleonore șoptindu-i la ureche:

— Poți să fii mândră. Ești preferata regelui.

Marie însă nu dădu atenție spuselor ei. Așa cum nu remarcă nici ostilitatea care se oglindea în privirea lui Anne de Pisseleu și a vecinului ei de masă, un preot aflat în drum spre Toulouse. Nu dorea decât să treacă neobservată și-și ronțăia cuminte friptura din farfurie.

„*Vrăjitoare*, spunea o voce în mintea ei. *Ăștia mă văd ca pe o vrăjitoare.*” Iar vocea asta parcă-i evoca un iz de carne arsă.

A doua zi, porniră din nou la drum. Marie nu reușise să adoarmă deloc. În cele din urmă, își spusese că trebuie să țină capul sus. N-avea niciun motiv să se simtă vinovată. Regele o stima. S-ar fi putut descotorosi de ea, dar n-o făcuse. Ar fi protejat-o dacă Inchiziția și-ar fi pus întrebări referitoare la darul ei. Îmbărbătată, le zâmbi tuturor și se arătă veselă, mirându-se să constate un respect nedisimulat în atitudinea celor care o salutau. Numai Anne de Pisseleu își întoarse privirea, zicându-i până la urmă, între patru ochi:

— Nu vei fi pentru el decât un capriciu! Dacă insiști, vei regreta.

Marie nu pricepu imediat încotro bătea Anne. Înțelese abia când regele veni s-o salute, aruncând o privire grăitoare formelor ei, pe care maternitatea le împlinise.

— Nu pleca de lângă mine, insista el, în timp ce Marie înghețase.

Nu știu ce să-i răspundă, dar rămase totuși la distanță și de el, și de delfin. Nu-și dorea să devină favorita lui. Voia doar să-și găsească locul. Și știa că acest loc nu era în patul regelui.

La Toulouse însă, Marie se apropie totuși de el. Nu părea dispus s-o forțeze și continua s-o prezinte ca pe „un pântec de excepție” care făcea cinste Franței. Dar în aer plutea mirosul de carne arsă și în fiecare zi pe dealuri erau înălțate ruguri.

O adolescentă de cincisprezece ani, pe nume Paule, ieși în întâmpinarea alaiului și-i oferì regelui cheile orașului, ai cărui locuitori începură pe dată să-și aclame suveranul. Rămaseră acolo trei zile. Marie adoptase o ținută plină de demnitate. Celor care-i cereau îndrumări privind domesticirea fiarelor sălbatice le răspundea că singurul mijloc erau rugăciunile și că ea nu făcuse decât să răspundă vocii Domnului. Dar începuseră să circule zvonuri – pe care ea refuza să le audă – potrivit cărora ea ar fi avut niște puteri neobișnuite. Inclusiv cea de a-l fi fermecat pe suveran.

Când Marele Inchizitor veni la rege și avu cu el o discuție îndelungată, Marie fu înfricoșată, dar se strădui să nu-și trădeze neliniștea. Regina era la fel de prietenoasă cu ea și părea bucuroasă s-o aibă în preajmă.

Nu afla despre ce anume fusese vorba în cursul acelei întrevederi, dar bănuì că regele garantase pentru ea, căci părăsiră orașul fără ca Marie să fi fost deranjată sau luată la întrebări. Ușurată, scăpă de tensiunea care-i crispa trăsăturile și începu să se lase cucerită de descoperirea acelor orașe care-i întâmpinau cu efuziuni sincere. Cu cât intrau mai adânc în Languedoc, cu atât mai mult aprecia bunăvoința locuitorilor, bogăția peisajelor și a temperamentului oamenilor.

Francisc I nu numai că venera femeile, dar proteja și artele. Acordase universității din Toulouse privilegiul de a-i investi cavaleri pe profesorii care obținuseră doctoratul. La Narbonne purta discuții în legătură cu ruinele numeroaselor monumente risipite ici-colo și porunci ca pietrele desprinse din ele să fie folosite pentru repararea și consolidarea fortificațiilor de la porțile orașului.

Dar cea mai frumoasă amintire i-o păstră Marie orașului Nîmes, unde rămaseră o săptămână, timp în care regele puse să fie demolate construcțiile care încălcaseră zona cu ruinele arenelor romane.

După aceea, Curtea se reuni în fața Casei Pătrate, iar regele ceru liniște. În timp ce Francisc se lăsa în genunchi ca să înlăture praful așezat peste una dintre inscripțiile antice, un bărbat cu chipul vesel și cu o barbă neagră veni în spatele lui și recită cu glas înalt:

— Fie pace ori război, bunul altuia n-ai să-l iei. Numai astfel vei rămâne mare rege printre zei.

Regele întoarse capul și-i zâmbi celui care îi tulburase reculegerea.

— Slovele acestea ți-au vorbit, prietene, așa cum îi vorbesc și regelui tău.

— Pentru că și ele vă așteptau, Sire, la fel ca mine.

— Dar cine ești tu, care-ți arogi acest privilegiu?

— Cel pe care soarta vi-l trimite și pentru care ați venit în acest loc.

Regele izbucni într-un râs vesel în fața acestui personaj care părea să nu se sinchisească de prestanța sa. Apoi se întoarse către curteni și îl prezentă pe intrus:

— Iată-l, prieteni, pe cel de care defuncta mea mamă s-a temut de când el i-a prezis trecerea unei comete care-i va aduce sfârșitul. Maestrul Nostradamus, de meserie astrolog.

Marie amuți de surprindere; deodată, privirea ei o întâlni pe cea a lui Michel de Nostre-Dame. Un val de căldură o copleși. Omul acela era exact așa cum i-l descrisese tatăl ei și, timp de o fracțiune de secundă, i se păru că el o recunoscuse între toți cei care se aflau acolo. Vrând parcă să-i dea dreptate, Nostradamus îi adresă un semn din cap însoțit de un zâmbet malițios, apoi se îndepărtă, urmându-l pe rege.

Francisc I acapară toată atenția astrologului, așa încât Marie nu reuși să schimbe câteva cuvinte cu acesta decât cu puține ore înainte de plecare. Aproape că-ș i pierduse speranța de a-i putea mărturisi întreaga ei recunoștință, când el apăru fără veste și o luă de braț, făcând-o să devină din nou ținta tuturor bârfelor.

— Te-ai întâlnit cu cel căruia i se spune Paracelsus? întrebă Michel, fără altă introducere.

— Atât el, cât și fiica lui te consideră un prieten apropiat, răspunse Marie, de teama urechilor indiscrete aflate în apropierea lor.

Michel zâmbi larg.

— Bine, bine. Lucrurile sunt așa cum trebuie să fie. Regele mi-a vorbit despre isprava ta, continuă el. Sfătuiește-l să dăruiască altcuiva leul acela pe care nu se poate hotărî să-l trimită la Paris. Altfel, ți-ar pricinui curând multe necazuri, copilă dragă. Zvonurile se sting atunci când obiectul lor este uitat.

Marie îl privi uimită. Exact așa simțea și ea. Chiar ieri, fiara începuse să se agite în cușcă, iar ea fusese căutată ca să vină s-o liniștească. Refuzase, spunând că nu avea puterile care i se atribuiau și că animalul s-ar calma, fără îndoială, dacă n-ar mai fi expus hărțuielilor mulțimii venite să-l vadă. Era doar o chestiune de bun-simț, adăugase ea.

— Voi încerca, maestre.

Nostradamus se amuză văzând cu câte deferență i se adresa, apoi zise:

— Ai grijă de tine, Marie. Știam că te voi întâlni aici, iar acesta a fost cel de-al doilea motiv al venirii mele. Te pândesc primejdii serioase, de care nu vei scăpa decât folosindu-ți curajul și rațiunea. Și dragostea, dacă vei face alegerea potrivită.

— Și care ar fi aceasta, maestre? întrebă Marie, tulburată.

— Din păcate, viziunile mele nu spun totul. Afecțiunea față de prietenul meu m-a determinat să-ți împărtășesc o viziune care este o enigmă atât pentru mine, cât și pentru tine. Ascult-o și reflectează la ea: „*Din pricina neștiinței lupoaicelor, un mare rege va fi deplâns*”. Te las să-ți îndeplinești destinul. Salută-ț i tatăl din partea mea. Eu nu-l voi mai revedea.

Ridică la buze mâna tremurândă a lui Marie, depuse pe ea o sărutare tandră, apoi se întoarse și plecă.

Deși își dădea seama că se albise la față, Marie înfruntă privirile curioase. „*Oare ce-or pune la cale magul și vrăjitoarea?*”, păreau să se întrebe cei din jur. Marie înălță bărbia și se îndepărtă la rândul ei, cu capul sus.

După câteva zile de la această întâmplare, pe 8 octombrie 1533, regele își lăsă soția, fiul și Curtea la Aubagne și plecă să-l

întâlnească pe Montmorency, care fusese trimis la Marsilia pe post de furier. Cum ultimele pregătiri în vederea nunții stârniseră unele dezaprobări, regele îl însărcină pe acesta să-i despăgubească pe marsiliezii ale căror case fuseseră dărâmate ca să se facă loc pentru o alee nupțială. După aceea, se pregăti pentru întâlnirea cu papa Clement al VII-lea, unchiul și tutorele Caterinei de Medici.

Pe Marie n-o interesau prea mult veștile care soseau în fiecare seară și pe care fiecare le comenta după bunul plac. Încearca să priceapă dedesubturile acestei căsătorii destul de stranii doar ca să se poată acomoda cu funcția pe care i-o acordase regele.

Și, pe când cei din jur se minunau văzând galerele somptuoase din port, pline cu înalte fețe bisericești și cu daruri, ea nu era preocupată decât de partea esențială a căsătoriei: Caterina de Medici constituia un atu considerabil din punct de vedere politic. Zestrea ei nu era prea mare, însă reprezenta mult mai mult decât părea pe hârtie. Papa îi promisese regelui că-l va ajuta să recupereze ducatul Milanului, la care visa fără încetare și pe care Carol Quintul, veșnicul său rival, se străduia să i-l ia. Iar această alianță atât de promițătoare cu Sfântul Părinte echivala cu o mare victorie asupra dușmanilor săi.

În castelul senioral al baronului d'Aubagne, unde Curtea aștepta ca destinul Franței să fie încă o dată hotărât, Marie nu se gândea decât la vorbele lui Michel de Nostre-Dame. Misterul și puterea lor o obsedau. Nu era în stare să-și închipuie în ce fel anume ar fi putut ea să devină pricina morții regelui. Dar ce altă semnificație să fi avut aceste cuvinte? Care va fi alegerea – sau alegerile – despre care vorbise el? Putea ea să-și i apere familia prin alegerea pe care o va face?

Abia dacă se bucură de festivitățile care se pregăteau și care erau pentru ea ceva nou. Abia dacă-și i dădea seama că trecuseră deja șase luni de când plecase din Auvergne și de când nu mai știa nimic de ai ei, căci itinerarul călătoriei lor își pierduse orice organizare.

Pe 23 octombrie apăru Caterina de Medici, călare pe o iapă roaibă care mergea în buiestru. Henric, cel de-al doilea fiu al regelui și viitorul ei soț, o întâmpină cu o indiferență

morocănoasă, iar Marie ateriză din nou, brusc, în realitatea de care se detașase. Caterina îngenunche în fața logodnicului ei. Părea să fie mândră de bucuria cu care o primiseră marsiliezii și conștientă de propria importanță.

Marie o privi cu atenție. Nu era frumoasă. Avea ochii bulbucați ca ai peștilor pe care-i bracona pe vremuri în Sena, împreună cu Constant. Obrajii buhăiți străjuiau un nas mare și plin de coșuri vizibile sub stratul de fard. Gâtul gros și scurt se continua cu niște umeri ale căror rotujimi exagerate erau scoase în evidență de statura ei nu prea înaltă. În ciuda îmbrăcăminții somptuoase, singurele amănunte care-i confereau prestanță erau privirea mândră și buzele subțiri, severe, care nu surâdeau.

— Sărmana copilă. E orfană și n-a avut parte, până acum, decât de ură din partea familiei ei. De la cea mai fragedă vârstă a trăit în izolare. Nu-i de mirare că e așa de ștearsă! se înduioșă o contesă care stătea lângă Marie.

Cuvintele ei avură asupra lui Marie efectul unei lovituri de bici. Cine ar fi putut să înțeleagă mai bine sentimentele familiei ei decât tânăra aceasta? În clipa când Caterina își întoarse privirea în direcția ei, Marie o salută. Ducesa păru surprinsă o clipă la vederea unui chip pe care se citea o simpatie sinceră și îi întoarse zâmbetul. Acesta fu singurul surâs pe care și-l îngădui.

Festivitățile și schimbul de cadouri durară cinci zile. Leul atrăgea mulți curioși, iar Marie observă că vărul Caterinei, un tânăr negricios pe nume Ipolito, părea foarte interesat de animal. La prima ocazie, îi semnală regelui acest fapt. Acesta găsi remarca lui Marie cu atât mai bine-venită cu cât auzea uneori cuvântul „vrăjitoare” pe buzele unor răuvoitori, și asta-l enerva. O plăcea pe Marie din multe motive.

Îi oferi, așadar, leul primit de la Khayr al-Din lui Hippolyte, care se arătă încântat de acest dar, apoi îi acordă fiului său investitura de cavaler. Urmă o nuntă grandioasă. Tunurile de pe galere traseră numeroase salve, iar nuntașii mâncară, băură și dansară până-n zori. Apoi regele îi însoți pe miri până la patul nupțial, unde, beat și încântat, agățându-se de baldachin ca să nu cadă peste ei, se convinse că fiul lui onora așa cum trebuie contractul de căsătorie, în ciuda faptului că natura îl procopsise cu un anume cusur al organului bărbăției.

După consumarea actului, regele ieși din încăpere și o luă pe coridoarele palatului, strigând cât îl ținea gura că Italia era acum cucerită, iar locul fortificat, ceea ce-i amuză pe papă și pe curteni, dar o dezgustă pe Marie, care se gândi cât de stânjenită trebuie să se fi simțit Caterina.

Pe când se întorceau la Paris, într-o seară, Francisc I intră fără veste, neanunțat, în odaia lui Marie. Ea tocmai își pusese veșmântul de noapte și începu să tremure când îl văzu apropiindu-se cu un zâmbet ușor pe buze. Însăpăimântată la gândul intențiilor lui, căzu în genunchi și gemu:

— Nu mă obliga, Sire! Lasă-mi soțul să fie singurul în drept să mă iubească.

Francisc se opri din mers și o privi nedumerit. Apoi o luă de mâinile împreunate ca pentru rugăciune și o ajută să se ridice, mișcat de sinceritatea ei.

— Mă crezi în stare de o asemenea faptă, Marie?

Auzindu-l, lui Marie îi fu rușine că se îndoie de regele ei.

— Iertare, Sire!

— Iertare, pentru ce, pentru că te-am luat prin surprindere?

Își trecu degetele prin barba deasă. O privi șăgalnic și vesel.

— E adevărat că-mi placi, dulce Marie. De fapt, un pânțec atît de bine făcut e o făgăduială plăcută pentru orice bărbat, dar am văzut că ai rețineri și am observat și animozitățile stărnite de interesul pe care ți-l port. Am o soție îngăduitoare, dar o iubită foarte geloasă. Dacă nu m-ar fi interesat decît o noapte de dragoste cu tine, puțin mi-ar fi păsat și de una, și de cealaltă, însă nu pentru asta te-am răpit de lângă familia ta.

Ușurată, Marie făcu o reverență și-i zâmbi cu recunoștință.

— În orice altă privință, Maiestate, mă supun poruncilor regelui meu.

— Nu, nu e vorba de porunci... Nicio poruncă. Așază-te aici, lângă mine. Nu pot să rămân prea mult timp în camera ta fără a da naștere unor bănuieli care s-ar preface în bârfe, amenințându-ți liniștea.

Marie se conformă, așezându-se cu grație pe marginea patului. Chipul regelui exprima acum îngrijorare.

— În timp ce ne aflam la Marsilia, am primit o plângere de la parlament. Nicolas Cop, rectorul universității, a ținut un discurs în apărarea ereticilor. Sora mea, Marguerite d'Angouleme, îi protejează pe luterani, iar eu însumi îi stimez pentru că, în Germania, i se împotrivesc nemernicului de Carol Quintul. Am niște afinități cu credința lor, dar sunt, de asemenea și mai ales, un rege creștin, Marie. Iar fiul meu este acum nepotul papei. Sunt presat să iau o poziție fermă, și din rațiuni de stat voi fi obligat s-o fac. Am primit o listă a suspectilor. Isabelle de Saint-Chamond nu figurează pe ea și voi avea grijă ca numele ei să fie omis și de acum înainte, dar nu pot opri arestările și nici procesele care vor urma. Anumite persoane reprezintă o reală amenințare pentru liniștea civilă, altele nu. Voi face tot ce pot ca să domolesc resentimentele, dar știu că va veni o vreme când nu voi putea împiedica înălțarea rugurilor. Îi cuprinse cu ardoare mâinile. Marie tremura iarăși. Dar nu mai tremura de frica regelui ei. Ajută-mă să salvez aceste vieți pe care trebuie să le sacrific în numele regatului. Transmite-le prietenilor tăi aceste argumente pe care ți le-am destăinuit. Așa încât să nu poată fi arestați decât cei care vor fi găsiți. În schimb, te voi proteja. I-am vorbit Caterinei despre tine. E înnebunită după științele oculte, astrologie, puteri magice. Întâmplarea cu leul îi ajunsese deja la urechi. Vei fi atașată în serviciul ei, așa cum ți-am făgăduit.

— Dar, Sire, nu știu deloc limba italiană.

— Nicio grijă, Caterina vorbește foarte bine franțuzește, împreună cu ea, vei fi alături de papă și de mine. Nu vei risca nimic și vei putea acționa în voie. Ești de acord, copilă dragă?

— Accept, Sire, ca să-i salvez pe ai mei.

— Atunci, somn ușor.

O sărută afectuos pe frunte și dispăru imediat. Marie rămase multă vreme așezată pe marginea patului. În fața ei, o fereastră largă cu patru ochiuri de geam decupa noaptea fără nori de afară. Era o noapte cu lună plină.

Ea trebuia să-și urmeze destinul pentru ca Theophrastus și Isabeau să aibă posibilitatea de a-și duce la bun sfârșit cercetările, scăpându-ș i neamul de blestemul care-l apăsa.

„Vrăjitoare, rug, eretici.” Cuvintele acestea i se învârtteau fără încetare prin minte, amețind-o. În depărtare răsună un urlat de

lup, iar inima începu să-i bată și mai puternic. Dacă nu s-ar fi aflat atât de departe de Auvergne, ar fi putut crede că auzea plânsul lui Albérie.

La puțin timp după aceea, cam la începutul lunii decembrie, se declanșă nebunia.

Mormântul era mic. Abia cât mormântul unui copil. Al copilului care fusese el, de fapt, toată viața. Marie ajunsese prea târziu la Paris. Prea târziu pentru înmormântare, prea târziu ca să-și mai ia bun-rămas.

De îndată ce alaiul regal ajunsese la Fontainebleau, Marie se duse acasă la Isabeau ca să-i spună că avea acum o slujbă la Curte. O găsi îndoliată, cu ochii umflați de plâns.

— Bau-Bau a murit, fuseseră cuvintele cu care o întâmpinase Isabeau.

Iar Marie se aruncase, plângând, în brațele bunicii ei.

Bau-Bau era bătrân. Prima răceală din iarna aceea îl ucisese. Isabeau nu putuse face nimic ca să-l salveze. Trecuse deja o săptămână de când își pierduse cel mai credincios prieten. Fusese aproape ca un tată pentru ea. Marie îi înțelegea perfect durerea, pentru că și ea o împărtășea. De câte ori n-o săltase el pe genunchi; și pe Constant, și pe Solene! Până când se făcuseră mari – „uriași”, cum spunea el –, niște uriași cu suflete de copii.

După ce-și mai vărsară amândouă amarul, Marie începu să povestească. Isabeau o încuraja în hotărârea ei. Îl stimase dintotdeauna pe rege, iar luteranii o cunoșteau destul de bine ca să aibă încredere în ea. Cu excepția lui Jean Calvin, căruia nu-i pasă de ceilalți. Își făcuse propriile reguli, opunându-i-se în multe privințe lui Luther. Discipolii săi crezuseră că era doar un joc; acum însă se vorbea în taină despre mișcarea calvinistă. Isabeau nu luase atitudine împotriva acestei mișcări, căci și gândirea ei mergea în aceeași direcție, omul însă îi devenea tot mai antipatic. Profita de toate situațiile cu un oportunism fățiș, lăsându-i adesea pe ceilalți să tragă ponoasele. Știuse să-i convingă că trebuia să-și protejeze maestrul, pentru ca ideile lui să câștige teren și să se dezvolte. Până și Clement Marot se îndepărtase de el; continua să susțină pe față ideile ereticilor, dar o făcea în umbra surorii regelui, care nu încerca să pozeze în eroină. Constant era singurul care-i sorbea lui Calvin vorbele de pe buze, făcând pentru el

treburile cele mai murdare, dar și cele mai primejdioase. Lilvia și Bertille erau moarte de îngrijorare, la fel și Isabeau, care-l iubea ca pe un fiu. Așa încât Jean îl urma. Pas cu pas. Ca să-l apere de el însuși.

— Ce cauți aici?

Vocea era aspră, iar durerea lui Marie se înteti. Se așezase la capătul mormântului, direct pe pământ, fără să-i pese că-și i murdărea rochia de catifea, și lăsa să-i cadă printre degete pietricele, de parcă ar fi numărat anii de fericire pierduți.

— Buna ziua, Constant, reuși să articuleze, fără să-l privească.

El se apropie și se așează lângă ea. Ochii lui exprimau acea furie surdă care ascunde suferința. Dar Marie n-o băgă în seamă, întinse mâna și atinse obrazul lui asprit de o barbă neîngrijită. În clipa următoare, ghemuindu-se la pieptul lui, începu să plângă.

Rămaseră așa mult timp, de parcă Bau-Bau ar fi putut să audă, dincolo de cuvinte, ultimul lor mesaj. Aproape că se așteptau să-i vadă brațele strâmbe ieșind din pământ și cuprinzându-i, luându-le peste picior durerea: „*Când o sa fiți și voi mari, ca mine, o să vă treacă!*”

Apoi Constant înălță fruntea și un zâmbet slab îi lumină chipul.

— Acum, noi trebuie să-i ținem locul, afirmă el.

Marie își plecă ochii și, neputând să-i reziste, plecă împreună cu el. Sperase că vor putea discuta între patru ochi. Dar nu se întâmplă așa. Când intrară în casa lui Albérie, unde-i întâmpină sora lui Constant, Solene, Marie se trezi în fața lui Calvin și a lui Jean, care stăteau de vorbă cu alte câteva persoane, în jurul unei mese acoperite cu pamflete.

Surprins o clipă s-o vadă acolo, Jean Latour se apropie și o salută. Aflase de la Albérie, la fel ca Isabeau, că regele o luase pe Marie în suita lui, dar de atunci nu mai primise vești despre ea. Peste câteva săptămâni, gemenii aveau să-și sărbătorească prima aniversare.

— Marie? se miră Calvin, înainte ca Jean să fi apucat să spună vreun cuvânt. Ai lăsat gărzile regelui la ușă sau ai vrut să te asiguri, mai întâi, că vom fi prinși? o întrebă el, îndârjit și bănuitor.

Marie simți că îngheață. Ar fi vrut să-i răspundă, însă Constant i-o luă înainte. Se îndepărtase de ea și era livid.

— Ce vrei să spui, maestre? întrebă el.

— Cum așa, Constant, nu știi? continuă Calvin, cu buzele uscate întinse într-un rictus răutăcios. Se spune că Marie este noua iubită a regelui și că ei îi datorăm aceste arestări masive. Ne-a trădat, bietul meu prieten. Uită-te la țoalele ei!

Constant o străpunse cu o privire ascuțită. I se spusese, firește, că Marie plecase din Auvergne împreună cu alaiul regal, dar el refuzase să audă.

Tinerei i se urcă sângele la cap. Se proțăpi în fața celui care-o acuza și-l înfruntă, clocotind de mânie:

— Nu sunt nici iubita regelui, nici trădătoare. Iar dacă cineva îndrăznește să se îndoiască de asta... făcu ea, suflecându-și mânecile așa cum făcuse de atâtea ori, când era pe punctul de a se încaiera.

Jean o luă de după umeri.

— Eu unul te cred, Marie. Dar circulă niște zvonuri, așa că explică-ne ce s-a întâmplat.

Le povesti despre vizita regelui la Vollore, afinitățile acestuia cu ideile Reformei și rolul dublu pe care-l juca la ea Curtea Franței.

— Așa încât, supunându-mă voinței regelui, am venit să vă ajut.

— Nu ne interesează vicleniile unui rege care-ți vorbește frumos ca să te poată lovi apoi mai bine pe la spate! explodă Calvin, bătând cu pumnul în masă. Dacă trebuie să pornim o cruciadă împotriva papistașilor, o vom face! Sufletele mari nu se sperie de rug. Nu-i așa, Constant?

Dar Constant n-avea ochi decât pentru Marie și pentru mâna lui Jean așezată încă pe catifeaua grenă a rochiei ei. Era alb ca varul la față.

Marie îl privi drept în față, urlând:

— Nu e adevărat! Mă aflu aici ca să vă apăr!

Constant strânse însă din dinți și, cu o mișcare iute care o descumpăni, fugi afară din odaie. Înainte de a o lua la goană pe urmele lui, Marie mai găsi puterea să-l înfrunte pe Calvin, care jubila.

— Mi l-ai luat, Jean Calvin, scrâșni ea, și de asta vrei să mă înlături, dar am să-l salvez și pe el, în ciuda ta, și pe prietenii mei.

— Ar fi trebuit să rămâi în Auvergne să-ți crești bastarzii, Marie, strigă acesta, pe când ea se îndepărta.

Nu se mai întoarse către el ca să riposteze. Pumnul lui Jean Latour țâșnise deja, iar Calvin, cu nasul însângerat, zbură prin aer lovindu-se de peretele opus.

Constant nu se mai vedea. Marie cercetă o clipă ulicioarele din preajmă, pe care le știa pe dinafară, fără să se sinchisească de privirile invidioase pe care le atrăgeau hainele și capa ei cu guler de hermină. Apoi se opri. Unde putea fi? Ridică ochii și întâlnește turnurile înalte ale catedralei Nostre-Dame, care îi reînviară amintirile. Constant era cu siguranță acolo. Nu se opri să-l salute pe bătrânul preot Boussart. Ușa era deschisă, iar Marie porni fără șovăire pe scara în spirală care străpungea zidurile. Străbătu coridorul și îl zări călare pe una dintre himerele de pe acoperiș, cu picioarele atârând în gol. Ca pe vremuri.

Un porumbel speriat de pasul ușor al lui Marie își luă zborul.

— Nu te apropia, mârâi Constant.

— M-am întors, Constant, zise ea simplu, așezându-se cu spatele sprijinit de piatră.

— N-ar fi trebuit să pleci. Niciodată.

— A trebuit, răspunse ea, cu inima grea. Pentru Ma.

La evocarea lupoacei, Constant își întoarse spre ea chipul chinuit. Se schimbase. Purta o barbă neagră și era tras la față. Acum era bărbat, dar privirea îi rămăsese aceeași. Părea la fel de dezorientat ca în copilărie, când ea îl necăjea, bucurându-se de temerile și emoțiile lui, cu instinctul ei de adolescentă. Dar Marie nu avea chef de joacă.

— Am crezut că te-ai întors pentru mine, șopti el. Ce prost am fost!

— De ce vorbești așa? Calvin minte, crede-mă. L-am auzit cu urechile mele pe rege. Era necăjit și sincer. Vă pot fi de folos, pot sluji Reforma ca înainte. Nu eram eu prima care înjuram, blestemam, o jigneam pe Fecioară și-i insultam pe prelați? Tu mă cunoști bine, Constant. Chiar atât de mult m-am schimbat?

— Ba încă și mai mult de atât, Marie, se înfurie el. Pe vremuri, nu mă mințai!

— Nu înțeleg, începu ea, dar nu știu cum să continue.

El rânji și se ridică printr-o piruetă. Se apropie mânios și se aplecă deasupra capului ei, înfigându-și unghiile în șanțurile pe care vremea le săpase în piatră.

— Nu, Marie, nu înțelegi. Unde erai când tatăl meu, fiind pe moarte, cerea să te vadă? Ce făceai în timp ce eu îl asiguram că, de Crăciun, vom fi amândoi alături de el? Că ne va cununa, așa cum visase? Că-i vei bucura inima dăruindu-i nepoți mari și frumoși? Copiii aceia pe care n-ai vrut să mi-i oferi, Marie. Pe care i-ai dăruit altcuiva!

Se lăsă pe vine în fața ei, cu ochii plini de furie. Marie ar fi vrut să nege, să-l întrebe de unde știa, dar el nu-i lăsă timp s-o facă.

— Ai uitat cine suntem, Marie? Regelui nebunilor i se spune totul, nimic nu-i poate fi ascuns. Am aflat ce-ai făcut înainte ca tu să ajungi aici. Toți derbedeii din Paris mimează „pântecele” de care regele este atât de mândru. Pântecele lui Marie, care poate fi sanctificat. Vezi, până și numele acesta a devenit, pe buzele lor, o insultă. Știi cum te-au poreclit? Fecioara-cu-Tripleți! Am râs și eu în hohote, până când am aflat că tu erai cea de care-mi băteam joc. Tu, care mă trădaseși.

— Nu sunt tripleți, murmură ea, de parcă asta ar fi avut vreo importanță.

— Da, știu. Copilul, monstrul care a fost sacrificat. Bunica ta mi-a povestit la vremea aceea. Atâta doar că a omis să-mi spună și restul. La moartea tatei, am crezut că o să înnebunesc de singurătate și de ură. Nici nu știam că te iubeam atât de mult.

Își îngropă buzele în părul ei cu o mânie amară, șoptindu-i la ureche:

— Când te-am văzut la mormântul lui, era cât pe-aci să uit totul, să iert totul, pentru că te întorseseși. Privirea ta, mâna ta atingându-mi obrazul, ca pe vremuri. O clipă, chiar am crezut. Am vrut să cred că nu era doar o farsă, o simplă farsă ca să te distrezi pe socoteala mea. Nu, nu-i așa?

Buzele-i lunecară spre gâtul ei, brutale, sălbatice, pline de orgoliu rănit și de dorință. Marie nu încercă să-l respingă. El îi

desfăcu brutal șireturile corsajului și-i cuprinse sânii gingași, gemând:

— Spune-mi, spune-mi că te-a violat, că te-a trădat așa cum m-a trădat și pe mine. Spune-mi-o, Marie, spune-mi-o... imploră el, căutându-i gura.

Dar privirea ei îi străpunse inima. Marie îi cerea doar iertare.

— Ai dreptate. Pe tine te-am trădat, iar pe ea am forțat-o.

Era Jean, care apăruse lângă ei. Durase ceva timp până-i găsise și găfâia încă.

— Sosești prea târziu, Jean, zise Constant, pe care mărturisirea fără cuvinte a lui Marie îl încremenise.

— Te asigur că... insistă Jean, apropiindu-se, dar Constant își scoase pumnalul și se ridică fulgerător.

— Nu te amesteca, auzi? E destul ce-ai făcut!

— Las-o să plece și să ne rezolvăm treburile ca doi bărbați, îi ceru Jean, făcând prudent un pas înapoi. Numai eu și cu tine.

— Nu! interveni Marie, ridicându-se în picioare.

Se agăț ă cu o mână de haina lui Constant, dar acesta o împinse la o parte.

— Ai venit ca să-l întâlnești pe el, nu-i așa? scrâșni el. Am înțeles abia când l-am văzut adineaori punând mâna pe tine.

— Ba nu, Constant. Îți jur. Tu ești singurul pe care l-am iubit vreodată. Singurul pe care-l voi iubi toata viața. S-a întâmplat cu o zi înainte de sosirea voastră la Vulture. Eram îngrozită. N-am... o, Constant, aș fi dorit atât de mult ca tu să fii acela, gemu ea, printre hohote de plâns.

O clipă, Constant păru descumpănit, iar arma îi căzu din mână, zgâriind piatra. Închise ochii, apoi îi deschise și zise cu amărăciune:

— Dar n-ai spus nimic, Marie. Nimic! M-ai lăsat să plec. Ca să poți aduce pe lume copiii lui.

— Aș fi putut să avortez. N-ai fi aflat niciodată. Dar n-am avut puterea s-o fac. Nu mai știam cine eram, ce voiam. Tu ai renunțat la mine. Amintește-ți cum te-am rugat să rămâi. Te iubesc, Constant. Mi-am dorit atât de mult să mă ierți!

— E adevărat. Din pricina asta n-a vrut să mă ia de bărbat, întări Jean spusele ei.

Constant îi privi pe rând, apoi își îndreptă spatele și zise cu îndârjire:

— Ar fi trebuit să accepți, pentru că eu n-am să te iert niciodată.

Se rezemă de balustrada sculptată. Era beat de durere. Capul i se învârtea. Privi o clipă trecătorii care circulau pe peronul din fața catedralei, întrebându-se dacă Marie își amintea de jocurile lor, când el se agăța cu picioarele de himere, lăsându-se să atârne cu capul în jos, ca s-o sperie... Pe atunci era a lui și numai a lui. Jean trebuia să plătească, fiindcă din vina lui se schimbaseră lucrurile.

Își făcu vânt și se aruncă asupra rivalului său, proiectându-l violent în spate, și se rostogoliră unul peste celălalt. Pumnul lui Constant îl lovi în față pe Jean. Marie scoase un țipăt, apoi se ghemui din nou, înspăimântată, lângă balustradă. Din cauza ei încercau să se omoare.

Încăierarea dură mult timp, fără ca ea să-și poată da seama care dintre ei era în avantaj. Constant simți sub mâna lui pumnalul căzut pe jos și-l apucă. Îi propti vârful în gâtul lui Jean, care era deasupra lui. Jean rămase nemișcat, călare pe coapsele lui Constant.

— Haide, Constant, îl îndemnă el, cu o privire rece. Cândva mi-ai salvat viața. Vom fi chit. Hai, termină odată!

Lama străpunse ușor pielea. Pe tăiș se prelinse o picătură de sânge. Jean rămase nemișcat. Marie plângea încetisor, fără a îndrăzni să intervină, ca să nu-i sporească mânia lui Constant. Jean însă insistă:

— Am profitat de inocența ei ca s-o oblig să facă dragoste cu mine. N-a fost greu fiindcă, așa cum ți-a spus și ea, era înspăimântată, iar eu îi eram prieten. Avea încredere în mine. Am sedus-o fără remuș cări, convins că puteam s-o satisfac mai bine decât ai fi fost tu în stare.

— Nemernicule! scrâșni Constant, înfigând mai adânc vârful pumnalului, în timp ce simțea cum vorbele lui Jean îi străpung inima.

Nemaiputând suporta, Marie se târî până la Constant și-l imploră:

— Ajunge! Te rog! Nu merit să moară un om din cauza mea!

— N-o asculta, Constant. Nu-mi pasă de viață. Am pierdut. Ea n-o să mă iubească niciodată.

Constant șovăi o clipă, apoi luă pumnalul de la gâtul celuilalt.

— N-am să-ț i fac acest serviciu, amice. Vei trăi cu această durere. La fel ca mine. Voi avea grijă de asta. Iar acum, plecați! Amândoi!

— Constant... îl rugă Marie.

— Poate, cândva, Marie... Deocamdată, ți-ai ales tabăra. Tabăra și regele.

— Vino, Marie, insistă Jean, ridicându-se, fără să țină seama de sângele care-i șiroia pe gât.

Marie își șterse ochii cu dosul mâinii și-i șopti lui Constant, care rămăsese nemișcat:

— Dacă voi mai avea vreodată copii, jur că vor fi copiii tăi, Constant.

Apoi se îndepărtă împreună cu Jean.

În lunile care urmară, se dezlănț ui o adevărată nebunie. Arestările, procesele, torturile se înmulțiră. Marie alerga de colo-colo, de la Curte, unde învăța să fie o doamnă de onoare docilă pe lângă o tânără austeră, la subteranele de la poarta Temple, unde se întruneau adesea ereticii. Calvin acceptase până la urmă sprijinul ei, ajutat, probabil, de pumnul convingător al lui Jean Latour. Constant nu-i vorbea. Când se întâlneau, lăsa ochii în jos și pleca. Marie însă nu-și pierdea nădejdea. Acel „poate, cândva”, de pe acoperișul catedralei Nostre-Dame îi ținea speranța trează. Învăța cu sârg limba italiană, asista la serbările date de rege în diversele sale castele și evita cu prudență să se amestece în orice discuție pe tema ereziei. Prăvălia lui Isabeau era încă deschisă, însă zvonurile despre legătura ei cu luteranii îi redusese ră clientela. Acum existau două tabere care se înfruntau făț iș . Iar Isabeau simțea tot mai mult cât de precară era situația ei. Cu toate acestea, numele ei nu apărea pe liste.

Într-o dimineață de martie, Jean Latour sosi la ea cu un aer îngrijorat.

— L-au arestat pe Pointet, chirurgul. A tratat de sifilis niște preoți și le-a spus că pricina bolii lor era celibatul obligatoriu.

— Și chiar așa e, se înfurie Isabeau. Prostituatele mișună prin mănăstiri la fel ca în bordeluri. Va fi eliberat.

— Ma tem că nu, Isabeau. Imediat ce a fost închis, a refuzat să se spovedească și a comis o blasfemie împotriva Fecioarei, adică n-a vrut să îngenuncheze în fața ei. Va fi executat sâmbătă, în Place Maubert.

Isabeau pâli și se prăbuși pe un fotoliu. Jean se lăsă în genunchi lângă ea și-i luă mâinile.

— Marie nu poate controla tot ce se întâmplă. Nici măcar regele nu le știe pe toate. Trebuie să pleci.

— Nu-mi pot părăsi familia, Jean.

— Ai tăi sunt la Vologne. Situația de aici e prea riscantă. Nu numai papistașii au luat-o razna, ci și Inchiziția. A reînceput vânătoarea de vrăjitoare și de alchimiști. Slujitorii Inchiziției bântuie peste tot și multe procese s-au desfășurat sub controlul lor. A fost arestat și Jacques de la Croix.

— E alchimist, eu și Theophrastus l-am cunoscut!

— Dar este și predicator evanghelic. Isabeau, îi vor arde pe toți cei care-i deranjează, iar regele nu va afla decât despre câțiva din ei.

— Dar mai sunt Marie, Constant, Bertille și atâția alții.

— Noi suntem cei supravegheați, Isabeau. Ei fac parte dintre oamenii de rând. Se pierd în mulțimea din Paris și nimeni nu le poate face nimic; îi punem însă în pericol tocmai încercând să-i protejăm, prin simplul fapt că ne apropiem de ei. În ceea ce-o privește pe Marie, regele va avea grijă să nu i se întâmple nimic. Iar eu voi veghea asupra lui Constant. Crede-mă, Isabeau, ar trebui să părăsești Parisul. Și să-ți continui cercetările, ca să-ți salvezi familia.

Învinsă, Isabeau dădu din cap.

Jean Pointet fu urcat pe rug. După ce fu legat pe grămada de vreascuri și de lemne uscate, călăul îi reteză, cu un gest precis, limba, pe care o arătă mulțimii însetate de sânge, care aclama. „Acum n-o să mai poată huli!”, vui valul de oameni.

După câteva zile, fu ars și Laurent Canu, zis Jacques de la Croix, cu dosarul procesului legat la brâu, rugându-l pe Isus să ierte nebunia oamenilor.

În aprilie 1534, aerul de la periferia Parisului duhnea. Isabeau își concedie lucrătoarele și astupă cu scânduri bătute în cuie ferestrele. Plecă de la Paris așa cum plecase din Auvergne: întorcând o pagină din viața ei. Reușise s-o convingă pe Bertille s-o însoțească.

Șase luni mai târziu muri și Lilvia. Marie nu reuși s-o salveze. Chiar în mijlocul bisericii, țâșnise din umbră și-i tăiasе gâtul preotului care-i condamna pe eretici. Fusese pe loc judecată și urcată pe rug. Era țigancă. Știa să deoache. Era vrăjitoare. Când află și Constant, trupul mamei lui nu mai era decât o bucată de cărbune aproape mistuit. Îl cuprinse o mânie nemărginită. Pe când Calvin plecă din Franța, îndreptându-se spre Elveția, el rămase la Paris ca să-ș i consoleze sora și să-ș i pregătească răzbunarea. Marie încercă să-l liniștească, Jean – la fel, dar se întoarse împotriva lor.

— Ajunge! Ia-o de-aici, Jean, și însoară-te cu ea! Nu-mi doresc decât moartea, ca să mă scape de voi. Mă va elibera de tine! zbierase el, arătând cu degetul către bustul lui Marie.

Și dispăruse pe dată, cu placardele sub braț. Marie se aruncase în brațele lui Jean și izbucnise în hohote de plâns, apoi se întorsese la Amboise. În noaptea aceea, pe 17 octombrie, întreaga Franță fu zguduită de diatriba violentă a lui Antoine de Marcourt, un pastor prieten cu Calvin. Pamfletul lui. Se ridica împotriva „*oribilelor și insuportabilelor abuzuri ale misei papale, care era o născocire inventată împotriva sfintei Cine*” și-i insulta pe „*papa și paraziții lui, cardinali, episcopi, preoți, călugări și alți gândaci care rosteau misa*”.

Francisc I găsi și el un pamflet prins pe ușa camerei sale. Furios, se duse de-a dreptul în odaia lui Marie.

— Am făcut tot ce-am putut. N-am să permit așa ceva! E o atingere adusă suveranității mele. Un pericol pentru ordinea de stat, Marie. E o declarație de război. Sperasem că vor înțelege, dar ei refuză să țină seama de avertismentele tale, de tot ce-am făcut ca să le salvez credința. Isabelle de Saint-Chamond este în afara oricărui pericol. De-acum înainte stai departe de reformați, Marie, altfel nu mai răspund de siguranța ta.

— Sire, vă implor, îl rugă ea, cu ochii roșii încă după cearta cu Constant și sigură că el era răspunzător de cele întâmplate.

— E prea târziu, Marie. Trebuie să iau măsuri. Sunt rege.

Ieși lăsând-o descumpănită. Jean le transmise tovarășilor săi din umbră hotărârea regelui. Îl afectă faptul că reacția lui Constant fu să se amuze pe seama ei. De dragul lui Marie, avea să-l apere de el însuși, din moment ce ea nu putea s-o facă.

Peste câteva zile, se anunță că oricine îl va denunța pe făptaș – sau pe făptași – va primi o recompensă de două sute de scuzi. Vinovații, precum și complicii lor, aveau să fie arși pe rug.

Constant cunoștea bine subteranele de la poarta Temple. Se ascunse acolo împreună cu prietenii lui, în timp ce condamnările se înmulțeau sub furia Bisericii. Sfârșiră pe rug o profesoară care omisese să pună copiii să recite *Ave Maria*, un bărbat paralizat care propovăduia Evanghelia într-un fel cam neobișnuit. Apoi alți oameni, pe care Marie îi întâlnise de atâtea ori, în copilărie, în preajma lui Isabeau: pantofarul Milon, zidarul Poille, tipograful Antoine Augereau.

Marie se ruga din adâncul sufletului ca toate acestea să înceteze. Dar, în pofida rugăciunilor ei, în ianuarie 1535 apărură alte pamflete, intitulate *Par an tiphresis*. Regele semnă un decret prin care li se interzicea editorilor să publice orice text dubios, riscând altfel pedeapsa cu moartea prin spânzurare.

Apoi conduse o mare procesiune care străbătu întregul Paris, fiind urmat de relicve și de raclele conținând bucăți din coroana de spini a Mântuitorului, îndemnând mulțimea să psalmodieze o rugăciune către Fecioara. Cuvântarea ținută de rege în aceeași seară sublinia hotărârea sa fermă: „*Dacă brațul mi-ar fi atins de stricăciune, l-aș despărți de trupul meu!*”

După o săptămână, fu instituit un tribunal excepțional care extinse acuzațiile și asupra tuturor celor care îi adăpostiseră pe luterani. Marie se înfioră, dar regele, respectându-și făgăduiala, o ocroti.

Totuși, temându-se să nu fie urmărită, se ținu pe lângă Caterina de Medici, care se îngrijora văzând-o abătută și fără niciun chef. Marie îi spuse că-i era dor de copii. Primea, firește, vești de la Vologne, însă nu-i mai văzuse de un an și jumătate. Ceea ce spunea ea era adevărat, dar numai în parte. Păntecele acela îi amintea că îl condamnase pe Constant să se refugieze în credința lui. Nu reușea nici măcar să fie supărată pe el fiindcă n-o

ierta. Nici ea însăși nu se iertase. Ar fi trebuit să-l uite și să se mărite cu Jean, însă nu se putea hotărî s-o facă. De parcă ceva mai puternic decât rațiunea i-ar fi călăuzit pașii. Instinctul acela sălbatic pe care-l moștenise. Instinctul de lupoaică, pe care inima ei nu încerca să-l stăpânească.

În ciuda trâmbelor de fum urât mirositor care otrăveau adierea vântului în Franța, viața la Curte era plină de veselie, trâncăneli și libertinaj. Era ca și cum ar fi existat două lumi, granița dintre ele trecând prin grădinile somptuoase ale castelelor

Amboise, Saint-Germain, Fontainebleau sau Micul Madrid, recent construit de rege. Cei mai vestiți artiști dădeau frâu liber inspirației și erau protejați atât de rege, cât și de iubita lui, Anne de Pisseleu, care făcea și ea parte acum dintre doamnele de onoare ale Caterinei, așa că Marie o întâlnea în fiecare zi. Începuseră, în cele din urmă, să se înțeleagă mai bine. Anne era foarte geloasă și-i plăcea să urzească intrigi. Din răutate, făcuse tot ce putuse pentru ca regele să uite de fosta lui amantă, Françoise de Châteaubriant, și o ura pe Diane de Poitiers fiindcă regele aprecia tovărășia și sfaturile acesteia. Dar își dăduse seama că Marie nu reprezenta un pericol pentru ea și aprecia devotamentul de care fata nu făcea paradă.

Totuși, Marie era mai apropiată de Caterina de Medici decât de Anne de Pisseleu. La moartea papei Clement al VII-lea, survenită la mai puțin de un an după căsătoria ei, Caterina se temuse că va fi repudiată, dar Francisc nu manifestase vreo intenție în acest sens. Deși obișnuia să spună că o luase în fundul gol, din moment ce speranța de a recupera Milanul își luase zborul odată cu ultima suflare a pontifului, regele se mândrea cu accentul melodios al tinerei sale nurori. O vizita des, punându-i adesea mâna sau urechea pe burtă. Era nemulțumit că tot nu rămăsese însărcinată și, la plecare, o bătea ușor cu palma pe crupă, zicând că un trup atât de frumos va ști să stârnească niște lupte încununate de victorii.

— Ah! Marie, Marie! exclama sonor, ieșind pe ușă. Învaț ă-i și pe îndrăgostiții ăștia arta ta!

— Mă străduiesc, Sire, mă străduiesc!

Dar nu era decât o glumă. Caterina era stearpă.

Se atașase de Henric, dar unica ei iubire rămăsese în Italia, îi mărturisise Caterina lui Marie. Inima îi bătuse doar pentru Ipolito de Medici, vărul ei, de-a lungul acestor ani în care fusese sechestrată pentru a sluji cât mai bine interesele acestei lumi. Până la căsătorie, nu cunoscuse decât o viață tristă și monotună, printre călugărițe. Din splendoarea trecută a familiei Medici nu-i rămăseseră decât poveștile. Nicio amintire. Nutrea, prin urmare, o adâncă recunoștință regelui care o păstrase în apropierea tronului său, chiar dacă nu-l putea suferi fiindcă îi permisesese soțului ei să poarte în turniruri culorile lui Diane de Poitiers.

Henric o iubea pe Diane. O iubea din toată inima, fără speranță. Toată Curtea era la curent cu acest fapt. Deși își făcea așa cum trebuie datoria de soț, se întâmpla ca, în momentul culminant, să pronunțe numele lui Diane. Caterina se prefăcea că n-aude. Nu simțea nimic. Nici dorință, nici plăcere. Doar recunoștința unei orfane față de pământul care-i dăduse un nume. Nu i se destăinuia lui Anne de Pisseleu, ci lui Marie.

— Ce spun astrele? o întreba adesea.

— Că vei fi mamă și vei avea putere, afirma, fără să ezite, Marie.

— Mai multă putere decât Diane?

— Diane se va ofili, Caterina, iar pe tine oamenii te vor venera.

— Învăț ă-mă ce ierburi sunt bune de leac și care sunt primejdioase, o mai ruga Caterina.

Marie dădea din cap, fericită să uite de necazuri împărtășindu-i cunoștințele dobândite de la tatăl și de la bunica ei. Îi vorbea despre astrologie, anatomie, teoriile alchimiștilor și farmacologie. Caterina își umplea grădinile cu plante medicinale, pretinzând că își însușise aceste cunoștințe în Italia. Căci, în schimbul informațiilor pe care i le oferea, Marie îi ceruse o discreție absolută. Pentru nimic în lume n-ar fi vrut să atragă din nou atenția.

— Cunoști taina otrăvurilor?

Marie știa de mult că va veni ziua în care va fi nevoită să răspundă la această întrebare.

— Cel care vindecă poate să și ucidă, ducesă, dar aspectul acesta nu mă interesează. Te învăț doar ceea ce știu, iar asta n-o știu.

Caterina se prefăcuse că o crede, însă Marie nu se lăsă păcălită. Nu cunoștea intențiile ascunse ale Caterinei și n-avea încredere în ea. Ducea era catolică, iar credința ei înfocată era opusă celei a luteranilor. Dacă ar fi știut că Marie îi susținea în taină pe aceștia, nu i-ar fi mărturisit, desigur, niciodată că mirosul de carne arsă o desfăta și dădea aripi rugăciunilor ei.

Tot din cauza acestei fervori religioase exacerbate care o enerva pe Marie, Caterina era neliniștită. Regele se alia pe față cu sultanul și trimisese, încă din primele zile ale anului 1535, un ambasador permanent la Constantinopol. Singurul scop al acestei alianțe era acela de a-l împiedica pe Carol Quintul să-și extindă puterea în Europa.

— Sire, ascultă-ți inima, nu orgoliul, îndrăzni să-i sugereze Marie, pe care regele o chemase la el.

Prin barba stufoasă a lui Francisc miji un surâs.

— Marie, am de gând să le satisfac pe amândouă, și tocmai de asta te-am chemat aici. Antoine du Bourg mă implora să nu mai fac martiri. Liga de la Smalkalde e la fel de indignată în fața acestei represiuni ca și de ideea de a mă vedea salutând islamul. Ah, Marie, Marie, n-ai înțeles ce anume mă călăuzește?

Marie scutură din cap. Luni întregi se străduise să devină insensibilă, ca să-și stăpânească frica, și puțin îi păsa de politică.

— Pentru regat n-ar fi fost bine dacă încetam aceste masacre, cedând în fața credinței ereticilor, Marie. În ochii creștinătății, sunt regele unei Franțe care este fiica cea mai mare a Bisericii, îmi petreceam timpul distrându-mă, vânând, culcându-mă cu fete tinere sau cu târfe, compunând poeme și vizitându-mi artiștii. Noaptea însă aud țipete, iar cei pe care i-am osândit parcă mi-ar spune: „*Tu ești cel dintâi dintre noi!*”

Regele își trecu o mână obosită prin părul inelat. Mărturisirea lui o stânjenea pe Marie, care nu prea înțelegea ce rol avea ea în toate acestea. Regele continuă însă, fără să-i observe frământările, plimbându-se cu pași grei de colo-colo prin odaie, în timp ce Marie stătea dreaptă și nemișcată.

— Am pus bazele înțelegerii mele cu Soliman știind foarte bine încotro mă va conduce această alianță și am păstrat în mână

acest atu pentru cazul în care n-aș mai putea controla excesele. Chiar așa s-a întâmplat și am reacționat ca un rege creștin care sunt, rugându-mă însă ca toate acestea să se sfârșească. Faptul că tolerez islamul mă obligă, în ochii lumii, să-i accept și pe luterani. Vorbeai despre orgoliu, Marie, când eu îi cer unui Dumnezeu păgân să mă lase să-l venerez pe al meu!

— Sire... începu Marie, tulburată.

— Du-te și spune-le prietenilor tăi, mă rog, celor care ți-au mai rămas, că nu vor mai fi hăituiți. Și, pentru ca ei să fie uitați, mă voi război cu singurul meu dușman, Carol Quintul. Este ca un păianjen care-și întinde pânza deasupra Europei. Trebuie să-l strivesc, ca să pot muri împăcat.

Făcu o pauză, apoi o cercetă cu o privire îndrăzneată din cap până-n picioare.

— Ești din ce în ce mai frumoasă, Marie. Soțul tău este foarte departe. Ca să mă slujești, ai renunțat la dragoste.

Se apropie de ea. Interesul regelui o întristase pe Marie, care murmură, mișcată de mărturisirile lui:

— Sire, inima mea îi este la fel de credincioasă ca trupul, acum și pentru totdeauna.

Regele îi atinse obrazul cu un deget pe care-l lăsă să alunece pe gâtul ei, apoi îl retrase, suspinând:

— Dar dacă lucrurile s-ar schimba, m-ai lăsa să te dezmierd?

— Dacă s-ar schimba? Da, Sire, aș fi măgulită, dar îl rog pe Dumnezeu ca lucrurile să nu se schimbe niciodată, îi răspunse ea cu sinceritate.

— Atunci fugi lângă el, copila mea. Curtea Franței te așteaptă oricând vei dori să te întorci.

— Mulțumesc, Sire.

— Nu e nevoie, Marie. Nu sunt prea mândru de ceea ce am făcut.

Ieși din odaie cu capul plecat, iar Marie se simți mai însingurată ca oricând.

Îl găsi pe Constant singur. Era culcat pe o saltea de paie, într-o cămăruță subterană. Într-un colț, pe o măsuță simplă, se aflau resturile unui prânz frugal și o lumânare. „*Probabil că a fost rândul lui Jean să-i conducă pe ceilalți în vreo acțiune secretă*”, își

spuse Marie. Știa că Jean și Constant făceau cu rândul acest lucru. Trecuseră câteva luni de când nu-i mai văzuse. Ca să nu le trădeze ascunzătoarea, strecura bilete în talerele cerșetorilor, împreună cu câțiva bănuți. Așa comunicau. La câte un colț de stradă se ciocnea de ea un vagabond, iar când ajungea acasă citea febril mesajul pe care-l găsea în buzunar. Cei urmăriți își schimbaseră de multe ori ascunzătorile, dar pe aceasta, Marie o cunoștea bine.

Odată, ea și Constant ațipiseră împreună acolo, chiar pe locul unde se odihnea el acum, ghemuiți unul lângă celălalt. Se sărutaseră copilărește. Avea pe atunci doisprezece sau treisprezece ani. Pe atunci, nu fusese decât un joc, dar pentru prima dată inima îi bătuse mai tare.

Își săltă fustele, se descălță fără zgomot și se strecură, cu aceleași mișcări iuți ca odinioară, lângă el. Dormea adânc, sforăind din când în când. Marie se înduioșă. Pe vremuri, l-ar fi strâns de nas, stăpânindu-ș i cu greu râsul. Acum se mulțumi să-l privească. Buclele negre îi cădeau pe umerii care se lățiseră și mai mult, iar buzele întredeschise lăsau să se vadă niște dinți uimitor de albi pentru un cerșetor, dovadă că și-i freca și acum cu săpun, așa cum îl învățase Isabeau.

Marie se lipi de el, ținându-și răsufarea, și savură plăcerea de a-i simți alături căldura trupului.

— O, Constant, gemu ea, cât de mult îmi lipsești!

Și adormi imediat.

El se trezi primul, simțind că n-are loc să-ș i schimbe poziția. Marie zâmbea, cu nasul îngropat în umărul lui și cu ochii închiși asupra viselor ei. O clipă, Constant se întreabă dacă nu cumva era un vis, și rămase nemișcat. Lumânarea care ardea pe masă era pe sfârșite, iar întunericul devenea tot mai adânc. El însă n-avea nevoie de lumină ca s-o recunoască. În ciuda unguentelor pe care le folosea, mireasma părului și a pielii ei nu se schimbaseră.

Se mișcă, iar Marie se întinse.

— Constant... Am visat că mă sărutai, zise ea, pe jumătate adormită încă.

— Stricato, mârâi el, aplecându-se asupra lui Marie, tulburat, deși era atât de supărat pe ea.

— Te iubesc, îi spuse ea, cuprinzându-l de gât cu brațele.

În timp ce buzele lor se întâlneau, lumânarea se stinse.

Se lăsă în voia mângâierilor lui, cuprinsă de o patimă nebănuită. Sperase atât de mult că se vor împăca. Simți între coapse degetele lui Constant și gemu de plăcere, strângându-l în brațe, dar în aceeași clipa inima îi îngheță. Constant îi șoptise cu amărăciune la ureche:

— Ia spune, Marie, sunt un amant mai bun decât regele tău?

Îl respinse cu un pumn serios.

— Lasă-mă, strigă, încercând să scape din brațele lui, jignită că se lăsase astfel umilită.

Dar Constant n-avea intenția să se oprească. O imobiliză cu ambele mâini și-i căută ochii, pe care întunericul din jur îi ascundea.

— O, nu! De ce nu mi-ai oferi și mie ceea ce dai oricui? Nu crezi că-mi ești datoră? făcu el, stăpânit de o dorință pe care n-o mai putea stăvili.

— Nu așa, Constant, te rog! Nu așa, îl imploră ea, printre hohote de plâns.

Ochii ei plini de lacrimi fură deodată scăldați în lumină, iar Constant se opri chiar în clipa când era pe punctul s-o posede.

— Dă-i drumul! porunci vocea calmă a lui Jean.

Pe buzele lui Constant se ivi un rânjete crud, care apoi dispăru. Își reproșa ceea ce făcuse, dar, în același timp, rugămintele ei îi făceau bine, îl ușurau. Ar fi vrut să-i ceară iertare, s-o sărute așa cum o sărutase înainte de a-și aduce aminte de trădarea ei.

— Dă-i drumul, repetă Jean, fără să ridice glasul.

Însă mânia lui Constant reveni. Își desfăcu mâinile, cu care țintuia de saltea încheieturile lui Marie, și se ridică.

— Vezi, Marie? Se bagă între noi chiar și atunci când vreau să facem pace.

Se încheie la pantaloni, în timp ce Marie se freca la ochi. Apoi se îndreptă către masă, aruncându-le, amar:

— Fii liniștit, Jean, onoarea ta e intactă, cel puțin în ceea ce mă privește.

Luă o sticlă pe fundul căreia mai rămăsese un rest de vin și o goli, cu sufletul sfâșiat între vorbele grele pe care nu se putea

abține să nu le rostească și iubirea care-i ardea sufletul. Jean își încleștă pumnii, dar se stăpâni.

— Te simți bine? o întrebă pe Marie, care se ridică și ea de pe saltea.

Dădu din cap, ca să nu stârnească vreun conflict între cei doi bărbați, dar toată ființa ei spunea altceva.

Constant se întorsese cu fața spre ei și o privea cum își aranja ținuta. Era frumoasă și plină de demnitate, cu toate că avea ochii roșii. Își spuse din nou că se purtase ca un idiot, că stricase totul cu orgoliul lui. Dar ea stătea lângă Jean. Lângă Jean, care se culcase cu ea. Lângă Jean, căruia-i făcuse doi copii. Lângă Jean, care intervenise iarăși între ei. Solene, însoțită de doi bărbați, trecu pragul, iar tensiunea se risipi ca prin farmec.

— Marie! exclamă unul din ei, recunoscând-o, și se apropie de ea.

Era unul dintre prietenii lor din copilărie. Marie își trase nasul și i se aruncă, bucuroasă, în brațe. Constant întoarse capul și apucă altă sticlă, golind-o ca să-și înece amărăciunea. Prea mândră ca să-și arate durerea, Marie surâdea.

— Bastien, sunt fericită că ești viu și nevătămat, afirmă ea.

— Ai plâns?

— De bucurie că ați reușit să scăpați, minți ea. S-a terminat, Bastien. Represiunea s-a sfârșit. Brațul regelui nu vă mai amenința. Nu veți mai fi persecutați. Așa a făgăduit regele. Acum sunteți liberi.

— De asta ai venit aici? se interesă Constant cu voce stinsă.

Ea îl privi drept în față.

— Da. Prezența mea la Curte nu mai este necesară. Mă voi întoarce în Auvergne, la familia mea.

Constant lăsă capul în jos și mai trase o gură de băutură. Era rușinat. După ce ezită o clipă, Jean o întrebă pe Marie:

— Vrei să te însoțesc?

— Nu! Nu. Aș vrea să rămân un moment singură cu Constant, ceru ea.

Deși nemulțumit, Jean se retrase, făcându-le semn celorlalți să-l urmeze.

— Ma bucur că te-am revăzut, Marie, afirmă Solene, sărutând-o pe obraz.

— Ai grijă de tine. Aveți grijă de voi.

— O să avem, o asigură Bastien.

Îi făcu prietenește cu ochiul și ieși, urmat de sora mai mică a lui Constant, în vârstă de doisprezece ani. Marie rămase un timp nemișcată, apoi se apropie de Constant.

— Rămâi unde ești, Marie. Nu câștigi nimic plângând pe umărul meu.

Ea se opri. O dureau sufletul. Dar nu era supărată pe el.

— Oricum te-ai purta cu mine, orice s-ar întâmpla, încă te iubesc, Constant; dar e limpede că, indiferent ce aș face sau ce aș spune, n-ai să mă ierți. Venisem să-ți cer să mă primești alături de tine, acum, când primejdia a dispărut, dar a fost o prostie din partea mea. Așa că mă voi întoarce la Vologne. N-am fost amanta regelui, dar nu pot schimba ceea ce s-a întâmplat. Jean este tatăl copiilor mei și, dacă vrea să-i vadă, nu-l voi opri, dar ți-am spus: sunt a ta, din nefericire pentru mine, pentru tine și pentru el, căci nu voi avea alt iubit în afară de tine. Dacă într-o zi ai să uiți și ai să mă chemi lângă tine...

— Te iubesc, Marie, îi scăpă lui Constant.

— Știu. Dar asta nu e de ajuns, așa-i?

— Exact. Asta nu-i de ajuns.

Cu ochii plini de lacrimi, Marie se întoarse.

— Atunci, adio, Constant.

Simți lupta care se dădea în sufletul lui, dar Constant nu cedă. Marie ieși cu pas hotărât la aer curat, îl sărută pe Jean pe obraz și se urcă în litiera care o aștepta.

După câteva zile, Francisc I anunță oficial încetarea represiunii și le permitea luteranilor să se întoarcă în Franța, cu condiția să-și renege credința și să ducă o viață de buni creștini.

Marie nu-și făcu iluzii. De fapt, Jean Calvin nu se întoarse în țară, ceea ce nu împiedica erezia să dăinuie și sectele să se dezvolte.

În drum spre Auvergne, Marie se simțea istovită. Era cea de-a patra descendentă a unei rase pentru care iubirea nu însemnase decât suferință. Se gândi la fiica ei, care purta, la fel ca ea, semnul lupilor. Cu ochii închiși, începu să se roage: „Dă, Doamne, ca blestemul ăsta să se oprească aici!”

Marie se bucură să revadă Vologne. Abia coborâse din trăsură, când un ghemotoc păros îi sări înainte. Pe când îl dădea la o parte pe Noirot, care o întâmpinase fericit, auzi țipete și plânsete, pe care vocea lui Albérie le acoperi:

— Ajunge, Antoine!

— Da' nu eu am...

— Stați frumos și duceți-vă s-o salutați pe mama voastră.

Cei trei copii coborâră treptele scării principale, ȝepeni în costumele lor șifonate după o încăierare. Inima lui Marie se strânse.

Gasparde moștenise ochii verzi ai lui Isabeau și ai lui Loraline, iar nasul obraznic se pierdea între obraji ei bucălați. Avea pe chip o expresie malițioasă. Părea intimidată în timp ce făcea o reverență conștiincioasă. Cât despre Antoine, avea chipul uscățiv și părul negru, ca tatăl său. Ca o ironie a sorții, Gabriel semăna cu „sora” lui mai mult decât fratele ei geamăn.

Marie îngenunche în fața lor și își desfăcu larg brațele, cu inima plină de bucurie.

— Terminați cu obrăznicia și veniți să mă sărutați!

Înaintară încurcați și îi dădură câte o sărutare timidă. Marie înțelese că trebuia mai întâi să-i „domesticească”. Apăru și Isabeau, cu mâinile pline de făină. Părul îi era acum la fel de alb ca mâinile, iar Marie se simți înduioșată. Îi lăsă în pace pe copii, care nu știau ce să spună și ce să facă în fața acestei străine, și își îmbrățișă cu căldură mătușa și bunica.

— Ne așteptam să sosești abia mâine, se scuză Albérie, arătând cu bărbia spre hainele pline de pete ale băiețașilor care începuseră din nou să se îmbrâncească.

Marie izbucni într-un râs cristalin.

— Era groaznic de cald, așa că l-am zorit pe vizitiu. Cât despre ăștia doi, lasă-i așa cum sunt.

Se întoarse către Antoine, care-i arunca priviri ucigătoare fratelui său. Gabriel îl ciupise.

— Hai, fugiți la râu, șmecherilor!

Ochii băiețașilor sclipiră și, fără să mai aștepte, o luară la fugă amândoi, cât îi țineau piciorușele.

— Pot să mă duc și eu cu ei, mamă? murmură glăsciorul timid al lui Gasparde.

— Cum, încă n-ai plecat?

Gasparde o răsplăti cu un surâs radios și cu o reverență care-o încântă pe Marie.

Dispărură, dar chemările lor ajunseră până la ele, purtate de vânt.

— Bertille, strigau ei, grăbeș te-te, vino mai repede!

Părtaș la nerăbdarea lor, Noirot lătra și el. Marie le luă de după umeri pe Albérie și pe Isabeau și trecură astfel pragul, intrând în castel.

— Doamne, Dumnezeu! exclamă ea, cât de mult s-a schimbat Vologne!

Chiar așa era. Cei trei copii, care aveau acum doi ani și jumătate, umpleau de viață și veselie fiecare clipă. Erau certăreți, neastâmpărați, răutăcioși, iar Marie se regăsea perfect în râsetele și șotiile lor.

Isabeau își găsise locul la bucătărie, trebăluind împreună cu Albérie și Bénédicte în fața plitei. Bertille îi urmărea pas cu pas pe copii, piciorușele ei scurte permițându-i să pătrundă în ascunzătorile lor din parc. Era pentru ei, așa cum fusese și pentru Marie, complicea ideală. Statura ei scundă atrăgea încrederea și jocurile lor, iar părul cărunț domolea conflictele și restabilirea ordinea.

— Sunt moartă de oboseală! mărturisea totuși Bertille în fiecare seară, deîndată ce copiii erau duși la culcare.

Doica lor rămăsese și ea la castel. Energia ei se dovedea neprețuită atunci când trebuia să preia comanda și ea era cea care îndeplinea cele mai dificile sarcini. Pe Bertille, anii începuseră s-o apese, ca și pe Isabeau. Cele patru femei conduceau personalul cu o complicitate plină de afecțiune, ceea ce o surprinse pe Marie.

Viața își reintrase în drepturi la Vologne; castelul răsuna de râsete. Huc suplinea cu succes lipsa unor bărbați în casă. Trona în capul mesei, iar cu o singură privire încruntată îi făcea pe copii să-și i plece ochii în farfuriile lor. Marie înțelese că Huc era pentru ei tatăl pe care ea nu li-l oferise. Era foarte bine așa. Toate erau la locul lor. Și ea, la fel. Chiar dacă și-ar fi dorit mai mult ca oricând să-l aibă alături pe Constant. Nimic în afară de ziduri nu mai amintea de castelul de odinioară. Lui i-ar fi plăcut această atmosferă senină, lipsită de tulburări, de nebunia oamenilor și a regilor. Țăranii erau mulțumiți, meșteșugarii prosperau, moara macină din plin, iar meșterii cuțitari, care părăsiseră ținutul în perioada represiunii, păreau dispuși să se întoarcă la Thiers, spre deosebire de țesătorii din Lyon, care se expatriaseră, majoritatea, definitiv.

Totul era în regulă. Sau aproape.

În ciuda tuturor eforturilor ei, Isabeau nu reușise să obțină antidotul. Niciuna dintre combinațiile pe care le încerca nu avusese succes. În fiecare noapte cu lună plină, lupoaica își făcea apariția.

Din Augsburg sosise o scrisoare, însoțită de un tratat de medicină legat în piele masivă. În acest tratat, Theophrastus consemnase tot ce știa de la Isabeau, precum și propriile cercetări, iar volumul era semnat „Paracelsus”. Ma îl însoțea în peregrinările lui, când mergea să întâlnească alți alchimisti sau în căutarea unor elemente pe care încerca să le asocieze cu experimentele lui. Și el bătea pasul pe loc. Uneori își pierdea nădejdea că va găsi vreodată soluția, mai ales că trebuise adesea să se ascundă. Chiar dacă în Germania și în Austria cultul lui Luther era încurajat, existau încă mulți adversari ai acestuia, gata să reînvie vechiul spectru al vrăjitoriei ca să poată acuza și să înalțe din nou ruguri. Marie îl invidia puțin. Îi era, de multe ori, dor de mama ei.

— Nimic nu e perfect în lumea asta! afirma Huc. Trebuie să accepți lucrurile pe care nu le poți schimba.

El era fericit cu Albérie. Pe deplin fericit. Totuși, simțea și el povara anilor apăsându-i umerii care începeau să se încovoie. Pe frunte și în colțul ochilor îi apăruseră zbârcituri adânci. Era la fel

de ager, îndemânatic și sănătos ca în tinerețe, însă schimbările vremii îi stârneau dureri în oase, chiar dacă uita de ele în prezența copiilor.

La Vollore vara se sfârșea, apoi trecu și toamna. Marie reuși repede să trezească în inimile copiilor o dragoste la fel de mare ca aceea pe care le-o oferea ea. Primea periodic vești de la Curte, dar n-avea niciun chef să se întoarcă acolo. Era prea ocupată să le facă bucurii copiilor, să adune alune și ciuperci, să culeagă mere și fructe de pădure. Împreună cu micuții, totul devenea o joacă. Iar Marie, în ciuda celor douăzeci de ani ai ei, se simțea din nou copil.

Primea adesea și scrisori de la regina Eleonore. Marie ar fi preferat să fie în serviciul ei, nu în cel al Caterinei de Medici. Soția lui Francisc I era inteligentă, iar ea o aprecia atât pentru agerimea spiritului, cât și pentru charisma ei.

De fapt, regina era tristă. O întrista faptul că războiul dintre fratele ei, Carol Quintul, și soțul ei era, din nou, inevitabil. Regele Franței voia ducatul Milanului. Nu încetase niciodată să-l dorească. Pregătirile pentru lupta se simțeau în tot regatul, inclusiv în Thiers. Mulți bărbați se înrolau în armata regelui. Dar lui Marie nu-i păsa de toate acestea. Se pregătea, împreună cu familia ei, pentru Crăciun, cu speranța tănuită că dorința ei se va îndeplini.

Cu două zile înainte de Ajun, o trăsură se opri în fața castelului. Ningeă cu fulgi mari. Din grădină, doi oameni de zăpadă înarmați cu bețe lungi, ascuțite la vârf, și înzestrați cu nasuri făcute din coji de castane, păreau că-i sfidează pe călători. Puștii îi făcuseră încă de la prima ninsoare. Mai întâi se luptaseră vitejește, bătându-se cu bulgări de zăpadă, după care-și concentraseră eforturile asupra acestor noi soldați ai regelui, cum îi numeau ei.

Marie ieși în prag. Inima-i bătea cu putere. Îi scrisese lui Jean ca să-l invite să-și petreacă sărbătorile acolo, rugând-o pe Bertille, căreia îi mărturisise tot chinul ei, să-l cheme și ea pe fiul ei. Când Constant deschise obloanele trăsurii, fu cât pe-acți să se

repeadă spre el, însă Bertille i-o luă înainte și cuprinse cu brațele genunchii fiului ei. Constant o ridică în brațe și o învârti, râzând în hohote. Iar râsul acesta izvorât din trecut domoli temerile lui Marie.

Se apropie și Jean. Antoine și Gabriel se fugăreau veseli prin odăile castelului, jucându-se de-a regii cei răi. Năvăliră urlând prin ușa deschisă și rămaseră brusc nemișcați văzând scena. Gulerul ridicat al pelerinei și pălăria acoperită de un strat gros de zăpadă îi dădeau lui Jean aspectul unui răufăcător. În ciuda bucuriei pe care-o arăta Bertille, copiii își luară intimidati mama de câte-o mână și așa îi întâmpină Marie pe oaspeți. Cu inima între două vieți.

Jean o sărută pe obraz.

— Păcătoasă vreme, bombăni el, înainte de a intra în casă.

Ea dădu din cap, fără să poată face nicio mișcare. Constant o săltase pe umeri pe Bertille și, fără să se sinchisească de țipetele ei și de palmușele ele ușoare cu care-i turtea pălăria, urcă repede scările în capul cărora se afla Marie.

— Bună ziua, Marie.

Când trecu prin fața lui Antoine, acesta, cu pumnii încheștați de furie surdă, îi arse un picior în tibie.

— Ia dă-i drumul la Bertille a mea! porunci el.

Constant îi înfruntă privirea întunecată, în timp ce Bertille pufnea în râs. Apoi îl săltă pe copil cu o singură mână, ca pe un fulg, și-l luă la subraț, în ciuda eforturilor lui de a se elibera.

Întorcându-se spre Marie, îi aruncă, înainte de a intra:

— E clar cine e tatăl ăstuia!

Marie își mușcă buza și îl urmă.

Îndată ce Constant îl elibera pe Antoine, care se ascunse imediat în spatele lui Marie, și o puse jos pe Bertille, aceasta din urmă îi prezenta pe copii oaspeților.

— Constant este fiul meu, afirmă Bertille, văzând că Antoine, plin de resentimente, nu voia să-l salute pe cel care-l supăraseră.

Copilul făcu ochii mari, apoi se apropie, neîncrezător, de Constant.

— Atunci de ce ești așa de mare?

Constant izbucni în râs și se lăsă în genunchi în fața lui.

— Pentru că Bertille mă trăgea de păr de fiecare dată când făceam prostii.

Privirea lui Antoine deveni subit admirativă.

— Cred că ai făcut o groază de prostii, exclamă Gabriel, ajungând dintr-un salt lângă fratele lui.

Cei doi poznași îi întinseră bucuroși mâna lui Constant.

— Bun sosit la Vologne, ziseră amândoi într-un glas.

Gasparde, cu un deget în gură și ținând în cealaltă mână o păpuș ă din cârpă, se apropie de Jean, care își scosese pelerina și se scutura de zăpadă.

— Dar tu, zise ea scoțându-și degetul din gură, cine ești?

Marie își dresе glasul. Cei doi băieți și Constant se întorseseră cu aceeași mișcare spre Jean.

— El este... începu ea.

— Sunt unchiul vostru, afirmă Jean, aplecându-se și luând-o în brațe pe Gasparde. Unchiul Jean.

Marie îi rămase recunoscătoare. Vru să adauge ceva, dar nu știu ce anume. Întâlni privirea lui Constant, însă nu-și putu da seama ce gândea el. Gabriel și Antoine o luaseră de mâini și trăgeau de ea, invitând-o la joacă.

N-au prea avut parte de intimitate în zilele care au urmat. Băieții erau agitați. Voiau să afle totul despre Paris și despre rege. Ar fi dorit să se războiască și ei cu Carol Quintul, regele acela rău, și nu înțelegeau de ce nu se înrolaseră Jean și Constant. Îi asaltau tot timpul cu întrebări pe cei doi bărbați, care uneori găseau cu greu răspunsuri. Marie era în al nouălea cer. Constant părea să se înțeleagă de minune cu ei. Într-o zi, o văzuse chiar pe Gasparde, care era de obicei sălbatică și timidă, stând pe genunchii lui. Și Jean își petrecea mult timp cu ei, dar și cu Isabeau, care îi deschisese ușa camerei sale încă din prima noapte. Se iubiseră ca niște prieteni vechi, uniți prin tandrețe.

Marie ar fi dorit să poată sta de vorbă cu Constant, dar acesta se retrăgea de cele mai multe ori primul, când se însera, așa încât, în cele din urmă, socotise că era mai bine să-l lase pe el să facă primul pas. Din moment ce făcuse această călătorie, fără îndoială că era pregătit să o accepte.

— De ce ai fost de acord să se țină o slujbă religioasă? o întrebă Constant în seara de Crăciun, pe când ea trebăluia în bucătărie.

Marie se întoarse. Rezemat de tocul ușii, o țintuia cu o privire iritată.

— Pentru cei care locuiesc aici și nu sunt luterani. Noi nu vom asista la ea, Constant, dar am avut prilejul să văd câte suferințe poate pricinui un asemenea conflict. Aici, la Vollere, fiecare e liber să-și aleagă credința. Și o respectă pe a celuilalt.

— Dar copiii știu să facă aceste deosebiri?

— Vor învăța de la mine. Așa cum vor învăța și ce înseamnă iubirea și răbdarea, toleranța și puterea libertății.

Fură întrerupți de sosirea lui Bénédicte, care bodogăni că locul lui Marie era la masă, nu în bucătărie.

Marie șterpeli o portocală conflată dintr-un platou și fugi, gonită cu lovituri de șorț. Constant se feri, făcându-i loc să iasă pe ușă. Degetele li se atinseră, iar Marie crezu că bătaile inimii îi vor sparge pieptul.

Seara de Crăciun se scurse într-o atmosferă caldă și sărbătorească. Conform tradiției pe care o aflaseră de la Theophrastus, Huc tăiase un brad frumos. Împodobit cu crenguțe de vâsc și cu panglici roșii, fusese așezat lângă un perete al sufrageriei. În vatra încăpătoare a șemineului din fața mesei lungi, încărcate cu argintărie, se învârtea un purceluș în frigare. Un băiat îl stropea din când în când cu osânză topită, turnată printr-o pâlnie de fier înroșită în foc. Pe un grătar așezat deasupra jarului se coceau mere din care picura suc aromat.

Copiii trăgeau adânc în piept miresmele amestecate, cu privirile îndreptate spre pâlpăirea lumânărilor din sfeșnicele aflate în încăpere. Marie simțea că reînvie.

Când cina era pe sfârșite, Constant se ridică în picioare, cu paharul în mână. Avea obraji îmbujorați de căldură și din cauza băuturii.

— Am venit să-ți aduc un dar, mamă, anunță el pe un ton grav.

Genunchii lui Marie începură să tremure, iar tâmpilele i se zbătură de o speranță nebunească. Vorbele lui Constant căzură însă asupra ei ca o ploaie rece.

— Solene îmi va dăruia un copil. Mă însor cu ea.

Marie se uită la Constant, apoi la Jean, care-și întoarse, stânjenit, privirea. Scoase, fără să vrea, un strigăt slab. După aceea nu mai văzu nimic. Totul încremenise într-o beznă adâncă.

Când își reveni, Isabeau era lângă ea. De cum deschise ochii, simți din nou cuvintele lui Constant sfâș iindu-i inima. Isabeau îi ocroti plânsetul la pieptul ei generos.

— Așa, fetița mea, îi șopti. Plângi. Te vei simți mai bine după aceea.

— Crezusem... gemu printre lacrimi Marie. Crezusem... repeta ea.

— A fost o surpriză pentru noi toți. Se pare că Jean știa, dar nu putea să ne-o spună el.

— Pentru ce? Totul era atât de perfect, hohoti Marie.

— Cred că așa a înțeles el să se răzbune. Să ne strice această imagine a Crăciunului. Cu toate acestea, crede-mă, Marie, când ai leșinat, a început să plângă poate și din cauza vinului.

Ridicând capul, Marie întrebă:

— Unde e acum?

— A plecat încă din zori.

— Din zori?

Marie se frecă la ochi. Nici nu observase că odaia era scăldată în lumina zilei.

— Ai dormit neîntoarsă. Erai frântă de oboseală după toate pregătirile astea.

— De ce nu m-ați trezit, aș fi putut, aș fi...

— Ți-a lăsat asta.

Isabeau îi întinse un plic sigilat. Marie își șterse ochii cu dosul mâinii și-l desfăcu.

Marie,

Ce s-a făcut e bun făcut, așa cum bine spui tu. Mărită-te cu Jean, își merită cu prisosință copiii.

Adio. Constant

Mototoli cu furie în pumni scrisoarea și o aruncă în peretele din fața ei.

— Niciodată! strigă, de parcă el ar fi putut s-o audă. Niciodată!

Apoi se întoarse și-și îngropă fața în pernă, ascunzându-și disperarea. Isabeau mai rămase un moment alături de ea, după care își zise că era mai bine s-o lase singură cu durerea ei și ieși, închizând cu tristețe ușa masivă.

Marie rămase în odaia ei timp de trei zile. Când ieși, slăbită și mohorâtă, îl găsi pe Jean în patru labe, cu cei doi băieți călare pe spinarea lui, în timp ce Gasparde bătea din palme, strigând:

— Și eu, și eu!

Scena o irită și o stânjeni, în același timp. Se duse să-și pună pelerina, își încălță botinele căptușite cu hermină și-și puse pe cap gluga, care-i ascunse obrazul tras. Avea nevoie de aer. Trecu pragul, respirând adânc. Cerul era senin. Fiecare pas prin zăpada moale era un efort, dar nu-i păsa. Merse cu hotărâre până la stejarul cel mare și se lăsă să cadă pe banca acoperită cu un strat gros de zăpada.

— Ai să răcești.

— Și ce dacă? îi răspunse lui Jean, care o urmase.

Bărbatul ingenunche, rușinat, în fața ei.

— Sunt dezolat, Marie.

— N-ai nicio vină, răspunse ea ridicând din umeri. Când trebuie să nască?

— În iulie.

— De mult au...

Dar cuvintele îi muriră pe buze. Nu și-l putea închipui pe Constant îndrăgostit de altă femeie. Cu atât mai puțin de Solene.

— Nu știu. Întotdeauna au fost apropiați. Atât de apropiați cât pot fi un frate și o soră. Lilvia n-ar fi fost de acord cu această legătură. Bertille e și ea furioasă. Chiar dacă nu au același tată, s-au născut din același pântece. Nu înțeleg. Dar poate că nici nu e nimic de înțeles. Cerșetorii l-au ales ca rege. Avea nevoie de o regină. Iar cei de la Curtea Miracolelor o iubesc pe Solene tot atât de mult cât te iubeau și pe tine.

— Prostii, Jean. Știi la fel de bine ca mine că această Curte a Miracolelor nu este decât o legendă; nici ea, nici pretinsul ei rege nu există, de fapt.

— Nu vorbi așa, Marie.

Ea rânji și-l privi cu asprime.

— Oare faptul că o mână de cerșetori, de schilozi și de vagaboande se adună printre gunoaiile dintr-un cimitir e de ajuns ca să se creeze un regat? Regele nebunilor nu este decât șeful unei bande de tâlhari care încalcă legea ca să-și poată duce traiul. Asta o știm cu toții, Jean. Restul nu e decât o înscenare care parodiază spiritul realității. Când am crescut, am încetat să mai cred în toate acestea și am văzut realitatea așa cum este ea. Dincolo de măști, de costume, de ifose, exista o singură realitate: cea a faptelor noastre. Iar ale mele m-au făcut să-l pierd pe bărbatul pe care-l iubeam.

— Dacă te-ar fi iubit cu adevărat, te-ar fi iertat.

— De unde știi tu?

Jean oftă, apoi zise:

— Am să plec și eu, Marie... Mă înrolez în armata regelui. Urmă o tăcere pe care Marie n-o tulbura. Jean continuă: Regele oferă câte trei scuzi de aur pe lună, câte o haină îmblănită de uniformă, arme și făgăduiește că aceia care se vor distinge în luptă vor deveni ofițeri și vor fi înnobilați. Eu nu-ți pot dărui vreun titlu, nici aur, nici promisiuni, nimic în afara trecutului meu, nedemn de castelana de la Vulture care ești acum. Cât despre iubirea mea, e necredincioasă, căci încă sunt atras de așternutul femeilor, chiar și aici, sub acoperișul tău. Am, așadar, mai multe cusururi decât oricare altul și n-aș merita, din pricina asta, să capăt nimic. Totuși, tu, Marie, mi-ai dăruit cei mai frumoși copii din lume, și acesta e singurul lucru din viața mea cu care mă mândresc. Chiar dacă micuții nu știu cine sunt eu, simt nevoia să plec și să dobândesc, pentru ei, gloria pe care n-o am.

Marie clătină din cap.

— Ai putea muri în luptă...

— Nimeni n-ar plânge după mine. Nici mama, nici tata, nici ei, nici Isabeau, nici tu.

— Ba da, Jean. Îmi vei lipsi.

El se aplecă și-i sărută blând buzele tremurătoare.

— Marie, Dumnezeu mi-e martor că am ținut în brațe multe femei, dar niciuna dintre ele nu m-a făcut vreodată atât de fericit ca tine. Niciodată!

— Dacă m-aș căsători cu tine, ai rămâne? întrebă ea, cu voce pierită.

— Nu. Dar pentru asta, mă voi întoarce de la război, adăugă el, surâzând. Nu-l lăsa pe Constant să-ți răpească veselia, Marie. Ești atât de frumoasă când râzi! Hai să ne întoarcem până nu îngheți de tot.

Porniră împreună spre casă. Când Marie intră pe ușă, Gasparde i se aruncă în brațe.

Jean plecă a doua zi, și toata iarna nu avură nicio veste de la el. A fost o iarnă rece, înveselită doar de energia nesecată și de râsetele tripleților.

Apoi sosi o scrisoare adresată de Constant mamei sale, prin care o anunța că se căsătorise în iunie, când înfloreau ultimele flori de liliac. Solene urma să nască nu peste mult timp. Bertille rupse scrisoarea, bodogănind că fiul ei nu înțelesese nimic, și refuză categoric să se ducă la el, la Paris.

— Doar am și aici o fată, făcu ea, ciupind-o de obraz pe Marie, ca altădată, și destui nepoți ca să uit de supărarea asta. Uită și tu de a ta! Derbedeul ăla nici nu merită fericirea pe care i-ai fi adus-o tu.

Marie se simți îmbărbătată. Theophrastus le dădu de știre că se afla pe drumul cel bun și nu putea să vină să le viziteze, așa cum sperase. Nici Isabeau nu obținuse încă vreun rezultat. Din cauza vârstei, vederea îi slăbise, și Marie trebuia adesea s-o ajute în cercetările ei. Totuși, era la fel de optimistă. Cu toate că nu reușiseră până atunci decât să reconstituie otrava. O încercaseră pe animale, dar nu obținuseră nici cea mai mică urmă de mutație. Isabeau era convinsă că erau la un pas de a găsi „formula magică”, așa cum o numea ea, și că n-aveau nevoie decât de o sclipire de inspirație la un moment dat.

La începutul lunii iulie veni la castel fratele lui Huc, cronicarul mănăstirii de la Moutier. Povara anilor îi apăsă tot mai mult umerii masivi și voia ca, înainte de a-i sosi ceasul, să aibă grijă de moștenirea copiilor lui Marie. La sfatul lui, ea întocmi un testament – pe care

Etienne făgădui să-l înregistreze în luna următoare ca fiind cel al lui François de Chazeron – în favoarea celor doi băieți, Gabriel și Antoine. În testament erau menționate și pământurile pe care Chazeron i le luase lui Huc atunci când îl gonise de la castel. Marie răspândi zvonul că tatăl ei se înrolase ca ofițer în armata regelui.

Începuseră să stea cam prost cu banii. Nu mai rămăsese aproape nimic din comoara ascunsă în subteranele de la Montguerlhe, pe care atât Isabeau, cât și Theophrastus o cheltuiseră pentru cercetările lor. Și chiar dacă pământurile erau roditoare, era de-ajuns o secetă sau o perioadă prea ploioasă ca recolta să fie compromisă. Marie își spunea că vor apărea niște soluții.

Nu se aștepta însă la o nouă lovitură a sorții.

Mesajul era concis și purta semnătura Caterinei de Medici: *„Regele este în mare primejdie și numai tu îl poți salva!”*

Marie își aminti imediat de ciudata profeție a lui Michel de Nostre-Dame: *„Din pricina neștiinței lupoaicelor, un mare rege va fi deplâns”*.

Nu șovăi decât o clipă. Dacă era posibil ca destinul să fie schimbat, atunci trebuia, cu orice preț, să se întoarcă la Paris. Venise luna iulie, iar câmpurile erau acoperite cu spice aurii și bogate. Își îmbrățisă familia, le promise copiilor că se va întoarce cât de repede va putea, apoi se urcă în trăsură, cu mintea frământată de întrebări fără răspuns.

Ce putea face ea ca să-și salveze regele?

Caterina era și mai uscată decât atunci când se despărțiseră. Într-o ținută austeră, cu tenul alb și buzele strânse, părea un corb care se așază mereu acolo unde nu te-ai aștepta să-l vezi. O îmbrățișă totuși cu efuziune pe Marie, care fu surprinsă, dar nu-și puse prea multe întrebări. Poate că sub carapacea aceea mai stăruia o urmă din acea Italie exuberantă și capricioasă al cărei suflet era atât de expansiv.

— În jurul regelui se urzește un complot, anunță Caterina, fără nicio introducere, după ce o introduse pe Marie în cabinetul ei. Se pare că anumite persoane s-au săturat să-l vadă înfruntându-l pe împărat ca să cucerească un Milan care-i scapă mereu. Știi, Marie, sunt bine informată, fiindcă-mi place să spionez. Nu-i pot

ataca direct pe inițiatorii complotului, dar le pot dovedi că sunt supravegheați. L-am descoperit pe cel care a primit însărcinarea de a-l asasina pe rege. Peste opt zile, acesta urmează să plece ca să-i ajungă din urmă pe Francisc și armata lui. Dezvăluie-mi puterea otrăvurilor și voi putea sa-l opresc. Odată ce regele va rămâne viu și nevătămat, dușmanii săi se vor face nevăzuți ca să nu fie denunțați.

Marie se închise în ea.

— Nu stăpânesc această putere.

Caterina se înroși la față, dar își stăpâni furia.

— Știu că minți. Dacă nu faci parte dintre prietenii lui, înseamnă că ții cu conjurații, adăugă ea pe un ton acuzator.

Marie se lăsă să cadă pe un scaun. Îl va salva pe rege. Așa cum și el o salvase.

— Foarte bine, făcu ea. Am să te ajut. Dar nimeni nu va trebui să afle despre amestecul meu.

— Nimeni nu va ști ceea ce vom fi făcut, credincioasa mea Marie. Ai cuvântul meu. Iar fângăduiala unui Medici prețuiește mai mult decât aurul. Cu toate acestea...

Își scoase din mânecă o pungă dolofană și, luând mâna lui Marie, îi puse banii în palmă.

— Ia-o, spuse ea. Vei avea nevoie de bani ca să faci rost de ingredientele necesare și, eventual, ca să te asiguri de discreția spîterului de la care le vei cumpăra.

— Dar n-am... începu Marie, însă se opri la vreme.

Caterina nu trebuia să afle că Isabeau îi încredințase o fiolă cu substanța preparată de ea, atunci când Marie îi destăinuise motivele pentru care se întorcea la Paris. „Nu se știe niciodată. Dacă vei avea nevoie s-o folosești, vom putea măcar să-i vedem efectul asupra unei ființe omenești”, spusese bunica ei. Totuși, ideea aceasta n-o încânta deloc. Luă punga și se despărți de Caterina cu un zâmbet complice. Își servea propria cauză în același timp cu cauza regelui ei. Un rege drept, deși orgolios. Un rege pe care-l respecta.

A doua zi, îi înmână Caterinei de Medici ceea ce aceasta îi ceruse, spunându-și că aurul acela pica la țanc. Ca să îndepărteze orice bănuială, hotărî să rămână toată vara la

Fontainebleau, unde curtenii comentau înaintarea armatelor în Savoia, prin teritoriile pe care le cuceriseră. Ocoalea cu grijă gândul că, nu departe de acolo, Constant legăna în brațe un nou-născut.

Cum Carol Quintul și Francisc I nu reușiseră să ajungă la o înțelegere în privința celui Milan atât de râvnit, împăratul fu primul care lansă ofensiva, intrând pe teritoriul Franței în ciuda împotrivirii papei, în ciuda părerii apropiaților săi. Francisc însă jubila. Armata lui era în stare să țe înă piept inamicului. Îl așteptă pe Carol în Provence, poruncind ca toate cuptoarele și morile să fie distruse. De asemenea, incendie lanurile de grâu, vârsă pe jos tot vinul și otrăvi puțurile, aruncând în ele furaje, sub privirile disperate ale țăranilor.

— Dacă nu vor găsi nimic de mâncare, vor face cale-ntoarsă, afirmă Francisc, stabilindu-și tabăra pe malul Ronului, gata de luptă.

Ajungând la Aix, Carol Quintul se proclamă, autoritar și cu fast, rege al ținutului Arles și conte de Provence.

— O să paștem iarba de pe câmp și o să bem apa de ploaie, dar, chiar dacă vom ajunge să ne târâm, Parisul se va prosterna încă și mai adânc în fața mea, replică el cu cinism.

Auzind aceste zvonuri, Marie își frângea mâinile și se întreba fără încetare cine era trădătorul. După ea, nu putea fi decât vreun spion al lui Carol Quintul. Prin urmare, cineva din anturajul reginei Eleonore, deși aceasta n-avea cum să fie implicată într-un astfel de complot. Războiul dintre fratele și soțul ei îi sfâșia inima, iar regina se ruga în fiecare zi ca acesta să înceteze, înspăimântată de veștile aduse de mesageri, care adânceau zi de zi umbra unei tensiuni tot mai apăsătoare.

— Delfinul a murit! Delfinul a fost asasinat! strigă heraldul sub ferestrele palatului.

Marie se repezi într-acolo, împreună cu celelalte doamne care se adunaseră în încăpere ca să brodeze. Curierul descălecăse, iar regina Eleonore se apropia de el.

— Maiestate, anunță acesta, ingenunchind în fața ei. Regele m-a trimis să vă aduc o veste tristă. Se lăsă o tăcere adâncă, iar regina îl invită cu un gest să continue. Maiestate, din nefericire,

delfinul Francisc s-a stins acum trei zile, la Toumon, de unde se pregătea să plece spre rege.

— Cum s-a întâmplat? întreba Eleonore, alunecând pe scaunul de lângă ea.

— Se pare ca după un joc de *paume*¹² care a avut loc la 10 august, delfinului i s-a făcut sete și a băut din paharul pe care i l-a adus scutierul său. La câteva minute după aceea a fost cuprins de convulsii care i-au speriat pe oamenii lui și a căzut la pat. Din nenorocire, băutura aceea i-a fost fatală. Maiestatea Sa a ordonat să se facă o ancheta, iar scutierul Montecucculi a fost arestat.

Marie îngheță, la rândul ei. Delfinul să fi uneltit împotriva coroanei pe care urma s-o poarte? Refuza să creadă una ca asta. O cuprinsese un dezgust nemărginit. Prin această crimă, Caterina de Medici devenea soția viitorului rege. Marie se întoarse și o privi. Cu o sclipire de satisfacție în ochii negri, Caterina zâmbea.

Cu câteva zile mai târziu, soțul ei, Henric al Franței, fu trimis să-ș i desăvârș ească educația pe lângă marele maestru Anne de Montmorency, în timp ce Francisc I încerca să-ș i uite durerea concentrându-se asupra războiului său.

— Ai abuzat de încrederea și de prietenia mea, tuna și fulgera Marie în cabinetul Caterinei care, nepăsătoare, părea s-o sfideze cu o privire ironică.

De trei zile, Marie nu-și mai găsea liniștea. Înțelesese că fusese manipulată și că profeția lui Nostradamus se împlinise. Acea profeție pe care crezuse că o poate anihila prin faptele ei. Era supărată pe prezicător, pe Caterina, pe întreaga lume.

— Liniștește-te și ascultă ce-ți spun, prostuo, i-o tăie scurt Caterina.

Cu toate că era mică de statură, chipul ei, care i se părea lui Marie și mai urât decât de obicei, impunea respect. Așa că Marie tăcu, fără să-ș i descleșteze însă pumnii.

— Cumnatul meu era un om pervers, lacom de putere, amator de orgii și de lucruri scandaloase, n-avea pic de moralitate, nu-ș i asculta decât propriile pofte. Nici tu nu-l plăceai mai mult decât

¹² Joc cu mingea, asemănător cu oina(n.tr.)

mine. Mi-ai spus, nu o dată, cât de mult te enervau avansurile, privirile, gesturile lui obscene.

— Asta nu înseamnă că... începu Marie.

— Tac! porunci Caterina. Ființa aceea respingătoare își ruina prin năravurile sale sănătatea dăruită de Dumnezeu. Cu toate acestea, tatăl lui îl venera pentru că era primul născut, viitorul monarh al Franței, pentru că-i semăna prin nesațul poftelor lui trupești. Dar atâta nu e de ajuns pentru a face din el un mare rege! Îmi respect regele mai mult decât oricare dintre supușii săi. Lui îi datorez situația mea de acum. Dar iată unde duce orgoliul său: la pârlolirea întregii Provence, la înfometarea și la chinuirea poporului prin jafuri și omoruri. Dumnezeu mi-e martor că-mi iubesc și mai mult țara natală, Italia, dar merită oare Milanul atâtea vieți jertfite, îndatorarea și sărăcirea Franței, hambarele goale din iarna care va veni cu lacrimi? După ce Francisc I va muri, istoria nu va mai consemna decât castelele acestea splendide, operele artiștilor italieni pe care-i venera, însă adevărul este că țara a fost guvernată doar după bunul lui plac. Delfinul n-ar fi fost pentru Franța decât o copie palidă a lui Francisc. Eu i-am oferit țării un rege.

— Și o regină, dacă nu mă-nș el! se răsti Marie, a cărei mânie nu scăzuse la auzirea acestui discurs.

— Da, și o regină. Dar, orice-ai crede tu, n-am acționat mânăta de vreun interes meschin. Numai Henric este demn să-i urmeze tatălui său. Este puternic, dar modest. Vesel, dar nu petrecăreț. Iubește o singură femeie, dar această iubire n-a fost consumată. Mai mult, respinge femeile ușoare pentru a-și îndeplini datoria de soț față de mine. Este drept și cinstit, credincios și viteaz, înțelept și viclean. Nu este doar soțul meu, ci e un om deosebit, și nu regret nimic din ce-am făcut, atât pentru el, cât și pentru Franța.

— Am să te denunț regelui, Caterina. N-aveai dreptul să te joci de-a Dumnezeu.

Caterina izbucni într-un râs cinic.

— O, ba nu, Marie, n-ai să-i spui nimic. E secretul nostru. Dacă mă pierzi, te voi trage după mine. Uită-ț i furia, uită-ț i orgoliul rănit și reflectează, mai degrabă, la cuvintele mele. Ele te vor convinge că suntem aliate. Legate pe viață.

Marie îi înfruntă o clipă privirea, apoi plecă, blestemându-se în sinea ei. Căzuse în capcană.

În acel an 1536, la 14 septembrie, Carol Quintul se recunoscă învins de foametea care-i secerase douăzeci de mii de oameni. Armata lui din nordul Italiei făcu și ea cale-ntoarsă. În timp ce Francisc I făcea inspecții, ordonând să fie reconstruite orașele distruse, ca Aix, sau deteriorate, ca Marsilia, Curtea de la Fontainebleau dădea petreceri fastuoase, sărbătorind victoria și alungarea din țară a inamicului.

În primele zile ale lunii decembrie începu la Lyon procesul lui Montecucculi. Sub tortură, scutierul afirmă că-ș i otrăvise stăpânul la ordinul lui Carol Quintul, care-l osândise la aceeași soartă și pe rege. Numele Caterinei sau al lui Marie nu fură pomenite nicio clipă, dar asta nu alină remușcările tinerei. Trupul lui Montecucculi fu sfârtecat de patru cai în Piața Grenelle.

— A fost ceva insuportabil, povesti Marguerite, sora regelui. Bucățile sfâșiate au fost lovite cu pietre. Copiii îi smulgeau fire din barba și din păr. I s-a tăiat nasul, i-au fost scoși ochii, iar limba i-a fost smulsă. N-am văzut în viața mea un spectacol mai oribil!

Marie o crezu, văzându-i chipul răvășit și mâinile tremurânde. Nici ea nu arăta mai bine. Dacă regele afla că ea procurase otrava, oare ce soartă ar fi așteptat-o?

În cursul lunii decembrie, Marie fu chemată la rege. Nu-l mai văzuse de când încetase persecuția împotriva ereticilor. O sărută cu căldură pe frunte, cu toate că și-ar fi dorit mai degrabă să-și așeze buzele pe gura ei.

— Ce-ți mai fac copiii, dulce Marie? întrebă el. I-ai găsit bine, sănătoși, ai avut destul timp să te bucuri de ei?

— Da, Sire. Sunt zdraveni și neastâmpărați. Am fost fericită să fiu din nou alături de ei, mărturisii ea cu sinceritate.

— Soțul tău te-a onorat așa cum trebuie? o tachină el, așa cum avea obiceiul.

— Da, Sire, minți Marie, muș cându-ș i buzele.

— Dar îți lipseam, nu-i așa? Altfel, de ce l-ai fi lăsat iarăși singur? continuă regele, mângâindu-i obrazul cu un deget pofticios.

„*Pe Constant l-ai pierdut și trebuie să-ți i aperi secretul*”, îi șopti la ureche o voce stinsă, rușinată și încărcată de regrete.

— Da, Sire, se auzi răspunzându-i, și își plecă privirea Mi-ai lipsit.

O flacără sălbatică se aprinse în ochii regelui. Îi ridică bărbia care tremura și-i sărută gura de un trandafiriu-gingaș. Marie se destinse, tulburată de această blândețe neobișnuită. Se zvonea că regele era un amant priceput. Poate că o va face să uite de Constant. De data asta însă Marie avea să ia măsuri de precauție. Avea de la bunica ei rețeta unei poțiuni contraceptive. Răspunse cu îndrăzneală sărutării regelui.

— Lasă-ți i ușa descuiată, îi spusese el, punând capăt întrevederii, când fusese anunțat că Anne de Montmorency ceruse să fie primită de rege.

Se conformase și stinsese lumânările. Francisc I veni în camera ei atunci când în palat suflul nopții scăzu până la un murmur. Inima lui Marie bătea puternic. Nu făcuse dragoste decât o singură dată în viața ei; regele n-avea să râdă oare văzând cât de lipsită de experiență era?

Dar el fu darnic cu mângâierile și atent, fără să pară a-i remarca stângăcia, ba, dimpotrivă, trezind senzualitatea care zăcea în ea. Zorii o găsiră epuizată și încântată că cedase. Regele nu-și dezmințise reputația și o făcuse să se simtă împlinită. În timp ce se îmbrăca, Francisc se întoarse spre ea.

— Îți voi mărturisi încă un secret, Marie.

Înainte ca ea să poată spune ceva, se așeză pe marginea patului și continuă, urmărindu-i cu degetul conturul sânelui:

— Trupul acesta pe care mi l-ai oferit l-am mai văzut, și nu o dată, în toată goliciunea lui, ca acum.

Marie rămase cu gura căscată.

— Sire... Dar cum...

— Nu te supăra, rogu-te. De fapt, pe absolut toate doamnele de aici le-am văzut scâldându-se, în întreaga lor frumusețe strălucitoare și nepăsătoare.

Și chicoti poznaș, în timp ce ea se încrunta.

— Deasupra bolților micului lac în care vă scăldați adesea se află, după cum știi, o grotă. Am pus să se facă o potecuță care duce acolo, iar un măiestrit joc de oglinzi îmi permite să vă admir siluetele.

— Vai, dar e scandalos! gemu ea indignată.

— Aș zice că e, mai degrabă, teribil de... excitant, râse regele aplecându-se spre ea.

— De-acum înainte nu voi mai cuteza să mă scald!

— Ba firește că da. Mai ai multe lucruri de învățat, Marie. Printre ele se numără și dorința. Ești singura care-mi cunoaște secretul, nici măcar lui Anne nu i l-am destăinuit. E mult prea geloasă. Ar fi pus să fie zidit observatorul meu și mi-ar fi stricat plăcerea.

— Dar de ce mi-ai spus mie?

— Ca să te gândești de acum înainte că ochii mei te vor mângâia. Ochii mei și ai altor gentilomi care mă însoțesc uneori.

Marie simți că se înroșește până-n suflet. Cum putea el să-și imagineze, măcar o clipă, că i-ar fi plăcut să se expună astfel, ca o prostituată? Se îmbufnă.

— Sire, credeam că mă respecti.

— Marie, Marie, se miră el, așa și este, altfel aș fi continuat s-o fac fără să-ți spun nimic. Ți-am făcut un dar. Ai o fire generoasă și pasională, dar încă nici nu știi asta. S-ar zice că soțul tău este cam nătăfleş , observă el amuzat. Ea nu reacționează. Regele zâmbi și mai larg, continuând: Lasă aceste senzații voluptuoase să pună stăpânire pe tine când te vei duce din nou să te scalzi, iar ele îți vor dezvălui, mai bine decât ar putea s-o facă vreodată un bărbat, o mulțime de lucruri legate de emoțiile și dorințele tale. Nimeni în afară de mine nu va bănuî că tu cunoști secretul. Fă-mi acest dar: ia parte fără rețineri la un joc nevinovat, chiar dacă e puțin malițios.

— De unde voi ști că mă observi?

— Nu vei ști, iar această nesiguranță va face ca tulburarea ta să fie și mai îmbătătoare, crede-mă.

— Nu știu dacă voi avea atâta îndrăzneală, mărturisi ea.

— Dacă ai renunța dintr-odată la un obicei atât de plăcut, s-ar isca bănuieli. Doar nu vrei să mă dai de gol! Anne m-ar ucide!

Această evidență îi smulse lui Marie un zâmbet care se stinse însă imediat.

— Dacă ar afla că ai fost aici, pe mine m-ar ucide.

— Atunci fă-ți rost de un alt iubit, Marie.

— Deja, Sire? întrebă ea, convinsă acum că-l dezamăgise.

Regele zâmbi sincer. Îi sărută gura tristă, apoi se ridică.

— Mi-ai oferit un lucru de preț: de mult timp, ești singura femeie din acest palat în care am încredere. De aceea am vrut să fac dragoste cu tine. Aș putea s-o gonesc pe Anne și să te iau pe tine în locul ei, dar te-ar distruge, pe tine sau familia ta, ca să se răzbune. Și nu vreau să se întâmple una ca asta.

— Și ea cunoaște multe taine.

— Într-adevăr. Știe lucruri care le-ar fi de mare folos dușmanilor mei și dușmanilor Franței. Nu-mi pot asuma un atare risc. În afară de asta, așa cum mă cunosc, dacă aș rămâne cu tine, aș începe foarte curând să te iubesc cu o patimă care m-ar putea determina să fac orice nebunie. Nu-ți dorești putere, nu-i așa?

— Nu, Maiestate. Nu-mi pasă de ea.

— Să nu te schimbi, frumoasa Marie. Rămâi aliata mea. Noaptea aceasta e ca un pact între noi. Țineam să-ți arăt ce e dragostea. Știam că soțul tău n-a făcut-o, din moment ce nu ești căsătorită.

Lui Marie i se tăie respirația de uimire, dar nu încercă să nege.

— Cum ai aflat?

— Ah, Marie, Marie, cât de candidă și fermecătoare ești! Când un rege vrea să afle ceva, află! Dar fii liniștită, nu voi sufla o vorbă. Avem cu toții micile noastre secrete. Tu îl știi pe al meu, eu pe al tău, nu?

— Așa e, Sire. Îl voi păstra.

Dintr-odată, își simțea sufletul înșeninat. Afară se auzi cântatul unui cocoș. Francisc I se întinse, apoi se pregăti să plece, dar Marie îl opri cu o întrebare care-i trecuse atunci prin minte:

— Sire, delfinul Francisc...

Regele întoarse capul, iar pe chip îi apărură o expresie îndurerată. Marie își plecă privirea, să nu-i vadă tristețea, și continuă:

— Mă... privise și el?

— O dată, mărturisii regele. Era pervers, urmă el, iar ceea ce voia era deplasat. L-am pălmuit și i-am interzis să se apropie de tine.

Marie rămase înmărmurită.

— De ce, Sire?

Regele schiță o grimasă tristă.

— Era fiul meu și-l iubeam. Dar, oricât de ușuratic aș fi, nu-mi plăceau orgiile acelea în care doamnele erau luate cu forță.

Marie rămase o clipă fără grai, apoi se interesă:

— Cum aș putea să-ți i mulțumesc vreodată pentru asta, Sire?

Regele o privi drept în ochi. Apoi răspunse cu voce ștearsă:

— Fără să știi, ai și făcut-o, Marie.

Închise ușa în urma lui, iar pasul său furișat se pierdu printre pașii celorlalți amanți adulterini care reîntrau în legitimitate.

Marie abia îndrăznea să respire. Ultimele lui cuvinte îi răsunau în inimă ca un ecou. Care era oare înțelesul lor? Regele știa că ea procurase otrava? Caterina avea dreptate când afirma că Henric va fi un rege mai bun decât ar fi fost fratele lui? De asta încercase Francisc I să-l convingă pe Carol Quintul să-i dea Milanul lui Henric? Pentru că, într-un fel sau altul, îl condamnase deja pe delfin, pe acest fiu atât de iubit, în ciuda viciilor lui?

Asupra acestor întrebări și îndoieli o fură somnul. Fără să vrea, descoperise secretele Franței, și nu aceasta era soarta pe care și-o dorisese.

Câteva săptămâni mai târziu, adică la 1 ianuarie 1537, Madeleine de Franța, fiica lui Francisc I, se căsătorește cu Iacob al V-lea, regele Scoției, potrivit acordurilor semnate cu mult timp în urma de cei doi monarhi.

Pe Madeleine o îngrozea gândul la această căsătorie. În cele din urmă, acceptase ideea că trebuia să se supună. Soțul ei nu era urât, dar pe ea o speria faptul că acesta avea părul blond și ondulat.

— Nu cumva culoarea asta, ca a grâului copt, arată că e de sânge normand? Nu va fi crud cu mine, așa cum erau strămoșii lui? scâncea ea.

Eleonore și Caterina o încurajară, arătându-i că și ele fuseseră obligate să se mărite în virtutea unor rațiuni de stat și că amândouă erau mulțumite de căsniciile lor. Ceremonia de la catedrală fu plină de fast, dar Marie n-o putu aprecia așa cum ar fi trebuit. Pe când defila pe peronul din fața catedralei împreună cu mai-marii regatului, se gândea cât de mărunți și demni de dispreț li se păreau ei celor care îi priveau din vârful turnurilor, cum făcuse și ea pe vremuri. Poate că acolo, pe vreuna dintre himere, stătea Constant. Marie nu îndrăznea să ridice capul, ca să nu-i ghicească silueta.

Cu trei zile înainte de ceremonie, fusese să se scalde împreună cu Madeleine, Caterina, Anne și alte doamne de la Curte. Micul lac era alimentat de un izvor termal, așa încât era frecventat atât iarna, cât și vara. Se zbenguiseră ca de obicei, dar Marie își ascunsese cu greu tulburarea. Cuvintele regelui o urmăreau, cu atât mai mult cu cât era convinsă că de data asta nu venise singur să le spioneze. Se înroși văzând-o pe Madeleine, care înota pe spate, oferindu-și probabil, fără știrea ei, pânțelele privirilor viitorului soț care se desfăta, desigur, în fața acestei priveliști.

— N-ai vrea să-mi oferi brațul?

Marie se întoarse și schiță o înclinare a capului ca răspuns la întrebarea lui Anne de Montmorency. În vârstă de vreo 40 de ani, era cel mai frumos bărbat din regat. Avea trăsături regulate, buze cărnoase și ochi de un albastru atât de pur, încât te-ai fi putut îneca în ei. Era la fel de afemeiat ca regele său, iar faima lui de amant stârnea multe ecouri, cu atât mai mult cu cât se încăpățâna să rămână celibatar, spunându-le celor care-i reproșau acest fapt că detesta adulterul și, ca să nu comită un astfel de păcat, n-avea altă soluție decât celibatul. Era un bărbat încântător, glumeț, având în egală măsură umor și experiență în luptă, la fel de multe virtuți ca actele de vitejie săvârșite.

Mărind pasul ca să-l potrivească după al lui, Marie își alungă inciudată regretele în umbra trecutului.

„Și eu mi-am ales regele, își spuse în gând, constrânsă de orgoliul și încăpățânarea ta, Constant. Să dea Domnul să n-o regreti niciodată.”

În atmosfera sărbătorească din acea lună ianuarie a anului 1537 se desfășurau turniruri după turniruri, iar tânărul Henric nu înceta să le câștige, închinându-și victoriile lui Diane de Poitiers, spre bucuria lui Marie. În ciuda nepăsării prefăcute pe care-o afișa Caterina de Medici, Marie știa că acest fapt o chinuia.

Duchessina pretindea că, la urma urmei, nu era vorba decât despre o „iubire curtenitoare”. Una dintre acele iubiri care nasc legende. Diane n-avea să-i cedeze niciodată tinerețului pe care-l ținuse în brațe pe când era doar un bebeluș. Era doar mișcată de atenția lui. Oricât ar fi tânjit Henric, onoarea familiei Medici n-ar fi suferit nicio atingere. Dar Caterina se înșela.

Ca să se răzbune, Marie era de partea iubirii sincere a lui Henric pentru această femeie care nu trădase și nu complotase niciodată. Diane avea 37 de ani, dar nu era deloc ofilită. De fapt, puține femei din regat ar fi putut concura cu frumusețea ei strălucitoare.

Marie onora tot mai des invitațiile lui Anne de Montmorency la castelul lui din Ecouen. El părea să o fi ales ca viitoare iubită, iar Marie acceptă această idee, fără să cedeze totuși în fața privirilor lui aprinse. Serbările organizate de el erau somptuoase. Muzica, vinurile, jocurile erau savant orchestrate pe teme mereu reînnoite, dar, de regulă, ușuratică. În unele încăperi ale palatului în care se adunau, amănții unora se pierdeau pe buzele altora, într-un joc subtil și frivol al schimburilor. Marie nu se amesteca, preferând să se țină departe de vârtejurile acelea înspăimântătoare și imorale și să se lase curtată de gazdă. Atunci când băutura îl făcea pe Montmorency să devină prea îndrăzneț, Marie pleca. Venea pe-acolo și Diane, iar Henric o înconjura cu atenții de îndrăgostit, spre amuzamentul celorlalți oaspeți. În taina budoarelor, Marie și Diane deveniseră apropiate. Într-o noapte, pe când în castelul scăldat în lumini musafirii dansau, se distrau și se iubeau, începură să discute ca două prietene, într-un colț ferit de priviri,

aşa cum cerea imaginea de o rigoare fără cusur pe care şi-o făurise Diane.

Fură întrerupte mai întâi de un gentilom mascat. Auzind râsetele doamnelor în căutarea căroră pornise, se scuză şi lăsă să cadă la loc colţul draperiei, salutându-le. Apoi de un altul, care urmărea o frumoasă; aceasta, cu fustele săltate şi cu corsajul desfăcut, se amuză văzându-i graba, pitită în odaia vecină, de care le despărţea aceeaşi draperie, ascunzându-le vederii. Un al treilea interveni, împiedicând-o pe tânără să fugă. Ea protestă, printre râsete şi rugăminţi, apoi se lăsă întinsă pe pat, cu braţele deschise, îngăduindu-le celor doi bărbaţi s-o mângâie şi s-o dezbrace. Diane dădu puţin draperia la o parte şi îşi apropie discret ochiul de crăpătura dintre perdele, invitând-o pe Marie să i se alătore. Marie, care nu se aştepta la un asemenea gest din partea lui Diane, îşi întoarse, stânjenită, privirea.

— Ar trebui să deschizi larg ochii, frumoasă Marie, râse văduva ascunzându-şi buzele roşii în spatele evantaiului deschis, secolul acesta este al iubirii.

— Atunci de ce nu te laşi şi tu în voia ei? răspunse Marie, mirată.

Erau singure; Henric şi Montmorency plecaseră să le aducă ceva de băut.

— Cu cine, Doamne sfinte? se prefăcu Diane, pe un ton exagerat de înalt.

— Te iubeşte şi-l iubeşti şi tu, nu-i aşa?

— Nu e decât un copil, se apără Diane.

— Dar trebuie să recunoşti că e impunător şi arătos!

— Aşa este. Dar mi-aş pierde reputaţia.

Marie ridică din umeri.

— Sunt sigură că virtutea noastră e luată peste picior mult mai mult decât uşurătatea ăstora!

Pe când cei doi bărbaţi, care erau de multe ori nedespărţiţi, se întorceau, Diane îi şopti visătoare lui Marie:

— Ştii ce, draga mea, dacă cedezi tu, voi ceda şi eu.

— Chiar acum, pe loc, în alcovul acesta? se alarmă Marie, uluită că o convinsese atât de uşor.

— Mai bine mâine-dimineaţă. În noaptea asta, să-i lăsăm să creadă că au reuşit să ne cucerească. Aşa, ca să ne jucăm. Vrei?

— Ce puneți la cale, doamnelor? făcu delfinul, trăgând draperiile la o parte cu un gest larg.

— Nimic ce nu ți-ar fi pe plac, Henric, se amuză Diane. Uite-l pe tatăl tău. Pare să fie binedispus.

Îmbrăcat cu o haină de brocart și fir, foarte potrivită cu râsul lui de uriaș, regele se distra ascultând vorbele unui personaj rotofei și bucălat, ale cărui gesturi și trăsături exprimau umor.

— Ia te uită, remarcă Diane la urechea lui Marie, dar e cu netrebnicul ăla de Rabelais! O fi încercând să-l convingă pe rege să-l lase să-și publice cartea?

Marie auzise nu o dată vorbindu-se despre scrierile acestui medic, care dezvăluia viața desfrânată și excesele prin intermediul personajelor numite Gargantua și Pantagruel. Curtea nu aprecia cărțile lui, și chiar regele se simțise ofensat de ele.

— Prieteni, li se adresă regele, caraghiosul ăsta e mai amuzant decât bufonii mei și, dacă n-ar fi atât de înalt, jur pe Dumnezeu că l-aș lua în locul lor!

— Sire, se prefăcu acesta jignit, urâtenia sufletului meu valorează mult mai mult decât diformitatea lor! Sluga dumneavoastră... adăugă, făcând o reverență exagerată în fața doamnelor.

Marie și Diane pufniră în râs. Era evident că amândoi bărbații băuseră destul.

— Ați văzut, Sire? continuă Rabelais, îndreptându-și spinarea. Mi-am și găsit de lucru. Aș putea molipsi tot palatul în mai puțin timp decât mi-ar trebui ca să mă piș.

— Cărțile tale, messire, sunt cam fără perdea, replică Diane, strângând din buze. Ca să nu spun că sunt vulgare și lipsite de orice interes. În ceea ce mă privește, prefer să mă desfăt cu primele versuri ale tinerețului aceluia, Ronsard.

— Desigur, răspunse Rabelais, cercetând cu o privire parșivă decolteul lui Diane, el șlefuieste spinii trandafirilor, pe când eu n-am decât o țeapă grosolană...

Regele izbucni într-un nou hohot de râs văzând expresia scandalizată a frumoasei Diane.

— După cum vezi, dragă Diane, omul ăsta n-o să se schimbe niciodată! L-am chemat la Paris crezând că mai e vreo speranță,

dar, din nefericire pentru Curte, atât făptura, cât și vorbele lui sunt alcătuite din răutate!

— Văd, spuse Diane, acoperindu-și pieptul cu evantaiul, îngăduie-mi totuși, prietene, să prefer spiritele mai înalte și mai princiare. Tu ce crezi, Henric?

Și-i aruncă o privire aprinsă. Henric înghiți în sec și-și înclină bărbia, întrebându-se dacă nu cumva visa, în timp ce regele se prăpădea de răs.

— Bine, bine. Iată o prevestire pe care o prefer sfintei răceli. Aici, doar trupul este și stăpân, și sclav. Anne, i-ai arătat lui Marie vitraliile acelea care l-ar face până și pe Rabelais al nostru să se rușineze?

— Nu încă, Maiestate, dar o voi face cu plăcere dacă-mi poruncești.

Marie, amuzată de acest schimb de replici, intră, la rândul ei, în joc.

— Cred că zugrăvesc iubirile lui Pschè...

— Cu toată lipsa de pudoare a senzualității lor, iubito, afirmă Montmorency, ducând la buze mâna lui Marie.

Rabelais întinse un braț, cuprinzând-o fără jenă pe după umeri.

— Crede-mă, frumoasă doamnă, ar fi bine să merg și eu împreună cu voi. Trebuie să fim doi ca să te poți minuna pe deplin, căci ceea ce unul va privi, celălalt îți va demonstra, și viceversa.

Marie se îndepărtă de el cu o piruetă și-i răspunse îndată:

— Iar apoi vei scrie că Marie, în timp ce viceversa... Nici gând, messire. Faima ta ți-a luat-o înainte. Cât despre vizită, prefer s-o fac în tovărășia celui căruia îi aparțin.

— Este o alegere excelentă, Marie, aprobă regele, complice, în timp ce Montmorency o salută, încântat de înțelesul vorbelor ei.

În loc de răspuns, Rabelais se contorsionă și slobozi un miros împuțit însoțit de un zgomot tunător.

Regele își încruntă sprâncenele, apoi, pe când doamnele își întorceau fața, i se adresă:

— Gazele tale, prietene, îmi mută nasul din loc.

— Câtă vorbărie, Sire, pentru un simplu vânt!

Francisc începu din nou să râdă și luă de pe platoul care i se întindea o cupă cu vin de Anjou. Ca să facă o diversiune,

Montmorency deschise larg obloanele asupra zorilor care mijeau, dezvăluind faimoasele vitralii de care pomenise regele. Împletindu-ș i degetele cu ale lui Marie, o pofți să le privească.

Impudoarea trupurilor pe care lucirile aurului și ale purpurei le dezvăluiau, rând pe rând, într-un balet savant îi încinse ochii și inima. Regele se îndepărtă, luându-l cu el și pe Rabelais.

— Haide, prietene, să schimbăm aerul, căci de al tău am avut deja parte.

— Mă salvați de o furtună, Sire, așa că ar fi urât din partea mea să mai dau vânturi!

Hohotele lor de răs se amestecară, topindu-se în vuietul celorlalte râsete din palat. În alcovul care le adăpostea tainele, vraja vitraliilor acoperea răsuflarea celor două perechi fremătânde. Henric stătea nemișcat, abia atingând-o pe Diane, de frică să nu se trezească din acel vis frumos. Ea însă, radioasă, părea să savureze clipa.

Montmorency se aplecă spre urechea lui Marie și-i șopti:

— Cred că a venit clipa să te lași iubită.

— Atunci, messire, învață-mă tot ce am uitat, se auzi ea răspunzându-i, cuprinsă de dorința pe care i-o aprinsese atmosfera din castel.

— Henric, n-ai vrea să mă conduci până la camera mea? Lubricitatea aceasta mă neliniștește, n-aș vrea să întâlnesc în drum vreun bărbat, se pisici Diane, luându-l cu ea pe delfin.

Montmorency și Marie porniră pe urmele lor.

Camera gazdei era alături de cea pe care Montmorency i-o oferise soției marelui seneșal. În prag, cuplurile se despărțiră, iar Marie pătrunse fără să ezite în odaia lui Montmorency. Acolo, totul invita la dragoste, de la tapiseriile cu subiecte erotice până la bibelourile înfățișând trupuri înlănțuite. Marie se dăruie cu toată senzualitatea pe care regele o trezise în ea; era sigură că, dincolo de perete, și Diane îl primise în brațele ei pe bărbatul care o diviniza.

Castelul Écouen fu scăldat în lumina zorilor care învălui plăcerea într-o aură complice. La Fontainebleau, Caterina se pregătea, ca de obicei, să se ducă la prima slujbă a zilei. Era tristă și întunecată. Ura orgiile acelea!

După câteva zile, îi căzu în mână uscată un bilet pe care era notat un poem; asemenea bilete circulau mereu, constituind jocul preferat al mai-marilor regatului. Acesta îi era dedicat lui Diane de Poitiers:

Iată că într-o bună zi, Amor
Mi-a dăruit o preafrumoasă floare,
Iar inima mi s-a topit de dor,
Căci florica ruptă ca din soare
Era un tânăr fără-asemănare.
Atunci, sfioasă, fără a-l privi,
Eu l-am chemat: Henric.
Amor mi-a spus: „*Acesta-i omul care
Te va iubi mereu cu înfocare,
Nu-ți va aduce chin sau întristare*”.
Și chiar sub ochii mei cresc deodată
Un copăcel, un laur minunat.
Eu am răspuns: „*Socot că e mai bine
Să fim cuminți decât să fim regine*”,
Dar inima-ncepuse să-mi suspine...
Diane cedă, nu-i prea greu de ghicit,
În ziua despre care am vorbit.

Furioasă, Caterina mototoli peticul de hârtie și-l azvârli cât colo. Cu trataturile schimonosite de o ură neîmblânzită, scrâșni, încleștându-și pumnii.

— Nebun ce ești, ai să-mi oferi un fiu, un regat și un titlu, iar apoi vei muri, chiar de-ar fi să-l chem pe însuși Satana în ajutor! Marie, strigă ea, plimbându-și pe coridoare umbra necruțătoare.

Dar Marie nu-i răspunse. Tocmai primise un mesaj din Auvergne. Ghemuită pe patul ei răvășit, plângea în hohote. Albérie îi scrisese doar câteva cuvinte: „*Isabeau s-a stins azi-dimineață. Te așteptăm*”.

După două săptămâni putu să-și îmbrățișeze din nou copiii și se îmbracă în doliu.

— Bertille a găsit-o moartă când s-a dus în odaia ei să vadă de ce întârzie să coboare. A murit în somn, împăcată, surzătoare și odihnită, îi povesti Albérie, cu chipul marcat de tristețe. Pe când îi

aranjau lucrurile, am găsit asta, adăugă ea, întinzându-i lui Marie o scrisoare. Probabil că voia să ți-o trimită. Nu știu. Pe ea e scris numele tău. N-am deschis-o.

Marie o învărti între degetele-i reci.

— Am nevoie să fiu singură.

— Vom avea grijă să nu te deranjeze nimeni, o asigură cu tandrețe Huc.

Marie suspină, privindu-l cu părere de rău. Și el se schimbase. Părul îi era acum complet alb, obrații, plini de riduri adânci, iar umerii, încovoiați. „*Viața merge înainte. Nu așteaptă până se realizează visurile și speranțele fiecăruia*”, gândi ea, îndreptându-se spre scara care ducea la camera ei, cu tâmplele zvâcnind din cauza unei migrene tenace.

Pe ultima treaptă a scării ședea fiica ei, cu brațele încărcate de păpuși.

— Uite, bunica Isabeau mi le-a făcut. Am câte una pentru fiecare lună a anului, se mândri ea. Ai plâns, mamă?

— Am plâns de bucurie că vă revăd, minți pe jumătate Marie, ridicând în brațe fetița durdulie. Băieții se poartă frumos cu tine?

— O, nu. Mă trag de cozi și-mi desfac șireturile. Gabriel i-a tăiat burta unei păpuși ca s-o opereze.

— Ca s-o opereze?

— Da! A luat cartea aia mare pe care ne-a trimis-o bunicul, știi, cartea în care sunt poze cu oameni culcați și...

— Înțeleg, făcu Marie, închipuindu-și curiozitatea băieților în fața tratatului de medicină și chirurgie al lui Paracelsus. Sper că Albérie i-a certat...

— O, da, au luat bătaie, dar păpușa mea era supărată, și Isabeau a trebuit s-o repare. I-a dat un nume frumos: Loraline. Nu-i așa că-i drăguț, mamă?

— Foarte drăguț, Gasparde. Da, e un nume tare drăguț, șopti Marie, gândindu-se la Ma și simțind deodată cât de mult o doare absența ei.

— Plângi, mămico? De ce? întrebă fetița, ai cărei ochi se umplură de lacrimi văzând tristețea de pe chipul lui Marie.

Lăsă să-i cadă din brațe păpușile de cârpă și își strânse mama în brațele ei mici, ascunzându-și fața între gâtul și umărul mamei ei.

— Isabeau ne-a părăsit, Gasparde. Știi ce înseamnă asta? murmură ea.

— Nu prea bine. Știu că doarme într-o cutie mare. Are un așternut ciudat. Dar mătușa Albérie spune că așa călătoresc oamenii când se duc în rai. O să se întoarcă repede?

— Nu, draga mea, n-o s-o mai vedem niciodată.

N-o să mai vină să se joace cu noi?

— Nu, Gasparde.

Fetița izbucni deodată în lacrimi și hohoti pe umărul mamei ei:

— Atunci n-o să mai am niciodată alte păpuși?

— Ba firește că o să ai, dar vor fi altfel de păpuși. Totul va fi altfel.

Marie îi auzi pe băieți ciondănindu-se la baza scării. Cu pași nesiguri din cauza greutateii fetei pe care o ducea în brațe, coborî să-i certe. Văzând durerea neascunsă de pe chipul ei, lăsară capetele în jos și se îndepărtară, reîncepându-și jocul de îndată ce dădură colțul.

Marie o luă pe Gasparde în odaia ei. Legănată de tandrețea mamei ei regăsite, copila adormi repede pe pat, alături de ea. Marie lăsă cuvintele lui Albérie să-i aline capul greu.

Slujba religioasă fusese simplă, la fel de simplă ca Isabeau. O înmormântaseră în cavoul familiei Chazeron și nimănui nu-i trecuse prin minte să se întrebe ce drept avea ea să se afle acolo. Cucerise inimile tuturor celor de la Vologne și nimeni nu se gândise vreodată la trecutul ei. Albérie nu-i menționează decesul în registrele castelului. Isabelle de Saint-Chamond nu existase niciodată, iar Isabeau murise într-o zi a anului 1500. După 37 de ani, nu mai rămăsese decât amintirea ei, moștenirea familiei Chazeron, pe care o dobândiseră în urma răzbnării ei, și această scrisoare.

Marie o desfăcu abia când se lăsă noaptea, o noapte rece de februarie. Zăpada se așternea fără zgomot pe acoperișurile din ardezie, dar respirația egală a lui Gasparde îi încălzea sânul și sufletul.

Scumpa mea copilă,

De câteva săptămâni puterile au început să-mi scadă și nu pot face nimic ca să-mi revin. Zilele-mi sunt acum

numărate. Simt asta. O știu. N-am spus nimănui nicio vorbă, ca să nu adaug tristeții mele și tristețea familiei, dar cred că Albérie a ghicit. De două nopți, lupii urlă sub fereastra mea. Desigur că a observat și ea. Așadar, nu te voi mai revedea, și regret asta, precum și multe altele.

N-am reușit, Marie. N-am știut să descopăr taina transmutației. Până la urmă, poțiunea aceea a fost rezultatul unei sclipiri de noroc sau de nebunie! Pe atunci eram și femeie, și lupoaică; nu știu nici astăzi care din ele a dat naștere acestui mister, însă aveam senzația nedeslușită că ceva trebuia să se desăvârșească prin mijlocirea mea. Știi că nu sunt vorbăreață, niciodată n-am fost. Din pudoare sau poate de rușine. Aș fi vrut să vă spun atâtea lucruri, și n-am făcut decât să le pomenesc în treacăt. Mama ta, Marie, îmi lipsește așa cum mi-ar lipsi un copil avortat. Ce mult aș fi vrut s-o văd născându-se a doua oară, fiindcă prima dată n-am simțit decât ură. Ea m-a învățat să iubesc, de la ea am învățat noțiunile de clan, familie, moștenire.

Tu mi-ai dat prilejul să văd crescând alți copii, liberi și lipsiți de griji. Chiar dacă al meu mă numește doar „bunică”, el face legătura cu trecutul meu și cu Loraline. Simt când rușine, când regret, când tandrețe fiindcă l-am născut. Mi-e rușine pentru tot răul pe care l-am răspândit în căutarea răzbunării. Nu e decât deșertăciune, Marie. Dincolo de ceea ce am dobândit în urma ei – pământurile acestea –, ea n-a adus decât suferință, vanitate și răni. Prețul ei mi-a răpit de mult bucuria de a trăi. Totul se plătește. Totul, Marie.

Iată de ce îți fac acum aceasta mărturisire. Niciunul dintre ai mei n-ar fi visat vreodată la domeniile și la puterea pe care le ai acum tu. Am modificat ordinea lucrurilor și v-am făurit un destin înfăptuind acte pe care le credeam fără consecințe. Aș dori să-ți aduci aminte de asta atunci când va sosi momentul să faci și tu niște alegeri, ca să poți rămâne aceeași persoană pe care o iubesc, sinceră, altruistă, conștiincioasă și curioasă, dreaptă, generoasă și afectuoasă. Nu lăsa puterea să te corupă, banii să te înjosească, iubirea să te ofilească. Păstrează mereu în fața ochilor imaginea copilei pe care o vedeai în oglindă, a celei care bătea străzile, a celei care umbla împreună cu cerșetorii, ca să nu uiți nicicând de unde vii și cine ești.

Există mii de feluri în care un om se poate preface într-un monstru. Transformarea pe care o provoca poțiunea aceea era doar o aparență. Mult mai urâtă este transformarea datorată lăcomiei, ignoranței, orgoliului și geloziei. Aceste primejdii sunt reale la Curtea Franței. Eu m-am ferit de ele. N-am iubit din tot sufletul decât un singur bărbat după Jacques de Chabannes. Iar el m-a răsplătit din plin, chiar dacă n-a știut-o niciodată. Acest om, care a fost regele meu și este și al tău, n-a putut vedea niciodată cine eram eu, de fapt. Nu repeta și tu greșeala aceasta, Marie. Constant este orgolios, iar orgoliul lui l-a făcut să se însoare; cu toate acestea, el este singurul om care te cunoaște la fel de bine ca mine.

Copila mea, va veni o zi în care vei fi nevoită să privești în față această realitate și s-o accepți. Va trebui să te lupți pentru ea, și acest lucru va fi poate singurul fel în care vei reuși să scapi de la o pierzanie fără întoarcere. Continuă cercetările mele, iar fiica ta s-o facă și ea după tine, ca să ne scăpăm neamul de această diferență care ne desparte de restul lumii, dar nu-i lasă pe ai tăi să uite de ea. Ea constituie forța noastră, ea este lucrul cel mai prețios pe care-l avem.

Spune-i mamei tale că-i cer iertare, încă o dată, pentru ultima oară. Și, mai ales, rămâi aceeași mare doamnă care ești acum.

Bunica ta, Isabeau

Marie împături cu grijă la loc foaia cu scrisul aplecat și tremurător, cu un ușor surâs în miezul tristeții ei. Acum înțelegea mai bine de ce o introdusese Francisc I la Curtea Franței și paloarea de pe chipul regelui când ea îi spusese că Isabeau se sfârșise.

Stinse lumânarea, închise ochii, apoi murmură, în tăcerea care domnea pretutindeni, strângându-și mai tare fiica la piept:

— Te înșeli, Isabeau. Regele te iubea.

Abia după câteva zile castelul începu să iasă din încremenirea în care-l aruncase doliul. Numai copiii își păstrasera vioiciunea, tulburând această viață care se desfășura cu încetinitorul.

Gasparde nu se mai dezlipea de maică-sa și începuse să-și sugă din nou degetul, fiindcă Marie nu mai avea inima s-o certe. Era însă îngrijorată din pricina lui Bertille, care șchiopăta și părea istovită. Era vizibil afectată de moartea lui Isabeau, dar Marie era convinsă că nu numai asta o chinuia. Într-o zi, pe când dădea o mână de ajutor la bucătărie, Marie întrebă dacă Jean fusese înștiințat. Albérie îi confirmă:

— Ne-a răspuns printr-o scrisoare pe care am primit-o cu câteva ore înainte de sosirea ta. Ar fi dorit să fie alături de noi, însă nu i s-a permis să-și părăsească postul din nord.

— E teafăr? întrebă Marie, care nu mai primise vești de la el din iulie trecut, de când se întorsese la Paris. Preocupată de moartea delfinului Francisc și de sentimentul ei de vinovăție, uitase de orice altceva.

— Se pare că da. Ne scrie des, ca să afle vești despre copii, întreabă și de tine, adăugă Albérie. De fapt, e un băiat de treabă și ar fi meritat să-l iei de bărbat. Nu-mi place să mă gândesc că războiul ar putea să izbucnească din nou și l-am putea pierde pe Jean.

— Regele nu se va putea abține, încuviință Marie. L-a somat pe Carol Quintul să compară în fața unei instanțe, dar acesta i-a răs în nas. Dacă se încăpățânează, luptele vor începe iarăși. Jean știe asta.

Bertille își dresе glasul, mimând o simplă curiozitate:

— Cât ai stat la Paris l-ai văzut pe Constant?

— Nu, Bertille, mărturisi Marie, iar privirea bătrânei se întristă. Ți-a scris?

Bertille scutură din cap. Marie, simțindu-i disperarea, se apropie de ea, ingenunche și o îmbrățișă.

— Ce-ar fi să-i faci o vizita?

— Nu, de-acum sunt prea bătrână. Și apoi, ne-a făcut prea multe necazuri. Își merită soarta!

— Nu face ca Isabeau, nu rămâne cu regretele tale.

Marie scoase scrisoarea pe care o păstra în sân, lângă inimă, și le-o citi celor două femei. Apoi o luă pe Bertille de mijloc și, în ciuda protestelor ei, o așeză pe masă.

— E fiul tău, Bertille, și știu că o iubești pe Solene la fel de mult cât mă iubești și pe mine. Cu sau fără voia ta am să te duc

la Paris și vom merge împreună să-l vedem pe nepoțelul tău. După aceea, tu vei hotărî unde preferi să-ți petreci bătrânețile.

— Dar o să-ți fie greu... observă pitica.

— La fel de greu cum i-a fost lui, anul trecut. Bertille, Isabeau avea dreptate. Trebuie să înfruntăm realitatea, oricare ar fi ea, cu orice preț. Greșelile trebuie să ne îndemne să mergem înainte, nu să ne descurajeze. Doar astfel pot căpăta un sens viețile noastre. Vom merge acolo la primăvară. Chiar mâine am să-i scriu lui Jean. Moartea lui Isabeau cu siguranță l-a afectat profund. Trebuie să afle că noi toți ne dorim să se întoarcă.

— Ai să te căsătorești, până la urmă, cu el?

În tăcerea care urmă, Marie reflecta, apoi răspunse:

— Poate că a sosit, într-adevăr, momentul să accept ceea ce nu pot schimba.

— Deci renunți la Constant? În ciuda celor spuse de Isabeau în scrisoare?

— El e cel care a renunțat la mine, mătușă Albérie. Apropo de scrisoare, știai de rege? mai întrebă ea.

— Eu una știam, făcu Bertille surâzând, cu toate că ea nu mi-a spus niciodată nimic. Jacques de Chabannes a știut s-o cucerească, iar ea i-a rămas credincioasă. Îmi amintesc prima ei întâlnire cu regele. Între ei se crease ceva aproape palpabil. La Palice și-a dat și el seama și a spus: „*Sire, aceasta este o floare pe care aș vrea s-o păstrez*”. Iar regele i-a răspuns că unui mareșal atât de credincios nu-i putea refuza nimic. Pe vremea aceea, regele era cu prima lui amantă, Françoise de Châteaubriant. Cred că lui Isabeau nu i-ar fi fost greu să-i ia locul. Dar încă nu-și revenise pe deplin. Nu era destul de dornică de putere.

— Cred că, de fapt, se temea, afirmă Albérie, care aflase și ea acest secret odată cu Marie. Se temea să nu se descopere adevărul în legătură cu ea.

Copiii intrară în bucătărie, gălăgioși, în frunte cu Antoine, care-i îmbrâncea pe ceilalți, ca de obicei, întrerupându-le complicitatea:

— Ne e foame, anunță băiatul, apoi rămase nemișcat, dezorientat la vederea lui Bertille cocoțată pe masă.

— Chiar dacă mai uităm cât e ceasul, aveți voi grijă să ne aduceți aminte, neastâmpăraților, mormăi aceasta, coborând cu

ajutorul lui Marie. Aveți gem la gustare. Și să nu-l prind pe vreunul din voi că mă imită! se răsti ea, amenințându-i în glumă cu un deget.

Gasparde privi, cu un aer inspirat, masa, se uită apoi la Bertille, după care își înfipse pumnișorii în șolduri și zise, de la înălțimea celor patru ani ai ei:

— Și cum vrei să ajung până la farfurie? Ai ascuns scara!

Toate trei femeile izbucniră în râs și, în timp ce Bertille ungea cu gem de afine felii zdrene de pâine, Marie îi luă pe genunchi pe Gasparde și pe Gabriel, în vreme ce Antoine căuta genunchii lui Albérie. În încăpere se răspândi mirosul de lapte cald, iar Marie se lăsă legănată de această atmosferă intimă.

Theophrastus n-avusese nevoie de mesajul lui Albérie ca să afle că Isabeau murise. Ma urlase la lună în noaptea în care aceasta plecase dintre cei vii. Se aflau pe atunci în Austria.

O lua cu el peste tot pe unde-l purtau pașii în căutare de noi informații sau de bani. La fel ca Isabeau, cu care întreținea o corespondență asiduă, avea impresia că se lovise de un zid. Isabeau era reținută la Vollore, el însă putea să facă mereu cercetări, și dincolo de paginile citite, răscitite, pline cu aceleași formule, aceleași constatări. Așa își dobândise cunoștințele și în tinerețe, călătorind mereu și discutând cu înțelepți, dar și cu vrăjitoare. Ar fi vrut să ajungă prin toate locurile unde se aflau vrăjitoare. Nu renunța. Adesea, prezența lui Ma bătea la ochi, așa încât hotărâseră de comun acord să se despartă la intrarea în orașe. Pădurile care acopereau Germania, Austria, Ungaria, Elveția și Boemia îi permiteau lui Ma să circule nestingherită, fără a fi nevoită să stea prea mult timp departe de omul pe care se hotărâse să-l urmeze. Ceilalți lupi nu se apropiau de ea. Vâna ca să se hrănească și găsea locuri în care să se adăpostească, până și în miezul celor mai geroase ierni. Nu se plângea niciodată. Theophrastus își reproșa de multe ori că o obliga la această viață în sălbăcie și-i propusese adesea să o ducă la familia ei, la Vollore, iar el să-și continue călătoriile de unul singur. Dar privirea plină de dragoste și de tristețe a lupoacei îl făcuse să renunțe la această idee. Ma n-avea altă dorință decât să fie alături de el.

Grație protecției mareșalului Lipnitz, pe care-l vindecase de o cangrenă, promise de curând niște bani și, în schimbul redactării unui fascicul de astronomie, mareșalul îi oferise acces la biblioteca lui conținând lucrări de alchimie. Acesta era interesat de licantropie, iar Theophrastus îi fu recunoscător că-i pusese la dispoziție cunoștințele și teoriile sale, deși el nu-i împărtășise nimic din taina sa.

Lucrară împreună o bună parte din acel an 1537. În fiecare seară, Theophrastus se întâlnea cu Ma într-un luminiș din pădurea aflată nu departe de acolo. Comunicaau prin intermediul unui limbaj alcătuit din diferite sunete și gemete pe care el îl elaborase amintindu-și de lunile îndelungate pe care le petrecuse alături de lupi, în subteranele de la Montguerlhe. Făcea focul și stăteau mult timp, amândoi, la lumina flăcărilor. Apoi, bărbatul se întorcea la confortul din palatul care-l aștepta, cu inima împăcată, dar cu sufletul sfâșiat, cheltuind cu cercetările lui banii pe care-i câștigase. Căuta mereu, fără răgaz, soluția prin care ar fi putut s-o elibereze pe Loraline.

Marie se întoarse la Paris în primele zile ale lunii aprilie. Cu toate că i se strânse inima văzând tristețea copiilor, își impuse să nu-și întoarcă ochii spre ei când porniră. O făcu însă Bertille și pentru ea. Pitica își flutură batista până când îi pierdu din vedere, văitându-se că era curată nebunie să-i lase singuri pe „neastâmpărații ăia”, cum le spunea ea.

Călătoria fu încetinită de ploii care nu se mai terminau și-i ofereau lui Bertille prilejul de a se plânge tot timpul. Ba genunchii, ba șalele, ba degetele de la picioare o dureau, îi înțepeneau sau o înjunghiau.

— De fapt, te sperie gândul că va trebui să te întâlnești cu derbedeul tău, o tachina Marie, care, în ceea ce o privea, știa prea bine de ce simte un nod în stomac.

— De fapt, sunt bătrână și dracul se ține pe urmele mele, răspunse Bertille, îmbufnată.

— Ce să facă el cu o babă morocănoasă ca tine? continuă Marie, în timp ce un nou hop o făcea să se lovească cu capul de tavanul trăsurii și-i smulgea piticea un nou geamăt.

Ajunseră totuși la Fontainebleau. În mod ciudat, oboseala lui Bertille pieri pe dată când se întâlni cu Triboulet. Încă puțin și s-ar fi lăsat atrasă în vârtejul nebun al bufonului. Caterina se arătă încântată s-o cunoască, iar regele o ridică în brațe și o sărută, împărtășindu-i tristețea lui pentru pierderea unei prietene comune. După 24 de ore petrecute la palat, toate durerile și regretele lui Bertille fură date uitării. Era proaspătă și binedispusă când, plină de demnitate și gătită într-o rochie nouă, merse împreună cu Marie în strada Vieille-du-Temple, după un ocol prin cimitirul Saints-Innocents, unde dorea să se reculeagă la mormântul lui Bau-Bau.

Marie simți o strângere de inimă trecând prin fața fostei prăvălii a lui Isabeau. Aceleași scânduri fereau geamurile de privirile curioase. Totuși, timpul mărise spațiul dintre ele și ar fi putut jura că atelierul fusese jefuit și devastat.

- Ar trebui vândută! gândi ea cu glas tare.
- Sau ar trebui pusă din nou pe picioare, rectifică pitica, bătând-o ușor pe încheietura mâinii.
- Nu știu să fac nimic, Bertille. Am uitat și ceea ce știam.
- Ar fi de-ajuns să vrei.
- N-am bani ca să pornesc din nou afacerea.
- Cere-i regelui un împrumut. Sunt sigură că ți l-ar acorda.
- Nu știu. O să vedem.

Solene o îmbrățișă cu afecțiune pe Bertille. Marie o ținea minte ca pe o fetiță slăbănoagă, fără rotunjimi și cu ochii înfundați în orbite. Acum însă, tânăra cu șase ani mai mică decât ea avea frumusețea sălbatică a mamei sale, Lilvia. Formele pline îi confereau o ținută de regină, iar părul auriu, împletit într-o coadă, îi lumina privirea care sclipea de fericire. Cu un zâmbet cald, Marie o lăsă s-o îmbrățișeze. Văzându-i frumusețea, înțelegea mai bine că inima lui Constant se întorsese către ea.

Bertille își luă, plină de emoție, nepotul în brațe.

— E atât de drăgălaș, se înduioșă Solene în fața bebelușului dolofan, care avea aproape un an. L-am numit Bertrand, ca pe bunicul lui, însă știi, nu-i așa...

— Frumos lucru vizitele neanunțate! îi reteză vorba vocea lui Constant, care se ivise în spatele lor. Dar sunt fericit să te revăd, mamă, se îmbună el, ridicând-o în brațe pe Bertille.

Timp de o secundă, Marie ar fi putut să jure ca Solene își plecase ochii ca să ascundă un secret. Oare ce tănuia fraza ei neterminată?

Constant se apropie și o sărută pe un obraz. I se muieră genunchii, dar se mulțumi să-i adreseze un „bună ziua” și un zâmbet silit.

— Mă duc să aduc niște vin, anunță Solene, strecurând o privire tristă către Marie, care se întunecă la față.

Ar fi putut accepta orice atitudine a rivalei sale – bucurie la vederea ei, nepăsare, orgoliul celei care a învins –, orice, dar nu mila ei. Își înălță capul și zise:

— Nu știam că pe Bau-Bau îl chema Bertrand.

— Nimeni nu se naște având o poreclă, Marie, porecla o dobândești, ai uitat? E adevărat că acum, probabil, lumea cerșetorilor ți se pare mărginită.

— Cei care cred că m-am schimbat sunt și mai mărginiți, replică ea.

— Gata, ajunge! Terminați odată, amândoi! N-am bătut atâta drum ca să aud cum vă certați. Chiar nu puteți cădea la pace? Tare-aș vrea, înainte de-a muri, să vă văd împăcați, adăugă Bertille, ca și cum s-ar fi rugat.

Constant se aplecă și o sărută pe frunte.

— Niciodată, dacă numai gândul ăsta te împiedică să mori, râse el.

— Nu-ți bate joc, derbedeule! se răsti Bertille.

Marie înaintă și puse mâna pe brațul muscular al lui Constant.

— Are dreptate. Cearta asta a durat prea mult, Constant. Hai s-o uităm, în numele copiilor noștri, și să fim din nou prieteni.

El afișă un surâs și dădu din cap, însă o sclipire din privirea lui o făcu pe Marie să înțeleagă că nu o iertase. Bertille se mulțumi cu atât și începu să-i pună tot felul de întrebări: cu ce se ocupa, ce mai știa de cutare sau de cutare. Dar Reforma?

Constant îi povesti că-și găsisese de lucru la o imprimerie. Printre oamenii din popor nu erau mulți ca el – îndemânatici, ageri, care să știe să citească și să scrie –, așa că nu-i fusese greu să se remarce prin calitățile lui. Astfel că acționa în continuare pentru Reformă, fiindcă regele îi permisesese patronului său sa publice – după o verificare atentă – texte de-ale lui Calvin și traduceri din lucrările lui Luther. Albérie îi propusese să locuiască în casa ei, ca pe vremuri. Cât despre Solene, ea se ocupa de copiii străzii, îi învăța să citească și să socotească, îndeplinindu-și, în același timp, și noile obligații de mamă. Marie simți că începe s-o invidieze. Era vizibil fericită, iar Constant părea și el, alături de ea, mai calm și mai puternic. Se maturizase. Când râdea, în colțul ochilor i se vedeau riduri fine.

Stătură acolo vreo două ceasuri; atmosfera era cu totul alta decât cea pe care o cunoscuse Marie în copilărie, dovadă că ea avea dreptate, iar Constant greșea. Toată lumea se schimba, iar Curtea Miracolelor nu era nimic mai mult decât o poartă deschisă între burghezie și mizerie. Nimic mai mult decât o poreclă smulsă

intoleranței omenești. Iar acea lume nu încetase nicio clipă să fie a ei.

Parfumurile scumpe al căror miros plutea în castelul de la Fontainebleau i se păreau exagerate. Ar fi preferat să se întoarcă acasă, la copiii ei, dar n-o făcu. Bertille voia să se bucure de nepotelul ei, pe care-l îndrăgise imediat. Dintre toți adulții care ocrotiseră copilăria lui Marie, doar ea mai era la Paris. Represiunea îi împrăștiase pe toți apropiații lui Isabeau, iar iernile răriseră rândurile cerșetorilor. Odată cu Isabeau se stinsese o întreagă generație, iar o pagină fusese întoarsă. Marie avu nevoie de mai multe săptămâni ca să accepte această idee.

Bertille, care locuia acasă la Constant, o tot invita pe la ei. Se ducea, de dragul piticeii, dar fiecare vizită o punea din nou în fața oglinzii din sufletul ei. În ciuda mângâierilor lui Montmorency, care proteja secretul crimei ei, se simțea singură. Singură și inutilă.

Moartea prematură a prințesei Madeleine, la doar șase luni după căsătorie, stârni în Franța un val de tristețe, care se stinse odată cu sosirea verii, când începu sezonul petrecerilor în aer liber. Se conturaseră acum două tabere distincte: pe de o parte, prietenii regelui și ai lui Anne de Pisseleu, pe de alta, cei ai lui Henric și ai lui Diane. Prin legătura ei cu Anne de Montmorency, Marie făcea parte din cel de-al doilea grup. La mijloc, Caterina își vedea de ale ei și părea imperturbabilă. Participa regulat la partidele de vânătoare organizate de rege, îmbrăcată în costumul de amazoană a cărei modă o lansase, sau chiar purtând pantaloni, care erau mai comozi și mai pudici. Însă evita serbările prea somptuoase, arborând o demnitate care o făcea să poată înfrunta cu seninătate privirile tuturor, și în special pe cele ale lui Diane de Poitiers. Atât Diane, cât și Anne de Pisseleu și Caterina urmăreau același țel: puterea aceea pe care Marie o disprețuia.

Înțelesese repede că singura ei aliată de nădejde era sora regelui, care continua sus și tare lupta reformatorilor. Prietenia lor se născuse din convingerile comune, dar mai ales din complicitatea lor în vremurile întunecate de represiuni.

La începutul toamnei, Marie primi la Curte vești de la Jean. Era fericit că se interesase de el. Deși era sincer îndurerat de moartea

lui Isabeau, armata îi oferea multe satisfacții. Priceperea lui la tactică și vitejia îi câștigaseră gradul de ofițer și se pregătea să plece spre Piemont cu trupele franceze. Regele ajunsese deja la Lyon, în drum spre armata sa, Montmorency și Henric îl urmară. Înceau din nou să recucerească orașele din Italia pe care le pierduseră.

Acolo află regele că Françoise de Châteaubriant se stinsese. Zvonul care circula din oraș în oraș îi făcu pe curteni să freamăte de indignare: se spunea că fosta iubită a lui Francisc I fusese asasinată de soțul ei. Acesta, care acceptase ani în șir, fără crâcnire, să fie încornorat de rege, își sechestraseră soția, după ce locul ei fusese luat de Anne de Pisseleu, până pe 16 octombrie 1537. Se zicea că, sătul de ea, intrase la acea dată în odaia ei transformată în temniță, însoțit de chirurghi și de soldați. Pusese să-i fie secționate venele și se desfătase urmărindu-i agonia.

După celelalte lovituri primite în acel an, regele o simți din plin pe aceasta. Părul îi albi dintr-odată. La 10 februarie 1538, îl numi pe Montmorency conetabil al Franței și-l însărcină să facă o anchetă de îndată ce se va sfârși războiul. După care se dedică cu trup și suflet luptei, ca să uite.

Prin urmare, în acea iarnă a lui 1538, la Curte nu rămăseseră prea mulți bărbați. După plecarea lor, atmosfera de la palat se înveninase, împodobindu-se cu măști de garguie. Doamnele se retraseră, fiecare cu cercul ei de prieteni, iar Marie nu-și găsi locul nicăieri. Fiecare grup le bârfea pe celelalte, sub aparența unor conversații mondene.

Marie simți că nu mai poate suporta. Isabeau îi lăsase casa și prăvălia. Se hotărî să se întoarcă acolo, înștiințând-o pe Caterina doar că vrea să-și viziteze rudele. În casa care nu mai fusese locuită de șapte ani domnea mirosul excrementelor de șobolan. Marie își scoase veșmintele elegante și își puse hainele unei slujnice, apoi își suflecă mânecile și se apucă să readucă locuința la vechea ei splendoare. Pentru asta avu nevoie de o lună. Solene îi oferi cu generozitate sprijinul ei, în timp ce Bertille avea grijă de Bertrand. Prietenia ei simplă și sinceră îi făcu bine lui Marie. Evitau să discute despre Constant, Solene ocolind, cu multă înțelegere, acest subiect.

Prăvălia era într-o stare și mai jalnică. Sulurile de materiale scumpe erau pline de molii, roase de șoareci și deteriorate de igrasie. Solene le dădu săracilor materialele care mai putură fi salvate, precum și hainele și panglicile demodate și prăfuite.

Totul fu curățat și împroschătat până la sfârșitul iernii, după care urmă o lună martie însoțită. Lipsa banilor o obligase să-și întrerupă cercetările. Vulture nu ducea lipsă de nimic, asemenea celorlalte domenii rămase după moartea lui Chazeron, dar nu furniza destui bani gheață ca să poată fi modernizată aparatura de alchimie de care avea nevoie. Iar Ma îmbătrânea și ea, la fel cum se întâmpla și cu Huc, cu Bertille și cu Albérie. Dacă Marie nu reușea să găsească bani pentru continuarea experimentelor, anii aveau să-i secere, unul câte unul, iar ea ar fi pierdut orice șansa de a-și cunoaște cândva mama.

În luna următoare, Marie plecă la Angouleme. Sora regelui o primi cu căldură, oferindu-i nu numai împrumutul solicitat, ci și o mărturisire care-i umplu inima de bucurie.

— Isabelle de Saint-Chamond îmi era prietenă și mi-a părut rău ca i-a rămas credincioasă lui La Palice. Dacă ar fi devenit favorita fratelui meu, am fi făcut împreună lucruri mari în favoarea Reformei. Totuși, o apreciam pentru această statornicie, precum și pentru generozitatea ei. Îi cunoșteam secretul. Îl cunoștea și regele, căruia îi ceruse protecție, în loc să-i destăinuie că-l iubea. Bunica ta era o persoană cum nu sunt multe, iar tu, Marie, îi semeni. Nu numai că îți voi susține afacerea devenindu-ți clientă, ci îți făgăduiesc să aduc o mulțime de oameni care îți vor spori renumele.

Marie nu cuteză s-o întrebe dacă știa tot adevărul, dar afecțiunea neprefăcută a lui Marguerite d'Angouleme îi încălzi sufletul.

De îndată ce se întoarse la Paris, la începutul lui iunie 1538, se duse la Caterina, expunându-i intențiile ei.

— Am nevoie de tine la Curte pentru prezicerile și hărțile astrale pe care le faci! replică aceasta, cu ochii sclipind de mânie.

— Lasă, ai destui spioni ca să poți afla la orice oră tot ce se întâmplă pretutindeni, sublinie Marie.

— Dar nu am niciunul suficient de apropiat de Diane ca să mă poată scăpa de ea, ripostă Caterina cu vocea schimbată, plină de hotărâre.

Marie pâli de furie. Acum nu se mai temea de *duchessina*. Își îndreptă spatele și-i înfruntă privirea perversă, de meduză.

— Niciodată!

— Aș putea să te denunț pentru moartea delfinului. Prietenia dintre tine și regina Eleonore, sora lui Carol Quintul, ar fi de ajuns ca să facă din tine o spioană, o trădătoare. N-am să te las să pleci înainte de a-mi face acest serviciu, Marie.

— Atunci mă voi adresa altcuiva. Căci, dacă voi cădea eu, te asigur, Caterina, că vei cădea și tu. Regele ține la tine, pentru că reprezinți Italia, dar nu este orb. Crima ți-a adus mult mai multe foloase decât mi-a adus mie și nu mă voi supune încă o dată capriciilor tale. Nu ești mamă, iar Henric, pe care-l iubești, nu te va iubi niciodată. Nu uita, ducesa, că, deocamdată, nimic nu i-ar putea împiedica pe rege și pe fiul lui să te repudieze.

Ochii negri ai Caterinei se umplură de furie și un tic nervos îi contractă trăsăturile într-o strâmbătură răutăcioasă.

— Ieși afară, se răsti ea. Fă ce vrei, dar dispari din fața mea, *puttana*! Destrăbălarea ta nu-ți va servi la nimic! Cine nu e cu mine, e împotriva mea. O să vină o zi când vei regreta.

— Tot ce se poate, dar aș regreta și mai mult dacă aș accepta să-mi arvunesc libertatea.

Făcu o reverență și se retrase. Șederea ei la Curtea Franței luase sfârșit. Îi rămâneau atențiile lui Montmorency, care, prin noua lui funcție, îi era mai de folos ca oricând, și afecțiunea sinceră a regelui și a reginei. Ajungând la casa ei din inima Parisului, îi scrisese un mesaj lui Diane, care se întorsese la moșia ei: „*Ferește-te. Cineva dorește să-ți facă rău, poate chiar să te ucidă*”, o sfătuia. Preferă anonimatul, semnând „o prietenă”, pentru cazul în care biletul ar fi fost interceptat. Nu voia ca *duchessina* să-l poată folosi, într-un fel sau altul, împotriva ei.

Apoi o așteptă pe Solene, pe care-o anunțase că a venit și că vrea să stea de vorbă cu ea. Acum n-o mai privea ca pe o rivală, păstrând doar amintirea fetei cu care se juca în copilărie. Faptul că iubitul ei Constant o luase de soție, fie ca să se răzbune, fie din dragoste, nu schimba cu nimic lucrurile. Solene rămăsese

aceeași, iar Marie avea nevoie de o persoană de încredere alături de ea.

Ca să-și facă de lucru, desfăcu corespondența care sosise la palat pe numele ei. Găsi o scrisoare scurtă de la Jean.

Cariera mea în armată ia sfârșit din cauza unei răni
păcătoase la picior. Medicii nu sunt prea optimiști, dragă
Marie. Poate că nu-mi vor putea salva nici piciorul, nici
viața.

Ai grijă de copiii mei.

Jean

Scrisoarea era datată 20 octombrie. Marie răscoli febril printre plicurile care o așteptau încă din ianuarie, când se întorsese la Isabeau. Nu mai era niciunul de la Jean. Examină literele scrise de o mână tremurătoare. Pe alocuri, hârtia era pătată de sânge și sudoare. Marie se înfioră și se lăsă să cadă pe un scaun. Fără îndoială că Jean avea febră când îi scrisese. Voise s-o avertizeze.

Izbucni în hohote de plâns chiar în clipa când Solene intra pe ușa. Tânăra se repezi spre Marie, o prinse de umeri și o strânse la piept, fără să înțeleagă ce s-a întâmplat. Văzând scrisoarea căzută pe jos, o ridică și o citi. În clipa următoare scoase un țipăt și se prăbuși leșinată.

Capul ei se lovi, cu un zgomot surd, de podea. Auzindu-l, Marie înălță fruntea și, uitându-și durerea, se grăbi s-o ajute. Se ghemui lângă ea și o ridică pe jumătate, rezemând-o de un fotoliu. În timp ce se ducea să ia o sticlă de lichior, o auzi gemând. Când se întoarse, Solene era buimacă, avea ochii plini de lacrimi și continua să strângă între degete scrisoarea. Marie o obligă să soarbă din pahar. Nu-și închipuise că vestea aceea ar fi putut-o afecta atât de mult.

— A murit, nu-i așa? gemu Solene, cu buzele tremurânde.

— Nu știu, aceasta e singura lui scrisoare.

Marie o cuprinse cu brațele, legănând-o cu blândețe. Nu-și imaginase niciodată că Jean, care înfruntase de atâtea ori moartea cu tăișul spadei sale, care păcălise gărzile, care-și bătuse joc de soții încornorați, ar fi putut muri. Apoi, un sentiment de vinovăție îi readuse în minte motivul plecării lui. Dacă l-ar fi luat

de bărbat, tripleții ar fi avut alături un tată, ea ar fi rămas stăpâna de la Vollore și totul ar fi fost simplu și adevărat. Încercă s-o îmbărbăteze pe Solene, care plângea în hohote neostoite.

— Jean e îndemânatic, deștept și puternic, Solene. Sunt sigură că va scăpa cu bine. Sigură, ai auzit?

Solene clătină din cap, trăgându-și nasul. Apucă sticla și o duse la gură.

— Ei! o mustră Marie, luându-i-o. Ai să te îmbeți criță.

— N-are importanță.

— Nu știam că ești atât de sensibilă. Doar am văzut în jurul nostru atâția oameni murind, atâția prieteni, chiar...

Solene lăsă capul în jos și-și trase iarăși nasul.

— Era altceva. Pe el îl iubeam, mărturisi ea.

Marie simți că i se taie răsufarea.

— Nu înțeleg, începu ea, uluită.

Solene își întoarse spre ea ochii plini de durere.

— Nu e nimic de înțeles. El te alesese pe tine.

Marie încercă să pună la un loc fragmentele unei povești pe care această destăinuire o aruncase în aer, dar oricât le învârtea în minte, nu se potriveau, de parcă ar fi lipsit un element necesar, care să le dea coerență.

— De ce m-ai chemat?

Întrebarea lui Solene o luă pe nepregătite. Cufundată în gândurile ei, Marie răspunse mașinal:

— Ca să te asociez la proiectul meu. Am obținut creditul de care aveam nevoie ca să deschid din nou prăvălia.

— O, Doamne, Marie, făcu Solene, luând-o de umeri, cum ți-aș putea răspunde oare înainte de a-ți dezvălui întregul adevăr?

Marie îi căută privirea. Citi în ea atâta tristețe, așa că îi surâse cu drag lui Solene, care continuă:

— Ești atât de generoasă! Ar fi fost firesc să mă urăști pentru rolul pe care am fost silită să-l joc; când colo, am regăsit sora mai mare pe care o adoram în copilărie.

— Ce rol? Ce tot spui, Solene? întrebă Marie, amețită de aceste mărturisiri neterminate, de intuiția care o făcea să se gândească la Constant și de sentimentul de vinovăție care o cuprindea la ideea morții lui Jean.

— Bertrand nu este copilul lui Constant, anunță Solene. L-am iubit dintotdeauna pe Jean, continuă ea, în timp ce Marie făcea ochii mari de uimire. Când am aflat de la Constant ce se petrecuse între tine și Jean, eram cumplit de geloasă, dar nu-ți puteam reproșa nimic. Pentru Jean nu eram decât un copil, iar tu habar n-aveai de sentimentele mele față de el. Apoi a început represiunea. Încetul cu încetul, m-am apropiat de el, încurajată de ceea ce fratele meu, Constant, umilit și rănit, îmi destăinuia. Îi făcea plăcere să te respingă, știind că-l iubeai mai mult decât pe Jean. Voia să te pedepsească. Eu mă simțeam pierdută în mijlocul acestor evenimente care mă înspăimântau – moartea mamei, aflarea secretului nașterii mele, Calvin, care se învățea în jurul nostru, încetoșându-ne judecata și inimile. Nu înțelegeam ce pune la cale Constant. După aceea, tu ai plecat, Jean a rămas aici. Era nefericit. Știa că n-o să te căsătorești niciodată cu el. Am reușit până la urmă să-l conving că-i puteam oferi o familie, că-l voi iubi. Și că, dacă ne vom căsători, totul va fi bine, Constant ne va ierta și vor fi din nou prieteni. În sfârșit, a cedat. Ne-am iubit, iar el mi-a făgăduit că se va însura cu mine. Când i-am spus lui Constant, parcă a înnebunit. A început să urle că, atât cât va trăi, nu-l vă lăsa pe Jean să trăiască liniștit și fericit. M-a pus să jur că-l voi refuza pe Jean, amenințându-mă că, altfel, îl va ucide cu mâna lui. Era foarte violent și, când m-a lovit, m-am speriat. M-am temut că va face cu adevărat ceea ce spunea. M-am supus. Apoi, mi-am dat seama că sunt însărcinată. I-am spus lui Constant. În săptămâna următoare, el și Jean s-au dus în Auvergne, să te viziteze. Constant îmi promisese că vor discuta pe drum, iar la întoarcere, îmi va comunica ce au hotărât. S-a întors singur, afirmând că Jean mă părăsise și că tu acceptaseși să-l iei de bărbat, ca să le oferi copiilor tăi un tată. Am început să plâng și am fost de acord să fac ceea ce îmi propunea: să devin soția lui, ca să-mi salvez onoarea. După un timp, s-a întors și Jean. Era furios. S-au certat. Abia atunci am aflat adevărul: Jean se dusesese în Auvergne ca să-ți mărturisească intenția lui de a se însura cu mine, dar Constant a făcut-o înaintea lui. Jean a tăcut, dar, la întoarcere, a cerut explicații. *„Tu ai furat fericirea mea, așa că acum suntem chit! i-a zis Jean, prăpădindu-se de râs. Dacă vreunul din voi îi spune ceva lui Marie, cel care va trage ponoasele*

va fi copilul.” A doua zi Jean a plecat să se înroleze în armată. De atunci nu l-am mai văzut. Constant a vrut să vă pedepsească pe amândoi. Totul e atât de stupid, sfârși ea, aruncându-se în brațele lui Marie.

Tulburată, aceasta o strânse la piept. Apoi simți crescând în ea, ca un val, un sentiment de o violență pe care nu și-ar fi putut-o închipui. O împinse ușor pe Solene și se ridică, cu chipul întunecat de ura aceea implacabilă.

— Te-a luat cu forța? întrebă ea.

— Cine?

— Constant. Te-a obligat să fii a lui?

— O singură dată, mărturisi Solene. Din cauza mamei și a legăturii tale cu regele.

— Cum adică, din cauza mamei tale? se miră Marie, strângând pumnii. Solene șovăi o clipă, văzând trăsăturile crispate ale lui Marie. Vorbește! porunci aceasta, pe un ton mai aspru decât ar fi dorit. Insistă, îmblânzindu-și vocea: Nu mai trebuie să avem secrete una fața de cealaltă, Solene.

— Triboulet a intervenit pentru ca mama să fie chemată la castelul din Blois să-i distreze pe rege și pe oaspeții lui într-o seară, când Francisc se afla la începutul domniei. A dansat așa cum știa ea, înnebunindu-i pe bărbați, fără să le cedeze. Totuși, s-a lăsat sedusă și cucerită de cel dintâi dintre toți. A doua zi, părăsea castelul cu o sumă considerabilă în pungă și cu copilul lui Francisc I în pânțece. Acel copil sunt eu, mărturisi ea, îmbujorându-se. Nimeni n-a știut adevărul în afară de Bau-Bau și de Bertille. Eu l-am aflat de la Bau-Bau, cu puțin timp înainte de moartea lui, și am făcut prostia să i-l dezvălui într-o seară lui Constant, fiindcă acest secret era pentru mine o povară. După câteva săptămâni, Triboulet i-a spus că regele ajunsese în patul tău. La aflarea acestei vești, Constant a înnebunit de furie. „*Dacă ea se dăruiește unui rege, nimic nu mă va opri să mă culc și eu cu o regină!*”, mi-a spus, trăgându-mi o palmă. L-am lăsat. După aceea mi-a cerut iertare și mi-a făgăduit că n-o va mai face niciodată. N-am rămas atunci însărcinată, iar el s-a ținut de cuvânt.

Marie se ridică în picioare încet, cu pumnii atât de strânși încât i se albiseră articulațiile degetelor.

— Unde te duci? întrebă Solene cu voce tremurândă.

— Unde mă duc? repeta Marie, cu un răs sarcastic. Mă duc să-l omor!

Și, lăsând-o singură acolo, plecă în fugă pe străzile Parisului, măturând noroiul de pe jos cu poalele fustei de mătase, fără să-i pese de nimic din calea ei.

De data aceasta însă nu mai era copila care voia să se răzbune pe fratele ei de odinioară pentru că o trăsese de păr. Constant mersese prea departe.

Ajunse găfâind, lac de sudoare, acasă la el, unde o găsi pe Bertille culcându-l pe Bertrand. Constant nu se întorsese încă de la lucru, iar Marie nu-și pierdu vremea explicându-i piticeii de ce-l căuta. O luă din nou la fugă pe stradă, înainte ca Bertille să fi avut timp să se îngrijoreze văzând-o cum arăta.

Imprimeria era la două străzi de acolo. Marie intră, răsuflând greu.

Constant o întâmpină, cu mâinile pătate de cerneală, la fel ca șorțul albastru care-i proteja hainele, mirat să o vadă năvălind murdară și ciufulită, ca în vremea copilăriei lor. Marie își trase sufletul, apoi sughiță.

— Ești singur?

— Da, de ce?

Ultimul cuvânt i se pierdu sub o palmă zdravănă care-i zgâlțâi capul. Fără să-i lase timp să se dezmeticească, Marie se aruncă asupra lui, îl dezechilibra cu o piedică și începu să-i care pumni în față. În cădere, Constant se agățase de presă și răsturnase o sticlă cu cerneala, prăbușindu-se apoi între două teancuri de hârtie. Marie îl imobiliză așezându-se călare pe burta lui, furioasă și dezlănțuită.

Până să-și dea seama ce se întâmplă, Constant avea deja nasul însângerat, iar ochiul drept începuse să i se umfle. Prinse din zbor pumnii cutezători care se abăteau neconținut asupra lui și-i opri, explodând:

— N-ai de gând să te potolești?

— Niciodată! Niciodată, scrâșni printre dinți, și mai furioasă că el îndrăznea să-i țină piept.

Se luptară câteva clipe, apoi Constant reuși să se desprindă dintre cele două maldăre de hârtie care-l împiedicau să se miște și

inversă rolurile, ținându-o pe Marie la podea, fără ca asta s-o oprească să-l lovească în continuare cu picioarele, cu genunchii și cu pumnii. Când o imobiliză, lăsându-se cu toată greutatea peste ea, Marie întinse capul și-l mușcă de ureche, cât pe-aci să i-o smulgă. Constant scoase un urlet și se hotărî să-i tragă o palmă, ca s-o facă să-i dea drumul.

— Am să te omor! zbieră ea, mușcând în dreapta și în stânga tot ce putea să apuce.

În cele din urmă obosi. Constant era mult mai puternic decât ea. Transpirația i se amestecase cu cerneală, primea lovituri, însă refuza să dea și el. Ceva se rupsesse în sufletul lui când o văzuse intrând așa și aducând cu ea mireasma trecutului. Ceva ce-l înnebunise în toți anii aceștia. Când respirația sacadată i se mai liniști, îi imobiliză amândouă mâinile deasupra capului și-i căută buzele. Marie se înfurie din nou și se zvârcoli, dând drumul unui val de insulte, întorcând capul și răsucindu-se ca un Țipar.

Dar fu în zadar. Buzele lui ajunseră pe gura ei. Aveau un gust de sânge care-i potoli dintr-o dată setea. Gemu sub sărutarea violentă, cu simțurile exacerbate, apoi se lăsă dominată și cercetată. Constant își slăbi strânsoarea și-și trecu degetele prin părul ei încâlcit, în timp ce Marie și le împlotea pe ale ei, care o dureau, pe după grumazul lui vânjos, blestemându-și slăbiciunea.

Când el o lăsă să-și tragă sufletul, ea mârâi din nou:

— Te urăsc! Am să te zdrobesc, Constant!

Înainte de a o săruta încă o dată, el șopti printre buzele tumefiate:

— În sfârșit, te recunosc!

— Jigodie! făcu ea, respingându-l.

El o sărută din nou.

— Haimana! mai încercă ea, dar furia îi pierise din privire.

Privirea ei cerea iertare. Rămaseră o clipă nemișcați, fiecare din ei căutând în sufletul celuilalt motive ca să se urască în continuare. Aveau mii. Nu găsiră niciunul.

— Mi-ai lipsit atât de mult, mărturisi Constant, mângâindu-i părul plin de cerneală, lipici și litere din plumb.

Ea îl strânse în brațe și repetă:

— Într-o zi am să te zdrobesc, Constant.

— Cum vrei. O merit, merit chiar mai mult de atât.

O dezbracă fără grabă, fără să scape din ochi sălbăticiunea care redevenise ea. Se iubiră ca doi copii care se descoperă pentru prima oară. Fără să rostească vreo vorbă, ca să nu strice nimic, cu precauție, ca să nu mai stârnească dureri. Uniți de aceeași evidență.

Asupra Parisului se lăsase o noapte întunecată când cedară în sfârșit oboselii, unul în brațele celuilalt, în mijlocul dezordinii pe care-o făcuseră în atelier. Marie se ghemui la pieptul neted, aproape lipsit de păr, al lui Constant. Cu mâinile încrucișate sub ceafă, încadrat de teancurile răsturnate și împrăștiate de hârtie, tânărul surâdea. Trecuseră ani întregi de când nu se mai simțise atât de împăcat. Știa totuși că sosise momentul să dea niște explicații. Nu avea idee ce anume descoperise Marie, dar era hotărât să nu mai mintă, să nu se mai prefacă. O lăsă să adoarmă, mângâind-o pe obraz. Avea și el nevoie de un răgaz ca să înțeleagă ceea ce li se întâmplase. Era conștient că totul se petrecuse din vina lui, dar oare asta era de-ajuns ca să repare lucrurile?

În cele din urmă, adormi și el.

Marie îl zgâlțâi cu putere.

— Mai e puțin și se face ziuă, Constant, îi zise, pe când el se întindea. Trebuie să facem curat pe aici, altfel vei fi dat afară.

El făcu ochii mari. Un soare încă timid îndulcea penumbra din străduța îngustă. Se ridică dintr-o săritură, iar Marie lăsă ochii în jos zărindu-i goliciunea. Ea se îmbrăcase imediat ce se trezise, de frică să nu fie surprinși de cineva. Faptul că Marie își întorsese privirea îl intimidă. Temându-se ca ea să nu fugă din nou, Constant întinse mâna și o prinse de braț. O trase spre el și se liniști, văzând că ea nu se împotrivește. O lipi de pântelele lui gol și-și lipi buzele de urechea ei.

— Te iubesc, Marie.

— Dar asta nu e de ajuns, răspunse ea, ca un ecou al cuvintelor lui de odinioară, care-i răpiseră lumina bucuriei.

— Ba da, Marie, e de ajuns, afirmă el, strângând-o și mai puternic în brațe. Merit toate pedepsele, toata ura, toată mânia ta, dar am plătit deja un preț prea mare pentru această iubire.

— Jean a murit.

El se crispă o clipă, apoi brațele îi căzură de-a lungul trupului.

— Nu am vrut să se întâmple asta, șopti el, clătînând din cap.

Marie îl sărută pe obraz, apoi se îndepărtă de el.

— Știu. Îmbracă-te și hai să facem ordine. Nu vreau să-ți pierzi slujba. Ai un copil de crescut.

— Nu e copilul meu, Marie, îi mărturisi el.

— Știu și asta. O să discutăm mai târziu.

Îi întinse un obraz îmbietor, care-l liniști, apoi aprinse lămpile, în timp ce el se îmbrăca în grabă. După aceea se apucară să șteargă cât mai bine urmele lăsate de lupta și de zbenguiala lor.

Când ieșiră din atelier, turlele catedralei Nostre-Dame erau scăldate în lumina. Munciseră în tăcere, ca să-și păstreze neatinsă amintirea acelei nopți. La colțul străzii, Marie își strecură degetele între cele ale lui Constant. El se întoarse s-o privească, apoi o trase după el într-o goană nebună, la fel de nebună ca speranța lui renăscută.

Se opriră în fața casei lui Isabeau gâfâind, veseli ca doi copii. Solene ațipise pe un fotoliu, iar Marie își puse degetul pe buze, ca să-l prevină pe Constant să nu facă zgomot. Mânați de același impuls, urcară scara, după ce-și scoaseră încălțările, iar Marie îl conduse în camera ei.

După ce închise ușa, se opri în fața lui Constant; el stătea cu brațele atârănând, ca pe vremea când era încă un adolescent timid pe care ea trebuia să-l împingă de la spate ori de câte ori pune la cale câte o pozna.

— Ea ți-a spus totul, făcu el, lăsând ochii în jos. Când am aflat că vrei să deschizi din nou prăvălia, mă hotărâsem și eu s-o fac. Îmi pare rău că mi-a luat-o înainte.

Marie îl pofti să se așeze pe pat, lângă ea. Noaptea aceea îi stinsese mânia, înlăturându-i frustrarea.

— N-aveai dreptul să-i furi viața ca să te răzbuni pe Jean și pe mine, îi spuse ea, simplu, fără să dea drumul mâinii lui, care se agăța de a ei.

— Acela nu eram eu, Marie. M-am urât pentru reacțiile mele, pentru violență, pentru puterea aceea nesănătoasă care mă îndemna să distrug totul. Ca și cum aș fi fost posedat de un duh rău. Ca și cum numai răul făcut mi-ar fi putut alina suferința, dar

nu făcea decât să o tot sporească. N-am nicio scuză. Solene este sora mea. Îți vine să crezi, Marie, că am siluit-o când am aflat că era fiica acestui rege pe care-l disprețuiam? După aceea am fugit și m-am urcat pe garguile de la Nostre-Dame. Îmi era așa de rușine încât aș fi vrut să mor. Mă gândeam la Chazeron și-mi spuneam că nu eram cu nimic mai bun decât el. Nici acum nu știu ce m-a oprit să mă arunc de acolo.

Marie nu cuteză să-i spună că Solene îi destăinuise și acest episod. Îi făcea bine să-i asculte mărturisirile. Vorbele lui exorcizau și greșelile ei. Încurajat de tăcerea lui Marie, Constant continuă:

— Am avut nevoie de mult timp ca să înțeleg adevăratul motiv al nebuniei mele. Credeam că era vorba despre copiii tăi. Dar văzându-i, jucându-mă cu ei, m-am simțit atât de vulnerabil, atât de trist la gândul că nu erau ai mei, că tu nu erai a mea, încât ideea de a mă însura cu Solene mi-a venit mai degrabă ca să suplinească această dorință de paternitate decât pentru a-l pedepsi pe Jean. Răzbunarea a fost pretextul pe care mi l-am oferit ca să nu recunosc adevărul acesta atât de înspăimântător pentru mine. O, Marie, cum să-ți explic? gemu el, privind-o în ochi. Nu m-a revoltat purtarea ta, ci distanța pe care-a pus-o între noi soarta. Te vedeam schimbându-te. Începeau să-ți placă ținuturile elegante pe care eu n-aș fi putut niciodată să ți le dăruiesc, purtai bijuteriile stăpânei de la Vollore și străluceai la Curte până când ai ajuns și în patul regelui. Nu disprețuiam ascensiunea ta, ci mizeria în care mă zbăteam eu. Nu-ți puteam găsi vină pentru că aleseseși acel fast de care pe vremuri ne băteam joc, așa că te-am gonit pentru trădarea ta. Căci mă simțeam trădat, Marie. Fiindcă tu nu mai erai aceeași și nu te mai recunoșteam, dar, mai ales, pentru că, în ciuda rugămintelor tale, nu mi-aș fi putut găsi locul în lumea pe care ți-o aleseseși tu.

— Lumea aceea n-a fost niciodată a mea. Am pătruns în ea ca să-i salvez pe ai mei. Să te salvez pe tine. Am încercat de multe ori să te fac să înțelegi acest lucru.

— Știu, dar nu puteam. Elegantă, coafată, machiată, așa cum pluteai în preajma mea, erai diferită, frumoasă, inaccesibilă, ca doamnele pe care le vedeam trecând în litiere aurite pe când eram

copii. Tu erai sortită să devii una de-a lor, pe când eu rămâneam doar un cerșetor întâlnit în drum.

Oare cum putuse fi atât de oarbă, cum putuse să treacă, fără să-și dea măcar seama, de partea cealaltă a oglinzii?

— Adu-ți aminte ce ne spunea Bau-Bau, Constant: *„Dincolo de aparențe bate o inimă. Iar emoțiile pe care le încearcă ea sunt aceleași, indiferent de înfățișarea sau de hainele pe care le poartă omul acela”*. Nu m-am schimbat.

— Am înțeles asta când te-ai întors aici, ai primit-o cu bunăvoință pe Solene și ți-ai regăsit simplitatea de odinioară. Ce se va întâmpla cu noi, Marie? Te iubesc atât de mult!

— Și eu te iubesc, Constant, dar greșelile noastre ne-au schimbat viețile. Ești însurat, iar acum, când Jean nu mai este, acest copil trebuie să rămână al tău. Cât despre mine, sunt amanta lui Montmorency și așa trebuie să rămân ca să-mi pot apăra taina de ura Caterinei de Medici.

— Care taină?

— Eu sunt de vină că delfinul a murit.

Constant rămase cu gura căscată de uimire, în timp ce ea îi povestea cum se desfășuraseră lucrurile. Când termină, el spuse plin de furie:

— Femeia aia te-a manipulat. Trebuie să-i spui regelui adevărul. Sunt convins că va ști să te înțeleagă și să te ierte.

— Poate că am s-o fac, într-o zi. Acum însă e prematur. Nu pot risca să fiu executată pentru crima aceasta, Constant. Isabeau a murit, iar tata are nevoie de bani, precum și de ajutorul meu ca s-o salveze pe Ma. Eu sunt singura care a mai rămas ca să înlăture blestemul acesta.

— Ce-o să se întâmple cu noi?

— Solene e aceea care trebuie să hotărască, din moment ce unirea voastră a fost doar de ochii lumii. Și va trebui ca și tu să fii de acord să mă împărți cu Montmorency atâta timp cât va fi necesar.

Constant se întunecă la chip. Văzând că-și încleștează pumnii, Marie își dădu seama că în el se ducea o luptă.

— Azi-noapte, începu el, a fost la fel...

— Nu, îl întrerupse ea. Tu ești cel care m-a făcut să devin cu adevărat femeie. M-am simțit împlinită. Nimeni nu mă va putea copleși cu atâta fericire vreodată.

El o cuprinse în brațe și o întinse pe pat. Ea se lăsă în voia tandreței buzelor care le dezmiardau pe ale ei, umplându-i fiecare fibră a ființei cu o dorință fără vârstă.

— Voi avea răbdare, murmură Constant, ridicându-se. Hai s-o trezim pe Solene.

Marie însă își petrecu brațele pe după gâtul lui și-l trase spre ea.

— Avem destul timp, suspină ea. E duminică și astăzi nu lucrezi.

Constant nu șovăi nicio secundă. Suferiseră prea mult timp pentru că nu se putuseră iubi.

Deși era îndurerată de vestea morții lui Jean, Solene se bucură văzând că s-au împăcat. Îi iubea sincer, ca pe un frate și ca pe o soră, și fu de acord să fie complicea lor. Bertille fu atât de fericită că ostilitatea dintre ei dispăruse, încât abia dacă simți dezamăgire aflând adevărul în legătura cu Bertrand.

— El rămâne tot nepoțelul meu, și să încerce numai cineva să zică altceva! adăugă ea sărutând cu nesaț bebelușul, care-i răspunse lovind-o zdravăn cu piciorușele.

În cursul lunii iunie a aceluiași an, o veste bună înveseli inima Franței. La insistențele papei Paul al III-lea, regii Francisc I și Carol Quintul reușiră cu greu să ajungă la un compromis și semnară un armistițiu de zece ani. Francisc păstra La Bresse, Bugey și două treimi din Piemont, iar Carol Quintul recupera Milanul în întregime și restul Piemontului.

Franța putea, așadar, să-și tragă sufletul și să se refacă. A doua zi după anunțarea acestui eveniment, Marie și Solene deschiseră prăvălia.

Marie se dusesese la curtea Caterinei ca să-i anunțe vestea, în speranța că ducesa se mai îmblânzise. Aceasta însă o privi cu dispreț și-i zvârli:

— Nu poți fi în același timp și nobil, și om de rând. Tu ți-ai ales tabăra. Locul meu nu este printre cei care dau înapoi.

Din fericire, Marie găsi sprijin printre doamnele de onoare, cărora le povesti că soțul ei căzuse în luptă și că, văduvă fiind, se gândise să redeschidă firma așa-zisei sale mătuși. Multe dintre doamne găsiră că dădea dovadă de un curaj remarcabil și de o dorință justificată de a fi utilă.

Unele, care se plictiseau în lipsa bărbaților lor plecați la război, făgăduiră să treacă pe la prăvălia ei, mai ales că Marie era încă amanta lui Montmorency.

Acesta, îndemnat, fără îndoială, de rege, încurajase planurile lui Marie. Zicea că se simte măgulit să aibă, așa cum avusese La Palice înaintea lui, o iubită atât de ambițioasă și plină de hotărâre. Mai mult, Marie primise și de la Francisc I un bilet în care o asigura că-i va fi un client statornic.

În august 1538, toata lumea povestea că Francisc și Carol Quintul se copleșiseră reciproc cu daruri și că păreau să se fi împrietenit la cataramă. Dar Montmorency îi scrisese lui Marie că pretinsa înțelegere dintre ei suna mai fals decât o lăută dezacordată și că nu se puteau încrede în Carol Quintul. Îi mai

spunea că abia aşteaptă s-o revadă şi insista ca, pe timpul iernii, să-l însoţească şi ea pe rege în călătoriile sale.

Marie răspunse că-l va însoţi cu plăcere de îndată ce va putea lăsa fără grijă prăvălia în seama asociatei ei. Însa nu prea avea de gând s-o facă, pentru că în fiecare noapte, Constant se străduia să recupereze, în patul ei, toţi anii pe care-i pierduseră.

— Dăruieşte-mi un fiu, o ruga el adesea.

— Nu se poate, Constant. Am pretins ca sunt văduvă; dacă aş rămâne însărcinată, gurile rele ar distruge pe loc reputaţia pe care am reuşit să mi-o păstrez. Unii ar crede că este copilul conetabilului Franţei. Nu-mi pot asuma un asemenea risc. Ai răbdare. Mi-ai promis că vei avea răbdare.

El o asculta, dar nu renunţa la acest gând. Şi, dacă Marie nu s-ar fi folosit de virtuţile plantelor medicinale pe care le cunoştea pentru a evita o sarcină, în ceea ce-l privea, ar fi lăsat-o de mult gravidă.

Fericirea ei fu deplină când, într-o dimineaţă de la începutul lunii septembrie, uşa de deschise, iar în prag apărură, râzând şi îmbrâncindu-se, trei căpşoare acoperite cu zuluşi. Albérie îi făcuse surpriza de a veni în vizită împreună cu cei trei copii. Ce dor îi fusese de ei! Iar ei simţiseră şi lui Bertille lipsa, aşa încât în casa luminată de tandreţe domni o atmosferă sărbătorească.

După ce copiii adormiră, Albérie îi întinse lui Marie o scrisoare. Era deschisă şi îi era adresată lui Huc.

Prietene,

Voiam să te anunţ că sunt încă în viaţă, cu toate că de acum înainte nu voi mai putea face fericită o femeie. Războiul mi-a răpit un picior, precum şi prea multa bărbăţie dinainte. Poate că era timpul să mă ajungă pedeapsa lui Dumnezeu. O accept.

Nu ştiu cum să-i spun lui Marie despre infirmitatea mea. Deocamdată mă aflu într-o mănăstire unde am primit mult timp îngrijiri, şi nu găsesc curajul de a-mi accepta starea nedemnă de un bărbat. Mă gândesc să rămân aici. Sunt sigur că vei şti să spui aceste lucruri mai bine decât aş face-o eu. Transmite-i lui Constant prietenia mea, care nu era

prefăcută. Războiul l-a răzbunat. Sper să trăiască împăcat de acum înainte.

Jean Latour

Inima lui Marie era cuprinsă de o puternică emoție când ridică ochii de pe scrisoarea pe care i-o dăduse Albérie.

Solene îl legăna pe Bertrand, rezemat comod de sânul ei. Agitat de prezența gemenilor, bebelușului îi era mai greu să adoarmă decât le fusese lor, osteniți de toate lucrurile noi pe care le descoperiseră în timpul călătoriei.

— Trăiește, Solene, Jean trăiește, anunță Marie. Tânăra își înalță capul, cu ochii sclipind de speranță. Dar nu mai e același, continuă ea, tulburată.

În loc de orice explicație, îi întinse scrisoarea, apoi o sărută pe bonetă.

— Fii curajoasă!

A doua zi, îi scriseră amândouă, transmițându-i afecțiunea și dorința lor de a-l vedea întorcându-se la singurii copii pe care-i va avea vreodată. Constant adăugă și el câteva fraze, începând cu „*Dragă frate*” și terminând cu o nădejde de iertare.

Alcătuiau o familie. Rănită, mărită, îndoliată, însă o familie în toată puterea cuvântului. Nimic nu-i mai putea despărți.

La începutul lui octombrie, Marie primi de la Montmorency un bilet prin care o chema să vină la Curte. Voia să stea de vorbă cu ea și să profite de faptul că era în trecere prin Paris ca s-o copleșească din nou cu iubirea lui. Constant șovăia între orgoliu și îngăduință, luptând cu sine însuși ca să-și țină promisiunea. Marie însă nu pierdu vremea. Triboulet, care din cauza vârstei înaintate nu mai călătorea împreună cu regele, se ținea pe lângă Caterina, așa cum îi ceruse Constant. Prin intermediul lui, Marie aflase că ducesa chema regulat o mulțime de magi, ghicitori și astrologi, printre care se număra și Michel de Nostre-Dame, ca să le ceară sfatul. Nostradamus, reținut de numeroase treburi prin împrejurimile orașului Bordeaux, întârzia să-i onoreze invitațiile, găsind tot felul de scuze ca s-o evite pe această femeie în care nu se încredea. Caterina vorbea adesea despre Marie, insinuând că avea puteri supranaturale, că, din moment ce putea îmblânzi lei,

era, desigur, în stare să supună și oameni, iar faptul că se ținea la distanță putea prea bine să ascundă niște intenții sumbre.

Marie consideră, prin urmare, că trebuia să fie văzută. Sora regelui se ținuse de cuvânt, comandându-și o mulțime de lucruri la prăvălia ei, iar Francisc nu rămânea nici el mai prejos. Bani curgeau. Avea de unde să-i trimită lui Theophrastus și să-și achite și datoriile. Erau destui ca să-și poată continua cercetările.

Își reînnoi garderoba, făcându-și rochii din cele mai frumoase mătăsuri pe care și le procurase din Italia, apoi se afișă la brațul conetabilului, cu un aer de femeie îndrăgostită și încântată de revederea lor. Știa că alături de el era în siguranță. Zvonurile pe seama ei încetară în mai puțin de opt zile. Marie se lăsa iubită și se supunea, ca înainte, capriciilor lui, dar nu mai încerca decât o plăcere mecanică, lipsită de suflet. Lipsită însă și de regrete. După trei săptămâni plecă în Provence, unde era regele, căruia Montmorency trebuia să-i raporteze rezultatul anchetei în cazul morții contesei de Châteaubriant.

De cum o văzu, Francisc o sărută pe amândoi obraji.

— Iat-o pe lenjereasa mea preferată! fredonă el, râzând. Montmorency, ți-o răpesc.

— Cu condiția să mi-o dați înapoi, Sire... acceptă conetabilul, schițând o plecăciune, în timp ce regele se îndepărta, luând-o cu el pe Marie.

— Dimineața vânez, toată ziua vânez, încep regele.

— Iar noaptea, Sire? glumi Marie.

— Noaptea, frumoasă Marie? îmi urmăresc și-mi dobor vânatul preferat, se amuză el.

— Și care este acesta? se interesă ea, continuând jocul.

— Turtureaua! Gânguritul ei este cel mai divin din lume; și gângurește mereu.

Izbucniră amândoi în râs. Pe când Francisc bătea din palme ca să poruncească să li se aducă ceva de mâncare, se apropie de ei un bărbat ale cărui cizme scârțâiau pe parchetul din lemn.

— Am aflat despre un loc plin de vânat, Maiestate, și foarte frumos, situat la vreo douăzeci de leghe de aici.

— Dar ce, am exterminat vânatul din zonă?

— Mă tem că da.

— Sire, ambasadorii împăratului urmează să sosească aici. Aceste deplasări frecvente îi enervează, se plânse Montmorency.

— N-au decât să se enerveze! râse Francisc. La drum, prieteni. Anne, dulcea mea Anne, ia uite cine a venit cu conetabilul nostru.

Anne de Pisseleu tocmai ieșea de la toaletă. O gratifică pe Marie cu un surâs înțepat. Era limpede că nu-i plăcea să o vadă la brațul regelui. Marie se eliberă cu îndemânare din strânsoare și se apropie de ea s-o salute.

— Dragă Marie, exclamă vipera de Anne, ce plăcere! auzisem zvonul că ai devenit lenjereasă la Paris. Câtă răutate!

Înțepătura n-o atinse pe Marie. Prietenia lor nu era decât o aparență. Ducesei d'Etampes nu-i plăceau femeile pe care le aprecia regele. Marie îi zâmbi luminos.

— Acum sunt o văduvă lipsită de mijloace și trebuie să-mi cresc copiii.

— Recăsătorește-te, replică Anne, de parcă aceasta ar fi fost singura soluție demnă de o doamnă nobilă. Dragă Montmorency, nu te-ai gândit la asta? continuă ea cu perfidie.

Strâns astfel cu ușa, Montmorency răspunse cu stângăcie:

— Dar, Sire, abia a devenit văduvă! ceea ce-i amuză și pe rege, și pe Marie, care-i veni totuși în ajutor:

— Războiul mi-a răpit soțul, doamnă, credeți că mă pot căsători cu armata personificată? Trebuie să-mi revin și să las timpul să mă împace cu gândul acesta. Nu ești de aceeași părere, dragul meu? i se adresă ea conetabilului.

— Desigur, desigur, aprobă el, ușurat. Sire, aș dori să discutăm între patru ochi, adăugă apoi, ca să iasă din această situație jenantă.

Se îndepărtară amândoi. Anne de Pisseleu se tolăni într-un fotoliu.

— Stai jos, Marie, și spune-mi și mie secretul tău, șopti ea, pe când cei din preajma lor începuseră să se împrăstie ca să se pregătească de plecare.

— Care secret? întrebă Marie, neliniștită.

— Tu fugi de putere cu aceeași hotărâre cu care încerc eu s-o obțin, și totuși, uneori am impresia că ești mai iubită decât pot fi eu. Asta-i motivul pentru care nu te pot suferi, mărturisi ea.

— Nu sunt rivala ta, Anne. Și n-am nimic de ascuns.

— Cu atât mai bine! făcu aceasta. Nu mi-ar plăcea să sfârșești și tu ca doamna de Châteaubriant, draga de ea.

Surâsul ei enigmatic o uimi pe Marie. Montmorency îi spusese că ancheta nu ajunsese la niciun rezultat și că fosta iubită a regelui murise din cauze naturale. Își ascunse însă surprinderea și se prefăcu a nu observa amenințarea. Dacă fusese cumva o amenințare. Și în caz că așa era? De ce dezmințise Montmorency zvonurile? își făgădui să fie vigilentă. Oricât de îndrăgostit părea, nu era imposibil să vrea s-o înlocuiască.

Plecară de acolo după trei zile. Montmorency se simțea mai bine la curtea lui Diane și a lui Henric decât la cea a regelui, înainte de plecare, Marie primi de la Francisc un avans substanțial pentru o comandă de materiale și articole de lenjerie, își spuse că trebuia să pună pe roate prăvălia așa cum era pe vremea lui Isabeau; îi plăcea această idee. Pe atunci, acolo lucrau o mulțime de mâini tinere. Readucerea prăvăliei la fastul din zilele ei de glorie era un mod potrivit de a omagia străduințele bunicii ei.

Diane de Poitiers o îmbrățișă cu o căldură sporită de faptul că o vedea pe Caterina iritată de gestul ei. Acum, perechea nelegitimă era nedespărțită, și prin toate locurile pe unde treceau rămăneau inițialele lor înlănțuite de câte un sculptor sau pictor. Pe Henric îl amuza acest lucru și era din ce în ce mai îndrăgostit, cu toate că-și îndeplinea în continuare îndatoririle de soț și era foarte atent cu Caterina.

Gurile rele spuneau că o făcea de teamă ca ducesa să nu-și asasineze rivala, iar Marie era și ea de aceeași părere. Se întoarse acasă cât de repede putu. Montmorency nu pomeni nimic de căsătorie, iar ea avu grijă, în pat, să evite subiectul.

Hotărâse ca gemenii să rămână cu ea la Paris, unde iarna era mai blândă. Acum erau destul de mari ca să poată fi lăsați fără grijă împreună cu Bertille, în timp ce ea se ocupa, o bună parte a zilei, de comenzi. Constant se juca și el cu ei, atâta cât îi îngăduia munca lui. N-o întrebă pe Marie ce se întâmplase în cele două luni cât rămăsese la Curte, dar o iubi cu o vigoare plină de orgoliu, iar gemetele ei îl linișteau și-l ajutau să uite că, poate, și celălalt reușise să i le smulgă.

— Până la urmă, îmi place când ești gelos, îi murmură Marie la ureche pe când el, istovit de intensitatea plăcerii, era pe punctul de-a adormi. Nu-i răspunse, dar o strânse și mai tare lângă el.

Iarna anului 1539 trecu, la fel de blândă ca mângâierea pe care armistițiul o aducea inimii ambițiilor europene. Francisc I continua să hoinărească, profitând de buna sa dispoziție și de pace ca să proclame edicte.

Montmorency o vizită acasă pe Marie de câteva ori. O dată se întâlnise nas în nas cu Constant, care lăsă capul în jos, fără să salute, și se îndepărtă, dând cu piciorul în toate pietrele de pe jos. Marie îi spuse conetabilului că omul era soțul angajatei ei și că tocmai îi făcuse observație că vine prea des pe acolo și-i distrage nevastei sale atenția de la lucru. Anne de Montmorency păru s-o creadă. De altfel, puțin îi păsa. Venise doar ca să facă dragoste cu ea. Se interesă dacă nu puteau fi surprinși de copii, fu bucuros aflând că Marie îi trimisese să-și petreacă seara la doica lor și nu se miră nici măcar că ea îl conduse într-o cameră impersonală, în care nu se simțea parfumul ei. O asigură din nou de dragostea lui și-i dăruî un pandantiv bătut cu diamante pe care se vedea un trandafir înconjurând un M grațios.

Marie îi mulțumi și-l însoți la plecare până la ușă, cu o plăcere mai mare decât cea pe care o simțise în așternut. A doua zi, când îl întâlni pe Constant, acesta zâmbea. Ea preferă să nu-l întrebe nimic, ca să nu-i ațâțe gelozia. Dar era din ce în ce mai sătulă să joace rolul iubitei îngăduitoare și supuse. Oricât de bun amant ar fi fost conetabilul, nicio mângâiere de-a lui n-o satisfăcea la fel de mult ca o singură sărutare a lui Constant.

Jean răspunse la scrisoarea lor abia în iulie 1539. Își anunța întoarcerea. Marie preferă să trimită copiii la Vollore înainte de sosirea lui. Fără să-și dea seama cât de dureroase puteau fi întrebările lor, gemenii ar fi făcut ca regăsirea să i se pară cumplită. Era mai bine ca lucrurile să se aranjeze mai întâi între adulți. După aceea, văzând și făcând.

Pe copii, hotărârea ei nu-i necăji atât de mult cum se așteptase. De fapt, la Paris aveau mult mai puțină libertate decât în Auvergne. Circulația neîncetată a atelajelor îi reținea în casă și în curte. Aveau nevoie de mai mult spațiu. Marie își dădea seama. În

afară de asta, pe Albérie o mistuia dorul de soțul ei, pe care nu-l mai văzuse de un an. Nici ea, nici copiii nu-și găseau locul aici. Numai cine crescuse, ca Marie, în inima Parisului îl putea iubi.

Plecară, așadar, la începutul lunii august 1539. După opt zile, sosi la Paris Jean Latour.

Marie abia dacă-l recunoscuse, atât de mult slăbise și îmbătrânise dintr-odată. O tijă de lemn era legată cu șireturi din piele de ciotul care-i rămăsese în locul piciorului. Ca să poată merge, trebuia să se sprijine și de un baston. Îl văzu coborând dintr-o litieră, în clipa când se oprise în fața ferestrei să-și șteargă de șorț mâinile ude. Se bucură că avea astfel timp să-și aștearnă pe chip o expresie senină, în ciuda tristeții care-i cuprinsese deodată întreaga ființă. Jean nu i-ar fi acceptat mila. Niciunul dintre schilozii pe care-i cunoscuse în copilărie n-ar fi făcut-o.

Deschise larg ușa, își mască durerea cu un surâs și-l chemă pe nume:

— Jean!

El plăti vizitiul, apoi se întoarse spre ea și o așteptă să-i vină în întâmpinare pe strada aglomerată. Marie îl îmbrățișă fără să ezite.

— Ce bine-mi pare că te văd, Jean! Intră repede! Parisul este din ce în ce mai plin de murdărie.

Voind parcă să-i adeverească spusele, un cal trecu pe lângă ei, cât pe-ací să-i atingă, în timp ce din sens opus venea un căruț pe doua roți plin cu pepeni verzi, împins de proprietarul lui care înjura de mama focului.

În clipa următoare, ajunseră în casă. Marie se ferise să-l ajute să urce cele trei trepte de la intrare.

— Dă-mi mantaua! îi ceru ea.

Văzând că Marie nu schițează niciun gest ca să-l ajute să se dezbrace, Jean se destinse, în cele din urmă, iar ea revăzu cu bucurie zâmbetul lui luminos. Agăță în cuier mantaua de piele și-i cuprinse gâtul subțiat cu amândouă mâinile.

— Chiar am crezut că n-o să te mai văd niciodată, spuse ea simplu, sărutându-i obrazul bărbos. Bine-ai venit în casa ta, Jean.

El îi cuprinse, cu un gest larg, șoldurile și o lipi de trupul lui. Ea nu se opuse, dar el o împinse aproape imediat la o parte.

— Iartă-mă, zise.

Ea nu răspunse. Văzându-i privirea, înțelese că, prin acest gest, Jean căutase doar un răspuns față de bărbăția lui pierdută. Tristețea lui arăta că nu-l găsisese.

— Povestește-mi, spuse el ca sa rupă tăcerea aceea jenantă. Vreau să știu tot ce s-a întâmplat în timp ce eu eram pe moarte.

Marie îl pofti să se așeze pe un fotoliu și stătură de vorbă până târziu. Încurajat de destăinuirile ei, Jean îi mărturisi că în el se rupsese ceva după ce rămăsese fără picior. Medicii spuneau că nu amputarea piciorului era pricina impotenței lui și că motivul trebuia căutat în altă parte, dar el nu-i credea. Continua să simtă dorința, dar trupul lui refuza să reacționeze. Marie îi făgădui să-i scrie lui Theophrastus ca să-i ceară sfatul.

Între timp, sosi și Solene, după ce închisese prăvălia.

— Jean! exclamă ea cu vocea gătuită, lăsând să-i cadă din mână cheile.

Jean îi zâmbi, deschizând brațele, iar ea i se aruncă la piept. Vru să-l sărute, însă el întoarse capul. Solene își stăpâni lacrimile și lăsă capul în jos.

— Ar fi trebuit să-mi dau seama că tot la ea îți este inima, făcu ea, regretându-și imediat după aceea cuvintele.

Zâmbetul lui Marie îngheță. Al lui Jean deveni trist. Totuși, o luă de bărbie, silind ochii verzi să-i susțină privirea.

— Nu e vorba de asta, Solene. Dar tu ești căsătorită, iar eu țin seama de acest lucru.

— Tu n-ai respectat niciodată căsătoria, Jean Latour! Cât despre a mea, nu a fost consumată, așa că poate fi anulată cu ușurință.

Jean întoarse capul și-l văzu pe Constant, care se apropia fără să dea niciun semn de dușmănie. Vru să se ridice în picioare, dar bastonul îi alunecă. Atunci, Constant întinse cu căldură mâna, ca să-l sprijine. Jean se agăță de mâna lui Constant și, în clipa următoare, tras de acesta, se trezi în picioare, în brațele lui. Se îmbrățișară frățeste.

— Am fost un prost, tot restul vieții nu-mi va fi de ajuns ca să ispășesc răul pe care ți l-am făcut.

— Atunci suntem chit, Constant, răspunse Jean.

Solene îi privea, tremurând. Marie simțea lupta care se dădea în sufletul ei, dar n-avea cum s-o ajute. Așteptase această întoarcere fără să se îndoiască nicio clipă că ea va fi cea aleasă. Acum, nu mai era sigură de nimic.

În sfârșit, Jean se îndepărtă de Constant și o privi.

— Ai dreptate, Solene, murmură el cu blândețe. Între mine și Marie este o legătură puternică. Așa a fost dintotdeauna, dar, în ultimul an, n-am încetat să mă gândesc la această șansă pe care mi-a dăruit-o cerul. Dragostea ta m-a adus aici, Solene, și totuși, am venit să te despovărez de ea. N-am ce să-ți ofer. Nimic din ce ar putea dori de la soțul ei o femeie frumoasă și atrăgătoare. Nu pot nici măcar să întretin o familie, în ciuda rentei pe care mi-a acordat-o regele pentru serviciile făcute și pentru gradul meu de ofițer. Nu mai sunt bărbat decât pe jumătate, iar jumătatea asta nu e demnă de o femeie ca tine.

Înfuriată, Solene făcu un pas, ajungând în fața lui. Palma pe care i-o arse răsună ca un gong, lăsându-i pe toți trei cu gura căscată.

— Asta este cea mai proastă scuză pe care o puteai găsi, Jean Latour! zise ea, înălțându-și cu mândrie bărbia. Găsește alta, dacă vrei să mă convingi să renunț la tine!

Și ieși din odaie, înainte ca toți ceilalți să se dezmeticească. Jean rămăsese incremenit de uimire, în timp ce lui Marie îi revenea buna dispoziție. Solene avea temperament, însă era pentru prima dată când îl vedea ieșind la suprafață.

— Marie, explică-i tu, se întoarse Jean către ea, realizând în sfârșit ce se petrecuse.

— O, nici nu mă gândesc, Jean! Trebuie să te împaci cu situația. Te iubește așa cum ești și n-o interesează cum arăți.

— Frate, începu Constant, punându-i afectuos mâna pe umăr. Ți-au tăiat cumva știi tu ce?

— Firește că nu, însă...

— Atunci acordă-ți încă o șansă. Dacă vei ajunge să te iubești văzându-te prin ochii ei, lucrurile se vor aranja. Crede-mă, adăugă el, aruncându-i lui Marie o privire lacomă.

Jean suspină, șovăi, apoi întrebă:

— Tu ești de aceeași părere, Marie?

— N-aș fi găsit cuvinte mai potrivite decât acestea, afirmă ea.

— De acord, se resemnă Jean. Unde-o găesc?

— Alături de fiul tău, prietene. Vino, am să te conduc acolo.

Constant îi întinse mâna, iar Marie îi privi îndepărtându-se, braț la braț, de parcă timpul n-ar fi reușit să strice nimic.

Toți patru hotărâra ca Jean să se instaleze în casa lui Albérie și să împartă patul cu Solene, indiferent dacă era în stare s-o satisfacă sau nu.

— De altfel, adăugă Solene, sunt sigură că arta de a iubi mai are și alte resurse!

Ceea ce Jean se grăbi să-i demonstreze.

La sfârșitul lui octombrie, Marie primi o scrisoare de la rege, care se afla la Compiègne, unde se restabilea cu greu după o „răceală” care-i afectase „genitoarele” și-i provoca dureri serioase. Carol Quintul îi acceptase invitația. Urma să traverseze toată Franța ca să ajungă în ținuturile lui din Flandra, unde poporul se răsculase. Potrivit noilor relații dintre ei, Francisc I îi recomandase cumnatului său să evite călătoria pe mare acum, când iarna bătea la ușă, iar acesta fusese de acord, fapt care-l uimise, dar îl și încântase pe rege. Voia sa-i facă o impresie bună și să-l întâmpine cu toate onorurile. În vederea acestui eveniment, îi comandă lui Marie zece coți de pânză cu fir de aur răsucit pentru rochia și tunică doamnei de Canaples și două sute douăzeci și unu de coți de catifea violetă bătând în roșu-închis pentru domnișoarele de onoare, pe care voia să le vadă îmbrăcate la fel. La acestea se adăugau alte mătăsuri, catifea neagră dublată cu blana de hermina pentru doamnele de onoare ale Caterinei și ale reginei, precum și lenjeria necesară.

Marie dăduse lovitura. Îi mulțumi regelui printr-o scrisoare, urându-i grabnică însănătoșire, și se apucă să-i onoreze comanda cu toată priceperea și cu tot talentul pe care conta Francisc.

Montmorency îi acorda tot mai rar favorurile lui, ceea ce dovedea fără putință de îndoială că se plictisise de ea. Marie nu se miră. Conetabilul nu se căsătorise niciodată tocmai pentru a-și putea satisface dorința permanentă de noutate, și, după spusele lui Triboulet, care-și continua și acum activitatea de spion, la Curte apăruseră niște tinerele frumoase și nu prea sălbatice.

Marie se împăcase cu ideea inevitabilei rupturi. Comanda regelui dovedea că acesta continua să țină la ea, era fericită alături de Constant și se gândea să-i facă o vizită tatălui ei de îndată ce se va imprimăvăra, iar ea va avea punga plină, ca să-l determine să se întoarcă la Vollore împreună cu ea și cu Ma, de care-i era tot mai dor.

— Caterina de Medici uneltește să te înlătore definitiv, o anunță fără nicio introducere Triboulet, spre începutul lui decembrie.

Chipul lui era acum atât de zbârcit, încât lui Marie i se păru că săruta un măr uscat, dar mintea îi era la fel de trează ca înainte.

— Au trecut vremurile acelea, răsă Marie. Ce-ar putea să-mi facă acum?

— Orice, Marie, orice. Vrea să-l doboare pe Montmorency și să te tragă și pe tine după el.

— Montmorency o va rupe cu mine în curând, iar ea va rămâne cu buza umflată.

— Ba n-o s-o rupă cu tine. Caterina îl are la mână.

Afirmația aceasta o neliniști pe Marie. Dacă Triboulet riscase să vină la ea, însemna că lucrurile erau mai grave decât și-ar fi imaginat.

— Te ascult.

— Montmorency va insista să vii și tu la Fontainebleau cât va sta acolo Carol Quintul. I s-a poruncit să-l convingă pe rege că prezența ta este absolut necesară și că, în plus, ți-ai face și reclamă, fiindcă toata lumea de la Curte va purta materiale și lenjerie de la prăvălia ta. Apoi va face în așa fel încât să fii surprinsă în flagrant delict de adulter cu Carol Quintul.

— Cum s-ar putea una ca asta? Nu-l pot suferi!

— Un somnifer turnat în băutură va fi de-ajuns. Te vei trezi alături de oaspetele regelui, care va insinua cu perfidie că te-ai culcat cu el de bunăvoie.

— Și de ce ar face-o?

— Fiindcă Montmorency i-a promis că Francisc I nu va mai revendica niciodată Italia dacă el, Carol, îl va ajuta să-l demaște pe cel care a pus la cale complotul împotriva delfinului. Marie simți ca inima începe să-i bată puternic. Triboulet continuă: Iar regelui i-a făgăduit contrariul, pentru ca acesta să-l întâmpine cu tot fastul pe Carol Quintul. I-a garantat că, în schimbul

generozității sale, va primi înapoi Milanul. Iată de ce a deschis larg regele vistieria și a insistat ca locuințele să fie decorate luxos, iar oamenii – cât mai eleganți îmbrăcați. Montmorency va sădi îndoiala în sufletul regelui, spunându-i că s-a apropiat de tine numai ca să te poată demasca mai ușor, că acum s-a dovedit că ești complicea lui Carol Quintul și că sub masca prefăcutei tale lipse de interes pentru putere, pe care o afișai ca să-ți atingi mai ușor scopul, ascundeai, de fapt, perversitate și lăcomie. Firma ta, pe care regele a legitimat-o prin comanda lui, te-a făcut să devii acum o văduvă foarte bogată.

Marie era copleșită de cele auzite. Știa bine că ducesa ar fi vrut să-și ducă amenințările la îndeplinire, însă nu bănuia că aceasta dispunea, într-adevăr, de mijloacele necesare ca s-o facă.

— Și spui că vrea să-l piardă și pe Montmorency? De ce? Cum anume, Triboulet?

— Ca pedeapsă pentru că a înlesnit legătura lui Henric cu Diane. Știe bine că, dacă și-ar ucide rivala, soțul ei n-ar ierta-o niciodată. A descoperit că Montmorency l-a trădat pe rege pentru a câpăta o moștenire frumoasă: cea a contelui de Châteaubriant. Acesta i-a lăsat prin testament toate bunurile sale conetabilului, dezmoștenindu-și nepoții, pentru ca acesta să păstreze tăcerea în legătură cu moartea doamnei de Châteaubriant. Tranzacția s-a făcut în fața unui notar discret, dar Caterina a reușit să afle de ea. L-a amenințat pe Montmorency că, dacă nu o ajută să-și înfăptuiască planurile, îi va dezvălui regelui adevărul. Iar după ce aceste planuri vor fi duse la îndeplinire, ea va afirma că Montmorency era complicele tău și că te copleșea cu bijuterii ca să-ți cumpere tăcerea. Despre Caterina se va spune că a salvat Coroana, demascând doi trădători lacomi și nemiloși, iar regele nici nu se va mai gândi vreodată s-o repudieze pentru sterilitatea ei.

— Nemernica! scrâșni Marie, lovind cu pumnul în masă. Am să pretind că sunt bolnavă și n-am să mă duc la palat.

— Ba va trebui totuși să te duci. Singura șansă pe care o ai este aceea de a-i mărturisi totul regelui. Și să-l lași pe Montmorency să cadă primul.

— Caterina o să afle că am fost prevenită, iar tu vei fi în primejdie.

— A și aflat, micuța mea. Știu că m-a pus sub supraveghere. Sări jos din fotoliu și îi luă mâinile. Mă tem că nu te voi mai putea ajuta. N-o să ne mai vedem.

Marie se lăsă în genunchi. Piticul îi surâdea.

— Te-ai jertfit ca să mă salvezi. De ce ai făcut-o?

— Pentru că tu ești aleasa. Bau-Bau știa asta. O știu și eu, la fel ca toți ceilalți din neamul nostru.

— Aleasa? Nu pricep.

— Noi, piticii, știm mai multe decât voi, uriașii. Suntem mai aproape de pământ și ne tragem dintr-o specie uitată de zei. Ca să compenseze urâtenia noastră, ei ne-au oferit niște daruri: darul de a prevedea și pe cel de a ști. Dar nu era de-ajuns. Așa că ne-au hrănit cu laptele lupoaielor ca să putem trăi ascunși, în grup, și să ne apărăm semenii. Dincolo de aparenta noastră nebunie se ascunde multă înțelepciune, Marie. Constant s-a născut ca s-o transmită, iar tu, pentru ca sângele lupoaielor să poată fi, în cele din urmă, spălat. Eu voi muri, dar asta n-are nicio importanță. Sunt bătrân și obosit. Te-am servit bine. Servește, la rândul tău, cauza copiilor tai. Dacă cercul se închide, voi putea muri împăcat.

Își petrecu brațele scurte pe după gâtul lui Marie, care se lăsase pe vine, și rămaseră îmbrățișați mult timp. Apoi Triboulet o sărută pe obraz și o lăsă singură cu zbuciumul ei.

După câteva zile, Marie primi o scrisoare de la Caterina:

Curtea a pierdut un bufon. Era abia cât un copil.
Domnul să-i apere pe ai tăi.

Îi scrisese pe dată lui Albérie, cerându-i să-i supravegheze cu și mai multă atenție pe gemeni. Dacă-și dădea seama că planul ei a fost compromis, Caterina putea prea bine să se răzbune pe copii. Abia după aceea îl plânseră pe Triboulet.

Atunci când Montmorency, venit în vizită la ea, îi spuse că i-ar plăcea s-o aibă la brațul lui în timpul festivităților organizate în cinstea lui Carol Quintul, Marie arboră cel mai dulce surâs al ei.

— Nimic nu m-ar bucura mai mult, Anne. Spune-i regelui că aș dori să-i mulțumesc personal pentru favoarea cu care mă onorează.

Montmorency scoase atunci o casetă pe care o deschise, înăuntru era un colier de diamante.

— Poartă-l, Marie, ca pe un semn al sincerei mele afecțiuni.

I-l prinse la gât, iar Marie avu senzația că o mână nevăzută o sugrumă. Înghiți un nod și-și scoase imediat colierul, fără să-și piardă calmul.

— Îl voi purta, scumpul meu iubit, la o rochie demnă de frumusețea lui. Asta nu merita atâta strălucire.

— Cum dorești, spuse el, așezând bijuteria la loc în caseta pe care o puse la căpătâiul patului. Voi trimite în curând după tine, adăugă el înainte de a pleca.

Marie n-avu somn toată noaptea și, când veni Solene să deschidă prăvălia, îi povesti senzația ciudată pe care i-o provocase colierul.

— Arată-mi-l, îi ceru Solene.

Marie o conduse în camera unde se consuma relația ei cu Montmorency. Se simți jenată văzând așternutul încă răvășit. Constant nu intra niciodată în odaia aceea. Solene luă în mână caseta sculptată, din lemn de acaju.

— Magie neagră, zise, plimbându-și un deget priceput peste diamante.

— Bănuiam eu. Ce să fac? I-am făgăduit lui Montmorency că am să-l port.

Solene zâmbi.

— Am să-l iau cu mine. Țigăncile cunosc multe secrete, inclusiv pe acela de a trimite răul înapoi de unde a venit. În două-trei zile, Caterina de Medici va cădea la pat, plină de abcese purulente.

— Ce s-ar întâmpla dacă aș purta colierul așa cum este?

— Ai muri. La fel de sigur cum ai muri dacă ai avea ștreangul de gât.

— În planul ei inițial nu era prevăzută moartea mea, se alarmă Marie.

— Probabil că l-a schimbat de teama ca Triboulet să nu-i fi dat de gol toate proiectele. Poate că nu știa cât de multe aflase el. Sau poate știa? Fii prudentă, Marie. Dacă femeia asta face uz de vrăjitorie ca să te distrugă, n-am să te pot ajuta cu nimic cât vei fi la palat. Oricum, trebuie s-o faci să creadă ca stăpânești puterea

magiei de care se folosește ea și că vrăjile ei n-au niciun efect asupra ta. Poate că asta o va împiedica să încerce încă o dată.

— Dar ceea ce vrei tu să faci nu te pune în pericol? se neliniști Marie.

Solene izbucni în râs.

— Tu ai grijă doar să urmărești zvonurile. Vedem noi cine va învinge. Triboulet îmi lipsește și nimic nu-mi poate face mai multă plăcere decât să-i răzbun moartea.

Trecură câteva zile. Apoi, în sâmbăta următoare, se întâmplă ceea ce prezisese Solene. Clopotele sunară ca să anunțe că *duchessina* era foarte bolnavă, chinuită de o febră care făcea să-i apară pe piele niște bășici purulente. Timp de o săptămână, castelul fu pus în carantină, iar apropiații Caterinei fură supravegheați de medici, ca să nu izbucnească vreo epidemie.

Solene o asigură pe Marie că boala Caterinei va trece repede.

— Vrăjile ei sunt mult mai slabe decât ale mele, adăugă ea, dar Caterina nu știe asta.

Solene părea încântată de farsa pe care i-o jucase acestei otrăvitoare. Marie însă era mai puțin entuziasmată. Când o va vedea purtând colierul, Caterine va înțelege. Și, după cum o cunoștea Marie, era de așteptat să urmeze niște represalii.

În ziua de 27 noiembrie a anului 1539, Carol Quintul punea piciorul pe pământul Franței, la Saint-Jean-de-Luz. În aceeași zi, Solene prindea la gâtul lui Marie colierul curățat de puterile lui malefice, care nu-i mai produse alte senzații în afară de răceala plăcută și strălucitoare a diamantelor, spre ușurarea ei. Caterina se vindecase de acea boală, care era „un mare mister”, după cum spuneau doctorii, iar castelul de la Fontainebleau fusese curățat de jos până la acoperiș în așteptarea vizitei împăratului.

Montmorency se dusese la Loches, unde se aflau regele și regina, urmând să-l aștepte acolo pe Carol Quintul pentru a-l însoți în călătorie. Francisc era încântat că-și poate uimi cumnatul pe măsură ce vizitau diferite palate din Franța. Marie știa, așadar, că nu va apuca să discute cu el înainte ca lațul să se strângă în jurul ei.

Ai ei se sfătuiră îndelung cum era mai bine să procedeze. Constant era de părere că Marie trebuia să se întoarcă la Vollore

și să se ascundă acolo, Bertille insista s-o însoțească și ea, cu condiția ca și fiul ei să vina cu ele. Solene și Jean, dimpotrivă, erau de părere că primejdia trebuia înfruntată. Dacă Marie își arăta frica, devenea și mai vulnerabilă.

La un moment dat, fu pronunțat numele surorii regelui, iar Marie întrezări o soluție. Marguerite d'Angouleme nu-și ascunsese afecțiunea pe care o nutrea față de ea și nici aversiunea pentru Caterina. Fără îndoială că ar fi știut ce sfat să-i dea. În ciuda primelor semne ale iernii care se apropia, Marie plecă la Poitiers, unde se afla Marguerite.

Sora regelui o îmbrățișă cu o bucurie neprefăcută și acceptă imediat să discute cu ea între patru ochi. De astă dată, Marie îi expuse cu sinceritate toate argumentele ei: prezicerea lui Nostradamus, felul cum insistase Caterina pentru a obține de la ea otrava și cum o înșelase, ura ducesei în momentul când ea refuzase să o ajute în realizarea altor proiecte macabre, lăcomia lui Montmorency. Marguerite o ascultă îngrijorată, cu sprâncenele încruntate. Dar era prea târziu ca Marie să mai dea înapoi. Sfârși mărturisindu-i teama ei că va fi condamnată și altfel decât de propriile remușcări și-i întinse ultimul mesaj al Caterinei, cel prin care-i anunța moartea lui Triboulet. Apoi tăcu, se așeză mai bine în fotoliu, bău dintr-o înghițitură lichiorul de migdale care-i fusese adus și așteptă. Marguerite rămase o bună bucată de vreme cu scrisoarea între palmele împreunate, fără să scoată vreo vorbă.

Apoi își înălță capul. O dungă subțire de nemulțumire îi brăzda fruntea largă și înaltă, pe care cădeau câteva șuvițe mătăsoase și ondulate de păr.

— Toate acestea mă întristează tare mult, Marie, zise. Regele nu s-a îndoit niciodată de vina Caterinei și nici de amestecul tău involuntar în moartea delfinului. Pe vremuri, Isabelle de Saint-Chamond mi-a făcut și mie rost de aceeași otravă. Asta s-a întâmplat atunci când regele era prizonier la Madrid. Nu contează care erau împrejurările, dar se pare că nu am stofă de criminală. Oricum ar fi, fratele meu știa de unde provine otrava care i-a ucis fiul.

— De ce n-a spus nimic? Cum de n-a luat măsuri împotriva mea? întrebă Marie.

În aceeași clipă însă își aminti vorbele regelui, când ieșise din camera ei după noaptea în care se iubiseră. Nu avusese oare și atunci senzația că fusese demascată? Marguerite răspunse, dând din umeri:

— La ce bun, din moment ce fusese prins cel care turnase otrava în pahar? În afară de asta, el ține la Caterina de Medici, chiar dacă din niște motive false, dar ține sincer la ea. Cât despre tine, n-a avut nicio îndoială că ai fost manipulată. Însă mai există și alt argument. Unul mai sinistru: tânărul Francisc, pe care, crede-mă, regele îl iubea din tot sufletul, era un om crud și pervers. În ciuda iubirii pe care i-o purta, fratele meu era neliniștit la gândul că el îi va urma la domnie. Se temea ca între el și cei doi frați ai lui să nu izbucnească vreun război fratricid.

Durerea lui a fost nemărginită; totuși, cred că s-a simțit ușurat știind că tronul îi va reveni lui Henric. Cine știe, poate că acum, când Henric i se împotrivește din diverse motive prostești, regretă.

— Henric este prost sfătuit, Marguerite. Montmorency, pe care-l credeam cinstit și drept, nu-și urmărește decât propria glorie și propriul câștig.

— Mi-am dat și eu seama. De asta sunt atât de abătută. Fratele meu are o încredere oarbă în el.

— Ce trebuie să fac? întrebă Marie.

— Să te lași atrasă în capcană, pentru ca ura Caterinei să nu se abată asupra copiilor tăi. Cât despre mine, îl voi anunța pe rege că împotriva ta se urzește un complot și că Montmorency l-a trădat. Mai ai și alte interese la Curte?

— Nu, doamnă. Am doar nevoie de bani ca să-i întrețin pe ai mei, dar, mulțumită vouă, prăvălia are vад bun.

— Atunci nu trebuie să-ți mai faci griji. O dizgrație trecătoare nu-ți va afecta afacerile, voi veghea asupra lor. Tu știi mai bine decât oricine că, uneori, umbra îi este mai prielnică afecțiunii. Ai încredere în mine și în regele tău.

— Sunteți singurele persoane în care am avut mereu încredere.

Marguerite se ridică și o strânse cu drag în brațe.

— Acum du-te!

Marie se pregăti să plece, dar își mai aminti ceva:

— Mai cunosc încă un secret, Marguerite. Nu este un lucru prea important, dar aș vrea să ți-l împărtășesc.

— Te ascult, Marie.

— Cu mult timp în urmă, într-o noapte, regele s-a iubit cu o țigancă. În urma acestei nopți s-a născut un copil, o fată. O cheamă Solene și era nepoata adoptivă a lui Triboulet. E prietena și asociata mea.

Chipul lui Marguerite fu luminat de un surâs plin de bucurie.

— Iată un nou motiv de a ne încrede în credința ta față de familia noastră, Marie. Spune-i acestei nepoate nelegitime că am aflat de existența ei și că, dacă va avea vreodată nevoie, îi voi acorda protecție.

Marie făcu o reverență radioasă și plecă ușurată. Dacă i s-ar fi întâmplat vreo nenorocire, Solene și prăvălia erau în siguranță.

Sfatul primit de Marie de la Marguerite îl îngrijoră totuși pe Constant.

— Dar dacă te trădează și ea? o întrebă. Nobilii sunt prefăcuți și lipsiți de scrupule.

Dar Marie nu cedă. Credea în intuiția ei. Isabeau, Albérie și mama ei fugiseră din fața amenințării, iar nenorocirea le ajunsese din urmă. Triboulet îi spusese că ea era aleasa. Chiar dacă nu reușise să priceapă sensul acestei afirmații, era hotărâtă să nu lase un alt monstru să-i nimicească planurile.

După o săptămână, un spasm violent o făcu să se dea jos din pat și să se aplece, icnind, deasupra toaletei. Vomită toată ziua, precum și în zilele următoare. Prima care înțelese despre ce era vorba fu Bertille, care începu să bată, încântată, din palme:

— Voi fi din nou bunică, exclamă ea, văzând ochii încercănați ai lui Marie.

Vomitând, Marie începu să numere zilele. Ciclul îi întârziase. Cu toate acestea, avusese grijă să-și bea regulat ceaiurile. Oare când uitase? O sudoare rece îi acoperi brusc tot trupul. Se întâmplase în noaptea în care Montmorency îi adusese colierul, în noaptea aceea și în cele care urmaseră. Câte fuseseră? Două, trei? Nu-și mai amintea. Un lucru însă era sigur. Rămăsese însărcinată. Oare cu care dintre ei, cu Constant sau cu conetabilul? Gândul acesta o umplu de spaimă. Cum avea să reacționeze Constant în fața acestei dileme?

El primi cu bucurie vestea. O ridică în brațe și se învârti cu ea prin odaie, ascultând vocea subțire și cântătoare a lui Bertille, care se împuțina tot mai mult la trup, sub povara anilor. Solene și Jean manifestară același entuziasm, iar Marie nu îndrăzni să le împărtășească gândul care o chinuia. Avea destul timp s-o facă, dacă păstra copilul.

A doua zi, află ceva ce îi întări hotărârea de a tăcea. După ce plecaseră de la ei, Solene și Jean se îmbrățișaseră. Ca și cum această viitoare naștere ar fi șters tot ce avea pe conștiință, Jean simțise că bărbăția i se trezea din nou la viața. Solene îl încurajase și putuse, în sfârșit, să se bucure de iubitul ei regăsit.

La două zile după această întâmplare, dimineața, Marie se întorcea acasă ținând în brațe o pâine mare și caldă. Ajunsese în dreptul porții cimitirului, când auzi în spatele ei vocea lui Jean și se opri. Acum, Jean putea să umble repede, sprijinindu-se în cârjă și în piciorul de lemn. Din câțiva pași fu lângă Marie, care se stăpânea să nu râdă văzându-i strâmbăturile.

— Îți vine să râzi, îi reproșă el. Aș vrea să te văd și pe tine dansând într-un picior!

— Aș fi mult mai stângace decât tine și ți-aș cădea în brațe, glumi ea.

— Vechii mei demoni n-ar putea rezista, costată el pe un ton mai serios decât ar fi vrut.

O luă înainte, iar Marie îl urmă.

— Ce vrei să spui, Jean?

Nu-i răspunse până când ajunseră în pragul prăvăliei, ca să scape de gălăgia străzii, care-i obliga să vorbească pe un ton ridicat. Nu voia să-l audă toată lumea; de fapt, nici nu-i prea venea să spună ceea ce gândea. Totuși, cuvintele-i scăpară parcă fără voie:

— Îmi lipsești, Marie.

Cu un gest sigur deschise ușa, făcându-i loc să intre. Marie puse pâinea pe masa din bucătărie, își scutură capa de făină, apoi ridică privirea spre Jean, care, pironit în pragul ușii, de unde-i vorbise, nu reușea să-și ia ochii de la ea.

— Dar mai e Solene... și Constant, crezu ea de cuviință să precizeze.

Jean izbucni într-un râs vesel, apoi veni lângă ea și, cu o mișcare largă, o prinse în brațe.

— Nu despre asta e vorba, Marie. Sunt fericit cu Solene, iar tu l-ai ales pe Constant. Totul este limpede și firesc. Dar o vigoare pe care-o credeam pierdută îmi readuce în minte un parfum anume, o preferință pentru o piele la care am râvnit mai mult decât la altele.

— Ești insuportabil, se apără ea, împingându-l cu blândețe.

Nu-și prea dădea seama dacă el glumea sau vorbea serios și se hotărî să-l ia peste picior. Se răzgândi însă văzându-i flacăra din privire.

— Merit să fiu ars pe rug! recunosc Jean, căci încă te doresc, deși trupul meu mi-o interzice, crede-mă. Dovadă că în mine se ascunde un suflet diabolic, fără putință de mântuire.

— Nu mă necăji, Jean. Mi-e și așa destul de greu că trebuie să-l înșel pe Constant.

— El știe ce motive te împing în patul lui Montmorency. Numai eu l-aș trăda, dacă aș îndrăzni... Dar nu voi îndrăzni, Marie. Chiar dacă femeia care ai devenit acum mă ispitește și mai mult decât adolescența de pe vremuri. Dar poate că e din cauza acestui pântece, care-mi amintește de un altul. Acest pântece dătător de viață, care-mi trezește o gelozie nesănătoasă. Iartă-mă.

Marie ridică fruntea, țuguindu-și îmbufnată buzele.

— N-ai niciun chef să te iert!

— Așa e! recunosc Jean. Sunt din nou în stare să fac dragoste, Marie. Mă simt trăind de parcă aș fi ieșit dintr-un somn mohorât. Iar faptul că încă te doresc este o adevărată izbândă în lupta cu timpul. Ar trebui să fii măgulită.

— Ești insuportabil! oftă ea.

— Te repeți, drăguța mea Marie. Iar acum, spune-mi ce necaz ai. Căci nu numai mireasma pielii tale îmi lipsește, ci și confidențele și încrederea ta.

Marie oftă adânc. Jean avea dreptate. Preocupările ei o făcuseră să uite că erau prieteni. Nu-și închipuise că acest lucru îl afecta. Solene era atât de prevenitoare cu el...

— Tocmai despre pântecel meu este vorba, cuteză ea. Se repetă aceeași poveste, Jean.

— Montmorency?

— S-ar putea. Eram atât de întoarsă pe dos din pricina complotului, atât de îndurerată de moartea lui Triboulet. Am uitat să-mi iau leacurile. Cum aş putea să ştiu precis?

— Constant ce zice?

— Cred că se preface. Pare fericit, însă mi-e greu să cred că nu are nişte bănuieli.

— Spune-i totul.

— Dac-ar fi atât de simplu!

— Ah! Marie, Marie! suspină Jean, luând-o iarăşi în braţe.

Ea îşi puse capul pe umărul lui. Jean trase cu nesaţ în piept aroma ei de iarbă-neagra şi de pâine caldă, apoi îi şopti la ureche:

— Numai minciuna şi îndoiala pot distruge încrederea. Deschide-ţi inima în faţa lui, împărtăşeşte-i temerile tale. Împarte-le cu el. Probabil că le resimte şi el, la fel ca tine.

— Ai dreptate.

Deodată, Marie se simţi mai puternică. Sărută sonor obrazul lui Jean, care o strânse mai tare la piept.

— După ce-l vei părăsi pe Montmorency, ţi-ai putea încerca norocul şi cu un cerşetor cu un picior de lemn, şuşoti el, cu vocea alterată de o tulburare plăcută.

Marie îi alunecă din braţe, aruncându-i un: „*Nicio nădejde, Jean Latour!*” care-l încântă, ca o dovadă a complicităţii lor regăsite.

Seara, la culcare, Marie se ghemui, goală, în braţele puternice ale lui Constant. El o mângâie îndelung, minunându-se, ca de fiecare dată, de plăcerea pe care o trezeau degetele lui, făcând-o pe Marie să scoată un geamăt pe care el îl prelungea oricât dorea. Marie se lăsă în voia dezmierdărilor lui, dar nu-şi putea lua gândul de la vorbele lui Jean. În timp ce după un tipăt îngemănat respiraţia le revenea la normal, Marie se hotărî.

— Mi-e ruşine, Constant, şuşoti ea, profitând de acel moment de abandon care urma plăcerii.

Simţind că greutatea lui împovărează trupul ei mic, Constant se sprijini în coate deasupra ei. Cu părul ciufulit, cu barba nerasă şi cu pleoapele grele deja de oboseală, arăta ca un sălbatic, înduioşată, Marie îl cuprinse cu braţele de mijloc, ca să-l reţină în ea.

— Aș vrea ca fiul meu să fie al tău, șopti ea, cu o iubire nemărginită în privire.

— Este.

— Dar mai e și... încep Marie.

— Puțin îmi pasă, afirmă Constant. Copilul acesta nu va avea decât un singur tată, Marie, chiar de-ar fi să-l ucid pe Montmorency cu mâinile mele ca să fiu sigur de asta.

Marie nu spuse nimic. Inima îi bătea de să-i spargă pieptul. Se strânse și mai aproape de el.

— Dar n-o să fie nevoie, nu-i așa? întrebă somnoros Constant, înăbușindu-și un căscat.

— Nu, n-o să fie nevoie. O voi înfrunta pe Caterina, Constant. Apoi am să-i vorbesc regelui și am să-l părăsesc pe Montmorency. Îți promit.

— Să ai grijă de tine, Marie, mormăi el, punând o mână grea pe pânțele ei. Țin la copilul ăsta tot atât de mult cât țin la tine.

În bezna din odaie, Marie lăsă tăcerea să-i acopere zâmbetul. Se simțea pregătită să-și înfrunte destinul. Își făgădui să-l sărute a doua zi pe Jean. Să-l sărute prietenește pe obraz pentru sfatul lui bun și pentru afecțiunea pe care i-o purta. Constant scoase un sforăit ușor care-o făcu să râdă. Îl ciupi de nas, murmurând:

— Te iubesc.

Constant îi prinse degetele într-ale lui.

— Și eu te iubesc. Nimic în lume și nimeni nu mă poate face să mă răzgândesc, fie el cerșetor, mareșal sau chiar rege.

Marie chicoti și căzu într-un somn dulce.

După câteva zile, îi trimise tatălui ei banii pe care-i pusese deoparte, anunțându-l că avea de gând să-i facă o vizită cât mai curând posibil, apoi se duse la bancherul ei, ca să se asigure că, orice s-ar întâmpla, conturile ei vor permite emiterea unor polițe. „*Pentru a îndepărta o nenorocire, spunea Solene, cel mai bun lucru este s-o prevezi.*”

După care îi lăsă pe parizieni să-i povestească înaintarea lui Carol Quintul către destinul lui.

Când primi biletul surorii sale, Francisc I se afla la Chambord, la picioarele scării monumentale construite la porunca lui, pe care i-o arăta oaspetelui său uluit de atâta generozitate.

De fapt, Francisc voise să șteargă impresia lăsată de accidentul de la Amboise, unde, pe când mergea alături de Carol Quintul prin turnul Hurtault, unul dintre purtătorii de torțe se împiedicase în fața litierei lor, dând foc tapiseriilor întinse în cinstea oaspeților. Fuseseră nevoiți să se întoarcă din drum, scăpând ca prin minune de flăcări.

Regele se pierduse în scuze. Ca să nu strice bunele relații dintre ei, Carol Quintul îl asigură că incidentul nu-l deranjase, dar afirmația aceasta sunase la fel de fals ca șuietul pe care-l scotea în permanență nasul lui năpădit de polipi. Francisc îi lua de bune vorbele, ca să se liniștească.

Cuvintele lui Montmorency îi răsunau în amintire: „*Dacă împăratul va fi satisfăcut, ți-ar putea mulțumi dându-ți Milanul*”.

Așa că mesajul lui Marguerite îl făcu să scrâșnească din dinți. Seara, sub pretextul că împăratul era obosit, scurtă recepțiile date în onoarea acestuia. Cugetă în singurătatea odăii lui, găsind răbdarea necesară pentru a nu-l pedepsi imediat pe Montmorency. Admise, până la urmă, spusele surorii sale, ca să nu compromită perspectiva redobândirii Milanului, chiar dacă avea acum îndoieli în această privință. Cu scrisul lui energic și înclinat o informă pe Marguerite că era de acord cu ea și că va veghea să se facă dreptate așa cum era mai bine pentru regat. Luând apoi o altă foaie de hârtie, mângâli pe ea câteva cuvinte pentru Marie: „*Fii sigură de afecțiunea mea și de bucuria pe care mi-o oferă această afecțiune*”. În dimineața următoare, cu toate că-i venea să-l răstignească pe conetabil, care-i surâdea cu ipocrizie, expedie scrisorile și-i propuse lui Carol Quintul să viziteze o mănăstire.

Acesta acceptă cu plăcere. Pe drum, Francisc îi povesti că, în august anul trecut, emisese un edict prin care cronicarii din fiecare parohie erau obligați să țină în registrele lor o evidență a tuturor deceselor, nașterilor și căsătoriilor, notând ziua și ora exactă, date pe care francezii trebuiau să le declare ca să se știe exact, preciza el, cine trăia și cine murea în țară.

— Vezi, prin urmare, dragă cumnate, câte idei frumoase naște această somptuozitate.

În loc de răspuns, Carol Quintul se apucă să-și înșire titlurile și rangurile în registrul pe care i-l întindea abatele. Regele, care sub

masca veseliei își păstra resentimentele, se mulțumi să-și aștearnă semnătura, însoțită doar de aceste cuvinte simple: „François, senior de Vanves”.

Apoi adăugă, râzând:

— Vei vedea la Fontainebleau că, printre artiștii care-mi mențin buna dispoziție și spiritul, sunt mai modest decât un copil al Iudeei.

Carol nu răspunse la această aluzie. Montmorency îi fluturase și lui prin fața ochilor speranța că va obține ceea ce dorea. Dacă regele Franței renunța la pretențiile sale asupra Italiei, și încă definitiv, era dispus să îndure câteva umiliri și invidii.

Biletul regelui ajunse la Paris în același timp cu al lui Montmorency. Dacă primul o liniști pe Marie, cel de-al doilea o făcu să se cutremure.

În timp ce conetabilul o invita să i se alăture, Carol Quintul asista, încântat, la spectacolele care precedau sosirea lui la Fontainebleau. Aceste lucruri se întâmplau la 24 decembrie 1539.

A doua zi, de Crăciun, Marie execută o reverență fără cusur în fața regelui și a împăratului. Pe pieptul ei acoperit de mătăsuri superbe, tivite cu hermină, colierul de diamante scânteia în lumină, îmbrăcând-o într-un curcubeu de frumusețe.

Regele îi întinse satisfăcut mâna, ridicând-o, și o prezentă imediat oaspetelui:

— Marie de Chazeron face parte dintre artiștii ale căror talente ai avut prilejul să le admiri, frate.

Carol Quintul își încreți sprâncenele. După câte știa el, talentul era apanajul bărbaților, nu al femeilor. Vrând parcă să-i dea dreptate, Marie protestă cu umor:

— Sire, dacă v-ar auzi italienii care au transformat acest loc într-o operă de artă, ar fi la fel de supărați ca mine, când vă aud glumind pe socoteala mea.

— Ai văzut, Carol, replică regele, alții s-ar fi umflat în pene dacă i-aș fi lăudat; nu însă și Marie. Cu toate acestea, niciuna dintre doamnele care te-au întâmpinat nu ar fi fost atât de frumoasă dacă mâinile acestei lenjerese nu ar fi avut îndemânarea de a le pune farmecele în valoare.

— N-am făcut decât să-mi slujesc regele, răspunse Marie.

— Aș putea pune rămășag că-l slujești așa cum trebuie, afirmă Carol Quintul.

— Însoțește-mă, Marie. Împăratul dorește să-mi viziteze reședința. Curtea ne va urma.

Marie dădu din cap și se trase într-o parte ca să-i lase să treacă. Montmorency se apropie de ea și-și trecu brațul pe sub al ei.

— Ești mai frumoasă ca oricând, îi șopti el la ureche.

— Meritul e al acestei bijuterii, prietene. M-ai copleșit cu darurile tale.

Marie se înclină din nou în fața reginei Eleonore, care-i adresă un surâs, a lui Anne de Pisseleu, care făcu la fel, dar mai crispată, și a delfinului, care n-avea ochi decât pentru Diane; aceasta, păstrându-și, ca de obicei, atitudinea trufașă și rezervată, îi făcu lui Marie doar un semn prietenesc din cap.

Când trecu și Caterina, la rândul ei, prin fața lui Marie, acesteia îi crescui inima observând că ducesa pălise văzându-i colierul de diamante. *Duchessina* își duse mâna la gât, își strânse buzele uscate și grăbi pasul în urma cortegiului, fără să scoată o vorbă. Marie deduse că aceasta înțelesese. De-acum înainte trebuia să se ferească. Își îndreptă atenția spre rege, care lăuda, ca întotdeauna, splendorile de la Fontainebleau.

Vizita începu cu camera regală, împodobită cu tapiserii desenate de Rafael, apoi urcară la etajul al doilea.

— Festivitățile de ieri, de la sosirea lui Carol Quintul, erau mai reușite, povesti Montmorency. Au fost scenete, turniruri și distracții de tot felul, dragă Marie. Păcat ca nu le-ai putut vedea și tu. Cât despre ceea ce se află aici, adăugă el, arătând cu un gest sala turnului în care erau, ai auzit de o sută de ori toate amănuntele acestea. N-ai prefera un loc mai izolat?

— Am aflat că în cinstea vizitei a fost special amenajat un loc nou, răspunse Marie, care n-avea niciun chef să rămână singură cu conetabilul.

— Este vorba despre apartamentele destinate împăratului, într-un pavilion pe colț unde plafonul a fost zugrăvit cu vulturi având de jur împrejur deviza lui. Au fost instalate acolo și multe sobe, ca să suplinească lipsa șemineelor. Vrei să mergem acolo? insistă Montmorency, strecurându-și brațul pe după mijlocul ei.

Pe vremuri, dorința lui ar fi măgulit-o, acum însă o enerva. De când aflate despre duplicitatea conetabilului, respectul față de el îi pierise. Răspunse cu politețe:

— Nu se cuvine să pătrunzi nepoftit în apartamentul unui musafir. Ai răbdare, Anne. La noapte îți voi sta la dispoziție îmbrăcată numai cu colierul.

— Ce greu va trece timpul până atunci! gemu el la urechea lui Marie. N-am putea să i-o luăm înainte?

— Câtă nerăbdare, dragul meu! îl ironiză ea. Te porți ca un adolescent respins. Gata. O să capeți în curând ceea ce meriți.

Anne de Montmorency se mulțumi cu atât, iar Marie îl lăsă s-o conducă pe urmele regelui. Ultima ei frază nu fusese o minciună. Această constatare o făcu să se simtă ușurată.

Saloanele se succedau, pline până la refuz cu operele lui Leonardo da Vinci, ale lui Rafael și ale multor altor artiști italieni. Francisc se minună în fața lui *Hercule* sculptat de Michelangelo, a *Giocondei* agățate pe perete, a obiectelor din aur și argint făurite de mâinile lui Cellini, care împodobeau până și sălile de baie, atrăgându-l și pe împărat în plăcerea nespusă pe care i-o stârnea arta, sub toate formele ei, și care făcuse din Fontainebleau cel mai frumos loc din Franța.

La cina care încheie această zi, împăratul o felicită pe Marie pentru materialele somptuoase în care erau înveșmântate doamnele de la Curte. Marie răspunse că meritul era al regelui, care avea mult gust. Dar fu nevoită să mai sporovăiască cu împăratul și să-i accepte invitația la dans. Spre marea ei surpriza, Carol îi spuse cu voce scăzută: „*Ești la fel de frumoasă cum mi te închipuiam eu*”. Marie se mulțumi să-i răspundă printr-un zâmbet nătâng. În ciuda siguranței pe care-o afișa, nu se simțea deloc în largul ei și privea adesea către Montmorency și Caterina, convinsă că puneau ceva la cale. Nu știa când urma să se abată asupra ei tăișul ghilotinei, însă era atentă la tot ce mânca și bea; dacă pleca de la masă, la întoarcere nu se atingea de ceea ce se mai afla în farfuria ei, așteptând să fie servită din nou, în același timp cu Montmorency, înainte de a pune ceva în gură.

În noaptea următoare îl primi în patul ei, așa cum îi promisese, ca să nu-i trezească bănuieli, dar îi fu mai greu decât își închipuise, cu toate că Anne se arătă înfocat și tandru. Trecură

astfel patru zile. Carol Quintul îi căuta tot mai des prezența, râzând la replicile ei ca un prieten vechi. Caterina părea încântată de acest lucru, Montmorency însă se întuneca la față văzându-i. În ajunul plecării împăratului, acesta îi șopti la ureche:

— Marie, ar fi trebuit să te pierd, însă am venit să te salvez, în curând, lângă tine va cădea un bilet. Urma ca eu să-l ridic și să-l dau regelui. Ia-l tu înaintea mea. Nimeni nu va ști niciodată.

Se îndepărtă imediat de ea, fără alte explicații. O farandolă trecu pe lângă ea, antrenând-o în șirul dansatorilor, pe care-i urmă, privind mașinal în jos, la picioarele ei. Apoi, obosită de atâta dans, dădu să se întoarcă alături de rege. Un paj se ciocni de ea. Văzu căzându-i la picioare un plic desfăcut. Montmorency apăru ca din pământ în fața ei, dar, cu o mișcare iute, Marie i-o luă înainte, ridică plicul și îl ascunse, surâzând, în mânecă.

Caterina urmărise cu atenție scena, iar Montmorency afișă o expresie de profundă nemulțumire. Din instinct, Marie se îndreptă spre rege, care stătea de vorbă cu Diane de Poitiers, începu să râdă și ea împreună cu Diane și-și încrucișă brațele pe piept, străduindu-se să se liniștească. Dar spaima îi cutremura toată ființa.

La căderea nopții, când se văzu singură în odaia ei, Marie desfăcu scrisoarea pe care, într-un moment prielnic, și-o strecurase în sân. Hârtia purta sigiliul împăratului. Mesajul spunea ca împăratul era mulțumit de serviciile ei, că moartea delfinului răzbuna umilințele pe care le suportase din partea regelui Franței și că urmau noi ordine, la îndeplinirea cărora va primi aceeași sumă de bani. Misiva era datată 26 august 1536. Marie începu să fiarbă de mânie. Ar fi putut să jure că mesajul era autentic. Dacă împăratul îl scrisese, era, fără îndoială, convins că ea – sau cineva care se dădea drept ea – spiona la Curtea Franței pentru el. Asta explica pe deplin neobișnuita atitudine familiară față de ea.

Marie simți că-i clocotește sângele în vine. Dintr-un salt ajunse la ușă, o încuie, arse scrisoarea la flacăra unei lumânări, apoi aruncă resturile în șemineu și nu se liniști decât după ce le văzu prefăcute în cenușă. Gărzile puteau forța ușa masivă; această falsă dovadă fusese definitiv distrusă. Totuși, când cineva bătu la ușă, avu nevoie de câteva clipe ca să-și domolească bătaile

dezordonate ale inimii; se asigură că nu mai rămăsese nici urmă de scrisoare, apoi se duse să deschidă.

În prag era Montmorency. Singur. Intră, închise ușa și puse zăvorul.

— Ai venit să mă avertizezi sau să-mi dai explicații? îl înfruntă Marie.

— Vreau doar să-ți cer să mă ierți.

— Te ascult, se împlânzi ea.

— Unde ai pus-o?

Marie arată spre vatra în care trosnea un buștean.

— Asta era singura soluție, aprobă el.

Apoi se așază pe marginea patului. Era tras la față. Marie înțelese atunci că el nu voia s-o păcălească. Neliniștea îi pieri, făcând loc întrebărilor care-o asaltau.

— Cine ți-a dat-o? întrebă ea, cu toate că știa deja care va fi răspunsul.

— Caterina de Medici, răspunse fără șovăire conetabilul. Se întoarse către ea și o privi, dezolat, drept în ochi. Am citit-o și am răscitit-o ca să pot accepta gândul trădării tale. Te credeam mai presus de așa ceva, Marie.

— Te înșeli, Anne. Nu sunt vinovată.

— Totuși, biletul este autentic. Am muncit mult pentru ca pacea să fie încheiată și cunosc mai bine ca oricine scrisul și sigiliul împăratului.

— Știu. Din nefericire pentru mine.

Marie își cuprinse capul în mâini. Se simțea, deodată, istovită. O cuprinse din nou un val de greață, pe care se strădui să-l stăpânească. Cu toate că o salvase, Montmorency o credea vinovată. Era ceva de neînțeles.

— Să zicem că aș crede în nevinovăția ta. Asta ar însemna că exista un complot împotriva ta, căci, te asigur, Marie, împăratul n-a părut deloc mirat auzindu-ți numele, ba chiar părea încântat că ești aici.

— Asta m-a surprins și pe mine, crede-mă. Și, dacă acest mesaj explică purtarea lui, el aduce mai multe întrebări decât răspunsuri. Hai să încercăm să găsim împreună răspunsurile, vrei? Pentru asta, îți voi face o mărturisire penibilă, Anne.

Îi povesti, la fel ca lui Marguerite d'Angouleme, legătura perversă care se crease între ea și Caterina, fără să-i ascundă decât episodul în care îl denunțase regelui pe el, pe Montmorency. Conetabilul se ridicase în picioare și se plimba prin încăpere, scărpinându-se în barbă. Când ea tăcu, acesta respiră adânc și spuse:

— Milanul. Țsta este motivul.

Marie se gândi câteva clipe, apoi scutură din cap.

— Nu înțeleg.

— Făcându-l pe împărat să creadă că avea în tine o aliată, o complice, adică o executantă, Caterina își acoperea propria trădare. Dacă cineva ar fi bănuț-o, putea să dea la iveală această scrisoare sau altele. Căci sunt sigur că mai are și altele, adăugă el pe un ton nemulțumit.

Marie dădu din cap. Se ciocnea din nou de această perspectivă. Nu se opri însă prea mult asupra ei. Pornit, Montmorency continuă:

— Caterina te urăște, Marie. Ești frumoasă, firește, dar, mai ales, ești liberă. Prea liberă. Trăim în vremuri când orice formă de libertate este suspectă. Și primejdioasă.

— În ce privință sunt eu mai liberă decât ea, Anne? Ea domnește, nu eu!

— E sclava acestei puteri care constituie singura ei armă, singurul ei atu. Nu domnește decât mulțumită relației ambigue pe care o întreține cu ființele din specia ei. Mulți și-ar vinde și sufletul pentru o singură firimitură din această putere. Tu ai știut să-ți păstrezi sufletul, iar această prospețime ți-a atras iubirea unui rege care, cu un singur gest, o poate îndepărta pe Caterina de destinul la care aspiră. Oamenii își închipuie întotdeauna că regăsesc în ceilalți același aluat din care sunt făcuți ei înșiși. Uneltirea aceasta îi permitea să te ducă la pierzanie dacă ai fi încetat să o slujești – ceea ce s-a și întâmplat – sau dacă te-ai fi hotărât să-l influențezi pe rege s-o îndepărteze.

— N-am acționat în niciun fel împotriva ei. Nici acum nu înțeleg.

— Tocmai de asta m-am gândit la Milan. Știi la fel de bine ca mine cât de atașată e Caterina de pământul strămoșilor ei.

Milanul ar fi trebuit să fie zestrea ei, garanția legitimității ei în Franța.

— Desigur.

— De ani de zile, Milanul trece de la rege la împărat și de la împărat la rege, într-un duel ucigaș care ei îi lasă totuși speranța că, într-o zi, îl va putea recupera. Încăpățânarea lui Francisc în acest sens era, în sine, o făgăduială. Acum însă el a făcut pace cu dușmanul sau. Milanul este pierdut. Ea nu poate suporta acest gând, cu atât mai mult cu cât Henric a căzut în mrejele lui Diane de Poitiers, la care regele ține la fel cum ține la tine. Culmea ghinionului, Caterina este stearpă. Orice fleac ar putea duce la repudierea ei. În aceste condiții, singura ei consolare devine răzbunarea. Gândește-te, Marie: dacă aș fi ridicat biletul, eram obligat, în calitatea mea de conetabil, să i-l înmânez regelui, care i-ar fi avut astfel la mână atât pe cel mai mare dușman al lui, cât și persoana vinovată de moartea fiului său. Mânia lui s-ar fi abătut asupra împăratului și asupra ta. Împăratul ar fi fost închis, așa cum s-a întâmplat pe vremuri cu Francisc, iar Milanul devenea din nou o monedă de schimb. Afacerea fiind publică, ai fi fost judecată și osândită pentru asasinat și înaltă trădare. Iar eu n-aș fi avut altă soluție decât să pretind că-ți descoperisem jocul și că mă apropiasem de tine doar ca să te demasc. Caterina ar fi fost răzbunată, iar Milanul, dobândit.

— De ce i-ai urmat planurile, Anne? Ar fi fost de-ajuns să-mi vorbești despre ele.

— N-aveam de ales, Marie. Gorgona asta mă are la mână, din păcate.

Marie fu cuprinsă de un val de tandrețe. Oare căzuse și Montmorency în capcană? îl privi îndurerată și-i mărturisi:

— Nu ți-am spus totul, Anne. Și eu am crezut că ești de partea ei, gata să mă sacrifici pentru niște interese meschine. M-am apărat. Ca s-o fac, te-am trădat pe tine regelui.

Anne rămase cu gura căscată. Marie îi povesti despre vizita pe care o făcuse la Poitiers și încheie cu mesajul pe care-l primise de la rege. Montmorency se lăsă să cadă alături de ea.

— Poate că nu e încă prea târziu. Pot încerca să-l conving pe rege... începu Marie.

Dar conetabilul o întrerupse, cu voce sfârșită:

— Nu. Merit să fiu pedepsit pentru că am tăcut, Marie. A fost o greșeală. O greșeală stupidă. Contele de Châteaubriant m-a primit cu bunăvoință când am fost la el și, într-adevăr, n-am găsit niciun martor care să-mi poată relata ce se petrecuse. În casă nu erau urme de sânge, iar un medic mi-a declarat, sub jurământ, că asistase la agonia contesei, care durase trei zile, și a insistat asupra faptului că bolnava însăși se împotrivise ca Maiestatea Sa, regele, să fie anunțat de ceea ce i se întâmplase, fiindcă n-ar fi dorit să vină s-o viziteze și să vadă în ce stare ajunsese chipul acela pe care-l iubise odinioară. Contele mi-a arătat epitaful pe care ea însăși îl scrisese, după spusele lui, cu puțin timp înainte de a-și da ultima suflare. Adevărul e că n-am găsit nimic, Marie, îți jur. Caterina mi-a pregătit și mie o capcană. Într-o dimineață, mi-a fluturat pe sub nas actul de donație în favoarea mea semnat de conte. „*A apreciat la justa valoare faptul că ai închis ochii*”, mi-a spus ea, pur și simplu. Am încercat să mă justific, să-i explic că eram nevinovat, dar mi-a răs în nas. Am aflat chiar din gura contelui că ea îi spusese că descoperisem totul și că așteptam să-mi ofere motive să tac. El făcuse ceea ce-i sugerase Caterina și nu înțelegea de ce sunt nemulțumit. I-am cerut să-și rectifice testamentul, însă a refuzat. „*În felul acesta, sunt sigur că nu vei vorbi niciodată*”, a afirmat el. A avut dreptate. N-am dezvăluit adevărul. Am acceptat să las lucrurile așa cum erau, ceea ce mă face să fiu, în fapt, vinovat.

— Iartă-mă, Anne. Întotdeauna ai recunoscut că ești oportunist. Caterina ne-a manipulat cum a vrut; la fel a făcut și cu Triboulet, pe care l-a lăsat să vină la mine cu niște informații false.

— E adevărat. Dar între oportunism și înaltă trădare e o prăpastie. N-aș fi trecut-o niciodată de bunăvoie, crede-mă.

— Amândoi suntem victimele perfidiei ei. Și dacă nu ai fi vrut să mă salvezi cu orice preț, chiar acum ar fi izbândit. Ce te-a făcut să-ți schimbi intențiile, când totul părea să dovedească vinovăția mea?

— Oare n-ai înțeles? Întreba el, luându-i mâinile.

O bănuială o făcu să tremure. Pe chipul chinuit al conetabilului, o părere de zâmbet întâmpină sclipirea din ochii ei de peruzea.

— Te iubesc, Marie. Sigur, ți-am spus-o de zeci de ori în pat, așa cum am spus-o și altora. Dar abia la gândul că te voi pierde cu adevărat mi-am dat seama de asta. Nu știu de ce am resimțit-o atât de violent, de parcă toată ființa mea s-ar fi pierdut dacă te trădam.

— Anne, eu...

— Sst, nu mai spune nimic, iubirea mea. Am scăpat de ce era mai rău și numai asta contează. Împăratul își va vedea de drum, iar peste câteva zile îi voi mărturisi regelui greșelile mele. Nu sunt laș, Marie. Suveranul nostru este un om drept. Nu mi-e teamă de pedeapsa care mă așteaptă, dar n-am să te trag după mine. Acceptă situația și lasă-mă să te iubesc. Pielea ta este atât de mătăsoasă, iar diamantele acestea pe care le porți îmi umplu inima de încântare. Rămâi cu ele la gât, ca în nopțile trecute. Ele reflectă în mii de scipiri strălucirea frumuseții tale.

Marie îl lăsă s-o întindă pe cuvertură și s-o dezbrace. Acum, atingerea lui n-o mai scârbea. Ca și cum ar fi vrut s-o încurajeze să se lase în voia mângâierilor lui, senzația de greață care-i tot răscolea stomacul dispăru.

Montmorency o copleși cu o pasiune sporită de complicitatea lor, iar zorile-i găsiră înlănțuiți.

Când se trezi, Marie era singură. Dusă pe gânduri, lăsă camerista s-o îmbrace. Nu-i putea îngădui Caterinei să scape atât de ușor. În afară de asta, în ciuda demersurilor pe care le făcuse și a sprijinului conetabilului, Marie nu se simțea la adăpost de ura ducesei. Trebuia, cu orice preț, să-i mărturisească regelui adevărul. Și era la fel de urgent să-l salveze pe Montmorency de la căderea în dizgrație. Fiindcă, fără îndoială, Caterina avea să-i ofere regelui, la prima ocazie, argumentele de care dispunea ca să-i ducă la pierzanie.

Când coborî scara, îndreptându-se către salonul vast de recepții unde fusese pregătit un bufet somptuos, Marie își regăsise combativitatea și agerimea minții. Zăbovi să schimbe câteva cuvinte despre vremea neobișnuit de frumoasă cu doamna de la Richelière, se extazie în fața coafurii împodobite cu rubine și diamante a contesei du Plessis, apoi se pierdu printre cei o sută de comeseni care pălăvrăgeau veseli. Primi complimente pentru ținuta ei și pentru felul cum munceau lucrătoarele

de la prăvălia ei, răspunse cu umor câtorva glume, fără să-l piardă nicio clipă din ochi pe rege, de care se apropia pas cu pas. În timp ce-și ducea paharul la buze, privirea ei o întâlni pe cea a lui Montmorency, care-i făcu un semn complice din cap. Marie îi răspunse cu însuflețire la salut. Spre deosebire de ziua precedentă, când vederea belșugului de bucate alese o făcuse să se repeadă spre latrine, în dimineața aceasta era flămândă și dornică de răzbunare. O căuta din ochi pe Caterina și aproape că fu dezamăgită să n-o zărească. În clipa aceea ar fi dorit s-o umilească prin simpla ei atitudine sigură de sine. „Rămâne pe mai târziu!”, își spuse, continuând cu grație să se apropie de rege. Știa că nu va găsi un moment mai prielnic decât acela ca să discute între patru ochi cu el. Francisc stătea de vorbă cu împăratul, iar Marie evită să se amestece în schimbul lor de cuvinte, profitând, ca să mai câștige timp, de îmbrățișarea generoasă cu care-o întâmpină sora regelui.

— Văd că ești radioasă, afirmă Marguerite d'Angouleme. Cum stau treburile noastre? continuă ea cu voce scăzută.

— Deznodământul se apropie, doamnă.

— Te pot ajuta cu ceva?

— Mi-ar fi de folos să îi spun regelui câteva cuvinte.

— Strecoară-te până la fereastra aceea ferită, din dreapta. De restul mă ocup eu, o asigură Marguerite, strângând-o complice de braț.

Se despărțiră, înveselite amândouă de mica lor uneltire. După o clipă, farmecul și spontaneitatea lui Marguerite îi atrăgeau pe Carol Quintul și pe sora acestuia, Eleonore, într-un schimb spumos de replici. Francisc I, strâmbându-se ca atins de o durere subită, care-l făcu să șchioapete ușor, se scuză și se despărți de ei, îndreptându-se către un cotlon mascat de o draperie. Marie trecu pe lângă el și-l salută, conform etichetei, fără să zăbovească prea mult în preajma lui ca să nu atragă atenția vreunuia dintre numeroșii spioni ai Caterinei de Medici. Avu totuși destul timp să-i șoptească:

— Sire, nu te grăbi să-l pedepsești pe Montmorency. Orice ți s-ar spune, orice ți s-ar arăta, ai încredere în mine, în numele iubirii sincere pe care ți-a purtat-o Isabelle de Saint-Chamond.

Regele fu mirat auzindu-i vorbele, dar nu lăsă să se vadă nimic și se îndepărtă de ea, cu un compliment banal. Banal în aparență, căci Marie înțelese exact sensul cuvintelor lui.

— Durerea mea se pierde în strălucirea ta, lenjereasă a inimii mele!

Fraza aceasta făcu să înflorească pe câteva chipuri surâsuri licențioase, dar atinse cel mai sensibil loc din sufletul sfâșiat al lui Marie.

Peste puțin timp apăru și Caterina de Medici, cu accentul ei italian ca un scuipat ipocrit în gura-i uscată. Marie avu grijă să se țină la distanță de ea. Nu voia s-o provoace înainte de a fi discutat cu regele.

Când curtenii începură să se risipească pentru a se pregăti să meargă la vânătoare, Marie se duse la Montmorency. În timp ce făcea conversație, culegând ici-colo câte o informație, îi venise o idee pe care voia să i-o împărtășească și lui. Conetabilul îi oferi brațul, pe când ea se sclifosea:

— Te rog să mă însoțești, Anne, vrei? Caterina ține să ne îmbrăcăm toate cu pantaloni, nu cu fuste, la vânătoarea călare. Din moment ce pantalonii aceștia au fost făcuți la prăvălia mea, ar fi nepotrivit să nu mă conformez, nu-i așa?

— Ai perfectă dreptate, scumpa mea, și te voi conduce chiar acum la camerista ta.

Și se îndepărtară, însoțiți de chicotelile doamnelor care nu îndrăzneau să adopte această modă nouă, lansată de Caterina de Medici în vederea propriei comodități, și de zâmbetele înțepate ale acelor pe care Montmorency le îndepărtase cu politețe din patul lui.

La un colț de coridor, Marie își dădu seama că erau singuri.

— Voi vorbi cu regele despre tine, Anne. Acasă la tine. Acolo vom fi la adăpost de urechi indiscrete. Carol Quintul trebuie să-și facă intrarea în Paris și va trece chiar pe sub ferestrele tale. Propune-i regelui să le folosească drept post de observație. Va înțelege.

— Dorințele tale sunt porunci pentru mine, iubito, șopti el, în timp ce erau ajunși din urmă de alte câteva persoane.

— Ai grijă, dragul meu, râse contele de Blois, cu câte o tânără agățată de fiecare braț, dacă mai spui asemenea vorbe, în curând o să te trezești însurat!

— Și tu, dragă, ești însurat, replica Montmorency pe același ton, și, după câte îmi dau seama, nu-ți merge prea rău!

— Pe dracu'! obiectă contele, care trecea drept un tip afemeiat, foarte dezamăgit de lipsa de temperament a soției sale. Uite ce grele sunt lanțurile pe care le port, prietene! Atât de grele, încât am nevoie de ajutoare ca să le pot căra.

Marie începu să râdă și intră în jocul lui.

— Vii cu noi la vânătoare, conte?

— Nici gând, nici gând! N-aș putea să-mi deosebesc soția de un ditamai mistrețul! Așa că le las celorlalți grija de a-l doborî, ca să nu ajung la pușcărie!

Cele două tinere care-l însoțeau chicotiră, în timp ce el le ciupea de fese.

— Ia ascultă-le cum cotcodăcesc, prietene, i se adresă el, pe un ton plin de subînțelesuri, lui Montmorency. Ca niște potârnichi tocmai bune de pus la frigare. Mă duc chiar acum să pregătesc frigarea.

Montmorency se despărți de Marie în pragul camerei ei, gândindu-se că, nu cu multă vreme în urmă, ar fi plătit și el, asemenea contelui, câteva femei ușoare ca să-l distreze. Afurisitul de conte avea dreptate. Se gândea prea mult la Marie.

Pierdură restul zilei urmărind un cerb frumos, într-o hăituire care-l încântă pe împărat și-l istovi pe rege. După răceala lui la „genitoare” rămăsese cu o durere în zona perineului. Deși urmase cu sfințenie toate recomandările medicilor, încă nu putea calări. Iar să participe la o vânătoare mergând în litieră i se părea și mai chinuitor decât să suporte durerea fizică. Orgoliul lui suferea de asemenea, mai ales că împăratul nu scăpa niciun prilej de a-l întreba cu ipocrizie dacă n-ar prefera să se oprească și să se odihnească în loc să continue vânătoria. La care, forțând nota, Francisc răspundea la fel de curtenitor:

— Plăcerea mea este să te văd pe tine mulțumit, frate! Doar n-ai vrea să mă lipsești de ea, nu-i așa?

Pe 30 decembrie, la căderea serii, împăratul își luă bun-rămas de la Fontainebleau, mulțumindu-i cu lacrimi în ochi lui Francisc pentru ospitalitatea pe care o găsisese într-o reședință la fel de plăcută ca stăpânul ei. Înconjurat de regina Eleonore și de copiii lui, Francisc îl invită să ia loc într-o gondolă pe care o adusese de la Veneția. Legănându-se ușor pe oglinda Senei, ambarcațiunea

se îndepărtă, luând cu ea și spectrul amenințării care o pândea pe Marie.

După două zile, Carol Quintul își făcea o intrare triumfală în Paris, precedat de o procesiune interminabilă de notabilități și clerici. Fu salutat cu mai multe salve de tun, iar Francisc se felicita că acceptase oferta lui Montmorency. De la ferestrele acelea nu numai că avea o vedere admirabilă, ci putea să-și și manifeste fără fereală plăcerea pe care-o simțea în fața acestei farse diplomatice. Căci, dacă-i pregătise lui Carol Quintul o astfel de primire, o făcuse mai ales pentru ca împăratul să-și poată da seama cât de mult i-ar fi plăcut să intre în Paris în postura de cuceritor.

— Uite-! anunță Anne de Pisseleu, bătând din palme.

Regele întinse gâtul, înfruntând lapovița care cădea asupra orașului. Călare pe un cal negru, protejat de un baldachin în culorile lui, împăratul salută, cu mâna înmănușată, mulțimea.

— Nu e la fel de falnic ca tine, Sire! strecură Marie la urechea regelui, care-i mulțumi cu un surâs și închise la loc fereastra.

— E foarte frig. Ne-a văzut, și asta îmi e de ajuns. Judecând după cât de încet se mișcă escorta lui, o să mai dureze până ajunge la Nostre-Dame. Iar legatul pontifical care urmează să-l întâmpine e vorbăreț ca o gaiță. Prin urmare, avem timp să bem câte o ceașcă de lapte cald și să discutăm. Căci avem de vorbit, Marie, declară regele.

— Dorești să vă las, Sire? întrebă, din politețe, Anne de Pisseleu, convinsă că regele o va ruga să rămână.

El însă n-o făcu, ba chiar insistă:

— Te rog, scumpo. Du-te în numele meu înaintea cortegiului. Conetabilul te va însoți.

Montmorency ar fi vrut să asiste la convorbire, fiindcă ținea să răspundă personal reproșurilor pe care i le-ar fi făcut regele. Tăcu însă văzând privirea rece a acestuia.

— E o mare onoare, Maiestate, se mulțumi el să răspundă, oferindu-i galant brațul lui Anne de Pisseleu.

Amanta regală îl acceptă și plecă, înțepată. Întotdeauna se înfuria când o altă femeie reținea, fie chiar pentru o clipă, atenția regelui.

Marie și Francisc discutară banalități în timp ce valetul le aducea o gustare alcătuită din turta dulce și lapte cald cu scorțișoară într-un salonaș cochet, tapisat în albastru-închis, unde se instalară ca doi prieteni vechi. Abia după aceea Marie îi vorbi despre ea, despre prăvălie, despre Constant, despre Jean, despre copiii ei, despre Isabeau și despre Chazeron. Nu uită nimic, nu omise nimic. Pentru prima oară în viața ei dezvălui în întregime secretul familiei ei, fără teamă. În acest loc neprotocolar simțea că nu-i vorbește unui rege, ci singurului om capabil să-i înțeleagă alegerile, îndoielile și crimele. Termină relatându-i ultimele evenimente, inclusiv ceea ce aflate în legătură cu Caterina și cu conetabilul. În tot acest timp, Francisc nu o întrerupsese nici măcar o singură dată, sincer încântat de încrederea ei, deși întristat de lucrurile pe care le afla.

— Sire, sfârși ea, viața mea e în mâinile tale. Și îți voi accepta pedeapsa, orice s-ar întâmpla, dar te implor să nu le faci niciun rău copiilor și familiei mele.

— Nici nu poate fi vorba de așa ceva, Marie, răspunse regele luând-o de mâini. Cunosc afecțiunea pe care mi-o porți și nimic nu m-ar face să mă îndoiesc de sinceritatea ta, nici măcar originea ta sau aceste dovezi măsluite. N-am cum să-mi pedepsesc nora, iar repudierea ei ar constitui, în ochii creștinătății, o greșeală. Voi asculta argumentele lui Montmorency, din moment ce te pui chezașă pentru el. Deși este adevărat că mie mi-a promis Milanul, iar dușmanului meu, dimpotrivă, i-a făgăduit că nu-l voi avea.

— A făcut-o constrâns și forțat prin șantaj.

— Fie. Cu toate că țin la el, voi fi nevoit să-l îndepărtez pentru o vreme. Voi folosi niște pretexte false, dar va înțelege el. E important să-i ofer Caterinei o compensație. Ca să vă pun la adăpost și pe tine, și pe el, o asigură el, ridicându-se de pe fotoliu.

— Mulțumesc, Sire, murmură Marie, ridicându-se și ea în picioare.

Regele întinse brațele și o atrase la pieptul lui. Ea nu se împotrivi. Francisc o îmbrățișă și depuse pe buzele ei o sărutare blândă și ușoară.

— Ai spus că Isabelle mă iubea, îi șopti el la ureche.

— Ați fost singura iubire a vieții ei. Mi-a mărturisit-o în scrisoarea pe care mi-a lăsat-o.

— Mă bucur s-o știu, afirmă regele, desfăcându-și brațele din jurul ei. Retrage-te, Marie. Chiar astăzi. Curtea unui rege, oricât de mare ar fi el, ascunde, sub veșmintele aurite, multă murdărie. Nu este un loc potrivit pentru tine, așa cum nu era nici pentru Isabelle. Noblețea înseamnă mult mai mult decât un titlu, Marie. Ea vine din suflet. Un suflet curat, ca al tău și ca al ei. Iar tocmai această deosebire îi va face pe ceilalți să te condamne. În ceea ce mă privește, am uitat tot ce mi-ai spus. Și am iertat păcatele pe care soarta v-a constrâns să le comiteți. Tu ești mult mai vrednică să porți numele familiei Chazeron decât era François acela. Nu trebuie, așadar, să regreti nimic. Adio, lenjereasă a inimii mele. Voi veghea asupra ta până la moarte.

— Adio, regele meu.

El se întoarce și ieși, fără să mai privească înapoi.

Marie rămase un timp singură, contemplând orașul care se afunda tot mai mult sub povara cupidității și a falselor aparențe. Se simțea împăcată. Pe vremuri, regele venise s-o ia cu el, acum o lăsa să plece.

Protestanții nu mai aveau nevoie de ea acum, când martirii lor le pledau cauza, iar această lume superficială care nu era a ei avea s-o uite în câteva zile.

Îi promisese lui Montmorency că-l va aștepta să se întoarcă. De îndată ce regele ajunsese la Palais de la Cité ca să-l întâmpine acolo pe Carol Quintul, conetabilul dădu pîteni calului și plecă înapoi, să se întâlnească cu ea.

Intră în casă și o găsi pe Marie adormită în salonul unde vorbise cu regele, în fața ferestrei pe care șiroia ploaia rece de ianuarie. Se instalează vizavi de ea, fără să cuteze s-o trezească. Dormea senină, surâzând, și se întinse ca un copil când deschise ochii. El îi căută buzele, sărutându-le blând, mișcat de voluptatea abandonului ei involuntar.

— Te-am salvat și eu, la rîndul meu, spuse ea simplu, trecându-și brațele pe după gâtul lui. Dar va trebui să te retragi pentru un timp.

— Când? întrebă Montmorency, bucuros și tulburat.

Pielea ei avea o aromă de stînjenei.

— O să te anunțe regele. Deocamdată, călătoria împăratului trebuie să fie dusă la capăt. Eu nu voi mai fi de față, prietene. Mă întorc la Vollore. Solene se descurcă bine cu prăvălia, iar regele va rămâne clientul ei. Cred că e timpul să ne luăm bun-rămas, zise ea lăsându-se pe spătarul fotoliului și întinzându-se, înțepenită de frigul care o pătrunsese pe nesimțite în timp ce dormea.

Montmorency îi întinse o mână îngrijită. Ea o apucă și se trezi în brațele lui. O îmbrățișă cu tandrețe.

— Fii a mea încă o dată, gemu el, cu buzele lipite de părul ei strâns în coc. Mi-e greu să te pierd, dar nu văd cum te-aș putea reține împotriva voinței tale.

— Pentru ultima oară, Anne. Cu toată dragostea cu care m-ai ocrotit.

Buzele lor se întâlniră, iar Marie i se dăruie cu toată ființa. Imaginea lui Constant umbri o clipă cerul extazului ei. Dar îi surase fără regrete. Gestul ei de a se oferi avea gustul libertății.

Solene izbucni într-un răs cristalin pe când Marie își termină istorisirea în sufragerie. Nu omisese decât apropierea senzuală care avusese loc, ca să-l nu rănească pe Constant, atât de fericit că o regăsea vie și sănătoasă.

Marie le aruncă o privire lui Jean și lui Constant care, la fel ca ea, păreau nedumeriți de veselie lui Solene.

— Nu te supăra, hohoti țiganca, dar eram convinsă că ai să înțelegi imediat despre ce era vorba.

— Ce anume trebuia să înțeleg? întreba Marie, iritată.

— Colierul tău, pufni din nou în răs Solene. El te-a salvat.

— Ce tot spui? făcu Marie, derutată de aceste cuvinte absurde.

— Nu toate filtrele de dragoste se beau ori se mănâncă, Marie, se amuză Solene. Sunt sigură că el n-a vrut să-ți scoți colierul în nicio împrejurare, adăugă ea, izbucnind din nou în răs.

Marie își duse mâna la gât. Prin minte i se perinda un șir de imagini. În fiecare dintre ele, privirea conetabilului zăbovea asupra bijuteriei, înainte ca el să înceapă să o dezmiere.

— O vrajă! exclamă ea. Ai vrăjit diamantele!

— Păi, bineînțeles, ce credeai? O, nu mă îndoiesc de afecțiunea sinceră pe care ți-o poartă el, o asigură Solene, ca să n-o jignească, dar ea nu l-ar fi putut împiedica să te sacrifice pentru a

se salva pe sine. Așa încât mi-am zis că trebuia să fac ceva. N-a fost mare lucru.

Voi să-și păstreze aerul serios, dar nu rezistă, văzând mutra dezamăgită a lui Marie. Se ridică din fotoliu, râzând în hohote, și o îmbrățișă.

— Oh! Iartă-mă, iartă-mă, ar fi trebuit să te previn, dar eram convinsă că-ți vei da seama. Doream atât de mult să nu ți se întâmple nimic rău!

Marie o cuprinse, la rândul ei, cu un braț și o ciupi de obraji, înveselită.

— Și eu care chiar credeam că vrea să mă ia de nevastă! Își dădu ea ochii peste cap.

Râsul lui Constant se stinse pe dată, iar Marie îi simți neliniștea. O împinse la o parte pe Solene și ingenunche în fața lui.

— S-a terminat. M-am despărțit de el.

— Nu regreti nimic? Întrebă el, regăsindu-și buna dispoziție.

— Nimic, Constant, îl asigură ea.

Urmă un moment de tăcere întreruptă doar de sughițurile pe care i le provocase lui Solene criza de răs nestăpânit.

— I-ai spus despre copil?

Ea scutură din cap.

— Nu el este tatăl pe care îl doresc pentru acest copil, știi prea bine.

— Ești la fel de sigură de alegerea ta cum sunt eu de a mea?

— Da, Constant. Dacă tu-mi accepți iubirea, dar și păcatele mele.

— Nu-l voi putea recunoaște ca fiu legitim, Marie. Sunt însurat. Oricum, n-am vreun nume respectabil pe care să i-l pot oferi.

— Nu-mi pasă. Vei lua și tu, ca el și ceilalți copii ai mei, numele de Chazeron. Eu nu mă rușinez să-l port. Tu ești singurul bărbat pe care-l voi iubi vreodată.

Își rezemă capul pe genunchii lui, în timp ce degetele iubitului ei îi mângâiau obrazul. Privirea ei o întâlni pe cea a lui Jean, pe care Solene, liniștindu-se în cele din urmă, îl înlănțuise cu brațele. În ochii lui citi o tandrețe sinceră, din care patima dispăruse, deși dorința mai stăruia în trupul lui. Așa era el făcut, dar își găsisse liniștea, iar Marie fu cuprinsă de un val de fericire.

La sfârșitul lunii ianuarie, Carol Quintul părăsea Franța, după ce trecuse prin Chantilly, unde Montmorency îl primi cu toate onorurile, și poposise la Villiers-Cotterets, la castelul preferat de rege pentru partidele de vânătoare care se desfășurau acolo. Cei doi cumnați nu aduseră niciodată vorba despre Italia sau despre alte probleme. Se despărțiră în termeni buni, dar împăratul rămase cu invidia pentru luxul regelui, iar acesta, cu nemulțumirea că împăratul nu-l răsplătise decât cu o îmbrățișare pentru cheltuielile pe care le făcuse în cinstea lui.

Trei zile mai târziu, conetabilul Franței se retrăgea la moșia lui, după cum îi recomandase regele, fără ca numele contesei de Châteaubriant să fi fost amintit.

Gasparde privea puiul de căprioară care tremura, stând în zăpada înaltă de la marginea drumului. De când îl zărise prin fereastra sălii lor pentru joacă, îi era tot mai milă de el.

— Ia uite, Noirot, îi spuse câinelui care dormea la picioarele ei. Uită-te acolo! porunci, trăgându-l de zgardă.

Animalul se ridică în capul oaselor, căscă și-și lipi botul de geam.

— S-a pierdut de mămica lui, șopti Gasparde, cu lacrimi în ochi. Ea a plecat și l-a lăsat singur. E singur, ca mine.

Șovăi puțin, aruncă o privire încruntată spre băieți, care se jucau de-a războiul cu soldați din lemn vopsit, se convinse singură că ei n-ar fi putut înțelege, apoi se hotărî.

— Vino, îi spuse lui Noirot. Mergem să-l luăm de acolo. E prea frig afară.

Fetița își puse cizmele îmblănite, își aranjă căciulița pe cap și-și încheie cu grijă pelerina. Știa că Albérie o să se supere fiindcă ieșea singură, dar ar fi pierdut prea mult timp până să-i explice și s-o convingă să-și lase baltă treburile și să vină cu ea, pe când așa, era sigură că va găsi animalul înghețat de frig în același loc.

Băieții nu-i dădeau nicio atenție. Ieși hotărâtă, cu Noirot pe urmele ei. Vizibil nemulțumit că nu găsea nimic de mâncare, puiul de căprioară făcuse câțiva pași. Aerul era înghețat și nu simți prezența fetei decât când Gasparde ajunsese chiar lângă el. Însăpăimântat, făcu un salt și o luă la goană spre marginea pădurii.

— Întoarce-te, strigă fetița, și pași în zăpada înaltă care-i ajungea până la genunchi.

Se îndreptă spre tufișuri, ca să-l urmărească, dar Noirot începu să mârâie, cu coama zbârlită.

— Gata, Noirot, ai să-l sperii, zise Gasparde.

Îi dădu o palmă ușoară peste bot, dar câinele nu se liniști. Tot mai agitat, începu să latre în direcția unui copac rămușor care se înălța la câțiva metri de ei.

În șopronul aflat cu câțiva pași mai departe de acel loc, Huc tăia lemne. Auzind lătratul disperat al câinelui, pe care-l credea în casă, împreună cu copiii, se repezi într-acolo. Ajunse în spatele lor în clipa în care Gasparde scotea și ea un țipăt. Din pădure se ivise un bărbat, ținând în mână o sabie. Noirot se aruncă asupra lui.

— Fugi, Gasparde! strigă Huc, apropiindu-se în goană.

Continuând să țipe, fetița se strădui să-l asculte, în timp ce Huc trecea cu pași mari peste dâmburile de zăpadă.

Ajunse la necunoscut. Acesta reușise să-l doboare pe Noirot, care-i dăduse drumul. Gasparde se îndepărta de pericol, împiedicându-se mereu.

În spatele geamului, văzu reflectându-i-se propria imagine în ochii holbați ai băieților. Când ajunse în dreptul scării, ușa se deschise. Speriată, Albérie se repezi, o trase înăuntru și zăvorî ușa în urma ei. În fața lor, Huc ridicase securea și încerca să-l lovească pe necunoscut. Cu inima frântă, Albérie îl auzi strigând:

— Pune copiii la adăpost!

Ea rămase neclintită. După o clipă, învins de tinerețea celuilalt, Huc se prăbuși.

— Nu! urlă Albérie, ieșind abia atunci din nemișcarea ei.

Necunoscutul își mai înfipse o dată spada în coastele lui Huc, apoi o luă sprinten la fugă și dispăru în pădure.

Copiii chemaseră deja gărzile care plecaseră în urmărirea lui, dar Albérie nu vedea nimic altceva decât pata purpurie de sânge care creștea ca un trandafir desfăcându-se pe o casetă de alabastru. Când ajunse lângă el, Huo sughița, cu răsuflarea tăiată de rana din piept.

— Huc, gemu ea, nu mă părăsi. Nu atât de repede. Te rog.

Huc deschise ochii, umbriți deja de viziuni din altă lume.

— A venit vremea să ne despărțim, murmură el.

Trupul îi fu zgâlțâit de un acces de tuse care-l făcu să scuipe un fir de sânge, iar Albérie izbucni în hohote convulsive de plâns.

— Ai văzut, spuse el, de data asta am salvat-o.

Pleoapele îi coborâră, acoperind un surâs. Albérie urlă în liniștea iernii, legănând în brațe trupul singurului bărbat pe care-l iubise vreodată. Simțind că i se oprește și ei respirația, își lipi obrazul de gâtul lui, ca să-i mai adulmece mirosul.

Doi soldați se întoarseră nemulțumiți. Agresorul se evaporase ca prin farmec. Nu înțelegeau cum reușise acesta să se strecoare în incintă fără să fie observat de vreunul dintre ei. Albérie însă nu auzea și nu vedea nimic în afară de sângele acela care se contopea cu carminul rochiei ei. Ca și cum propria carne ar fi fost rănită. Oamenii comandantului se apropiară încet, unul după altul, înconjurând cu respect această ultimă îmbrățișare. Apoi, căpitanul gărzilor se lăsă pe vine alături de Albérie și-și puse mâinile înghețate pe umerii ei scuturați de spasme.

— S-a terminat, doamnă, murmură el, ridicând-o cu blândețe. Trebuie să te întorci în casă. Ne vom ocupa noi de el.

Albérie nu se mișcă.

— Vino, insistă el. Vino.

Se lăsă condusă. Îndepărtându-se de căldura tot mai stinsă a acelei vieți, simți brusc mușcătura gerului prin hainele ude. Începu să dărdăie, și doar scâncetele copiilor care se aruncaseră la picioarele ei înțepenite reușiră s-o aducă din nou la realitate.

Bénédicte o înfășură într-o pătură și spuse:

— Trebuie să te dezbrac și să-ți fac o frecție zdravănă, altfel o să te îmbolnăvești serios.

Albérie dădu din cap și desfăcu mânuțele Gaspardei, care tremura, agățată de fustele ei.

— E vina mea, vina mea, hohotea printre lacrimi fetița.

Albérie se aplecă și-i săltă bărbia cutremurată de plâns.

— Nu e deloc vina ta, Gasparde. Suflă-ți nasul.

Pe când Bénédicte o însoțea pe Albérie către scară, copila, care se refugiase în brațele unei slujnice, mai strigă:

— N-ai să mori și tu, nu-i așa? N-ai să ne lași singuri! Albérie însă nu-i răspunse. Să moară? Pentru că un pic de zăpadă atinsese trupul ei netrebnic? Animalul care se ascundea înăuntrul ei nu-i îngăduise niciodată asta. Începu să râdă prostește, cu amărăciune.

Marie,

Mă simt bătrână. Așa am fost întotdeauna, dar asta a căpătat acum un sens pe care nu mi-l puteam închipui. Soțul meu a murit. Abia după ce l-am înmormântat am deslușit înțelesul acelor versuri pe care sora mea le repeta

fără încetare după ce Benoât al ei fusese spânzurat: „*Am murit în umbra lui ca un strop de rouă care cade pe o stâncă încinsă*”. Pesemne mi-am închipuit mereu că vom pleca în același timp, mână în mână, ca doi miri care se îndreaptă către altar. Ce gând stupid! Eu, despre care toată lumea crede că sunt rece și distantă, mă regăsesc acum, când nu-l mai am alături, fără această masca pe care mi-am făurit-o în atâția ani.

Nu mă pot destăinui decât ție. Fără îndoială, fiindcă ești singura urmașa pe care ne-a dăruit-o destinul. Așa fiind, el te iubea și a acceptat totul ca să te ocrotească. Inclusiv fuga mea. Astăzi, pot cântări jugul acestor ani petrecuți departe de el. Pe atunci, el era atât de prezent în mine încât nici măcar o dată n-am suferit cu adevărat din cauza despărțirii noastre. Era ca și cum ne-ar fi unit o legătură mai puternică decât orice distanță. Acum, ea s-a rupt și mă doare, copila mea. Legătura aceasta nu mai există. A fost de ajuns un pumn de nisip negru ca s-o desfacă.

Iartă-mă pentru aceste rânduri. Viața noastră, a tuturor, a fost atât de neclară. Am fost atât de secretoasă, de apropiată și de distantă în același timp, încât s-ar putea să crezi că am înnebunit, din moment ce-ți dezvălui astfel suferința mea. Dar cui altcuiva i-aș putea-o dezvălui? Sunt nevoită să-i mint pe micuți.

Huc le lipsește. Gasparde este înspăimântată. Se simte vinovată, își închipuie că totul s-a întâmplat din vina ei, pentru că a fost neascultătoare și a ieșit în zăpadă ca să salveze puiul acela rătăcit de căprioară. A insistat ca Noirot să fie pus lângă Huc, în sicriu. N-am putut s-o refuz. De fapt, totul îmi pare atât de confuz și, în acest timp, atât de evident, încât uit că nu cunoști împrejurările în care s-a petrecut această dramă.

Un bărbat se ascundea prin împrejurimi. Nu știu ce intenții avea. Spiona, sau era un simplu hoț? A speriat-o pe fiica ta și a înjunghiat câinele care voia s-o apere. Huc a alergat într-acolo, dar el era bătrân de-acum. Omul acela era tânăr și sprinten. Huc n-avea decât o secure ca să se apere de spada aceea ucigătoare.

N-a fost de ajuns. Cred că a murit eliberat. El își reproșa adesea pretinsa lașitate de care credea că dăduse dovadă, atunci când ar fi vrut să le salveze pe Isabeau, pe Loraline,

ba chiar și pe tatăl meu. Ar fi trebuit să-i spun că-l iertasem, că înțelesesem foarte repede că n-avea nicio vină. Credeam că știe asta. Niciodată nu le spunem destul de des celor apropiați că-i iubim. N-am găsit cuvintele potrivite atunci când trebuia. Nu reușesc să le găsesc nici azi, ca să-ți mărturisesc doliul meu. Doliul nostru.

Ai grijă de tine. Și nu te teme. Am întârit paza, iar copiii vor fi prudenți. Răspund pentru siguranța lor. De acum înainte, acesta va fi rolul meu. Până când moartea mă va șterge, la rândul meu, dintr-o istorie lipsită de glorie. Sper că, atunci, Dumnezeu se va milostivi să mă duca aproape de cel pe care nu voi înceta niciodată să-l iubesc.

Albérie

Marie fu nevoită să se sprijine de o măsuță așezată providențial de aproape, ca să nu se prăbușească leșinată. O îndurera cumplit moartea lui Huc, dar nu aceasta o înspăimânta, ci ceea ce presupunea scrisoarea lui Albérie.

Oare dacă Huc n-ar fi intervenit, misteriosul agresor ar fi ucis fetița? Era posibil ca el să fi fost trimis de Caterina ca să-i răzbune orgoliul umilit? Doar ea îi arătase limpede lui Marie că ar putea să se lege de copii, dacă o sfida. Curând, mânia luă locul spaimei. Fără să mai zăbovească, ieși și ceru să i se pregătească litiera.

Caterina de Medici se afla în biblioteca din castelul de la Fontainebleau, unde, după câteva ore, intră și Marie. Aceasta nu se mai ostenise să se fardeze sau să se împodobească, dar furia îi adusese în obraji bujori mai aprinși ca oricând.

Duchessina era adâncită în lectura unui tratat de astronomie însoțit de scrisoarea unui anume Ruggieri. Ea îi trimisese un mesaj în Italia, unde locuia respectivul, cerându-i să intre în serviciul ei. În schimb, acesta, al cărui renume sporea mereu, îi expediase acest dar, căci vizita lui avea să mai întârzie.

Pașii furioși care răsunau pe parchetul din lemn lustruit o făcură să ridice capul, iritată. Marie era în fața ei. Cu un gest violent, îi smulse lucrarea din mână și o azvârli cât colo, făcând-o să se lovească de o masă care gemea sub povara cărților deschise,

așteptând să fie consultate. Ochii Caterinei începură să arunce flăcări.

— Cum îndrăznești? scrâșni ea, dând să se ridice, dar Marie îi ținui încheieturile de brațele fotoliului și se aplecă deasupra ei, împiedicând-o să se miște.

— Îndrăznesc, cu dreptul pe care-l are o mamă, și o să mă ascuți! răspunse ea. Simțind împotrivire în pumnii strânși ai victimei ei, Marie își înteeți strânsoarea, înfruntând cu o privire ucigașă privirea pe care-o ațintise Caterina asupra ei. Continuă, cu o voce la fel de rece ca furia ei: De la întâmplarea cu colierul acela ai putut vedea, Caterina, că vrăjile n-au efect asupra mea, și nici intrigile tale. Așa cum ai presimțit, e adevărat că puterile mele sunt imense și niciunul dintre vrăjitorii tăi nu le-ar putea birui. Uită de mine, așa cum și eu doresc să te uit pe tine, pe ai tăi, până și locurile acestea pe unde m-am plimbat, și vei trăi liniștită! Dacă însă te vei mai apropia în orice fel de copiii mei încă o dată, gâtul ți se va umple de furuncule care te vor înăbuși până când ai să mori. Și atunci, îți jur în fața lui Dumnezeu și a diavolului, că nimic nu te va putea salva. E destul de clar?

Caterina era lividă. Un singur lucru avea darul de a o înspăimânta: științele oculte, de care se folosea mereu și care-i legănaseră tainele copilăriei și ale familiei sale. Dădu din cap, muindu-se deodată.

— Am să... am să pun să fii arestată și arsă pe rug, se bâlbâi ea, cu o tresărire a demnității.

— Încearcă numai, și am să-ți beau sufletul dintr-un ceainic aurit, scrâșni Marie printre dinții strânși.

Cu o mișcare bruscă, îi dădu drumul și făcu un pas înapoi. Neclintită în hotărârea ei, părea și mai înfricoșătoare. Fără să vrea, Caterina se făcu mică în fotoliul ei. Marie se bucură văzând-o așa, iar plăcerea pe care o simțea îi accentuă expresia de cruzime perversă de pe chip. Își întinse degetul spre Caterina, pe care picăturile de sudoare care-i îmbroboniseră fruntea o făceau să pară și mai înfricoșată.

— N-ai să mă mai vezi, adăugă Marie. Niciodată. Îți prezic că vei avea copii și vei domni. Dar dacă-mi mai ieși măcar o singură dată în cale, să știi că până și umbra ta reflectată pe pereți te va face să tremuri de frică.

Lăsă să cadă o tăcere grea de amenințări, apoi se întoarse pe călcâie și plecă, lăsând-o acolo. Nu mințise decât în privința puterilor ei. Dacă însă Caterina îi amenința copiii, era hotărâtă să o omoare.

— E timpul să ne întoarcem acasă la noi, Marie, anunță calm Constant.

O liniște plină de durere urmasse după trista veste a morții lui Huc. Solene, Jean și Constant își aminteau de el cu o afecțiune sinceră, iar dispariția lui marca o urmă profundă în entuziasmul vieților lor tinere.

— Acasă la noi? repetă Marie, înălțându-și spre el chipul luminat de o speranță sălbatică.

— Nu vreau ca fiul nostru să se nască aici. Acest Paris nu mai e cel în care doream să rămân. Timpul a luat cu el necazurile noastre, încăpățânarea și nechibzuința mea, Marie. Albérie și copiii ne așteaptă.

— Are dreptate, Marie. Locul vostru este în Auvergne, insistă Jean, strângând-o pe Solene lângă el. Gemenii au nevoie de tatăl căruia Huc i-a ținut locul atâta vreme. Fără el, cred că se simt pierduți. Cât despre noi, rămânem aici.

— Dacă ești de acord, ne vom ocupa de prăvălie, adăugă Solene.

— Așadar, drumurile noastre se despart aici, înțelese Marie, simțindu-și deodată inima grea.

— Nu, Marie. Se îndepărtează doar, ca să se întâlnească apoi ori de câte ori vom dori, rectifică Jean. O să venim pe la voi. O să veniți pe la noi. Dar e timpul să te întorci la familia ta.

— E adevărat că mi-e dor de ei.

— Atunci e în regulă. Vulture își va recăpăta stăpâna. Credeți că o să-mi stea bine pe post de senior? întrebă în glumă Constant.

— Ca unui cocoș în tigaie, îl asigură Marie, ciufulindu-i cărlionții în forma unei creste dezordonate.

Umbră de tristețe, râsul lor răsună ca un ciripit de păsări la venirea primăverii. Știau că Huc nu și-ar fi dorit un omagiu mai frumos decât acesta.

Își rezolvă toate treburile în numai opt zile. Cu încuviințarea lui Jean și a lui Solene, Marie puse în vânzare locuința lui Albérie și le-o dădu pe cea aflată în imediata apropiere a prăvăliei. Clădirea și afacerea rămâneau proprietatea ei, dar lui Solene, ca administrator, îi revenea o mare parte din beneficii. Astfel că aceasta împreună cu Jean și cu fiul lor puteau duce un trai îmbelșugat. Dar, la fel ca pe vremuri, și așa cum avea să fie întotdeauna, ușa lor rămânea deschisă pentru săraci. Acei săraci printre care se născuseră și pe care nu voiau să-i uite. Solene urma să-i trimită regulat bani lui Theophrastus și să-i comunice periodic lui Marie situația financiară a prăvăliei.

În ceea ce o privea pe Marie, ea nu mai dorea decât să-și revadă copiii și să-l aducă pe lume pe cel pe care-l purta în pânțele. Apoi, după cum făgăduise, se va duce să-i întâlnească pe tatăl ei și pe Ma, în timp ce Constant va rămâne, împreună cu Bertille și Albérie, să aibă grijă de Vollore.

Gasparde căzu, pur și simplu, la picioarele mamei ei și se liniști abia atunci când Marie o ridică în brațe ca s-o sărute.

— Ce mult ai crescut, prințesa mea, se înduioșă Marie, cred că în curând n-o să te mai pot duce în brațe.

— Ba da, întotdeauna, întotdeauna, repetă micuța, fericită sa-i simtă din nou căldura.

Marie reuși totuși să o lase jos, ca să-și menajeze pânțele care începea să-și vâdească rotunjimea pe sub rochie. O strânse la piept pe Albérie, îmbrăcată în negru, al cărei chip umflat părea îmbătrânit dintr-odată. Marie o ținu mult timp îmbrățișată, de parcă i-ar fi putut alina durerea prin acest gest. Apoi își sărută băieții, care erau însă mult mai preocupați de Bertille decât de ea. Pitica era foarte tulburată.

Casa li se păru tristă și goală. Încă un suflet o părăsise.

— Acum urmez eu, anunță Albérie în acea seară.

— Nu voi îngădui să mori înainte ca blestemul să fie dezlegat, replică Marie. Am să plec imediat după nașterea copilului.

Albérie nu-i răspunse. Acum nu-i mai păsa că era doar pe jumătate femeie. Visase să se elibereze doar ca să-i poată dăruii soțului ei un moștenitor. În lipsa copiilor pe care nu-i avuseseră,

domeniile familiei de la Faye le reveniseră lui Antoine și lui Gabriel.

Zilele următoare au fost pline de tristețe. În ciuda eforturilor pe care le făcea Constant ca să-i distreze pe băieți, neastâmpărații aduceau mereu vorba despre Huc: ce-ar zice Huc, ce-ar face Huc, Huc, Huc... Moartea lui le răpise un punct de reper, căci se țineau după el peste tot, la vânătoare, la pescuit, vizitau împreună morile, atelierele de fabricat cuțite, fermele. Această moarte îi deruta mai mult decât cea a lui Isabeau.

Totuși, puțin câte puțin, Constant reuși să le câștige încrederea. Într-o zi, Marie fu mișcată când îl auzi răspunzând la o întrebare a lui Antoine: *„De acum înainte, eu sunt tatăl vostru. Nimeni și nimic n-o să mă facă să vă părăsesc vreodată”*. Ani de zile sperase să-l audă spunând aceste cuvinte, care aveau să schimbe acum cursul evenimentelor.

— Trebuie să privești drept în fața ta, ținând bine frâul! îl povățuia cu seriozitate Antoine pe Constant, care, cocoțat pe spinarea unei iepe blânde, avea îndoieli serioase că se va putea menține prea mult acolo.

Gabriel pufni în râs, ascunzând în palmă acul de cusut pe care-l șterpелise din coșul de lucru al lui Albérie. Știa prea bine că risca o ceartă zdravănă și se perpelise toată noaptea la acest gând, însă nu reușise să reziste ispitei, ba îl convinsese și pe fratele lui că nu exista altă soluție.

Până una-alta, Constant nu bănuia nimic. Își lua în serios rolul de tată și știa că, acum, și călăritul făcea parte dintre îndatoririle lui. Timp de opt zile luptase ca să-și învingă fobia, dar nu se putea hotărî să parcurgă călare mai mult de câțiva metri, sub îndrumarea gemenilor. Însă aceste ședințe îi apropiaseră, iar acest lucru li se părea, atât lui, cât și lui Marie, mai important decât teama lui stupidă de „mârțoage”, cum le zicea el cailor.

— De data asta, o să reușesc! afirmă el, umflându-și pieptul, hotărât să-și impună autoritatea, în ciuda numeroaselor vânătăi care-i împodobeau coapsele și a feselor care-l dureau.

Gabriel pufni din nou, iar frate-său se încruntă la el ca să-l facă să tacă. Constant îmboldi cu călcâiele animalul docil ca un

mielușel, care acceptă resemnat să facă vreo câțiva pași prin curte.

— Hai, tată, un pic de curaj! strigă Antoine.

Surprins și mișcat de acest apelativ, pe care-l auzea pentru prima oară din gura băiatului, Constant se simți dintr-odată cuprins de o încredere plină de mândrie.

— Cred că mârțoaga asta e obosită, bravă el.

— N-aș putea zice, făcu Gabriel, care, nemairezistând ispitei, se apropiase de crupa blajinului animal.

— Ia mai încearcă să-i dai călcâie! sugeră Antoine, aruncându-i o ocheadă fratelui său.

Constant se execută. În aceeași clipă, vârful acului se înfipse în pielea iepei, care necheză de uimire înainte de a se avânta către poarta deschisă a curții.

— Ține bine frâul, tată! Venim după tine, strigară băieții, încălecându-și dintr-o singură mișcare caii ținuți de grăjdarii înveseliți.

Zgâlțâit ca un snop de paie prost legat, Constant încerca să controleze situația aceea delicată, trecând în goană pe lângă castel, în răsetele personalului, și îndreptându-se către pădure. Ar fi vrut să țipe, dar orgoliul nu-i permitea. Așa că strânse coapsele, ca să nu cadă, și trase de frâu de parcă ar fi vrut să-l rupă.

Când cei doi poznași înțelesesă că el reușise să stăpânească iapa, își îmboldiră caii, ajungând alături de el și, abținându-se să nu râdă, se prefăcură îngrijorați.

— N-ai pățit nimic, tată? întrebă pe un ton nevinovat Gabriel, în timp ce iapa lui Constant se oprea, în sfârșit.

— Nu, sunt bine.

— Ai strunit-o ca un maestru! se entuziasmă Antoine.

Constant simți atunci un surâs adevărat cuprinzându-i toată ființa.

— Și n-am căzut! adăugă el, foarte mândru de această performanță.

— Prin urmare, ai învățat să călărești!

Constant se aplecă și mângâie animalul pe gât.

— Și, pe legea mea, e chiar plăcut, recunosc el.

— Ai văzut că am avut dreptate? îi aruncă Gabriel fratelui său.

De asta data, Constant surprinse schimbul complice de priviri dintre ei și întrebă neliniștit:

— Să înțeleg că mi-ați făcut vreo farsă de-a voastră?

Copiii îl măsurară o clipă din priviri, apoi Gabriel desfăcu pumnul și-i întinse lui Constant acul pe care-l avea în mână.

— Dar ce-i asta? Derbedei mici ce sunteți, ați merita...

Restul frazei se pierdu însă în hazul băieților, care-și îmboldiră cu același elan caii.

— Prinde-ne, dacă poți! strigă Antoine.

— Da, tată, prinde-ne, îi făcu ecou Gabriel.

— De parcă aș putea... începu Constant. Dar își dădu imediat seama: Firește că pot!

Aruncă acul în iarbă și-și înfipse hotărât călcâiele în coastele iepei care păștea liniștită. Simțind noua siguranță cu care-o îmboldea stăpânul ei, se avântă pe urmele copiilor, ale căror râsete duse de vânt mai stăruiau în urma lor, pe poteca făcută de tăietorii de lemne.

În cele din urmă, se lăsară ajunși și, cum Constant le făgădui spontan că nu va spune nimic despre ac, se întoarseră acasă plini de veselie.

— Mâine va trebui să vizitam împrejurimile! hotărî Gabriel.

— Da, unchiul Huc o făcea în fiecare joi, adăugă Antoine.

— Deci mâine. Să mergem!

Constant n-ar fi mărturisit pentru nimic în lume că îl durea fundul ca după o bătaie zdravănă cu nuiaua! Și, slavă Domnului, încasase destule pe vremea când el și Marie făceau poznă după poznă.

În luna septembrie a anului 1540, Marie aduse pe lume un băiețel atât de mare, încât avu impresia că i-a sfâșiat măruntaiele. Copilul primi numele de Philibert și se dovedi nesățios la supt.

Constant îl găsea superb și se mândrea peste tot că reușise să facă o asemenea mândrețe de copil. Gasparde însă nu-l putea suferi pe micuț, chiar dacă uneori se emoționa când îl privea dormind în leagănul lui. Ar fi preferat s-o păstreze numai pentru ea pe mama aceasta, abia regăsită. Marie simțea cât de mult o zdruncinaseră pe Gasparde moartea lui Huc, cea a lui Noirot, care era însoțitorul ei nedespărțit, și împrejurările în care avusese loc

această agresiune. Făcea tot ce putea ca s-o liniștească și să-i ofere toată afecțiunea și tandrețea de care avea nevoie. Dar nu se putea împiedica să-și închipuie durerea pe care avea să i-o pricinuiască fetei plecând din nou în călătorie.

Era însă hotărâtă să plece, iar Constant fusese de aceeași părere. Simțea un fel de intuiție aprigă care-i spunea că acum venise momentul. Nu voia ca sacrificiul lui Isabeau să fi fost zadarnic, ca întreaga ei viață să nu fi fost decât o prăbușire tot mai adâncă în nenorocire. Trebuia ca toate acestea să aibă un sens. Iar acest sens Marie nu-l putea găsi decât salvându-le pe Albérie și pe Ma.

Rămase la pat două săptămâni, până când trupul ei traumatizat de nașterea grea se refăcu. Apoi, pe la mijlocul lui octombrie, fără să-i mai pese de problemele Franței sau ale restului lumii, se despărți încă o dată de copiii ei, îl îmbrățișă cu dragoste pe Constant, îi promise lui Gasparde că se va întoarce curând și plecă, având certitudinea că un ciclu urma să se încheie.

Escortată de trei oameni, Marie ajunse în Sfântul Imperiu Roman de Națiune Germanică pe la jumătatea lunii decembrie 1540. În ciuda confortului oferit de trăsura ei care fusese căptușită cu perne și blănuri, cicatricile o obligau la popasuri dese și îi era greu să stea așezată. În afară de dureri, trebuia să înfrunte și vremea rea care le încetinea mersul. Drumurile erau troienite sau acoperite cu polei, trăsurile treceau cu precauție unele pe lângă altele și, adesea, poticnindu-se în vreun șanț, câte o osie se rupea. Pe la jumătatea călătoriei, unul dintre cai își fracturase piciorul într-o groapă destul de adâncă, ascunsă sub zăpada înaltă; fură nevoiți să-l împuște, iar Marie așteptă câteva ore bune ca unul dintre soldați să aducă de la popasul următor un alt cal.

Ajunse epuizată la Salzburg, sperând ca Theophrastus, care îi scrisese ultima dată din acest oraș, să se mai afle încă acolo. El îi răspunsese că o așteaptă cu nerăbdare. Când trăsura cu blazonul familiei Chazeron se opri în fața casei cu acoperiș țuguiaat aflate la adresa indicată de el, Marie își simți inima bătând mai tare ca oricând.

Ciocani la ușă. Aceasta se deschise și în prag apăru Paracelsus, atât de îmbătrânit încât abia dacă-l recunosc.

— Marie! se bucură el, trăgând-o în casă.

O cuprinse într-o îmbrățișare caldă. În aceeași clipă fata simți o lovitură în spate și cuprinse cu mâna laba stufoasă a lui Ma, care se repezise spre ea, ca pe vremuri, apoi îi trecu o limbă aspră peste ureche. Marie izbucni într-un râs vesel și nestăvilit. Apoi se prăbuși fără simțire, răpusă de oboseală și de emoție.

Se trezi având senzația că iese dintr-un vis urât. Se afla într-o odaie cu tapiserii colorate pe pereți, iar pe baldachinul patului erau pictate o puzderie de stelute. Vru să se întindă, iar mișcarea îi smulse un geamăt. Perineul o durea.

Ma ciuli o ureche și sări pe pat, lungindu-se lângă ea. Marie își întoarse capul spre botul lupoaicei și-i zâmbi.

— Ma, murmură ea. Ce fericită sunt că te-am regăsit!

Chiar atunci, ușa se deschise și intra Theophrastus, cu o cană în mâinile lui zbârcite. Văzând-o trează, se așeză pe marginea patului și o muștră:

— Ce ne-ai mai speriat, fetițo!

— Nu înțeleg ce vrei să spui, minți Marie.

— Erai încă lăuză când ai plecat de la Vollere. Copilul te-a rupt când s-a născut, iar rănilor erau adânci.

— Dar se-nchiseseră, se justifică ea.

— Prinseseră coajă, mai degrabă, rectifică bărbatul.

— Fie, mărturisi Marie. Dar nu mă dureau prea tare. Credeam că o să se mai vindece în timpul călătoriei.

— Încetul cu încetul, s-au infectat.

— Mi se părea mie, din când în când, că am febră, dar îmi trecea repede, iar drumul ăsta ar fi istovit pe oricine. De altfel, aveam grijă să-mi pun, la fiecare popas, comprese cu decoct de mac.

— N-a fost suficient. Când călătorești, e greu să menții o igienă perfectă. A trebuit să fac o incizie ca să deschid abcesul. După aceea, febra care te mistuia a scăzut, iar inflamațiile din zona inghinală s-au resorbit. O să fie bine. Uite, zise el, întinzându-i cana. Bea poțiunea asta, te va face să-ți vii în fire, căci te-am ținut adormită timp de două zile ca să te pot trata mai ușor.

— Două zile! repetă Marie. Și eu care eram atât de nerăbdătoare! Sorbi băutura amară, fără să-i pese din ce era compusă. Tatăl ei știa ce face.

— Cum de ți-ai dat seama? îl întrebă ea.

— După urina ta. Examinez întotdeauna în primul rând urina. Era amestecată cu puroi. Acum, odihnește-te. Măine vei putea să te ridici din pat și să mănânci. Slavă Domnului că ai apucat să ajungi aici la timp. Peste câteva zile, infecția ți-ar fi cangrenat, cu siguranță, și pânțele. Dar cred că am înlăturat acest pericol.

Marie simți că era din nou gata să adoarmă. Nu se mira însă.

— Voi mai putea avea copii? întrebă ea, căscând.

Răspunsul fu un hohot de râs care îi stăruia în urechi până când somniferul își făcu efectul.

A doua zi fu încântată să constate că tatăl ei avusese dreptate. Urina fără să mai aibă senzația de arsură care-o chinase în ultimele săptămâni. Și se bucură citind în privirea lui Ma, care nu se mișca de lângă ea, aceeași dragoste ca pe vremuri.

Voi să se îmbrace, dar lupoaica dădu imediat alarma, începând să latre. Theophrastus se ivi în prag, ștergându-și mâinile pătate cu un lichid violaceu de șorțul plin de diverse alte urme pe care-l purta.

— Bine, bine, făcu el, apropiindu-se de Marie. Ce-ar fi să stăm puțin de vorbă, mai întâi?

— Mi-e foame! se apără ea.

— Îi e foame! Auzi, Loraline? Fetei noastre îi e foame! Păi, atunci, hai să mâncăm! adăugă el, izbucnind în râsul lui ca o plesnitură de bici.

Marie fu obligată să facă o baie caldă înainte de a se îmbrăca, ceea ce-o făcu să mai piardă o oră bună, și abia după aceea coborî, strâmbându-se, scara. Îi era încă greu să meargă.

— O să mai treacă ceva timp până să ți se cicatrizeze rănilor, îi explică Theophrastus.

Pe masă se aflau o găină umplută, jambon, pateu și tot felul de legume. Marie se așeză la masă fără să se uite prea mult în jurul ei. Soba răspândea o căldură plăcută, iar dincolo de fereastra care dădea spre stradă se vedea dansul fulgilor de nea.

Pe când rupea o felie zdravănă de pâine, Marie își aminti de escorta care-o însoțise. Amuzat, tatăl ei o liniști:

— Au avut parte de o odihnă binemeritată. I-am găzduit în pod, unde am pus niște saltele proaspăt umplute cu paie. În clipa asta, sunt sigur că se află la localul de alături. Ieri, Bigot a pierdut la zaruri douăzeci de soli și era foarte hotărât să-i recupereze.

— E un jucător împătimit, recunosc Marie. Așa își irosește solda în fiecare lună. Am să-i trimit înapoi în Franța.

— Nici vorba de așa ceva, insistă Theophrastus. Aici au casă și masă. Sunt pe cât de devotați, pe atât de discreți. Trei oameni în plus nu vor stânjeni un lup bătrân ca mine!

Ma scoase un lătrat puternic, dându-i dreptate.

— Foarte bine, consimți Marie. S-ar putea însă ca timpul să li se pară lung, fiindcă n-am să plec până când nu vom găsi ceea ce am venit să caut.

Veselia lui Theophrastus se topi. Marie se feri să rupă tăcerea și-și tăie o pulpă de găină. Se așeză și tatăl ei la masă și o privi mușcând cu poftă carnea. Fruntea lui era brăzdată de o dungă adâncă, săpată acolo de multele dezamăgiri de care avusese parte.

— S-ar putea să nu găsim niciodată, Marie.

Ea înălță capul. Ma și-l sprijinea pe al ei de catifeaua rochiei lui Marie.

— Nici nu vreau să aud una ca asta, obiectă ea.

— Timp de nouă ani am încercat tot ce se putea încerca – veniră ca o sentință vorbele lui. N-am renunțat, Marie, dar încep să cred că Isabeau avea dreptate. Poate că *alkaheist*-ul acela a apărut doar din întâmplare, poate că ceea ce s-a făcut nu poate fi desfăcut.

— Asta e contrar oricărei logici și teorii, insistă Marie, punându-și în farfurie o porție respectabilă de legume. Nu spuneai tu că materia e una și aceeași și că e supusă evoluției?

— Așa cred și acum. Dar n-am nicio certitudine.

— Poate cunoștințele pe care le-ai dobândit sunt atât de evidente pentru tine, încât n-o deslușești limpede pe cea care duce la țelul propus. Tată, mulți nu-ți iau în serios teoriile; cu toate acestea, ele te ajută să vindeci bolnavii, ceea ce dovedește adevărul lor.

— Ele continuă ceea ce m-au învățat Isabeau și Loraline.

— Înseamnă că în acestea se află cheia. O s-o găsim împreună. Și eu am învățat multe lucruri în ultimii ani. O s-o luăm iarăși de la capăt. Amândoi. Am destui bani ca să continuiam ce-am început.

— Tatăl meu a murit în 1534. M-am mutat în casa aceasta pe care mi-a lăsat-o moștenire abia după ce mi-ai scris că vei veni să mă vizitezi. Voiam să te simți acasă aici, mărturisi Theophrastus. Doream ca acesta să fie căminul pe care n-am știut să vi-l ofer, mamei tale și ție.

— Încă nu este prea târziu, tată! Știi asta la fel de bine ca mine. Marie puse mâna pe creștetul lupoacei.

— Dumnezeu mi-e martor, afirmă ea, că vei revedea chipul mamei, așa cum și eu îl voi vedea.

— Să dea Domnul să fie cum spui tu, Marie!

În săptămâna următoare, Theophrastus îi arată încăperea cu vasele de alchimie care se afla la primul cat, lângă camera ei. Marie îi trimise înapoi la Vologne pe soldații care o escortaseră, încă se mai temea de vreo ripostă a Caterinei de Medici și prefera să-i știe pe toți oamenii din gardă în preajma copiilor.

Era convinsă că tatăl ei notase pe undeva prin vreun tratat sau vreun alt înscris de-al lui o frază-cheie, un indiciu care îi putea ajuta să găsească soluția. Așa încât se cufundă în citirea lor, apoi le luă iarăși de la început, până când aproape că le învăța pe dinafară, în timp ce el făcea inventarul tuturor bolilor, cu cauzele lor și leacurile pe care le descoperise.

Așa își petrecură timpul până în primăvara anului 1541. În fiecare noapte, frazele citite veneau să bată la poarta visurilor lui Marie, uneori se amestecau, deveneau confuze, își pierdeau înțelesul, dar ea le absorbea și le distila mai bine decât ar fi făcut-o atanorul care duduia.

„Totul e otravă, nimic nu e otravă, totul e o problemă de dozare. Boala se naște din sănătate, iar sănătatea se naște din boală. De asta trebuie să cunoști nu numai originile maladiei, ci și compensațiile aduse de sănătate”, cântau în mintea ei scrierile lui Theophrastus. *„Bolile sunt cauzate de transmutație. Transmută și tu tot ceea ce este transmutat, și, când o faci, ai grijă ca anatomiiile să concorde reciproc. Apoi, dacă maladiile apar, nu uita să le dispui*

și într-o transmutație, și în cealaltă. Astfel trebuie stabilite și compuse rețetele, acordându-se cea mai mare atenție preparării leacurilor, puterii lor, timpului și orei, proprietăților și tuturor elementelor legate de aceasta.”

În luna iunie 1541, Marie nu reținuse decât aceste fraze care stârneau în ea asemenea ecouri încât era sigură de însemnătatea lor. Theophrastus îi dădu dreptate. De-a lungul acestor luni deveniseră foarte apropiați și se înțelegeau dintr-o privire. Iubirea pe care amândoi i-o purtau lupoaicei îi făcea să nu-și piardă speranța, iar Ma îi ajuta și ea în cercetări cu instinctul ei. Această iubire în sine reprezenta o izbândă asupra absurdității unei lumi egoiste și mărginite. Ca s-o sublinieze și mai evident, Theophrastus întinse în fața lor strania hartă astrală pe care i-o făcuse Michel de Nostre-Dame. Acea temă care, dacă uneai stelele printr-o linie, alcătua imaginea unei lupoaice purtând la gât un pandantiv de aur. Apoi se aplecară asupra tabelului unde Theophrastus trecuse diverse boli și studiară concordanța dintre acesta și hartă, găsind ici-colo elemente care se regăseau și în harta astrală, și în planșele anatomice ale lui Isabeau: Soarele avea influență asupra inimii, Luna acționa asupra creierului, Marte avea legătură cu bila, iar Venus – cu rinichii. Apoi mercurul, sarea și sulful – Paracelsus credea că nepotrivirea dintre ele putea pricinui boli –, antimoniul și argintul viu, aflate în incidența alchimică.

Erau elemente pe care le folosise și Isabeau la prepararea inițială a *alkaheist*-ului. Theophrastus îi explica lui Marie că ele intrau și în compoziția *numiei* – acel balsam inventat de el cu care-i vindecase rănila vaginale.

Îi povesti că, folosind poțiunea făcută pe baza creierului, a organelor interne și a sângelui monstrului născut de Isabeau, reușise să creeze homunculi – mici ființe vii cu aspect omenesc, asexuate, fără greutate palpabilă, pe care le păstrase în recipiente de sticlă și pe care i le arătă. Supraviețuiseră timp de 40 de zile în decoct de mandragoră, apoi încetaseră să se mai miște și muriseră.

Cercetările lui Isabeau ajunseseră și ele la același rezultat. Poate că acest fapt nu era o simplă întâmplare. Niciunul din ei însă nu știuse să treacă mai departe de acest punct.

Luna septembrie era friguroasă în această regiune muntoasă din Austria. Trecuse aproape un an de când Marie plecase din Auvergne, dar primea regulat vești bune de acasă. Tuturor le era dor de ea, însă scrisorile lui Constant erau liniștitoare, insistând asupra faptului că-și îndeplinea eficient rolul și că ea, la rândul ei, trebuia să facă același lucru pentru a putea apoi, în sfârșit, să ofere domeniului ei tot ce-i lipsea. Îmbărbătată, Marie pune în răspunsurile ei toată forța convingerii pe care-o nutrea, toată puterea iubirii pe care le-o purta lui și copiilor. Acest schimb constant de scrisori îi prefăcea dorul într-o nostalgie senină și constructivă.

Un foc vesel ardea în vatra în fața căreia se odihnea Ma, pe o saltea curată, cu capul culcat pe labelle din față. Marie devora cu poftă o felie mare de pâine înmuiată în lapte cald și o privea stăruitor, încercând să-și imagineze chipul femeii care se ascundea sub masca de lupoaică.

— Semăna foarte mult cu Isabeau, i se destăinui Theophrastus, de parcă i-ar fi citit gândurile.

— Oare o fi îmbătrânit și ea?

Theophrastus luă în mână lui noduroasă mâna fiicei sale, care, cu o dungă albă de lapte în jurul gurii, pune ceașca pe masă.

— Vom afla în curând, Marie.

— Mă întreb uneori dacă asta mai are vreo importanță, îi răspunse ea. Pare fericită, așa cum suntem și noi.

Theophrastus suspină. Marie insistă:

— N-am dreptate?

— Ba da, fata mea. Ai. Această fericire e legată de cercetările noastre, care ne-au unit și ne-au dat un scop. Dar ți-e dor de copii, așa cum și mie mi-a fost dor de tine atâta vreme. Aș vrea să te redau familiei tale. Aș vrea să te redau mamei tale.

— Am avut cea mai minunată mamă. Nu regret nimic din ce mi-a oferit.

— Știu, dar egoismul meu nu se mulțumește cu atât. Simt că și ea suferă pentru că nu-mi poate dăruia mai mult decât această imagine. Mie mi-ar putea fi de ajuns și atât. Ei însă nu.

— Înțeleg, tată, și n-am renunțat.

Își terminară tăcuți micul dejun. Ma părea că doarme și nu dăduse vreun semn că ar fi ascultat discuția lor purtată în șoaptă, dar Marie era sigură că nu-i scăpase niciun cuvânt. Ca să schimbe vorba, puse o întrebare care-i stătea de mult pe limbă.

— De unde ți se trage porecla de Paracelsus? Isabeau spunea că Michel de Nostre-Dame a fost primul care te-a numit așa.

— E adevărat. Numele acesta înseamnă, într-un amestec de latină cu greacă, „aproape de cer”; mi s-a părut nostim, mai ales că, tradus în franceză, numele meu de familie înseamnă „casă înaltă”. După ce m-am despărțit de Michel, mai întâi l-am interpretat ca pe o trimitere la Aulus Cornelius Celsus – acel „para” grecesc voinde să arate că eram egalul lui.

— Dar ce aveai tu comun cu medicul acela din vremea lui Augustus? râse Marie.

— Îmi măgulea orgoliul, făcu Theophrastus, ridicând din umeri. Pe moment, am fost flatat. Mai târziu, am asociat acest nume cu harta astrală pe care mi-o făcuse Michel. Poate că destinul meu se afla în această arcană. De fapt, n-am nicio explicație.

— Nimic nu e întâmplător, tată. Poate că, fără să-ți dai seama, te-ai apropiat de un adevăr ascuns.

— Tot ce se poate. Am aici volumul lui Celsus *De arte medica, libris VIII*, o lucrare despre medicină și chirurgie. În timpul studiilor mele, am recurs de multe ori la cartea asta. De atunci însă n-am mai deschis-o. Nu mi se părea de mare interes.

— Poate că ar trebui s-o recitești.

— Nu știu dacă putem acorda încredere scrierilor lui. Cu excepția acestui manuscris descoperit în arhivele bisericii Sfântul Ambrozie, din Milano, acum mai puțin de o sută de ani, nu se știe nimic despre el. Nici măcar dacă a fost, într-adevăr, medic; unii pretind ca ar fi fost doar poligraf.

— Ce contează! Nici tu n-ai dobândit de la universitate priceperea de a vindeca oamenii. Ai ediția originală?

— Da, cea apărută în 1478 la Florența.

— Bine, asta ne scutește de interpretări stângace. Poate că vom descoperi în ea, împotriva aparențelor, vreo concordanță cu Nostradamus și cu arcana aceasta celestă.

Se ridicară de la masă. Ma se ridică și ea ca să-i urmeze, iar Marie înțelese că instinctul n-o înșelase. Ma dormea întotdeauna

iepurește. În cele din urmă, Theophrastus găsi lucrarea într-un cufăr vechi și se aplecă să sânguincioși asupra ei. Bolile erau împărțite în trei categorii, în funcție de mijloacele folosite pentru tratarea lor: prima categorie cuprindea afecțiunile care puteau fi vindecate prin igienă și regim, a doua – pe cele care necesitau medicamente, iar ultima se referea la metodele chirurgicale, propunând chiar folosirea grefelor în chirurgia plastică.

În câteva locuri se pomenea despre săruri, atât în compoziția leacurilor, cât și pentru cicatrizare. De asemenea, în multe pasaje era evocată tinctura din flori de mac.

Marie transcrise cu fidelitate tot ce-i stârnea vreo curiozitate, vreo bănuială sau vreun fior. Apoi luă din nou notițele tatălui ei, care umpluse caiete întregi cu informațiile căpătate în cursul călătoriilor sale. Le reciti, fiindcă era sigură că mai întâlnise undeva trimiterea aceea la licoarea făcută din mac.

Și o găsi, într-o însemnare despre o vrăjitoare pe care tatăl ei o cunoscuse în Armenia. Ea îi dăduse o rețetă care prelungea viața și împiedica necrozarea țesuturilor. Theophrastus adăugase următorul comentariu: „*Aceasta să fie oare tinctura pe care o foloseau Adam și patriarhii dinainte de potop ca să ajungă aproape nemuritori?*” Din compoziția ei mai făceau parte o apă care „mirosea a ouă” și o licoare din floarea-somnului. Era menționată și condiția ca unele planete să fie aliniate față de Lună; de asemenea, în momentul exact în care se ajungea la tripla unitate, trebuiau pronunțate diferite cifre.

— Pe atunci, toate acestea mi s-au părut prea enigmatice, deși femeia pretindea că avea trei sute de ani.

— Ce înseamnă tripla unitate? întrebă Marie.

— Se mai numește și *acharat*. Simbolizează focul, aburii, puterea. Evreii pomenesc adesea despre ea. Unii chiar s-au gândit s-o obțină cu ajutorul unui atanor, spuse amuzat Theophrastus.

— Vorbește-mi despre tinctura aceea.

— Nu se știe prea multe lucruri despre ea. Se zicea că are puterea de a prelungi viața îndepărtând bătrânețea, însă nu împiedica o moarte accidentală. Este citată de numeroși filosofi. Unii spun că ar fi fost creată în Atlantida. Potrivit legendei, Atlantida era o insulă de origine vulcanică. Din lava care se

scurgea neconținut spre mare, ca un râu, se extrăgeau tot felul de minerale, iar aburii sulfuroși vindecau anumite boli de piele.

— Ca la Montguerlhe. Isabeau folosea apa sulfuroasă de acolo? întrebă gânditoare Marie.

— Da, n-avea încotro, recunoscuse Theophrastus. Izvorul acela era singurul care alimenta subteranele de la Montguerlhe. Mărturisesc că mirosul pe care-l emana nu era deloc îmbietor, dar până la urmă a început să-mi placă. La fel și celelalte miresme care mă făcuseră să fiu fericit acolo, adăugă el cu nostalgie, mângâind pe cap lupoaica.

— Ce-i cu ea? întreba Marie, văzând că Ma se agita sub mâna iubitelui ei.

Bărbatul ingenunche în fața lui Ma.

— Ce-am uitat? o întrebă el.

Lupoaica se îndepărtă și-și așeză laba peste notițele pe care Marie le pusese deoparte.

— Tinctura, tată, se dumiri Marie. Tinctura bătrânei aceleia este cheia!

— Se poate. Dar mai e ceva. Ceva care-mi scapă, dar e foarte aproape. Atât de aproape... mormăi el, plimbându-se cu pași apăsați prin încăpere și apăsându-și palmele pe tâmpile, de parcă ar fi vrut să stoarcă din ele și cea mai mică sclipire a amintirii.

— Hai să recapitulăm, propuse Marie, vrând să-l ajute. Isabeau folosea apa de sulf cu concentrație mare de la Montguerlhe. Vrajitoarea folosea și ea același fel de apă. Floarea-somnului trebuie să fie macul, despre care știm deja că face parte dintre ingrediente. Urmează semnele și cifrele acelea. Ce-ar putea însemna? O latitudine, o longitudine? Elemente de cartografie a cerului? Vrajitoarea pomenește de niște chei mici, dar ce anume descuie ele?

— Stai puțin, stai puțin, repetă el, cu fruntea îmbrobonată de sudoare. Ești sigură ca acolo scrie „chei mici”?

— *„În 3 și 7 sunt cheile mici. Ele vor fi amestecate în acharat. Urmează apoi...”*

— Evreul! o întrerupse Theophrastus. O, Doamne, Dumnezeuule, cum am putut să uit de evreu?

— Ce tot spui acolo, tată? întreba Marie, speriată de expresia năucă de pe chipul lui.

Ma începu să latre, ca un câțel, iar Marie se întrebă o clipă dacă cei doi nu înnebuniseră. Theophrastus apucă lupoaica de labele din față și începu să danseze prin cameră, acompaniat de urletele ei. Marie se lăsă să cadă pe un scaun. Nu înțelegea nimic din toată nebunia asta, dar și tatăl ei, și Ma păreau în culmea fericirii. Acel ceva care ei îi scăpa era, prin urmare, important. Și nimic altceva nu mai conta. Theophrastus se opri în fața ei, cu un zâmbet larg pe față ca o lună plină, și-i dădu drumul lupoaicei, care se lungi la picioarele lor, amețită de vârtejul acestei hore deșănțate.

— Solomon este legătura dintre vrăjitoarea din Armenia și evreul din copilăria mea. Să mergem, Marie.

— Unde? La Montguerlhe? întrebă, tot mai zăpăcită, fata.

— Nu. În pivniță.

Apoi Theophrastus înhăță o lanternă și o luă la goană pe scări în jos. Marie șovăi; însă, atenționată de lătratul lui Ma, care o îndemna să-i urmeze, dădu din umeri și murmură:

— În pivniță, firește. Ce poate fi mai logic!

Când ajunse în josul scării, îl găsi pe tatăl ei executând un balet neobișnuit. Numără cu glas tare șapte pași, apoi doisprezece într-o direcție și trei în sens opus. Se opri, respiră adânc și se întoarse cu fața spre ea.

— Adusesem de la Montguerlhe toate elementele necesare pentru prepararea *alkaheist*-ului, inclusiv un butoi cu apă. Nu știam însă cum să le folosesc. Isabeau, la rândul ei, a repetat de sute de ori aceleași gesturi, fiind convinsă că între ele era o legătură care-i scăpase. Aveam tot ce ne trebuia, Marie. Absolut tot, însă nu știam ce anume căutam. Înainte de a găsi formula, trebuia să-l găsim pe cel care o alcătuisese. Armeanca știa cine era acesta. Ca evreii. Era vorba despre conducătorul lor.

— Solomon? se miră Marie. Nu pricep, tată. Ce speri să dezgropi în pivnița asta?

Theophrastus nu-i răspunse. Se lăsase pe vine și ștergea cu mâna o lespede plină de praf. După ce îi curăță toate marginile, încercă s-o ridice.

— Caută ceva ce-am putea folosi ca pârghie, zise el.

Marie plimbă lumina lămpii prin încăperea strâmtă, cu rafturi pe care se aflau câteva borcane. Zări, rezemat de perete, un

încălțător mare, cu coadă lungă, din metal masiv. I-l aduse tatălui ei, care-i propti imediat vârful în șanțulețul dintre lespezi și se opinti. Marie renunță să-i mai ceară explicații, dar inima îi bătea gata să-i spargă pieptul. Indiferent ce ar fi fost ascuns acolo, trebuia să fie un secret important ca să merite atâta trudă.

— Ajută-mă, îi ceru el, lac de apă din cauza efortului.

Marie apăsă și ea, iar piatra se ridică. Sub ea se afla ceva înfășurat într-o bucată de piele înnodată într-un fel ciudat.

— Ce-i asta? întrebă Marie.

Drept răspuns, Theophrastus scoase cu grijă obiectul din ascunzătoare. Îl puse pe lespede de la locul ei și desfăcu legăturile care țineau strânsă bucata de piele groasă.

— Cum am putut să uit de existența lor? murmură el ca pentru sine.

Marie apropie lumina lămpii și văzu niște plăcuțe de granit, trei la număr, foarte subțiri și gravate fin cu semne pe care nu reuși să le recunoască.

— Caracterele astea nu sunt nici latine, nici grecești, comentă ea, sperând ca Theophrastus să-i dea niște explicații.

— Nu, fata mea. Sunt litere ebraice. Solomon însuși le-a gravat. E o poveste lungă, zise el, zâmbind mulțumit. După cum știi, această casă a fost a tatălui meu. El a ascuns aici, cu mulți ani în urmă, minunea asta. Eram copil pe atunci. Un bătrân bolnav și istovit a venit la el ca să fie consultat. I-a spus că venea din Egipt, după ce călătorise prin mai multe țări și scăpase adesea de Akasba. Delirase mult timp, apoi se stinsese. Tata nu putuse face nimic pentru a-l salva. Voind să-i afle identitatea, tata i-a umblat prin lucruri și a găsit tăblițele astea. M-a chemat și mi le-a arătat, de îndată ce necunoscutul a fost îngropat în groapa comună. *„Acesta este cel mai prețios lucru din lume. Se credea că era pierdut definitiv. E numit Arta Notorie, iar unii pretindeau că era, de fapt, doar o legendă”*, mi-a spus. L-am întrebat care era conținutul tăblițelor. *„Aici se află cele mai întunecate sau cele mai nobile taine ale originii vieții. Totul este mutație, fiule”*, mi-a răspuns. A ascuns tăblițele aici, în pivniță, și bine-a făcut. În mai multe rânduri, când eram plecați din oraș, casa a fost răscolită – probabil că făptașii căutau aceste tăblițe –, apoi a venit rândul cabinetului în care tatăl meu își consulta pacienții. Tata avea tot timpul impresia

că e spionat. După o perioadă, aceste incidente au încetat. Tata a preferat să uite de existența prețioasei comori, cu atât mai mult cu cât îi era imposibil să descifreze scrierile de pe tăblițe, al căror sens îl intuise doar în măsura în care reușise să-l deducă din delirul necunoscutului. Uitasem și eu aceasta întâmplare, Marie, chinuit cum eram de demonii mei. Dar acum îmi amintesc totul. Țin minte cum îi dădeam muribundului apă să bea. Avea degetele maronii, cu pete violacee; la fel arăta și partea interioară a buzelor, ceea ce părea să confirme ipoteza că fusese otrăvit. La întrebările noastre, omul a pomenit din nou despre Akasba, al cincilea element, și a mai menționat această maximă, care a devenit și a mea: totul este otravă, nimic nu este otravă.

— Ai idee ce înseamnă Akasba, tată?

— Ea simbolizează puterea spirituală omniprezentă, care este răspândită în tot universul, energia fundamentală care a dat naștere tuturor elementelor.

— Adică Dumnezeu?

— Da, într-un fel.

— Crezi că acea otravă era aceeași cu cea pe care a creat-o, din greșeală sau din întâmplare, Isabeau? Tăblițele acestea dezvăluie oare secretul *alkaheist*-ului?

— Asta trebuie să descoperim noi, Marie. Niciodată n-am avut senzația că sunt atât de aproape de țel ca acum. Uită-te la Ma, adăugă el.

Lupoaica linge neîncetat semnele gravate pe tăblițe. Marie îi întâlnește privirea și observă, tulburată, că, dincolo de rânjetul ei de lup, Ma plângea.

— Știu unde pot găsi pe cineva care vorbește ebraica, urmă Theophrastus. Prin cârciumile acelea dubioase în care nu-ți place să mă vezi intrând. Omul acela m-a căutat de mai multe ori, când a aflat că mă întorceam aici după ce lipsisem 40 de ani. Voia să cumpere casa.

— Tată... se îngrijoră Marie.

— Poate că în tăblițele acestea se ascunde adevărul, Marie. Știi că nu cred în hazard.

— Totuși, dacă individul poate să le descifreze, își va da seama de valoarea lor și va fi în stare de orice ca să le dobândească, așa

cum au încercat și alții înaintea lui. Dacă nu cumva a și aflat! adăugă ea, cutremurându-se.

— Ma ne va apăra, zise el, calm, înconjurând cu brațele gâtul lupoaicei. Merită să încercăm, Marie.

Ea încuviință printr-un gest. Dar era neliniștită.

Soarele cobora spre un orizont încețoșat când Theophrastus împinse ușa slinoasă a uneia dintre tavernele acelea sinistre. Lumina dinăuntru era slabă, ca să nu scoată prea mult în evidență mizeria din sală, precum și a mușteriilor. Podeaua nu se întâlnea prea des cu mătura și era acoperită cu tot felul de gunoaie, împrăștiate sau strivite de picioarele prostituatelor care, cu sânii aproape dezgoliți și cu șoldurile mișcându-se ațățător, își vindeau farmecele, adesea ofilite, clienților întâmplători, ușurându-i de bani. Tot felul de oameni, de toate rasele și din toate țările, înfulecau lacomi, așezați în fața meselor încărcate cu cupe răsturnate sau repede golite și cu farfurii pline de mâncăruri cam dubioase.

Theophrastus își croi drum, răspunse la câteva saluturi și ciupi o fesă provocatoare a unei femei care trecea pe lângă el. Se îndreptă către o masă din fundul sălii, prin zgomotul vocilor și prin fumul stârnit de picăturile de grăsime care curgeau dintr-un purcel înfipt în frigarea așezată deasupra jarului din vatră.

Faptul că Marie știa acum ce fel de localuri frecventează îl deranja. Îi plăcea să bea, firește, luase acest obicei prost în timpul anilor în care nu mai spera decât să-și uite iubirea pierdută. Și rămăsese cu el, deși abdomenul i se dilatase. Adevărul era că în locurile acelea nerecomandabile pentru oamenii de treabă exista întotdeauna câte un ins a cărui poveste sau ale cărui istorisiri îi satisfăceau nevoia – din ce în ce mai imperioasă – de a afla lucruri noi. Întâlnise acolo alchimiști care îl căutau pe Satana ca să se poată apropia mai ușor de Dumnezeu, femei care lecuiau bolnavi, altele care „făceau îngeri”¹³, însă și prostituate. La un pahar cu vin, aceștia i se destăinuiau și-i spuneau tot ce știau.

¹³ „A face îngeri” = a provoca avorturi (n.tr.)

Theophrastus îl descoperi repede pe cel pe care-l căuta, așezat la o masă. Se îndreptă hotărât spre el.

Omul îl recunoscă și-l salută. Era singur. Theophrastus își trase un scaun și se instalează în fața lui, făcându-i semn unei slujnice să aducă încă un urcior cu vin.

— Ești plin de generozitate, Medicus! spuse, cu un accent pronunțat, celălalt.

Avea pielea măslinie, iar medicul auzise despre el că era evreu, lumea îl respecta, se numea Levi și era interesat de casa moștenită de medic de la tatăl său. Faptul nu i se păruse ieșit din comun când se întorsese în oraș; acum însă, acest interes căpăta cu totul alt sens.

— Vreau să-ți cer un serviciu, începu Theophrastus, fără nicio introducere, dorind să termine cât mai repede o discuție care putea fi spionată. Nu-i așa că știi să citești în ebraica veche?

Omul dădu afirmativ din cap, iar în privirea neagră și ageră se aprinse o scânteie.

— Am un text care trebuie tradus, continuă Theophrastus, convins că i-a stârnit curiozitatea.

— Pot s-o fac dacă mă plătești bine, răspunse Levi pe un ton superior, care nu-i plăcu medicului.

— Îți voi da cât ceri, însă trebuie să-mi garantezi o discreție absolută.

— Pe legea mea, Medicus, o să fiu mut ca mormântul.

— Vino mâine la mine acasă, se hotărî medicul. Singur. Vei aprecia la fața locului valoarea textului respectiv și vei fi plătit ca atare. Se zice că înțelegi și vorbești și limba franceză. E adevărat?

— Am o mulțime de talente, dar un singur cuvânt. Voi veni.

Slujnica aduse urciorul cu vin, dar medicul se ridică de la masă. N-avea chef de băutură. Condescendența evreului îi trezise neîncrederea. Hotărî să-i arate acestuia că nu se lăsase păcălit. Aruncă pe masă câteva monede și-l avertiză, la plecare:

— Astâmpără-ți setea, prietene, dar ține-ți limba în frâu, altfel Akasba o să te facă să ți-o înghiți.

Apoi își croi drum spre ieșire și, ajuns afară, trase adânc în piept mirosul nopții.

Rezemat de un copac, un băiat de vreo 12 ani încerca să surprindă prin deschizătura ușii câte un jupon ridicat sau un

corsaj descheiat. Amuzat, bărbatul îl urmări cu privirea câteva clipe, apoi îi veni o idee. Se apropie și-i strecură în mână câțiva bănuți, ca să-i trezească lăcomia.

— Dacă vrei o fată din astea, îți trebuie bani. Îl cunoști pe omul căruia i se zice Evreul?

— Sigur că da, domnule.

— Știi unde stă?

— Nu, dar tare-aș vrea să fi știut, se lamentă băiatul, care sperase să mai capete și alte monede.

— Urmărește-l și adu-mi adresa lui. Nu numai că o să capeti destui bani ca să devii bărbat, ci am să-ți dau și numele unei fete care se va mulțumi cu atât.

— Treaba e ca și rezolvată, monseniore!

— Știi unde locuiesc?

— Toata lumea vă cunoaște, afirmă cu respect puștiul. Sunteți Medicus.

— Atunci, te aștept, îi șopti Theophrastus în loc de salut.

Se întoarse fără grabă acasă. Deasupra capului său împodobit cu o chelie impresionantă, miriade de stele duceau spre un infinit plin de măreție. Le contemplă îndelung, rezemat de zidul casei lui. Stelele acelea erau pline de mistere și, în același timp, de revelații. Michel de Nostre-Dame ar fi citit în ele un semn. Pe el însă doar o singură știință îl putea ajuta să-și întrezărească destinul.

Știa că tocmai și-l riscase pe al său.

Confirmând bănuielile lui Theophrastus, evreul nu păru mirat când îl văzu dezlegând cu grijă în fața lui șireturile de piele. Marie abia dacă surprinse în privirea acestuia o flacără de lăcomie.

— Tăblițele lui Solomon! constată evreul, trecându-și degetul peste semnele gravate. Știam de mult, Medicus, că erau în posesia familiei tale, adăugă el, vorbind în franceză, așa cum i se ceruse.

— De unde știai? întrebă medicul, care spera să-și poată verifica astfel propriile presupuneri.

— Cel pe care l-a îngrijit cu mult timp în urmă tatăl tău era preot, cum sunt și eu acum. Când a murit, nimeni n-a știut unde le ascunsese, iar Confreria Fiilor lui Solomon nu le-a putut găsi. Noi suntem, din generație în generație, păstrătorii înțelepciunii lui Solomon. Aceste tăblițe n-ar fi trebuit să fie niciodată înstrăinate. Lăcomia fratelui nostru era nemărginită. Pretindea că e ghicitor și că însuși Cel de Sus îl îndruma pentru ca profețiile lui să se adeverească. De fapt, gândul la putere l-a făcut să înnebunească. Căci, în ceea ce privește profețiile, n-am aflat decât fantasmеle lui, iar când a murit, am fost cuprinși de neliniște. Ne-am dat seama că tatăl tău își însușise această comoară. Te supravegheam de mult timp. Era evident că, în final, ne-ai fi condus la tăblițe. Cupiditatea oamenilor îi ajunge din urmă întotdeauna, sfârși el cu un rânjel disprețuitor în colțul gurii, ceea ce o făcu pe Marie să sară în sus.

— Te înșeli, străine. Și, ca dovadă, vei primi chiar aceste tăblițe ca răsplată pentru traducerea lor.

El îi aruncă o privire neîncrezătoare.

— Sunt neprețuite. Chiar regii și-ar pune la bătaie toată averea ca să le aibă. Ce lucru mai de preț decât bogăția cauți în ele, femeie?

— Viața. Ca s-o dăruiesc familiei mele.

Omul își miji cu amărăciune ochii.

— Aha, înțeleg, secretul tinereții, al nemuririi... Ai dreptate. Așa ceva nu se poate plăti cu bani.

— Nu este vorba despre ceea ce crezi... începu Marie.

Theophrastus o opri.

— Lasă-l să creadă ce vrea, n-are importanță. Tălmăcește semnele cu tot sufletul și cu toată conștiința ta, Levi, iar apoi vei putea lua cu tine aceste bunuri și să le redai proprietarilor lor, oricare-ar fi ei.

Levi dădu din cap, cu un aer satisfăcut.

— Asta o să-mi ia ceva timp. Poate câteva ceasuri, fiindcă unele semne s-au tocit. Nu le pot traduce decât cu ajutorul cheilor mici, care constituie un cod inventat chiar de Solomon. Iar treaba asta o voi face de unul singur.

— Prea bine. Lupoai ca va rămâne cu tine. Nu trebuie să-ți fie teamă de ea.

Preotul acceptă și se aplecă asupra textelor. Ma se întinse la picioarele lui, prefăcându-se că doarme.

— Putem avea încredere în el? se îngrijoră Marie, deîndată ce ușa se închise în urma lor.

— Firește că nu, însă n-avem de ales. După cum ai spus chiar tu, Marie, o parte din mine este legată de acest mister.

— De ce nu m-ai lăsat să-i spun adevărul? Nu-mi place atitudinea lui condescendentă.

— Nu vreau s-o pun cumva în pericol pe mama ta. Secretul ei este la fel de prețios ca tăblițele acestea. Mai bine hai să mergem și să încercăm să punem în ordine elementele pe care le avem. Va trebui să folosim cât mai repede dezvăluirile Artei Notorii, dacă ele se dovedesc a fi potrivite pentru ceea ce căutăm.

— De ce atâta grabă?

— În noaptea asta e lună plină, Marie. Amintește-ți ce influență are. Atâtea lucruri capătă acum un sens!

— Ai dreptate.

Îl sărută ușor pe obraz și i-o luă înainte pe scări în sus, liniștită. Ma va avea grija ca Levi să nu fugă.

După trei ore, își recitiseră și își verificaseră încă o dată însemnările. Erau pregătiți.

În 1510, Isabeau folosisese substanțele extrase din creierul avortonilor pe jumătate oameni, pe jumătate lupi, le amestecase cu apa aceea bogată în minerale, cu sulf, argint viu, aur,

adăugase sânge de lup, decoct de mandragoră, verbină și tinctură de mac. Asta știau. Rămânea să afle proporțiile în care fuseseră combinate ingredientele. În afară de asta, nu cunoșteau nici timpul necesar pentru încălzire, distilare, amestecare, stabilizare a compoziției și nici influența astrelor. Isabeau nu consemnase aceste amănunte. Poate din cauză că în bârlogul ei timpul n-avea importanță și nu-i păsa dacă era zi sau noapte. *Alkaheist*-ul apăruse în urma unui șir de întâmplări norocoase care fusese la fel de însemnat cum era și compoziția în sine. De asta nu mai reușiseră nici ea, nici tatăl ei să reconstituie altceva decât o otravă. Dacă „tinctura lui Adam” era *alkaheist*-ul, Arta Notorie avea să le dezvăluie taina. Căci ambele substanțe duceau către Akasba, al cincilea element. Spre început, dar și spre sfârșit. Spre viață, dar și spre moarte. Amândoi știau acum acest lucru.

Coborâra din nou în sufragerie, se așezară în tăcere pe două fotolii și așteptară. După un timp destul de îndelungat, ușa se deschise și în prag apărui Levi, întinzându-se, cu ochii scânteind.

— Veniți cu mine, le spuse.

Masa era acoperită cu foi de hârtie pline cu semne, desene, ștersături și adnotări, abia vizibile la flacăra tremurătoare a lumânării. Călimara era aproape goală, iar pana tocită.

— În textele acestea, Solomon explică mai multe lucruri, încep evreul. Primul se referă la Arca Alianței. Or, poarta Temple a fost distrusă și nimeni nu știe unde se află ruinele ei.

— Sunt sigur că preoții voștri știu, îl luă peste picior Theophrastus. Vă las să păstrați acest secret. Mai departe.

— Al doilea conduce către comoara porții Temple și dezvăluie cum pot fi evitate capcanele care o protejează. Văzând că nimeni nu comentează, continuă: Al treilea, cel care vă interesează pe voi, privește secretul transmutației. Cu ajutorul lui, corpurile solide pot fi prefăcute în aur curat; sub formă de licoare, dă viață veșnică, împiedicând uzura țesuturilor. Dacă formula este incompletă sau dacă este greșit administrat, elixirul provoacă o moarte în chinuri cumplite.

Inimile celor doi tresăriră.

— Licoarea aceasta poate schimba înfățișarea cuiva? Să transforme, de exemplu, un om în animal? Sau invers? întrebă febril Marie, evitând să privească spre Ma, ca să nu se trădeze.

Ochii omului se îngustară, iar Marie lăsă capul în jos, enervată că acesta i-ar fi putut citi gândurile, dar prea agitată ca să-și mai ascundă nerăbdarea.

— Natura nu a îngăduit așa ceva. De ce ai dori-o tu?

— Nici Dumnezeu nu ne-a oferit viața veșnică, interveni Theophrastus, și totuși Solomon a găsit mijlocul să o obțină.

— Licoarea poate transmuta ființe vii dacă este combinată cu un alt ingredient, mărturisi el.

— Este vorba despre sulf?

— Trebuie și sulf, într-adevăr, dar nu numai atât, Medicus. Mai e nevoie și de sânge. Sângele ființei a căror înfățișare vrem s-o schimbăm.

— Dă-ne formula.

— Iat-o. Este în latină, pentru că va trebui s-o citești, spuse omul, arătându-i două dintre foile de pe masă. Am copiat-o și pentru tine, femeie, îi zvârli el lui Marie.

Se grăbiră să le ia, sub privirea zeflemitoare a evreului. Descifrară ingredientele și dădură amândoi odată din cap.

— Floarea-somnului, cum îi spui tu, este macul, nu-i așa? îl mai întrebă Theophrastus.

— În Asia, din ea se face opiu, încuviință omul. Are o seamă de proprietăți.

— Ți-ai îndeplinit misiunea. Scrierile sunt ale tale.

Omul înfășură tăblițele în învelitoarea de piele și se ridică. Le vârî într-o pungă tot din piele, apoi se înclină în fața lor, cu o sclipire ciudată în privire.

— Adio, spuse el, laconic.

— Poate că drumurile noastre se vor mai întâlni.

— Mă îndoiesc, Medicus. Mă îndoiesc.

După aceste cuvinte, ieși. Așteptară ca ușa să se închidă în urma lui, apoi se îmbrățișară plini de entuziasm.

— Dintr-odată, totul mi se pare atât de limpede! exclamă Theophrastus.

— Crezi că ne-a păcălit cu ceva?

— Nu, m-ar mira s-o fi făcut. Nimic din ce ne-a spus nu mi se pare suspect sau nepotrivit. Isabeau avea toate substanțele acestea, până și sângele de lup. În plus, intuițiile mele concordă cu spusele lui. Haide, adăugă el, să ne apucăm imediat de lucru.

Ieri-seară am făcut un experiment. Ideea mi-a venit în timp ce admiram bolta cerească. Am întocmit o hartă. N-am vrut să-ți vorbesc despre ea înainte ca Arta Notorie să ne fie dezvăluită, fiindcă puteam să mă înșel.

Urcară la etaj, iar bărbatul întinse pe masă harta astrala făcută de Nostradamus. Deasupra ei așternuse o hârtie pe care o unsese cu ulei ca să devină străvezie. Pe această foaie desenase niște puncte. Se potriveau perfect cu planetele pe care Michel de Nostre-Dame le unise printr-o linie ca să obțină imaginea lupoacei. Făcea excepție una singură, care era ușor deplasată.

— Isabeau a adus-o pe lume pe Loraline într-o seară cu lună plină, zise el. La 24 septembrie 1501, după câte mi-a spus.

— Dar azi e chiar 24 septembrie! exclamă Marie.

— Exact. Iar în noaptea asta, după 40 de ani, alinierea va fi perfectă, jubilă Theophrastus, strângând cu drag mâinile lui Marie.

Adunară toate ingredientele de care aveau nevoie, apoi învățară amândoi pe dinafară formula licorii pe care urma s-o fabrice, tot învărtind hârtia între degete ca să fie siguri că nu uită și nu greșesc nimic.

Când mai era doar o oră până la miezul nopții, Theophrastus se lăsă să cadă pe un scaun. Peste puțin timp, planetele aveau să fie aliniate. Iar în clipa aceea, ei trebuiau să amestece toate substanțele și să înceapă să le distileze, încălzind retortele. Își apăsă palmele pe tâmpile. Cu câteva ore mai devreme îl apucase o migrenă persistentă, care devenea din ce în ce mai chinuitoare, iar stomacul și-l simțea atât de greu, încât abia reușea să-și stăpânească senzația tot mai apăsătoare de vomă. Își spuse că aceste tulburări se datorau neliniștii. Nu și-ar fi iertat niciodată un eșec.

Marie nu-și dăduse seama de starea lui. Theophrastus își luă astrolabul și-și concentră atenția asupra cerului. Când sosi, în sfârșit, clipa așteptată, se strădui să-și adune gândurile care i se risipeau sub povara durerii.

— Acum! îi spuse lui Marie, care era atât de încordată încât sări, pur și simplu, de pe scaun.

Bărbatul ținea în mână rețeta și verifica pe listă fiecare element pe care ea îl anunța cu voce tare în timp ce-l adăuga în

compoziție. Când termină, privirea lui Theophrastus începuse să se înceteșeze.

— Ațâță focul sub retorte, zise el cu limba împleticindu-se.

Concentrată cum era, Marie nu observă că el se rezemase de perete, ștergându-și fruntea îmbrobonată de sudoare și palidă cu dosul palmei.

— S-a făcut, tată. Nu ne mai rămâne decât să așteptăm, conchise ea mulțumită, întorcându-se spre el.

Văzându-i chipul livid, Marie scoase un țipăt și se apropie în grabă de el. Tatăl ei încercă să zâmbească.

— Nu mă simt prea bine, făcu el, prăbușindu-se pe scaunul adus de Marie.

— Să-ți văd limba, îi porunci fata, cuprinsă de o bănuială.

Limba lui era violacee cu pete de culoarea ocrului. La fel arăta și degetul lui arătător, după cum observă Marie. Bărbatul înțelesese deja. Mai văzuse aceste simptome cu mulți ani în urmă, pe când îl trata pe Francis de Chazeron. Ca dovadă, fu cuprins de un spasm și vomă bilă acidă.

— Caută-l pe Levi, articulă el. Locuiește la colț, pe a treia stradă la dreapta. Am pus ieri pe cineva să-l urmărească, adăugă el, simțind că mintea i se întuneca. Mă temeam de trădarea lui.

— N-ai să mori, nu-i așa? se îngrijoră Marie, în timp ce Ma începea să urle.

— Grăbește-te. Du-te. Ia-o cu tine pe Ma. Străzile... începu el, dar o durere violentă în stomac îl făcu să tacă, strângând din dinți.

Fără să mai stea pe gânduri, Marie o luă la goană pe scări în jos, cu Ma pe urmele ei. Lacrimile îi picurau din ochi, dar ea nici nu-și dădea seama de asta. Nu se putea ca tatăl ei să moară. Nu tocmai acum, când erau atât de aproape de marea descoperire.

Ajunse la locuința evreului exact când el ieșea pe ușă. La câțiva pași îl aștepta o trăsură. Mârâitul lui Ma îl făcu să se întoarcă înspre ele, iar pe chip i se așternu o expresie neprefăcută de spaimă. Marie se aruncă asupra lui. Vizitiul vru să intervină, însă, văzând lupoaica, se mulțumi să-și liniștească bidivii care începuseră să se agite la apropierea ei.

— Ce i-ai făcut tatălui meu? explodă Marie. Ai să-l vindeci chiar acum. Altfel, jur pe bunul Dumnezeu că, după ce Ma o să termine cu tine, n-o să mai poți nici să te rogi!

— Liniștește-te, zise omul, am să vin cu tine.

Nu voia să alerteze tot cartierul și să fie acuzat în fața oamenilor. Trebuia mai întâi să pună tăblițele la loc sigur. O luă pe Marie de umăr și-i dădu vizitiului adresa, poruncindu-i să pornească. Într-o clipă ajunseră la casa tatălui ei.

— Așteaptă-mă aici, îi spuse vizitiului.

Când intrară în odaie, Theophrastus vomită din nou. Levi evaluează dintr-o privire situația. Era exact așa cum își închipuise. Bolnavul îl privi și murmură cu vocea întretăiată:

— Antidotul. Dă-mi antidotul!

— Din nefericire, nu-l am.

— Minți! zbieră Marie, în timp ce Ma, cu coama zburlită, își arăta colții.

Evreul făcu un pas înapoi. Era și el lac de apă.

— Ascultă-mă, femeie. Consemnul Confreriei Fiilor lui Solomon este categoric. Cel care descoperă secretul tăblițelor trebuie să moară. Otrava este foarte concentrată și se află în compoziția cernelii cu care am scris formula. Nu am antidotul ei. El poate fi obținut pe baza elixirului, dar pentru tatăl tău va fi prea târziu. Afară doar dacă ceea ce cred eu e adevărat, adăugă el cu vocea întretăiată.

— Dacă nu-l salvezi, ai să mori, se răsti Marie.

— Să-ți văd degetele și limba.

— Nu înțeleg...

— Fă ce ți-a spus, Marie, sughiță tatăl ei.

Ea se conformă; iar ochii lui Levi se măriră de uimire, dar și de încântare. Limba și degetele lui Marie arătau la fel ca ale lui Theophrastus. Levi își împreună mâinile ca pentru rugăciune:

— O, Adonai! Așadar, era adevărat!

— Ce era adevărat? făcu Marie nerăbdătoare, văzând că Theophrastus se zvârcolea pe podea, unde se întinsese horcând.

— Tu ești aleasa, femeie. Cea despre care se vorbește în profeție.

Marie se repezi asupra lui, îl luă de guler și aproape că-l ridică în aer de mândră ce era.

— Nu mai încerca să tragi de timp, salvează-l!
— Numai tu poți s-o faci, dacă nu este încă prea târziu.
— Cum anume? insistă ea, fără să-i dea drumul omului, pe al cărui chip se citea acum o devoțiune inexplicabilă.

— Cu sângele tău. Trebuie să-l faci să bea puțin sânge de-al tău. Te-am otrăvit și pe tine, femeie, după cum dovedesc urmele acestea. În clipa asta ar trebui să suferi la fel de mult ca el. Or, pe tine nu te doare nimic. Tu ești aleasa despre care pomenește textul gravat pe tăblițe. Nu știu de ce, dar licoarea n-are nicio putere asupra ta.

Marie își aminti în clipa aceea că și Triboulet îi spusese: „*Tu ești aleasa*”. Oricât de absurd i s-ar fi părut, trebuia să se încline în fața evidenței. Otrava n-avea niciun efect asupra ei. Luă un șnur de piele și un scalpel, apoi porunci:

— Pune-mi un garou pe antebraț. Acolo, mai sus. Leagă-l strâns, acum. Ține recipientul ăsta sub incizie. Când va fi plin, o să-i dai tatălui meu să bea sângele. După aceea, vom aștepta împreună să-și revină. Ar trebui să te rogi să se întâmple așa; dacă nu, să știi că niciun Dumnezeu n-o să te poată salva!

Omul aprobă dând din cap și o privi cu admirație cum își înfige calmă lama în braț ca să-și deschidă vena. Din rană țâșni un jet de sânge aproape negru, iar Marie îl privi nerăbdătoare scurgându-se, în timp ce întreaga ei ființă se concentra într-o rugăciune fără vârstă.

Când evreul trase recipientul de sub brațul ei, își legă rana cu o fâșie de pânză. Theophrastus înghiți docil sângele. Când regurgită un fir de sânge, Marie se repezi și-i ținu capul ridicat ca să-l împiedice să vomite. Se simțea slăbită, dar asta nu mai avea importanță.

— Retortele, sughiță tatăl ei. Supraveghează retortele. Fă-o pentru mine, Marie. Salveaz-o, gemu, în timp ce ea se îndepărta.

Marie îi porunci preotului:

— Să nu te miști de aici. Ma, fii cu ochii pe el!

Apoi se ocupă de licoarea care începea să se înfiripe. Încetul cu încetul, absorbită de munca ei, puterile și energiile îi reveniră. Privirea lui Levi, pe care-o întâlnea din când în când, își pierduse trufia și oglindea tot mai mult respect. Când procesul de distilare se sfârși, afară mijeau zorile. Tatăl ei nu mai gemea, iar chipul lui

începuse să prindă ceva culoare, dar ochii îi rămăseseră înconjurați de cearcăne albastru-închis, cu toate că migrena îi trecuse. Vomitase niște sânge digerat, dar nu întreaga cantitate pe care o băuse.

— Mă simt mai bine, îi spuse lui Marie, care, lăsând câteva clipe *alkaheist*-ul să clocotească nesupravegheat, se apropiase de el.

Evreul clătină din cap.

— În viața mea n-am mai văzut așa ceva, femeie. Efectul otrăvii se risipește. Sângele tău l-a salvat!

Dar Marie nu-l asculta. Era istovită și încă nu se liniștise pe de-a-ntregul. De fapt, deși simptomele lui Theophrastus aproape dispăruseră, iar el nu mai avea dureri, Marie avea senzația că tatăl ei îi ascunde ceva. Îl ajuta să se așeze sprijinit de perete, apoi se întoarse către Levi.

— În debara o să găsești un ciubăr și ce mai trebuie ca să speli pe jos. Ma o să te însoțească. Adu-le aici. Mirosul ăsta e oribil și-ți întoarce stomacul pe dos, îi porunci ea, fără dușmănie de astă dată.

Pe când Levi se îndrepta spre ușă, Marie îi spuse, de formă, lui Ma:

— Dacă încearcă să fugă, omoară-l.

Preotul chicoti, de parcă ideea aceasta ar fi fost la fel de neverosimilă ca situația în sine, apoi coborî scara. Când rămaseră singuri, Marie întrebă:

— Tată, mai știi ceva ce ar trebui să aflu și eu?

Pe chipul lui se așternu un surâs palid.

— Am să mor, Marie, făcu el, mângâindu-i obrazul mânjit de sânge, praf și dungi de sare.

Marie își puse mâna peste a lui, cu inima plină de revoltă, ca să-și înfrunte mai ușor propria presimțire.

— Arăți mai bine, spuse ea, încercând să se convingă că pesimismul ei se datora numai oboselii.

— E adevărat. Otrava nu-și mai face efectul, recunoscui Theophrastus. Fără să mai stăruie asupra acestui fapt, exclamă: Și când te gândești cât de mult am căutat ceva ce se afla chiar în trupul tău! Cum a fost posibil acest miracol? Nu știu despre ce

profeție vorbește el, dar trebuie să ne dezvăluie acest secret. Trebuie să știm de ce și pentru ce anume ai fost aleasă.

— Ce contează, din moment ce asta a dus la salvarea ta și ar putea să ne-o redea și pe mama, îl asigură, plină de speranță, Marie.

— Trebuie să acționăm repede. Vom amesteca licoarea cu sângele tău și i-o vom da s-o bea.

— Imediat.

Dar Theophrastus o opri.

— Poțiunea și secrețiile trebuie să aibă aceeași temperatură, altfel amestecul va fi incomplet și totul va fi zadarnic.

Pe când spunea aceste cuvinte, se întoarse și Levi. În afară de lucrurile cerute de Marie, evreul adusese niște haine curate și, într-o altă găleată, apă cu săpun.

— Am întrebat-o pe lupoaică de unde să le iau, explică el. E foarte inteligentă.

Marie dădu din cap, iar el adăugă, deși cunoștea dinainte răspunsul:

— Licoarea este pentru ea, nu-i așa? Cine e, de fapt?

— E mama, răspunse Marie simplu, dar cu atâta iubire în glas, încât dintre ei dispărură și ultimele urme de neîncredere.

Evreul îi zâmbi cu respect.

— Să ne grăbim, atunci. În curând se va face ziuă.

Marie fu cuprinsă deodată de o încredere fără margini.

— Ai să mă ajuți?

— Da, femeie, promise sincer evreul. După aceea, am să-ți explic, adăugă el, cu atâta devoțiune în privire, încât Marie lăsă ochii în jos. O să mă ocup de Medicus. Tu stabilizează licoarea. Ai grijă ca temperatura ei să scadă treptat până la 37 de grade Celsius. Aceasta e cea mai dificilă etapă. O singură greșeală și totul trebuie luat de la început.

— Mă descurc, îl asigură Marie, descoperind în el un cu totul alt om decât preotul rece și trufaș pe care-l cunoscuse.

Își concentra atenția asupra *alkaheist*-ului, în timp ce el îl spăla pe Theophrastus și-i schimba hainele. După ce se asigură că acesta era instalat comod, Levi o lăsă pe Ma să-l vegheze și se apropie de Marie. Lupoaica își rezemă capul frumos și trist de genunchii iubitului ei, alinată de o mângâiere drăgăstoasă între

urechi. Bărbatul se concentrează asupra acestui gest, străduindu-se să nu adoarmă. Nu încă. Nu înainte de a o strânge în brațe pe femeia căreia îi dedicase toată viața lui.

Mai trecu un timp. Marie îl lăasă pe Levi să-i îndrume fiecare mișcare. Apoi își făcu încă o incizie, obținând cantitatea de sânge necesară pentru ca amestecul să fie omogen, după indicațiile evreului.

La primul cântat al cocoșului, Marie turnă licoarea într-o cană de argint pe care o puse în fața lui Ma. Lupoanca o linse până la ultima picătură, după care se întoarse din nou la Theophrastus, lungindu-se lângă el. Așteptară apoi cu răsuflarea tăiată, simțind speranța ca pe o rană deschisă în pânțelele tuturor acestor ani de amănări.

Abia după câteva minute nesfârșite trupul lui Ma începu să se întindă, făcând-o să scoată un urlet prelung, încărcat de durere. Preotul părea fascinat. Theophrastus, cu ochii închiși, se ruga în gând în timp ce Marie fredona încetișor un cântecel de copii pe care-l știa de la Isabeau. *„Îl fredonam adesea pe când Loraline era copil; e moștenirea ei, îi mărturisise bunica ei, după ultima încercare ratată. Aș fi vrut s-o nasc pentru a doua oară. Aș fi legănat-o în brațe în clipa trecerii, cântându-i acest refren, iar ea ar fi știut atunci cât de mult o iubeam.”* În acea secundă când toate hotarele posibilului își pierdeau sensul, Marie se gândea la Isabeau, la sacrificiul ei, la viața ei irosită, iar melodia cu care-o liniștea pe Ma nu era decât un omagiu, un imn înălțat iubirii. Iubirii de fiică și iubirii de mamă. Transformarea dură mult timp, învăluită în nimbul tot mai strălucitor de lumină al zorilor. Apoi, trupul rămase nemișcat. Era trupul unei femei cu părul cărunț, care se ridică încet, mirată și emoționată.

— M-am întors, murmură cu voce pierdută.

— Oh! Mamă! exclamă Marie când Loraline își desfăcu brațele, având lacrimi în ochii de culoarea mușchiului.

Se aruncă la pieptul ei, în timp ce Theophrastus le cuprindea în brațe pe amândouă. Levi începu să bată din palme, fericit ca un copil. Dar clipa aceea furată unei veșnicii de așteptare se sfârși repede. Marie îl auzi pe tatăl ei scoțând un geamăt.

— Trebuie să-l ducem la spital, reacționează Loraline, acoperindu-l cu sărutări pe bărbatul ei.

— Dar de ce? De ce, mamă? se alarmă Marie.

— Nu, nu, gemu Theophrastus luându-le mâinile. N-ar servi la nimic. Vreau să mă bucur de tine, iubirea mea, până la sfârșit. Ai rămas atât de frumoasă, se înduioșă el, urmărind tandru cu degetul ridurile de pe chipul lui Loraline.

— Nu eram nefericită, dragul meu. Eram împreună cu familia mea și-mi plăcea să vă iubesc, să vă apăr. Aș fi dorit atât de mult să...

— Și eu aș fi dorit asta, o întrerupse el, dar știi și tu că orice exces se plătește. Destinul nostru era să trăim doar astfel. Voi muri împăcat.

— Dar cine spune că ai să mori? se revoltă Marie, care refuza să admită că tatăl ei era în agonie. Te rog, tată! Moartea n-are niciun motiv să te ia!

— Ba da, Marie, are!

Îi strânse mâinile într-ale lui.

— Antidotul și-a îndeplinit misiunea, dar nu m-a salvat. Sunt bolnav. Mama ta aflase. M-am îmbolnăvit din cauza băuturii și a mâncării proaste sau consumate în exces. Uită-te la abdomenul meu, am intestinele dilatate. Ficatul și stomacul îmi sunt și ele afectate. Știam că sunt condamnat, dar singura mea grija era să nu mă duc înainte de a realiza visul nostru comun. Otrava mi-a subrezit și mai mult organismul. Sângele tău, în afară de antidotul pe care-l conținea, mi-a mai redat ceva putere, dar asta nu este de ajuns. Am hemoragie internă. Simt sângele invadându-mi toată ființa și luându-mă cu el, ca o hulă care mă leagănă blând. Nu sufăr. Uite, sunt chiar fericit de izbânda noastră, mă bucur văzându-vă cu ochii mei, pentru prima și ultima dată, pe amândouă alături.

— N-am să te las să mori. O să te ducem la spital, nu-i așa, mamă?

— Da, Marie. Poate că încă nu este prea târziu. Te rog, Theophrastus, insistă Loraline. Lasă-ne să încercăm să te salvăm. Nu pot rămâne cu brațele încrucișate, când tu ai muncit atât de mult pentru mine.

— Du-te și ia un cearșaf din vreuna din camere ca să improvizăm o targă, îi ceru Marie preotului.

Apoi, remarcând abia atunci goliciunea sălbatică și perfectă a Loralinei, i se adresă, rușinată:

— Pune ceva pe tine, mamă.

Loraline îi zâmbi, iar Marie putu să citească în ochii ei cât de puțin îi păsa, în clipa aceea, de bunul-simț.

— Bine, adu-mi niște haine, pe care le vrei tu, se învoi Loraline, văzând că obrații fiicei ei se împurpurează. Eu rămân aici.

Marie se ridică, șovăi o clipă, apoi ieși din odaie. Dacă tatăl ei urma să se stingă, acestea erau ultimele lui momente de intimitate cu Loraline. Se întâlni cu Levi, care tocmai urca scara, și-l opri:

— Mi-ar trebui un ceai. Poți să pui ceainicul la fiert?

— Trebuie să le lăsăm timpul acesta prețios care le-a mai rămas, răspunse el, simplu. Îmi pare foarte rău.

După o scurtă tăcere, Marie îi răspunse:

— Ai procedat așa cum îți dicta datoria. Așa le-a fost soarta, Levi. Nu mai putem schimba nimic.

Preotul îi puse cu tristețe mâna pe umăr, lăsă jos cearșafurile, apoi coborî scările fără să mai spună nimic. Marie se duse în camera ei, alege o rochie de un grenă-închis, aproape negru, croită sobru, care-i era foarte dragă, apoi se întoarse și se așeză în capul scării, pe podea, strângând la piept veșmântul din mătase.

Când Levi se întoarse, o găsi tot acolo, nemișcată.

Theophrastus se stinse la sfârșitul după-amiezii acelei zile de 24 septembrie 1541, cu surâsul pe buze, furat de un somn care îl dusesse lin departe de realitate. Soția și fiica lui nu-l părăsiră după ce medicii de la spitalul din Salzburg, unde îl duseră cu trăsura lui Levi, de îndată ce Loraline se îmbracă, îi confirmară diagnosticul. Îl vegheară împreună în noaptea următoare, de parcă ar fi așteptat ca, printr-o minune, el să se trezească, și-l plânseră una în brațele celeilalte.

Levi nu încetase să se roage, profund întristat de suferința acestor două femei pe care le respecta. Le conduse până în pragul casei lor și făgădui că va veni a doua zi să le vadă. Epuizate, Loraline și Marie se prăbușiră pe patul lui Theophrastus, cu ochii secătuiți de lacrimi. Levi sosi după douăsprezece ore, când ele abia se treziseră din somn. Le pregăti o gustare și fu mișcat

văzând-o pe Loraline lipăind, în virtutea obișnuinței, laptele din bolul pe care-l dusesese la gură, înainte de a începe să bea ca oamenii. Abia după aceea le vorbi, pentru ca niciun secret să nu le mai poată îndurera.

— Când am descifrat tăblițele, al căror conținut nu-l cunoșteam, am găsit, ca acel preot pe care l-am crezut nebun și lacom fiindcă le furase, profeția lui Solomon. El prezicea că se va naște o vrăjitoare în care spiritul de femeie se va îmbina cu cel de lupoaică. Ea însăși va fi *alkaheist*-ul, căci în sângele ei pulsa taina transformării trupurilor. Acea femeie va fi aleasa, păstrătoarea prețioasei învățături pe care, în marea-i bunătate, Cel de Sus îi va fi îngăduit s-o dobândească.

Ea singură avea să fie vrednică să ocrotească această taină. Solomon spunea că fiii săi aveau misiunea s-o caute, s-o găsească și s-o instruiască. Apoi, trebuia ca ei să-i încredințeze alesei cartea sfântă, pentru a cruța omenirea de cupiditatea, egoismul și suferința pe care i le-ar fi adus o nemurire pentru care nu era pregătită.

Am refuzat să cred în această profeție, deși am văzut atâtea lucruri care ar fi trebuit să-mi deschidă ochii... Căutările noastre, lupoica... Am acționat conform principiilor care-mi fuseseră impuse, dar ele erau doar rodul orgoliului și al vanității noastre, făcându-ne să consideram că numai noi, fiii lui Solomon, eram demni să primim și să păstrăm această moștenire, când, de fapt, n-ar fi trebuit să ne asumăm decât rolul de mesageri.

Tatăl tău ar fi murit oricum, Marie, dar nu pot să nu mă simt vinovat pentru că i-am furat un timp prețios și pentru că l-am răpit iubirii și regăsirii voastre. O viață întreagă nu mi-ar fi de ajuns ca să-mi răscumpăr vina; totuși, trebuie să plec, să le comunic fraților mei hotărârea pe care am luat-o și să-i conving și pe ei s-o adopte. Ia aceste tăblițe, insistă el, înapoiindu-i lui Marie pachetul învelit în bucata de piele, vei ști să le folosești corect și cu dragoste. Sper ca acest gest să fie o mărturie a regretelor mele și, mai cu seamă, Marie, a afecțiunii pe care ți-o port și care va dăinui întotdeauna. Nădăjduiesc ca, într-o zi, să mă poți ierta.

— Nu-ți port pică, Levi. Tatăl meu spunea că nu se întâmplă decât ceea ce trebuia să se întâmple. Acum știu că avea dreptate.

Îți promit că nimeni nu va descoperi vreodată Arta Notorie. Datoriez acest lucru familiei mele, pe care destinul a sacrificat-o numai din cauza asta.

— Mergeți în pace amândouă.

Se îmbrățișară frățeste. După câteva clipe, cele două femei rămaseră singure, în acea complicitate situată dincolo de cuvintele nerostite.

Funeraliile lui Paracelsus, care au avut loc două zile mai târziu, au fost sobre, fără lacrimi. Toate treburile lui fură rezolvate ca și în timpul vieții lui, fără să se țină seama de zvonuri sau de dușmănia unora.

Imediat după aceea, mama și fiica angajară o escortă, se urcară în trăsură și plecară fără să privească înapoi.

În Auvergne se așternuse un strat gros de zăpadă. Iarna aceasta se anunța aspră, dar inima lui Marie fu cuprinsă de o căldură dulce când ajunseră la Vologne.

Când trăsura se opri în fața castelului, Constant apăruse deja în ușă, mânat de acel instinct care îi atrăgea fără greș pe unul către celălalt. Îl ținea în brațe pe Philibert, înfăolțat în blănuri. Marie se repezi spre ei, în timp ce Gasparde scotea chiote de bucurie văzându-și mama.

Într-o clipă, toți ai casei se adunară în prag, rămânând nemișcați, muți de uimire la vederea femeii care venea în urma lui Marie, zâmbind cu timiditate.

— Bunica Isabeau, murmură Gasparde. Bunica Isabeau s-a întors din cer!

— Doamne, Dumnezeuule, ați reușit! articulă cu voce emoționată Albérie.

— Bine te-am găsit, mătușă! răspunse Loraline, apropiindu-se de ea și îmbrățișând-o.

Între timp, Marie se lăsă pe vine în fața gemenilor și-i strânse la piept, cu toate că ei se cam fereau; acum erau băieți mari și asemenea familiarității li se păreau stânjenitoare. Marie le spuse:

— Nu este bunica Isabeau. E bunica Loraline. Dar pentru mine, pentru noi, adăugă ea, întorcându-se către Constant, ea va rămâne întotdeauna Ma.

Castelul de la Vollore fu plin de voie bună în seara aceea, în ciuda veștii triste a morții lui Theophrastus.

— De-acum înainte n-am să mai plec niciodată, Constant. Vom avea mulți copii și îi vom crește aici. Dar înainte de asta, mai am ceva de făcut, murmură Marie când se duseră la culcare, în timp ce iubitul ei o acoperea cu sărutări fierbinți.

— Măine, zise el. În clipa asta am nevoie să-ți simt pielea, răsuflarea, parfumul de viață pe care l-ai adus cu tine.

Noaptea li se păru prea scurtă. Cu toate acestea, a doua zi, în zori, cele trei femei plecau de la castelul din Vollore îndreptându-se către Montguerlhe, unite de aceeași voință. Albérie refuzase să folosească poțiunea pentru a se elibera. Maska ei de lupoaică era acum unica legătură rămasă între ea și Huc. Transformarea n-o mai înspăimânta. Odată cu ea avea să se stingă această specie; trebuia doar să ia măsuri, când Gasparde va ajunge la pubertate, ca ea să nu mai treacă prin aceste chinuri.

Flaconul cu *alkaheist* și tăblițele lui Solomon fură îngropate în mormântul care o ajutase pe Isabeau să părăsească ținutul fără a da naștere la bănuieli, apoi camera mortuară fu zidită la loc. Cu această moștenire, Turleteuche putea să se întoarcă în țărâna din care fusese zămislită, iar blestemul, înapoi, în bezna lui.

După câteva zile, Constant provocă o surpare de teren care astupă intrarea subteranei care ducea din munte către grotă, iar secretul de la Montguerlhe rămase uitat în ruinele fortăreței, pe care timpul o nimici fără păreri de rău, sub privirile senine și liniștite ale celor trei femei-lup ale căror destine erau atât de strâns împletite.

Nimeni n-ar fi trebuit să mai audă vreun ecou.

Cu toate acestea, după două secole, pe moșiile marchizului d'Apcher, unul dintre ultimii descendenți ai lui Gabriel de Chazeron, avură loc niște crime odioase. Se zvoni că ele fuseseră comise de un bărbat născut din neamul acestuia, care avea darul de a vorbi cu lupii. Ca să-și dovedească nevinovăția, marchizul captură și ucise monstrul. Aduse în fața regelui cadavrul, care se afla însă într-o stare înaintată de putrefacție, astfel încât nu s-a putut stabili cu precizie dacă zvonurile erau întemeiate... Omorurile încetară la fel de subit cum începuseră, iar

legenda le atribui unei fãpturi ciudate, pe jumãtate om, pe jumãtate lup, care fu numitã „fiara din Gévaudan”.

Dar aceasta e o altã poveste...

Din partea autoarei către cititor

Și de data aceasta a trebuit să scotocesc, să cercetez prin inscripții, legende și arhive, ca să găsesc material pentru această istorisire uimitoare.

Nu voi cita, prin urmare, în bibliografie, decât lucrările cele mai importante și site-urile de pe internet unde, prieteni cititori, veți putea continua să căutați lucruri care să vă hrănească imaginația.

În ceea ce privește limbajul din acea epocă, le sugerez curioșilor să citească, sau să recitească, operele savuroase ale lui Rabelais. În afară de faptul că veți râde cu poftă citindu-le, veți putea să deslușiți cu un ochi mai priceput o mulțime de amănunte care i-au iritat, prin veridicitatea lor, pe nobilii din vremea lui.

Aș dori să le mulțumesc aici domnului Jacques Ytoumel și domnișoarei Florence Grangeponde, de la Arhivele orașului Thiers, pentru prețioasa lor colaborare. Îi mulțumesc, de asemenea, domnului Bernard Brugiere, care a avut amabilitatea de a-mi trimite o publicație locală care are ca subiect Montguerlhe. Asociația Escotal, care o editează, încearcă să salveze ruinele acestei fortărețe căzute în uitare. Dacă pașii vă poartă prin aceste locuri din Auvergne, vă sfătuiesc să încercați să-i pătrundeți tainele, după ce veți vizita castelul de la Vologne, care a suferit modificări din secolul al XVII-lea și până astăzi, dar încă mai există, mulțumită actualului său proprietar, domnul Michel Aubert de la Fayette.

Țin să-i mulțumesc și domnului Raphael Bruni, proprietarul castelului familiei Chazeron, care, pasionat de istoria acestei familii, a acceptat să-mi dezvăluie tot ceea ce știa despre membrii ei, și domnului Jacques de Chabannes, proprietarul castelului familiei La Palice, care a avut bunăvoința să-mi transmită documente legate de ilustrul său strămoș. Îmi exprim, de asemenea, gratitudinea față de doamna Madore, păstrător al hărților de la Biblioteca de Istorie a orașului Paris, precum și față

de domnii Henric Dours, directorul Arhivelor departamentului Puy-de-Dome, și Pierre Lanaret, arhivist la grupul pentru cercetări arheologice și istorie din Livradois-Forez.

Țin să-i păstrez aici, cu recunoștință, un loc lui Regine Gonnet, asistenta mea din umbră. Prin rigoarea, seriozitatea, competența și curiozitatea care-au determinat-o să verifice toate intuițiile mele de scriitor, a reușit să confere, la fel ca în cazul cărții mele precedente, *Le Ut d'Alienor*, o identitate istorică acestui roman. Grație muncii ei de cercetare, care a ușurat-o pe a mea, am putut să mă dedic mai mult și mai temeinic scrisului și copiilor mei.

De asemenea, și din motive legate de problemele curente, îi mulțumesc lui Sandrine Joubert.

Mulți dintre dumneavoastră – prieteni sau necunoscuți, cititori sau ziariști –, știind că acțiunea cărții la care lucram se petrecea în această epocă, mi-au trimis în ultimii doi ani diverse informații aflate întâmplător, dovedindu-și astfel interesul pentru munca mea. Le mulțumesc tuturor!

Fratelui meu mai mic, Michel, care a găsit în Germania o mulțime de documente referitoare la Paracelsus și mi le-a tradus, îi transmit încă o dată iubirea mea nemărginită.

Editorului meu, Bernard Fixot, și echipei sale unite și pline de entuziasm le dedic mult mai mult decât recunoștința mea, pentru că mi-au oferit o a doua familie, pentru că au crezut și continuă să creadă în condeiul meu.

Vouă, cititorilor, pe care v-am întâlnit fugitiv, în goana autografelor date pe prima mea lucrare, vă ofer această prietenie complice. Mesajele voastre, scrisorile sosite din toate colțurile lumii m-au susținut în ultimele luni, vindecând prin căldura și încurajările exprimate multe răni vechi.

Voi toți ați dat un sens cuvintelor mele.

Acest lucru a fost și continuă să fie pentru mine cea mai frumoasă răsplată.

Sper ca romanul de față să vă mulțumească în felul lui și să nu vă înșele așteptările și încrederea.